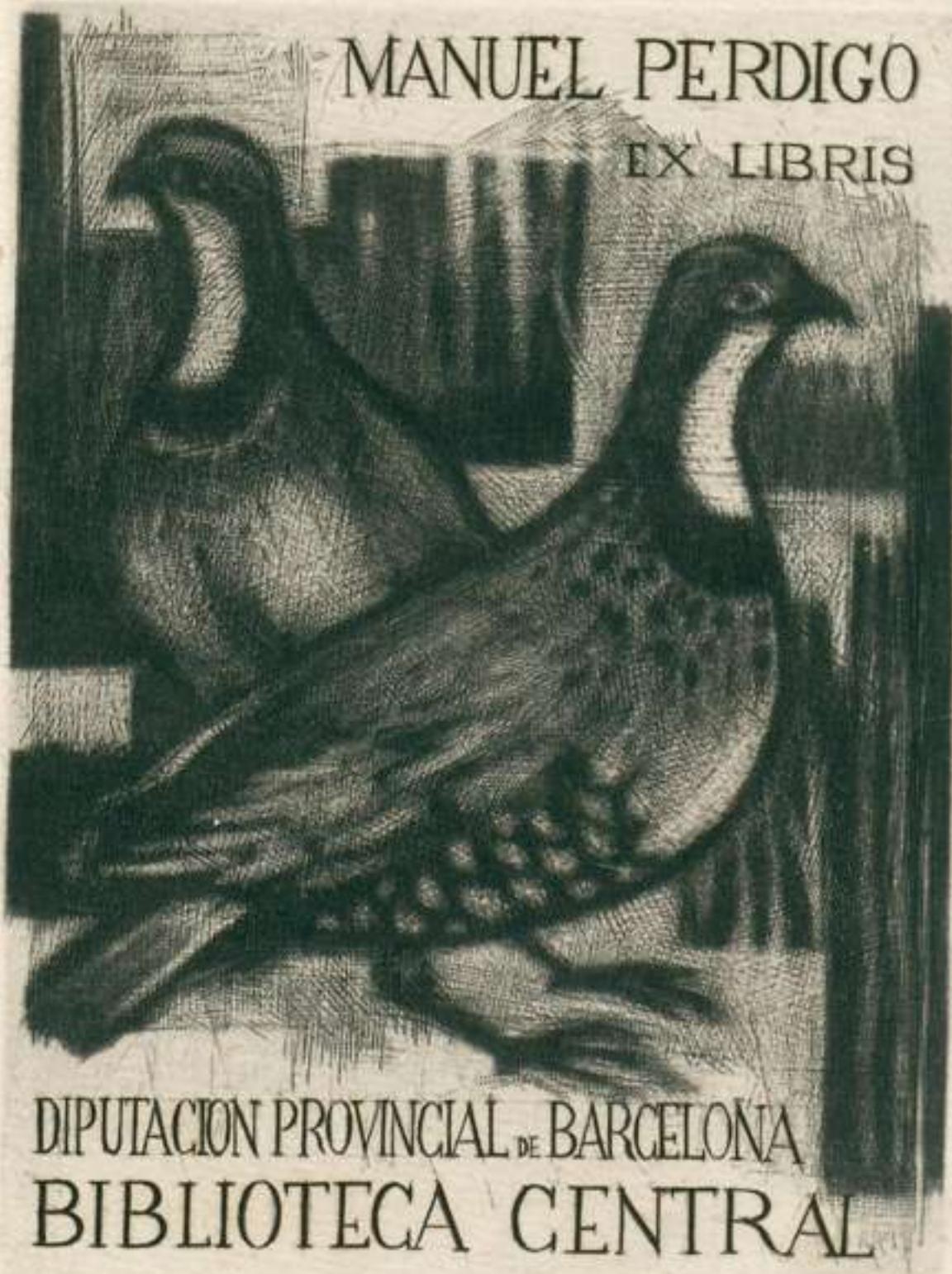
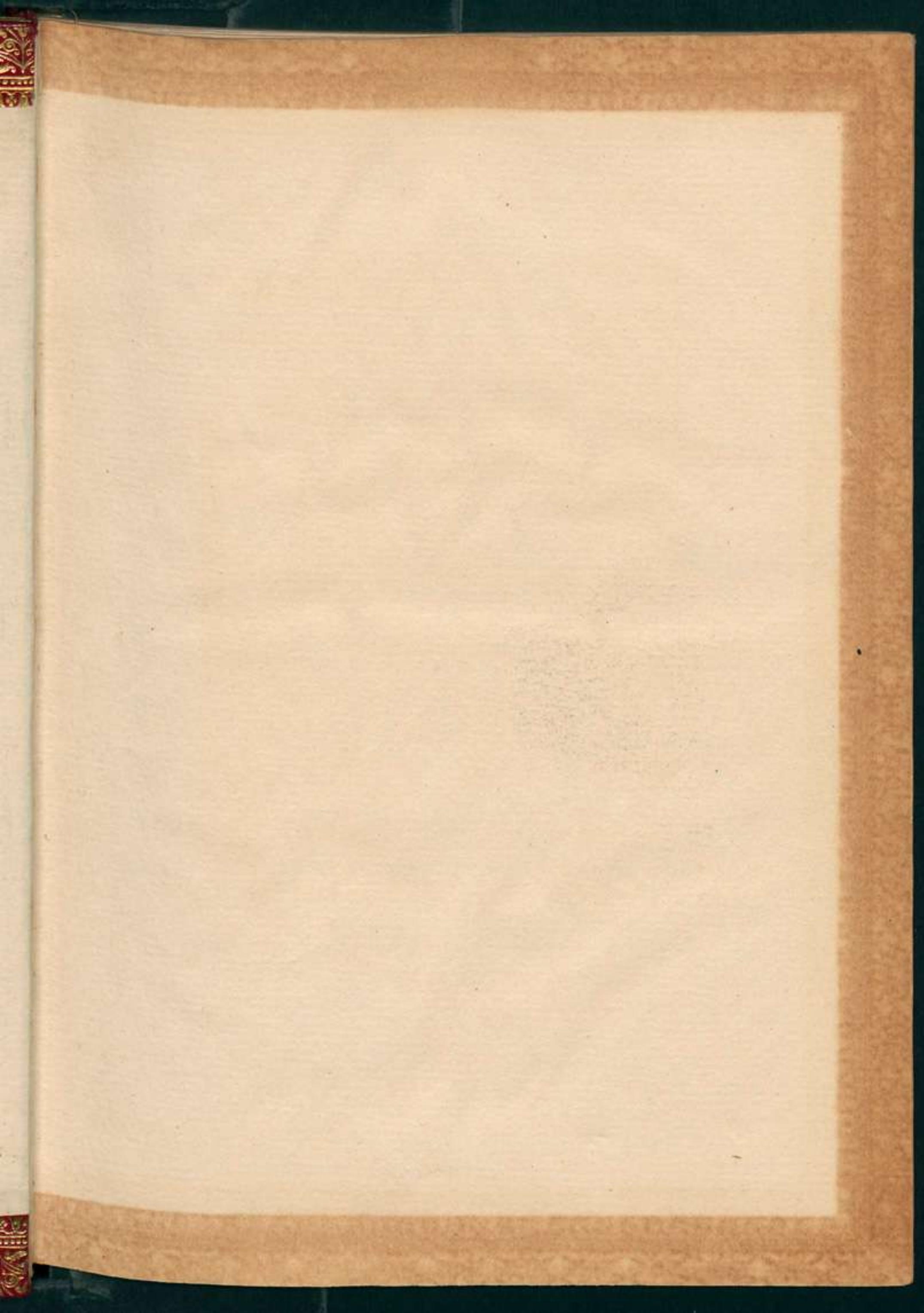

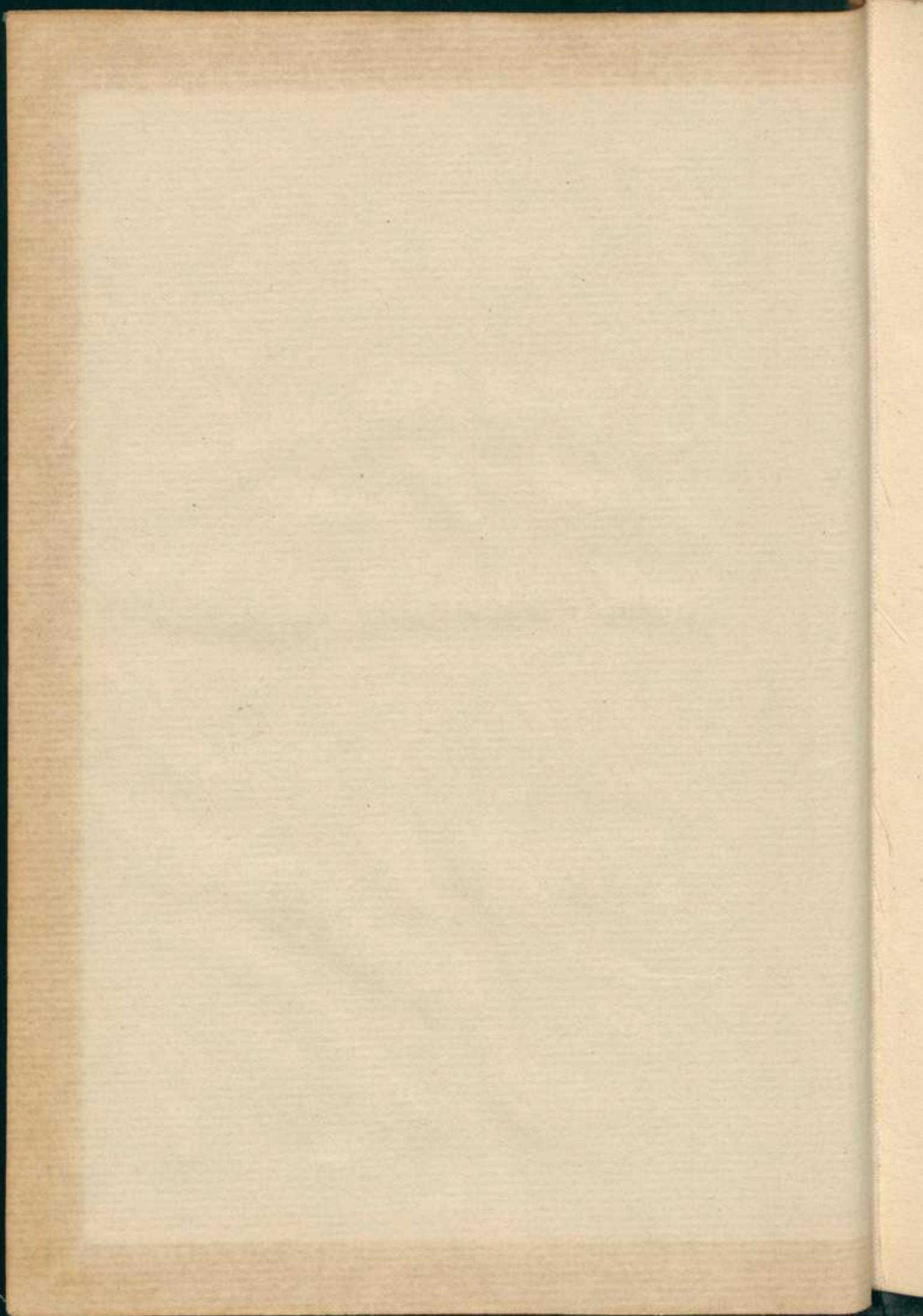
MANUEL PERDIGO
EX LIBRIS

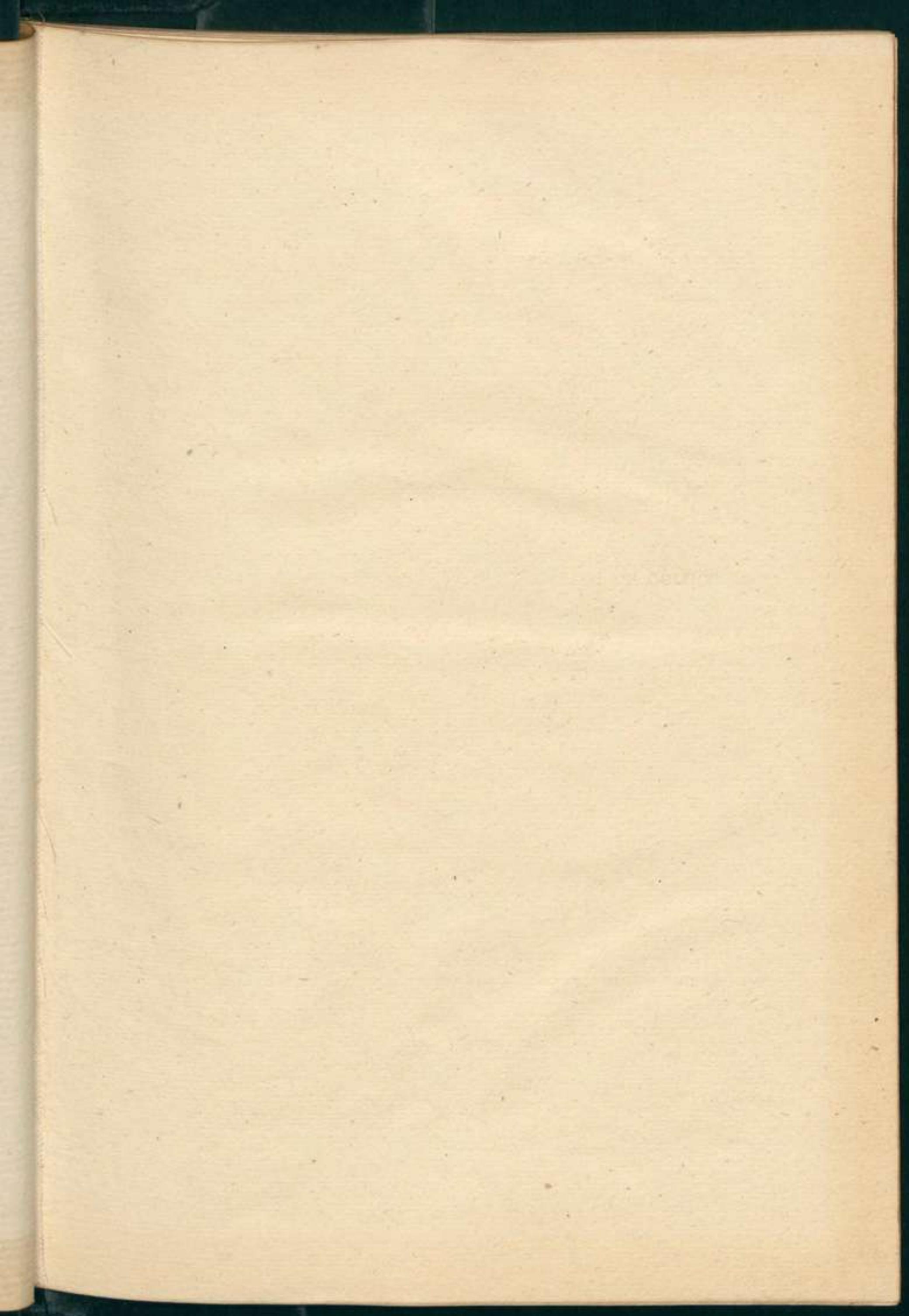

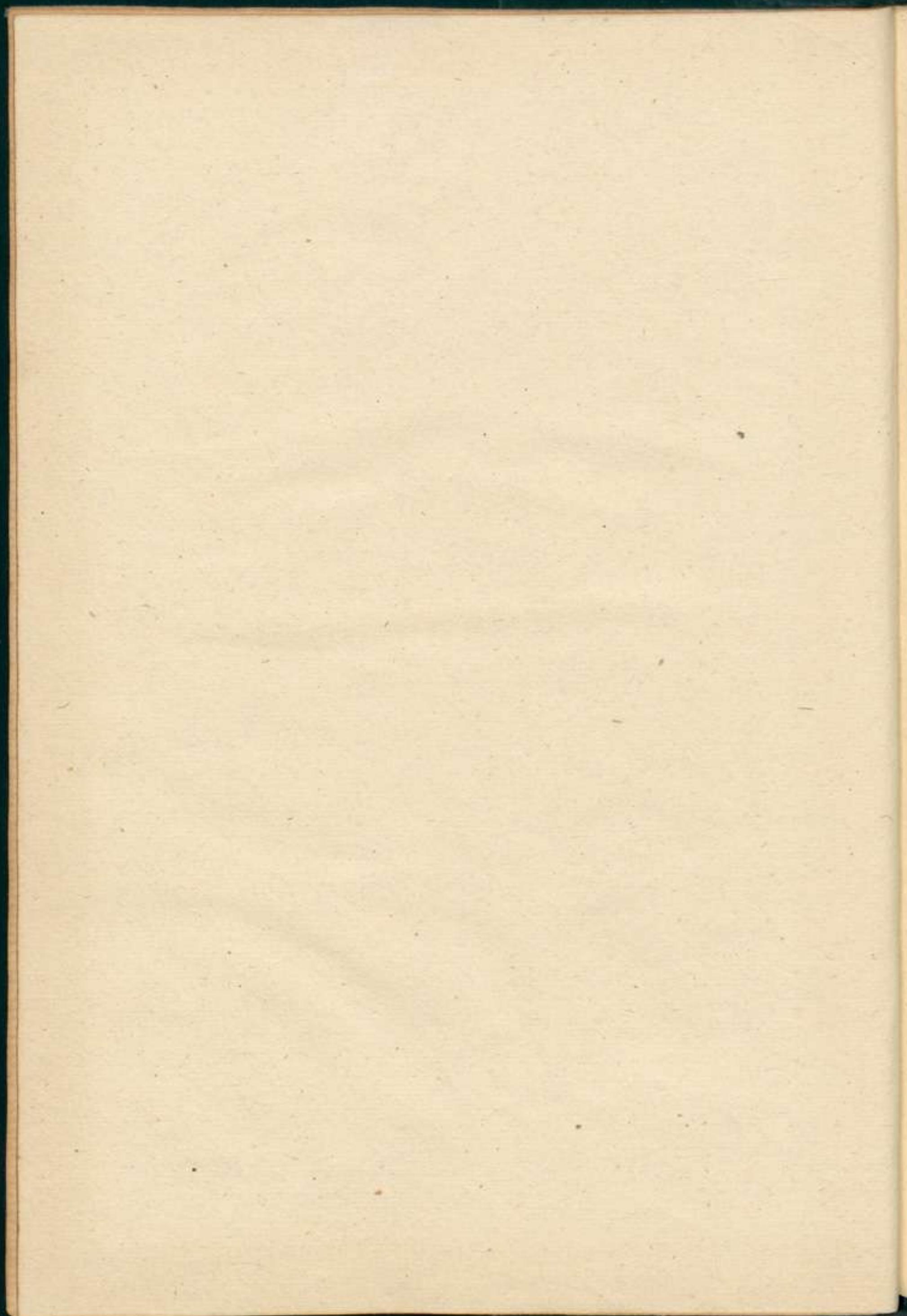
DIPUTACION PROVINCIAL DE BARCELONA
BIBLIOTECA CENTRAL

n. J. Colom

Mariale: siue sermones de beata Maria
virgine: fratris Jacobi de Voragi
ne Archiepi Januensis.

କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

Prologus

Ogitavi dies antiquos et annos eternos in mente habus. Quid si senili etate pfectus sum. et celestis patric desiderio antius. ideo dies antiquos vite mee sepe cogito. et annos eternos vite perpetue frequenter in mente recolo vel reuelo. ut sic ueraciter possim dicere cum propheta: Cogitauit dies antiquos et. Utramque autem cogitatio tam etatis senilis quam vite celestis salubriter me inducit ne in tunc quoq; restat. alius meus torpescat ignavia vel desidia resoluat. sed potius in dei laude et gloriose misericordia ei? dies antiquos meos finiam. ut scilicet annos eum nos feliciter approbemus. Et quis pontificale insula insignit?. quibus in episcopali speculo constitut?. tu cito in cinerem resoluar. et in ueterem cois misericordia ingrediatur. ut ibi de me bus ad regem. donec in beatam resurrectionem me pias ad salutem. Quia igitur gliosa uero maria in se opantes a petro preservat. et se laudantes copiose remunerat ipsa dicente. Qui elucidat me vita eterna habebit. qui opant in me non peccabunt. ideo uolens sue comedationi opam dare et uirginas laudes ipsam deponem. prius opusculum ipsa inspirantecepit et ad finem per duri debitum ipsa adiuvauit. Uolui autem librum hunc secundum ordinem litterarum alphabeticis distinguere ut qd uoluerit inuenire.

Tabula alphabetica principiorum sermonum indicans quota charta inueniri debeat.

De incipientibus ab. A.

Abstinencia marie. f. i.	char. iii
Aduocata nostra est maria. f. ii.	iii
Adiutoria nostra est maria. f. iii.	iiij
Amigdalus dicitur maria. f. iiiij.	iiij
Amor beate marie. f. v.	iiij
Ancilla dei est maria. f. vi.	v
Annuntiatio marie. f. viij.	v
Apis dicitur maria. f. viii.	v
Aqueductus est maria. f. ix.	v
Arbor celestis est maria. f. x.	vi
Archa dei est maria. f. xi.	vi
Archus celestis est maria. f. xii.	vi
Affumpta est maria. f. xiiij.	vij
Affumptione marie. f. xiiij.	vij
Affumi debuit maria. f. xv.	vij
Ave maria gratia plena. f. xvi.	vlij
Augusta et imperatrix est maria. f. xvii.	xvij
Aurora dicitur maria. f. xvij.	xvij

De incipientibus ab. B.

Balsamum. f. i.	r
Beata fuit maria. f. ii.	r
Benedicta fuit maria. f. iii.	r

De incipientibus ab. C.

Cancellaria dei est maria. f. j.	xij
Candela signat mariam. f. jj.	xij
Casus nullus potuit esse in maria. f. ljj.	xij
Cedrus signat mariam. f. ljj.	xij
Cellaria spiritus sancti est maria. f. v.	xij
Celum dicitur maria. f. vi.	xij
Cinnamomum dicitur maria. f. viij.	xij
Cypressus signat mariam. f. viij.	xij
Collum dicitur maria. f. ix.	xij
Columba dicitur maria. f. x.	xij
Comunis persona est maria. f. xij.	xv
Conceptione marie. f. xij.	xv
Conceptione marie. f. xij.	xvi
Contrivit serpencem maria. f. xij.	xvi

Conuersatio marie. f. xv.

Corpus marie. f. xvi.

xvij

Crater dei est maria. f. xvij.

xvij

De incipientibus ab. D.

Delitie marie. f. j.

xvij

Dies dicitur maria. f. jj.

xix

Dilectio marie. f. iii.

xix

Dolorem habuit maria. f. ljj.

xx

Domina celi est maria. f. v.

xx

Domus dei est maria. f. vi.

xx

Domus dei est maria. f. viij.

xxi

De incipientibus ab. E.

Ebur signat mariam. f. j.

xxi

Elephas signat mariam. f. jj.

xxi

Electa et preelecta fuit maria. f. ljj.

xxij

Eleemosynaria dei est maria. f. iiiij.

xxij

De incipientibus ab. F.

Facies marie. f. j.

xxij

Famosa fuit maria. f. jj.

xxij

Fides marie. f. iii.

xxij

Filius fuit christus marie. f. ljj.

xxij

Fluens spiritus sancti fuit maria. f. v.

xxij

Fons dei est maria. f. vi.

xxij

Fons dei est maria. f. viij.

xxv

Fortis mulier est maria. f. viij.

xxv

Fructus fuit christus marie. f. x.

xxvi

Fructus fuit christus marie. f. x.

xxvi

De incipientibus ab. G.

Galbanus signat mariam. f. j.

xxvij

Gallina assimilatur maria. f. jj.

xxvij

Gaudia marie. f. iii.

xxvij

Gratiam inuenit maria. f. ljj.

xxvij

Gratiam habuit maria. f. v.

xxvij

Gratiam dei habuit maria. f. vi.

xxix

De incipientibus ab. H.

Habitatio dei fuit maria. f. j.

xxix

Honoravit christus mariam. f. jj.

xxix

Humilitas marie. f. iii.

xxix

Humilitas marie. f. lxxx.	xxx	Partus marie. f. lxxx.	clx
De incipientibus a. I.		Plenitudinem gloriarum habuit maria. f. v.	i
Iadra dei sicut maria. f. i.	xxxi	Porta celi est maria. f. vi.	i
Ignis spiritus sancti cum apostolis recepit maria. f. ii.	xxxii	Potestiam magnam habuit maria. f. viii.	iiij
Impregnatio marie. f. iii.	xxxiii	Dulcissimo marie. f. viii.	iiij
Incarnatio Christi de maria facta. f. lxxx.	xxxiv	Dulcissimo marie. f. ix.	iiij
De incipientibus a. L.		Puritas marie. f. x.	iiij
Lac marie. f. i.	xxxv	Purificatio marie. f. xi.	iiij
Laudanda est maria. f. ii.	xxxvi	Purificatio marie. f. xii.	iiij
Libanus signat mariam. f. iii.	xxxvii	De incipientibus a. Q.	
Liberalis est maria. f. lxxx.	xxxviii	Quiescuit deum maria. f. i.	lxxx
Liberum arbitrium marie. f. v.	xxxix	Quietem metis semper dilerit maria. f. ii.	lxxx
Lilium dicitur maria. f. vij.	xxxx	Quod fiet istud dixit maria. f. iii.	lv
Lucida tota est maria. f. viij.	xxxx	De incipientibus a. R.	
Luna dicitur maria. f. viii.	xxxx	Regina celi est maria. f. i.	lv
Luna dicitur maria. f. ix.	xxxx	Regescit in se et in nobis maria. f. ii.	lvij
Luna dicitur maria. f. x.	xxxxi	Ros signat mariam. f. iii.	lvij
Lux dicitur maria. f. xj.	xxxxii	Rosa signat mariam. f. lxxx.	lvij
Lux dicitur maria. f. xij.	xxxxiii	De incipientibus a. S.	
De incipientibus a. M.		Salutatio marie. f. i.	lvij
Manus dei est maria. f. i.	xxxxiv	Salutatio marie. f. ii.	lvij
Mare dicitur maria. f. ij.	xxxxv	Salutatio marie. f. iii.	lx
Margarita dei dicitur maria. f. lxxx.	xxxxvi	Sanctificata fuit maria. f. lxxx.	lx
Marie nomen. f. iiii.	xxxxvii	Sanctificata fuit maria. f. v.	lx
Martyrium passa est maria. f. v.	xxxxviii	Sapientissima fuit maria. f. vij.	lx
Martyrium passa est maria. f. vi.	xxxxix	Speculum dicitur maria. f. viij.	lx
Mater Christi fuit maria. f. vij.	xl	Sponsa dei est maria. f. viii.	lx
Mater Christi fuit maria. f. viij.	xl	Stella maris dicitur maria. f. ix.	lx
Mater nostra est maria. f. ix.	xl	Stella matutina dicitur maria. f. x.	lx
Maternitas quadruplicer fuit in maria. f. p.	xlj	Stella dicitur maria. f. xi.	lx
Mediatrix nostra est maria. f. xj.	xlj	De incipientibus a. T.	
Ministra dei est maria. f. xij.	xlj	Thalamus Christi fuit maria. f. i.	lxij
Myrrha signat mariam. f. xij.	xlj	Templum dei fuit maria. f. ii.	lxij
Misericordia marie. f. xiji.	xlj	Terra dicitur maria. f. iii.	lxij
De incipientibus a. M.		Terra dicitur maria. f. lxxx.	lxij
Nardus signat mariam. f. i.	xlji	Thesauraria dei est maria. f. v.	lxij
Nauitas marie. f. ij.	xlji	Thronus dei est maria. f. vi.	lxv
Nauis dicitur maria. f. lxxx.	xlji	Turbata fuit in sermone angeli maria. f. viij.	lxv
Mobilis fuit maria. f. lxxx.	xlji	De incipientibus a. U.	
Nova plura facta sunt in maria. f. v.	xlji	Uas dei fuit maria. f. i.	lxvj
Nubes signat mariam. f. vi.	xlji	Ubera marie. f. ii.	lxvj
De incipientibus a. O.		Uellus signat mariam. f. lxxx.	lxvj
Odorifera fuit maria. f. j.	xlvi	Venter beate marie. f. lxxx.	lxvj
Oliva fuit maria. f. ij.	xlvi	Verba que locuta est maria. f. v.	lxvij
Oliva signat mariam. f. lxxx.	xlvi	Virga dicitur maria. f. vi.	lxvij
Optima pretium elegit sibi maria. f. lxxx.	xlvi	Virga dicitur maria. f. viij.	lxvij
Oicus deliciarum est maria. f. v.	xlvi	Virginitas marie. f. viii.	lxix
Ouis dei est maria. f. vi.	xlvi	Virginitas marie. f. ix.	lxix
De incipientibus a. P.		Vita et conuersatio marie. f. x.	lx
Palma signat mariam. f. i.	xlviij	Vitis signat mariam. f. xj.	lx
Paradisus deliciarum est maria. f. lxxx.	xlviij	Unicas fuit inter ipsum et marianam. f. xlj.	lx
Partus marie. f. lxxx.	xlviij	Vulnerata fuit maria. f. lxxx.	lx

Sermo

I

Csermones aurei de bta Mariae vgie: Mariale
nūcupati: editi ab eximio sacre theologie doctore
frē Jacobo de Voragine ordinis p̄dicatorꝝ: quon
dā archiepo Januēsi: feliciter ic̄piunt. **C**sero. i.

Abstinentia multi

plex fuit in viginē Maria. Est enī
q̄druplex genus siue species absti
nētie. **C** Prima est abstinē ab oī
bus nociuis. de qua dī. i. Lōz. ix.

Mis qui in agone p̄cedit ab oīb̄

se abstinet. Ita sunt nocua virtia et p̄ctā q̄ ab iſpis
ſemp̄ est abstinenēti. **Ecc. iii.** Lōz. sapiēs et iteligiblē:
abſtinebit ſe a p̄ctis. **S**ed abſtinētia eſt q̄nq̄
a licitiſ. q̄r ſicut dī. i. Lōz. ix. Oia mihi licet: ſi nō
oia expedit. **T**ertia abſtinētia eſt a ſupfluis. ſi
cūt a ſupfluitate curarū et diuitiarū. Iſtā tñ abſti
nētia nō h̄it p̄ctores. **Eccēs. ii.** P̄ctōri dedit deus
aſſtictionē et curā ſupfluam: ut addat et p̄gret et
tradt ei que placuit deo. **Q**uartā eſt abſtinētia a
neceſſariis ſic a cibo et potu. **I**bide. Logitaui in
cordē meo abſtrahē a vino carnē meā. Iſtā talem
abſtinētia h̄ebat daniel qui dixit Dāi. x. Dānē de
ſiderabilē nō comedī, et caro et vīnū nō iſtroierūt in
os meū. **C** Iſtā q̄druplex abſtinētia inuenit fuſiſſe
in maria. I ipsa nāq̄ abſtinuit ab oīb̄ nociuis. q̄r
nullū vñq̄ nocuit. nullū vñq̄ leſit. **D**iero in eplā
ad cromaciū et heliodorū. Mariā iraſcentē nullus
vñq̄ vidit: maledicētē nullus vñq̄ audiuit. Am
b:o. in li° de viginib̄. Hollicta erat Maria nulli
ledere. oīb̄ bñ uelle. affurgē maiorib̄ natu. eq̄li
bus nō iuidē. fugē lactatiā. rōnē seq. amare virtu
tem. Qñ illa vultu leſit parētes? Qñ fastidivit hu
miliē? qñ iſrisit debiliē? qñ vitauit inopē? **S**ed oī
abſtinuit a licitiſ. Liciū qdē erat mifimonū h̄e
ſed iſta ab iſto licito abſtinuit. et p̄petuā viginitatē
deo uouit. **A**n̄ dixit: quō fieri iſtud q̄m virū nō co
gnosco. i. me nō cognosciturā ppono. **L**ōſensit q
dē in mifimonū quātū ad piugale hitationē ſim
pliciſ. quātū vō ad carnalē copulā nō p̄ſenſit: niſi
ſub p̄ditione. videlicet ſi aliter deo placeret. Ego
de ſcō vīc. **H**uſcep: t vīgo piugū: ſed nō mutauit
viginitatis p̄pōſitū. Trē qdē fides et p̄prietas p̄ſi
tet q̄ ei p̄fectionē nullaten̄ imutauit piugalis cō
ſenſus. ſicut ipſi castitatē nō violauit p̄cept̄: nec i
tegritatē non abſtulit part̄. **T**ertio abſtinuit a
ſupfluis: q̄r nec ſupflua h̄uit ſicut patet in ſuī pu
tificatiōe ubi agnū emē nō potuit. nec ſupflua di
xit q̄r nō eſt locuta niſi vba que ſpectat ad dei ho
bōrē et primi edificationē: uel ad ſue humilitatis
oſteſionē: nec ſupflua ſed utilia et neceſſaria cogi
tauit. **A**n̄ dī Luce. i. Logitabat q̄lis eſt iſta ſaluta

II

iiij

tio. Nec ſupflua p̄cupauit. ſed vñt tñi neceſſariuſ
ſ. adh̄erē deo: et frui deo. Luce. i. Porro vñt eſt ne
ceſſar iū Ma. op. p̄tē r̄c. **Q**uarto abſtinuit a ne
ceſſariis ſicut a cibo et potu et aliis neceſſatibus
corpiſ. Amb. ubi ſupra. Si qñ Marie refciendi
ſuccellet uolūtas. cib̄ plerūq; obui? qui mortē
arceret nō delicias minifiraret. Dormire nō priuſ
cupidas q̄s neceſſitas fuit. Et tñ cuq; giferet cor
pus: vigilabat aius. qui frequenter in ſomniſ aut
lecta reperit. aut ſomno interrupted continuat. aut
diſpoſita gerit. aut gerēdo pñnciat. **C** Ser. ii.

Duocata nřa eſt Maria: que cauſas nřas
a corā deo aſſumēs ſ ipsas ſapiē: et incipit.
Viceptas multis allegationib̄ eſt deſen
dit. P et ad finē p̄ſperū pducit. **P**rimo enī ſa
piēter ic̄pit. q̄r p̄mo captat beniuelētiā. **S**ed oī
ſinuat nřam miseriā. **U**ltimo petit dei mificor
diā. Iō ſignificata eſt per mulierē illā ſapientiſſi
mā que dixit ad dauid. ii. Reg. xiii. Sicut ange
lus dñi ſic et dñis me rex. ut nec maledictione nec
bñdictione moueat. Ecce captatio beniuelentie.
De enī eſt tāte bonitatis q̄ nec nřis bñdictionib̄
extollit. nec nřis p̄ctis et maledictionib̄ cōmouet.
Deinde ſb̄dit. N̄s morimur et q̄ſi aq; dilabimur:
que nō revertunt. Ecce iſinuatio nře mifie. Hō
enī eſt ſp̄s uadēs et nō rediēs. Deinde ſb̄dit. Reduc
abieciū tuū. i. p̄ctōrē que abieciſti per culpā. reduc
per tuā mificordiā. Ecce imploratio mificordie.
Sed oī cauſas nřas multis allegationib̄ deſen
dit. Et p̄mo ſapiēt̄ ſeo. Iō ſignificata eſt p̄ abi
gall cui dixit dauid. i. Reg. xxi. c°. Bñdictū eloq
um tuū: et bñdicta tu que p̄bliuisti me: ne uicisſe
rer me in manu mea. Ecce audiuī uocē tuā. et ho
norauī ſaciē tuā. **H**erī. Aduocatā p̄misit pegrin
atio nřa que tanq̄ iudicis mř et mř mificordie
ſuppliciſ et efficaciſ nřa negocia ptractabit. **D**e
cūdo aduocat pietatis ſigno. **H**erī. Securus ac
ceſſus h̄es o hō ad deū. ubi mř aū filiū. ubi filius
aū patrē. mř oſtēdit filio pect̄ et ubera. filī oſtēdit
p̄t̄ lat̄ et vulnera. Nulla ergo poterit elle repulsa.
ubi tot p̄currūt charitatis et pietatis iſignia. **T**er
tio aduocat ſcītatis merito. Si enī merita aliorū
ſcōꝝ pro nob̄ ſercedūt apud deū. multo fortī illa
que etiam plenitudinē obtinet meritoꝝ que dicit
Eccē. xliii. In me oīs grā vīte et vītatis. i. me oīs
ſpes vīte et vītū. ſ. **Q**uarto aduocat ardēti des
iderio. Desideria enī ſcōꝝ ſunt iſtercessiōes pro no
bis apud deū. **A**n̄ dicitū ſuit Daniel. i. Ego aū
ueni ut iſdicarē tibi: q: vir desiderioꝝ es. Et ipa dī
cit Cant. i. Cum eī rex in accubitu ſuo: nardus
mea dedit odorē ſuuꝝ. Nardus eſt herba calida et
ſiḡt eius desideria inflāmata que ad deū ascen
a iiij

Sermo

dunt & gratu*z* odore sibi faciunt. **C** Tertio causas
uñas ad finē debitū pducit. Tūc aduocatus cau-
sam suā ad finē debitū pducit. q*z* est sollicitus &
p̄itus, & in curia gratiosus. **F** Debet qdē aduoca-
tus cē diligēs & sollicitus. q*z* sepe aduocat ex sua
negligētia succubit in causa. Debet cē sapiēs & pe-
ritus ut sapiēter sciat iuenire viam que faciat pro
causa sua. **F** Debet cē gratiosus corā rege & fami-
lia regis. q*z* si odiosus cēt nihil p̄ficeret. Talis ad
uocata est virgo Maria. p*s*. Astitit regina a de-
xtris tuis. Ecce quāte sollicitudinis & diligētie est.
Nō enim ad horā recedit. sed a dextris dei semp-
stat & pro peccatoribus orat. Segitur. In uestitu
deaurato. Ecce quāte est sapiētie. Per aurū enim
in sacra scriptura intelligit sapientia diuina. Alij
igī sancti habuerūt aurū. i. sapiētiam dulnā. sed
nullus uestitus fuit auro: nisi virgo brā. Tūc enī
diuina sapiētia h̄am uestiuit. q*n* nouē mēsibus in
cius utero habitauit. Segitur. Circūdata uarieta-
te. Ecce quāte est ḡfe. Nā corā rege & eius fami-
lia in tātū est gratiosa: q*o*es cā circūdāt. associāt
& honorāt. In celo enim tot sunt uarietates. quorū
sunt sanctoꝝ o:dines. qui tanq*z* domicelli & domi-
celle: reginā suā associāt. Itā talē aduocatā san-
ctus Bernardus inuocat dicens. Dña n̄a. media
trix n̄a. aduocata n̄a. tuo filio nos recommēda.
tuo filio nos respenta. Fac o bñdicta per gratiam
quā inuenisti. per frugaliū quā meruisti. per mi-
sericordiā quā pep̄isti. ut sicut te nū ciāte dignat
est fieri particeps infirmitatis & miserie nostre. sic
quoq*z* te itercedēte participes nos faciat glorie &
būtudinis sue iesus r̄hs filius tuus qui est super
oia deus in seculo bñdice. Amē. **C** Sermo. iii.

A Diutir n̄a est virgo Maria. Ilsa enim
sunt adiutir n̄e redēptionis & n̄e iustifi-
cationis quātū ad q̄tuor genera causarū.
C Primo quātū ad causam efficiētē. q*z* illū genu-
it: qui nostrā salutē opatus est. **F** Secundo quātū
ad causam materialē. q*z* de suis visceribus n̄e re-
dēptionis materiā ministravit. **T** Tertio quātū
ad causam formalē. q*z* per suā sanctā cōversationē
nobis exēplū bene vluēdi pbuit. **F** Quarto quātū
ad causas finalē. q*z* ad beatitudinē psequēdā nobis
a deo data fuit. vñ dī Apocal. xii. q*z* in capite eius
erat corona stellarū duodecim: q*z* oēs sancti per
ipsam sunt coronati. **C** H̄cdo ipsa est adiutir no-
stre iustificationis. Circa cuius adiutorium tria
sunt vidēda. s. q*z* efficaciter adiuuat. q̄liter & pro-
pter qd. Multi sunt qui adiuuat. sed nō efficaci-
ter aut q*z* nō pñt. aut q*z* nesciūt. aut q*z* nolūt. Ispa
q*z* habet adiuuādi posse. q*z* ipsa est m̄ cipotētie.
Eccl. xxiij. In h̄ierlm potestas mea. habet adiu-

III

uādi nosse. q*z* ipsa est m̄ sapientie. Proverb. xliij.
Sapiēs mulier edificat domū suā. Habet adiuuā-
di uelle: q*z* ipsa est m̄ misericordie. Ideo dicitur
Eccl. xxiij. Ego m̄ pulchrie dilectionis. timoris.
& agnitionis. & sancte spei. Ilsa est tāte potētie q*z*
demonib⁹ est ad terrorē. Ideo dī m̄ timoris.
Est tāte sapiētie q*z* errātibus est ad directionem.
Ideo dicit mater agnitionis. Et est tāte pletatis
& desperātibus est ad spem. & ad reductionem.
Ideo dicit mater sancte spei. Bernardus. Nō de-
est ei potestas q*z* est mater oipotētie. nec uoluntas
q*z* est mater misericordie. nec industria q*z* est ma-
ter sapiētie. **F** Secundo vidēdū est queliter adiuuat
Ilsa quidē adiuuat hominem in omni statu. scilicet
in vita. in morte. & post mortē. Unde cantat de ea.
Maria mater ḡfe. mater misericordie. tu nos ab
hostie prege. & hora mortis suscipe. Adiuuat qui
demi in vita tam bonos q*z* malos. Bonos scilicet
in ḡfa cōseruādo. Ideo dicit. Mater ḡfe. Malos
vō ad misericordiā reducēdo. Ideo dicit. Mater
misericordie. Adiuuat & in morte ab insidiis pro-
tegēdo. Ideo subdit. Tu nos ab hostie protege.
Adiuuat post mortē oias in suis manib⁹ susci-
piēdo. & eas in celū deducendo. Ideo subdit. In
hora mortis suscipe. **C** Tertio vidēdū est propter
quid adiuuat. Circa qd̄ notādū est q*z* plura sunt p-
pter que tenet iuuare nos. **F** Primo enim ppter
debitū. Ilsa enim multū tenet peccatoribus si-
cuit dicit Augu. q*z* per eos habet quicqd̄ habet.
quia peccatores si nos non fuissimus. ip̄s de ea
carne non suscep̄isset. & sic ipsa mater dei nō fuis-
set. Nos igī sibi tenemur. q*z* per ipsam nos su-
mus recōciliati. Et ipsa tenet q*z* pro nobis ipsa est
mater. **F** Secundo ppter officiū cōmissum. Deus
enim de ea cōfidens oēs ḡfas sibi fiendas cōmi-
sit. & ipsa officiū suum diligēter facit. Nam iuuat
tribulatos dādo eis patiētiā. Prover. ultimo. Cō
fudit in ea cor v̄tri sui & spolijs nō indigebit. Et se-
quis. De nocte surrexit. ut. s. tribulatis subueniat.
Adiuuat tribulatos dādo victoram. unde sequi-
tur. Dedit p̄dā domesticis suis. Adiuuat in del-
amore famelicos. dādo eis refectionē internā. vn-
de subdit. Et cibaria ancillis suis. **T** Tertio pro-
pter animū suum viscerosum. Nam diuina pie-
tas in cius utero nouē mēsibus habitauit. & ideo
ipsam totā pietate repleuit. Bernardus. Quid mi-
rum si pietatē exhibet viscera pietatis? Nōne qui
pomū in manu sua tenuerit dimidia diei hora.
reliqua diei parte pom̄i scrubabit odorem? Quan-
tum ergo illa viscera pietatis virtus affectus esse
cit in quibus nouē mēsibus diuina pietas requie-
vit. **F** Quarto ppter diuine bonitatis beneficiuz,

Si enim deus sibi in tātum fuit liberalis, non debet ipsa pro nobis esse auara, sed de plenitudine nobis effundere quā accepit de qua ipsa dicit Eccl. xxiiij. In plenitudine sanctorū detentio mea. Legit. ii. i. Regū. i. q̄ bersabee filio suo regnū suis precibus impetravit. Bersabee interpretat puteus satieratis. Puteus noster: id est aīus noster. aut est siccus, aut est semiplenus. Puteus autem virginis fuit plenus. et supplerus. et ideo de sua plenitudine debet nobis effundere. C Ser. xxiiij.

Migdalus significat Mariā viginē. rōne Arboris. floris. et fructus. **A**rbor enī amigdali fuit tripli mūdata et depurata. Dicit enī Isid. q̄ qñ radix amigdali est amara dulcoratur et depurat per surculū arboris picte. Iste surculus est vñū dei. Jac. i. Suscipite insitū vñū. Ita surculū Maria ī sitū in corde habebat. Luce. ii. Maria p̄seruabat oīa vba hec cōserēs in corde suo. Et iā mūdata ip̄sam. Jo. xv. Ja uos mūdi estis ppter fmonē quē locut⁹ sum uob. Padanus quoq̄ dicit q̄ amigdalus amaritudine liberat per immissionē cunei in radicē. Iste cune⁹ est spūs sc̄is qui nodū oīs peti ab ea eruplit et abiectit. P̄bs quoq̄ dicit q̄ si amigdalus uetusta: clavis p̄foret emittet gēma et depurabit humor in medulla et ampli⁹ fructificabit. Per istud foramē intelligit occulta inspiratio dei de qua dī Cant. v. Dilēct⁹ me⁹ misit manū suā per foramē. Legit quoq̄ Ero. xv. q̄ aque marath dulcorate sunt per immissionē ligni. Per istud lignū intelligit fili⁹ dei: q̄ plātae⁹ fuit secus decursus aqrū. Maria igit fuit pfecte depurata et mūdata et per fmonē diuinum ei⁹ aīum adimplētē. et per spūm sc̄i eā sc̄ificatē. et per diuinā inspirationē eius mētē penetratē. et per filiū dei in eius uterū īmittatē. **S**ed dī amigdalus rōne florū. Hic enī amigdalus aī oīs arboreis flores p̄ducit. sic et ipsa aī oīs mulieres uotū viginitatis emisit. et post eā multe. p̄s. Adducētur regi viginis post eā. Et ista viginitatis pmissione secuta est pueris gētiū et reprobatio iudeorū. Ecce uile⁹. Floredit amigdalus: et dissipabit caparis: ipinguabit locusta. Tūc amigdalus floruit. qñ v̄go b̄tī uotū viginitatis emisit. Et tūc locusta. i. gētilitas instabilis et uaḡ: ḡfa spūs sc̄i ipinguata fuit. Caparus v̄o. i. pp̄lus iudeorū in dissipationē iuit. Caparus enim est fruter spinosus super terrā erp̄sus. et significat populū iudacū tuū et rebellē. et terrenis semp̄ adherentē. **C**ertio dī amigdalus rōne fruct⁹. Nā eius fructus sunt nuces lōge. Dicit aīt Aug. in sermone ubi loquit⁹ de virga aaron que p̄culit nuces. q̄ in nuce sunt tria. s. coriū. testa. et nucleus. Per coriū signat ca-

rorphi que h̄tis asperitate et amaritudine passionis. Per nucleus intelligit eius diuinitas que h̄tis valedicēt. et dat illuminationē. Per testā que est iter nucleus et coriū media. significat eius aīa. que fuit firma p̄tra oīa aduersa. et que est media inter naturam diuinam et carnē. que mediātē aīa. diuinitas ipsa fuit carni vñita. **C**Sermo. v.

Mor beate Marie uersabat circa amore filii uel circa amore dei uel circa amore frenoz. **A**mabat qdē filii amore p̄cordiali et intimo. **A**mabat deūz amore seraphico. **A**mabat cetera oīa amore ordinato. **F**iliū qdē amabat amore p̄cordiali et intimo. qd̄ taliter ostēdi pot. In xp̄o enī erat triplex suba. s. caro. aīa. et deitas. In mīre siliter erat tria. caro. aīa et spūs. Erat igit inter matrē et filium triplex cōficiatio. s. carnis ad carnē s̄m naturā. aīe ad aīam s̄m amicitiam. et spūs ad deitatem s̄m grām. **A**mabat igit christū amore nature ut mī filiū. Amore ḡfe ut creatura creatorē fuit. Amore amicitie ut amica dilectū. **T**ā magnus igit amo: fuit mīs ad filiū q̄ ipsa tota erat in amore pueris. Sicut enim serrū missum in igne tot⁹ efficiat ignis. sic ipsa charitate sue cēsa. tota facta est charites. q̄ ipsa tota in amorez cōuersa et liquefacta erat. Lent. v. Alia mea liquefacta est tē. Quia ipsa tota erat amore vulnerata. unde dicit spōsa. Vulnerata charitate ego sum. **S**ed ip̄sa amabat deū amore seraphico. Sic aīt dicit Dionysii in angelica h̄ierar. Amor seraphin est mobilis. acut⁹. calidus. et superseruidus. **A**mor igit dei fecit eā mobilē ad cito credēdū deo. **S**ed ip̄sa fecit eā acutā. i. humilē ad s̄bī cīēdum se deo. **H**ic enim superbia facit hoīem grossum: sic humilitas facit subtile et acutū. Ista duo tāgit cū dixit. Ecce ancilla dī. Ecce humilitas in subiectō se deo. **F**iat mihi s̄m vñū tuū. Ecce magnanimitas in credēdo. De hīis duob⁹ dicit Berū. Ista tāta humilitas: nō minuit eius magnanimitatē. nec tāta eius magnanimitas ut in sui estimatione eēt humiliis. et nō hilomīnus in pmissionis credulitate magnanīmis. Agit hoc nimirū in seruis dei diuine ḡfe prorogatiua: ut eos nec humilitas pusillanimis. nec magnanimitas faciat arrogātes. **C**ertio facit eā calidā. i. valde seruētē. q̄ mor ad alta virtutū cōscēdit. qd̄ significatus est in hoc. q̄ cōcepto saluatore statim abiit in montana. Ambro⁹ sup Luc. Abiit in montana nō quasi icredula de oraculo. nec quasi incerta de nuncio. nec quasi dubitās de crēplo. sed quasi leta p̄o uoto. religiosa pro officio. festiva pro gaudio. Quo enim iā deo plena: nisi ad supiora p̄scēderet. Et hoc cū festinatione. q̄ ne sc̄it tarda molimina

Sermo

spūs. s. gfa. Beda in omel. Abiit in montana que gustata suavitate supnoꝝ ciuiti. hūilitatis gressibus se ad alta v̄tutū trāstulit. Tres aut̄ causas ponit Amb. quare iuit cū festinatioꝝ. Una est quia nolebat diu morari in publico. Secda est q̄ impellebat ab imēso gaudio. Tertia est ad inuēdiū q. seruētes debet esse illi qui sunt pleni spū sācto. Quarto fecit eā supereruidā. i. In solo dei amore quiescētē. Nēm enī amorē mūdanū ipatiēter ferebat. et solū dei amorē anhelabat. Cant. v. Mūciate dilecto meo q̄ amore languo. Tertio amabat cetera oīa amore ordinato. Mā fm Aug. quatuor sunt gradus amoris. Primo enī debemus qđ su p̄a nos est diligere. s. deū. deinde qđ nos sumus. deinde qđ iurta nos est. s. primū. deinde qđ infra nos est. Btā igit̄ v̄go ordinatū amorē hūit. q̄ qđ super se erat reuerēter diligebat. s. deuz. Et quod iurta se erat. s. filiū dilerit dulciter. Nō ipsa erat. s. scip̄s dilerit sapiēter. Nō infra se erat. s. gen⁹ hu manū dilerit misericordit. Propter ista q̄tuor ipsa dicit Eccl. xxiiij. Ego mī pulchre dilectiōis et timoris et agnitionis et sc̄tē spei. Ilsa enī fuit mī pulchre dilectiōis quo ad filiā: qui p̄e sui pulchritudine est diligēdus. quē dilerit dulciter. et timoris quo ad deum: quem timore filiali dilerit reuerēter. et agnitionis quo ad se. quia se dilerit sapiēter. et sancte spei quo ad genus humanum. quod dilexit misericorditer. Sermo tertius.

Ancilla dei est v̄go Maria que dixit. Ecce ancilla. Hunc aut̄ q̄tuor signa per que cognoscit. Primū est q̄n in humilitate se cōseruat semp. Talis ancilla fuit hester regia que dixit Hester. xiiii. Tu scis dñe q̄ ab homine signū supbie et glie mee. et nunq̄ letata suz ancilla tua nisi in te dñe deus. Cōmēdabilis fuit tāta hūilitas. que cū esset regina: tñ sic erat humillima. Hūilitas enī honorata multū est deo grata. Istā hūilitate hūit v̄go btā quē fuerit ab angelo reuerēter salutata. Iz a p̄e celesti ab eterno fuerit electa et p̄e electa. Iz a filio fuerit ipregnata. Iz a spū sc̄o fuerit omni gratia repleta. Iz a tota trinitate in reginam sit electa et assumpta. tamē recognoscit se mīnimā ancillā dicens. Respicit humilitatem ancille sue. Verū. sup missas est. Que est hec tā sublimis humilitas. que honori cedere nouit isolescē glia nescit. Dei mī eligit et ancillā senoīat. Non est magnū esse hūile in affectiōe. Magna v̄o p̄sus et tra ra v̄tus hūilitas honorata. Secundū signū est q̄n irām dñi placat et recōciliat. Talis ancilla fuit Abigail. que dauid irām placauit: vñ ip̄a dixit. j. Reg. xv. Loquaf obsecro ancilla tua in auribus tuis. et audi v̄ba samule tue. Talis ancilla dei fuit

VI

btā v̄go. que deū p̄tra genus humanū fratuꝝ sua hūilitate placauit. Eua hūit duos dños. s. maritū et dei filiū. sed vñ secit eici de paradiſo. alīsi se cit suspēdi in ligno. Ecōtrario filiū Maria habuit duos p̄es et dños. s. dei filiū et genus hūantū cui⁹ ipsa fuit filia. sed vñ. s. dei filiū. de celo ad frā deduxit. et nouē mensib⁹ in suo utero habitare secessit. Aliū. s. genus hūantū deo recōciliavit. Aug. Mater generis hūani penā itulit mundo. genitrix dñi nři gaudiū attulit mūndo. Auctrix p̄cti eua. Auctrix meriti Maria. Eua occidēdo obsuit. Maria vivificādo p̄fuit. p̄cussit illa. sanauit ista. Tertiū signū est q̄n inimicos dñi sui nō recipit. sed ipsos p̄fusat et expellit. Talis ancilla fuit Judith: que holosernē iterfecit. Et dixit Judith. xiiij. Nō pmisit me dñs ancillā suā coingnari. sed sine pollutione p̄cti reuocauit me uobis. gaudēre in victoria sua in euasione mea et in liberatiōe uña. Talis ancilla fuit v̄go btā. que caput demoniū. i. ip̄m p̄cipē demōioꝝ p̄trivit. Besi. iii. Ilsa p̄teret caput tuū. Que p̄tātē eius ligauit. Job. xl. Ligabis eūz ancillis tuis. Que in tota curia infernali magnas p̄fusionē fecit. Judith. xliij. Una mulier hebrea fecit p̄fusionē in domo nabuchodonosor. Istā tālē ancillā nō pmisit de coingnari. q̄r fuit eius virginitatē. et fuit sine pollutione: quia habuit totius p̄cti īmunitatē. Ilsa de inimico dei fecit magna victoriā. Ilsa euasit carnis spurcitā. Ilsa fecit liberationē nřaz. Qualis aut̄ p̄tātē demonis cōtrivit dicit Berū. Multis uersutiis serpēs isidiat̄ est calcaneo Marie. sed facta causa q̄si oēm prauitatem hereticā ipsa sola cōtrivit. Alius siqdē nō de substācia carnis sue r̄pm edidisse illa dogmatizabat. Alius nō patuuli p̄pisse. sed reperisse sibilabat. Sed cōtriti sunt isidiatores: cōculati sunt supplātatores. cōfutati sunt derogatores. et eā dicit btām oēs gnātiones. Quartū signū est q̄n ad oēm obediētiā se parat. iurta illud p̄s. Ecce sic oculi seruox in manib⁹ dñiōꝝ suox et. Per oculos intelligunt intellect⁹ et affect⁹. Per manū dei intelligit eius potētia uel ipse filius dei. Hic enī hō opāt̄ per manū. sic per ip̄m oīa facta sunt. Alī per manū intelligit eius uolūtas. q̄r sicut homo opāt̄ manu. ita de sola voluntate opāt̄. Usi dicit Aug. q̄r dei facē est a se fieri uelle. Btā igit̄ v̄go Maria ancilla dñi. oculos suos. s. intellectū et affectū habuit in manibus dei. i. in potētia dei. cōsiderādo in seip̄a opā sue potētiae. vñ ip̄a tāc. Quia fecit mihi magna qui potēs est. Itē fecit potētia in brachio suo. Habuit intellectū et affectū in manu dei. i. in filio dei. ip̄m sup oēm intellectū angelicū cognoscēdo. et cum sup oīa diligēdo. Dabuit

Sermo

VII

Etiā oculos suos, i. totū affectū & intentionē suam
in manu dei. i. in voluntate dei. qd̄ quicqđ deus uo-
luit ipsa uoluit semp̄. Nā si deus uoluit ut uotū
virginitatis emitteret: statim emisit. Si uoluit ut
matrimonio p̄sentiret: statim cōsensit. Si uoluit
ut dei filiū cōciperet: statim desiderauit. Si uo-
luit ut in egyptū iret: statim iuit. Si uoluit ut de
egypto rediret: statim redijt. Ecce quomō ocu-
li sui semper fuerūt in manu dei. C Sermo. vii.

Anunciatio filii dei que facta fuit b̄tē v̄gi-
ni: non debuit fieri per aliquē hominē: s̄z
per angelū. & nō per angelū missus ab ali-
quo angelo: sed missum a deo: nec per angelū iſi-
mū. sed per sāmū. Debuit igit̄ fieri per angelū
multiplici rōne. Una est ut modus redēptiōis
respondeat modo pditionis. ut sicut euā a malo
angelo edocta. fuit occasio nře pditionis. sic Ma-
ria a bono angelo instructa. fieret causa nře ialu-
tis. Beda. Quia mōs itrauit per feminā: apte re-
disce vita per feminā. Illa siqdē a diabolo seducta
per serpentē. gustuz necis viro obtulit. hec a deo
per angelū edocta mūdo salutis auctore edidit.
Proverb. xiii. Mōs & vita in manu lingue. ser-
pētis fuit mōs pestifere suggestionis. In manu
lingue fuit mōs dubitationis. In manu lingue
ade fuit mōs stulte excusationis: sed in manu lin-
gue viginis fuit vita nostre salutis. Secunda rō est
ut inter hoies & angelos par reformaref. Ange-
lus quidē oderat hoiem. qd̄ ipm sua restauratiōe
defraudauerat. Hō odiebat angelū. qd̄ per ipz de-
cep̄ erat. Et qd̄ r̄ps carne; assumebat ut utrosqz
recōciliaret. ideo uterqz in hoc negocio uoluit ut
ministeriū exhiberet. Col. i. Pacificans per san-
guinē crucis eius: siue que in celis. siue que in ter-
ris sunt. Tertia rō est qd̄ pro minoribus nego-
ciis deus angelos sepe mittere p̄suevit. Nā misit
Raphaelē ad curationē infirmitatū. Misit gabrie-
lez ad liberationē captiuoz. Daniel. ix. Misit Mi-
chaelē ad erpugnationē inimicop̄. ut habeat Apo-
cal. xii. Cōgruuoz igit̄ fuit ut angelus mittere ad
annunciādā illū qui ueniebat ad infirmitatū cu-
rationē. ad captiuoz liberationē. & ad hostiuz ex-
pugnationē. Ysa. lxiij. Sp̄ns dñi sup me. & infra.
ut mederer cōtritis corde. Ecce infirmitatū cura-
tio. Et predicarē captiuis indulgētiā. Ecce capti-
uoz liberatio. Et diem ultiois deo n̄fo. Ecce ho-
stiuoz expugnatio. Quarta ratio est: qd̄ virgo b̄tā
virginitatē seruabat: hoium cōsortia fugiebat: an-
gelos sepe videre cōsueverat. Quia virginitatem
seruabat. debuit ab angelo salutari. Quia hoium
cōsortia fugiebat. debuit ab angelo visitari. Quia
angelos sepe videre cōsueuerat. debuit in hoc ne-

VIII

gocio eis familiariter cōsungit. Hiero. Profecto
ad virginem angelus mitti debuit. qd̄ est semper
cognata viginitas. Profecto enim in carne pre-
ter carnem vivere angelica vita est non humana.
vnde in carne angelicā gloriam querere. mai⁹ meri-
tum est qd̄ h̄c. Esse quippe angelici felicitatis est
esse virginē virtutis. dum hec grā obtainere nitit
qd̄ habet angelus essentia. Secdo iste angelus
nō debuit mitti ab alio angelo. sed a deo. & hoc tri-
plici causa. Prima rōne negotiij pro quo mitte-
bat qd̄ tam grāde erat. qd̄ ad istud nō debuit mitti
aliquis sublegatus. sicut fuisset angelus qui mis-
sus fuisset ab angelo. nec alius simp̄ legat⁹. sic
fuisset angelus alius. sed legat⁹ talis ut archāge-
lus gabriel qui deo semper assistit. Luc. i. c. Ego
sum angelus gabriel qui sto ante deū. Secunda
causa est rōne virginis. qd̄ b̄m Bernardū nō fuis-
set pueniens ut deus tale secretum angelis reue-
lasset pilus qd̄ virginis. excepto. s. angelo gabriele.
Et ista fuerūt quatuor sicut dic̄ Ber. ad Agonē
de sancto victore. s. tēpus. locus. modus. & perso-
na eligēda. Letera enim multis pphetis reuelate
sunt. Tertia causa est rōne cuiusdā congruita-
tis. Debuit enim mitti a p̄e: qd̄ erat opus potētie.
A filio qd̄ erat opus sapientie. A sp̄u. s. qd̄ erat op⁹
grē & misericordie. Tertio non debuit mitti an-
gelus infimus sed summus. sicut fuit angelus Sa-
briel. Ber. Non arbitro: hunc angelum ad viginem
missum de minorib⁹ esse. qui qualibet et cau-
sa solent ad terras crebra fungī legatione. Eius
aut̄ magnitudo apparet ex tribus magnis officiis
que sibi deus in sua curia cōmisit. Primum est
reuelatio secretoꝝ. vnde dī Daf. viii. Gabriel fac-
istum intelligere visionem. Secundū est victo-
ria p̄elioꝝ. vnde dic̄ quedā glosa super Daniel. qd̄
Gabriel prepositus est a deo p̄liis grādis. Ter-
tium est assistentia ante deum. Unde ipse dicit.
Ego sum Gabriel angelus qui asto ante deum.
Magnum est figitur secreta reuelare. Malus est
victoriā p̄eliorum concedere. Maximū est
ante deum semper assistere. C Sermo. viii.

Pis dicitur virgo Maria. qd̄ fuit brevis
& per humilitatem: uolatilis per supernoz
contēplationem: mellificans per celestis
fructus productionē. De his tribus Ecc. ii. Hie
uis in uolatilibus apis. & initius dulcoris habet
fructus illius. De ista ape dicit Amb: osius in li-
bro de virginibus. Apis rōre pascitur & concubi-
tus nescit. mella componit. Sic beata virgo rō-
re celesti. i. gratia spiritus sancti pasta fuit. virgo
permansit. paradisi dulcedinem generauit. Flo-
tandum qd̄ apes quatuor diligunt. Primo aere

Sermo

serenum: quia tunc plus de rore inuenitur. et in tempore pluvioso a uolatu impediuntur. Secundo abundantia florū. Tertio suauē sonum. Nam dicit Aristoteles. per cātēnas et suaves sonos attrahuntur. Quartō dulce vīnū. quod deficiente melle dulci vīno pascuntur. Ista quātuor virgo bēta dilerit. et in se habuit. Primo serenitatē interne p̄sciētie. p̄s. Dis gloria eius filie regis ab itus. Secundo flores virtutē et oīs grē. i. virtutū diuersitate. Tertio sonū allocutionis diuine. De quo sono dicit ibidē. Audi filia et vide r̄c. Cant. v. Vox dilecti mei pulsanter. aperi mihi soror mea. Quartō vīnuī sociūdatis interne. Cant. vii. Huius tuū sicut vīnum optimū: dignū dilecto meo ad bibendum. labi usq; et dentibus eius ad rumināduī. De his quatuor dī Cant. ii. Enī dilectus meus loquit mihi. Ecce interna allocutio. Surge p̄p̄era amica mea et ueni. Nam hyems trāsūt imber abiit et recessit. ecce serenitas p̄sciētie. Flores apparuerūt in terra nra. Ecce diuersitas virtutū et grē. Vīnee florētes dederūt odore suū. Ecce vīnū sociūdatis interne. Tūc enim dant odorem anime tanq; florentes vīnee quando coram deo redolent interna sociūditate.

Sermo nonus.

Queductus fuit virgo Maria que dicit
Eccl. xxiiij. Ego quasi aqueductus eris
a de paradiſo. i. de delitijs misericordiarum dei. Per istū aqueductū fluunt aque gratiarū de celo in mundū. Unū sequit. Rigabo hortum plātationū. Et quod iste aqueductus in tātū necessarius est quod diabolus lpm frāgere conat. Hoc significatū est Judith. vij. ubi dī quod holofernes p̄cepit incidi aqueductū. quod per illū influebat sons in ciuitate. Tūc aut̄ diabolus icidit. quādo nos ab eius deuotione retrahit. Iste aut̄ aqueductus cōmendabilis est. Per parte sui. Per parte nři. Per parte modi. Per parte aque. Ex parte qđē sui cōmendabilis est: quod habet effluere et refluxere. Nam aque ḡfariū per ipsum aqueductū nobis de celo effluunt. Hap. v. c°. Generat̄ mihi oīa bona pariter cū illa: et innumerabilis honestas per manus illius. Ipse etiā aque ḡfariū ad celū refluxit. vñ ipsa ad recessū deo grās nos inducit iuxta illud Eccl. i. Ad locū unde erexit flumina redēcit ut iterū fluat. Et etiā iste aqueductus cōmendabilis ex pte sui quod habet magnā longitudinē et sublimitatē. Eius aut̄ longitudo tanta est quod attingit a celo usq; ad terrā. Versū. Aqueductus est Maria cuius nimis sumitas instar scale Jacob celos tāgit. Imo etiā trāscendit ut illū aquarū fontē que sup celos sunt attingē posset. Latitudo aut̄ illius aqueductus tāta fuit quod etiam fontē diuinū cape potuit,

IX

Bēni. Mat̄ est sons usq; ad nos. quod descendit illa celestis uena per aqueductū: non tñ nobis fontis copiā erhibēs. sed stillicidia grē. cordibus nostris arantibus infundēs. Alij quidē plus. alij quidē minus accipiūt. Plus ergo aqueductū. ut ceteri de plenitudine. sed nō plenitudinē ipsaz occipiāt. Versū. Aqueductus est maria que plenitudinē fontis de corde p̄ris accepit. et nobis illū nō put est: sed put capē poteramus edidit. Altitudo vō istū aqueductū tāta fuit quod usq; ad fontē totius diuisitatis se erexit et illū attigit. Versū. Quō hic nō st̄r aqueductū fontē illū attigit tā sublimē quo putas nisi uchēmēta desiderij. seruore deuotionis. puritate orōnis. Quō igit̄ maiestatē attigit inaccessam. nisi pulsando. petēdo. querēdo. Secundo iste aqueductus cōmendabilis est ex parte nři. Nos enī aquas ḡfariū de celo h̄c nō poteramus ppter nimia celi altitudinē. et nimiam nři dephissionē. Et ideo oportuit ut in medio esset aqueductus. Versū. Proprieta humano generi tanto pte fluente grē desuerūt quod nōdū intercesserat aqueductus. Idē queramus grām: sed per inuentionē grē Mariā. Leterū ilud quicqd est quod offerre deo pas Marie cōmēdare memēto: ut eodē alueo ad grē largitōrē. grā redeat quo influit. Neq; enī ipotens erat deus sine hoc aqueductu grām put uellet insundere. sed tibi uoluit nīp̄lominus uchiculū pridēre. quod sorte manus tue plene sunt sanguine. Itaq; modicū qđ deo offerre desideras. gratissimū illi et omni acceptione dignissimū. Marie manibus offerēda trade si nō vis repulsam sustine. Tertio iste aqueductus cōmendabilis est ex parte modi. Iste aut̄ modus duplex est. Primus est quod diuersimode se diffundit. Nam quibū sđā se diffundit in modū aque ptei. quibusdā in modū aque fontis. quibusdā in modū aque fluminis. Pteus habet aquas occultas et cuī labore eductas. et quantū ad hoc ipsa se diffundit peccatorib⁹ quod aqua gracie est in eis occulta. sed tamē per labore penitētie pōt hauriri. Aqua vō fontis sine labore hauritur et cōtinue emanat. Et quantū ad hoc diffundit se bonis et sibi deuotis quod eis cōtinue gratiam suā tribuit. et sine multo labore se eis diffundit. Aqua vō fluminis in magna abundātia emanat. et quantū ad hoc diffundit se beatis qbus largiter et abundāter aquā spūs sancti tribuit. Ista triplex differētia tāgit cuī dicit Cant. iiiij. Fons horū. Ecce quod cōmunicat se bonis et deuotis in modū fontis. Nutens aquarū viuentis. Ecce quia cōmunicat se peccatoribus in modū ptei viuētis. Que fluit impetu de libano. Ecce quia cōmunicat se beatis in modū fluminis in abundā-

ta et eum impetu decurreretis. Secundus modus est quia abundanter et largiter se diffundit. Aqua quidem largiter se diffundere et fluere praeuenit multis de causis. Primo ex nimia repletione sicut patet in flumine replete quod in loca vicina se diffundit. Et ga beata virgo nimis est repleta. ideo de sua plenitudine in corda per deuotionem sibi vicina se diffundit. Eccl. xliii. In plenitudine sanctorum de tentio mea. Ideo vocauit eam angelus gratia plena. Secundo ex violencia ueterorum impulsione sicut patet in mari. quod quando violencia veterorum impellit intumescit atque diffundit. Auster enim spiritus sancti sic eius mente afflavit quod ad diffundendum spiritualiter impellit. Cant. iii. Surge equus et ueni auster et perfla ortum meum et fluat aroma illius. Tertio ex nimia et uehementi ebullitione. Quando enim uas nimis ebullit tunc aqua extra poterit. Ignis quidem spiritus sancti sic eius mente inflamavit. et sic eam ebullire facit quod ad spargendum nobis aquam sue gratie ipsa impellit. ut non sit qui se abscondat a calore eius. Quarto ex uasis concussione. Si enim uas plenus aqua concutitur mor aqua effunditur. Ipsa autem deuotula gratia dei repleta. et ideo sequitur eam cum deuotione tetigerit. mor gratiam suam effundit. Numeri. xxliii. c. Fluat aqua. i. gressus abundantia de uerba eius. i. de virginine Maria matre eius. Quinto ex uallibus deuulsione. Sicut enim aqua se in ualles diffundit et in loca deprecta. sic et ipsa aqua sue gressus immitit in corda habilius. ps. Qui emitit fontes in quadrilibus. Sexto ex lune virtuosa operatione. ex qua sunt florus et resflorus in mari. Lunita est ergo Maria a qua procedit florus gratiarum. duabus gratiis effundit. procedunt et resflorus duas oias ad deum per recognitionem gratiarum refundere nos inducit. Eccl. i. Ad loca unde exirent flumina reuertunt ut iterum fluantur. Quarto iste aqueductus comedibilis est ex parte aque que habet aquas purissimas. Tunc autem secundum Aristotelem aqua est pura quoniam nullum habet colorum. nullum odorum. nullum saporis. Aqua igitur gratia Marie est pura: quod auferit a nobis colorum. i. mundanam puerationem. Rom. xii. Molite conformari huic seculo recte. Auferit odorem. i. posteritorum petorum uanae recordationem. quem odorem habebant qui dicebant Iuine. xi. c. Recordamus pisces quos comedebamus in egypto gratias recte. Auferit saporem. i. mundi amorem. ut. s. amor mundi sibi despiciat amorem dei sibi sapiat. qui sicut dicit Chrysostomus. Utere non habet super terram quod amat qui donum celeste in ueritate gustauerit.

Sermo. x.

Rbor celestis est ergo maria que protulit folia flores et fructus. Folia fuerunt eius

eba de quibus dicitur Apoca. xiiij. Et solia ligna ad sanitatem gentium. Unde enim solium fuit ad sanitatem carnalis concupiscencie cui dicitur. Quoniam fuit istud quod uirum non cognoscere. Illud ualeat ad sanitatem supbie. cui ait. Resperit humilitatem onus illius sue. Tertium ualeat ad sanitatem avaritiae eius dicitur. Esurietes ipleuis bonis. Flores fuerunt virtutes. quos flores habuit in triplici excellencia. Primo quia flos virginitatis in ipsa primo apparuit. Cant. ii. Flores apparuerunt in terra nostra. i. in virginine maria que domini terra. iurta illud Ysa. xlvi. Appearat terra et germinet saluatorem. Secundo quod in floribus virtutum fuit tota circumdata et uallata. ita ut nec in modico impuritas in eius cor mittere potuerit. unde cantat de ea. Sicut dies uerni circumdata est a flores rosarum et lilia qualitatem. Istam talam circumdationem et uallationem non habuerunt aliae virginis nec aliis setis. quod nullus unquam fuit ita uallatus virtutibus quin habuerit cum aliquo sensu corporis aliquam impuritatem saltu ueniale. Tertio quod floribus virtutum fuit uallata sulcata et firmata. ut nunquam potuerit per perfici insinuari. Cant. ii. Fulcite me floribus. Istud tale sulcimenter non habuerunt aliis setis. quin a virtutibus per perfici cadere potuerint. Fructus autem huius arboris fuerit eius opera. Cant. vii. Videamus si flores pertinuerint fructum. Marime autem fructus huius arboris fuit ille de quo dominus. Benedictus fructus ueteris tui. Iste enim fructus uerum fuit benedictus. s. in odore. colore. et sapore. Est enim suavis ad odorandum. Eccl. xliii. Ego quoniam ueris fructificavi suavitatem odoris. Est uenustus et honorabilis ad itinendum. vii seq. Et flores mei fructus honoris. Est dulcis ad gustandum. Cant. ii. Fructus enim dulcis gutturi meo.

Ser. xi. Rha dei quam fecit moyses fuit ergo Maria que comedibilis est per causam efficiendi. materiali. et finali. Causa autem efficiens est ipse deus qui ipsam fecit et iustificavit. ps. Homo nam est in ea et ipse fundauit eam altissimus. Deus in brachio virginis fuit altus. quoniam eam in utero scificauit. Fuit altior quam de ea integrum virginitate nasci uoluit. Fuit altissimus. quoniam ipsam super omnes angelos exaltauit. Materia autem huius arches fuit de lignis setibus. que ligna secundum Hieron. habuit levitatem. pulchritudinem. fortitudinem. et iputribilitatem. per que intelliguntur que dotes corporis eius. Corpore enim modo est leue per subtilitatem. pulchritudinem per claritatem. forte per agilitatem. et iputribile per immortalitatem. Forma autem huius arches fuit quod habuit in longitudine. ii. cubitos et semisses. i. quoniam palmos. Josephus uocat hic cubitus duos palmos. Fuit ergo ista archa sparsa quoniam palmoz in longitudine. quod dicitur ergo quinque

Sermo XII

sensus suos usq; in fine puros suauit. **C** Fuit eti
am archa triū palmoꝝ in altitudine. q; restaurati
onē angeloz. saluationē hoīum. & renouationē oī
um creaturarū pcurauit. H̄n̄t aut̄ archa cubitū
& semissim̄ in altitudine. q; eius celsitudo angeli
cā & humanā naturā excellebat. sed usq; ad filii ex
cellētiā nō attingebat. **C** Finis aut̄ hui⁹ archē su
it ut p̄tinueret ḡgā aaron. tabulas testamēti. & urnā
aureā in qua erat māna. Ista aut̄ archa sp̄ualis ḡ
go b̄tā intra se p̄tinuit xp̄m in quo fuerūt tres sub
stātie. s. rectitas dulcissima que signatur per tabulas i
qb̄ scripta erat sapientia dei. caro mūdissima que
resurrexit que signat per ḡgā aaron que frondue
rat. & aia purissima que signat per māna. **A**l p̄t
dici q; i hac archa fuit māna dulcis p̄éplatiōis. &
ḡga. i. rectitudo p̄fecte op̄atiōis. Virgo enī fron
duit & fructū pdurit. q; vita actiuā est magis fru
ctuosa q̄ p̄éplatiā. Fuerūt ēt tabule sapie & disce
tiōis. Quelibet enī vita tā actiuā q̄ p̄éplatiua idī
get discretionē matura. Ab ista archa h̄em⁹ mul
ta bñficia. **P**rimo in p̄iculis magnū auriliū qđ
figuratū est Nume. x. ubi dicebat moyses in eleua
tione archē. Surge dñe & dissipetur inimici tu⁹.
VScđo in dubijs magnū p̄siliū. qđ signu⁹ est. i.
Reg. viiiij. Abi cū uellet saul p̄sile dñi dixit. Ap
plica archā dñi. **T**ertio in aduersitatib⁹ magnū
solatiū. qđ signatur. iiiij. Reg. ii. ubi dixit Salomon
abiathar sacerdoti. Vir qđ mortis es. sed hodie
nolo te icterisci q; portasti archā dñi. **Q**uarto in
ter amorē dei & mūdi facit diuisionē. Hoc signifi
cati est Josue. iiij. Abi dñ q; cū sacerdotes q; por
tabāt archā suissent in flumine: aque p̄tin⁹ sunt
diuise. ita q; sup̄iores itumuerūt ad modū sōtis:
Inseriores aut̄ descēderūt usq; in mare mortuu⁹.
Aq; superior est amor dei. qui eleuat usq; ad celum.
Aq; inferior est amor mūdi. qui facit effluē usq; in
ffernū. **V**quinto dat ḡe scificationē. p̄s. Surge
dñe in regem tuā r̄c. **S**exto dat glie bñficationē
qđ significa:ū est. iiij. Reg. vi. Abi dñ q; ad introitū
archē dñi in domū ebededon dñs ei bñdit. De
ssa archa sic dicit Amb. Archā iunsecus porta
bat testamēti tabulas. Maria aut̄ testamēti porta
bat heredē. Illa itra se legē: hec euāgelium retine
bat. Illa uocē hēbat: hec ḡbū uerū. Illa itus so
risq; aurī nitore radiabat. sed b̄tā ḡgo itus sorisq;
ḡginītatis splēdore fulgebat. Illa terreno ornaba
tur auro. ista celesti. **C** Sermo. xij.

Rechus celestis signat Mariā ḡginē. **F** p̄
pter generationē. **V** dispositionē. **V** & colo
rationē. Generaf aut̄ archus celestis er re
actiōe radis solaris in nubē lucida. p̄cauā. & aquo
saxi. B̄tā ḡgo fuit nubes inquātu⁹ fuit a terrenis

XIII

elevata per celestis p̄éplationē. & p̄caua per humi
litā. & aquosa per cōpassionē & pietatē. q; ei⁹ cor
erat molle: ductile ad cōpatiēdū. Radius igit̄ so
laris. i. ḡfa dei in Mariā que fuit nubes lucida cō
caua & aquosa reflurit & sic eā archu⁹ celestē fecit.
Vscđo dñ archus celestis ppter dispositionem:
Archus enī illic ita est disposit⁹ q; est sine chorda &
sagitta. & ḡsus nos tenet cornua. Quidaz sunt sic
archus cū chorda & sagitta qui extēdunt a nimia
seueritate & iacint sagittas. i. cōbinations cū n̄
mia crudelitate. & tenet cornua ḡsus se. s. idulgēti
am & bñficētiā. q; nec inimicis suis uolūt parcere
nec bñficia exhibē. Sed b̄tā ḡgo est sine chorda se
ueritatis. q; tota est iustissima. & sine sagitta cōmī
natiōis & timoris. q; est tota dulcissima. Bernar.
Quid humana fragilitas ire trepidat ad Mariā:
nihil in ea austētū est nihil terrible. tota suavis est
hēt aut̄ duo cornua. s. ḡfam & misericordiā. & ista te
net aduersus nos. q; iustis dat ḡfam & p̄cōritus
misericordiā. & ideo uocat mater ḡfe & misericordie.
C Tertio dñ archus celestis ppter colorationem.
Archus enī ille ex q̄tuor elemētis ḡhit colores ut
dicit Beda. Mā ex igne ḡhit colorē rubeum. ex aq;
ceruleū. ex aere hiacinthinū. ex fra viridē. Isti q̄tu
or colores fuerūt sp̄ualis in ipsa. **V** H̄n̄t enim colo
rē rubeū. q; tota fuit igne amoris iſlāmata. & istū
colorē ignē traxit ab illo igne de quo dñ Hebreo.
xij. Deus n̄ ignis p̄sumēs est. **V** Scđo h̄n̄t colo
rē ceruleū. q; tota fuit p̄e cōpassione ligāda effecta
iuxta illud p̄s. Factū est cor meū tanq; cera lique
scēs. Et istū colorē traxit ab aq;. i. a mētis sue puri
tate. q; in mēte sua semp fuit serenitas puritatis.
V Tertio h̄n̄t colorē hiacinthinū. Et istu⁹ colorē
traxit ab aere. i. a mētis sue puritate. q; in mēte sua
semp fuit serenitas mētis. **V** Quarto habuit colo
rē viridē. q; tota fuit in p̄uersatione viridis & am
ena. Et istū colorē traxit a terra. i. a seipsa. ex qua
virtutes generabant per q̄s deo & hōl⁹ gratioſa
reddebat. Eius enim virorū virtutū cium alioru⁹
s. oꝝ virutes & ḡfas supabat. Eccl. xl. Gratiam &
speciē desiderabit oculus tuus. & sup hoc virides
factiones. i. virtutes virētes ex terra virginea p̄e
dētes. Qualiter aut̄ fuerit deo gratioſa dicit Ful
bertus carnocēsis ep̄s. Virtutes marie depōme
bāt in cogitatione & affectione cordis. i. ineffabile
armoniā quā ipsa creatrix & inhabitatrix eius dei
sapia delectabat audire. Coruscabat quoq; soris
& in superficie fūonis. & itus vñ possent hoies glisi
care deū & salutē recipe. **C** Sermo. xliij.

Sumpta est maria in celū cū corpe & aia
qđ qđes pueniēs fuit multiplici ratione.
V Prima sumit ex pte sui. **V** Scđa ex pte

Sermo

dei. **T**ertia ex parte nři. **E**x pte sui fuit eius magna dignitas. Et ista fuit ḡncuplex p̄t ostendit Augu. in quodā sc̄mone. **P**rima qđ ipsa fuit mři xp̄i deifica. et sō debuit honorari. et ideo dicit. Pudredo et uermis est obprobriū humane p̄ditionis. Ab hoc obprobrio cū iesus sit alienus: natura m̄rie eripit quā iesus de ipsa assumptiss. p̄bas. **C**aro enim iesu caro marie est. Istud ergo sacratissimū corp̄ de quo xp̄s carnē assūpsit uermib⁹ escā traditū ē. qđ sentire nō ualeo. dicē p̄t mesco. Letat ergo maria letitia incenarrabili: aīa et corpe in proprio filio. per p̄p̄tū filiū quē in utero gessit. quē genuit. quē souit. quē aluit dei genitrix dei suitorum. **V**idemus etiā qđ xp̄s tot⁹ uoluit ēē mřis sue. quia patrē carnalē h̄ere uoluit. Uoluit et matrē totā ēē suā. qđ alios filios nō generauit. Qui igit̄ noluit eam coicere homini: quō coicabat uermi? Et qui ex ea noluit generare filios. quō ex ea uoluit generare uermes putridos? Debuit ergo honorando matrē seruare p̄ceptū quo dicit. Honora patrē tuum et matrē. **S**ecunda est qđ fuit fidelis xp̄i misericordia et sō debuit exaltari. Jo. xii. Ubi ego sum illuc et minister meus erit. Ministra xp̄i fuit maria que ih̄m in utero gessit. partūq; p̄fusum aluit et souit et in p̄sepio reclauit. in egyptū fugiens abscondit. et oēs infantia eius p̄secuta est p̄to mētis affectu. ita ut usq; ad crucē ab eius nō recessit cōfessorū. nec solū p̄io gressu. uertutē affectu imitatiōis. Fuit ergo fide et op̄e xp̄i ministratrix: et usq; ad mortem eius deuota seruitorum. Si igit̄ ubi ministros esse vult ipsa nō fuerit. ubi ergo erit. Si aut̄ ibi. nunquid eq̄li grā poterit? Et si equali grā. ubi est equus dei cōsiderationē. que reddit vnicuiq; sūm meritum? Si merito p̄e oībus marie viuēti danata est grā. nunquid erit mortue iminuta? Absit. Nam si omniū sanctoz mōris est preciosiss. sane marie est preciosissima. **T**ertia est qđ fuit xp̄i uestis degurata. et ideo debuit integrā reseruari. Idē Aug⁹. Si elegit diuina uolūtas triū puerorū uestimenta in igne seruare illesa. cur abnuat in mře p̄p̄ia qđ elegit in ueste aliena? **Q**uartā est qđ fuit archa dei sc̄ificata: et ideo debuit in tēplo celesti collocari. Dama. Hoc die virgo tēplo celesti uchik sacra et animata archa in tēplo non manu facta reponit. Colūba innocēs uolās ex archa. i. corpore. qđ dñi suscepit pedib⁹ regem adiuuenit. **Q**uinta est qđ fuit thesaurus et gēma preciosiss. et ideo debuit in thesauro celesti reponi. Aug⁹. Thronū dei thalamā dñi celi atq; tabernaculū xp̄i. Dignū est enim ēē ubi ipse est tam preciosum thesaurū dignus est seruare celū qđ terra. **S**ecunda ratio sumit ex parte dei. s. eius magna liberalitas. Deus enim intāctus est liberalis san-

XIII

vij

ctis qđ non solū aīas glorificat. sed etiam corpora multiplici honore illustrat. Quedā enim corū corpora integra et illesa seruant. Quedā miraculorū gloria illustrant. Quedā sepulchra gēmis et auro adorant. Quibusdā angelicis manib⁹ monumēta preparant. Si ergo corpus eius esset in terra. cuſ fibi in h̄il tale impēdat. videt xp̄s honorē materni corporis cōtēpsisse. Hieronymus in sermone de assumptione. Legimus qđ sepe ad funera sanctorū angelos aduenisse et aīas corū usq; ad celos cum laudibus et hymnis detulisse. et eisdem multo lumine resplēduisse. Insup adhuc viuētes in carne ibi dē miri odoris fragratiā plenisſe. Si igit̄ talia et tāta circa defunctos deus dignatus est exhibere. quāto magis eius genitrici in die obitus sui credēdū est celoz militia obuiā aduenisse. eāq; in gēti lumine circūsulisse. et usq; ad thronuz glorie perduruisse. **T**ertia sumit ex parte nři. Et ista est duplex. **V**ana est magna nřa utilitas. quia ex hoc marime seminis magna spes resurrectionis et ascēsionis daf. Sicut enim xp̄s dedit viris spem resurrectionis et ascēsionis ex sua resurrectione et ascēsione. sic dedit magnā spem seminis ex mřis sue resurrectione et assumptione. **S**ecunda est humana nature magna sublimitas. qđ humana natura in xp̄o et in mře eius est sup oēs angelos sublimata. Ipsi enim angeli minorationē humanae nature sciebat ex hoc in prima creatione. lūta illud p̄. Minuisti enī paulominus ab angelis. Adequatio nē etiā didicerat. et hoc in tpe grā. ubi angelī hoībus. hoīes angelis adequare possunt. Sublimitationē aut̄ credere nō ualebat. et ideo vidētes natūram nostrā in xp̄o et in mře sup ipsos exaltari admirates dixerūt Ysa. xl. Quis est iste qui uenit de edom et c. Et de mře. Que est ista que p̄gredit qđ si aurora consurgens.

Sumptio beate marie in celoz facta est multipliciter. **P**rimo enim assumpta est cū honorabili societate. Istud significatū est. si. Reg. vi. Ubi dicit qđ dauid et oīs isrl̄ deducebat archā dñi cū gaudio. Et erat cum dauid septē chorū. Per dauid xp̄s intelligif. Per septē choros vniuersitas angeloz et sanctoz figuraf. qđ septenarius est numerus vniuersitatis. uel per septē choros intelligunt angeli patriarche. p̄phete. apostoli. martyres. cōfessores. et vīrgines. qui oēs ipsam honorabilitē deduxerāt. Et merito qđ isti oēs honorare teneban. s. angeli: quia ipsa vitam durit angelicā. Patriarche. qđ de eoz stirpe descēdit. Prophete. qđ ipsa spiritu p̄phetic ple na fuit. Apostoli. qđ ipsa eorum magistra extitit.

Martyres q: ipsa gladio passionis perforata fuit. Confessores q: ipsa sola fidē in passione Christi confessi sunt. Virgines q: ipsa p̄miceria Virginum extitit. His igit̄ euacuatū fuit celum. Primo qn̄ Christus ascendit, q: nullus in celo angelus tunc remansit sed oēs Christi obuias uenerunt. Secundo qn̄ Vgo assūpta fuit, q: oēs angelorum etie scōp̄ et ipse Christus sibi obuiā uene rūt. Tertia euacuabit in iudicio, q: oēs in ualle iosephat p̄ficiscerent. Secundo assūpta est cū ineffabili iocunditate, qd̄ significati est. Iij. Reg. vi. Ubi dī. Quod autem sit: oīs isti deducebat archam testamēti dñi in iubilo et clāgore buccine. Et ibidem. Quod uid oīt et oīs domus Isrl̄ ludebat corā dñi in oībus lignis fabrefactis cytharis et litris. Ubi notandum est q: sicut dicit Aug. sup̄ ps. Triplex est sonus musicus. unus qui fit uoce sicut in canto. Alius qui fit flatu sicut in buccina. Tertiū q: fit cū pulso sicut in cythara. Psalmus qui fit cū uoce tagit cū dī in iubilo. Est enim iubilatio cantus modulatio. Secundus qui fit cū flatu tagit cū dī. In clāgore buccine. Tertius qui fit cū pulsu tagit cū dī. In oīb̄ lignis fabrefactis et cytharis et litris. Per Ergo qd̄ dī q: ista archa dei deducta sic cū iubilo et. Hac intelligi q: ibi fuerūt oīa genera musicop̄. Hieronim⁹ in Ep̄mone de assumptione. Nulli dubium est totā illā celestē curiā sup̄ne hierlin inefſabili leuitia tunc exultasse, et tunc iocundatā fuisse ineffabilis charitate. tuncōz cōgratulatione iubilasse. Nec imerito. Credit enim q: ipse saluator totū seſtius occurrit, et ea cū gaudio secūz in throno colloauerit. alioqñ quō credere implausibile qd̄ ipse fecerit in lege. Honora patrem tuū et matrem. Tercio assūpta est cū mirabili claritate. de cuius claritate dī. Laii. vi. Que est ista que p̄gredit q̄si aurora. pulchra ut luna. electa ut sol. Fuit autē tunc luce multiplici p̄fusa. Luce sup̄subali. q: Christus qui est uera lux obuiā sibi uenit et ea associauit. Secundo luce spirituali. i. aīa sua oī luce et gloria illustrata. Ysa. lviiij. Implebit dñs splendorib̄ oīam tuam. Tertio luce corporali q: eius corp̄ immortalitate et claritate resplenduit. Si enim fulgebūt iusti sic sol ut habet Matth. xlii. quanto magis corpus illi⁹ qui deū portauit. Quarto luce rationali q: cēs sc̄ci qui erāt in celo ea associauerūt. Asī cantat ecclia. Si eū dies uerni c̄rctū dabāt ea flores rosarū et lilia paulli. Flores rosarū sunt martyres. Lilia conuelliū sunt confessores et virginis. Quinto luce intellectuali. i. luce angelica. q: oēs angelorum ea associauerūt. quod qd̄ p̄cedebāt tanq̄ dñm̄ dicelli. Quidāz p̄comitabant tanq̄ bānū. Auldā sequebant tanq̄ fideles ministri. Dēs autē iubilabāt tanq̄ loculatores deuoti. Ecce ergo luminosa ascēdit, q: a su-

persori illuminata fuit luce sup̄subali. ab inferiori luce intellectuali et rationali. ab interiori luce spirituali. ab exteriori luce corporali. C Quarto assumpta est cuī terribili potestate iuxta illud Cant. vi. Terribilis ut castorū acies ordinata. Tā terribilis qd̄ fuit eius assumptionē demonib⁹. q: ipsi. s. demones qui morant in isto aere caliginoso penitus ausugetūt. Nec mirū. fugerūt enim a tā honorabili societate. Laii. vii. Quid vides in sumitate nisi choros castorū. i. choros angelorum et scōrū oīum. Fugerūt vulnerati a tā inessabili iocunditate. Demones enim semper sunt in luctu. Eccl. xlii. Musica in luctu īportuna narratio. Fugerūt exēcatis a tā mirabili claritate. Ipsi enim tanq̄ noctua claritatē diuinā ferre nō p̄nūt. Malitia enim eorum penitus eos exēcauit. Cap. i. Exēcauit eos malitia eorum. Fugerūt tremescens a tā terribili potestate. Sicut enim canis cū videt virgā qua percussus est territ⁹ fugit. Sic et demones cū viderūt virgā esse in celo deduci territi ausugetūt. Ysa. xxx. A uoce dñi pauēbit assur. i. diabolus virga percussus. Modo etiā demonib⁹ est ualde terribilis. Nā terribilis est demoni noīatio eius. salutatio ei⁹ et laudatio eius. Quid enim audit nomē eius ita est ei ac si sentiret clauā cuī qua p̄cuteret. Numeri. xxiiij. Consurget Vrga de Isrl̄ et p̄cutet duces moab. Unde cū in forma humana quādā mulierē ueraret. et illa nec per aquā bñ dictā. nec per signū crucis cū expellere posse. tādē edocet a quodā virto serō dixit. Hacta maria adiuua me. Nor ille tanq̄ claua percussus obmutuit. et tādē ad se rediēa ait. Mors diabolus intret in buccā illius qui te docuit. et sic evanuit. Quid audit salutationē eius. ita est ac si audiret tonitrus quo terre. f. ps. Nor tonitrus tui in rota. Tunc enim diabolus tanq̄ isanus rotatur et terret. Quid enim insup̄ audit iudicationē eius ita est ac si sentiret gladiū quo singularet. Hoc significatus est Judith. xliiij. Ubi dī q: ipsa iudith cū pugione amputauit caput holofernis. Judith interpretat cōfitēs uel glificās. et signat mariā: que semper deum glorificauit. C Sermo. xv.

Summi debuit in celo Vrgo maria in corpore et asī: q: hoc cōpetit / divine iustitie / septētie et bonitati īmēse. / et sue potētie. C Justitiae qd̄ dei cōuenit. q: si deus honorat tā tum corpora sanctorū. iustitia dei regnit q: honoret corpus mīsis eius si ēt in terris. Eadem⁹ enim q: in magnō honore vult deus haberi cruce suam corpora sanctorū. imagines pictas eorum. et archam īguratiuā neteris testamēti. Si enim in tanto honore habet crux que Christus ad horā portauit: in morti honore debet haberi corpus illud in quo Christus no-

uē mēsibus habitauit. Si in tāto honore vult ha-
beri corpora sanctoz: qui fuerūt spūs scī organa.
In maiori honore debet haberī corpus illud qd su-
le & spūs scī organū: & rpi speciale domicilū & toti
us trinitatis nobile tricliniū. Si in tanto honore
h̄situr imagines pīcte: in maiori honore debet ha-
beri corpus illud in quo imago dei illibata pīmā-
sit. In qua filius dei qui est imago pīs habitauit:
per quā imago nīa que erat corrupta reparata fu-
it. Si in tāto honore habita fuit archa testamenti
q̄ ibi fuit virga aaron. māna & tabule cōscripte. In
maiori honore debet h̄eri archa ista scificata in q̄
habitauit virga aaron. i. caro rpi que floruit. mā-
na. i. diuinitas. que oēm dulcedine habuit. & tabu-
la pīcripta. i. aia rpi que omni saplētia plena fuit.
C Hcōdō hoc cōpetit diuine iusticie. Sicut enim
dī Sap. ir. Sapiētia edificauit sibi domū. Sapi-
ens architect̄ domū facit pulchriā intus & extra.
Hūt domus quedā pulchre foris. sed turpes in-
tus. sicut hypocrite. De qbus dī Matth. xxii. Ue-
nobis scribe & pharisei hypocrite. qui estis filēs se-
pulchris dealbatis &c. Alie sunt pulchre itus. sed
turpes exterius. sicut sunt servi dei qui sunt pul-
chri intus per puritatē. sed turpes vident̄ exterius
q̄ a mūdanis honoribus pītenunt̄. Alie sunt pul-
chre itus & extra. sicut erūt b̄ti quoz corpus est lu-
cidū. & aia est lucida & pīclara. Domus igit̄ beate
virginis & in pīnī vita tota fuit pulchra. & interī
in aia per puritatē. & exterius in corpe per virginī-
tatē. Si igit̄ sapiētia dei in hac vita sibi edificauit
domū tā pulchriā. ad eādē sapiētā pīnet post hāc
vitā ipsam pulchritudinē nō diminuē sed augere
potius ut sit pulchra intus in aia per felicitates. &
extra in corpe per immortaltatē. Ideo spōsus eam
allogitur dicēs Laii. iii. Tota pulchra es amica
mea. **C** Tertio hoc cōpetit filii dei bonitati. Boni
enīm filii est magis parcere mīi q̄ sibi. Tā bo-
nus filius fuit rps: q̄ in hac vita maxime in par-
tu magis pīpcit mīi q̄ sibi. q̄ matrē tunc voluit
gaudē iurta illud. Dñi paris & gaudes &c. Ipe au-
tem fīm morē puerilē flevit. fulta illud Sapiētiae
vli. Primā vocē similē oībus emisi plorās. Cum
igit̄ post hāc vitā sibi pīpcerit ab illa sententia qua
dictū fuit. Pūluis es & in puluerē reuerteris. cre-
dēdū est q̄ tā bonus filius mīi siliter in hoc pīpc-
erit. ut corpos suū nō corrūpere. nec in puluerē
reuerteret. **F** Boni filii etiā est mīis memor ēē iter
aduersa & inter pīspa. Videlicet enim q̄ rps tam
bonus filius fuit. q̄ iter aduersa sue passionis cu-
rā habuit mīis. Si igit̄ curā habuit de ea dū esset
inter aduersa & dū ēē passibilis & mortalis. nun-
quid postq̄ fuit inter pīspa. i. Inter bona pīna. &

postq̄ factus immortalis & glōsus de ea amplius
nō curabit? **F** Boni etiā filii est magis velle q̄ ma-
ter honoret q̄ ipse. Tā bonus filius fuit rps. q̄
corpus mīis in pīnī vita ualde honorauit. q̄ de
eius utero carnē suscepit. sigilluz eginitatis in ea
seruauit. sibi semp subdit̄ fuit. Qui igit̄ tātū ma-
trē honorauit in terris. nunq̄ eā desperit honora-
re in celis? **F** Boni etiā filii est velle ut magis ser-
uiaſ mīi q̄ sibi. Olim date fuerāt due ſuſe a dēo.
Una coiter hoī & mulieri. Pūluis es & in pulue-
rē reuerteris. Illia tr̄si mulieri. In dolore partes
filios tuos. Xps igit̄ exceptus fuit a pīma ſuſa &
matrē exceptus a ſcōa. Ad bonitatem igit̄ tātī filii pī-
net q̄ matrē exceptiat a pīma ſuſa. i. in puluerem re-
uerteris. qui tāte bonitatis fuit q̄ ipsam exceptit a
ſcōa. q̄ nō in dolore sed in gaudiō filiū pīturiuit.
C Quarto hoc cōpetit ſue potēcie. De hoc ſic di-
cit Auḡ. Si in pītate dei est de ſcōz capite capil-
lū nō pīre. est & mīe ſuā in aia & in corpe integras
poſſe fuare. Qd si nullus fidelitū dubitet hoc eūz
poſſe. cur dubitādū est etiā hoc eū uelle? Jonā in
uētre certi pīter naturale ūsum fuauit iſcoruptū ſo-
la mīſicordia. Mariā iſcoruptā pīter nām nō fuau-
bit gfa. Seruat̄ est daniel in iſperatissima ſame
leoniū. & nō est fuāda maria tot dotata meritis di-
gnitatiū. Quā ergo in vita pre cētis gfa ſui cōce-
pt̄ honorauit. credē pīnī est q̄ eā in morte ſingula-
ri ſaluatione & gfa ſpeciali honorauit. Potuit enī
& a puluē & ſe putredie alienā facē. qui ex aliena na-
ſcēs potuit ſigīne relinque. Postq̄ ait Auḡ Iſta
multis rōnib̄ ostēdit in fine ſic pīcludit. Si ergo
dīxi ut debui approba rpe obſecro tu & tuī. Si er-
go nō dīxi ut debui ignosce tu & tuī. **C** Her. vii.
Ue maria gfa plena dñs tecūz &c. Sicut
dicit Bern̄. in quodā ſermone: Iſta ſaluta-
tio in ſecretario trinitatis dei ſacta est & di-
gito dei ſcripta. Et cū in cōſistorio celeſtis palatiū
a notatione diuine maleſatatis ſum pīſiſet originē:
vni de ſoritissimis palatiū ad dīſerēdū ſit data. ſ.
gabrieli qui dei ſoritudo interpretat̄. Mittit itaq̄
gabriel angelus. & egredit̄ de rege ad reginaz. de
impatore ad impatricem. de ciuibus celi ad vo-
minā palatiū. In iſta igit̄ ſalutatione angelica dāt
intelligi: q̄ beata virgo habuit oēs grās ſpūales
quaſ cetere mulieres habere desiderāt temporaliter.
F Desiderāt enim habere pulchritudinē no-
bilitatem. **F** diuīſiarū ubertatē. **F** ſpōſum pulchri-
& nobilem. **F** ſamā celebrē. **F** & nobille plē. **C** Pri-
mo igit̄ virgo b̄ta habuit magnā pulchritudinē
Tūc aut̄ aia est pulchra q̄i est ſine pīccati macula
& illud notaſ cū dīſit. Ave. i. ſine ue alicuī peti ſi-
ue originalis. ſiue mortalis. ſiue uenialis. Jō ſpō

sus eā allogtur dicens Lxx. lxxij. Tota pulchra es amica mea & macula nō est in te. Ipsa enim fuit pulchra. q: sine pectō originali. Fuit tota pulchra q: sine pectō mortali. Et fuit dei amica: q: tota pulchra amore celesti. C Hoc habuit magnā nobilitatē. Ideo dicit maria que interpretat dñs. Est autem triplex nobilitas. s. originalis. moris. & virtutis. Ista triplici nobilitate ipsa p̄dita fuit. P̄ Primō nobilitate originis: q: de stirpe regali. p̄ genita. Unde cantat ecclia. Regali ex p̄genie maria. &c. C Hoc nobilitate moris: q: fuit morū honestate p̄clarata. Unde Amb. in lī de virginibus loquēs de ea ait. Hinc sumatis exempla viuēdi ubi tanq; in exemplari magistra ex p̄esse p̄bitatis. qd corrigeret qd effugere. qd tenere debeat ostēdit. C Tertio nobilitate virtutis. q: oī virtute fuit repleta. Eccl. xliii. In me oī ḡfa vite & ueritatis. in me omnis spes vite & virtutis. p̄s. Astūt regina a deo tuis. Ecce nobilitas. In uestitu deaurato. s. in corpore in orū honestate p̄claro. Ecce nobilitas moris. Circūdata uarietate. s. virtutū multiplicitate. Ecce nobilitas virtutis. C Tertio habuit sp̄naliū diuinitarū ubertatē. Ideo dicit ḡfa plena. P̄ nou. ult. Multe filie cōgregauerūt diuinitias: tu super gressa es vniuersas. Uere supgressa. q: cū cetere habeat aliquā mēsurā ḡfe. easq; cetere habuerūt p̄iculariter. ista habuit vniuersaliter. Sicut enī fīm philosophū ea que sparsa sunt in animalibus per naturā. collecta sunt in homībus per rōnē. ut similitudines in colubra. benignitas in agno. liberalitas in leone. ita oīs ḡfe que alijs sunt date. in maria simul fuerūt collecte. Hiero. Uere ḡfa plena. q: cetere per partes. in maria ait se tota insudit gratia plenitudo. Idē. Talib' decebat virginē oppigno rari virtutib' ut cēt ḡfa plena. que dedit celis gloriā. terris dēū pacēq; refudit. gētibus fidē. vitiis finē. vite ordinē. morib' disciplinā. Uere supgressa. q: nō tñi habuit plenitudinē ḡfe ad sufficiētiā. sicut habet oīs iī. non tñi abūdātiā sicut habuerūt apli. sed etiā habuit ad supēfluentiam. Unū ipsa dicit Eccl. xliii. c'. In plenitudine scōy detētio mea. Ber. Legim' stephanū plenū spū scō. Apostolos plenos spū scō. sed lōge & dissī militē a maria. q: nec in illo habitauit corporaliter dūinitatis plenitudo. nec illi p̄cepterūt de spū scō. De eis supēfluenta dicit Ber. De eius plenitudine capiunt vniuersi. s. egri curationē. tristes p̄solationē. p̄tōres ueniā. iusti ḡfam. angeli letitiā. fili' hoīs humane carnis substātiā. tota trinitas gloriam. C Quarto habuit spōsum nobile. id dī. Dñs tecū. s. dñs p̄ qui eā suo filio despōsauit. Dñs filius qui de ea cariē suscepit. Dñs spūs sanct' qui

elus p̄ceptū opatus fuit. Et sic patet quāte sit potētie cū qua est pater. quāte sit sapiētie cū qua est filius. quāte sit clemētie & misericordie cum qua est spūs sanctus. Et sic saluare & adiuuare nos pōt. q: in ea est patris potēcia. Scit & nouit: q: in ea est filii sapiēcia. Et vult: q: in ea est spūs sancti clemētia. Ber. Dñs tecū. Non solū filius quē carne induis. sed etiā spūs sanctus de quo cōcīpis. & ipse pater qui genuit quē p̄cīpis. Pater inq; tecū qui suū filiū facit & tuū. Filius tecū: qui ad cōdēdum in te mirabile sacramētu m̄ro modo & sibi reseruat genitale secrētu. & tibi seruat integrū virgins le signaculū. Spūs sanctus qui est tecū qui cum patre & filio tuū scīficauit uterū. C Quinto habuit famā celebrē. idē dicit. Bñdicta tu in mulieribus. Ilsa etiā ait. Ecce enim ex hoc beatā me dicit oīs generationes. q: oīs p̄iugate ppter plem quā habuit. Dñs vidue ppter viduitatē quā post mortē ioseph seruauit. Dñs virgines. q: integratē mētis & corporis habuit. Ut pōt tīci q: ipse fuit famosa deo per humilitatē per quā dei ad terrā traxit. Aug. Facta est humilitas scala celestis per quā deus ad terrā descēdit. Fuit famosa engelis per virginitatē. Hiero. Bene angelus ad virginē mittit. q: semp est angelis cognata virginitas. Fuit famosa hoīb' per secūditatē. q: nobis edidit salvatōrē. De his trib' dī Judith. xv. Tu glia hierlm. i. dei in quo est glia & visio nře pacis. Tu letitia isrl. i. angeloy qui semp vidēt faciē p̄tris. Tu honorificētia ppli nři. i. toti' generis humani. Et seq̄tū. q: fecissi viriliter. q: s. dēū per tuam humilitatē ad terrā traxisti. Et p̄sortatū est cotuus. q: per tuā secūditatē salutē humano generi meruisti. Eo q: castitatē amaueris. & tō te per egnitatem angelis sociasti. Ber. Bñ ḡfa plena. q: dō angelis. & hoīb' grata. De per humilitatē. angelis per virginitatē. hoīb' per secūditatē. C Sexto habuit nobile. plē. id dī. Bñdict' fructus uētris tuus. De ista bñdictione fruct' dī Ben. xxvij. in benedictione facta iacob. Det tibi deus de rōre celi. & de pinguedine terre abūdātiā frumenti vini & olei. Et in p̄s. dī. A fructu frumenti vini & olei &c. In isto fructu frē viginis sunt tria. s. caro que siḡt per frumentū. que fuit mortua in passiōe. s. pullulavit in resurrectiōe. & multi fructū attulit in sp̄s sci missiōe. Jo. xli. Nisi granū frumenti cadēs in terra mortuū fuerit. Per oleū itelligit aīa ei'. que oleo spūs sci fuit totalē puncta. p̄s. Unxit te deus deus tuus oleo leticie p̄ p̄sortib' tuis. Per vīnū qd letificat co: hoīs itelligit eius diuinitas in cuius visione cōsistit gaudī & subtilis cīum scōrū. Job. xxxij. Videbis faciē eius in iubilo. C p̄. xvii.

Sermo

Augusta et impatrix celi est maria rōne ppinqtatis, dignitatis, potestatis, et auctoritatis. **C** Primo enim dī augusta et imperatrix rōne ppinqtatis, que tāta est iter ipsam et celestē imperatōrē q̄ ipsa est m̄f eius, spōsa ei⁹ et filia eius. **Q**d enim ipsa sit m̄f et filia eius dī in p̄s. Hōnāt⁹ est in ea. Ecce q̄ ipsa est m̄f ei⁹. Et ipse sū dāuit eā altissim⁹. Ecce q̄ ipsa filia est et creatura ei⁹. Quō sit spōsa ei⁹ dī Jo. iii. Qui hēt spōsa; spōsus est. Quia igit̄ est m̄f impatoris celestis. iō super ip̄m m̄fne succoritatis impli⁹ hēt: et p̄t sibi tanq̄ m̄f filio impare. Hoc significatū est. illi. Regi. i. ubi m̄f salomonis dirit ei. Petitionē vñā pe to a te. ne p̄fundas faciē meā. Tūc enī faciē suā cō funderet. qñ illud qđ peteret denegaret. Iō rex si bi rūdit. Dete m̄f mi. neq̄ enī fas est ut auertā fa ciē meā. Quia ipsa est filia eius. iō ipse ad eā hēt p̄mū affectū. p̄s. Ali di filia et vide et inclina tē. usq̄ deus tuus. Quia vō est spōsa ei⁹. iō ad ipsam hēt amorē sincerū. Sap. viii. Hanc amavi et ergsiui et luvētute mea. et quesui eā mihi spōsam assumē. et amator fac̄ sum forme illius. Recte igit̄ in celesti palatio. ipsa est osia et augusta. que ipsius iperatōris meruit eē m̄f. spōsa et filia. **C** Scđo dī au gustā et impatriū rōne dignitatis. De cui⁹ dignita te dī in p̄s. Astitit regina a dextris tuis in uestitu deaurato circūdata varietate. ubi ei⁹ dignitas de notaf quātū ad tria. **P**rimo quātū ad locū. cuz dī. Astitit regina a dextris tuis. Istud figuratum fuit. illi. Reg. ii. ubi dī. Positus est thronus m̄fis eius. que sedet a dextris ei⁹. **C** Scđo quātū ad hābitū cu dī in uestitu deaurato. Apoc. xix. c°. Vtor agni pp̄parauit se. et datū ē ei. ut coopiat se byllino splēdēti et cādido. Prouer. ult°. Byllus et purpu ra indumētū eius. **T**ertio quātū ad obsequi⁹ fa muloy cu dī. Circūdata varietate. i. angelorū et sanctorū vniuersitate. Mēs enī angeli et sancti. sibi tanq̄ dīne et auguste humiliū famulan̄. De famulatu angelorū dicit sc̄ns Herādus ep̄us et martyr in suis omelij̄s. Solus dñs iesus xp̄s p̄t eā ma gnificare qui quēadmodū fecit ut ab ipsa maiesta te prīue laudē accipiat et honorē angelicis stipata choris. Archāgelicis uallata thronis. Thronū hincinde possessa iubilationib⁹. Disationū cir cūdata tripudijs. Principatuū circūscripta ob sequijs. Potestatuū amplera plausib⁹. Virtutū ḡrata honorib⁹. Cherubin circūstātia in purificati onib⁹. Seraphin vndiq̄ possessa iessabili⁹ cantationib⁹. Qualiter ait ceteri sci eidē famulan̄ dicit idē ibidem. Aplo⁹ splēdi diffim⁹ ordo iessabili lau de ip̄am extollit. Martyru⁹ exercitus oīmode sup plicat dñs rāte. Lōfello⁹ multitudine inumerabile

XVII

12

cōtinuū sibi p̄sonat cāticū. Virgīnū cādidiſſima cōctio ſingē choreā ad ſuā celebrat gliam. Deinde ſubdit. Invite etiā ſibi iſern⁹ ululat. et p̄caciſſimi demones cōclamāt. **C** Tertio dī augusta et impatriū rōne imp̄i⁹ et p̄tatis. Ipsiſ enī tanq̄ tñia et au gusta angelos in m̄ſteriū mittit. et eis ſecreta pa latij cōmittit. Demones vō tanq̄ pditores. de ce leſti palatio expellit. Qđ enī angelos mittat et ſibi ſecreta palatiū cōmittat dicit Ver. in quodā ſermo ne. Persuadit imo nos cōpellit celſitudo tua cre dere ut in regno fili⁹ b̄tissima virgo maria impio ſe p̄ncipes. q̄ per angeloz ministeria: cuiſ ſepe deuotis ſubuenias. Si angelus angelū mittit. p̄fi dēter credere debet xp̄iana deuotio q̄ impatriū an geloz tāto magis hēt angelos ad obsequi⁹. quāto diſſerētis p̄ illis nomē hereditauit. Si enī iſos ſue rex ifsl̄ iuſſit ſolē ſtare. quomō nō ola ſyderis ad nutū glōſe impatriis diſcurrat. Deinde ſub dit. Si cherubin et ſeraphin de ſonte bibētes infe riōrib⁹ angelis quēdā archana reuelat. quāto ma gis gliosa v̄go. de occultis fili⁹ amplerus eius ve guſtata m̄ſteria angelis copioſi⁹ effundit. Quod vō demones tanq̄ palatiū pditores expellat dicit Fulbertus carnocēſia ephs. Maria m̄f misericor die m̄fna dignitate facta est et erga ſupos impio ſa ſim charitatē. et ſup inſeros per diſtriictionē. ubi q̄ ſimploſia. ubiq̄ magnifica. cui certe pp̄iu⁹ eſt et angelos ſcōs in ministeriū mittere et ad b̄nplaci tū ſuoꝝ inſeroꝝ pacta ceſſare. **C** Quarto dī augu ſta et impatriū rōne auctoritatis. Tantā enim hēc auctoritatē in celeſti palatio q̄ oīb⁹ alijs ſctis inter medijs omissis ad ipsam licet ab omni grauami ne appellaſſe tanq̄ ad dñs et augustā. Siue quis graueſ a corpe pp̄rio. ſiue a diabolo. ſiue etiā ab ipſo deo. Siq̄s enim graueſ a diabolo ad ipsam appellaſſe p̄t. ſicut ad dñam et augustā. ſicut fecit theophilus. qui ab epho ſuo a vice dñſatu deponit in tātā deſpatiōne cecidit: q̄ diaboli ſeruū ſe fecit. et de ſua ſervitute manu pp̄ia cyrographū cōſcri psit et diabolo tradidit. Postmodū ad eorū ſuū re diēs et penitēs ad dñam et augustā appellauit. et ip ſa totū irriſtum ſecit. et dabolo cyrographum theophiluſ reddere p̄cepit. et ſic ipſum in ſtatū p̄iſtimuſ reſtituit. et ḡfam et ueniā p̄meruit. **C** Secundo licet appellaſſe ad ipsam ſiq̄s graueſ a tyrenno. Istud pacet in beato basilio epho. cui cu iulianus apostata ad preliū uadēs minar̄ ſuiffet q̄ in reditu ſuo ciuitatē deſtrueret. sanctus basilius ad dñam et au gusta appellauit. Que quēdā militē mercuriū no mine. iam deſunctū ſuiftauit. Qui ſup equū cō ſcēdēs et ad iulianū p̄gens. et lāccā ſorūter vibrans ipſum occidit. Ideo dicit sanctus Philibertus.

b

Sermon

Veniat ad beatam mariam iusti effectu celere pceptum
et ueniat et petores cu theophilo desiderata misericordia adepturi. Tertio licet ad ihesum appellare sigs grauata corpore proprio. Exemplum istud patet in maria egyptiaca. que multo tpe carnali pcupi scetie deseruit. sed tandem ad dominum et augustam pugnit et ipsam appellauit. et sic pcupiscentia vicit et castitate seruauit. Refert etiam sanctus Iago cluniacensis abbas. qd tu qd ad scripsi iacobum pgeret. et in fornicatione cecidisset. diabolus in forma sancti iacobi sibi apparuit. ei qd dixit qd ueniam pseq nō posset nisi genitalia sibi abscederet et seipm occideret. qd cu fecisset et demones eius aiam ad infernum traherent. scis iacobus ei obuiavit et ad dominum et augustam appellauit. Que iudicauit et insam dedit ut aia illius ad corpus rediret. et ibi de petro qd egredat penitentia ageret. Qd et factum est. Ecce qd iste fuit grauatus a corpe proprio dum in fornicatione est lapsus. sed tamen a domina et augusta fuit adiutus. Quar to licet ad ipsam appellare sigs a iustitia dei sentit se grauari. Hoc significatum est hester. v. Quia rex assuerus cu iudeis esse iratus regina hester ad eum placandum accessit. Qui rex dixit. Etiam si dimidiaria pte regni mei petieris dabo tibi. Ista est virgo maria cu qua regnum suum divisit. Cu enim deus heat iustitiam et misericordiam. iusticiam sibi retinuit. et misericordiam pcessit. Et iō sigs sentit se grauari a foro iusticie. appelleat ad foru misericordie mfls dei. Hebrei. iiiij. c°. Adesmus cu fiducia ad thronum gratie ut misericordiam psequimur. et gram iueniamus in auxilio opportuno. Thronus dei est mfl dei: in quo ipse nouem mēsib⁹ sedet. et est thronus ḡe et misericordie. qd oēs ḡas et misericordias sibi fidcas cōmisit. Thronus autem iusticie est thronus dei de quo dū in ps. Thronus tu⁹ de⁹ in seculū seculi tē. Sigis igit grauata throno domine iusticie. appelleat ad thronum misericordie domine et augste. C Sermo. xviii.

a Aurora di virginis maria iusta illud. Cant. vi. Que est ista que predit qd aurora cōsurgens tē. Cōparat ait aurore quatuor de causis. Prima qd sumit ex pte sui. et hoc ppter secunditatē. virginitatē et suavitatē. Sicut enim ros in aurora descendens cōchas marinas secundat. et margaritas in eis gignit. sic ros spūs sci in ea supuens eā secundauit. et rphī pceptū fecit. Et sicut ros in aurora descendens sup herbas eas in virtute custodit. sic filius dei eius uterū in virorē sue virginitatis cōseruauit. vñ cācat ecclia. Descedit in uterū virginis sicut ros sup gramē. Et sicut manna in aurora descendebat. sic et tota dulcedo celestis in eius uterū descendit. et postea in natuitate per totū mēdū sparsum fuit. vñ cācat ecclia. Hodie per

XVIII

totū mēdū melliflui facti sunt celi. C Sed tu mihi ex parte demoni quos ipsa in fugā vñit. Job xxxii. dū de latronib⁹. i. demonib⁹. Si subito appaseretur aurora. i. virgo maria. arbitrantur umbra mortis. i. fugiūt tanq̄ insani. Tertio eos in profundū inferni demersit. Hoc significatum est Eros. xiiij. Qd adueniēt aurora sive vigilia matutina submersus est in profundū totus exercitus pharaonis. Tertio oīa opa tenebrarū diaboli fugauit. Sicut enim aurora tenebras expellit et lucē adducit. sic et ipsa oīa opa tenebrarū expellit. et lucē adducit ḡe. ita ut modo possimus dicere. Non p̄cessit dies autem appropinquauit. Tertia rō sumitur ex pte angeloz quos ipsa letificat. Sicut enim in aurora aues cantū resumunt. sic in ortu isti⁹ aurore angeloi letificantur. intatum qd ipsi angeloi qui prius nolebāt nos illuminare purgare et perficere. postmodū adueniēt ista aurora ceperunt nos disponere ad illuminationē ḡe. purgationē culpe et p̄fectionē glorie. Ista tria signant h̄en. xiiij. Nam cu angelus dirissit ad iacob. Dimitte me aurora est. cum dimittere noluit donec tria bñficia ab eo allectus est. s. purgationē sive affectus. qd nota in eo qd dicit qd emarcult neruus semoris eius. Illuminationē itellectus qd nota per hoc qd imposuit sibi nomen israel. i. vir vidēs deū. Et p̄fectionē glorie. qd nota per hoc qd bñdictiones ab eo obtinuit. illā. s. de qua dicit Ephē. i. Benedic nos omni bñdictione in celestibus. Quarta ratio sumit ex parte hoīz quos ipsa p̄fortauit. Prīus enim infestabant hoīes multiplici tentatione. Impediebant a bono ope. et retrahebant a finali p̄sumatione. Sed in aduentu istius aurore oīa ista cessauerūt. ps. Ortu est sol. i. beata ego nata est. et cōgregati sunt demones. s. in cubilibus suis collocabunt. i. in inferno. Ecce tētationū cessatio. Erabit homo ad opus suū. Ecce ad bene opardū expeditio. Et ad operationē suam usq; ad uesperam. Ecce ad bene operadū perseverātia et finalis consumatio. Tercia autē qd aurora et diluculo idem sunt. s. aer p̄imo illuminatus. sed tamē diluculus a luce. aurora vero ab aere nomē traxit. Per diluculum igit rps. per aurorā vero virgo beata intelligit Job. xxviii. Nungd post ortū toum precepisti diluculo. et ostēdisti aurore locū eius. Lur te se fm Dionysiu est inuisibilis nisi incorporeū. Unde ad ueniente ad nostrū emisperū luce solari grossiori aere incorporat. et sic diluculus et aurora efficit. Deus igitur qui de se est lux inaccessibilis. de se erat inuisibilis. sed adueniente ad nostrā habitationem grossiori materie. i. nature humane serviuist. et sic diluculus fecit. quādo scilicet uerbū caro faciū est

Sermo

habitauit in nobis. Ipsa etiam iuris in utero virginis se posuit. et sic auroram fecit. Deus igitur diluculo precepit quādo filiū suum qui est uera iuris incarnari cōstituit. Aurore vero locum suū ostēdit quādo in beata maria habitationē elegit iuxta illud p̄s. Elegit eam in habitationē sibi. **C**sermo. i.
Alsamum signat virginē mariā. Est autē balsamū arbor: siue fruter duorum cubitorum in quāitate. similis viti in stipite. in solis vero similis rute. Ultimū enim in vineis engadī nascebat. sed facia captiuitate ludeorū translate sunt plantae ille in egyptū et in quodā campo plantate ubi sunt septē fontes. In uno quorū fontium beata virgo dum in egyptū fugeret. dicit puerū balneasse. Hic autē dicit glosa Eccl. xxiiij. Omnia que sunt in balsamo virtuosa sunt: scilicet lignū fructus et liquor. Lignum quidē est virtuosus. et fructuosum. Fructus virtuosissimus. et liquor fructuosus et suauissimus. Et ideo bene per balsamū beata virgo significat. quia oia que in ipsa fuerūt fructuosa virtuosa et fructuosa et ceterū. scilicet lignū: id est corpus virginē. quod instantū fuit fructuosum q̄ deū traxit in suum uterū. **C**ant. iii. Dum esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem suū. Nardus est herba aromaticā et nigra de qua preciosum cōficitur vnguentū. Eius quidem corpus fuit aromaticū per odore puritatis. Eccl. xxiiij. Sicut cinnamomū et balsamum aromatizans odore deū. Sed habuit nigredines humilitatis. **C**anticorū. i. Nigra sum sed formosa hinc hierusalē. Et plena fuit vnguentis omnī grauiarum. **C**ant. i. Trahe me post te in odorem vnguentorū tuorum. **C**Secundo fractus balsamū est preciosus. Est autē eius fructus in colore rubi cūdus. in odore aromaticus. et intus videtur esse melleos. et si ē fructū virginis benedictū. scilicet fēsum christā in quo fuerūt tres substātie. scilicet caro que fuit in passione rubicunda. Ysa. liiiij. Quare rubrū est indumentū tuum et ceterū. Anima que fuit aromaticā f. odore omniū virtutis fuit repleta. **C**ant. iii. Sicut virgula sumi et aromaticibus. Et diuinitas que est dulcedo et suauitas nostra. Eccl. xxiiij. Spiritus meus super mel dulcis et ceterū. **C**Tertio est in balsamo liquor preciosus. Rami enim incidunt. et inde stilat liquor balsami miri odoris. Et iste odor fuit in virgine gloriofa. que dicit Eccl. xxiiij. Balsamū non mixtum odor meus. Et potest intelligi iste odor. uel de odore uteri virginalis. uel de odore suo sanctitatis. Quādo enim virgo beata habebat in utero christū. tunc ibi habebat balsamū. et ideo fuit odor balsami non mixti. Ibi nulla fuit cōmīctio uel materia quā natura

diuina et humana nō fuerūt mixta sed unta. Unde cantat ecclesia. Quod fuit permāxit. et quod nō erat assumptum. non cōmīctionem passus nec visionem. Nec fuit ibi cōmīctio semini. quia virgo non cōcepit humano semine. sed mystico spiritu. Nec fuit ibi cōmīctio virtuosa per aliquod originale peccatum. In aliis enim pueris peccatus originale admisceret in cōceptu. sed non in origine. quia fuit cum originali cōcepta. sed sine peccato nata. In christo autē non fuit mixtio. nec in conceputū nec in origine. quia sine peccato fuit cōceptus et natu. Quāvis ibi non fuerit aliqua mixtio. tamen ibi fuit triplex cōsūctio. Nam sicut dicit Bernard. Cōnūcta adiuicē sunt deus et homo. mater et virgo. fides et cor humanū. Uel istud qđ dicit. Quā si balsamū non mixtum odor meus. potest intelligi de odore sue sanctitatis. Balsamo quidē miscetur aliquādo mel. aliquādo oleū. et sic sophistatur et corrūpitur. Multi sunt qui admixti sunt mellis carnalis delectationis. et qui habēt trī oleū exterioris nitoris. et ideo sunt balsamū sophisticum. Beata autē virgo fuit balsamū non mixtum. quia non dilerit mel carnalis delectationis. quia cōseruavit integrimā virginitatem. nec habuit trī oleū exterioris nitoris sed dilerit integrōrem sanctitatem iuxta illud p̄s. **O**is gloria eius fille regis abintus in simbrijs aureis. Balsamū autem uerū non mixtū a balsamo mixto et sanctificato per quatuor signa cognoscit. per que etiā virgo beata balsamū uerū et non mixtū esse cōprobatur. **P**rimū signū est quia balsamū purum si ponit in pāno uel in ueste linea non maculat nec inficit. si autem est mixtū: statim per maculas se dissundit. Dulcitudo mulieris: sepe aspicietem cōmaculat. iuxta illud Eccl. iiiij. Per speciem mulieris multi perierūt. Dulcitudo autē virginis gloriose nullum aspicietem maculabat. sed potius absorgebat maculas. Quāvis enim pulcherrima fuerit a nullo tamē nūc potuit cōcupisci. quia odore sue sanctitatis corda penetrabat: et motus illitos eringuebat. **S**ecundūm signū est si balsamū purum ponat in aqua statim fundum petat: et ibi quiescit. Si autē est balsamū mixtum statim superenat. Aqua est floras mundanarum deliciarū. diviciarū et honorum. in qua aqua si aliqui ponuntur mor superenat: id est per superbiam effertur. Virgo autem beata in maximo honore posita: se non exultit. sed mor fundam humilitatis petat dicens. Ecce ancilla domini. **T**ertiū signum est quia si balsamū purum ponatur in lacte statim coagulator. Balsamū vero mixtum in ipso lacte dissunditur. Beata

Vgo est mons ille de quo dñ in ps. Mons coagulatus mons pinguis. Est enim quoddam lac liquidum. quoddam coagulatum. quoddam pingue. Ceteri autem sancti fuerunt lac liquidum: quod a deo ḡfa aliqui effusserunt aut effluere potuerunt. Heb. iiij. Oportet nos obseruare ea que audimus: ne forte effluam. Ap̄li v̄o post aduentum sp̄us sancti fuerunt quasi lac coagulatum: quod fuerunt in ḡfa solidati et portati. viii cantat de eis. Et sicut lac coagulati sunt. Virgo Iḡis b̄ta nunc fuit lac liquidus: quod nunquam effluit nec effluere potuit. sed fuit mons coagulatus et mons pinguis. Fuit enim mons propter aletudinem. et coagulatus propter ḡfa confirmationem. et pinguis propter sp̄us sc̄i repletionem. Quartū signum est quod balsamum uero si in manu teneat et radio solis exponeat. statim ignescit et calescit. ita ut vir in manu teneri possit. Balsamum autem mirum nihil hoc facit. Radius solaris est virtus sp̄us sc̄i. qui illud balsamum. s. virginis animū sic illustrauit. quod ipsum ignitum totum et seruidum fecit. Imo ut amplius dicamus ipse radius solaris puerit eā in sole. sicut habet Apoc. xiiij. Nō ipsa erat sole amicta. sole. i. in radib⁹ dñi amoris et ḡfa tota puersa. C Sermo. iiij.

b Eata predicat virgo maria ab omnibus generationibus iuxta illud Luc. i. Beatam me dicent oēs generationes. Sunt autem generationes celi et terre. Generationes celi comprehendunt in novē ordinib⁹ qui oēs dicitur eam beatam. s. Seraphin quod fuit igne diuini amoris totaliter accensa. Cherubin quod fuit splendore diuine cognitionis totaliter illustrata. Throni quod fuit totaliter mēte deuota. tranquilla et quieta. Generationes quod corpori suo et oībus virtutib⁹ plene dignata fuit. Potestates quod potentiam demoni reprehenuit. Virtutes quod gloria miraculorum illustrata fuit. Principatus quod de oīb⁹ regnis principijs magnā habet prudētiā. Angeli quod de oībus homib⁹ et singularib⁹ personis magnaz habet curā. C Generationes autem terre consistunt in servitudinibus sc̄torum. qui oēs dicitur eas beatam et eo quod oēs virtutes quas ipsi habuerunt particulariter ipsa habuit universaliter et magis excellenter. Nam in ea fuit fides patriarcharum. Sp̄us prophetarum. Zelus ap̄lorum. Constantia martyrum. Nobiscas professorum. Et puritas virginum. siue castitas. Vnde dici potest quod sunt tres generationes. una pure spiritualium. secunda pure corporalium. tercua et ultraq; cōposita. i. hominum. F Pisma generatione dicit eā beatam. quod genuit suū restauratorem. Secunda quod genuit suū redēptorem. C Tertia quod genuit utriusq; nature angelice. s. et humanae redēptorem. Vnde dici potest quod s̄m Aug. et Anselmū quatuor sunt generationes hominum. F Una est sine viro et semina. sicut adam. F Secunda de viro sine se

mīna. sicut eua. F Tertia est de viro et semina. sicut nos oēs genāmur. F Quarta est de semina sine viro. sicut sp̄us genātus fuit. Bene igitur beatam virginem dicunt oēs generationes. quod tres prime generationes beatificat et glorificant quartā generationē virginis ex eo quod per illam oēs ad celestē patriā revertitur. unde in primo patēte fucrāt expulsi. quod signum est Henr. iiiij. ubi deus dicit abrahā. quod semen suum debebat esse peregrinū in egyptum usq; ad quartam generationē. Generatione autem quarta inquit dñs revertetis huc. C Qualiter autem tres generationes debent eam dicere beatam dicit Henr. Letare pater adā. sed tu magis exulta o eua. quod sicut eius parentes. sic om̄iū suistis pemptores. et quod inselicius est prius pemptores q̄ parentes. propterea curre o eua ad mariam. curre mater ad filiam. filia pro matre respōdeat. Illa obprobriū auferat mattis. ipsa pro p̄ē mater satissaciāt: quod si vir cecidit per feminā. iam nō erigif nisi per feminā. Itē currite nūc m̄fes et filie. currite oēs que post euā parturimini et p̄tūtis cū tristitia. Adite virginale thalamū. adite si potestis sororis uentre pudicū cubiculū. Vnde potest dici quod est una generatione in celo. s. generatione angelorum. Alia erat in inferno. s. generatione patrum. Tertia est in purgatorio. s. generatione purgandorum. Quarta est in mundo. s. generatione fideliū. Oēs iste generationes ipsas beatificat. Nam angeli per ipsā in numero repant. p̄es de infernali carcere liberant. purgādi de purgatorio eripiunt. fideles per ipsum saluant. Her. Ecce enim inquit maria ex hoc beatam me. d. o. g. Ecce intuētis et demonstratis ei vobis. Ne si dicat. Ecce iam video quod futurū sit de me. quis fructus p̄cedat ex me. Quot et quāta bona nō mihi. sed oībus generationib⁹ pueniūt ex me. Nam et generatione angelica. per meū generationē regnabit. et hominū generatione in adā maledicta p̄ būdūctū fructū uētris mei ad eternā būdictionē regnabit. C Sermo. iiiij. Benedicta fuit vgo marfo inter mulieres. **b** in mulierib⁹. et super mulieres. De prima būdictione dī Luc. i. Benedicta tu inter mulieres. De secunda ibidē. Benedicta tu in mulieribus. De tercua dī in figura Judith. xiii. Benedicta tu a domino deo ex celo. p̄e oībus mulierib⁹ super terram. Ista autem triplex būdictione taliter accipi potest. C Prima enī qua dī benedicta tu inter mulieres. accipit penes statū. quod ipsa puenit cū statu om̄iū mulierū. s. cū virginib⁹. quod ipsa fuit vgo incorrupta. Cū cōiugatis. quod ipsa fuit cōiugio copulata. Eius uelut. quod ipsa fuit vidua derelicta. Si enī tpe passiōis iōseph sponsus suus virisset. nō est uerisimile quod eas alteri recomēdasset iā facta quinquagenaria quā recomēdauit iuuēculā. Propter hūc triplicē statū.

Sermo

I

pōt sibi cōuenire illud Eccl. xxliii. In iacob inha-
bita. i. in cōjugatis qui sunt in luctu mūdane tri-
bulationis. In israel hereditare. i. in viduis que
debēt deū p̄teplādo in oronibus videre. Et in ele-
ctis meis mitte radices. i. in virginibus quas de^o
elegit. ut sibi ministrēt ppter sua mūditiā. iurta il-
lud p̄s. Ambulās in via īmaculata hīc mihi mi-
nistrabat. C Sedā benedictio qua dī. Bñdicta tu
in mulierib^z. accipit penes fructū suū siue meritū
Ipsa enim habuit fructū et meritiū oīum semina-
rū. Habuit enim fructū tricesimū. qui debet cōlu-
gatis. Fructū sexagesimū. qui debet viduis. Et
fructū cētesimū qui debet virginibus. Ipsa enī
sunt in domo dei sicut lapis angularis. qui est in
vno quoqz pariete. nō tñ totus in vno. nec totus
in altero. sed eminet toti edificio. Sic beata virgo
maria fuit in numero oīum martyrum quo ad secū-
ditatē. In numero viduarū quo ad spōsi subtra-
ctionē. In numero virginū quo ad incorruptionē
et tñ nec ex toto fuit in pariete matrū. qz fuit incor-
rupta. nec ex toto in pariete viduarū. qz semp fuit
celesti spōso associata. nec ex toto in pariete viginū
qz fuit secida. Quāuis aut sic fucrit in istis parie-
tib^z. tñ eminet vniuersis. C Tertia bñdictio qua
dī bñdicta tu sup oēs mulieres. accipit penes qd
dam singulare p̄silegiū. qd ipsa habet respectu
oīum mulierū. s. virginū. viduarū et p̄iugatarū.
qz quicqd in eis boni fuit in ipsa fuit. qeqd vō ma-
li ipsa vitavit. In virginitate enim est vnu bonus
s. integritas carnis. et vnu malū. s. sterilitas plis.
Similiter in viduitate est vnu bonū. s. libertas ani-
mi. et vnu malū. s. sollicitudo consortij. Similiter
in p̄iugio est vnu bonū. s. secūditas plis. et vnum
malū. s. corruptio carnis. Beata autē virgo maria
fuit vgo sine sterilitate. vidoa sine sollicitudine. et
p̄iugata sine corruptione. V El fuit bñdicta sup
oēs mulieres. i. sup vrgines. viduas. et consuga-
tas. Fuit enim bñdicta sup vrgines in prioritate
qz primo virginitatē seruauit. In puritate quam
post deū maiore nō habuit. In secūditate qz m̄
et virgo fuit. Fuit bñdicta sup viduas. qz in oroni-
bus fuit seruētissima. In opibus pietatis magis
affidua. In castitate magis pura. Fuit benedi-
cta sup p̄iugatas. qz in ea fuit ples dignior. fides
integrio. et sacramētū. i. habileatio indiuisibilior.
Aliter pōt accipi ista triplex bñdictio qua dicitur.
bñdicta inter mulieres. in mulieribus. et sup oēs
mulieres. P̄ima enī mulier supbiuit usqz ad
deū. i. usqz ad diuinitatis appetitū. p̄tra deū. i. cō-
tra dei preceptū. et supra deū. in hoc. s. qz uoluit il-
lud qd noluit eā uelle deus. et ideo uolūtatiē suaz
sup uolūtatiē dei posuit. Et qz sic supbiuit iō male

dicta fuit. Beata autē maria se humillauit usqz ad
mulieres per cōformitatē. qz tanqz vna illarum se
eis cōformabat. sicut patet in sui purificatione. et
ideo benedicta fuit inter mulieres. Humillauit se
non cōtra sed ppter mulieres. i. ppter earū salu-
tem. Nā qd eua supbiēdo abstulit. humilitas ma-
rie mulieribus restituit. et ideo bñdicta fuit inter
mulieres. Humillauit se isra mulieres quādo an-
cillam se noīauit. et ideo bñdicta fuit sup oēs mul-
ieres qz qui se humiliat eralabit. De bñdictione in
mulieribus dicit Ber. Bñdicta tu in mulieribus
qz generalē mulierē evasisti maledictionē. ut nec
sterilis maneras. nec cum dolore parias. Cōspi-
es quippe sed sine culpa. grauida eris sed non gra-
uata. paries sed non cū tristitia. nescies vītū et gi-
gnes filiū. filius eris mater cuius deus est pater.
filius paterne charitatis erit corona tue castitatis
Gapiētia paternī cordis. erit fructus utri virgi-
nalism. deum deniqz paries. et de celo cōcipes. De
bñdictione Inter mulieres dicit Petrus rauē. su-
per Missus est. Vtere bñdicta inter mulieres. qz
celo fuit maior. sortior terra. orbe latior. Deū nāqz
mūdus non capit. sola cepit. portauit cū qui por-
tat orbem. suqz genuit genitorē. nutrit omniū
vſuentiū nutritorē. Deniqz de bñdictione sup oēs
mulieres dicit Hieronymus in sermone de alīū
ptione. Benedicta inqz in mulieribus. i. plus bñ-
dicta qz oēs mulieres. qz quicqd maledictionis
per euam diffusum est totū bñdictio marie abstu-
lit et refudit gracie. Itē in alio sermone. Eua obfu-
it. maria psuit. Eua loriit. maria illoriit. Cadat im-
periū eue. qz loti sumus per partū vrginis marie
Vel dicit suisse sup oēs mulieres. qz triplici male-
dictioni oīi mulieres erant subiecte. s. obprobriis
quo ad nō cōciperes. vnde dicit rachel Gen. xxx.
Abstulit dñs obprobriū meū. In dolore partes
filios tuos. Sola igit maria super oēs mulieres
est benedicta. cuius virginitati addit secūditas. et
secūditati in cōceptu sanctitas. et sanctitati in par-
tu iocunditas.

C Sermo primus.

Ancellaria dei est maria in celesti curia.

Videmus enim qz in curia dñi pape con-
cedunt tria genera litterarū. C Quedam
sunt simplicis iusticie. Alie sunt pure ḡe. Terise
sunt mixte. s. que p̄tinēt iustitiā et ḡam. Secundū
istum modū deus in curia celesti tres habet cācel-
arios. Unus est ad quē spectat dare litteras sim-
plicis iusticie. et iste est michael archangelus. qui
s̄m picturarū representationē aīas ponderat in sta-
tera. s. tam bonas qz malas. ut bonis s̄m magni-
tudinē meritor̄. deē magnitudo s̄mioꝝ. Zacha-
rii. Exequabit ḡam ḡe cius. Malus autē s̄m me-

b iii

Sermo

suram delicti def mēsura supplēti. Apoca. xviii.
Quātū glificauit se et in delictis fuit. tātū date ei
tōmētū et lucū. ideo dī Prover. xvi. c°. Pōodus
et statera iudicia dñi sunt. C Alius cācellarius est
ad quē spectat dare litteras mīratas. s. iusticie et mi-
sericordie. Et iste est brūs petrus apls. qui in pala-
cio dei est lanitor p̄ficitur. ubi sunt due porte. s. por-
ta iusticie et porta misericordie. Nā p̄ portā iusticie in-
grediunt illi qui saluant ex opib⁹ iusticie. Per por-
ta misericordie illi qui saluant ex sola dei gfa sine
opib⁹. Ista differētiā tāgit aplus Rōsi. iiiij. dicēs
Ei aut qui opat merces nō iputat fm gfa s̄ s̄ debitu. Ei aut qui nō opat credēti aut in eū qui iu-
stificat impiū. reputat eius fides ad iusticiā fm p̄
positū gfe dei. lō petrus pingit cū duab⁹ clavib⁹
qz cū vna ap̄t portā iusticie illis. s. qui p̄nt dicē cū
ppha. Ap̄ite mihi portas iusticie z̄c. Cū alia ap̄t
portā gfe et misericordie illis. s. de qb⁹ dī Ephē. iiij.
S̄ia dei scificati estis per fidē. et hoc nō ex uobis.
dei enī donū est. nō ex opib⁹ ne qz gliest. C Terti⁹
cācellarius est ad quē spectat dare lfas pure gfe et
misericordie. Et ista est virgo btā lō dī. Mf. gfe mf
misericordie. Uſi resert Maurilius rotomacēsis ar-
chies qz cū qdā btē marie deuot⁹ in tribulatiōne
multa cēt. btā maria sibi appuit. et an se recognos-
secret regnūt. Quorūdēte nō. illa r̄ndit. Ego suz
misericordie mf. Deinde mf scā mf misericordie pie-
tatis et idulgētie. apl s̄ntū pietatis. et suscipe mor-
tuos in petis. Ista aut litteras misericordie dat
tm̄ in p̄fitti. Nā alabus recedētib⁹ qbusdā dat litteras
pure gfe. Quibusdā dat litteras simplicis iu-
sticie. per quas mādat ut fiat de eis pdigna vindicta.
Et qbusdā dat litteras. s. iusticie et gfe. Quidā
suerunt sibi ualde deuoti. Illis dat lfas pure gfe
per quas mādat ut def eis glia sine aliq̄ purgato-
rij pena. Alij suerūt miseri et ideuoti sicut suerūt
peccatores. Ista dat litteras simplicis iusticie. per
qz mādat ut fiat de eis pdigna vindicta. Alij sue-
rūt in deuotioē tepidi et remissi. Ista dat litteras
mīratas. s. iusticie et gfe per qz mādat ut et eis fiat
gfa ppter deuotionē. sed tm̄ inserat purgatoriū pe-
na ppter negligētiā et torporē. Ista figurant he-
ster. viij. ubi dī qz hester regia scripsit litteras. ubi
et ludel saluarent. et hostes icet fierent. et ut paupi-
bus munuscula darent. Judei sunt btē marie de-
uoti. qui ipsam laudauerūt et glificauerūt. qz iude-
us iterptat p̄fites. Ista portat secū lfas sue salua-
tionis. hostes sunt peccatores miseri qui portat secū
litteras sue dānationis. Paupes sunt in deuotio-
ne tepidi et regeni. et isti portat secū litteras sue pur-
gationis. per quas mādat ut denk eis munuscula
i. parua fmia. Fiet qdē eis gfa sed qua. et cū pur-

II

gatorij pena. ppter negligētiā et torporē. C Ser. ss.
Andelas in purificatione deserim rōne et
viginis. xpi. et n̄fi. In vginē enī fuerūt qz
or progratiue que per cādelā intelliguntur.
P Prima est vgitas in carne que significat per ce-
rā que generat ab ap̄sb⁹ sine corruptiōe. Ysa. viij.
Ecce vgo p̄cipiet z̄c. P Scđa est puritas in mēte.
que significat per licinū cādi dū itra cerā occultā
tū. p̄s. Ois glia ei⁹ filie regis z̄c. P Tertia est scifi-
catio in utroqz que s̄igtur p̄ hoc qz candeles ille. sci-
ficant et b̄si dicunt. p̄s. Scificauit tabnaculū suu⁹
altissim⁹. P Quarta est claritas in p̄uersatiōe. que
s̄igtur p̄ lumē. Hap. iiiij. O qz pulchra est casta ge-
neratio cū claritate. C Scđo deserim cādelas rō-
ne xpi. Cādela enī xp̄z significat rōne cōpositiōis
et p̄sumatiōis. Cādela enī cōponit ex cera. licino et
lumine. In ipso qdē est triplex suba. s. cera. i. caro
sine semie gnāta. p̄s. Faciū est cor meū tanq̄ cera
s. p̄ gnātione. liqueſcēs. s. per passionē. P Scđo est
ibi licin⁹. i. aia cādore īnocētie decorata. Hap. viij.
Cādor est enī lucis et̄ne. P Tertio est ibi lux. i. dīni-
tas luminosa. Joan. i. Erat lux uera. Et sic ignis
vn̄t cere mediāte licino. sic dīntas est vnta carnē
mediāte aia. De hīs trib⁹ dī Cant. i. Dilect⁹ me⁹
cādidas ppter cādore mētis. Rubicūdus ppter sul-
gorē deitatis. Elect⁹ ex milib⁹ ppter ico ruptio-
nē carnē. P Scđo xps s̄igtur per cādelā rōne p̄su-
ptionis. Sicut enī cādela se p̄sumit tota in nostrū
fūritū. sic xps se p̄sumpsit totū in n̄m obsequiu⁹.
Nā p̄sumpsit carnē per vulnērationē et attritionem.
Ysa. xluij. Vulnerat⁹ est ppter iniqtates n̄fas. attrit⁹
est ppter sceleran̄a. Cōsumpsit sanguinē per totale effusionē. vñ angeli admirantes dixerunt Ysa. xluij.
Quare rubriū est indu mētū tuū z̄c. Cōsumpsit aiam
per tristitiā et dolorē. Mat. xxvi. Cristis est anima
mea usqz ad mortē. Cōsumpsit vitā per abbreviatio-
nē. Ysa. xxxliij. Precisa est uelut a terete vita mea.
Cōsumpsit subam tpalē usqz ad denudationem. p̄s.
Diviserūt sibi uestimenta mea. C Tertio deserim
cādelas rōne n̄fi. Per cādelas enī s̄igtur qz debe-
mus hēre vitā sanctā et famā p̄clarā. P Elītā autes
scām faciūt opatio bona. fides recta. et icētio since-
ra. P Opatio bona signat per cerā. qz sicut cera ce-
lesti rōre gignit. sic bona opatio tm̄ a deo habet.
Phil. ii. Deus est qui opat⁹ est in nobis uelle et p-
ficere pro bona uolūtate. P Fides intelligit per lu-
mē. Sicut enim cādela sine lumine non lucet. sic
opatio n̄fa sine fide deo non placet. Heb. xiij. Sine
fide impossibile est placere deo. Intētio recta s̄igtur
per licinū qui qdē est occult⁹. et cādidas. et lu-
minis batulus. Sic icētio debet ēē occulta. Grego.
Sic sit op⁹ in publico. ut tm̄ intētio maneat in oc-

Sermo III

culto. Dicitur enim cādida. Mat. vi. Si oculus tuus fuerit simplex totū corpus tuū lucidū erit. Debet cē luminis basula. q: ipsa intētio debet coram deo opa nra representare. et remunerationē petere. Mat. vi. c°. Pater tuus qui videt te in abscondito reddet tibi. Sed per cādela signat fama preclara. Cādela enī accessa lucet. abscondita nō lucet. extincta feret. Hūt qdā seruētes in vita et doctrina. Iste sunt sicut cādela accessa de quibus dī Joā. vi. Ipse erat lucerna ardēs et lucēs. Alii sunt qui sunt pte ei hēre bona vīta trī et abscondit suā scītiam. Iali sunt sicut cādela abscondita de quibus dī Luce. vii. Memo accēdit lucernam et in abscondito ponit et. Alij sunt qui nec ardēt nec lucēt. sed feret per mala opa. Isti sunt sicut cādela extincta. que qdē feret et nō lucet. De quorū ferore dī Ysa. xxiiii. Decadaueribus eorū ascendet feror. Nīcē peccatorū sunt cadauerā. q: sunt mortue per peccatum. et de talib⁹ cadauerib⁹ ascēdet feror p malū exēplū. C Ser. iiiij.
 Asus alijs in peccatum in virginē incide-
 re nō potuit. Nīs autē casus aut fit per in-
 firmitatē humanaā. aut per ignorātiā. et ce-
 citatē humanaā multā. aut per uoluntatē spontaneā
 et certā malitiā. Nullo autē istorū modorū bta virgo
 cadere potuit. q: fundata erat supra firmā petrā. et
 supra altitudinē potētie patris. sapiētie filii. et gratie
 spūs sancti. Inter aplos autē fuerunt qui aliquo
 istorū modorū ceciderūt. Petrus qdē cecidit per i
 firmitatē humanaā. qn. s. timore mortis xp̄m nega-
 uit. q: nondū erat fundatus supra altitudinē diuine
 potētie. Paulus cecidit per ignorātiā. i. Timo. i.
 Ignorās feci in incredulitate. q: nōdū erat funda-
 tus supra altitudinē diuine sapie. Judas cecidit p
 affectatā malitiā. p̄s. Dilexit maledictionē et uen-
 et ei. q: nō erat fundatus supra altitudinē diuine bo-
 nūtatis. Virgo autē beata nullo istorū modorū cado-
 re potuit. q: supra altitudinē diuine potētie. sapiētie
 et grē firmiter stabilita erat. Eccl. xxiiii. In me oīs
 grā vite. Ecce q: stabilita fuit supra altitudinē diuine
 grē. et ideo cadere nō potuit per aliquā malitiā
 Sequit. et veritatis. Ecce q: stabilita fuit supra alti-
 tudinē diuine sapiētie. et ideo cadere nō potuit per
 ignorātiā. Sequitur. In me oīs spes vite et vītatis.
 Ecce q: fundata fuit supra altitudinē diuine stutis
 et potētie. et ideo cadē nō potuit per infirmitatē hu-
 manā. Marie autē tpe passionis xp̄i apli ceciderūt
 fide. Luc. ult°. Nos sp̄ abam⁹ q: ipse eēt redēptu-
 rus isrl. Ceciderūt a grā xp̄i. q: oēs mortalē pecca-
 verūt. et iō xp̄i grām pdiderūt. Ceciderūt etiā a so-
 cietate xp̄i. Jo. xvi. Venit hora ut vnuq̄sque dis-
 gaminī in sua. et me solū relinq̄tis. Virgo autē bta
 fide christi cadere nō potuit. quia oīa que de ipso

III

erāt fuerat expta. et a scō sp̄ edocta. Nec a grā xp̄i
 q: in utero m̄ris fuerat scīficiata. et in grā p̄firmata.
 Nec a societate xp̄i. q: semper fuit cruci affira.
 Jo. xix. Stabat iuxta cruceē ieu m̄ ei⁹. C Ser. iiiij.
 Edrus sīḡ mariā iuxta illud Eccl. xxiiii.
 Quasi cedrus exaltata suz in libano. Hūt
 autē duo genera cedrox. una que nascit in
 libano. Alia que nascit in locis marinis. C Prīa
 est que p̄siderat quātū ad arborē. et fructū. et sucū.
 Arbor autē istius cedri est alta et iputribilis. odorif
 fera. et semp̄ virēs. Sic bta vīgo fuit alta per celesti
 um p̄tēlationē. Eccl. xxiiii. Ego in altissim⁹ ha-
 bito. Fuit iputribilis per oīmodā i corruptionē.
 Est enī archa dei que facta fuit de lignis sechim
 que sunt ligna i corruptibilia. Fuit odorifera per
 repletionē oīum virtutū et carismatū. Cant. iiiij. c°
 Odor vnguētorū tuorū sup oīa aromata. Vīgo de
 sancto victore. Nullus in grā tibi similis eē potu-
 it. per quā grā sup oēs filios hoīum uenit. Spūs
 scīus singulariter in tua humilitate requieuit. et in
 tua virginitate miraculū nulli cōparabile scī. Id
 circo odor vnguētorū tuorū sup oīa aromata. fili⁹
 tuus vncetus. tu quoq̄ vnceta es. Ipse qdē sup te.
 et p̄cūctis p̄ticipibus tuis. accepit vnguēti ple-
 nitudinē. tu vō post ipsum p̄e cūctis suavitatem.
 Fuit etiā semp̄ virēs q: plātata fuit sup aquas oī
 um grārū iuxta illud hiere. xiiii. Erit quasi lignū
 qd̄ trāsplātā iuxta aquas qd̄ ad humorem mitit
 radices suas. et nō timebit cū uenerit estus. et erit
 soliū eius viride. et in tpe siccitatis nō erit sollicitus
 Hiero⁹ in sermone de assumptione. De hac sacra
 tissima virginē secretorū p̄tēplator celestū in canti-
 cis ait. Vidi sp̄osam sicut colubā ascēdētē desup
 riuos aquarū. q: sup aquā refectionis educauit cā
 dñs. et qua multi riuī deducti sunt. et totā terrā ir-
 rigat delittariū. C Sed cedrus quātū ad fructū
 p̄siderat. Nā pōma illius cedri in aliq̄ p̄e fūt dul-
 cia. In aliq̄ sunt acetosa. In aliq̄ p̄e inter dulce
 et amarū et acetosum sunt media. Hīl vīgo ali-
 qn̄ fuit plena dulcedine. Aliq̄ amaritudine. Ali-
 qn̄ in utroq̄ simul. Nā tota plena fuit dulcedine
 in xp̄i p̄ceptione. Cant. iiiij. Fauus distillās labia
 tua. Que vība erponēs Vīgo de scō victore sic di-
 cit. Mel erat diuinitas in ea. Terra vō humanis-
 tas tua. in meis̄m fauū mellis qd̄ est imp̄ssum in
 te assumptū est te te. Deinde ibidic. O q̄ dulcis et
 suavis es. que sola digna eras. ut supne dulcedis
 osculū in tuo p̄ceptu suscipes. et totius mādi sua
 uitatē in p̄tu. iō mel et lac ib lingua tua. hoc est vī-
 ba p̄lis sub carne tua. Sub lingua tua. q: abscon-
 ditox. mel et lac de q̄ hō uel diuinitas et lac hūa-
 nitas. q: mel de rore cell̄ exprimit. et lac de carne.

Sermo

Vecdo sult plena amaritudine in filii passione. Iohannes dicit ei Symeon. Tuā ipsiā aīa p̄trāsbit glādī Berū. Niām r̄pi nō attigit crudelis lancea: q̄ iāz xps sp̄m suū emiserat. sed tua aīa. ibi erat. et tō glādius doloris tuā aīam p̄trāsbit. ut te plusq̄ martryē. nō imerito p̄dicemus in qua nimirū sensuū in corpe passiōis excessit affect⁹ cōpassiōis. **T**ertio sult dulcis et amara post r̄pi ascēsionē. Amara qđē ppter filij subiunctionē. Hiero⁹ in f̄mone de assūptiōe. Quātis putas v̄go filij dolorib⁹ afflēbat. quo desiderio estuabat. tū aīo cūcta reuolueret cūcta que audierat et viderat. puto q̄ q̄qd h̄uane v̄tutis est cogitare nō sufficiat. Mā et si dili gebat ex toto corde xp̄m. nouis tñ illāmabat quotidie p̄sentia absens affectib⁹ desiderioꝝ. Tāto si qđē ualidius q̄to diuinis illustrabat visitationibus interfus. Fuit autē plena p̄solatiōe ppter filiū quē ad p̄lis dexterā sublimari videbat. Et fidelitū instructionē. q̄r̄ eoz magistra remāserat. et apostolos et discipulos docebat. Hiero⁹ ubi supra. Ecce d̄sio ieu ascendente in celoꝝ v̄go uacat in scola v̄tutū. ac mediob⁹ in lege mādatoꝝ dei. ut ipsa sit forma discipulis r̄pi et exēplū p̄fectiōis. Lōuer sabaꝝ cū senatorib⁹ celli in curia paradisi. sub disciplina sp̄nī sci. Inuenis p̄ma iter p̄mas cohortes sāmi regis. quoꝝ vita iā nō erat in terris sed in celis. **T**ertio cedrus cōsiderat q̄tū ad suū qui multiplicē h̄et v̄tutē. Mā caliginē oculoz detergit. tumore dephmit. carnes a putrefactiōe custodit. et morsib⁹ serpētū subuenit. Iste sue⁹ est amor diuinus. quo btā v̄go nos in amore diuinus nutrit. per quē in nobis multa b̄ficia facit. Mā detergit caliginē ignoratiōe lumine sue v̄tutis. Iō uocat Eccl. xxiij. Mater agnitiōis. q̄r̄ ignoratiōe de pellit. et uerā de deo cognitionē ifundit. Drouer. xliiij. Hapiēs mulier edificat domū suā. **V**ecdo dephmit tu morē supbie exēplo sue h̄uilitatis. Non enī est alīq̄ ita supbus. nec ita sublimis. qui non debeat h̄uiliari. ad cōsiderationē tāte h̄uilitatis. Eccl. xxiij. Oium ercellētū et sublimiū colla propria v̄tute calcant. Propria v̄tus v̄ginis sult h̄uilitas. qñ ipsos ad h̄uilitatē reuocat. **T**ertio custodit a putredine luxurie v̄tute sue v̄ginitatis et puritatis. iō assimilat myrrhe. Eccl. xxiij. Quasi myrrha electa vedi suauitatē odoris. Sicut enī myrrha p̄seruat carnē a putredine. sic eius puritas et v̄ginitas. nos p̄seruat a setore carnalis p̄cū p̄scēte. **Q**uarto succurrit morsib⁹ serpētū. i. demonū. iperio sue p̄tatis. Ben. llii. Ipsa cōteret caput tuū. Lūc enī maria caput serpētis cōterit qñ a nobis prauas cogitationes expellit. **V**ecdo est quedā cedrus maritima. que est pua sed fructuo-

III V

sa. et odorifera. et signat btām v̄ginē mariā que sult parua per h̄uilitatē. fructuosa per frēditatē. et odorifera per sanctitatem. Poma sult hui⁹ cedri triplicē h̄st substantiā. Prima est calida. Media est tēperata. Ultima frigida. Et signat xp̄m qui sult fruct⁹ huius cedri. in quo fuerūt tres substancie. s. deltas. aīa. et caro. p̄ma. s. deitas est ualde calida: q̄r̄ oīum v̄tioꝝ p̄sumptiua. et oīum cordiū inflāmatiua. Heb. xii. Deus n̄r̄ ignis p̄sumēs est. Media. s. aīa sult ualde tēperata. q̄r̄ oēs v̄tutes in ipsa sult tenuē mediū. et nulla v̄nq̄ ad alīqđ declinavit extremū. Ultima v̄o et extrema substancie. s. caro sult frigida. quia ab omni inordinato calore sult penitus aliena.

CSermo.v.

Ellaria sp̄nī sci est virgo maria. h̄et enī c deus cellā v̄nariā. i. sp̄nī sci abūdantiā. in qua deus btām v̄rginē introdurit. et cā cellarā suā fecit iurta illud Lanticorū. ii. Introduxit me rex in cellā v̄nariā. De ista autē cella propinat v̄nū illis qui sunt in via. ad aliquālē satietatē. et illis qui sunt in patria ad ebrietatē iurta illud Lanticorū. v. Bibite amici et inebriamini charissimi. Sancti qui sunt in via sunt amici sui. sed illi qui sunt in p̄via sunt charissimi. Amici ergo bibūt. sed charissimi inebriant. q̄r̄ sc̄is qui sunt in mundo dat ḡfam ad iustificationē. Illis v̄o qui sunt in celo ad p̄fectā fructiōe. **C**ael p̄t̄ dicit q̄ amici dei sunt angeli qui sunt sibi in icimo amore. et sunt cariores. q̄r̄ nature p̄formitate pp̄inqui. et sunt charissimi. q̄r̄ charissimo p̄cio redempti. Angeli igit̄ qui sunt amici bibūt q̄r̄ ex visione diuinitatis. suas delectationes hauriunt. Hōies v̄o beati qui sunt charissimi eb̄ii sunt. Mā bibūt q̄r̄ suas delectationes hauriūt ex visione diuinitatis et rebibūt. q̄r̄ delectationes suas hauriūt ex visiōne humanitatis. Ebrietas enim nō causat ex uno hauriūt. sed ex frequēti actu bibēdi. Quia igit̄ sc̄i bibūt iō eb̄iūt sunt. Itud autē v̄nū sp̄nī sci: ista cellarā nobis abūdāter pp̄inat. et tō assimilatur crateri et aqueductui. Crateri iurta illud Lanti. v. Umbilicus tūns crater tornatilis nunq̄ idigēs poculis. Ipsa enī est crater inquātū semp̄ infundit. et est tornatilis inquātū circ̄ circa semp̄ inuidit. ut inneniat cui ifundat. et est nunq̄ indigēs poculis. q̄r̄ nunq̄ euacuat. sed semp̄ plena inuenit Eccl. xxiij. Sicut aqueduce⁹ eriūt de paradiſo. Ber. Aehemētia desiderij. seruore deuotiōis. puritate ofonis fontē attigit p̄ietatis. ut hauriūt sup angelos q̄r̄ resunderet hoīb⁹ aquā viuaz. propterea enim tāto tpe fluēta ḡfē defuerūt. q̄r̄ mun̄dū intercesserat aqueductus. Sicut enī videmus q̄r̄ in diuinis est emanatio per modum nature per

quā filius pcedit a pīe. et per modū amoris et libe-
ralitatis. per quē spūs scūs pcedit a pīe et filio.
ita ab ista cellarā duo nobis bñficia proueniunt.
Unū per modū nature. s. filius de quo deo rega-
tiamur. pī. Suscepimus deus misericordiā tuā in
medio tēpli tui. Aliū per modū amoris et libe-
ralitatis. s. dona spūs scī que per ipsam a filio
obtinemus. vñ nō tñi eius oīo sed etiā eius salu-
tatio tāte fuit efficacie q̄ iōannes et helisabeth ad
eius salutationē spūs scī grā sūt repleti. Ista autē
cellarā eodē cibo nos pascit. quo se. et eodē potu
nos reficit quo et seipsum. Unū ipsa dicit de suo ci-
bo et potu Lanti. v. Comedi fauū cū melle meo.
bibī vīnū meū cū lacte meo. Tunc fauū cū melle
comedit. qñ xp̄m in suo utero gestavit. in quo fu-
it cera charitatis. mel dīnitatis. Tunc enī vīnū cū
lacte bñbit. qñ spūs scūs eius aīaz ipleuit vīno ce-
lestis grā. et eius carnē p̄fudit lacte virginalis mi-
ditie. Eodē mō ipsa nos pascit fauō mellis. qñ fa-
cit nos delectari in vīpo in cera sue humanitatis.
et in melle sue diuinitatis. Hīlī potat nos vīno et
lacte. quādo dat nobis spiritualē letitiā in mēte et
mundiciam in carne. **C**hermo. vi.

Elum dī virgo maria. Est autē triplex ee-
lum. s. sydereū. crystallinū et empireum.

CPrimo celo. s. sydereo assimilat virgo
maria ppter ornatū motū et effectū. Sicut enim
illud celū est ornatū uarietate stellarū. sic maria dī
uersitate virtutū. Eccl. xlvi. Spēs celi. i. marie.
celestis gloria stellarū. i. gloriosa uarietas vītū.
De ornatū istius celi dī Apoc. xii. q̄ ipsa hēbat in
capite coronā stellarū duodecim. In duodenario
autē dupler est senarius qui est numerus pfectiōis
et signat scōs qui sūt in pīa. et pfectos qui adhuc
sunt in via. qui oēs btām vīgnē tanq̄ reginaz et
dīam honorat coronat et ornat. **S**cđo propter
motū. Sicut enim celū sua vītute oīa sydera quo
tidie secū circūducit. sic maria oēs scōs ad terce
āēdū secū adducit. Motor autē isti celi est ille de
quo dī in pī. Verbo dīl celi firmati sunt. Ipsa
igit̄ tali motione agitata mouet ad deū per seruē-
tem amore. Est enī tota dei de qua dī Ezech. i.
Quocūq̄ ibat spūs. illuc eunte spū et rote pariter
eleuabant sequētes eī. Spūs enī vīte erat in ro-
tis. Modo ad filiū ipm p̄o nobis orādo. Modo
ad angelos. ipsos in nřm ministeriū dirigendo.
Modo ad ipsos beatos. ut p̄o nobis orēt exhortādo.
Ecce quāti motus et mobilitatis est illud ce-
lū. Ideo dī Sap. vii. c°. Dibūs mobilib̄ mobi-
līor est sapia. **T**ertio ppter effectū. Sicut enim
mediante celo et suis luminarib̄ hēmus oīa terre
nascēta. sic ab ipsa p̄cipimus oīa dei dona. Nam

sicut celū terrā visitat et suis lumīnarib̄ ipsam se-
cūdat. et quodāmō suis imbrīb̄ inebriat. et nubi-
bus ipsam multiplicat in fructib̄. et locupletat in
auro et argēto et lapidib̄ p̄cōsis. ita maria totam
ecclesiā illustrat et visitat suis exemplis. Inebriet
spūs scī donis. multiplicat in opībus bonis. et lo-
cupletat in virtutib̄ p̄cōsis. De his quatuor dī in
pī. Visitat terrā et c. **G**ecūdū celū est cristalli-
num q̄ factū est de aq̄s que sup celos sunt. Que
quidē in modū cristalli sunt solidate. Isti celo cri-
stallino btā v̄go assimilat rōne materie. efficacie.
et forme. Materia quidē ut dictuū est sunt aque in
modū cristalli solidate. Aliae sunt cogitationes
et affectiōes flūribiles que in nobis sepe fluunt de
vitio in vītiū. Sed iste aque in btā maria fuerunt
solide. i. in bono p̄firmate. facit lucide. i. purissi-
me et trāsparētes. et p̄ue: q̄ per illas dei glīa p̄re-
plabat et ituebat iurta illud. ii. Eccl. lli. Nos autē
reuelata facie gloriā dei speculantes et c. **S**cđo
rōne efficacie. Dicūt enim q̄ influētia celi syderei
lucis disponit ad susceptionem vite vegetabilis.
Influētia v̄o lucis celi crystallini ad susceptionem
vite sensibilis. Influētia autē lucis celi empirē ad
susceptionē vite rōnalis. Sunt qdāz qui dant trī
flores. i. humanas cogitationes. i. bonas uolūta-
tes. Istis btā virgo ad modū celi syderei dat vītā
vegetabilē: q̄ eos bonis opībus facit fructifica-
re. Eccl. lli. c°. Obaudite me diuini fructus. flo-
rete flores et fructificate et c. Alii sūt sine sensu de-
uotionis. et sine motu p̄gressionis. q̄ nec in bono
p̄ficiunt nec spūalia sibi sapiunt. Istis admodum
celi crystallini infundit vītā sensibile. dando eis. s.
sensuū et motū ut hēant sensum interne deuotio-
nis. et motū seruentis opationis. Alii sūt qui in
suis opationib̄ nō obseruat nec motu. nec locu.
nec tēpus. Istis admodū celi empirē infundit vī-
tā rōnale. ut servet illud Rōsi. xij. Rōnale obse-
quiū uestrū. **T**ertio assimilat celo crystallino rō-
ne forme. Est enim forme sperice que qdē est capa-
cissima. pfectissima. et pulcherrima. Sic et ipsa su-
it capacissima: q̄ dei habitatio effecta. Ubi cārat
ecclesia. Quia quē celi cape nō poterat tuo gre-
mio cōstatisti. Fuit pfectissima. q̄ oīb̄ vītibus
accumulata. Eccl. xliij. In me oīs grā vie et vī-
taris. Fuit pulcherrima. q̄ nulla macula etiā ue-
niali sūt vñq̄ respsa. Lant. iii. Tota pulchra es
amica mea et macula nō est in te. **T**ertium ce-
li est empireū qdē est hītatio oīu; scēp̄. et illud ce-
lū est luciforme. capacitatis sāme. et sublimitatis
imēse. Assimilat ergo isti celo btā v̄go. **P**rimo
pter ineffabilē claritatē. q̄ tota lucet et resplēdet.
Apoc. xij. Mulier amicta sole. et luna sub pedib̄

Sermo VII

elius: et in capite eius corona stellarum duodecim. ecce quod est lucida a parte inferiori. sed dicitur luna sub pectore eius. A parte superiori. sed dicitur in capite eius erat corona stellarum duodecim. Et a parte medii. sed dicitur amicta sole. Sed propter capacitate. Sic enim non potest excogitari aliis locis maioris capacitatibus quam celum emperium. sic nec alia creatura potest inueniri majoris charitatis quam maria. habuit enim amplius uterum in quo recepit deum. habuit amplius intellectum. quia habuit cognitionem omnium diuinorum. habuit amplius effectum. quod per compassionem recipit miseras omnium afflictorum. Tertio assimilatur celo emperio propter sublimitatem. Hic enim illud celum est sublimius omnibus corporibus. sic et ipsa sublimior est omnibus creaturis spiritualibus tanquam angelicis quam rationabilibus. psalmus. Eleuata est magnificencia tua. i. ego maria. cui deus magna fecit. et hoc super omnes celos tanquam males quam rationales. quod omnia secundum reginam constituta. Ide ipsa dicit. Quia se cit mihi magna qui potes est. Ver. Magnus est tu mater suorum. et magnus est tu utrumque simul. et mater et ego sum. Sed cuius mater. unigeniti dei plasma toris et salvatoris omnia. Ego de sero victore. Magnus utique fuit. ut maria plasmatoris sui matris ficeret. Magnus ut ego sine virili semine filium percipio. Magnus ut ego dei pretius omnium carne sua inducitur in utero gestaret. Hec oia magna sunt: sed ei quod potes est cui nulla sunt impossibilia. non est magnus. C. Ser. vii.

Innamomum dicitur virgo maria iuxta illud Eccl. xxvij. Hic enim cinnamonum et balsamum aromatizans odorem dedit. Est autem cinnamonum spissum calida sicca et aromaticum. sic et ipsa sicca fuit in carne per temperatiam et siccitatem. Calida in omnia per servorem et charitatem. aromaticum in utroque per munditiam et puritatem. Notandum autem quod cinnamonum per quinque signa cognoscitur. quod scilicet laudabile et bonum. propter quem beatam mariam merito reprobant. C. Primo ex colore. quod non debet esse subalbidum. nec nigrum. sed subrufum. sic nec ipsa fuit subalbida per uanam gloriam. nec nigra per alicuius peti masculam. sed subrufa per charitatem successam. Hieronimus in homine de assumptione. Totum ipsa repleuerat spiritus sancti gratia. totum divinus amor incaluerat. ita quod in ea nihil esset quod mundanus violaret affectum. sed ardor continuus. ac pressus amoris ebrietatem. C. Sed cognoscitur ex odore. quod ex sua aromaticitate cerebrum multum confortat. et flumina restrinquit. A cerebro autem fluunt sensus et motus. Odor igitur scitatis beatae marie confortat virtutem motuum. dum eam allicit ad bene operationem. Confortat virtutem affectuum. dum eam inflamat ad diligendam. Confortat virtutem intellectuam. dum eam illuminat ad cognoscendum. Iste etiam odor sue scitatis restringit flumina carnalitatis. sed assimilatur odori thymi

Sermo VIII

ris qui habet restringere fluxum reumatibus. Cantus. lxxx. Odor vestimentorum tuorum sicut odor thymi. C. Tertio cognoscitur ex sapore. quod appetitus acuit. sed in salem et apponi perficitur. Beata autem virgo inflamat nostrum desiderium et acuit appetitum. Eccl. xxvij. Qui edunt me adhuc esuriunt. et qui bibunt me adhuc satientur. C. Quarto cognoscitur ex subtilitate. Grossum enim cinnamonom non est bonum. sed gracile et subtile. Ipsa sit non grossa. sed ualde subtilis per humilitatem. Ezechiel. xvi. Induite me subtiliter. Tunc enim deus beatam virginem uestivit quod dedit sibi humilitatem in corde. et mansuetudinem in conversatione. Qui vero cognoscitur ex virtute. Cinnamonum enim quod est bonum et laudabile multiplicetur per virtutem. et maxime valet contra vulnera labiorum. Que autem sunt vulnera labiorum nisi peccata cogitationum et locutionum. Ista vulnera locutionum sanat beatam virginem et sua locutione modesta. Dia enim uba sua fuerunt vulnera nostrorum medicina et nostra locutione excepit. Ipsa enim fuit discreta in ingresso quod dixit. Quod fieri istud. Fuit humilis in obediendo. quod dixit. Ecce ancilla domini. Fuit curialis in salutando. quod salutavit helisabetam. Fuit grata in regratiando. quod scilicet beneficia dei in se cognoscens. regratiata est deo dicentes. Magnificatio anima mea dominum. Fuit modesta in reprehendendo. quod scilicet dixit. Filius quod fecisti nobis sic. Non enim cum maledicere. uel enim increpata fuit. sed cum modestia reprehendit. Fuit pia in copatiendo. quod coparsa est sposo cui uenit defecerat. et id dixit filio. Ubi non habet. Fuit sapiens in consulendo. quando dixit ministri. Non cunctorum dixerit uobis facite. C. Sermo. viii.

Cypressus representat virginem beatam mariam iuxta illud Eccl. xxvij. Quasi cypressus in monte syon. Est autem cypressus arbor odorifer. solida. et virtuosa. De odore autem cypri i. igitur quod eius lignum persistit et aridum magis redolent quam viride. et quod lignum cypri igni appositum. multum redolent. et quod eius odor fugat serpentes et uermes. Hoc igitur beatam virginem cypressus ratione odoris. Fuit autem odorifer. C. Primo quod fuit ab omni humore mundata in amoris penitus exiccata. C. Sed quod fuit ignis spiritus sancti apposita. immo fuit tota in igne amoris conuersa. C. Tertio quod fuit soli dino exposita. immo fuit tota ipso sole uestita. Apocalypsis. xii. Mulier amicta sole. Et quod fuit tota odorifer. id est odor sue scitatis expellit serpentes. id est diabolicas tentationes. et uermes id est malas cogitationes osciam comedentes. C. Sed cypri est arbor solida ex qua soliditate accidit quod non potest putrefieri. nec aliquod potest flecti. et quod est aptus conservationis. Eodem modo ergo beatam sic fuit in dei amore solidata. et gratia quod eius corpus non potuit putrefieri. nec in vita per aliquam corruptionem. quia fuit

Sermo

hōdita ḡnitate. nec in morte per aliquā resolutio
nē. q̄r fuit uestita īmortalitate. **V** Est etiā cypressus
sic solida. q̄ in turrib̄ uel in domib̄ posita nullo
mō pōt flecti. uel incuruari. sed semp in suarecti-
tudine p̄seuerat. **H**ic br̄a v̄go instantū fuit in ḡra
dei solidata. q̄ nullo pondē alicuius tribulatiōis
tunc fuit a sua rectitudine incuruata. Passa est
enī magnū pondus tribulatiōis. q̄n puella tenera
et delicata. e nouo surgēsa p̄tu fugit in egyptu. t
per septē annos ibi pegrina p̄māst. Passa est ma-
gnū pōdus tribulatiōis q̄n aī oculos suos vidit
filiū suū crucifigi et vulnerari. Et q̄ solidata erat
in ḡra. iō nō potuit flecti per aliquā ipatientiā. sed
semp tenuit rectitudinez iusticie. fidei et ḡfe. Nec
mirū si sic fuit solidata et firmata. q̄ septē colūnis
l. septē sp̄ns sc̄i donis uallata fuit. Prover. ix. **S**a
piētia edificauit sibi domū exēdit colūnas septē.
Est etiā lignū expressi aptū p̄seruationi. Fīc enī
inde capselle et alia uasa in qbus sc̄iōp̄ relige con-
seruant. quia ppter suā stabilitatē non patitur. ut
res interpose alī quā patiant̄ corruptionē. Quia
igis virgo beata ualde solidata in p̄posito virginī
tatis īmo humilitatis fuit. ideo eius uterus fuit
idoneus ad recipiendū. cōseruandū. et retinendū
dei filii quem nouē mēssibus in suo utero conser-
uauit. **C**ertio cypressus est arbor ualde fructuo-
sa. Om̄nisa enim que in cypresso sunt medicinalia
et virtuosa sunt. s. cortex. lignū. et fructus. Sic etiā
oīa que fuerunt in beata virgine fructuosa fuerūt
s. folia. s. eius uerba. Cortex. s. eius cōuersatio exte-
rior. et fructus. s. eius opera. **V** Sed primo videa-
mus de virtute eius foliōp̄. s. uerboz. Nam vnuz
uerbu dixit. s. Ecce ancilla dñi qđ fuit tante virtu-
tis q̄ deum incarnari fecit. **V** Aliud uerbu dixit
s. salutationis helisabed. qđ fuit tante virtutis. q̄
deūz hoībus subditū esse fecit. vnde sequitur. Et
erat subditus illis. **V** Aliud fuit. s. vinu non h̄sit.
qđ fuit tante virtutis. q̄ aquā in vinu conuertit.
V Eius etiam cortex. s. cōuersatio tante fuit virtu-
tis et gratiositatis. q̄ faciebat deo magnā gloriā.
Angelo magnā letitiā. hoībus magnā honorifi-
centiā. Judith. xv. cap°. Tu gloria h̄ierusalem. s.
dei in quo est visio pacis nostre. tu letitia israel. s.
angeloz qui vident deum facie ad faciem. tu ho-
norificentia populi nostri. s. totius generis huma-
ni. **V** Est etiam fructus. s. eius opera. que instantū
fuerunt virtuosa. q̄ sicut v̄i Prover. ultimo. Ma-
num suaz misit ad sortia. Ista aut̄ sortia que fecit
notant̄ Judith. xv. Postq̄ enim dixit. Tu gloria
h̄ierusalē. Et subdit. Quia fecisti viriliter. et cōfor-
matu est cor tuum. eo q̄ castitatem amaueris. et ma-
nus dñi confortauit te. et eris b̄ndicta in eternu.

IX

gl̄ij

Ex quibus uerbis habet q̄ quatuor sortia opa se-
cit. Unū est quia diabolicā virtutē consregit. qđ
notat̄ cum dicis. Quia fecisti viriliter et conforta-
tum est cor tuu. Tunc enim viriliter egit quādo
caput holoscenis. i. virtutē demonis consregit.
V Secundū est quia carnalem cōcupiscentiam in
se penitus resecavit. qđ notat̄ cum d̄. Eo q̄ casti-
tatem amaueris. **T**ertiū quia manū dñi au-
xiliū ad se inclinauit. qđ notat̄ cum d̄. Ideo ma-
nus dñi confortauit te. **V** Quartū est quia benedi-
ctionē eterne glorie sibi acquisiuit. qđ notat̄ cuz d̄.
Et eris b̄ndicta in eternū. **C** S. ix.

e Ollū d̄ v̄go maria fuē illō Lant. i. Collū
tuū sic monilia. vbi duo sūt vldēda. Prio
q̄re dicas collū. Scđo q̄re dicas monilia. **C** Lit-
ca p̄mū notādū q̄ ipsa assimilat collo ppter respe-
ctū ad deū. ad seipsum. et ad nos. per respectus ad
deū d̄ colluz tripli rōne. **V** Primo rōne p̄iunctio-
nis. Sicut enim collū cōiungit caput corpori. sic
et ipsa p̄iungit ch̄ristū qui est caput ecclesie que est
corpus suū. Hec ait cōiunctio et vniō in eius ute-
ro sacra fuit. q̄n. s. de ea carnem assumpsit. et sibi
vniuit. quādo. s. uerbu caro factus est. **V** Secun-
do rōne mediationis. Sicut enim collū est me-
diu inter caput et corpus. sic et ipsa est mediatrix
inter deū et nos. vnde d̄. Mediū tēplū. p̄. Susce-
pimus deus misericordiā tuā in medio tēpli tui.
In tēplo quidē sunt tres diuisiones. Prima est sa-
crariuz. Ultima est corpus ip̄m. Media est cho-
rus. Sicut enī chorus est mediū inter sacrariū et
corpus. sic et ipsa est mediatrix iter deū et genus hu-
manū. **V** Tertio rōne rectitudis. Sicut enī collū
est rectū. sic et ipsa in oīb̄ que agebat. rectā intētio-
nē h̄ebat. Lant. vii. Collū tuū sic turris eburnea.
D̄ enī turris eburnea ppter rectitudinē. et eburnea
pter puritatē. **C** Scđo d̄ collū ppter cōparationē
ad seipsum. et b̄ pp tria. **V** Prio enī pp eminētiā et d̄
gnitatem. Sicut enī caput post collū p̄eminet oīb̄ ali-
is mēbris. sic ipsa post r̄pm p̄eminet oīb̄ sc̄is. iō
assimilat cedro. Eccl. xii. Quasi cedr̄ exaltata suz
in libano. Sicut enī excedit oēs arbores i latitudine.
sic ipsa excedit oēs sc̄os in dignitate. **V** Scđo ppter
eloquētie gratiositatē. Sicut enī i collo format̄ v̄ba.
sic et ipsa i p̄spectu dei. p nob̄ logē bona v̄ba. que v̄
ba dē audit libent. ut dicat ei Lant. ii. Bonet uor-
tua i aurib̄ meis. vor enī tua dulcis et facies tua
decora. **V** 3° ppter cōpassionē et pietatē. Sicut enī col-
lū de facili flectit. sic et ipsa de facili ad cōpassionē
mouet. Flectit aut̄ collū mō a dextris mō a sinis-
tris mō aī et mō retro. sic et illa mō ad illos q̄ sūt
a dextris p̄spitatis dādo tēperatiā. mō ad illos q̄
sūt a sinistris. i. i aduersitate dādo patiētiā. mō ad

Sermo

illos q̄ sunt a tergo. boni qdē h̄st faciē suā aī deū. mali h̄st post tergū. Hicre.ii. Utterū ad me tergū t̄ nō faciē. Flectit ergo ad illos qui sunt aī deū. p̄seruādo eos in ḡra. t̄ ad illos qui sibi tergū uertat. reducēdo eos ad p̄niam. C Tertio dī col lū per respectū ad nos. Et hoc ppter tria nob̄ ne cessaria. P̄ Primo ppter sustētationē. Sicut enī caput collū sustētāt. sic t̄ illa nos oēs sustētāt. Jō dī colluz. i. colūna. De qua colūna dī Eccl. xxiii. Thronus me⁹ in colūna nubis. Thronus dei su⁹ it v̄go btā. que etiā est colūna iquātu⁹ sustētāt nos t̄ est nubes inquātu⁹ nos a terrenis subleuat. P̄ Se cūdo ppter subm̄instationē. Sicut enim a capi te. mediāte collo: in corp⁹ descēdit oia nutrīmēta sic t̄ a ipso per v̄ginē in nos uenīt oia dei dona. ipsa aut̄ nō est auara. sed semp manū suā ap̄it iop̄. t̄ nob̄is ḡfas sp̄iales tribuit. Drouerō. ult⁹. Ma nū suā ap̄uit in op̄i. P̄ Tertio ppter respirationē t̄ inspirationē. Sicut enī a collo aer iterior emittit. sic per ipsa⁹ deo n̄fa deuotio p̄sentat. Et sicut exte rior aer per collū ad corp⁹ trahit. sic per ipsam no bis ois glia inspirat. Eccl. iii. Sapientia filijs su is vitā inspirat. C Scđo vidēdū est q̄re dicā monilia. Circa qđ sc̄lēdū q̄ monile est ornamētū pe ctorale. qđ cōs̄tēt ex auro. argēto. t̄ lapide p̄cioso. Ex hijs tr̄ib⁹ p̄fectū est illud monile dei. Ista sūt illa tria de qđ dī. i. Lvi. v. Integer sp̄us uester. ala t̄ corp⁹. caro sine querela seruct. Ipsa enī ha buit corpus aureū. i. ico: ruptū. aiam argētā. i. lu cidā t̄ purā. t̄ sp̄ūm corā deo p̄ciosum. Dic̄s autē monile a munē. q̄ sp̄ōsi talia ornamēta sp̄ōsis su is dare cōsueuerūt ut se ornēt. P̄ Uel dī a munē do q̄ pectus munit sp̄ōse sue ne aliqs impudicus manū apponat. P̄ Uel dī a mona. q̄ duo ora capitiū iūgit. t̄ de ipsis quodāmō vnu⁹ facit. P̄ Uel dī a monēdo q̄ amonebat absēnere ab illa viden testanq̄ a piugata. Olim enī solāmodo nupta monilia deferebat. Et sic patet q̄ mobile h̄ec qua tuor facere. s. pectus ornare. pecc⁹ munire. diuise p̄tūgere. t̄ oēs admonere. Ista q̄tuor facit nobis istud monile dei. Nā nos ornat suis erēplis. Eccl. xxi. Sicut sol oriēs mundo in altissimis deo. sic mulieris bone species ornamētū domus ei⁹. Pe ctus n̄fū munit suis p̄siduis. ne demones illuc intrare possint. Et iō dī Lant. vi. Terribilis ut castrōz acies ordinata. Diuinos t̄ separatos a deo p̄iū git t̄ vnit. P̄ctā enim a deo dividūt. Ysa. lxx. Iniquitates uestrē diuiserūt iter uos t̄ deū ufm. Sz illtos sic diuinos a deo p̄tūgit. cū eis ueniā acgrit. Nā as n̄fas signat. per qđ demones admonent ne eas p̄tingat cu⁹ sint sp̄ōse dei iuxta illud. Osec. ii. Sp̄ōsabo te mihi in fidē. Ad istud signaculū re-

X

cipiēdū admonet dices Lant. v. Pone me ut si gnaculū sup̄ cor tuum. C Sermo. r. Olōba sīgt v̄ginem mariā ppter plura in qbus ipsa colūba cōmēdabilis est. C Primo quātū ad nidū q̄ nō nidificat nec in terra nec in arbore. sed in foraminē petre. Sic btā v̄go nō nidificauit. nec cor suum posuit in terrens cupiditate. nec in sublimi elatione. sed in filli sus vulnerib⁹ t̄ passione. Lant. ii. Surge ppera ami ca mea. columba mea t̄ ueni in foraminib⁹ petre. Ista iūgit colūba habitabat in foraminib⁹ petre. q̄ per recordationē cōtinuā semp erat in vulneribus r̄pi. Thres. iii. Recordare paupertatis t̄ trāsgressio nis. i. trāsgrediētis passiōis absinthij t̄ sellis. Et ipsa r̄ndet. Memorā memor ero t̄ tabescet in me aia mea. P̄ Uel pōt dici q̄ r̄ps habuit in p̄nti plu res nidos. i. p̄sepe. patibulū. t̄ sepulchrū. In istis nidois r̄pi ipsa colūba frequētissime h̄itabat. q̄ loca r̄pi cū maria deuotione visitabat. vñ dicit sc̄tis Odilo. Si scire uolum⁹ qđ dei genitrix v̄go post filij resurrectionē agebat sine dubio loca dñice natū uitatis. passiōis. sepulture. t̄ resurrectiōis. t̄ ascēsiōis frequēter visitabat. i. eis lachrymas fudebat t̄ oris sui sc̄issimi oscula ip̄imebat. Hicrō in ser mone de assūptiōe. Fortassis p̄c n̄mio amore in loco in quo fili⁹ est sepult⁹ dī eā h̄itasse. Credimus q̄tū p̄ijs pascerek icern⁹ amor obtutib⁹ nō q̄ iā v̄ uēs cū mortuis q̄rereb̄. Hoc enī h̄et ipatiēs amor ut qđ desiderat semp iuentre credat. Ignorat q̄ p̄e iudi cīn. rōne multoties caret. modū nescit. nec aliud cogitare pōt q̄ qđ diligat. amor enī nō accipit de impossibilitate solatiū. nec de difficultate re medii. C Scđo est cōmēdabilis q̄tū ad cibū q̄ nō comedit cadavera. Sz grana electa. sic btā v̄go nō afficiebat circa terrena uel mādana. Sz circa ce lestia t̄ cīno. Pascebat enī in illo grano frumenti de quo dī Jo. ii. Illi granū frumenti cadens in tra t̄c. Granū frumenti h̄et reficē t̄ satiare. t̄ q̄tū ad hoc significat xpi diuinitatē. p̄s. Er adipe frumenti satiat te. h̄et exteri⁹ rubore. t̄ quātū ad hoc si gnificat carnē r̄pi sanguine rubricatam. Ysa. lxi. Quare rubri est indumentū tuū t̄c. h̄et iteri⁹ cādo re. t̄ q̄tū ad hoc signat ei⁹ alam. cēdore m̄fidic fulgidā. Sap. vii. Cādor est enī lucis. ppter ista tria diē v̄go btā Lant. v. Eilect⁹ me⁹ cādodus q̄tū ad aiam fulgidā. t̄ rubicūdus q̄tū ad carnē crue tatā. elect⁹ ex milib⁹ q̄tū ad dñitatem submā. Ista iūgit colūba isto tali grano uescebat. q̄ circa r̄pi di uitatē t̄ h̄umanitatē plenissime delectabat. C Ter tio cōmēdabilis est q̄tū ad gemitū. q̄ nō h̄et can tī uanitatis. sed gemitū cōpassiōis. Iha enī v̄go t̄ alieniliēs i. r̄pi passiōe gemit⁹ emittebat Ysa. lx.

Quasi colubē meditātes gememus. Marime ista colubā. s. vgo brā tūc lachrymas effluēter emisit. Anselmus. O dñia mea misericordissima quos sōles dicā. erupisse de pudicissimis oculis tuis cuī attēderes vnicū filiū tuū innocentē corā te flagella rī. ligari. mactari. t carnē de carne tua crudeliter dissecari. qbus singultibus extimabo pectus tuū ueratū esse cū audires. Mulier ecce filius tuus. t discipulo. Ecce mater tua. Berñ. Tuā ipsiā aliam p̄rāsibit gladius dī marie. i. dolor dñice passionis acutissimus. Non enim potuit videre filium crucifigi sine effectu materni doloris. q̄uis spectaret resurrectum. C Quarto cōmēdabilis est q̄tū ad uolatū. q̄ nō uolat solitaria sed gregatī associata. Btā maria est mulier illa sole amicta de qua dī Alpoc. rī. q̄ date sūt ale due ut uolaret in desertū. Iste due ale sunt amor t spes cū qb' uolat in celū. p̄s. Quis dabit mihi pēnas sicut colubē. Nō aut̄ sola uolabat. sed etiā alios ad secū uolandū attrahebat. s sanctos aplōs. vñ dicit sc̄tū dīlo. Deinde sibi ad notū refugitū. s. apostolicū cōsortiū intuitu dñicoꝝ locoꝝ pacco cuꝝ gaudio remeabat. Credimus ipsam intersuisse gaudijs dñice ascēsionis. t in die pentēcostē sp̄i sc̄tī re cepisse. Hieroꝝ in fmone de assumptio. Post ascēsionē r̄pi marie cōuersatio ad exēplū humāne vite cū aplis usq; ad dispersionē fuit. sicut Lucas cōmemorat in actibꝝ dicēs. Hi oēs erāt p̄seuerantes in orōne cū maria m̄re iesu. Eius aut̄ cōuersatio nō fuit cū leuisbus p̄sonis. sed aut̄ erat cū angelo Gabriele. aut cū ioāne euāgelista. aut cū ectr̄is aplis. t iō solitaria nō erat. sed bñ associata. Hieroꝝ in fmone de assumptio. Si querat qđ post sili ascēsionē vgo egerit vñū p̄o certo est q̄ virgo sancta mente ac corpore p̄misit. quā sane gabriel angelus tanq; celestis panymphus intactā custodiuit. t ioānes apl's cui r̄ps eam de cruce cōmisit virginē vgo suavit. suisq; specialiō obsequiis deservuit. Nō q̄ erimius aplōz chorus eā defuerit. inter quos n̄mitū post resurrectionē intrās t eriens familiarius de r̄pt incarnatione ac resurrectionē cōculit. C Quinto cōmēdabilis est quantū ad simplicē cōcūltū. Habet enīm colubā magnā simplicitatē. uitta illud Matth. r. Estote prudentes sicut serpētes. t simplices sicut colubē. Ideo dī Cant. j. Oculi tui colubarū. i. simpliciter aspiciētes. Hieroꝝ in fmone de assumptio. Veni inquit colubā mea: ueni de libano ueni. Nō imerito de libano uenire subef. q̄ libanus cādīdatio in terfrat. Erat enim cādīda multis meritoꝝ virtutibꝝ. ac dealbata niue. cādīdoꝝ sp̄is sc̄i muneri bus. t in oībus simplicitatē colubē representauit.

q̄ quicqđ in ea gestū est. totū puritas ac simplicitas. totū ueritas t grā fuit. totū iustitia t misericordia que de celo p̄spērit. Habuit ergo brā vgo simplicitatē in intēctione qđ semp gloriaꝝ dei quesuit. In affectione qđ deum sine admixtione mundani amoris semp dilerit. In opatione: qđ cīa que faciebat ad honorē dei t primi faciebat. T alis simplicitas est multū deo grata. i. Paral. ult. Hoc dñe q̄ simplicitatē diligis. Hap. i. In simplicitate cordis querite illū. C Serto cōmēdabilis est q̄tū ad residentiā iurta fluēta aquarum. Cant. v. Oculi tui sicut colubē sup riuos aquarū que latte sunt lote t residēt iurta fluēta plenissima. Hic roꝝ ubi supra. De hac sc̄issima v̄gine qualis in celū ascēdit secretorꝝ celestis p̄eplatorꝝ in cant. ait. Uli di speciosam sicut colubā ascēdente desup riuos aquarū. Quasi speciosa colubā fuit q̄si illius columbe sp̄em ac simplicitatē demonstrauit. que sup r̄pm uenit. que desup riuos aquarū uenit. que de sup aquas educauerat eaꝝ dñis. ex qua multi rūi deducti totā terrā irrigant. Dī aut̄ q̄ colubā ideo sup riuos aquarū morat ut inde vmbram accipitris aspiciat. uel uestra estū se refrigeret. Sic btā virgo iurta plenitudinē sp̄is sc̄i ut insidias diabolicas a suis fidelibus p̄caueri faciat. Ideo sīgtur per reginā hester que malitiā aman p̄cognouit. t popl̄m suū saluauit. C Secōdū sitim mūdani amoris per diuinū amorē in se penitus extintū. q̄ sic dicit Aug. Qui biberit de fluvio paradisi cuius gutta malo: est oceano. restat ut in eo sitis mādi penitus extinguat. C Tertio cōtra estū oīum tribulationū se refrigerauit. iuxta illō Lucc. vi. Inueniet: s requiē animabꝝ uis. C Tertio. ri. Communis p̄sona nō singularis fuit virgo maria. ut cū oībꝝ ueniret. t ad oīs se p̄tinere ostenderet. C Primo qđ ipsa fuit p̄eplatiua t actiua. Sepe aut̄ actiui despiciunt cōteplatiuos tanq; ociosos. t p̄eplatiui actiuos tanq; terrenis actibus nimis deditos. Ideo ipsa uoluit esse i hoc duplii statu. ut utrūq; approbaret. Iō dī sol Cant. vi. Electa ut sol. Hic ut enī sol est in medio planetarū. sic t ipsa est media actiornū t cōteplatiuoꝝ. Planete vō supiores sunt p̄eplatiui. q̄ magis deo appropinquat. Planete vō inferiores sunt actiui. qui magis implicant terrenis. Iō igit tanq; sol est in medio iſlāmās p̄eplatiuos in diligēdis. t actiuos illuminans in agendis. C Secōdū fuit vgo t piugata. v̄gines aut̄ despiciebāt piugatas tanq; corruptas. t piugate despiciebāt v̄gines tanq; infecūdas. Iō ipsa in hoc duplii statu esse uoluit. ut utrūq; approbaret. iō assignat per firmamētū qđ est in medio aquarū.

Nā aque supiores in crystallū puerse significant virginitatem. Alque vō inferiores auribiles signāt matrimonium. Brā autē vō tanq̄ firmamentū est in medio aquarū multarū. Vgines cōfirmans in ppositū castitatis. et piugatas i studio bone operationis. C Tertio ipsa fuit religiosa et laica. Sepe enī religiosi laicos cōdēnānt. et laici religiosos iudicāt. Ideo brā vō fuit claustral. q: in thalamo suo h̄ababat et foris nō exibat. Fuit laica q: certis feminis se p̄formabat et cō eis ad tēplū et ad dies festiuos festinabat. Jō significat per tēplū. p̄. Suscepimus misericordiā tuā in medio templi tui. Sicut enī tēplū est cōe clericis et laicis. sic ad ipsas coiter accedē possunt laici ut sapienter diligent. et religiosi ut mundana p̄tenant. C Quarto fuit plāta et subditā. Sepe enī plāti despiciunt sb̄dītos; et subditi iudicant plātos. Jō ipsa fuit plāta. qn̄ in matrē dñi fuit assumpta. Et tūc fecit se sb̄ditā qn̄ se vocavit ancillā. Jō significat per lignū vite de quo dī Ben. ij. c°. Lignū vite in medio paradiſi. Paradiſus est in qua sunt oēs ecclēsie plāti et subditi in quoy medio est brā vō tanq̄ lignū vite reficiēt plātos cibō sapie. Eccl. xv. Libauit il lū panē vite et intellect⁹. Et subdītos cibo salutaris obediētie. de quo dī Jo. v. Meus cibus est ut faciā uolūtatem eius qui misit me. C Quinto fuit iusta et tñ nō vitauit petōris remēdia. qf. s. purificari uoluit. Sepe autē petōres iusti despiciunt. et petōres iustos vilipēdūt. Et id voluit esse iusta ut iusti ḡam inueniat. et uoluit h̄e petōrē remēdia ut petōres in ea remēdia inueniant. Ideo significat per aurorā Cant. vi. Que est ista que p̄gredit qf aurora p̄surgēs tē. Et p̄ stellā matutinā. Eccl. l. Quasi stella matutina in medio nebule. Aurora enī et stelle sunt medie inter dñē et noctē. q: ipsa est media inter iustos et petōres. Ab ipsa enī iusti recipiūt ḡam et petōres uenia. C Sexto fute p̄solata et tribulata. Sepe enī tribulati iudicāt cōsolatoſ; et p̄solati tribulatoſ cōdēnānt. Jō ipa fuit in marīma p̄solatiōne qf angelus adūētū filij p̄nunciauit sibi. vñ ipsa dixit. Eruituit spūs meus in deo salutari meo. Et fuit in marīma tribulatiōne qf filii suū crucifirū vidit. Euc. ij. Tuā ipsiā aīas p̄trāsibit gladius. Jō significat per lunā Cant. vi. pulchra ut luna. Luna enī lucet in nocte quā doq̄ etiā in die. sed tñ eius lux magis apparet in nocte. q: vō lucet h̄is qui in die p̄solatiōis sunt ne euāescāt per lūnam letitiā. et h̄is qui sunt in nocte tribulationis ne frāgant per ipatiētiā. Magis autē lucet h̄is qui sūt in tribulatiōe q̄ h̄is q̄ sunt in p̄solatiōne. C Septimo fuit diuites et paup. Sepe autē diuites paupēs vilipēdūt. et pauperes

ipsos diuites esse p̄scitos credūt. Jō diuitias habere uoluit qf magi obtulerūt sibi aurū. et tñ habuit paupertatē. qf illud paupibus erogauit. ut ex hoc daret intelligi q̄ diuites et paupes possunt uenire in regnū. sed tūtior est via paupertatis q̄ ubertatis. Jō significat per oliuas que eis in cāpis ad quā oēs tā dices q̄ paupes accedē p̄nt. Eccl. xiii. Quasi oliua speciosa i cāpis. Ad ipsas enī accedunt paupes ut diuitijs vitē spūalib⁹. Accedūt diuites ut in suis diuitijs dirigātur. C Sermo. xii.

Onceptio marie qua. s. ih̄m p̄cepit. p̄dicta fuit per Ysaia p̄phētā dicēt; Ysa. vii. Ecce vō concipiet. C Scđo in ple uera diuinitas enī dī. Et uocabil nomē eius emmanuel. i. nobiscū deus. C Tertio in eadē ple uera humānitas. cuz dī. Butyrū et mel comedet. C Quarto utreq̄ signo miraculosa sublimitas. Jō p̄mittit Propter hoc dabit dñs ipse uobis signū. C Circa p̄mū notādū q: sicut dicit Chrys. sup Mat. Iudei nō dicitur. Ecce vō cōcipiet. sed ecce puella. Sed si puella idē est q: vō h̄emus p̄positus. Si vō puella cōi lege piugij esset in utero h̄itura. iam nō esset signū. q: signū debet excedē oēm ordinē rerū. Fuit ergo vō in p̄ceptu et in partu. et hoc fuit signū mirabile. Aug. in fīmone Lastissimū. Que sunt dei mirabilia. nisi que sunt hōi impossibilia? Qui ergo lapideas inscripsit tabulas si ne stillo ferreo. ipse grauidauit mariā spū scō. Et qui pdurit panē in heremo sine aratore. ipse igrā uidauit mariā sine aratione. Et qui fecit virgam aaron sine pluvia germinare. ipse fecit filiā dāuid sine semine generare. C Scđo notaē in ple uera diuinitas. cuz dī. Et uocabil emmanuel. i. nobiscū deus. Qd vñ p̄tractās Ego de scđō victo. dicit. Deus nobiscū est quatuor modis. s. per p̄sentiam misericordiā. per p̄cipitationē h̄umanitatis. per vinculū charitatis. per patrocinū ueritatis. C In palmo mala n̄a cognoscit. In sedo erptus est. In tertio cōpatit. In quarto aufert. Ber. quoq̄ idē uerbū p̄tractans dicit. Triplex qdē erat humēt generis indigētia. s. aurilii. p̄filij. et p̄sidij. Nā faciles sumus ad seducēdū. debiles ad opandum. fragiles ad resistēdū. Si discernē uolumus inter bonū et malū decipimur. Si tēcamus facē bonus deficiimus. Si conāmur resistere malo devincimur. Proinde necessaria est salvatoris p̄sentia: ut sit nobis deus qui per fidē in nobis habitās. cecidatē nostrā illuminet. et nobiscū manēs. ifirmitatē nostrā adiuuet. et pro nobis stans fragilitatē nostrā p̄tegt et ppugnet. C Tertio notatur in p̄ole uera humanitas. cum dicit. Butyrū et mel comedet. Ber. Ac si viceret. Erit parvulus

Sermo

XIII

xvi

ac alimentis uescet infantibus. ut sciat inquit reprobare malum et eligere bonum. Que uerba expouens Ber. dicit. Duo sunt in lacte ouis. s. buryrū qd est humidū et pigue. et caseus qui est aridus et durus. Quis enim ceteris est genus humanū. quos uerus pastor questuit et inuenit. In qua duo erant. s. natura dulcis et bona tanq; buryrū. et peccatum durum et aridū qd est caseus. Iste igit parvulus sapiēter elegit. qd naturā nostrā accepit et peccati corruptionē vitauit. Silē et apis hēt mel et aculeū. et significat deū qui habet mel misericordie. et aculeū iustitiae. surra illud p̄. Misericordiaz et iudiciuz cantabo tibi dñe. Sed ista apis ad nos ueniens attulit mel misericordie. et aculeum reliquit. qd nō uenit ut iudicaret mūndū. sed ut saluat. Postea subdit Ber. Nolite tñ peccare in spe. Apis enim nra aliquā reassumet aculeū acriter ī si genis medullis p̄ctoz. qd p̄ omne iudiciuz dedit filio. Hic est parvulus n̄f buryrū et mel comedit. qd boni humane nature et diuine misericordie sic in seipso vniuit. ut esset hō uerus p̄cti nō bñs. et esset deus misericors in dictū nō exhibēs.

Quarto notat in utroq; signo miraculosa sublimitas. cū subdit. Propt̄ hoc dñs dabit ipse uobis signū. Istererim Ber. Erat hō humane sapientie astutus et fastigio solii regalis elatus. Et iō dixit ei deus ut peteret aliquā signū in quo osideret p̄funda dei sapia. pete inquit a dñs signū siue in excelsuz supra. ubi ostendit excellens dei potētia: ut sic dei sapientia eius astutā p̄funderet. et eius potētia istius supbia irritaret. Ihe tñ uoluit dare responsione formā pietatis habentē. sed nō vñtez. Nō petam inquit et nō tētabo dñm. Istud autē est deo molestū qñ. s. quis nō vult uel per dei sapiam corrigi. uel per eius potētiā deterri. Iō addit. Molesti estis et deo meo. Et ppter hoc dabit dñs ipse uobis signū. Ecce vgo p̄cipiet t̄c. Ac si dicat. Postq; nō vultis signum p̄fundē sapientie: que astutā confundat. nec potētiā que superbia cōstringat. dabo uobis signū gratie et charitatis que saltem uos alliciat. qd ecce virgo cōcipiet. propter tale signum dicit Eccl. xxvi. Innova signa imura mirabilia. Cōceptus fuit sine pudore. partus sine dolore. Puer qui nascit de' est. Mat de qua nascit vgo ē. Et p̄t̄ ipse sine dolore est. Aug in libro de symbolo ponit ista tria signa et mirabilia dicens. Pariter mater et virgo intacta est facta. factor omnī sit intus. omnia portans. portatur in manibus. rector totius orbis. lambit ubera regens sydera. facit. et uerbum est. Ber. xii. Conceptionis ch̄isti in utero virginali facta fuit octavo kalendas aprilis. et eodē die

triginta tribus annis passus fuit. sicut discunt. Augustinus. Ch̄yostomus. et Bernardus. Ipsa conceptionis christi multū dissimilis est a nostra. Primo enim p̄ceptio nostra est imunda. Conceptionis autem christi fuit pura et sancta. unde dicit angelus marie. Nō enim et te nascetur sanctus et c. Nos enim cum peccato cōcipimur et nascimur. Beata autem uirgo fuit cum peccato cōcepta sed sine peccato nata. Christus autē sine peccato cōcep̄tus et natus. Et qd cōceptio xpi fuit sic munda: ideo mundauit nostrā imundaz. Job. xiii. Quis p̄t̄ facere mundū de lūndo p̄ceptū semine: nō netu qui solus es? Ber. in simone de natl. dñs. Placebit ne tibi dñe lesu ut dones mihi vitā tuā. sicut donasti cōceptionē tuā. Nō solū aut̄ ait xps cōceptionē meā. et vitā meā tibi donabo. s; et mortem. resurrectionē. ascensionē. et sp̄us sc̄i missione tibi adiiciā. ut cōceptio mea mūdet tuā. vita mea instruat tuā. mois et resurrectio mea p̄cedet tuā. ascensio mea p̄paret tuaz. Secundo cōceptio nra fit ex cōmissione seminis utriusq; parentis. Cōceptio aut̄ xpi facta fuit ex purissimis sanguinibus viginis. nō ex virili semine: sed sp̄us sc̄i opatiōe et vñte. Iō dicit angelus marie. Sp̄us sc̄i supuent in te. Sp̄us enim sc̄i fm Dari. in maria superuenit ut daret semine potētiā receptuā diuinitatis. ut daret viginis potētiā gnatiuā. Tria enī erant impossibilis. siue qd mater aliqua sine aliquo peccato pareret. Siue qd semina deū p̄cipet. Siue qd vgo gnāret. Sp̄us igit sc̄i in ea supuens dedit matris sc̄ificationis ḡam. ut sine peccato pareret. p̄. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissimus. Dedit semine potētiā diuinitatis receptuā ut deum cōcipet. Apoc. xii. Mulier amicta sole. Tunc sole amicta fuit: qñ deb̄ in utero suo cōcep̄t. Dedit viginis potētiā gnatiuā. ut manēs virgo gnāre posset. Ysa. vii. Ecce vgo p̄cipiet t̄c. Vgo de sc̄o victo. Nō qd de sp̄is sc̄i substālia semē partus accepit. sed qd per amorē et opatiōē sp̄us sc̄i ex carne viginis diuino partu n̄fam substālia ministravit. Multa enī in corde ipsius sp̄us sc̄i singulariter ardebat. Ideo spiritus sanctus in eius carne mirabilia faciebat. et cuius dilectio in eius corde non suscepit locum. eius operatio in illius carne nō habebat exēplū. Tertio cōceptio nra nō statim p̄ficit. sed paulatiz ad p̄fectionē ducit. Nā sicut dicit p̄hi. Corpus pueri in. xlvi. dieb̄ p̄ficit Corpus aut̄ puelle in. lxxxvi. In xpi aut̄ p̄ceptio nō sic fuit. sed statim post cōsensum viginis plen̄ hō in aīa et corpe fuit. ita tñ qd illiamēta mēdrorū visib̄ discerni nō possent. et iō paulatim ad p̄fectionē deducebant. vñ seq̄tur Jo. ii. Quadragin-

Sermon

casus annis edificatus est templum hoc. Aug^o. hic nam
mus offici corporis pfectio cogruit. qd ut dicunt
phici tot dieb^o forma corporis humani pfectit. Ad
igit fuit dñs in instanti sue pceptionis pfectus cor-
porali magnitudine. sed ḡra et virtute. Primo
enim ade. qn fact^o est pgruebat pfectio corporalis.
Secundo ade celesti pgruebat pfectio sp̄ialis.
Fuit autē r̄ps in utero viginis. cclxxvi. dieb^o. qui fa-
ctū. cclxxvii. hebdomadas et duos dies. Iste enim
nummerus s̄m ordinē nature nō erratis nec deficit
entis pgruit cui libet post aie iſuſionē in utero exiſtēti. Quarto n̄a pceptio est naturalis. Concep-
tio autē r̄pi fuit mirabilis et iō iuſtigabilis. Illid
enim incarnationis mysteriū fuit miraculosum qd
fuit subiectū gabriele angelo annūciāte. et sp̄u sancto
adueniēte. morib^o vbi in utero. morib^o utrū vberū vbus
caro fuit insolitū. qd oium nouoz uovissimū. Hie-
re. xxi. Non faciet dñs sup terrā semina circum-
dabit virtū. Fuit supra spem expectatiū. qd genus
humanū nunq̄ tātā grām se recepturū sperabat.
Fuit supra facultatē nse rōnis et mētis. Hiero. in
sermone de assumptione. Ad natura nō habit: usus
nesciuit: ignorauit rō: mēs nō capit humana: pa-
uet celū: stupet terra: creatura oīs etiā celestis mi-
rat. Hoc totū per gabrielē marie diuinis nūciat.
Qualis autem ipsa pceptio fuit mirabilis ostēdit
Bern. in sermone de vigilia nativitatis r̄pi dicēs.
In illa assumptione fecit carni nse deus tres mira-
turā singulares et singulariter mirabiles.
Eduicita sunt adiuicē deus et hō. m̄f et vgo.
fides et cor humānū. In pma cōmūtiōe trinitas est
in substatijs et vnitas in psonas. sicut in sua vni-
nitate trinitas est in psonis et vnitas in substatiā. et
sicut iste psonē nō scindit vnitatē. nec vnitas mi-
nuit trinitatē. ita etiā psona hec nō pfundit substatiā-
tas. nec ipse substatiā dissipat vnitatē. Secunda
est m̄f et vgo. A seculo qppē nō est aud. tū qd virgo
peperit: et qd vgo m̄f pmāserit. Tertia est fides et
cor humānū. Mirū est enim quomō cor humānū
h̄is tuob^o fidē accōmodavit qd deus h̄deēt: et qd
vgo pepisset. Sicut enim serrū et teste nō pnt con-
iugi sic nec hec duo queunt misceri si non misceat
glutinū spūs sci. Quia igit pceptio sic mirabilis
fuit. iō fuit iuſtigabilis ppter qd dixit Ioā. ut
habet Jo. i. Cuius nō suz dignus corrigiā calcia
mēti soluē. Per pedē signatur diuinitas. per calcia
mēti signat caro. per corrigiā signat aīa. Sicut
enim pes mediāte corrigiā iūḡit calciamēto. sic di-
uinitas mediāte aīa carni vniſ. Qui autē nescit me
dū: ignorat extrema. Et qd Ioānes dicit se nō esse
sufficiētē intelligere vel alijs exponē r̄pi corrigiā. i.
enī aīam. per psequēs relinqitur qd nō sit sufficiēs

XIII

cognoscē eius pedē. i. eius diuinitatē. nec calcia-
mentū. i. eius corpus de spū scō gestū. De hoc sic
Petrus Ra. dicit. Hoc ineffabile sacramētū dñs pfectio
pceptionis magis puenit credēq̄ reserare. Nam qd
natura non h̄et: usus nescit: ignorat rō: mens non
sapit: celū pauet: terra stupet: creatura mirat. qd
h̄umanus sermo narrabit. Quis enim attin-
geret archaniū diuinitatis. partū. causam rerū. se-
culoz negociū. diuinitatis et h̄umanitatis cōmer-
ciū. hoīez deū? Hiero. in sermone de assumptione.
Fuit igit mirabilis qd fuit supra naturā: et ex eo qd
sine dolore peperit. supra cōsuetudinē. et eoq̄ sine
pctō et de spū scō pcepit. C Sermo. xliij.

¶ Entravit vgo maria caput serpētis inscr-
nalis iuxta illud Gen. iii. Ilsa cōteret ca-
put tuū. Per caput pōt intelligi eius sug-
gestio. uel potestas uel astutia. Primum caput. s.
suggestionis ipsa cōtrivit et p̄stregit: ita qd nulla ad
ipsam appropinquare uel accedē ausa fuit. Fulber-
tus carnocēsis ebs. Quid est caput serpētis p̄terē
nisi p̄ncipalē diaboli suggestionem resistēdo supa-
re? Et subdit. Brā igit maria eius caput cōtrivit
in hoc qd viginitatē et humilitatē seruosit. Virgi-
nitatem nāq̄ extinxit p̄cupiscētiā carnis. humilita-
te supbiā mētis. Secundū caput. s. eius potestate
ipsa p̄trivit per filiū quē genuit. qui diaboluz suo
dño spoliauit. Tertius caput. s. eius astutia diu-
dit in tria capita. s. in sapiaz terrenā. aīalē et diabo-
licā. sicut dī. Jac. iii. Sed ipsa p̄trivit sapiam ter-
renā per paupertatē. aīalē. i. carnalē per viginatē.
Et diabolicā. i. supbiā per humilitatē. C Ad po-
test dici qd diabolus est malitiosus. imūndus. sup-
bus et astutas. Ipsa enim p̄trivit malitiosuz per
charitatē suam. Judith. ix. Percuties euz labijs
charitatis mee. Sicut enim uenenū serpens por-
tat in ore sic diabolus semp portat in suggestiōe.
Et sicut serpēs qn̄ lēpidib^o obruit fundit necaf.
sic diabolus ofonib^o brē marie pcutit. et ab oī suo
malitia encruat. Ideo bene dī. Percuties labijs
charitatis mee. Labia charitatis sunt brē viginis
ofones quas pro nobis effundit ex intimo affectu
cordis. Secundo p̄trivit imūndū per viginitatē suā.
Demones enim dicunt imūndū per viginitatē suā.
Imūnditas p̄curat et suadēt. et in cordibus
imūndoz morant libēter. Sed istos imūndos ipa
p̄trivit merito sue virginitatis et puritatis. Judith.
ix. Erit enī memoriale noīs tui cū manus semi-
ne deiecerit euz. Ista est illa manus de qua dicit
Prover. ult^o. Manū suā misit ad fortia. Que autē
sunt illa fortia dicit ibidē. Accinuit fortitudine lu-
bos suos. et roborauit brachiū suū. Tertio p̄tr
uit supbiū per humilitatē suā. Judith. xliij. Vloa-

mulier hebreæ fecit p̄fusionē in domo nabuchodonosor. Sicut enī est magna p̄fusio alicui gigāti si vna puella ipsam ligaret. sic supbis demonib⁹ fuit magna p̄fusio qñ vna puella per eius humiliatē: eoz supbiā supauit. Job. xl. Ligabis cū ancillis tuis. Una de maiorib⁹ ancillis dei fuit ego maria que per suā humilitē atē diaboli p̄tātē alligauit. Quarto p̄trivit diabolū astutū per suā sapientiā. Judicū. iii. In manu semine tradet syphara. i. diabolus. Ipse enī diabolus est ualde astutus. ii. Eoz. xii. Timeo autē ne sicut serpēs euam sedurit astutia ita corrūpanū sensus uī. Virgo autē sapiens est ualde. Prover. xiii. Sapientē mulier edificat domū suā. i. militatē eccliam. Ipse igit̄ syphara tradie' est in manus semie. q̄ astutia diaboli tradita est sapientē marie. q̄ illud qđ diabolus astute cogitat. hoc ipsa sapiēter ordinat. Ista est illa mulier sapiēs de qua dī. ii. Re. xx. c°. Excelsum auit mulier sapiēs de ciuitate. Et infra. Ingressa est ergo ad oēm pp̄lū et locuta est eis sapiēter. Qui abscessum caput sibe piecerūt ad ioab. Ista mulier sapiēs ad deū clamat. q̄si suis orōnib⁹ pro nob̄ apō deū interpellat. Ista sapiēter ad populū loquitur. qñ eius inspirationib⁹ illuminamur. Ista caput sibe amputauit. qñ diabolicas suggestiones frāgit penitē et eneruat. Cael p̄dici dic q̄ per hoc qđ dicit. Ilsa p̄teret caput tuū. ostēdīs victoria viginis super diabolū qđruplicirōne. P̄imō rōne p̄terentis cū dī. ipsi. q̄ nō suit vir sed semina. Sedō rōne modi p̄terēdi. q̄ nō p̄cūlit nec vulnerauit s̄ p̄trivit. Qđ enī p̄cūlit vulnerat. iterdū sanat. qđ vō p̄terēdi nūnq̄ ulteri⁹ repat. Tertio rōne p̄terēti quā p̄trivit. q̄ nō caudā sed caput. i. suggestiones suā. et iō dicit. caput tuū. Serpēs enī p̄cūllas in cauda euādūt. in capite cōtritus nūnq̄ resurgit. Quarto rōne p̄sonē quā p̄trivit q̄ nō aliquē de p̄uis demonib⁹. sed ipm p̄ncipē demonior̄ cōtrivit. qđ norat filiter per hoc qđ dī caput tuū. Ide enim serpēs qui euā decepit figurabat p̄sonā luciferi qui est caput demonū.

Sermon. xv.

¶ Pueratio marie fuit ualde sācta. ualde fructuosa. et ualde honesta. C Valde scā qđē fuit. q̄ nō hicabat in terris sed in celis. Eccl. xxiij. Ego in altissimis hico. Syrus celi circuui sola. Jō poterat dicē cū apōlo Philip. iii. Vña pueratio in celis est. Cōueratio autē dicit totā vitā hoīs. s. cogitationes cordis. locutiones oris et effece' opis. Itis trib⁹ modis puerabat in celis. Jō dī de muliere forti Proverb. ult⁹. Susstanciat et vidit q̄si bona est negotiatio eius. Ecce q̄ in corde hñit desideria saporosa. Os suū apuit sapientie et lex clementie in lingua eius. Ecce q̄ in ore

hñit vba gratiosa. Accinrit fortitudine lñbos fuos et roboravit brachia suā. Ecce q̄ hñit opa virtuosa. C Sedō ei⁹ pueratio fuit famosa. s. deo p̄ humilitatē. angelo ppter viginitatē. hoīb⁹ ppter fe cūditatē. Judith. xv. Tu glia hierl̄z. i. dei in quo est visio pacis. et hoc ppter tuā humilitatē. Tu letitia isrl̄. i. angeloz qui videt deū facie ad faciem. Et hoc ppter tuā viginitatē. Tu honorificētia populi n̄fi. Et hoc ppter tuā secūditatē. De hijs tribus dicit Ber. sup Missus est. Singularis marie viginitas q̄ nō temeravit sed honorauit secūditas. sed' nihilominus sp̄ualis humilitas quā non abstulit. sed erculit icōparabilis p̄sus secūditas. quā viginitas simul p̄comitak et hñilitas. C Tertio eius pueratio fuit ualde honesta. q̄ semp cuī honestis p̄sonis fuit puerata. s. aut cū filio. aut cū angelo. aut cū cetu aplico. aut cū ioseph sp̄ōso suo. aut cū iōāne sibi in custodem deputato. Fuit igit̄ puerata cū filio. q̄ ipm nūnq̄ deseruit. sed semp eū associata fuit. Nā secuta est eū nascētem Luce. ii. Inuenit maria et ioseph. et infantē posuit in p̄sepio. In egyptū fugiētē. Mat. ii. Surge et accipe puerū et matrē eius et uade in terrā iuda. In tēplo cū doctorib⁹ disputatē. Luce. ii. Inuenit eū in tēplo. sedētē in medio doctoz. In nū p̄his p̄iuū itē. Jo. ii. Muptie facte sunt in chana galilee et erat m̄f ielu ibi. In pp̄lo p̄dicatē. Mate. xii. Adhuc eo loquēte ad turbas ecce m̄f ei⁹ et fratres z̄c. In patibulo moriētē. Jo. xix. Scabat surta crucē ielu m̄f eius z̄c. De tumulo resurgētē. q̄ sibi p̄mo credēt appuisse. In celū ascēdētē. vñ dicit leūs Odilo. Credim⁹ ipsaz itersuisse gaudij ascētionis dñice. et in die p̄thecostes sp̄ns sc̄i grāz cū aplis recepisse. quā cōstat a p̄ceptione xpi plenissime hñisse. C Sedō puerata fuit cū angelo. vñ dicit Hiero in simone de assūptione. Si querat quid ēgerit būllissima vgo post ascētionē filii. vñ p̄o certo est q̄ vgo sc̄i mēte ac corpe p̄māsit quā sane gabiel angelus celestis paranymp̄hus tractā custodiuit. Angelus enim custodiuit ipam nascētē. ipsam in m̄ndo cōversantē. ipsam ad cōstē patriā reuertētē. Jō poterat dicē cum Judith xli. Eliuit dñs q̄ custodiuit me angelus eius. et hic eūtē. et ibi cōmoratē. et inde huic reuertētē. C Tertio puerata fuit cū cetu aplico. Hiero in simone de assūptione. Post ascētionē xpi marie pueratio generalē cuī aplis usq; ad eoz disp̄sionē fuit. Ilsa enim aplos letificat p̄fīlia tua. Elī si quilibet aplus potuit dicē illud Hab. viij. Intrās in domū mētā cōquiescā cū illa. nō enī hēt amaritudinē pueratio illius. nec tediū p̄tice illius. s̄ letitiā et gaudiū. C Sedō istruēbat eos doctrina sua.

Sermo

Hiero. ubi supra. Ecce dñs Iesu ascēdēte in celum
vgo cū aplis uacat in scola vtrū. ac meditas in le-
ge mādatorū dei. ut ipsa sit forma discipline Ipsi. t
vginib⁹ ceteris exēplū p̄fessionis. C Quarto con-
uersata fuit cū spōlo suo uerū est tū q̄ ioseph p̄o-
pter vginis scitātē nolebat cū vginē uersari. sed
uolebat ipsam occulte dimittē. vñ dicit Origenes
Ioseph vtrū mysterij in ea cognoscerebat. t indi-
gnū id sibi appropinq̄re estimabat. humiliās er-
go se aī tātā t ieffabilē rē. se lōge facē querebat. si
eūt t biūs peccus se humiliās dñs dicebat. Rec-
de a me dñe q̄ hō p̄ctōr sum. Jō uoluit eā occul-
te dimittē dicēs. Maior est enim ei⁹ dignitas. sup
excellit ei⁹ scitas. nec mee p̄gruit dignitati. Chrys.
sup Mat. O ieffabilis laus marie. magis crede-
bat ioseph castitati eius q̄ uteroci⁹. t plus ḡfe q̄
nature. p̄ceptionē manifeste videbat. t somnatio-
ne si spicari nō poterat. Possibilius credebat mu-
lētē sine viro concipe q̄ mariam posse peccare.
C Quinto cōuersata fuit cū ioāne euāgelista. hie-
ro⁹ ubi supra. Quāuis cōs apli bēstīmā uenerati
fuit ioānes tū eidē amplius usq; ad finē vite def-
vicit q̄ sibi a benigno magro cōmissam in suā q̄
si fili⁹ i matrē accepit qñ ipsi sibi dixit. M̄lier ecce
filius tuus. Ipsa tū de ista tali recōmēdatione cō
solationē nō hñit. sed de ipsa magnū p̄cepit dole-
rē. Her. in fmone de assōpt⁹. M̄one plus q̄ gladi-
us fuit fmō ille. M̄ulier ecce filius tuus. O cōmu-
tationē ioānes tibi pro Iesu tradid. Seru⁹ p̄o dñs.
Discipul⁹s pro magro. Fili⁹ zebēdi pro filio dei.
Purus hō pro deo vero. C Sermo. xxij.

Ōpus brē marie nulli corruptioni vnoq̄
fuit subiectū. nec in sua nativitate. nec in
filij sui p̄ceptione. nec in vita nec in morte
Acc mīrū. q̄ corp⁹ suū fuit in utero scificatū. In
filij p̄ceptione fuit solari radio illustratū. In vita
sua fuit triplici custodia fmunitū. In morte sua
fuit q̄druplici progratiua dotatū. C Primo igitur
corp⁹ eius in nativitate sua nulli corruptioni fuit
subiectū. q̄ fuit in utero scificatū. ps. Scificauit
tabnaculū suū altissim⁹. Her. Est itaq; vgo regia
ueris honor⁹ titulis cumulata. que proculdubio
scā fuit anteq; nata. Ildefons toletan⁹ archieps.
Si brā maria in utero scificata nō fuisset. ei⁹ nati-
vitas colēda nō ēt. Nullis ergo qñ nata est deli-
ctis subiacuit. nec originale peccati in utero scifica-
ta h̄rit. C Secdo corp⁹ eius nulli corruptioni fuit
subiectū in filij p̄ceptione q̄ fuit solari radio illu-
strata. Ista enī est illa mulier de qua dñ Apoc. xii.
M̄ulier amicta sole. Hic ut enī radiū solis vitru⁹ t
speculū iūrat t erit sine vitri corruptionē. sic ipsi in
matrē suā ierauit t exiuit sine mīni pudoris viola-

XVI

tione. Aliq; te hoc sic dicit in fmōe de nāt⁹. dñs:
Solis radius speculū penetrat t soliditatē ei⁹ in-
sensibili agilitate p̄trāsit. t talis manet extrinsecus
q̄lis intrinsecus. Itaq; frēs nec eū igreditur violat:
nec eū egreditur dissipat. q̄ in ingressu t egressu spe-
culū integrū p̄severat. Deinde p̄cludit. Speculum
ergo nō rūpit radius solis. t integratē vginis in-
gressus aut egressus ritare non petuit claritas
destatis. C Tertio corpus eius in vita nulli cor-
ruptioni fuit subiectū. q̄ fuit triplici custodia p̄e-
munitū. s. ppriā. angelica. t diuina. Per hāc tri-
plicē custodiā dñ Lant. iiiij. Hor⁹ p̄clusus es so-
ror mea. spōla. hor⁹ p̄clusus. sons signatus. Bis
uocat eā hor⁹ p̄clusum. Fuit enī hor⁹ p̄clusus
quātū ad custodiā ppriā. q̄ sensus suos t eo: suū
semp custodiuit. t in thalamo se inclusit ut get⁹ de-
um eroret. t sensus suos custodiret. Her. super
Mīsus est. Puto q̄ angelus ingressus enī in secre-
tarīu⁹ pudici cubiculi. ubi fortassis illa clauso sup
se ostiolo patrē suū orabat in abscondito. Clausit q̄
dē illa ostiū suū nō angelis sed h̄c ib⁹. Nō est ergo
suspicādū q̄ angelus apt̄ri uenerit vginis ostio-
lū cui nimirū erat in p̄posito frequētias hoīu⁹ su-
gere. colloq; ritare. ne uel orātis silētū turbaret.
uel p̄inētis casitas rētare. nec fuit engelo diffici-
le per ostiolum clausum abscondita vginis penetrare
cui utiq; et nature sue subtilitate q̄libet eo:p⁹ quā
tūcūq; solidū uel spissū aut purū penetrabile fu-
re. C Secdo fuit hor⁹ p̄clusus ppter custodiā an-
gelicā. q̄ angelus eā custodiuit. Ideo poterat dī-
cere enī Judith. viij. Utuit dñs q̄ custodiuit me
angelus eius. t hinc cōtē. t ibi cōmorātē. t Inde
huc reuertētē. Virgo aut̄ brā hñit vītā actīvā que
regrit magnā sollicitudinē. Et iō hinc dicit cōtē.
hñit vītā p̄ēplatiū que regrit mentis getē. Et iō
subdit t ibi cōmorātē. t nihilomin⁹ sufficiens nō
obliuisebat sed ad sui custodiā reuertebat. Et iō
subdit. Et iōde huc reuertētē. C Tertio fuit sons si-
gnat⁹ quātū ad custodiā diuinā. Deus enī ipsam
signauit qñ eā sibi in spōlam elegit. t iō ipse solus
clavē portabat. cuius thesaur⁹ iūs latebat. Istū
signaculū monet spōlus ut ipsa super se accipiat.
Lant. viii. Done me sicut signaculū sup cor tuū.
ut signaculū sup brachīū q̄ fortis est ut mōs di-
lectio tua. Ex qb⁹ obis habet q̄ dē signauit in ea
suā intellectuā ita ut in ea nihil possit iūrare igno-
rātie. Jō dicit. Done me sic signaculū sup cor tuū.
Signauit eius opatiuā ita ut nihil in ea pos-
sit iūrare negligētie. Jō dñ Ut signaculū sup bra-
chīū tuū. Signauit eius affectuā ita ut in ea ni-
hil iūrare possit affectionis mūdane. Jō subdit.
Fortis est ut mōs dilectio tua. C Quartu⁹ ei⁹ cor

Sermo

pus nec in vita nec in morte ulli corruptioni subiecta potuit. quod fuit quadrigredi prerogativa dotatum. **V** Primo enim fuit a patre firmiter compaginatum. **C**ant. ix. **G**loria nostra pulula est tecum. Et infra. Si ostium est copingam illud tabulis cedrini. Corporeum est copaginatum tabulis luteis. Job. iiiij. Qui habet domos lutes qui terrenum habet fundamētū pūlmentū velut a tinea. Etiō ad quēlibet ipulsum tētationis uel tribulationis cadit. **N**isi signata est **D**an. iiij. **A**lbi dī quod lapis percussit pedes fīciles stātue et statim cōminuta est. Corpus autem virginis fuit tabulis cedrini copaginatum. Lignum enim cedrini est tā forte et solidū quod flecti nō poterit aliquā violeūtā uel pōdus. Sic et corporeum virginis fuit tā firmū copaginatum quod in vita nec potuit frāgi uel flecti per pēnū. nec in morte potuit frāgi per aliquā corrūptionē. **S**cđo eius corpore fuit sapiēter a filio pēperatū. Corporeum enim nō multas hēt disperatias. siue er supfluitate humorū. siue er corrūptione rīti orū. siue er pugna que est iter corporeum et spūm. et id ei lo cadit siue in pēnū. siue in morte. **E**ze. iiij. Edificabat parietē et līnebat eū luto absq; tēperamēto. Dic ad eos qui līniūt absq; tēperatura quod casurus sit. Illud autē disperamētū nō fuit in corpe virginis quod nō fuit ibi corrūptio humorū siue rīti orū. ga terra sua erat in aurū pūrsa. In aurū autē nō iedit corrūptio. Job. xxviiij. Glebe illius aurū. Nec fuit ibi disperamētā. i.e. pugna iter corporeum et spūm suū quod cū lā eēt arcta dei oīa in ipsa fucrūt pacificata. **V** Tertio eius corpore fuit a spūm scō clemēter depuratum. Corporeum autē nō multas imparitates. sed ignis spūs scī oēm carnalitatē extinxit in corpore virginis et pūpsit. et ipm ad oēm puritatē adduxit. **N**isi potest dici sibi illud Ysa. i. Er coquā ad purū scōtrā tuā. Tūc autē ignis spūs scī oēm scoriā virginis erorit. quod oēm carnalitatē et oēm somitē in ea consumpsit et ad puritatē adduxit. **M**alach. iii. Ipse enīt quod ignis pūpsit et sedebit pūpsit et emundabit argetū. **V** Quarto ei corpore fuit a tota trinitate mirabiliter balsamatum. Tūc enim tota trinitas ipsam balsamauit. quod tota deitas in eius utero habuit. et filius dei de ea carnē assūpsit. et id ipsa dicit Eccl. xliij. Quasi balsamū nō mixtū odor meus. Deitas enim filius dei fuit carni vñta sed nō admixta. **I**o dicit. Quasi balsamū nō mixtū odor meus. **B**er. sup illō. Spūs scītū supueniet in te. **P**recio suū illud balsamū tāta ibi copia. tāta iſtūt plenitudo. ut plenissime effluas circūq;. **C** S. xviij.

Rater est virgo maria siue cratera dī iusta illud **L**ant. viij. Umbilicus tuus sicut crater tornatilis nunq; indigēs poculis. Et uocat hic brā vgo crater et umbilicus. Dicitur

XVII

xvij

autē umbilicus brā vgo quod sicut umbilicū est in medio corporis. sic et ipsa est mediatrix generis humani. p. **D**e rex nō aī scīla opat' est salutē in medio terre. **B**er. videlicet in utero virginis. ad quā sicut ad mediā. sicut ad causam rerū. sicut ad negotiū seculoꝝ respiciunt. et qui habent in terra. et in iferno. et qui nos p̄cesserūt. et nos qui sumus. et qui nos sequent. et natatorū. et qui ex eis nascēnt. qui ī celo sunt ut restaurēnt. Qui sunt in iferno ut eripiātur. Qui p̄cesserūt p̄p̄he ut fideles inceniant. Qui sequent ut glificent. Idecirco beatā te dicent oēs generationes. Genitrix dei: regina celi: dñia mūndi que generationib; cūctis vitā et glīaz genuisti. In te repūtūt cūcti angeli letitiā. Iusti ḡram. p̄ctores ueniā. In te oculi totius creature merito respiciunt. quā de te et in te benigna manus omnipotētis quicqd creauerat recreauit. **S**cđo dī crater in q̄tū suītūas dei. plenū ḡra et spū scō. **N**otandū autē quod in veteri testamēto ad tria utebat cratera pp̄t que brā maria assimilat. **P**rimo ad recipiēdū sagūs nē imolatiōis. **E**ro. xliij. Tūlit moyses p̄tem sanguinis et misit in crateras. p̄tem autē residuā fudit sup altare. **S**anguis r̄pi fuit quod imō dūtus in duos. s. in virginē et in r̄pm. Nā in r̄pi passione vgo brā fuit quodāmō tota sanguine r̄pi cruētata. et quodāmō cū filio martyriū p̄fīta iurta illud **L**uce. iiij. Tuā ipsiā sīam p̄transbit gladi? **I**o poterat dicē illud **E**ro. iiiij. Spōsus sanguinū tu mihi es. Et tūc sanguis r̄pi quodāmō posuit fuit in cratera. i.e. in virginē brā. Xps etiā fuit tot sanguine cruētā pp̄pter quod angeli admirātes dīrect Ysa. lxiij. Quare rubrū est idumētū tuū. Et tūc sanguis r̄pi fuit fusus sup altare. i.e. sup ipm r̄pm qui est inter nos et deū. **V** Scđo utebat cratera ad sacrificia libātū. **N**ota. dī autē in historia scolastica quod eoꝝ que deo offerebant. aut erat de animalibus et vicebat sacrificium. Aut erat de sicca materia sicut de simila pane et thure. et tunc pp̄rie dicebat oblatio. Aut erat de liqdis vino et oleo. Et pp̄rie dicebat libamē siue libatio. In crateris igit̄ vīnū et oleū recipiebat quādō libatio deo offerebat. Beata igit̄ maria fuit plena vīno diuīne gratie ideo uocat vītis. Eccl. xliij. Quasi vītis fructificaui. **C** Tertio utebatur ad effundēdū sicutētibus potum. vnde dicitur in superiori auctoritate. Sicut crater tornatilis. nūc indigens poculis. Beata igit̄ maria despicientibus amorem mūdi: et desiderātibus amorem dei dat poculū: scilicet vīnū spiritus sancti quod generat internam locūditatem. p. **C**linum letificat cor hominis. et generat puritatē et mūditiam. **S**acha. ix. **C**linum germinans virgines. Et generat peccati amaritudinem. **L**ant. viij. cap. **D**abo tibi

c ij

Sermo

potulū et myrrha p̄ditū. **T**ertio dī crater tornatilis. que qdē h̄c̄ formā spericā. Forma autē sp̄ca h̄c̄ magnā capacitatē et iterminabilitatē. motū facilē. et cursu; velocē. **I**ō dī b̄tā v̄go crater tornatilis. **P**rimo ppter capacitatē. Nam ita v̄lsera sue pietatis recipit oīa remēdia et aurilia n̄fē salutis iurta illud **Eccī. xxiiij.** In me oīs grā vite et ueritatis. Et qb̄ v̄bis h̄etur q̄ ip̄a recipit iustos dādo eis ḡam. Accipit p̄tōres dādo eis ueniam. Recipit ignorātes et cecos ostendēdo eis ueritatem purā. Recipit despantes dando eis spem certā. Recipit debiles et iſfirmos dādo eis vtutē et cōſtātiā. **S**ecō dī tornatilis. ppter iterminabilitatē. q̄ eius misericordia nullo mō claudit nec finit. sed a p̄ncipio usq; in finē vite n̄fē: eius misericordia nos comitā. **T**ertio dī tornatilis. q̄ h̄c̄ motu; facilē et cursu; velocē. Quāvis alij sc̄i de facili mouant ad n̄m auriliū. ip̄a tñ oīb̄ sc̄is mouet facilius ad nos. **H**ab. vii. Oīb̄ mobilib̄. i. oīb̄ sc̄is ad n̄m auriliū ueniētib̄. mobilior est sapia. i. virgo b̄tā; que dei sapiam gnāuit. Currit etiā uelocit ad nos iurta illud **Lant. ii. c°.** Surge ppera ami ca mea. **Q**uarto dī crater nunq; indigēs poculis. q̄ q̄tūctiōq; nobis ḡam dei effundat. nūq; tñ deficit. sed ampli crescit. si tñ crescē posset. Vide mus enī q̄ q̄to aligs amat: tanto plus de amore effundit in ip̄m. et tāto ampli crescit amor in ipso amāte. et iō sons amoris de ip̄o fluru ampli crescit. Rēnuēdo v̄o amore suū retinet. deficit. et are scit. Qui enī amore suū retinet ne in aliū fluat. iā nil amoris h̄et. q̄ in eo aruit sons amoris. Quāvis iſgit ista cratera dei semp effluat. nunq; tñ indigēt poculis. q̄ semp est plena et supplena. Ideo dī **Lant. iii.** Fōs hortorū putcus aquarū viuētiū. ip̄a enī est sons. q̄ semp emanat. et est pute aquarū viuētiū. q̄ aīa orida viuificat. Et fluit cū ipetu de Išbano. q̄ mētes letificat. p̄s. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. **S**ermo primus.

Dicitas h̄et v̄go maria tā sp̄iales q̄ cele stes. tā in hoc mundo q̄ in oīo iurta illud **Lant. ult°.** Que est ista que oscēdit de deſerto delitilis affluēs inita sup dilectū suū. **C**onmo iſgit h̄s delitias sp̄iales in hoc mundo que ſucrāt ſex de qb̄ dicit Her. ſic. Qui dei delitias di keriz. v̄ginitatis dec̄ cū munē ſecūditatis h̄ūilitatis iſigne diſtillatē charitatis ſauū. et in misericordie uiscera. plenitudinē ḡe. progatiuā glie ſingulāris. **P**ropter p̄mas q̄tuor delitias dī **Lant. i.** Cū cēt rex in accubitu ſuo nardus mea dedit odo re ſuū. Iſte rex h̄uit tres accubit. ſ. ſinū p̄tis. uterū v̄glinis. et patibulū crucis. Nardus autē eſt herba h̄ūillis odorisera et calida. per hoc q̄ eſt h̄ūillis

I

notaf eius h̄ūilitas. per hoc q̄ eſt odorisera notaf cius v̄ginitas. per hoc q̄ eſt calida notaf eī charitas. Dū iſgit eſſet rex in accubitu p̄lis odorē dedit marie h̄ūilitas que ſicā xpo placuit. q̄ ad eā dēſcedit. Dū eēt ī accubitu uteri v̄gialis odorē dedit eī v̄ginitas. q̄ eius puritate paſcebat. **Lant. ii.** Qui paſcit ſicē lilla. i. coida m̄fida. Dū eſſet in accubitu crucis odorē dedit eī charitas. q̄ ſ. m̄ Ambro. Ad patiēdū cū filio pro h̄uano genē erat parata. **P**ropter alies tres delitias dī **Lant. iii.** Que eſt iſta que ascēdit de deſerto ſic v̄gula ſumī ex aromatib̄ myrrhe et thuris. et vniuersi pulueris pigmētarū. Fuit enī v̄gula. q̄ ſuit flexibilis ad p̄iectatē. Ex aromatib̄ q̄ ſuit plena ſuit odorib̄ oīu; v̄tū. Et vniuersi pulueris pigmētarū ſunt diuertiates oīu; v̄tū et grātū. q̄ oēs grās et glias quas alij ſc̄i h̄uerūt p̄ticulariter. ip̄a h̄uit vniuersalit. **S**ecō h̄et delitias celeſtes. et iſte ſunt in triplici diſſerētia. H̄oc enī delitie gnāles. ſingulares. et sp̄ales. Delitie generales ſunt oīb̄ ſc̄is cōes. de qb̄ dicit Auḡ in libro de ci. dei. Ciuitas ſupna videt et amat. in eternitate dei v̄gitet. in ueritate dei lucet. in ueritate dei gaudet. Iſte autē delitie cōes. nobili ſat in v̄gine q̄ in ceteris ſc̄is. q̄ ſocūdi gaudet. clarus vider. nobili v̄gitet. **H**ab. iii. Oīb̄ pulchria eſt casta gnātio cū claritate. In hoc q̄ dicit casta gnātio. notatur q̄ ſocūdi gaudet. te eo. ſ. q̄ v̄go p̄māſit. et tñ gnāuit. In hoc q̄ dicit cū claritate. notaf q̄ clarus lucet ſive vider. In hec enī qd̄ ſeq̄t Immorta lis eſt enī memora illi. notaf q̄ nobili v̄gitet. Delitie autē ſp̄iales ſunt q̄s nō oēs ſc̄i poſſidēt. h̄ ſoli v̄gines h̄nt. ſ. auricolā in capite. qd̄ ſignificatuz eſt **Ero. xxv.** Ubi dñs p̄cepit moysi q̄ ſup mēſaz corona aureā ſacerēt. corona auricolā uelles fulgi de in corpe. **Apo. iii. c°.** Ambulabūt mecum in albis Ineffabile cātū in ore. ut h̄etur **Apo. iii.** Et ſamilaritas ī aſſociaſiōe. **Apo. viii.** Hi oēs ſequuntur agnū quocūq; ferit. hec autē delitie ſp̄iales gloriosius fuerūt in v̄gine maria. de qua dī **Apo. viii.** Signū magnū appuit in celo mulier amicta ſole et luna ſub pedib̄ eī. et in capite eī corona ſteliaz. **xii.** et in utero h̄is. Alii autē v̄gies h̄nt corona auricolā. hec autē h̄et corona ſtellarū **xii.** adorna ta. Alii decorant ueste alba. hec v̄o eſt ſole amicta. Alii ſequuntur agnū ſpedib̄ ſuis. hec autē h̄et lunā. i. militatē et triuphatē ecclesiā ſub ſperio ſuo Alii cātāt pro p̄ſeruata v̄gitate. hec autē pro v̄ginitate et ſecūditate. **I**ō dī in utero h̄is. **T**ertio h̄et delitias ſingulares. qd̄ notaf p̄ hoc q̄ dī. In nira ſup dilectū ſuū. Ubi notaf q̄ q̄tuor ſunt eius delitiae ſingulares. **P**raia eſt ſecuritas: et iſta h̄ūilis

Sermo

IN

xii

marisme in mundo. Secura qđē erat q: nunqđ ca-
dere poterat. q: sup deū inīra erat. pđ. Qui confi-
dūt in dñō sicut mons syō r̄c. / Scđa est magna
dignitas. Inīra enī erat cī a quo angelice pote-
states reuelādo resiliunt. ⁊ in cui⁹ p̄spectū aspiciēdo
rēnūnt iuxta illud Tremūt vidētes angeli. / Ter-
tia est eius familiaritas. Signū magne familiaritatis
fuit qñ̄ ioānes in sinu r̄bi recubuit. hec autē
recubuit cāto dulci⁹ quāto familiarī⁹ quāto secre-
tius atqđ sublimi⁹. Qui enī alicui rei īscī virtutē
ei⁹ sibi assumit. ⁊ ea sicut vult utī. sic ⁊ m̄f de po-
tētia filij cui est inīra qđtū vult sibi assumit. Jō dī
Eccl. xxiiij. In hierlm pt̄as mea. Ber. Qñ̄ miseri-
nō poterit m̄f oipotētie. / Quarta est filij sui tota
pprietas. qđ notaſ cū dī. sup dilectū suū. q: nō fu-
it ibi aliq̄s p̄ carnallis. ⁊ iō sibi merito attribuīt to-
tus cū dī. Sup dilectū suū. Alii enī filii nō sūt to-
talit m̄ris. sed sunt etiā ⁊ patris. C Sermo. ii.

Dies dī a dyā qd̄ est clarū. et siḡt virginē
mariā que fuit celesti claritate p̄fusa. Si
enī alij sc̄i dicunt dies iusta illud Thess.
v.c°. Dēs uos filij lucis estis. et filli dei. in qd̄ tñ
fuit aliquāliq̄ tenebra culpe. multo fortius ille debet
dici dīc. In quo semp lux dīna effulgit et nunq̄ in
ea aliq̄ tenebra locū h̄bit. Si enī in isto mūndo visi
bili corp̄ opacū. I. terra soli se nō iterponeret: tunc
sol semp diem saceret: et nunq̄ nor ec̄t. In maria
iḡit nunq̄ aliqd̄ fuit opacū nihil terrenū. nihil rō
ni h̄riū. et iō nulla nor ibi potuit h̄ere locū. s; semp
tanq̄ dies lucida irradiavit. Iac. xliiij. Erat dies
vna que nota est dīo. nō dies neq̄ nor. I. nō viciſſi
tudo dīcū neq̄ noctiū. Ista talis dies que nūq̄
h̄abit noctē est vgo maria. que sic dī S̄ap. viij. hec
est speciosior sole. Illi enī nō succedit nor. S̄apia
aut̄ vincit malitiā. De ista sapia dī in ps. Dies diei
eructat vbgū. et nor nocti idicat sciam. Xps enī est
dies. et vgo est dies. Qn̄ iḡit iſimul erat et mutuo
loq̄bant. tūc dies erat cū die. et dies diei vbgū eru-
ctabat. Ecōtrario adā erat nor et eua nor et ambo
uoluerūt h̄ere dei sapiam. et iō tūc nor nocti indica-
uit sciam. H̄ec aut̄ dies tres p̄ncipales p̄tes. I. ma-
ne. et dī mane a manē qd̄ est bonū. et luce que tūc si-
cipit nihil est meli. / Sc̄da ps est meridies. qua-
si mera dies. / Tertia est uespe que dī a stella occi-
dētali que uespus appellat. et solē occidētē s̄q̄tur.
Quātū vgo ad istas tres p̄tes diei. bta vgo dī dies
Est enī dies q̄rū ad ipsūm p̄te diei que est manē.
Mā manē est finis dormitionis et initū opatiōis.
hora sobrietatis et celebritate vigessionis. Bta qui
dē vgo fuit finis dormitionis. Octōres enī dor-
miūt in petis. j. Thes. v. Quis dormiūt nocte dor-
miūt. Maria iḡit est finis dormitionis. q; fecit fi-

nē vitijs & p̄ctis. Hiero⁹ in simone de assūpt⁹. Tā lib⁹ enī decebat v̄ginē opp̄gnorari & utib⁹ ut esse ḡfa plena: que ce:is dedit gl̄iā. terris dēū. pacēq̄ resudit. fidē ḡtib⁹. finē vitijs. vite ordinē. morib⁹ disciplinā. Sc̄do est initū opatio nis. Aſi enim aduētū r̄pi hoies bñ op̄ari nō poterāt q̄r demōes eos ſpediebāt. ſed ipſa demones ipediētes expulſit & hoies ad bñ opandū expeditos fecit. p̄s. H̄c⁹ eſt ſol. i. btā virgo. & p̄gregati ſunt. s. demones. & in cubilib⁹ ſuis collocabunt. f. in iſerno. & ſic hō ſbit ſecur⁹ ad bñ opandū. vñ ſegnur. Et ibit hō ad op⁹ ſuū. Tertio ſuit magne ſobrietatis. H̄uit enī ſo brietate in v̄bo. q̄r raro iuenit ſuiffe locuta. Blo. ſup Lucā. Si maria iuenit aī ſceptū apli tacē de bem⁹ poſt ſceptū apli magis doceri q̄q̄ doce. Ha- buvit ſobrietatē in cibo. vñ dicit Amb. Si qñ maria eſuriebat cib⁹ plerūq̄ obui⁹ ſuit qui mortē arceret nō delicias miſtraret. H̄uit ſobrietatē i actu licito ſive piuglio a quo uoluit abſtinē & virginitatem pſeruare. vñ dixit angelo Luce. ij. Quomō ſi et iſtud. q̄mī vīru⁹ nō cognosco. Abi dicit Amb. Nō utiq̄ de effectu dubitauit. ſed q̄litatē effectus inqſiuit. Et ſubdit Amb. Egerat enī q̄ virgo ge neraret. ſz nō qñ gnāret. Nō ergo fidē rēnuit. nō officiū recuſauit. ſed accōmodauit affectū & ſpondit obſequum. Quarto ſic mane eſt hora celebra te diſtentionis. ſic maria nō pſerebat uerba idige ſta. i. imp̄meditata & icōſiderata. ſz ea p̄us digere bat. i. diligēter exaſtinabat. Aſi dī Luce. ij. Logi tabat q̄lis eēt iſta ſalutatio. Ibidē. Maria pſerua bat oia v̄ba hec r̄c. ubi dicit Beda. Cōſerebat que acta videbat h̄ſis que agēda legerat. nō tñ hec ore p̄mēs. ſed iclusa in corde ſuās. Sc̄da p̄s dies eſt meridies. i. media dies. Ita igit̄ maria dī me ridies. q̄r ceteris ſciſ ſuit magis calida. i. dei amo re accēla. imo ſuit tota i ignē amoris puerſa. Hiero⁹. Mariā totā repleuerat ſpūs ſci ḡfa. totā dīn⁹ amor iſaluerat. ita ut in ea n̄ihil eēt qđ m̄fidanus violaret affect⁹. ſed ardor p̄linu⁹ ac p̄fusi amoris ebrietas. Sc̄do ſuit magis ceteris ſicca. i. ab oī humore p̄cupie penit⁹ aliena. vñ uocat fra ſiciēs. Yſa. lili. Et ſic radir de tra ſitiēt. Aug. ſup illud Et vt' olcissimi obūbrabit tibi. ita u tneſ eſtu patia riſ libidinis. & m̄ ſiſ creatoris. & idcirco eā dei v̄t obūbrat ne portās deū h̄uana fragilitate ſuccubat. Tertio ſuit magis clara celiſ. i. luce dīne ſapie plena. vñ Apoč. xij. Muller amicta ſole uocat. i. ſapie dīne ſplēdore. Nā ſic dīc Beda. Qñ maria ſalutauit heliſabeth ſciām p̄teritor̄ p̄ntiū & futu roꝝ ſibi dedit. P̄ntiū qđē. q̄r ipſam matrē dei cē cognouit. & fructū uētris ſui bñdirit. Preteritor̄ aut. q̄r pſenſum marie credētis inotuit. Futuroꝝ

Sermo

ho q̄ a dñio p̄ficiēda que illi dicta erāt apuit. Dei de subdit. Quis ergo dicere uel estimare sufficit que tūc ḡfa sp̄us sc̄i genitricē repleuerat. cū tanta in m̄re heuris lux celestis emicuit. / Est etiam maria iter nos & deū mediatrix effecta. de quo me dī in ps. De' aut̄ rex n̄f aī scl̄a op̄at' est salutē in medio fr̄e. i. in maria v̄gine. Itē. Suscepimus de' misericordiā tuā in medio tēpli cui. i. ufi v̄gina lis. / Tertius ps̄ diei est uespe. In hora aut̄ uespina hō a labore q̄escit. cenā fac̄ & mercedē accipit. & in domū se recolligit. Un̄ etiā dī sero a clausis seris. q̄ qn̄ uespe uenit fores scrant. ut dīc Iis̄. Virgo igit̄ b̄ta tanq̄ stella que dī uespus que sp̄ sole. i. r̄p̄z p̄comitata s̄tit. Ista q̄tuor post mortē fi delib' suis fac̄. / Pr̄io nāq̄ a laborib' suis eos ge sc̄e fac̄ iuxta illud Apoc. xliii. Almodo iā dīc sp̄us ut regescat a laborib' suis. / Sc̄do eis mercedē tribuit. Illa aut̄ merces est fruct' uētris sui. i. fili' su' b̄sidic̄. ps. Cū dederit dilectis suis sōnū: ecce hereditas dñi filij merces fruct' uētris. / Tertio cū deuotis suis cenā fac̄. in q̄ cena apponit panē vi te. illū. s. q̄ dīc Jo. vi. Ego suz panis viuus. Eccl. xv. Libauit illū pane vite & itellect'. Apponit etiā cibū delectabili. s. sc̄ipam que dīc Eccl. xliii. Qui edūt me adhuc esuriēt. & q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Apponit etiā diuersa cibaria. i. diuersas refectiones & gaudia. Prouer. ult'. Dedit p̄dā domesticas suis. & cibaria acillis suis. / Quarto deuotos suos in domū celestē utroducit iō uocat porta pa di. & fenestra celi. vñ cātac ecclia. Intrēt ut asira flebiles. celi fenestra facta es. / Sermo. iii.

Dilectionē duplē h̄ūivgo maria. / Una est q̄ dilerit filiū suū. / Sc̄da est q̄ dilerit gen' h̄ūianū. Filiū aut̄ suū dilerit dulciter fortis & sapiēter. Tā dulciter eū dilerit. q̄ tota pre amore liq̄iebat. Can. v. Aliq̄ mea liq̄facta est. q̄ tota pre amore lāguebat. Can. ii. Amore lāguco. q̄ tota in amore sui puerla erat. Sic enī ignis ea ī que agit sibi assimilat & ad se puerit. sic ignis diuin' q̄ nouē mēsib' in ei' ufo h̄itauit. eā totā ignitā fec̄. / Sc̄do dilerit filiū fortis. q̄ p̄ multā tribulationē ab eius amore nō potuit separari. Imo ceteris aplis in r̄pi passiōē fugiētib'. ipsa imobslis stetit. Fuerūt enī tūc qdā sortes q̄tū ad amorē sic apli. Alij q̄tū ad amorē & corpale associationē sed nō q̄tū ad fidē sic sc̄e mulieres. H̄ta aut̄ v̄go sūt sortis q̄tū ad amorē. Can. viii. Fortis est ut mors dilectio tua. Et q̄tū ad fidē Prouer. ult'. Nō exē guec in nocte. i. in r̄pi passione lucerna ei'. i. fides v̄ginis. Et q̄tū ad corpale associationē. Joā. xii. Siabat iuxta crucē ieū m̄f ei'. Amb. sup Lucā. Fugiētib' aplis maria iuxta crucē stabat. tñ non pignoris mortē; s̄ m̄di salutē. / Tertio dilerit fi

III

liū suū sapiēter qd̄ in trib' appet. / Pr̄io q̄ sp̄s pu erū ad dei festiuitates ducebat. / Sc̄do i b̄q̄ filiū l̄z grauissimos dolores in eruce passurū nunq̄ tñ sibi dissuādē uoluit ut descēderet de eruce. l̄z poti' uoluit ire usq̄ ad mortē; ut ibi p̄seueraret. Immō ipsa stabat iuxta crucē. secū mori pata si oportet Amb. sup lucā. Fortasse q̄ maria cognouerat p̄ filii mortē mūdi redēptionē futurā. putabat aula regalis se p̄ suā mortē publico munē aliqd adiuncturā. l̄z ipse r̄ps q̄ fact' est sic hō sine adiutorio inter mortuos liber. suscepit qdē m̄ris affectū non q̄sūt mūdi redēptionē ad hois auxiliū. Ex h̄is i struunt parētes q̄ filios suos dū adhuc sūt pueri debēt bonis opib' affuesacē nec a bono p̄posito & a pn̄ia assumēda eos retrahē. nec ut pn̄iaz assumptā deserat eis p̄suadē. l̄z potius ipsi cū filiis vel erēplo filiorū debēt se i eruce p̄nie collocari. / Se cūda est dilectio q̄ nos dilerit. Et ista dilectio est dupler. s. ordinata. Can. i. Ordinauit in me charitatē. Et dilectio pulchra. Eccl. xliii. Ego m̄ pulchre dilectiōis. H̄uit enī ipsam charitatē ordiatā. / Pr̄imo ad id qd̄ est supia se. i. ad deū p̄fecte obe diēdo. Nā legi dei semp obediēs fuit. sic patet in filiū circūcisionē. & in sui purificatiōē. / Sc̄do ad id qd̄ est extra se. s. ad primū ei cōpatiēdo: sic patet in nuptiis ubi deficiēte vino sp̄oso cōpassa fuit ut habet Jo. ii. Ber. Deficiēte vino in nuptiis uerēdie p̄suātiō cōpassa est p̄iūlīma v̄go dicens filio. v̄ntū nō h̄uit. Quid enī p̄cederet de fōte pietatis nisi pietas. Quid inq̄ mirum si pietatē er̄bi bēt viscera pietatis. Nōne q̄ dīmidia dici p̄te pomā in manu sua tenuerit reliq̄ diei p̄te pomī fūbit odore. Quātū ergo viscera illa pietatis affec̄. i qb' nouē mēsib' pietas requeuit. Nā & an ei' mētē q̄ vētrē repleuit. & cū er ufo p̄cessit. ab aio nō recessit / Tertio ad id qd̄ ē ifra se. s. ad corp' suū ip̄z r̄oni sb̄iūciēdo & i v̄gitate p̄seruādo. Apoc. xi. Luna s̄b pedib' ei'. Lunā s̄b pedibus eius h̄uit. qn̄ corpus mutabile s̄b r̄one sb̄iecit. / Quarto ad id qd̄ ē ifra se. s. ad aiam suā cā i h̄ūilitate p̄seruādo. suā illō Deut. xlii. Custodi temetip̄m & aiam tuā sollicite. Ber. sup Missus ē. H̄ec qdē due v̄tutes. s. v̄gitas & h̄ūilitas m̄līm deo sūt accepte. Ber. Voluit chilus m̄rem suā eē v̄ginē de q̄ imaculata imaculat' p̄cederet oiū maculas purgatur'. Voluit & h̄ūlē de q̄ h̄ūilis & mīlis pd̄iret. harci i se v̄tutū hoib' bus erēplā saluberrimū ostēsū. ut enī setī sc̄ōp̄ q̄ erat acceptura sc̄ā certi corpe mun' accepit v̄gl̄nitatis. ut esset & mēte donū accepit humilitatis. / Sc̄do ei' dilectio fuit pulchra. Distinguist eures Aug. q̄druplicē dilectionē. / Una ē carnalis que

ē iter vix et uorē. q̄ aliquis ē turpis. qn̄. s. nimis car
naliter se amat. / Allia ē nālis q̄ ē iter patrē et filiū. q̄
ē aliqui turpis. qn̄. s. p̄. iordiate diligite filiū. / Ter
tia ē socialis q̄ ē iter amicū et amicū. q̄ aliqui ē tur
pis. qn̄ se ī malū diligunt. / Quarta ē spiritualis q̄ est ī
ter deū et aīaz. Et ista ē pulchra dilectio cui⁹ m̄ v
go brā ē q̄ dīc Eccl. xliij. Ego m̄ pulchre dilecti
onis tē. Ista autē dilectio pulchra ī q̄tuor p̄sistit.
/ Pr̄mo ī diligēdo deū. Istā pulchriā dilectionē re
prehēdit se Aug⁹ nō h̄uisse ī li⁹ p̄ses. dices. Herod
te amauit pulchritudo tā antiq. et tā noua. sero te
amauit. itus eras: et ego foris. et ī ista formosa q̄ fe
cisti teformis irruerā: mecum eras et ego tecum non
erā. / Scđo p̄sistit ī deū diligēdo et h̄ido dei sapi
entia. Prover. xliij. Appone cor tuū ad doctrināz
meā q̄ pulchra erit cū suaueris eā. / Tertio cōsi
stic ī amādo et suādo p̄cepta et p̄silia dei. Prover.
liiij. Alio ei⁹ vie pulchrie et semite ei⁹ pacifice. / Quar
to p̄sistit in puritate mētis et corporis et honestate cō
versationis. Sap. iiiij. Q̄d pulchra est casta gene
ratio cum claritate. C Sermo. iiiij.

Dolorē habuit triplicē in p̄stī vgo maria.

D **C**Pr̄mo fuit qn̄ herodes q̄rebāt puerū
ad iterficiēdū. et b̄ ī egyptū ipsāz fugē
oponuit. et iste dolor causabāt / p̄ et timore he
rodis ne. s. ip̄m puerū dū fageret inueniret. / 2° ex
labore itineris. q̄ puella tā tenerima et delicata. /
quā de nāno a p̄m surrexerat. per vias tā lōgas et
aspas ire debebat. / 3° er p̄sortio hitatoris q̄. s. cū
idolatria eā hitare oponebat. ubi p̄ septē annos pe
grina h̄itauit. Ex ista autē dñi pegrinatiōe scōp̄ p̄
secutio designat. H̄ero. A cunabulis ecclie non
desuit iniqtas p̄mēs et iustitia patiēs. Adhuc r̄ps
cunabulis erat et tā cogebat fūgē. crulare. seuitia
hostis timē. Chrys. sup Mat. Qd post stelle gl̄io
sum idicū. r̄ps magos ī p̄sidē remittit. et ipse cū
m̄fē ī egyptū fugit. ut discamus ab ip̄sis vite p̄nci
piis. ad tēcations et iūdias p̄parati. sc̄tētes tribu
lationes marimās īsepabiles comites eē v̄tutu⁹.
Mā ut statim or̄tē r̄ps statim ī eū sevit tyrān⁹. M̄
inoria ī regiōe barbaroz fugat. magi tāq̄ rei clā
fugiūt. s̄ misericors de' mētis reb⁹ qdā etiā tocūda
p̄misceat. qdā certe ī oīo' sc̄is fac. quos nec tribulati
ones nec locūditates p̄tinuas h̄ie p̄mittit. Jō au
tē r̄ps potius ī egyptū q̄ ī aliā regiōe fugit. ut ip
sam sanaret. Chrys. Recordat⁹ ē dñs q̄ta mala fe
cit sup egyptū et misit illuc filiū suū. ut dēcē pla
gas egyp̄ iut vna media sanaret. Aug. Moyses ī
egypto clauserat dīc. r̄ps adueniēs clarissimā red
didit lucē. Fugit ut illuminaret: nō ut timēt. fugit
nō formidice: s̄ pietate. Mā occultat isās ī egypto
ut regnet sc̄ā malestas ī celo. C Scđus dolor: fuit

qn̄ r̄ps ī tēplo remāsit: cui btā vgo dīc. Fili qd
fecisti nob̄ sic tē. Abi vgo ponit titulū magni ho
noris. et affectū magni doloris. Magnus honor
notat ī b̄ q̄ uocat eū filiū suū. Ber. sup Missus ē.
Fili qd fecisti nob̄ sic. Ecce marie p̄ilegiū. Quis
enī b̄ audeat āgeloz. Suffic enī et p̄ mag⁹ h̄nt q̄
cū sint sp̄s ex p̄dictiōe facti sūt angeli. i. nūcij dei.
Maria vō dēn maiestatis et dñz āgeloz sūt filiūz
appellat dices filiū qd fecisti nob̄ sic. Dolorē aut̄ su
uz exp̄mit cū s̄bdit. Ecce p̄ tu⁹ et ego dolētes q̄re
bamuste. Ille autē dolor causabāt et triplici tiore
/ Unus erat fm Origenē: q̄ timebat ne iudeos
tanq̄ idignos reliq̄sset. et ad gētes p̄dicādas lōge
recessisset. / Scđus erat b̄z enīdē q̄ timebat ne ad
celū ascēdisset. et ad patrē q̄ misit rediūisset. et sic
redēptionē nřaz nō fecisse. / Terti⁹ erat q̄ time
bat ne ī manib⁹ filiop̄ herodis deuenisset. vñ dicit
glo. ibidē. Metuebat ne q̄ herodes ī eius īstantā
patrare q̄sierat. tūc iā ī pueritia positiū iuēta oppor
tunitate inficeret. / Terti⁹ dolor fuit tpe passiōis
de quo dīc Symeon Luc. ii. Tuā ipsi⁹ aīaz p̄trāsi
bit gladi⁹. ubi dīc Amb. Quāvis multe tribulati
ones trāssoderit aīaz marie: tñ hic sp̄alit designat
q̄ m̄na viscera trāssarit dñi ī cruce moriēte. tanq̄
si symēo diceret. Mfnis tuis viscerib⁹ gladio tri
bulatiōis trāsuerbaberis. Videbis ī cruce pēdētē
quē angelo nūciāte p̄cepisti. quē manēte vgitare si
liū edidisti. Et s̄bdit Idē amb. Deniq̄ illo pēdētē ī
cruce iudei p̄ntes ut descēderet iūltabāt. Ap̄li su
giētes illū de cruce descēdē posse nō credebāt quē
ut vidit maria m̄napiaq̄ viscera ex eiusdē passiō
ne: gladio tribulatiōis trāssigūt. H̄z ut vidē possi
m̄ q̄zū ī ea fuerit dolor videam⁹ q̄z̄t fuerit minor.
In xpo nāq̄ erat triplex suba. s. caro. aīa et deitas.
In m̄fe erat caro aīa et sp̄s. Erat liḡit iter m̄fēz et
filiū triplex p̄fūctio. s. carnis ad carnē b̄z nāz. Alio
ad aīaz fm amicitia. Sp̄s ad deitatē fm grām.
Dissecabāt liḡit caro v̄gis v̄dēs carnē xp̄i tā crū
delit lacerari. Dissecabāt ei⁹ aīa. v̄dēs aīam xp̄i tā
grauiet p̄tristari. Dissecabāt eius sp̄s v̄dēs dei
tātē xp̄i tā ignominiose tractari. C Sermo. v.

D Omnia celi et mūdt dī vgo maria. ppter
dñiū. ppter multitudinē s̄bditor̄. et ppter
ius dñiū acq̄situ⁹. C Pr̄mo liḡit dī dñia p
pter dñiū. De cui⁹ dñiō ipsa dīc Eccl. xliij. Hirū
celi circuiū sola. et p̄sādū ab ylīi penetraui. et ī flu
ctib⁹ maris ambulaui. et ī omni terra steti. in om
ni populo et ī omni gēte p̄matū tenui. Ex qui
bus uerbis habet q̄ ip̄a dñia in celo. Ideo dīc.
Hirum celi circuiū. Ilsa enim tanq̄ dñia celum
circuit et ubiq̄ dominū accipit. Uel dīcitur gy
rum celi circuire. quia omnes sanctos celi circuist

Sermo

z girat. et eos ad itercedēdū pro nobis sollicitate idu-
cit. Et dicit sola. q̄ ipsa orāte oēs orāt. ipa silentē
oēs silēt. Anselm⁹. Te dñia tacēte null's orabit nul-
lus iuuabit. te orāte omnes iuuabit oēs orabunt.
¶ Secō ostēdīt q̄ dñia in īferno. vñ subdit. Et p-
fundū abyssi penetrauit. Nō enī dñia tr̄i demoni-
bus minorib⁹ vel mediocrib⁹ qui sunt q̄si i medio
sed etiā marimis qui sunt q̄si in p̄fundo. Etiō nō
dicit penetraui sup̄ficiē vel mediū s̄ p̄fundū aby-
si. ¶ Tertio dñia in purgatorio. iō subdit. Et in flu-
ctib⁹ maris abulaui. Et dī pena purgatorij fluct⁹.
q̄ est transitoria. et dī maris q̄ est amara. In illis
fluctib⁹ ipa abulat. q̄ meritis suis m̄ltos a penis
illis libat. ¶ Quarto dñia in mūdo. iō subdit. In
oi terra stetī. i. in oi pplo. et in oi gēte p̄matū tenuit.
In mūdo qdē sunt terfa genera hoium. Quidam
sunt boni. Quidā sunt mali. Quidaz sunt tepidi.
Ipsa igīt dñia malis eos ad p̄nias reducēdo. Do-
mina bonis eos in grā cōseruādo. Dñia tepidis
eos seruēter p̄ficē faciēdo. Dñia qdē malis. i. hoi-
bus terrenis. iō dī in oi terra stetī. Inter petōres
enī nō iedet nec facet. sed stat adiuuādo et a malis
retrahēdo. Dñia et bonis. iō subdit in oi pplo. Po-
pulus enī dī a polis qdē est cītas. i. ciuiū vnitās et
siḡt bonos in qb⁹ vna uolūtas est. qui dicūt cī pro
phā. Unā petij a dñio hāc regrā. In istis talibus
vgo dñia et p̄matū tenet dū eos in grā dei souet.
Dñia etiā tepidis. iō subdit. Et in oi gēte p̄matū
tenui. Hētes dicunt q̄si geniti. Talis est hō qñ ad
fidē r̄pi conuertit tūc spūalr gnātur. lutea illō. j.
Loy. līii. In xpo ieu per euāgeliū ego uos genūl
Quidā sunt qui tales q̄les geniti sunt p̄seuerāt eo
q̄ i nullo bono p̄ficiūt nullā v̄tutē ap̄phēdūt. In
talib⁹ ipa p̄matū tenet. q̄ eos ad seruēter opandū
p̄uocat et iducit. ¶ Secō dī dñia ppter ius dñij
acq̄sītū. Acq̄rit enī alīqs dñiūz alicui⁹ rei. aut rōne
emp̄sonis. aut rōne op̄ationis sicut alīqs est dñis
illī⁹ rei quā op̄at⁹ est. et quā in esse p̄ducit. aut rōne
electionis sicut plāis acq̄rit ius rōne electionis.
vgo igīt b̄ta hēt ius dñandi in celo et in tra. ¶ Di-
mo rōne emp̄sonis q̄ cū fili⁹ su⁹ nos emerit et re-
demerit. ipa ad hanc redēptionē faciēdā mater est
opata. n̄fe redēptionis materiā misstrādo. Ipm si
liū suū redēptorē n̄f; nutrīdo. ¶ Secō rōne op̄a-
tionis q̄ ipa est mater dei cūcta in eē pdurit. et oīa
que sunt filij. sunt m̄fis. ¶ Tertio rōne electionis
q̄ de⁹ ab eterno sibi eā in m̄fis elegit. p̄s. Elegit eā
de⁹ in h̄itationē sibi. ¶ Tertio dī dñia ppter mul-
titudinē subditoz. Ipa enī hēt subditos. fuos. ami-
cos. filios. et inimicos. Serui sunt de nouo p̄uersi.
Amici sunt ei⁹ fideles et deuoti. Filii sunt in celo
b̄tī. Hostes sūt demones et dānati. Istis q̄tuor ge-

VI

nerib⁹ subditoz diuersimode dñiaq̄d qd̄ inuisit Lāti.
vi. Que est ista que p̄gredif q̄si aurora p̄urgens
pulch̄a ut luna electa ut sol terribilis ut casitoruz
acies ordinata. Seruis enī de nouo p̄uersis dñiaq̄d
tanq̄ aurora. q̄ ab eis depellit tenebras culpe. et
dat lucē ḡfe. Amicis. i. fidelib⁹ et deuotis dñiaq̄d eis
tanq̄ luna. q̄ dat eis lucē dīne sapie et rōre celestis
ḡfe. Filiis. i. btis dñiaq̄d tanq̄ sol. q̄ replet eos cla-
rissima dei visione. et seruētissimo dei amore. Inf
amicis. i. demonib⁹ dñiaq̄d tanq̄ acies ordinata mil-
tiū. q̄ eos terret eos expellit et i sugā p̄uertit. De ei⁹
dñio p̄ot exponi illō qd̄ dī Bēn. xxvij. Seruiāt ei-
bi ppli. i. gētiles ad fidē p̄uersi. et adorēt te trib⁹. i.
ppli iudeoz. Esto dñis fr̄um tuoz. i. xpianoz. Et
incuruent ante te filij matris tue. i. omnes angeli
qui sunt filij triumphantis ecclesie. que est etiam
mater vrgintis marie. ¶ Sermo. vi.

Om̄us dei est vgo maria quā ip̄e de⁹ fun-
dauit. p̄s. Hō nat⁹ est in ea et ip̄e fundauit
eā altissimus. Fūdatā edificavit Prouer.
ix. Edificavit sapiētia sibi domū. edificatā inhīta-
uit. Eccl. xxiij. Et qui creauit me regeuit in tabna-
culo meo. P̄ot aut̄ dom⁹ p̄siderari put est in fieri.
Et tūc tria regrunf. De qb⁹ sicut dic Amb. in cra-
meron. bon⁹ artifer p̄io fundamētū ponit. funda-
mēto posito edificatiōis mēbra distinguit. Adiū-
git ornātū. Ista tria celestis artifer circa domū
istā suauit. ¶ P̄io enī ip̄as fundauit. p̄s. j. suau-
ita ei⁹ in mōtib⁹ scis. Per mōtes sc̄tōs altitudo tri-
nitatis intelligit. Ipa enī suit fundata sup̄ altitudi-
nē potētie p̄is. q̄ eā in bono p̄firmauit. Sup̄ alti-
tudinē sapie filii qui eā oī sapia illūstravit. Sup̄ al-
titudinē grē spūs sc̄i. q̄ eā in grā habilitat. Hō igīt
de facili cadit. tū q̄ hēt corp⁹ luteū. tū q̄ fundaſi
tū hēt terrenū. tū q̄ hēt cor̄ cinereū. De duob⁹ p̄i-
mis dī Job. liij. Qui hītāt domos luteas et terre-
nū hūt fundaſitū. Hō qdē hēt domū luteā. i. cor̄
pus qdē est dom⁹ aie. qdē de luto ē formatū. hēt ē
fundamētū terrenū. qñ spez suā ponit sup̄ mūdū.
Talis est sicut dī Mat. vij. Edificavit domū suā
sup̄ arenā. De tertio dī sapie. xv. Linis est cor̄ ei⁹: et
luto vilior vita illī⁹. q̄ p̄e nimio ardore p̄cupisen-
tie et auaricie cor̄ ei⁹ est i cinere redactū. Nō est igīt
mirū si terrena domus hoīs cito cadit. ex quo hēt
corp⁹ luteū et fundaſitū terrenū. et cor̄ cinereū. Do-
mus aut̄ b̄ta marie nunq̄ cadē potuit et eo q̄ suit
firmiter solidata. Quāvis enī cor̄ p̄ suū fuerit lu-
teū. tū in fornace dīni amoris sic suit p̄crematū et
solidatus q̄ nihil ibi de carnalitate remāsit. Eccl.
xxvij. Clapo illī⁹ cruris carnes ei⁹. Ysa. i. Ercoḡ
ad purū scoriā tuā. Hiero. in simone de assūptiōe.
Puto qd̄ q̄qd est credis. q̄qd v̄tus mētis hūs

Sermo

ne si totus adhibeas non sufficeret ut cogitare valeat
Quod ego beatam cremabam ardore piis amoris. Cuncto
hunc autem aium celestem et deificatum. quod totum ei aium
erat in dei amore versus. Hiero. ubi supra. Non
in merito te libano uenire iubet. Erat enim nube deal-
bata candidior spuma sci miserib. Filius vero secundum pul-
chram eius metem. Cum enim ipse sit splendor et speculum si-
ne macula totum uertere suum splendidum fecit quem no-
vum mensibus habuit. Amb. Quid nobilis misericordia dei.
quod splendidius ea quam splendor elegit. Pater autem fecit
pulchrum ei uertere et metem. quod utrumque sacrificauit. ps.
Sacrificauit tabernaculum suum altissimum. Cant. iiiij. To-
ta pulchria es amica mea tecum. Fuit enim pulchria cui
uertere filius sic illustrauit. sicut sine macula cuius uer-
tre spuma sancta sic purgavit. et sicut tota pulchria cu-
sus uertere et metem pater sic sacrificauit. Postquam ce-
lestis artifex tam stabile fundamētum posuit. tam pulchrum
edificium ererit. ipsum edificium ornauit atque depin-
xit. ponendo ibi triplicem colorē. scilicet colorē albū puri-
tatis. nigrū humilitatis. et rubrum charitatis. Cant. i.
Nigra sum tecum. Ecce nigredo humilitatis. Sed for-
mosa. Ecce color albū puritatis. Sicut pelles sa-
lomonis. Ecce color rubrum charitatis. Dicit enim
Glossa de pellib' rubricatis fecit sibi tabernaculum salo-
mon. Pulchria ergo commixtio. scilicet color albū. niger
et rubens. quod pulchria punctio est puritas cum hu-
militate et ultraque cum charitate. C. Sermo. viij.

Omnes autem ut decisi est non tantum considerant
quod tu ad fieri ut supra decisi est: sed etiam quod tu
ad factum esse. Tunc enim tria regunt ut dicit
Augustinus in libro de tri. Bona inquit domini paribus membris
bus disposita. De dispositione autem isti domini dicitur. Lact.
ii. Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani:
colunas enim fecit argenteas: reclinatorium aureum: ascē-
sus purpureum media charitate strauit. Et quibus
verbis habetur quod Christus in ipsa domo fecit cenaculum ad ue-
scendum. fecit cubiculum ad quiescendum. et fecit triplex so-
larium ad solatiandum. C. Propterea nam fecit ibi cenaculum
ad uescendum cum dicit. Ferculum fecit sibi rex salomo
Est autem ferculum uas escarum. Beatus autem ego fuit uas
escarum: quod portauit nobis panem celestem. Prover. rri.
Facta est quod nautis istitoris de longe portauit panem
suum. Fuit uas escarum. quod in ipsa se Christus cibauit dum
de ipsa carnem assumpsit. Hoc in ipsa se cibauit dominus per
fructum ueroris sui eternam in ea iuuenit satietatem. Cuncto
Christo Christus in ea fecit thalamum ad quiescendum. Iohannes dicit.
Reclinatorium aureum. Aurum enim est pulchrum. iputri-
bile. et fulgidum. Hic enim Christus fuit aureus: quod fuit pul-
cher per honestatem morem. Fuit incorruptibilis per
privilegium virginitatis. Fuit fulgidus fulgore virtu-
tum. Sap. iiiij. c. Quod pulchra est. Ecce pulchritudo
de more. Casta gaudatio. Ecce virginitatis privilegium.
Et claritate. Ecce fulgor virtutum. C. Tertio Christus in

VII

Ista domo fecit triplex solarium ad spatium. scilicet sola-
rium inferius. medium. et superius. Solarium inferius mu-
niuit colunis argenteis. Iohannes dicit enim fecit ar-
gentinas. Medium pavimentauit lapidibus preciosis. Iohannes dicit.
Media charitate construit. Superum vero ornauit
panis sericis atque purpureis. Iohannes dicit. Ascensum pur-
pureum. Ista autem tria solaria accipiunt penes illa
tria de quod dicitur Thessalonici. Vnde autem deus pacis sci-
ficet uos per oiam ut integer ipius uester aia et corp
sine querela seruet. Solarium igitur istius domus uirgi-
nem fuit eius corpus. Medium fuit eius aia. Superum
fuit eius spuma. Eius igitur corpus quod fuit sola
ria inferius fuit colunis argenteis sumuntur. De quo
colunis dicitur Proverb. ix. Sapientia edificauit sibi do-
mum excedit colunas septem. Ille septem colune sue
erunt septem dona spuma scientibus ipsa fuit repleta. ita
quod eius sensualitas nunquam fuit ad malum preclivua. sed
semper fuit recte presentanea. Alioquin enim fuit solarium me-
diuum. que fuit pristrata et pavimentata lapidibus preciosis
scilicet virtutibus dominis. Iohannes dicit. Media charitate constra-
uit. Quoniam autem pavimentum fuerit pristratum oibus la-
pidibus. scilicet oibus virtutibus preciosis. tamen de sola cha-
ritate fit metrio. quod omnes virtutes in charitate radicā-
tur. Fuit enim pavimentata tribus virtutibus theo-
logicis quod si tribus lapidibus preciosis. Eccl. xxviii.
Ego misericordie dilectionis. quod tu ad charitatem. Et
agnitionis quo ad fidem. Et scilicet spei quo ad spe. Fu-
it etiam pavimentata quoniam virtutibus politicis. Ipsi enim
viruit temperate. quod nota est cum dirit. Qui virum non co-
gnoscere. prudenter: quod nota est per hoc quod dicitur. Logi-
bat quis est ista salutatio. Fortiter quod fuit turbata:
sed non turbata. quod nota est cum dirit. Ecce ancilla do-
mini. Humilitas enim est propter iustitie. Spuma enim fuit so-
larium superum quod fuit ornatum panis purpureis. Iohannes dicit.
Ascensus purpureum. Eius enim spuma fuit purpurea.
sive quod charitate fuit inflatus. sive quod dolore filii
fuit vulneratus. sive quod passio Christi semper fuit aspi-
sus. C. Secundo ista domus fuit aperta. Hoc enim ma-
gnus uerborum ad capiendum deus. unde civitas ecclesia. Quia
quod celi capere non poterat tuo gremio prouulisti. Iohannes
ipsa uocat templum quod tenet apertum. psalmus. Suscepimus de
misericordia tua in medio templi tui. C. Secundo habuit
apertum affectum ad copatiendum. Nihil enim recipit intra sua
viscera pietatis. Nam recipit iustos eis suam gratiam lar-
giendo. Ibi recipit temerarios. eos ab insidiis diaboli
protegendo. Ibi recipit peccatores. eis gloriam et miseri-
cordiam ipetrando. Ibi recipit morientes eorum aias in
suis manibus suscipiendo. Propter ista quoniam dicit
ecclasia. Maria misericordia misericordie tecum. C. Tertio
habet apertum merita ad subueniendum. Nobis enim in suis ne-
cessitatibus subuenit. Bernhardus. Sileat misericordia tua
virgo beatam. si quis est quod te inuocat in suis necessitatibus
sibi senserit defuisse. C. Tertio ista domus fuit lu-

Sermo

I

cida. De cui^o luce dⁱ Lant. vi. Que ē ista q̄ p̄gredit
q̄ si aurora t̄c. Tūc enī i domo ista fulsit lux auro
re. q̄n i uētre m̄fis suit sc̄ificata. q̄r t̄c oēs nubē p̄cti
originalis sp̄s sc̄us ab ea fugauit. Et tō tota clara
refulsi. ii. Reg. xxiiij. Lux aurore oriēte sole mane
ab sib⁹ nubib⁹ rutilat. ¶ 2° fulsit lux lune q̄n suit filio
dei ipregnata. Sic enī lux solis lune corpori se p̄tū
glit. sic tūc dinitas i ei^o utero sibi carnē vniuit. ¶ 3°
fulsit in ea lux solis. s. q̄n in corpe & in aia fuit glo
rificata. tūc tota refulsi. q̄ oīs penalitas ab ea fuit
ablata & glia imortalitatis iduta. C Sermo. i.

Bur hēt cādorē. ruborē. frigiditatē. & so
liditatē. Cādor signat puritatē & vgitatē. Jō
dⁱ Lant. v. Vēter tuus eburneus distict⁹
saphiris. Ebur ut dictu^s est hēt cādorē. Saphir⁹
hēt colorē celestē. quo daf intelligi q̄ ei^o puritas su
it cādior q̄ humana. & fuit celestior q̄ agelica.
Hesu. in simone de assūp. Si diligēter attēdas in
maria singulas v̄tutes. iuenies singulares q̄ vide
banū eē cōdes. Que enī ul̄ agelica puritas illi puri
tati v̄gis audiat cōparari. q̄ tigna fuit fieri sacra
ritū. s. s. & hitaculū filij dei. Rubor signat ei^o chari
tate q̄ in ihu nōq̄ extigui potuit. C it. viii. Nō ml̄
tenō potuerit extiguē charitatē q̄ diabolū p̄cessit
Judith. ix. Percuties euz labii s charitatis tue.
Que ipsaz decorauit & ornauit. Cā. iii. Media cha
ritate p̄strauit. ibidē. ii. Ordinavit in me charitatē.
De ei^o charitate dic̄ Her. Iha est mlier amicta so
leq̄ uelut altep̄ solē iduit. q̄r siē ille idiscrēter oris
sup bonos & malos. sic iha quoq̄ p̄pa merita nō
respicit. s̄z oib⁹ exorabilē fac̄ se & clementissimā se ex
ponit. Diu^s necessitates aplissimo misericordia affectu:
C Frigiditas signat refrigerationē & extinctionē fo
mitis. vii dirit agelus. Sp̄us sc̄us supueniet in te
& vt̄ alacissimi obāvribat tibi. i. te refrigerabit ab
oi estu p̄cupiscētie. Aug^o in simone de assūp. Sp̄us
sc̄us supueniet in te. ita ut nec estu patiaris libidinis
& m̄fis creatoris. Et s̄dit. Idecirco qdē eā v̄tus
obābat. ne portas deū. fragilitas humana succū
bat est^o nr̄i corporis nesciat. C Soliditas signat cō
stātiā sue v̄tutis q̄ tāta fuit tpe passionis q̄ ceteri
apli fuerint p̄fracti. Iha v̄ sola solida & firma p
māsit illi. Reg. x. Fecit sibi salomō thronū grādē
de ebore. Iha qdē fuit thron^o dei. q̄ i iha de^o rege
vit. Et fuit de ebore. q̄r solidā & firma pmāsit. Et
fuit grādis. q̄r ei^o dignitas oēs dignitatē angelicā
trāscēdit. Amb. sup Lucā. Maria fugiētib⁹ aplis
anī crucē st̄ebat. & piis oclis filii vulnera spectabat
spectabat tū nō filii mortē. s̄z mādi salutē. s. ii.

Lephas signat v̄ginē mariā. s̄m Arist. Ele
phas hēt plura cōmētabilia. Est enī iter
cefa vialia magis obediēs. maiori rigens
sensu domesticabilis & sele carēs. & est inimic⁹ draco

II

nīs. & pp̄ ista sit btā v̄go elephāti cōpari. C Prio
nāq̄ elephas est m̄liū obediēs. qr libatori suo est
sp̄ obediēs. Dī enī q̄ q̄n cap̄t ḡuissime a uenato
re v̄berat. & accedēs q̄ vult ip̄m emē singit ip̄; li
berare. & sic elephas semp̄ illū diliḡit. & ei semper
obedit. Ista obediētia fuit ercellēter in v̄gie btā. q̄
non tisi obediuit suo sup̄iori. i. deo q̄n dirit. Ec
ce ancilla dñi. s̄z etiā suo iſeriori. i. helisabeth ap̄d
quā trib⁹ mēsib⁹ stetit. & sibi in p̄tu fuiuit. Obedi
uit etiā suo eq̄li. i. Joseph⁹ q̄ inq̄tu^s suus sp̄sus
erat. sibi eq̄lis erat. Nā secuta est eū p̄gnās i betb
lē p̄ficisciē. p̄ficisciē secuta est eū de egyp̄to re
uertētē. C Secundo elephas m̄liū viget sensu & itel
lectu. vñ ad nutu^s magri sui regē adorat. aquā de
fluvio uel fistula haurit & circumstantes aspgit. Btā
aut̄ v̄go sup̄ agelos & hoies s̄les & itellectu viguit:
& p̄fūda dei mysteria: ceteris apli cognovit. Her.
sup̄ missus ē. Vire^o igt altissimi obāvribat tibi t̄c.
Quis enī excepta fortassis illa q̄ hec solū exp̄iri me
ruit itellectu cape possit q̄liter ille splēdor iaccessi
bilis v̄gineis viscerib⁹ se insuderit. Nā q̄ sola p̄ se
trinitas. cū sola & i sola v̄gic uoluit operi. soli da
mū est exp̄iri. C Tertio elephas est ualde domestic
abilis q̄r de facili domesticat. & cū hoīs pacifice
cōmorat. sic btā v̄go fuit ualde domestica p̄ p̄for
mitatē moy. Nō enī fuit singularis p̄sona s̄z cois.
Nā uoluit p̄uēre cū v̄gib⁹. iō v̄gicatē uouit. Uo
luit p̄uenire cū piugatis. iō mirionio p̄fēcit. Uolu
it p̄uēre cū viduis. iō p̄ mortē ioseph̄ viduakē vi
tā fuauit. Fuit et̄ p̄sona cois. q̄r placē studuit deo
hoib⁹ & agel. Her. i quodā s̄. Btā dī maria grā ple
na. q̄r deo hoib⁹ & agel fuit ḡta. Btā deo p̄ hūll
tate. agelis p̄ v̄gitatē. hoib⁹ p̄ secunditatē. C Quar
to elephas selle caret. & iō nālē est benign⁹ acciden
talē fit seuerus. s. aut ad pliū q̄n p̄citat. aut q̄n ni
mis p̄uocat. Sic btā v̄go nō hēt sel alicui idigna
tōis ul̄ iracudie. s̄z tota ē dulcis atq̄ susuis. Her.
sup̄ missus ē. Quid huāna fragilitas ire trepidet
ad mariā. nihil i ea austex. nihil trābile s̄z tota sua
uis ē. Efficiēt̄ se uera demōib⁹ q̄si p̄ nob̄ h̄ eos p̄
liaf. Jō dī Lant. vi. Tertib⁹ ut castroy acies or
diata. Efficiēt̄ se uera p̄cōrib⁹ iudicio q̄ deū i su
is mal̄ opib⁹ p̄uocauit. q̄r ulteri p̄ eis nō orabit
nec eos apli libabit. Jō aff̄ milat apl q̄ nālē melli
ficat. accidētalē v̄o pungit. q̄n. s. p̄uocat. sic nālē
offī v̄gis ē hēt dulcedinē mīc. accidētalē tū i iudi
cio h̄ malos hēbit seueritatē iusticie. C Quinto ele
phas pugnat h̄ draconē. & duob⁹ modis ip̄z v̄icit.
¶ p̄ ei^o cap̄t p̄terēdo. & tūc draco trābilē plāgit.
surta illud Mich. i. Faciat̄ plāciū uelut draconū.
¶ 2° aquā in eius faciem p̄ficiēdo. Nā in flumē se
p̄ficiē. & q̄n draconē se appropinquare v̄det. aquā in
ei^o facie cū rostro p̄ficit. & sic eū exceccat & a se repel

Sermo

III

xxxii

lit. Eodē mō vgo diabolū vicit. Pp' q: sua hūilita
te caput diaboli. i. es' supbiā p̄triuic. B̄si. ii. Isp
pter et caput tuū. Albach. iii. c°. Percussisti caput
de domo ipij z̄c. Sic enī diabolus evā vicit p̄ sup
biā. sic a maria vicit' ē p̄ hūilitatē uerā. Ber. Euā
p̄ supbiā dei creatura se cē nō p̄siderās deo pacifi
cari noluit. Maria v̄o factori suo hūilis se sbdens
ancillā noīauit. Jōq̄ illa abiecta ē. ista v̄o electa.
P̄ Secō diabolū vicit ip̄z quodāmō ercecađo. z̄ i
faciē suā aquā p̄iiciēdo. Diabolus aut̄ obfusbat
si aliquā vgo aliq̄ p̄cipet. ut sic mysteriū dñice icar
natiōis posset scire. s̄z vgo enī ercecauit. z̄ i faciē el'
aquā piecit. qñ. s. virū h̄ie uoluit. q: tūc sibi myste
riū occultauit. Ber. Jō vgo maria despōsa. q: p̄
b̄ sc̄ti a cāib̄ abs̄codif. z̄ a secretis celestib̄ hostis
ercludif. Amb. Jō de' celauit sue nativitatis fa
craſitū. q: si p̄nceps hui' selī cognouifset nūq̄ p̄
salute n̄a r̄pm crucifigi p̄curasse. C̄ Ber. iii.

Ecc̄ta z̄ p̄electa suit vgo maria iurta illō.

e Elegit eā d̄s z̄ p̄electa. Fuit enī electa
ut eēt m̄f dei. suit p̄electa. ut eēt sp̄osa xp̄i.
bitat in tabernaculo dei. ut sit regia celi z̄ dñia m̄d̄.
vmo iḡit suit electa. ut eēt m̄f dei. Sūt aut̄ qua
tuor fñi Ber. propter que m̄f dei p̄meruit fieri.
C Anū est ex pte n̄a. s. magna p̄gruitas. vñ d̄ in
fmone de alt̄p. Prudētissimus artifer d̄s h̄ian
nū gen' q̄lstatū nō p̄fregit. s̄z utili' oīno reſeeit. ut
nob̄ z̄ nouū adā ex ueteri reformaret. z̄ euā in ma
riā trāſfāderet. Et qdē cū oīs sufficiētia n̄a ex do
sit. poterat r̄ps p̄ se sibi sufficē. s̄z nō erat nob̄ bonū
cē hole; solū. C̄ogruū suit magis ut utrīq̄ repa
tiōi sensus n̄ adellset. q̄̄ corruptiōi uēter d̄suisset.
C Secūdū est ex pte dei. s. magna ei' bonitas. Uli
debat enī deus q̄ nō audebat ppter n̄imiā excellē
tiā suā hō ad enī accedē. Et iō matrē voluit eē me
diā ad quā hō securus accedat. vñ sb̄dit Ber. Jō
hoies uerent maiestatē dñia. Quid aut̄ hūana fra
gilitas accedē trepidet ad mariā nihil in ea austē
rū nihil terribile est: sed tota suauis. **C** Tertiū est
ex pte v̄gis. s. cius v̄gitas. **C** Quartū est ex parte
ciusdē. s. hūilitas. De his duobus dicit Ber. sup
missus est. Proinde factor hoīuz ut hō fieret na
sciturus de hoīe sibi talē matrē debuit eligē quin
poti' cōdē. q̄lē z̄ se decē sciebat. z̄ sibi placiturā cē
houerat. Voluit iḡit eē v̄ginez. de qua imaculata
immaculat̄ p̄cederet. maculas oīum purgaturus.
Voluit z̄ hūilē de qua mitis z̄ hūilis corde pd̄t
ret harū in se v̄tutū hoīb̄ exēplū saluberrimū oīu
surus. **C** Secō suit p̄electa aliis oīb̄ ut eēt sp̄osa
xp̄i. Deus enī pi' ipha; in sp̄osam filio suo accepit z̄
Gabrieli despōsandā cōmisit. vñ sb̄dit Aug. in ser
mone de annūciatiōe. Dñ maria tacitā fidē p̄po
site castitatis v̄gineo cultu celat. dum purpureos

vult' cādore mētis erupat. placuit ipha deo. forma
mētis z̄ corp̄is decorē uestita. petīt ergo maria ce
lestib̄ regnis rex ipha stellato micās solio mādatuś
dirigit. Lōcionāte itaq̄ deo mirant̄ sedes. stupēt
throni. ac dñus silex exrecit'. vade iquit gabriel z̄
ethereas sedes rūpe. z̄ p̄siliū n̄m v̄gini deser ma
rie. Huic vnicū mētū. z̄ alti donare nolo ut illa sic
m̄f cui' ego sū p̄i. **C** Lōsueuerē aut̄ sp̄osi circa sp̄o
sas suas qnq̄ regre q̄ sūt. Vigilaritas amoris. pl̄
chritudo corp̄is. nobilitas generis. moy. hōestas
z̄ pl̄is secūditas. Ista qnque fuerūt in ipha sponsa
dei. iurta illō p̄s. Audi filia z̄ vide z̄c. ubi dīc Ber.
Audiuit z̄ credidit. vidit. z̄ itellerit. aurēq̄ suā icli
nauit ad obediēdū. nec ppl̄z sūt augē. pl̄is succel
siōe. nec domui p̄s sui curauit heredē reliquē. s̄z
qeqd honoris in pplo. qeqd de p̄na domo retuz
ērenarū h̄ie potuit. q̄si stercora reputauit ut chri
stū lucrisaceret. **C** Secō ē pulchritudo corp̄is uel
poti' mētis. Et sb̄dit. Et p̄cupiscet rex decorē tuū
Lāt. iii. Tota pulchra es amica mea z̄c. ubi dicit
vgo te scō vic. Quā pl̄chra es z̄ suavis. quā scrū
tator rex p̄bat. quā inspectō cordiū laudat. quā di
ligit actor pulchritudinis. cui testimonī p̄hibet
actor vitatis. **C** Tertiū ē nobilitas generis. paruz
aut̄ ualet nobilitas carnis. n̄isi sic nobilitas v̄tutis
vñ sb̄dit. Dis gl̄ia ei' filie regis. Gl̄ia enī extior ē
ipha de q̄ dīc Eccl. xxiiij. In me oīs gfa v̄te z̄ uer
tatis. in me oīs spes v̄te z̄ v̄tutis. **C** Quartū moy
hōestas. iō sb̄dit. Circūdata uarietate. Iste uarie
tates sūt diuersi mores. Nā mō hēbat mores p̄tē
dētes magnā puritatē. mō pietatē. mō charitatē.
C Quintū ē pl̄is secūditas. vñ sb̄dit. Pro p̄ib' cu
sis nati sūt tibi filii. Sic eua suit m̄f oīuz moriētū.
sic maria suit m̄f oīuz viuētū. Aug. in fmone de an
nū. Erat maria sine marito m̄f. cui ego sū sine cō
ingio p̄i. sic enī m̄ndo succurrē uolo. utiā nō di
cat eua m̄f viuētū s̄ maria. **C** Tertio eā d̄s facit
bitare i tabernaclo suo ut sit regia celi z̄ dñia m̄ndi.
Quelibet aut̄ regia p̄e cētis p̄sueuit h̄ie tria in pa
latio regali. s. nobiliore locū. ornatū. z̄ famulatuś.
Ista tria regia ista hēt. Jō dīc pp̄ha. Astitit regi
na a deritis tuis. b̄ sigtū ē. iii. Reg. iii. c°. ubi dīc.
Posit' ēthron' m̄ris regis q̄ sedet a deritis eius.
C Secō hēt nobiliore ornatū. Jō sb̄dit. in uestitu
deaurato. i. i corpe glificato. De ornatu isti' regie
dī Apo. xij. M̄lier a micta sole z̄ luna s̄b pedib̄ ei'
z̄ i capite corona stellarū duodeci. **C** Tertio hēt no
biliore famulatū. q̄ oēs angeli z̄ oēs sci sibi famu
lant. iō sb̄dit. Circūdata uarietate. Una uarietas
est ordo ageloz z̄ oīm celestū spūnū. **C** Quarta ē or
do archarū. Tertia ē ordo pp̄harū. Quarta est or
do aploz. Quinta est ordo martyrū. Sesta est or
do p̄fessoz. Septima est ordo v̄ginū. Oēs iste ua

Sermon III

rietates ipsam circundat, qui oes tanq; domicelli et
domicelle sibi assistunt et ea circundat, qui omnes eaz
tenerantur et laudant. **C**homo. iiii.

Lemosynaria dei est vgo maria. Oes eni
elemosynas et qfas qas de' de celo in terrā
mittit. m̄si sue fidias cōmisit. Ber. Quia
tu dign' nō eras cui dare fieri. dat' est marie ut p
ea accipes qcqd hēs. Int̄atu eni eā de' dilerit. ut
nihil nos h̄e uoluerit. qd per man' ei' nō trāsiret.
Ipa aut̄ nō ē quara. s; dona grātū. dat libalr. dat
sapienter. et dat utilr. De libalitate aut̄ hui' elemosy
narie dī Prover. ult'. Manū suā apūst iopl. et pal
mas suas extēdit ad paupes. Cui' libalitas in h̄is
v̄bis ostēdit. et q; man' aptas h̄et. et q; eas plenas
elemosynis possidet. Nulla eni laus ēt mulieri
forti. si man' aptas teneret. et v̄sus paupes extēdet
si ipas vacuas h̄et. Tenet igit̄ manū aptā. q; dat
facilr. Tenet eā extēsam ad paupes. q; dat coiter
h̄et crateras elemosynis plēas. q; dat oib' abfidā
ter. **C**redo ista elemosynaria dat sapienter. Non
enī dat oib' eq̄lit. s; fm̄ maiorē idigētiā paupuz. et
fm̄ erigētiā meritoz dat et distribuit dona grātū.
iō dī ibidē. Oes dōestici ei' uestiti duplicitib'. Hic
tāgunt ancille et duo gnā domesticoz. Ancille ci
ban̄. Domesticoz qdā duplicitib' uestiun̄. qdā p
da v̄tan̄. H̄et igit̄ vgo quosdā famulos. Iste itel
ligunt p̄ pmos domesticos. q duplicitib' uestiun̄.
h̄et quosdā v̄gitate pditos et intima sibi dilectione
piūctos. Iste itelligunt p̄ alios domesticos qbus
pda diuidit. Per famulos igit̄ siue ancillas itelli
gunt boni laici q̄ p̄cepta dei custodiūt. Iste dat
cibaria. q; cibo v̄ne gr̄e eos pascit. Per domesti
cos quos duplicitibus uestitit itelligunt religiosi et
viri p̄fecti quos uestit duplicitibus. q; aīam uestit
duplici v̄tute. et corpus cādore inocētie. p̄ alios do
mesticos itelligunt illi q̄ sunt v̄gitate pditi. et sibi
intima deuotione piūcti. Iste dat pda. Tū q; eos
magnis dūltiis ditat. tū q; carnē. mūdū et diabo
lū in pda eis donat dū de ipsis hostibus victoriā
p̄stat. Ista triplex differēcia tāgit Proū. viij. In
vijs iusticie ambulo. Istud spectat ad bonos lai
cos q̄ p̄cepta dei que sūt via eūdi ad celū custodi
unt. In medio semitarū iudicij. Istud spectat ad
religiosos. q nō tñ icedit p̄ viā mādatoz. s; etiōz
p̄ semitā p̄siliz. Ut dite diligētes me. et thesau
ris eos repleā. Istud spectat ad illos q̄ eā intima
deuotioe diligēt et se in v̄gitate sibi p̄siles faciūt.
Hoy thesauros replet q; eoz memoriā replet cōti
nua oei recordatioe itelligētiā. et cognitioe. et vo
lātate magna dei dilectioe. **C**erto ista elemosy
naria dat utilr. q; eius elemosyne sūt valde utiles
et necessarie. Jō ipsa dic Eccl. xiiij. Ego m̄ pul

I

chre dilection's tc. Necessarie sunt p̄spūtuosis ut
suo timore eos h̄uiler. Jō subdit. Et timoris. Ne
cessarie sūt i gratiis. ut sua sapia eos illustrer. Jō
subdit. Et agnitiōis. Necessarie sūt pusillanimi s
ut ad spem uenie eos reuocet. Ideo subdit. Et
sancte spei. **C**homo primus.

Acies br̄e marie nō tñ corporis sed sp̄a
lis int̄attū sūt pulchra q̄ eā ihe deus vidē
desiderabat. Lant. ii. Ostēde mihi faciē tuā. son et
uor tua in auribus meis. uor eni tua dulcis et faci
es tua decora. Dic eni Aug. i li' de tri. Bona faci
es diffisa ē piliter. affecta hilariter. et colorata pau
llsp. Tūc facies aie piliter ē dimēsa. qñ mēbra. i. b
tutes ipsius aie sūt debito mō proportionate. s. qñ
magnitudini fidei rñdet magnitudo spei. et ma
gnitudini spei rñdet magnitudo amoris. et ma
gnitudini amoris rñdet magnitudo opis. Nā sic
dic Ber. Quātū hō credit tātū spat. q̄tū spat tātū
diligit. q̄tū diligit tātū opat. Itā talē dimēsionē
et proportionē h̄uit vgo maria iux illud Eccl. xxiiij.
Ego m̄ pulchre dilectiōis. Ipa eni h̄uit magnā
fidē. p̄ quā deū ueracit cognouit. Jō dī. Ego m̄
agnitiōis. H̄uit magnā spez. q; deū de deo uehe
mēter spauit. iō subdit. Et scē spei. H̄uit magnum
amorē. p̄ quē deū seruēter dilerit. iō dic. Ego m̄
pulchre dilectiōis. H̄uit maḡ opa. q; sollicitate opa
ta sūt. iō dī m̄ timoris. Timor eni filialis sollici
tat ad bñ opandū hoiez. Eccl. vij. Qui timet deū
nihil negligit. Min' dic et plus sollicitat. i. sollicitate
opat. Uel ista diffisio pōt ēē q̄druplex q̄ circa eius
mifico:diā iuuenit. De q̄ sic dic Ber. Quis obſidi
cta mifico:dic tue lōgitudinē latitudinē sublimita
tē et p̄fūdū iuētigare possit. Lōgitudo ei' usq; in
diē nouissimū iuuenit vniuersis. Latitudo ei' re
plete orbē trarū. Sublimitas ei' etiūtatis supne in
staurauit ruinas. p̄fūditas q̄tū sedētib' i tenebris
et vmbra mortis redēptionē obtinuit. **C**redo ei'
facies sūt affecta hilarit. Si cor eni gaudēs eri
larat faciē ut dī Prover. xv. Manifestū ē q̄ cor ei'
qd semp gaudio plenū erat: q̄ faciē eius etiūlarat.
Pōt enim dici de ipsa qd de filio dī Ysa. xliij.
Nō clamabit. s. murmurādo. nec audiet uor eius
s. maledicēdo. nō erit tristis. s. i corde. nec turbu
lēta. s. i facie. Ilsa eni semp sūt leta. s. i ennūciati
one. Luce. i. Eructauit spūs meus i deo salutari
meo. In p̄tūtioe. Sāudebat eni de tali ple. de
p̄seruato pudore. de eo q̄ parturiebat sine dolore.
et de angelica iubilatioe iurta illō. Dū paris et gau
des tc. Fuit leta i r̄pi resurrectioe. Quāuis eni in
passioe m̄lētū doluerit. tñ postmodū i r̄pi resurre
ctioe m̄lētū gauisa sūt. q; sic dī Thob. iii. s. ostē
pestatē tranquiliū facis. post lachrymationē et fletū

trultationē ifundis. Fuit leta in r̄pi ascētione. vñ dī Luce ult̄. q̄ ascēdere r̄po in celū. ipsi adorātes regressi sūt in h̄ierl̄; cū gaudio magno. Qui aut̄ sunt isti qui cū gaudio regressi sunt determinatur Act. i. Tūc reversi sunt h̄ierl̄. et ascēderunt ubi manebat petr̄ et ioānes. et ifra cū mulierib̄ et maria m̄re iesu. Fuit leta in suilp̄i assōptiōe. q̄ tota festiva fuit assōpta. vñ contat ecclesia. Sicut dies uerni circūdabāt cā flores rosariū et lilia p̄ualitō. Fuit etiā tūc leta tota curia celestis. B.r. in fmo de assōptio. Si p̄uuli neddū nati alia liquefacta est. qd̄ putamus que illa celestiū fuit erultatio. cū et uocē ei⁹ audire: et faciē eius vidē: et brā et p̄scen illa fr̄ui meruerit. C Tertio ei⁹ facies fuit colorata luculēter. Lōsueuerūt aut̄ filii pentib̄ in facies assimilari. et iō uerisimile est: q̄ colorē quē h̄uit filius trarerit a m̄re. De colore agit filii dī Lant. v. Dilect⁹ meus cādidus et rubicūdus elect⁹ ex mili- bus. Ihsa igī fuit c̄ indida ppter puritatē. Fuit rubicūda ppter seruētē charitatē. Et fuit electa ex milib̄ ppter singularē et laudā h̄ūilitatē. Lant. i. Aligra fū sed formosa. Ihsa igī fuit nigra rōne h̄ūilitatis. fuit formosa rōne puritatis. fuit rubicūda ul' rubricata rōne charitatis. C Ser. ii.

Amosa fuit v̄go maria angelis. deo et ho- minib̄. Angelis ppter v̄gītate. deo ppter h̄ūilitatē. hoib̄ ppter fecūditatē. Judith. viii. Tu gl̄ia h̄ierl̄. i. dei in quo est visio n̄re pa- tis. ppter h̄ūilitatē quā h̄ūisti. Tu letitia isrl̄. i. an geloy qui semp vidēt deū facie ad faciē. ppter v̄gi- nitatē quā p̄fualti. Tu honorificēt. i. ppl̄i nr̄i. pp- fecūditatē quā pro nobis prulisti. Et seq̄. Quia fecisti virilr̄. deū per tuā h̄ūilitatē ad terrā trahē- do. Et p̄fortatū est cor tuū ppter tuā fecūditates. nr̄am salutē opando. Eo q̄ castitatē amaueris. te ppter v̄gītate angelis associādo. V El pōt dici q̄ aliq̄ dī eē simosus q̄tuor de causis. Prio pro- pter magnā sapia. sicut fuit salomon. iii. Regū. i. Regina sabba audita sapia salomonis. Sc̄do ppter magnā potētia. Gen. vi. Sigātes erāt sup- terrā. Isti sunt potēces viri famosi. Tertio pro- pter magnā scītate. Judith. viii. Hec erat oib̄ fa- mosissima q̄si timēbat deū. Quarto ppter ma- gnā pulchritudinē. hester. ii. Erat hester famosa ualde et icredibili pulchritudine. oculis oīw̄ grā- tiosa. et admirabilis videbaf. Ifta q̄tuor v̄go ma- ria excellenter h̄uit. et iō famosissima fuit. C Prio enī h̄uit magnā sapiam. Dīna enī sapia in ei⁹ ure- ro nouē mēib̄ hitauit. et iō totā ipsam dīna sapia plenā religēt. Jō apl̄i ad ei tanq̄ ad arcā sapiere- currebat. et ipsam de oib̄ dubiis interrogabāt. Unī dīc Beda. Dia que de dīo uel a dīo dicta ul' acta

cognouerat. v̄go mater in co:de diligētius retine- bat et sollicite cūcta q̄d memorā cōmendabat. ut cū p̄dicādi uel scribēdi eius īcarnatiōis cōpus ad ueniret. sufficiēter vniuersa p̄ut essēt gesta querē tib̄ explicare posset. C Sc̄do h̄uit magnā poten- tiā. Eccl. xxiiii. In h̄ierl̄ p̄tās mea. Tā enī po- tēs fuit q̄ diabolū p̄truit. Gen. ii. Ihsa cōtieret ca- put tuū. Tā potēs fuit q̄ celū apuit. q̄ deū ad ter- rā trarit. q̄ vitia p̄fregit. q̄ v̄tutes plācauit. hie- ro⁹. Hec est que celis dedit gloriā. terris deū; pa- cēq̄ resudit. fidē gētibus. finē v̄tūs. vite ordinē. mortib⁹ disciplinā. C Tertio h̄uit magnā scītate. Nā enī fuit scā q̄d nata. Ber. ii. Est itaq̄ v̄go regis ueris honoꝝ titulis adornata. que p̄culdubio scā fuit aīq̄ nata. Et q̄si sc̄si idē est q̄ purum siue mūdū. ipsa intātū fuit scā q̄ cl̄ puritas fuit ins̄tra puritatē dīnā. sed supra puritatē angelicā et huma- nā. Anselm⁹. Decebat q̄ppe ut v̄go brā ea purita- te niteret. qua s̄b deo maior negt intelligi. C Quer- to h̄uit magnā pulchritudinē. de cui⁹ pulchritudini- ne dī in ps. Q̄is gl̄ia ei⁹ filie regis. Hūt qdā qui nō curāt nisi de pulchritudine exteriori. Ihsa aut̄ curat de interiori. Jō dī. Q̄is gl̄ia eius filie regis abitus. Allij sunt et si aliqui h̄eant pulchritudinēs interiore. tñ cito pdunt. Ihsa aut̄ fuauit usq̄ in fi- nē. Jō dī. In simbriis aureis. Simbris est vestis. Allij sūt qui et si dil. ḡnt deū. tñ adhuc aliquo mō inclinan̄t ad mūdū. Tales p̄st dicē deaurati non aurei. Nā in re deaurata. et est auruz. et est res alia ppter aurū. sic et servi dei q̄uis diligat deū. tamen adhuc oīno nō abstrahunt a mūdo. Res aut̄ au- rea tota est aurū. Jō brā v̄go nō h̄uit simbris de auratas s̄ aureas. q̄ totū cor ei⁹ versuz erat in au- rū. i. in amore diu nū. Allij sunt qui sunt p̄tēti vna pulchritudie. i. vna v̄tute. Brā aut̄ v̄go h̄uit varie- tate oīuz v̄tutū. Jō dī circūdata varietate. C f. iii

Ide b̄tē marie scā helisabeth cōmēdavit
dicēs Eccl. i. Brā que credidisti q̄si p̄ficiē-
tur in te que dicta sunt tibi a dīo. Abi he-
lisaberh attribuit fidei sue q̄ deū cōcipe meruit.
Aug⁹ de v̄bis dīi. Virgo nō libidie s̄. fide cōce-
pit. Venit in v̄ginē q̄ erat an v̄ginē. q̄s eligēter cre-
auit. et quā creauit elegit. Atrulit v̄gini secundita-
tē. s̄ nō abstulit integratē. Ide in lib⁹ de v̄gītate.
Beator fuit maria p̄cipiēdo fidē r̄pi. Abhil enim
marie m̄na p̄pingras fuisset. nisi cū felici⁹ co:de
q̄s carne gestasset. Motidū aut̄ q̄ est fides viva ue-
ra pfecta et firma. Fides viva est que est opibus
adornata. Si enī nō h̄iet opa. nō eēt viua. Jac. ii.
Si corp⁹ sine sp̄n mortuā est. sic fides sine opib⁹
mortua est. Istā fidē viua nō h̄uit mali r̄piani. de
gb⁹ dī. Cōfitemēt aut̄ se nosse deū. factis aut̄ negat

Sermo

Fides pfecta est que est charitati pfecta. q: Ipsi charitas est pfectio eius virtutum. Col. iii. Charitas que est vincula pfectiois. Gal. v. Fides que per charitatem operatur. Si enim charitatem non habet fides inutilis est. Cor. xiii. Si habuero oculum fidem ita ut mōdes trāsserā. charitatem autem non habuero nihil suū. Istā fidē hinc demones credunt et tremunt. Illud autem credere non est meritorium eis. q: deū non diligunt sed odunt. ps. Superbia eorum qui te oderunt ascendet semper. Fides uera est que pertinet mundana et amat celestia. quaz non habet quartum. Aug. Qui uera fidē habet deo: non cupitur in istis miserijs divites fieri. Istam fidem uerā habuit moyses Heb. xi. Fide moyses gradis esse. negauit se esse filium filie pharaohis. maiores divinitas christi mās thesauro egypcio ipso properū tibi. Ecce quod per fidem despicio terrae. Aspicio enī in remuneratore. Ecce qui amabat celestia. Fides firma est que non frāgit nec mutat propter aliquā aduersitatē. De qua dicit Thob. ii. Uicā illā expectabam quā deo datur est illis quod vitā suā nūq̄ mutat ab eo. Istā fidē nūq̄ habuit istabiles et incōstātes. de quod dicitur Luc. viii. Ad tempus credit. et in tempore temptationis recedit. Talem fidem hunc quadriplicē gradū habuit vgo maria. Primo habuit fidē viuaz que erat opib⁹ adornata. Huit quod opa necessitatis et idigētie. Propter ultro quesivit lanā et līnū: et opata est consilio manuum suarū. Ad līnam enī fūm hīc. Acu et colo sibi et filio necessaria acq̄rebant. et sue idigētie subueniebat. Huit opa pietatis et misericordie. Ibidem. Manum suā apuit in opa: et palmas suas extēdit ad pauperē. Huit opa magnanimitatis et pietatis. Ibidem. Accinuit fortitudine lūbos suos: et roborauit brachiū suaz. Secundo habuit fidē pfectā que charitati pfecta est ueluit. Ipsi enim per nimio igne charitatis tota erat liquefacta. Cant. v. Vix ipsa dicit. Vulnerata charitate ego sum. per enim amo re et desiderio erat lagūda effecta. Cant. ii. Nunquid dilecto meo qui amore lagueo. Tertio habuit fidē uerā per quam desperit oia terrena. Ipsi enim desperit oia delectabilia per uotū virginitatis quod emisit. divinitas per paupertatē quam elegit. mūda nos honores per humilitatē cui tota se subiecit. Quarto habuit fidē firmā quod patet in passione xpi. q: ceteris aplis a fide cadētib⁹. ipsa in fide permanuit. Non enim cadē potuit quam p̄ scīficauit. ps. Scīficauit tabernaculū suū altissimus. Quā filiū inhabitavit. Ecclesiastes xxxiiij. Qui creauit me reguit in tabernaculo meo. Quā spūs scīs p̄firmauit. Luc. i. Spūs scīs supueniet in te et c. Quā angelus custodiuit. Judith. xiiij. Aliud dñs quod custodiuit me angelus ei⁹. Propter istā quadriplices fidē dicitur Ecclesiastes xviij carnē nat⁹ est. et in carne xps non fuit nisi se

III

trīlli. Sic sol oris mūdo in altissimis deo. sic mulieris bone spēs in ornamenti domus sue lucerna splēdēs sup candelabriū scīfī et spēs faciei sup etatē stabile. Colōne aurē sup bases eius. et pedes firmi sup plātas stabilis mulieris. Fundamenta ecclīna sup petrā solidā. et mādatas dei in corde mulieris scīfī. Et quod uerbis habetur quod beatā vgo assimilat quatuor reb⁹. s. soli. colūne auree. lucerne sup cādela brū posite. et domui sup petrā edificate. Nam in qua tū ipsa habuit fidē viuā: que bonis opib⁹ erat ornata assimilat soli. Sic enim sol habet illuminare. calefacē. et fructū terre pducē. sic ipsa quosdam illuminabat ad dei cognitionē. Alios illuminabat ad dei emorem. Alios fructū pducē faciebat per bonā operationē. Inquit habuit fidē pfectā que erat charitati pfecta. assimilat colūne auree sup bases argēteas posite. Per aurū enim intelligit charitas. quod sic aurū est preciosius iter metalla. sic charitas est preciosior iter oia dei dona. Et ista charitas fuit in ea admodum colūne. quod eius amor non deflectebat ad mundū. sed recte dirigebat in deū. Et ista charitas erat sup bases argēteas. qui secundū habebat oēs virtutes lucidas. Inquit habuit fidē uerā que facit pertenē terrena et amare celestia assimilat lucerne sup cādela brū posite. qui fide terrena deserunt. et ad celestia sublevātur. Inquit habuit fidē firmā que est sortis inter aduersa assimilat domui sup petrā edificate. iuxta illud quod dicitur Mat. vii. Quid quod audiit vba mea et seruat ea assimilat viro qui edificat domū suā supra firmā petrā. et descendit pluvis. s. aliquā tribulatio de celo emissā. et uenerunt flumina. s. aliquā pfectio ab homib⁹ terrenis illata. et flauerunt uēti. s. aliquā teratio a diabolo inflata. et irruerunt in domū illā et non cecidit. sed data enim erat supra firmā petrā. In passione autem Christi quodā non habuerunt fidē nec cōpassionē. sic iudei infideles Christo insultantes. Quidā habuerunt cōpassionē sūb non fidē. sic apli a fide cadētes. Quidā fidē si uerē cognitionē ut angelī qui sunt impassibiles. Sola autē vgo beatā habuit cōpassionē itimā et fidē uerā. C. iiiij. Ihesus bēate marie fuit xpus qui etiā est filius dei. Et iō beatā maria unū et eōdē filiū habuit cū deo. Motadū autem quod triplex est filiationis. s. nāllis. legalis. et spūalis. Filiatio nāllis est quod efficit filiū per carnalē gnātionē. Filiatio legalis est quod fit per iperitalē adoptionē. Filiatio spūalis est quod fit per spūalē baptisimi regnātionē. Et hīc hāc triplicē filiationē. vgo beatā habuit tres filios. Primus fuit xpus quem nāllī gnātōe habuit. qui enim de suis riserib⁹ p̄tulit. Gal. iiiij. Misit deus filiū suū factū ex muliere. Ro. iij. Qui factus est et ex semine dñs ex carne. ex hoc enim habetur quod beatā vgo ex propriae dñi p̄durit originē. Si enim xpus ex semine dauid p̄durit originē. Si enim xpus ex semine dauid

Mē viginis. Manifestū est ipsā et semīe dauid de-
scēdit. Nō solū hoc oñdī aplīca auctoritate, sī
etīa ex testificatiōe ecclesie. Ait enī. Matruitas glo-
riose viginis marie ex semīe abrahē orta de tribu iu-
da clara et stirpe dauid. Oñdī hoc ex uoce ipsius
dauid pphē ipsā exorātis. ut gabrieli assentiat di-
cētis. Audi filia et vide et inclina aurē tuā. Ostēdit
enī hoc ex mosayca lege. vñ q: oēs mulieres nu-
bere debebāt hōlo' trib' sue. Quia igit̄ bītā virgo
frēs nō habebat. iō alicui de tribu sua cā nubē opte-
bat. Et iō cū ioseph de tribu dauid fuerit ipsā fili
de eadē tribu māifestū est. Quia igit̄ bītā vgo fuit
m̄ fr̄bi et r̄bs fuit fili' ei'. iō ex tali m̄nitate tria se-
quunt. P̄rimū est q: hēt sup̄ ih̄m m̄ne auctori-
tatis iperit. vñ dī Luē. iiiij. q: ihe erat subdit' illis.
Aug'. Hoc singulariter illa semīa hūit. ut sibi hē
at nascēdi hūanitate sb̄ditū. q: nō solū hūana. ue-
tū etīa āgēlica natura uenerat et adorat altissimū.
Secundū est q: hēt sup̄ nos m̄ne cōpassiōis affe-
ctū. vñ sibi sepe debem̄ dicē. Mōstra te eē matrē.
Bcr. Am̄ viscerā illa v̄tus pīeratis affecit in qbus
nouē mēsib' pīetas regeuit. Mā et aī mētē q̄z uētrē
replevit. et cum ex utero pcessit. ab aio nō recessit.
Tertiu; est q: decuit sublī mari ad filiū. Dama-
scenus. Decuit matrē ad filiū sublimari. ut ad ip̄z
ascēdat. sic ad ipsos descēderat. ut que in pītu fu-
vit integratē. post mortē nō videre corruptionē.
Sedus fili' fuit ioānes euāgelistā qui fuit fili'
elis p iperitō adoptionē. Imperator enī celestis in
tribunali crucis erūs publico edicto. Ioānes sue
m̄fi in filiū adoptavit dicēs. Mūlēt ecce fili' tu'!
Ex ista aut̄ tali adoptione ioānes pmeruit hīe tria
puilegia. P̄rimū est q: fact' est archāgeli gabrie-
lis socius. Petrus damian'. Ioānes archāgelo
gabrieli ad custodiā m̄fis dei est dāt' socius. ut et
ille integrā viginitatē custodiret inīstiblī. et iste fori-
secus fragilitatis semīee obediētie sue mīsteriu;
exhiberet. Secundū est q: fact' est vbo dei magis
vicinus. Idē. Quāto ioānes familiarior cū m̄fe v-
bi p̄solabat. tāco itimior vbo inuenit. Tertium
est q: fact' est quadā progratua spūali fr̄t̄ r̄bi ado-
ptiu; . Idē. Mīsi ab ipsa ueritate ioānes marie
dictus est filius. quadā spūali gr̄a fr̄ter est saluato-
ris. Idē. Sicut dñs dīrit m̄fi. hic est filius tuus.
Ita dīrit discipulis. Hoc est corpus menī. et tātus
fuit in illis uerbis effec;. ut illico panis ille dīscū
ficeret corpus. Et quadā itaq̄s similitudine si dicē au-
deamus bētūs ioānes nō soluz potit' est filii noīe.
sed ppter illa vba. dñica qđdā maius necessi. atis
sacram apō bētā viginē meruit obtinē. Cō' fili' su-
k̄ iōānes baptista q: fuit ei' fili' p spūale baptismi
regnationē. Iba enī baptizauit cum nō baptismi
sumis sī flaminis sic dīci. Chryso. Cū enī maria

salutauit helisabeth. uor salutatiōis p eius autes
igrediēs ad puerū descēdit. Et uite cui' salutatiōis
puer spīi scīi acccpit. vñ dīxit helisabeth. Ecce
enī ut fac̄ta est uor salutationis tue in aurib' meis
exultauit i gaudio issas i utero meo. Illa enī talis
eructatio fuit spū sci repletio p̄t angelus p̄dīt
dicēs. Spū scō replebit adhuc ex utero m̄fis sue.
Per illā aut̄ spū sci repletionē meruit a pctō orī
giali mādationē. Si igit̄ ad salutationē marie pu-
er spū scō ē replet'. et ex tali repletio a pctō origi-
li mādar' fuit. satis videt q: bītē marie fuit spūa-
lis fili' effec;. q: p spū sci fuit baptizat'. Erbis
patet q: ioānes in utero exīs uerte salutatiōis bītē
marie q̄tuor p̄rogatiuas accepit. P̄:io crultatio
nē. Sedo a pctō origiali mādationē. Tertio
spū pphē repletionē. q: p spū sci cognouit
dñs. Jō dīrit āgelus. Spū scō replebit adhuc ex
utero m̄fis sue. Quartu; pphē collationē: q: p̄s
et m̄fi gr̄az dīdit. p quā matrē dī cognouit. Cf. v
Euul' celestis ē abūdās emanatio spūs. f.
Iste fluui' ē duplex. Un' q manauit i beo-
tā viginē maria; Ali' q emanat ab ipa in
nos. P̄rimū igit̄ fluui' q emanat i ipa; describit
Ezech. xlviij. c. Ubi dī q: vir q̄ebat funiculū mē
sus ē i fluuiō mille cubitos. et tradurit eū usq; ad
talos. Et rursus ē mēsus mille et tradurit eū usq;
ad renes. Et rursus mēsus est mille et tradurit eū
usq; ad torrē. q nō potuit trāsuadare. In tal' aūt
est oīs ichoatio. i genib' ē deābulatio. i fnib' ē gnā
tio. Per millenariū aīe pfectio designat. Fluui'
igit̄. i. abūdātia spūs. f. emanauit i maria i suo in-
tio. qn̄ q̄si i suo talo fuit traducta. Et rursus mē-
sus ē mille et tradurit eū usq; ad genua. q: fuit in
utero scificata. et ibi hūit millenariū maioris pse-
ctōis. Emanauit i ipa q̄ i renib' qn̄ dei filiū gnā
uit. q: fuit lumīe dīntatīs illustrata. et tē hūit alīs
millenariū marie pfectōis. Et emanauit i ipa qn̄
ad celestē glīas fuit assūpta. et scā ē q̄si torrē. q nō
potuit trāsuadari. q: fuit tūc claritate iessabili illu-
strata. et tāte glīe imētate p̄fusa q: null's ītellec'
āgelic' ul' hūanus b̄ p̄prehēdē posset. mirari qdē
posset. intelligē aut̄ mīme ualeret. Sedus fluui'
est qui ab ipa in nos emanat. de qua dī Apoc. xxij
Oñdit mīhi āgelus fluuiū aque viue tāq̄s cristal-
lū. pcedētē a sede dei et agni. in medio platee eius.
In q̄b' v̄bis pponunt̄ quīque laudabiles cōdi-
tiones q̄s hēt̄ iste fluui'. i. ista emanatio spūs san-
cti que a bītā maria fuit et pcedit. P̄imo habu-
it abūdātia adimplētē. ideo dī fluuius. q: semper
fuit et abūdāter fuit. et nunq̄ desinit. ex qua ema-
natione oriunt̄ in cordib' fidelū germina virtu-
tū et bonoz operū que sunt cibis aīarū. p̄s. Flu-
mē dei replebit est aquis. Sedo hēt̄ emanationē

Sermon

indeficiētē. sō dī aque viue. Ysa. lvi. Eris q̄si hor-
tus irriguus. t̄ sicut fons p̄petuus. t̄ tanq̄s fiumi?
sem̄ emanauit. t̄ in p̄petuum emanabit. Eccl.
xliii. Ab initio t̄ aī sc̄lā r̄c. Emanauit qdē aī se-
culo. q: ipsa trinitas que ipsam nasciturā p̄uidit t̄
p̄ordinauit de ipsa p̄ducēda gaudiū h̄bit. Ange-
li etiā qb̄s mysteriū xp̄i reuelatū erat de ipsa pro-
ducēda gaudiū h̄uerū. Ipsa etiā emanauit a p̄n-
cipio sue creationis. q: mor ut nata fuit. eius me-
rita nō defuerūt. Et iō bñ dicit. Ab initio t̄ aī se-
cu's creata sum. Ipsa etiā in iudicio futuro non
cessabit emanare q: nō cessabit filiū suū orare. ut
suā severitatē dignet tēperare. Et ideo bene dicit.
nsc̄ ad futurū seculū nō definiā. Modo etiā in ha-
bitatione sancta cōsistēt non cessat emanare. quia
nō cessat corā deo p̄ nobis sua suffragia mini-
stra re. Et ideo bñ dī. In habitatione sancta corā
ipso ministravī. C Tertio hēt claritatē resulgētēz
qd̄ notaſ cum dicit. Splēdidam tanq̄s crystallū.
Ipsa enī aq̄ ḡfē quā vgo nō cessat in nos fundē si-
ue fluere dī splēdida q̄si crystallus. q: ad istar cri-
stalli facit aīam solidā per vtrū tēperātie. frigidaz
refrigerādo ab estu p̄cupiscētie. t̄ lucidā per puri-
tātē māditie. In aq̄ aut̄ splēdida facies nr̄as spe-
culamur. sic in p̄scia munda t̄ fulgida debet tria
speculari q̄libet. s. dei gl̄iam ut ipsaz desideret. sui
imaginē ut ipsam reformet. cognitionē claritatis
diuine. ad hoc ut trāseat ad claritatē cognitionis
dei que est per sp̄z. Ista triplex speculatio tāgit. i.
Loy. iii. Nos aut̄ reuelata facie gl̄iam dñi specu-
lātes. in eādē imaginē trāssomamur de claritate
in claritatē r̄c. C Notādū aut̄ q̄ i aq̄ clara t̄ sul gi-
da nō tñi ea vident que sunt in superficie uel in me-
dio sed etiā ea que sunt in fundo. In corde s̄t co-
gitationes que sunt q̄si in superficie cordis. sunt affe-
ctiones. que sunt q̄si in medio cordis. sunt intētio-
nes. que sunt q̄si in fundo cordis q: intētio debet ēē
occulta. Nā tñi p̄scia est mūda t̄ clara tñi videt
cogitationes q̄libet sunt sc̄. videt affectiones q̄libet
sunt mūde. videt intētiones q̄libet sunt recte. C Quar-
to hēt emanationē eminētē qd̄ notaſ cū dī. Dico
dētē de sede dei t̄ agni. Ipsa enī vgo brā ab altitu-
dine sc̄e trinitatis aquā accepit ḡfē quā nob̄ isfun-
dit. Nā ab altitudine diuine potētie facit in nos es-
fluere ḡfām abūdātē qua solidamur p̄tra aduersa
Ab altitudine diuine sapie. facit in nos effluē gra-
tiā resulgētē qua illuminamur p̄tra dubia. Ab al-
titudine diuine misericordie facit in nos effluē gra-
tiā purificatē qua mūdamur t̄ abluiimur contra
peccātā. C Quinto hēt discussionē cōem t̄ patētē qd̄
notaſ in medio cū dī. Platee ei'. hēt qdē duas ci-
nitates. s. triūphatē t̄ militatē. In medio illarūz

VI

civitatū est ipsa vgo mediatrix t̄ media. mittēt de
isto fluvio sp̄s sc̄i ad utrāq̄ civitatē. Nā civitatē
militatē potat. Triūphatē ieb:iat. p̄s. Inebriabū
tur ab ubertate dom̄ r̄ue quo ad militatē. Cant.
v. Bibite amici mei. t̄ inebriamini charissimi quo
ad triūphatē. Militatē mūdat. t̄ triūphatē letifi-
cat. p̄s. F̄ luminis ip̄c̄ letificat civitatē dei. Ecce
letificatio. Sc̄ificauit tabernaculū suū atissimus.
Ecce mūdatio. Militatē rigat t̄ secūdat. triūphatē
iebriat. Eccl. xliii. Rigabo hōrtū plātationum
mearū. t̄ iebrīabo p̄tus mei fruct̄. Hor̄ sup cor-
da iustoz: que ipsa rigat t̄ secūdat. Fruct̄ p̄t̄ suū
sunt p̄gregatio beator̄ quos ipsa iebrīat. p̄tus au-
tē v̄gintis fuit xp̄s. Fruct̄ istius p̄tus sunt oēs scl
t̄ oēs bt̄i quos ipsa fecit fructificare per bona op̄a
t̄ modo fructū suorum operum receperūt in cele-
sti curia.

Sermon. vi.

Ons dei est maria iusta illud Cant. fisi.

Fons hōrtō p̄tus aq̄rū viuētūz que
hūt ip̄tu de libano. In qb̄ v̄bis notari
p̄t̄. q: ipsa hēt hōrtū. cāpū t̄ viridariū. Ita q̄ ho-
ritis ipsa est fons. Cāpis est p̄tus aq̄rū. In viri-
dario s̄tne pomerio ipsa est fluiū qui uadit cōipe-
tu. Gl̄ideam̄ iḡis qui significant per hōrtū. qui p̄
cāpū. t̄ qui per viridariū. C Per ho:tū significā-
tur boni t̄ bt̄i marie deuoti. qui sensus suos clau-
serūt. iō dī de q̄libet sp̄o dei Cant. iii. Hor̄ cō-
clusus es soror mea. hor̄ p̄clusus fons signatus.
Ipsa enī debet ēē hor̄ p̄clusus. q: debet clauder̄
os a uanis v̄bis. Debet cuiā ēē hor̄ p̄clusus. q: de-
bet claudē man̄ suas ab opib̄. t̄ debet ēē sons si-
gnat̄. q: debet cor suū sigillare a cogitatiōib̄ im-
mūdis. In isto hōrto sunt herbe virētes t̄ redolē-
tes. i. v̄tutes t̄ sc̄e meditatiōes. H̄t etiā flores. i.
mūde affectiones. Ibi etiā crescūt arbores. solis
virētia. t̄ suaves fruct̄ h̄ntes. i. fideles qui habēt
folia sc̄op̄ v̄bor̄. t̄ fruct̄ bonop̄ operū. H̄t nec
iste herbe redolētes. nec isti flores virētes. nec iste
arbores fructificatē. p̄t̄ crescēt nec fruct̄ facēt̄ ni-
si iste fons mutat aquā eis sue ḡfē. Aduentētē aut̄
aq̄ isti fontis herbe v̄trū t̄ desiderioz crescūt. q:
būdictionē ab isto fonte recipiunt. Heb. vi. Terra
sepe ueniētē sup sevib̄s imbrē t̄ generās herbas
oportunā illis a qb̄ colis̄ accipit būdictionē a dñi
Flores etiā crescūt. q: mūde affectiones redolēt
corā deo Cant. ii. Flores appuerūt. vñce floren-
tes odorē dederūt. Arbores etiā p̄ducūt foliis v̄-
bor̄ sc̄op̄ t̄ fruct̄ bonop̄ operū. Hier. xvii. Erit
solūt̄ eius viride. t̄ in tpe siccatis nō erit sollicitū
nec aliquī desinet facēt̄ fructū. Et iē bñ dī q: ipsa
est fons hōrtō. C Per cāpos intelligunt mali t̄
peccātēs qui nō h̄nt aliquā clausurā in ore suo. sed

Mudlarant ad detractionem. nec in manus suis.
q; illas extedunt ad illicitas opationes. nec in corde suo. q; recipiunt ibi imundas cogitationes. De talibus dicit Prouer. xxxvi. Per agrum hois pigrum transiui et per vineam viri stulti. Et postea subditur. Materia lapidum destructa est. q; non habet aliquam clausuram nec materiam. ideo male bestie. i. demones uadunt in cor eius. Job. xx. Uadent et uenient super eum horribiles. Et quoniam male bestie uadit et uenit. i. o herbas prouulcatur. flores dissipatur. fructus deuoratur. q; oes virtutes. affectiones et desideria et oia opera bona destrunt et plumunt. ita q; oia efficiunt arida et mortua. Hoc ergo est sepe puteus aqrum viuentium. Uique enim sue sunt viretes. q; reuulsione faciunt in corde oes mortuas uoluntates. faciunt viue oes aridas affectiones. faciunt germinare bonas opationes ita q; pot dici illud ps. Capituli cui replebunt bonitate. ideo bni dñi puteus aqrum viuentium. Iste sunt ille aque viuetes de quibus dñi Eze. xlviij. Mis alia viues que serpit quoque uenerit torres viuet. et oia viuet ad que uenerit torres. C Per viridariu siue pomeriu intelligit padisus ubi sunt diversi flores et diversi generis arbores. Nam ibi sunt rose martyrum. viole celsorum. lilia virginum. Ibi etiam sunt diverse arbores. q; ibi sunt quoniam qui fuerunt palma pro victoria. Quidam qui fuerunt cedrus per eminentem vitam. Quidam qui fuerunt cyprissus per odoriferam samam vñ pot dici illud Eccl. ii. Feci hortos et pomeria et sepelii ea cunctis generis arboribus. In isto viridario siue pomerio bti virgo spatiat. modo iter lilia virginum. modo inter rosas martyrum. modo inter violas celorum. modo iter oliuas patriarcharum. qui dediti fuerunt opibus misericordie. modo iter palmas apostolorum. qui totum mundum supauerunt. modo inter cedros prophetarum. qui fuerunt eminentes in dignitate. modo inter cyprissos religiosorum. qui odore sue puritatis serpentes. i. demones a se suganerunt. In istud pomerium siue viridarium iste sons mittit aq; suas cum ipetu. i. largiter et abundantiter. Ad hoc autem ut fluat cum imperio eria regrunt. s. q; de alto ueniatur. q; in abundantia fluat. et q; nullam resistentiam inueniat. Istas igit aq; iste sons celestis effluere facit in viridarium paradisi a mōre altissimo trinitatis. et facit eas effluere in abundantiam marime plenitudinis. et nullius pcti obstat. culu inventum in britis. Et i. bni dñi. Que fluit cum impetu de libano. De istis aq; dñi in ps. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. C Serino. vij.

Ons dñi virgo maria de quo sunt tria vidēda. Primo q; lis est iste sons. Secundo quales aq; h̄t. Tertio q; liter iste sons diuiditur. Circa pmū notādū est q; iste sons est signatus. Est sons apud deū positus. Est sons in flumē

puersus. Est sons perpetuus. Et est sons dulcis et amenus. Primo igit est sons signatus. Cap. iii. Hortus conclusus sons signatus soror mea sponsa. Hortus conclusus sons signatus. his dicit. Hortus conclusus. et semel sons signatus. Intellectus qdē virginis suit hortus dei: q; plenus erat fide et dei cognitione. Affectus eius suit hortus dei: q; plenus erat dei amore. Uterus eius suit hortus dei. q; plenus est aq; celestis ḡe. Deus igit clausit eius itelle tū ut nihil in ipm iterare possit ignoratiōne uel erroris. Clausit eius affectū ut nihil in ipm errore possit mudandi amoris. Signauit eius uterū sigillo virginalis pudoris. Secundo suit sons apud deū positus. ps. Quid apud te est sons vite. Est igit sons q; refrigerat ab estu concupiscē. Et est sons vite. q; vivificat a morte letalis culpe. Et est luminosus. q; infundit nobis lamē cognitiōis diuine. Et est apud deū positus. i. o pot copiose effluens. Tertio est sons in flumē puerus. Hester. xi. Parvus sons crevit in flumē marīmū et in aq; plurimas redūdavit. Ipsa enī suit sons puus in sua humilitate. sed crevit in flumē marīmū in filiis dei pceptiōe. et redūdavit in aq; plurimas in sua assumptione. ubi intactū redūdat q; de eius plenitude nō cessat effluens. et illis qui sunt soris. i. illis q; adhuc sunt in exilio. et illis qui sunt in plateis celestis hierosim iuxta illud Prouer. v. Deriuenter fontes sui soris: et in plateis aq; tuas diuide. Quarto est sons perpetuus. Ysa. lvj. Quasi hortus irriguus. et sicut sons aqrū cuius non deficit aqua. Amor mūdi nō est perpetuus. sed cito labit. q; est sicut aq; cisterne. Hier. ii. Ne dereliquerit fonte aqua via. et fodent sibi cisternas dissipatas que pertinere nō ualeat aq;. Mūdus est sicut cisterna dissipata. q; nō h̄t solationē uera sed ficta. nec permanente sed cito effluente. nec plena sed vacua. j. Jo. ii. Mūdus transiit et cōcupiscētia eius. Quinto est sons dulcis et amen. Quid notādū q; sons de mari oris. sed per meat subterraneos dulcorat. et sic ipsa aq; dulcorati fonti imittit. et potabilis reddit. sic patet q; sons in principio h̄t amaritudinē. in medio dulcorationē. tandem h̄t dulce et emanabile potationē. Hic bti ergo de amaro populo iudeorum. suit cum pcti originalis amaritudine generata. s. tñ a sp̄ scō suit scificata. et totaliter dulcorata. ita q; postmodum semper emisit aq; dulcissimas ḡfariū iuxta illud Iudith. v. Fontes amari dulcorati sunt ad bibendum. Secundo vidēdū est q; les aquas h̄t iste sons. Uique enim istius fontis sunt ualde stuose. Nam multiplicē h̄t virtutē. Primo namq; h̄t virtutē refrigeratiā. et i. o ualde sunt grata ase sitiēti. Quid notādū q; aq; fontis est in estate frigida in hyeme

Sermon

calida. qd: btā vgo in estate pspitatis dat aquā fri-
gidā. i. gfa: resigeratē. ne mēs nimis frenoz affe-
ctib: iardescat. in hyeme vō aduersitatis dat aquā
calidā. i. gfa: iſlāmātē. ne mēs aduersitatib: pſſa
a dei amore repescat. Sic etiā in aduersitate ipsa
sunt seruentior: qd: fuita crucē stebat. In pspitate
hūlior sunt qd: ancillā se noīabat. P Sc̄do hēt v̄tutē
eleuatiā. Joā. llii. Aq: quā ego dabo ei fieri in eo
fons aque saliētis in vitā etnā. S; notādū qd: aq:
rātū ascēdit q̄tū descēdit. Sic t aq: gfe tātū eleuac
hoīes ad celestia q̄tū ipse descēdit despiciēdo inſi-
ma t trena. Hūr gdā qui iretinēt necessaria t sup-
flua t nihil paupib: largiunt. Talis erat ille dñus
qd: in duebas purpura t byſſo. Iſti tales nihil descē-
dit. t iō nihil ascēdit. P Alliſ ſunt qui retinēt ne-
cessaria ſibi t pte ſupfluoz dāt paupib: de qb: dī
Luč. xi. Qd ſupfluū eſt date elemosynā. t ecce oia
mūda ſunt uob. Iſti parū descēdit. t iō pax ascē-
dit. P Alliſ ſunt qui dāt oia ſupfluua t retinēt ſibi eti
necessaria. de qb: dī Luč. llii. Qui hēt duas tuni-
cas dāt vna nō hſſit. Una tunica eſt necessitatis.
lia ſupfluatatis. Tunica ergo necessitatis eſt reti-
nēda. ſupfluatatis vō eſt erogāda. Iſti multū de-
ſcēdit. t iō multū ascēdit. Nā ascēdet uſq: ad r̄pi
ſocietatē. t uſq: ad iudicariā pteatē. Matth. xliii.
Amē dico ueb qd: uos qui ſecuti eſtis me in rege-
neratiōe tē. uſq: iudicātes duodecim tribus iſrl. P
Tertio hēt v̄tutē viuificatiā. Nāc. xlii. Eraudi
clamorē ppli hui. t apī eis theſauꝝ ſontē aq: vi-
ue. Et dīc apī. qd: deſup t a deo eſt hui aq: eſſu-
ſio t emanatio. Sec' eſt de fonte māli t celeſti. Nā
in ſote māli aq: ſcaturit t fluīt ab iſeriori t coicat
ſe ſuplorib: . Iſto mō aq: gfe fluīt in hūc ſote celeſ-
ti. i. in btā v̄ginē. In ſote aūt celeſti aq: fluīt a ſu-
piori t coicat ſe iſeriorib: . Nāz fluīt a ſuplo. vñ
dixit ei angelus. Spū ſc̄tis ſupueniet in te. Coi-
cat aūt ſe nob iſeriorib: : ipsā aquā gfe nob de celo
iſodēdo. P Quarto hēt v̄tutē iſrigatiā t germia
tua. De iſrigatiōe dī Bñ. ii. Fōs ascēdebat de ira
iſrigās vniuersaz ſupficiētre. De germinatiōe tre
dī Ysa. lv. Quō dēſcēdit iher t nir de celo. t illuc
ultra nō reuerterſſ ſe febrat frā t iſudit eā t germia
re eā ſac tē. Dī aūt qd: frā p̄ germinat herbā: deī
de ſpicā: deīde plenū fructū in ſpica. Iſte enī ſons
celeſtis frā aīe nře pmo ſac germinare herbā. i. deī
timorē qui eſt pncipū noue vite. deīde ſpicā. i. pe-
nitentiā aspaz. deīde plenū fructū in ſpica. i. charita
tē. qd: ſic dī Ro. xlii. Plenitudo legis eſt dilectio.
P Quinto hēt v̄tutē mūdatiā. Nā in iſto ſonte la-
manſ t mūdanſ actiū t pteplatiū t etiā iſpi petō-
res ſmūdi. Zact. xlii. Erat ſons patēs domui da-
nid t h̄icātib: h̄ierlm in ablutionē petōris t men-

VIII

ſtruare. Per dñuid qd: terptaf manu ſo:ts intelligō
tur actiū. p h̄ierlm que terptaf viſio pacis intelli-
gunſ pteplatiū. Noīe petōris intelligunt illi qd:
mittūt petā ſpūlla. Noīe mēſtruare intelligunt illi
qd: cōmittūt petā carnalia. Mēs illi in iſto ſote cele-
ſti debet lauari. Nā actiū alqñ cōmittūt aliquas
negligētiā. Lōteplatiū vō alqñ h̄nt aliquā inanē
gliaz ſeu iepā letitiā. Et petōres tā illi qd: h̄ſit petā
carnalia qd: illi qd: h̄ſit ſpūlla. h̄nt in alia multiplicitē
maculā. t iō iſto ſote celeſti oēs lauādi ſt. C Tē-
tio vidēdū eſt q̄lit iſte ſōs diuidif. Nā ſic dī Bñ-
li. diuidif in q̄tuor capita. qd: de v̄gīe bā effusus ē
r̄p̄ qd: in nos q̄tuor bñſicia maria iſlurit. f. bñſicia
creatiōis. recreatiōis. iuſificatiōis. t glificatiōis
Et iſta dicunt ſlu mā qd: ſlu mē ciuitati in quā ſlu-
it. q̄tuor bñſicia marima iſſerre cōſueuit. Nā ne-
cessaria opportat. ſupfluua aſportat. ſo:des abluit.
t ſicim extinguit. Bñſiciū iſigē creatiōi. oia necel-
ſaria hñano generi deportavit. bñſiciū recreatiōis
oia ſupfluua exportauit. oia. f. petā t opa diaboli. be-
neſicitū iuſificatiōis oia imūda obliuit. bñſiciū glifi-
cationis ſicim extinguit. p̄. Inebrabuntur ab
ubertate domus tue. C Sermo. viii.

Ortis mulier ſuit vgo maria. Ebi ſortitus
dinē ponit ſalon dīcēs. puer. ult. Mlierē
ſortē qd: inueniet. Ubi dīc Beda. Ne ſalon
hoc qſiſſe putet deſpando. ſbdit. ppdetādo. pcul
t de ultis ſiſib: pciū el. hoc eſt nō rile. nō medio
cre. nō deniq: de tra. nec ſolē de celo tr̄is primā:
pciū mlieris hui ſortis. ſed a ſūmo celo egressio
ei. Fortitudo aūt el ſe ſortē oppet. C p̄ iſigē pſiſit
iaggrediēdo arduū qd: ſuēt ſuēt q̄tuor marime.
P Primū arduū ſuit: qd: v̄gīatē nouit. tūc enī nā ſuā
vicit t nature aq: gelice ſe ſociauit. Jō dī puer.
ult. Accirit ſortitudie lūbos ſuos. Tūc enī ſorti-
tudie lūbos ſuos accirit: qd: ppetuā v̄gīatē ſuā
vit. Ibi. Fortitudo t decor idumſtū ei. Xgicas
enī e ueltis ſortis t decoris. Fortitudo qd: nām hñanā
deuicit. Decoris qd: aīaz ſac pulchra. Ibid. Manū
ſuā misit ad ſortia. Tūc enī manū ad ſortia misit.
qd: ad ſuādū v̄gīatē ſortit ſe accirit. P Bcd̄ ardu
uz ſuit. qd: p ſuā v̄gīatē t hñilitatē deuiz de celo ad
terrā trorit. Lāt. i. Cū eēt rer in accubitu ſuo nar-
dus mea dedit odore ſuū. Mardus eſt herba odo-
rē ſe ſac: qd: cū eēt in accubitu. i. in ſinu p̄is: de-
citat t recreat magnitudie tātī odoris. deſcēdit i
thalamū uteri v̄gīalis. Eccl. rrvi. Mlier ſortis ob-
lectet virū ſuū. Int̄p̄ ſta mulier oblectauit de
ſua hñilitate: v̄gīate: t māſuerudie. qd: iſpm iclusit
in ſuc uētre. Jō ſibi p̄t ſuenire illō Bñ. rrrii. T̄
dē ſe ſortis ſuifti. q̄tio magis ſualebis.

Sermo

IX

xxv

Si enī intātū fuit sortis: q̄ deū trahē potuit ī utē
rū suū. manifestū est q̄ ip̄a trahē nos poterit ī ce-
lū. Tertiū ardū fuit. q̄ oīuz scōz merita acq̄si-
vit. M̄es enī v̄tures z ḡras z oīas merita que alij sc̄i
h̄uerūt p̄ticulariter: ip̄a h̄uit z acq̄sūt ul̄. puer.
itū. E gestate opata est man̄ remissa. manus aut̄
sortiū dīvitias pat̄. Man̄ remissa fuit man̄ eve:
que se z nos meritis spollavit. Sed manus sortis
fuit man̄ v̄gis: que oēs sp̄iales dīvitias p̄grega-
vit. Jō ip̄a dicit Eccl. r.iiii. In plenitudie sc̄o-
rū detētio mea. Ab̄ dīc Her. V̄ere in plenitudie sc̄o-
rū detētio sua: cui nō defuit fides p̄iarcharū. nec
sp̄us pp̄harū. nec zelus ap̄loꝝ. nec p̄stātia marty-
rū. nec sobrietas p̄fessorꝝ. nec mūditia z puritas v̄-
glnū. Quartū ardū fuit: q̄ sc̄iū toti mūdi ip̄a
sola inuenit. Unī postq̄ salōn dīrit. Multe est for-
tē q̄s inueniet. statim s̄biūt. Et de ultimis fini-
b̄ sc̄iū eī. i. de extrema paupertate v̄gis. uel de ulti-
mis finib̄. i. de p̄ficiōe dei z hoīs: qui sunt duo
ultimi fines. Sap. viii. Attigit ergo a fine usq; z
ad finē fortiter. Istud sc̄iū a iudeis fuit per ignes
passionis exiatū. p̄s. Igne me eraminasti. i. era-
minari p̄misisti. z tñ ibi nullā scoriā iuenerūt. Unī
segeur. Et nō est inuēta in me insq̄tas. Deinde istd
sc̄iū dinumerauerūt. p̄s. Dinumerauit oīa ossa
mea. z tñ ibi nullā diminutionē iuenerūt. H̄s vñi
uersalē omnia ossa eī fuerūt igne passiōis adusta.
p̄s. Ossa mea sicut cremū aruerūt. Postremo in
statera crucis ip̄m sc̄iū p̄derauerūt. Unī cantat
de cruce. Statera facta corp̄s. sed inuenerunt q̄
nulla cōmisit p̄ca. z tñ grauissima fuit pena. Unī
Job in p̄sona r̄pi cōquerit dīces. Utinā appēde-
tent p̄ca mea. Et segrur. Quasi arena maris hec
grauior appet. Et q̄uis istud sc̄iū fuerit sic era-
minatū. sic numeratū. sic p̄oderatū. tñ a iudeis si-
bilominus fuit reprobatur. p̄s. Preciū meā cogi-
tauerūt repellē. Sc̄do eius fortitudo fuit in su-
Rinēdo fortiter aduersa. Istud patuit maxime tye
passionis r̄pi. Unī apli xp̄m reliquerūt. z fidē p̄di-
derūt. Ipsa aut̄ imobilis stetit: z fidē incōcussam
fauuit. Unī Job in p̄sona r̄pi dīrit. Pelli mee cō-
sumptis carnibus zc. usq; dentes meos. Per os
figitur r̄ps qui intantū fuit sortis q̄ potius potuit
frāgi per mortē q̄ per timorē inclinari. Istud os
h̄uit pelle. dēces z carnē. Dēces eī fuerūt apli. qui
doctrinā r̄pi ruminabāt. Can. vii. Dignū dilecto
meo ad potādū. labiisq; z dētib̄ illi ad ruminan-
dū. Carnes fuerāt sc̄e multæ: que erāt molles z
fragiles. Pelli eī fuit v̄go maria: que ipsum os
corne uestiuit: que multis tribulationib̄ exposita
fuit. Dicit ergo r̄ps. Pelli mee p̄suptis carnibus
Mā circa dēces. i. ap̄los nō remāserūt nisi labia. i.

amoris v̄ba. Quia enī ip̄z mortuū adhuc diligē-
bāt: sō loquebāt libēter de ip̄sō sicut patet Luce
xxlii. de duob̄ discipulis eius enītib̄ in emaus q̄
de ip̄so sbāt loquēdo. Quia sic dicit Greg. Ama-
bāt z dubitatāt. Carnes v̄o. i. ip̄se sc̄e multiē sue-
rūt p̄supte. i. a fide exticte. Os v̄o solūmō adhesit
pellī z pellī ossi: q̄ r̄ps adhesit mīsi: ip̄z de cruce
cognoscēdo: z eā discipulo cōmēdādo. Nō v̄o ad
hesit filio ip̄z amādo: ip̄z in cruce associādo. eī fi-
dē illibatā fuādo: z p̄ eī amore mori desiderādo.
Tertio fuit eī fortitudo in p̄seuerāter sortia agē-
do. De cui p̄seuerātia dī Act. i. Ascēdet ubi ma-
nebat petr̄ z ioānes zc. usq; maria mīre ieu. Er ḡ
b̄ v̄bis h̄etur q̄ ad p̄seuerātiā h̄indā q̄tuor fūt ne-
cessaria. Prīmū est sc̄oꝝ vīrop̄ societas. Unī dī
q̄ erāt ibi petr̄ z andreas z celi apli. Prot. rr.ii. z
Ferrū serro acuif: qñ vñ ab alio ad bonū fa-
ciēdū acutio reddit. Tē h̄o faciē amici sui eracu-
it: qñ ip̄z in dei amore seruērē fac̄. Eccl. iiiij. Melī
est duo eē fil̄ vñ. h̄nt enī emolimētū societa-
tis sue. Sc̄do est ofonū assiduitas. Jō dī q̄ erāt
p̄seuerātes in ofone. Ofo enī assidua ip̄petrat oīa
sic h̄etur Luc. xj. De illo q̄ sua assiduitate z impro-
bitate tres panes obtinuit. Tres panes sunt refe-
retio triū p̄sonarū. Mā in p̄nti memoria refic̄t p̄tī
nua dei recordatiōe. intelligētia uera fide z dei co-
gnitiōe. uolūtas dei amore. Tertiū ē cōdisvna
nim̄tas. vñ dī q̄ erāt vñanimēt p̄seuerātes in ofo-
ne. Tēc aut̄ h̄o h̄et cordis vñitatē. qñ est vñit̄ cuꝝ
p̄rio: amore fr̄nctatis h̄ndo. Heb. iiiij. Charitas s̄f-
nitatis maneat in uob̄ qñ ē vñit̄ cuꝝ deo in ip̄z p̄ de-
sideria q̄seccēdo. p̄s. In pace in idip̄z domīa z reg-
escā. qñ ē vñit̄ cuꝝ sc̄iō vñt̄ solūmō appetēdo. p̄s.
Unā petī a dño h̄ac regrā. Quartū est mīsi del
familiaritas sō sbāt. Cū maria mīre ieu. Qui enī
se sibi familiares eribēt p̄ spālē deuotionē: q̄tuor
bona ab ipsa accipiūt. Prīmo enī coicat eis dei bñ
ficia. Sap. vi. i. c°. Proposui h̄ac mīhi adducē ad
p̄iuādū sc̄iō qñi coicabit mīhi debōis. Sc̄do
dat eis p̄solutionē z aduersa vñ sbāt. Et eris so-
cia allocutiōis. cogitatiōis. z tēdī mei. Tertiū
dat gaudiū z leitīa sb̄leuādo spēm aie ad supna.
Ibidē. Intrās in domū meā p̄gescā cuꝝ illa. Nō
enī h̄et amaritudinē p̄uersatio illī. nec cedūt p̄s
et illī s̄ letitiā z gaudiū. Quarto h̄uenit nīra de-
sideria. Eccl. xv. Obutabit illi qñi mī hono. Cf. ix
Ruct̄ brē v̄gis fuit r̄ps. de quo duo s̄t vi-
dēda. s. q̄lis ē q̄tū ad se. z q̄lis ē q̄tū ad su-
us effectū. Quātū ad se aut̄ iste fruct̄ est
triū subarū. s. carnis. aie. z deitatis. De quo dī in
p̄s. A fructu fructi vñi z olci. Per fructū siḡt
d h̄

Sermo

caro xp̄i que mortua fuit in passione s̄z germinavit et pullulavit in resurrectione. multū autē fructū in ascensione: et sp̄s sancti missice. Jo. xii. c. Nisi granū frumenti cadēs t̄c. Per oleū h̄ellī ei⁹ aīa q̄ fuit oleo sp̄us sc̄i plena. p̄s. Unite de⁹ de⁹ tu⁹ oleo leticie. Per vinū q̄ letificat cor hoīis intelligit eius diuinitas. in cuius visione cōsistit gaudiu⁹ et letitia oīu⁹ bīo⁹. Job. xxviii. Cidebis facie ei⁹ in iubilo. Sedō q̄lis sit iste fructus in suo effectu. Nas satiat et reficit nos in p̄nti et in futuro. de satietate in p̄nti dī Ecc. xliii. Ego q̄si vītis fructificau⁹. In p̄nti qdē est tripler famē. delitiarū. diuinitia⁹. et hono⁹. Iste igit̄ fructus sedat famē delitiarū: pre sua odorisera suavitate. Jō dic⁹ Fructificau⁹ sua uitatē odoris. Eius enī sugitas et dulcedo. oēm suavitatem et dulcedinē carnalē reddit iſpidā et amarā. Greg. Bustato sp̄u desipit oīs caro. Sedat famē mūdanorū hono⁹. pre sui honoris sublimitate. et iō dicit Flores mei fruct⁹ honoris. Tāta enī est honoris celestis sublimitas. q̄ oēs mūdanū honore p̄ceptibile facit et rile. Greg⁹. Terrena altitudine cōfundit. qn̄ celsitudo celestis ep̄f. Sedat famē diuinitiarū pre sui affluētia et honestate. iō s̄bdif. Et honestatis. Diuinitie enī iterdū sunt ihoneste: q̄ sepe ihonesto mō sunt acqsite. Diuinitie autē celestes sunt honeste: q̄ honestatē diligunt: et honestū faciunt. Sap. vi. Innumerabilis honestas per manus illius. Per iō iste fruct⁹ reficit et satiat in futuro de quo dī in p̄s. Cū dederit dilectis suis somnu⁹ t̄c. Per Tertio dat eis fruitionē sue dīnūtatio⁹. iō dī filij merces. Nam Angustini visio est tota merces. Per Tertio dat eis visionē sue humanitatis quam accepit in virginis vētre. ideo dī Fructus vētris. Per Quarto dat eis desideriorū adiunctionē. Jō s̄biūgit. Hūs vir qui adipleuit desideriū suū. Iste autē fruct⁹ nō dabit oīb⁹: s̄z tñ illis qui potēter honestē seruit. Jō s̄bdif. Sicut sagitte i manu potētis. Qui oīa trena a se excutuit. ita filij excusorū. Qui hostē intra portā suorū sensu⁹ nō admittuit. sed extra cū eo colloquiū faciūt. Jō s̄bdif. Nō p̄sundet cū loqueſ inimicis suis in porta.

Ructus bñdīcēt vētris bñtē Mārte est ille de quo dī in Luc. i. Bñdīcēt fruct⁹ vētris tui. Est autē bñdīcēt sic dicit Ber. in odore. in sapore. et in sp̄e siue decoro. Est etiā bñdīcēt ex plenitudine gr̄e. Eius autē tātus odor fuit q̄ patre recōciliavit. Petri. xvij. Ecce odo: filij mei sicut odor agri pleni. Hū dī ager vōgo maria de cui⁹ utero vite fruct⁹ effulgit credētibus. et nos oēs de plenitudine ei⁹ accepimus. Per Sedō tātus fuit q̄ de mones cōturbauit. Jō assimilat odori vītis. qui hoīes delectat et buffones conturbat. Ecc. xxvij.

X

Ego q̄si vītis fructificau⁹ suavitatē odoris. Assimilat etiā odori myrrha electa dedi suavitatē odoris. Sic enī myrrha expellit uermes. sic odor istius fruct⁹ cōturbauit et expulit demones. Per Tertio ei⁹ odor fuit tātus q̄ totū mūdū replevit suavitate. ita ut qlibet clamet et dicat Lant. i. Trahe me post te in odore vnguero rū tuorū currimus. Job. ix. Dies mei trāscerit q̄si naues poma portates. Sicut enī i nauib⁹ post pomā remanet odor. sic cōplera vita mortali xp̄i qui per mare hui⁹ mūdi nauigauit: odor: sc̄issime sue puerationis nobiscū remāsit. Sedō iste fruct⁹ fuit bñdīcēt in sapore. Qui qdē sapor: sīam nfam delectat. Lant. ii. Fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Usi perrus in xp̄i trāfiguratione: tāta isti⁹ fruct⁹ dulcedine fuit plen⁹ q̄ semp̄ ibi uoluit manē. p̄s. Bustate et videte qm̄ suavis est dñs. Jtē. Quā magna multitudo dulcedis tue dñc. Per Sedō appetitū puocat. Ber. Fruct⁹ iste semel gustatus: dulcedine sua magis eritat appetitū. nosq; ad se iūtū dicēs. Qui edūt me adhuc esuriēt: et qui bibūt me adhuc sitiēt. Per Tertio oīa amara dulcorat. Deut. xxvij. Inundationes maris q̄si lac fugit. ille iūndationes maris q̄si lac fugit. qui mūdanas amaritū dies delectabili recipit. Judith. v. Fōtes amari dulcorati sūt eis ad bibēdū. Unū paulus in suo r̄tu dulcedinē istius fruct⁹ gustauit. q̄ oīa aduersa postmodū gaudent sustinuit. Per Quarto oīa elis dulcia in amaritudinē i iſipiditatē cōmutat. Proverb. xxvij. Alia saturata. i. dei amore repleta. cabit saūt. i. despiciet oēm dulcedinem mūdā. hūnā et terrenā. Per Tertio iste fruct⁹ est bñdīcēt in sp̄e siue decoro. p̄s. Speciosus forma pre filiis hominū. Jtē. Et syon sp̄es decoris elis. Elus enī sp̄es est tā pulchra: et tā decora q̄ regrit a nob̄ magna purificationē. Mat. v. Hū mundo coide qm̄ ip̄i dñi vīdebūt. Est tā gratiosa q̄ ibi hēmus nostrā delectationē. i. Petri. i. In quē desiderāt angelī. p̄spicē. Hester. v. Facies tua est plena gloriā. Est tā gliosa q̄ ibi hēmus nfaz delectationē et bñtudinē. p̄s. Cū dederit dilectis suis somnu⁹. i. mortē. ecce hereditas t̄c. Jo. xvj. Hec est vita eterna ut cognoscāt te t̄c. Per Quarto iste fruct⁹ est bñdīcēt p̄p̄t triplicē bñdīctionē gr̄e que in ip̄o fuit. Per prima est gr̄e vñionis de qua dī Joā. i. Verbi caro factū est. Per Sedō est gr̄e capitū que est influentia p̄ quā in corp⁹ ecclie iſluit sensu⁹ fidei recte: et motū opatiōis bone. de qua dī Joā. i. De plenitudine eius nos oēs accepimus. gr̄az pro gr̄a. De ista plenitudine capitū dī in p̄s. Impinguasti in oleo caput meū. Per Tertia est gr̄e plenitudis singularis. Ceteri enī sc̄i hñcerūt gr̄az ad mēsurā: xps autē sine

mēsura. Jo. iii. Nō enī ad mēsurā dat deus sp̄fi.
Ipo. s. Ista triplex bñdictio ḡe significata est De
utero. xxxij. Bñdicit̄ sit in filiis aser placēs in scri-
bus suis:tingat in oleo pedē suū: ferrū t̄ es calcia
mētū eius. Per aser qui iterp̄at beat̄ intelligitur
xpus:qui uerā t̄ semp̄itnā bñitudinē hēt. Iste hēt
bñdictionē ḡe capit̄:per quā influit in mēbra fi-
deliū:t̄ id est eis placēs t̄ grat̄. id dī. Placens sic
scrib̄ suis. Hēt ḡrāz plenitu dini singularis. id dī
Tingat in oleo pedē suū. Celi enim sc̄i vix in oleo
tingat digitū suū. xps aut̄ a capite usq; ad pedes
tot̄ in oleo tinct̄ fuit. Hēt etiā ḡrāz vñionis. pp̄
qd dī. Ferrū t̄ es calciasc̄i eī. Per ferruz q̄ oia
domat intelligit̄ potētia dei. Per es qd est iputri-
bile intelligit̄ eternitas dei:qui hēt insupabilē po-
testatē:t̄ interminabilē eternitatē. C Sermo p̄m

S Albanus signat vñginez mariā iurta illud
Eccl. xxviii. Quasi myrrha electa dedi sua
uitatē odoris:t̄ q̄si storar t̄ galban̄ t̄ c. As-
similat aut̄ galbano rōne arboris. liquoris. t̄ vñ-
tis. Arbor aut̄ siue plāta ex q̄ pcedit galban̄ dī se-
rula a serido:q̄ pueri t̄ puelle solēt de huiusmōi
ramis uapulare. Bñ ergo maria dī serula. q̄ dia-
bolū seruit. Ipsa enī diabolū pfudit. p̄truit. t̄ de-
fecit. Diabolus hēbat magnā potētiā. magnā astu-
tiā. t̄ magnā malitiā. Ipsa enī p̄truit eī potētiā
Bñ. iii. Ipsa p̄teret caput tuū. Lōsu dī eī astu-
tiā Judith. xiii. Una mulier hebreæ fecit pfusio-
nē in domo nabuchodonosor. Et deiecit eiusdem
malitiā. Elusdē. ir. Erit enī memoriale nois tui.
cū man̄ semine deiecerit cū. C Sc̄do assimilatur
galbano rōne liquoris qui dī galban̄ a gala qd
est lac. Est enī pigmetū ut dī Papias ex illo suco
t̄ diversis spēb̄ pfectū. Est ēt gutta magni odo-
ris. Ero. xxx. Sumetib̄ galbanū magni odoris
t̄ boni. Signat igit̄ ritā btē marie que ad istar la-
ctis fuit alba. pura. t̄ mūda. Lai. v. Oculi eius si-
cū colubē sup̄ rhullos aqrū. pp̄ter ḡe plenitudi-
nē. Et fuit lora lacte. pp̄t nimiā puritatē. C Sc̄do
istar pigmeti fuit diversis aromatiū vñtib̄ plena
Lai. iiij. Que est ista que ascēdit per deftū sic vñgu-
la sumi er aromatib̄. C Tertio fuit tota odorifera.
Lai. iiiij. Odor vnguētoz tuoz sup̄ oia aroma-
ta. q̄ eī odor ad istar cinnamomi p̄ficit̄ cor p̄tra-
ice tribulationū. ad instar balsami p̄seruat a pu-
tredine petōp̄. Et ad instar myrrhe fugat fumos
tētationū. Eccl. xxviii. Sicut cinnamomū t̄ balsa-
mū aromatizans odorē dēdi. C Tertio assimilat
Galbano rōne efficacie sine vñtis. Ipsa est sp̄s
aromatica. Est enī rāte vñtis q̄ vulnera sanat. scr-
p̄tes fugat. frigidas passiones curat. t̄ morbū ca-
duchū alleutat. Sic brā vñgo maria sanat vulnera

petōp̄. Nā sanat pct̄i sup̄bie:er p̄sideratione sue
humilitatis. pct̄i luxurie:er p̄sideratione sue vir-
ginitatis. pct̄i auaritie er p̄sideratione sue paup-
tatis. C Sc̄do fugat tētationes demonū. Judic̄
rvi. Eradidit enī dñs in manu semine t̄ pfudit enī
Ipsa enī hēt demonē in sua pt̄ate:t̄ ip̄z q̄n vult po-
test expellē t̄ sugare. C Tertio istāmat frigidos ad
amorē celestī. Prover. ult̄. Nō timebit domini
sue a frigoris nūis. oēs domestici eī uestiti du-
plicib̄. Ipsa enī hēt duplicita uestimenta. s. uestimē-
tū deauratū: t̄ uestimentū uarijs colorib̄ p̄tertum
iuxta illō p̄s. Asticit regina t̄ c. Et ista duplicita ue-
stimenta uestit domesticos suos: dās eis uestimentū
deauratū. i. aureā charitatē. t̄ diuersis colorib̄ cō-
tertū. i. vñtū uarietate. Et id illi qui sic sunt iduti
nō timet frigus pct̄i: q̄ semp̄ calescūt in amore ce-
lestī. C Quarto alleutat in auarī affectū īrenoꝝ.
Auaritia enī est sic morbū caducus. Dicunt enim
illi cadūt in frā: sic t̄ isti sup̄ frenis. Istū morbus
sanat ex p̄plo sue paupertatis: q̄ ipsa oia frēna despe-
rit. Ber. Quicqđ honoris in p̄plo. qcqd de p̄ina
domo rerū terrenarū habere potuisset: oia arbitra-
ta est ut stercora ut p̄pm lucifaceret. C Sermo. ij.
S Alline hñti pullos maria assimilat. Hee
enī gallina p̄re ceteris aialib̄ hēt que de-
nouo tria assūmit. s. cōpassiōnē. sollicitu-
dinē. magnanimitatē. t̄ in souēdo oua curaz assi-
duā. C Assūmit enī cōpassiōnē: q̄ sup̄ pullos par-
uulos t̄ infirmos intātū cōpatit q̄ videt simul in-
firmari. Et istā cōpassiōnē ostēdit in plumis siue
in alis: q̄ tota efficit hispida. t̄ in uoce q̄ tota effi-
cīt rauca. C Assūmit etiā sollicitudinē: t̄ h̄ in duo
bus. s. in pascēdo: q̄ vndiq; grana q̄rit: t̄ cū inue-
nerit: pullos uociferādo illuc uenire fac. C Sc̄do
in custodiēdo q̄ eos sub alis custodit: t̄ eos ab in-
sidijs milui p̄tegit. vii dñs Mat. xxij. Quotiens
uolui p̄gregare filios tuos quēadmodū t̄ c. C Assūmit
etiā magnanimitatē: q̄ cū nāliter galline t̄
alie aues hoīes isequētes su giāt: ipsa tñ hoīes isē
quētes pullos nō solū nō fugit: s̄ ēt ip̄m ī isurgit
t̄ ipsa rostro t̄ alijs clamorib̄ iuadit. C Assūmit
etiā diligētiā magnā. s. in souēdo oua: q̄ sc̄p̄sā ne-
gligit: t̄ sup̄ oua se icābit semp̄. Prop̄t ista igit̄ vñ-
go maria tali galline merito cōparat. C Primo p̄
cōpassiōnē quā ipsa ostēdit. Fecit enī se hispidā. i.
vñlē t̄ abieccaz pp̄t nimiā sui corporis afflictionē. id
potat dicē illud Lai. i. Nolite me p̄siderare eo q̄
fusca sim: decoloravit aut̄ me sol. Ille si dicat. post
q̄ sol. i. xps se decolorauit sustinēdo vilissimā pas-
sionē. t̄ ego me decolorauī pp̄t nimiā cordis abie-
ctionē. Intātū etiā cōpassa est filio parēti q̄ quo-
dāmō facta est rauca. Raucedo aut̄ uel ex nimiō

Sermo

clamore: uel ex nimis labore causat. Ipsa igit̄ filio existere in cruce tātū clameauit eiulādo:tātū mēbra sua fatigauerat pect̄ p̄tūdēdo. brachia p̄stingēdo. manus allidēdo. ceput ad crucē scriēdo. q̄ tota fuerat lāguida. et tota rauca. Tātū etiā flue-
rat q̄ oculi eī quodāmō defecerat. Id merito po-
terat vicē cū pp̄ha. Labor aut̄ clemās rauce facte
sunt sauces mee. C Sēdo assimilat huiusmodi
galline ppter nimiā sollicitudinē quā de nob̄ hēt i
pascēdo et custodiēdo. Nā dū eēt in p̄nti vita nos
pascēbat cibo doctrine. Prover.iii. Os suū apu-
it sapie et lex clemētie in lingua eius. Mō etiā nos
pascit cibo ḡfe. Ibidē De nocte surrexit deditq̄
p̄dā domesticis suis et cibaria ancillis suis. P Hēt
etiā sollicitudinē in custodiēdo: q̄ s̄b alis suis nos
custodit: et ab ifidijs diaboli nos p̄tegit. Ista est
illa mulier te q̄ dī Apoc.rij. Lui date sūt due aie-
magne. Una est ala misericordie s̄b qua p̄tōres cō-
fugiunt ut deo recōciliēt. Alia ala est ḡre sub qua
lūstī p̄sistit ut in ḡfa p̄seruenf. Pr̄imi p̄nt dicē cū
pp̄ha. Sub vmbra alarū tuatū p̄tege me a facie
impioꝝ qui me afflirent. Sc̄di p̄nt dicē c̄t̄ codē
Sc̄apulis suis obvibrabit tibi. C Tertio assimilat
galline ppter magnanimitatē. Est enī magnani-
mis et tā fortis: q̄ oēs hostes n̄os iuadit: et eos a
nob̄ expellit. Est enī ut dī Lāti.vi. Terribilis ut ca-
stroꝝ acies ordinata. Sic enī acies militū ordina-
te sūt hostib̄ in magnū frōrē: ita q̄ statim fugiūt
et frāgunt. sic demones ipsam valde timēt: et a sa-
cra sua fugiūt: et oēs acies p̄stringunt et frāgūt.
Propt̄ B dī Lāti.vii. Quid videbis i sumitate ni-
si choros castrop. C Quarto assimilat galline qa-
diligēter nos souet: denec in filios dei nos gene-
ret. Un p̄t̄ dicē cū aplo.i. Lox.iii. In r̄fo iesu
per euāgeliū ego uos genui. P Ut dū aut̄ q̄ gal-
lina sepe non solū oua pp̄lia souet s̄; etiā ouanatū
et pauonatū. s̄; etiā creuerint ucri pulli m̄fi adherēt.
Unates ḥo se aq̄s mergūt. Pauones aut̄ de sua
pulchritudine gliātes: nutritē relinquit. Sic bīā
ego multos souet et nutrit s̄; per p̄cessuꝝ t̄pis: ue-
ri filij et deuoti sp̄ ih̄am sequunt p̄ deuotionē. Allij
ho eā deserit: aut̄ se aq̄s delitiatū iūgentes: aut̄
se gliātes de suis mūdanis honorib̄. Propter B
ipsa p̄t̄ dicē et p̄queri. Filij alieni mētiti sunt mihi.
Sēpe enī bīā maria illos q̄ erāt a deo alieni as-
sumit ad souēdū et nutriēdū. s̄; postq̄ eos nutritive
rit sibi mētiunt: q̄ eā deserit et iūgrati erit: iūsup
et in p̄ctis iūterascit: nōnulli etiā claudicare vo-
lūt. uolētes fuisse sibi et diabolo. Ideo bīā dī. Filij
alieni mētiti sunt mihi. C Sermo.iiij.

Audiū q̄ntuplex hūit ego maria in p̄st̄
vita. Pr̄imi sūt in filij dei p̄ceptiōe. Et

III

istud gaudiū ex q̄tuor causabaf. P Pr̄imo et eo q̄
efficiebat m̄f dei. Aug. i f. de assūpt̄. Vide ingt
deus gabrieli. p̄siliū deser v̄gini marie. huic et go-
vniciū meū quo chario: sūt alt̄ nemo: et ut plenī
dicā alterū me donare uolo. ut illa sit m̄f cuī ego
suz p̄. Ul̄go maria te m̄f: p̄siliū ḡfa nō natura
genitricē te uoluit dici p̄ctas quā nō sinebat int̄
grīss. Sēdo q̄ p̄cipiebat ex opatiōne sp̄us sc̄i
nō ex semine m̄lli. Aug. ubi. s̄. Erit de sc̄a sc̄t̄i
p̄ illatū utesū: eritq̄ sine marito m̄f: cuī ego sine
piuge suz p̄. Veda sup̄ Lūcā. Sp̄s sc̄us in v̄gi-
nē supueniet: q̄ et mētē cī ab oī sorde vitioꝝ emun-
dauit. et in el̄ ufo redēptoris corp̄ sp̄s sc̄i opatiōe
et sine virili semine: de ip̄si v̄gis carne cresuit. Hic
roꝝ in fmone dc assūpt̄. Cū ad mariā accessit sp̄s
sc̄us sic lana cū ific̄t sanguine p̄chiliū uel muricis
stūk in purpurā. sic ipsa sine coltu v̄sa est in m̄fem:
ut iā nō sit qđ suerat: s̄; purpura uerissima ad iduē
dū indumentū sumi regis diuinit̄ optissime dedi-
cata. C Tertio et eo q̄ sūt visitata et salutata a taz
nobili p̄nympho et celesti nūcio. s̄. angelo gabrie-
le. Aug. ubi. s̄. Secreta plugia celebrata sūt i ma-
rie thalamo: qb̄ gabriel p̄nymph̄ interfuit. Vide
de ingt gabriel et ethereas sedes rūpe: et antiquum
p̄siliū v̄gini deser marie. hec incolit p̄ua menia na-
zareth: s̄; sibi p̄sēt celi palatia. C Quarto et eo q̄
per eā debebat fieri salus generis h̄niant. Aug. in
quodā fmone. Maria ip̄leta est ḡfa. Eua eucua-
ta est culpa. maledictio eue mutat in bñdictiones
marie. Iluctrix peccati eua. auctrix meriti maria.
Eua occidēdo obsult: maria viuificādo p̄suit: p̄ i
obediētā obediētia mutat. fides p̄ imp̄fida cōpē-
sat. C Sēdū gaudiū hūit in p̄tūritiōe: et illū gau-
diū ex q̄tuor causabaf. P Pr̄imo et tā nobili ple.
vñ dīc angelus. hic erit magn̄ et filī altissimi vo-
cabit. Sup̄ quē locū dīc Berū. Altissim̄ nāq; p̄
q̄uis oīpotēs sit: nō tñ uel cōlē sibi p̄dē creaturā:
uel iēlē sibi filiū ḡignē potuit. Fec̄ igit̄ āgelū ma-
gnū: s̄; nō altissimū: solū aut̄ v̄nigenitū q̄: nō fecit
s̄; genuit ip̄m sibi p̄ cia cōparati: nec iniuriā exti-
met nec rapinā. C Sēdo et p̄fuit p̄ pudore. Aug.
in fmone de nat̄. Ul̄r nō trāsibit p̄ portā sic ait dñs
ad ezechielē nisi dñs isrl. ubi evidecer monstrar̄ q̄
sc̄a maria sp̄ v̄go p̄māsit. v̄go aut̄ p̄tū. v̄go in p̄tu.
et v̄go post p̄tu p̄cepit et v̄go est: lactat et v̄go ē. uti
q̄ cor t̄pi nō potuit: que iēgritatē gnāvit. C Ter-
tio ex angelica iūbilatiōe. Audiebat enī angelos
iūbilates. vñ cātat ecclia. Dū paris et gaudes can-
tāt celi agmina laudes. Vgo de sc̄o vic. Ad eius
p̄tu multitudo cccinit angelos. Absit igit̄ ut iter
āgelos discursus lūmūda steterit: septē dieb̄. Ber.
Fulget in tenebris lux noua de celo. gaudiūz ma-

Sermon

gnū euāgelistā agelus de celo laudat multitudo militie celestis. dāt glia deo: par hoib' bone uolūtatis. **V** Quarto ex eo q̄ piebat sine dolore. Her. Obtā sūme int̄ mulieres bñdicta: sola a maledictiōe gnāli liba t̄ a dolore p̄tūlētiū aliena. Nec mīrū si dolorē nō tulit mīsi: qui tulit dolorē totū mūdi. O uere nouitas inaudita. vgo pepit t̄ post p̄tū inuita lata p̄māsit. secūditatē plis cū carnis ītegritate: t̄ gaudiū mīfis cū v̄ḡrat̄is honore. Ago de scōvic. Idecirco p̄ma mīr cū dol̄ re pepit: nō q̄ a viro p̄ce pit. s̄ q̄ cū libidinē p̄cepit. H̄; neq̄ de semine viri vgo p̄tū accepit: t̄ ob h̄ filiū sine dolore edidit. **C** Tertiū gaudiū h̄uit in filiū resurrectiōe: t̄ istud gaudiū causabat et q̄tuor. **P**rimo ex eo q̄ fillū suū imortalitatē iduit. Ro. vi. Xps resurgēs ex mortuis sā nō morit̄ t̄c. Et Leo papa. Post passionē ruptis vinculis mortis: infirmitas in v̄tutē. mortalitas in eternitatē. p̄tumella trāsit in glia. **H**ecdo ex eo q̄ scōs p̄ies de limbo edurit. Iacha. ix. Tu quoq̄ in sanguine testamēti tui eduristi vincitos tuos de lacu in quo nō erat aq̄. **T**ertio ex eo q̄ resurrectionis n̄fe spez dabat s̄. Coz. iiiij. Qui suscitauit iesuz: t̄ nos cū iesu suscitabit. H̄emī spem resurrectionis n̄fe considerata gloria capitilis n̄fi. **V** Quarto ex eo q̄ angeloz n̄uerū restaurauit. ps. Judicabit in natiōib' demonū. s̄. ip̄lebit ruinas. s̄. angeloz. Jō 6; 3. H̄. eg. Angelus q̄ nūciavit r̄pi resurrectionē in ueste alba appuicit: ut de sua appetitione gaudiū demōstraret. **C** Quartū gaudiū h̄uit in r̄pi ascēsōe. Et illud gaudiū causabat et q̄tuor. **P**rimo q̄ fillū suū ad p̄tis dexterā sedē debebat. Marci ult̄. Dñs qdē lēsus postq̄ locut̄ est eis assept̄ est in celū: t̄ sedet a dextris dei. **H**ecdo ex eo q̄ aias scōp̄ oīu; ducebat i celū. ps. Ascēdēs r̄ps in altū captiuā durit captiuitatē. Mich. ii. Ascendit ier p̄dēs aī eos. **T**ertio ex eo q̄ celestem ianuā apiebat. Heb. iiiij. H̄intes p̄tificē q̄ penetrauit celos iesuz. Mō eternitatis nob̄ aditū deuicta morte repauit. vñ cātat ecclia. Tu deuicto mortis aculeo apuisti credētib' regna celoz. **Q**uarto ex eo q̄ fillū suū aduocat̄ h̄māni generis p̄stitutus erat. j. Jo. iiij. Aduocatū h̄emī apud patrē dñz ieſu r̄bm: t̄ ip̄se est pp̄statio p̄ p̄tis n̄fis. Heb. vii. Semper viuēs ad iterpellādū p̄ nob̄. **C** Quintū gaudiū h̄uit in sua assūptōe. Et illud causabat et q̄tuor. **P**rimo ex eo q̄ ascēdebat in celū cū aia t̄ corpore glificato. Aug. in fīmo. de assū. Letat maria letitia ienarrabili corpe t̄ aia in pp̄tio filio: p̄ propriū filiū quē in uīo suo gessit: quē genuit. quē sōvit: quē aliuit: dei genitris: dei mīstracris: deiq̄ seruītris. de q̄ q̄sī alī sentire nō audeo alī dicē nō p̄sumo. **H**ecdo ex eo q̄ a tota celesti curia fuit alſo

III

xxviii

cīata. H̄iero in sermone de assūptōe. Ad eius eregas angeli famulabant̄ t̄ vniuerso celoz curie p̄gratulabant̄: nec mirū q̄ mīnus illius honor est qui ex ea nat̄ est. Idē ibidē. Credif̄ q̄ ip̄se saluator̄ tot̄ festiuū occurrit t̄ cā cū gaudio secuū in throno collocauerit. alſoq̄ quo mō impliſſet qđ p̄cepit. Honora patrē tuuū t̄ matrē tuā. **V** Tertio ex eo q̄ ad dexterā filii sui erat collocāda. Idē ibi dē. Credēdū est celoz militiā cū v̄ḡinib' festiue sibi obuiā aduenisse eāq̄ in ingēti lumine circūful sīſe. t̄ usq̄ ad thronū aī mūdi p̄stitutionē sibi patrū cū cāticis t̄ laudib' sp̄ualib' eā p̄durisse. hoc significatū est. iiij. Reg. li. ubi dī. Posit̄ est thronus mīfis regis que sedet ad dexterā ei'. **V** Quarto ex eo q̄ debebat eē hu mani generis aduocata. Her. Ipsa est apud deū aduocata n̄fa que nō p̄t sustinē repulsam: q̄sī apud eū inuenit grā. Prudēs q̄ppe vgo nō sap̄iam ut salomon. nō diuītias nō honores q̄rebat s̄ grāt̄ia regrebat. Queram̄ igis grāt̄ia s̄ per inuētricē grāt̄ia. Ceterū q̄qd est qđ deo offerre paras marie cōmēdare memēto ut eodē alueo ad grē largitorē grā redeat quo influxit. Mō solū aut̄ vgo obtā pp̄t causas supradictas est gaufa. s̄ etiā gaudiū magnū in celo se ē q̄sī ipsa p̄cepit t̄ assūpta fuit. Aug. in fīmo de annūc. Egerūt in celo festa dei eūz gabriel rediſt t̄ virgo p̄cepit. Agant̄ in fr̄is gaudiā noua q̄ vgo p̄cepit t̄ pepit. H̄iero. H̄ic in cōpara tōne dei nemo bonus est. sic in cōparatiōe mīfis dei nulla p̄fecta inuenit. etiā si v̄tutib' erimis p̄bet. Deniq̄ si gaudiūm sit in celo de vno p̄tōre penitētiā agēte mīlo magis extimādū ē p̄tātē v̄gis eraltatiōe. **C**h. iiiij. Ratiā dei inuenit vgo maria iuxta illud. Inuenisti grāt̄ia apud deū. Adēduz est ligit q̄lē grāt̄ia inuenit. q̄liter. t̄ pp̄ter qđ. Inuenit qdē fīmo Her. grāt̄ia co:pales. mētales t̄ celestes. **C** hic aut̄ co:pales fuerunt q̄tuor que fulserūt in ei' carne. Quia fuit v̄ginitatis p̄miceria. sine corruptionē secūda. sine grauedine grauidā. t̄ sine dolore puerpa. **H**ic aut̄ celestes fuerūt q̄tuor que fluerūt sibi de celo. s̄. in ei' uīo scīf̄atio. angelica salutatio. sp̄us scī supuētio. t̄ filiū dei p̄ceptio. **H**ic mētales siue sp̄iales fuerūt q̄tuor que fluerūt in ei' mētē. s̄. deuotio humilitatis. reuerētia pudoris. magnitudo credulitatis. t̄ mīmonisū cordis. **C**ircas scōm. s̄. q̄liter grāt̄ia inuenit. Notāduz q̄ euā per tria amissit grāt̄ia dei s̄. per supbīā. inobedētiā. t̄ curiositatē uanā. Ecōtra maria grāt̄ia dei inuenit merito hūilitatis quaz h̄uit qñ. s̄. se acillā uocauit. sup quē locū dīc Her. Semper solet esse grē dīne familiaris hūilitas: que cedē nō nouit honorib' isoleſcē glia nescit. mīfis dei

d iiiij

Sermo

eligit: et ancilla se noiat. Non est magnus in absentia
ne eē hūlē: magna et rara est vē honorata vīgītas.
¶ Sed iuenit grāz merito obediētie: quā deo et
hibuit qn̄ dirit. Ecce ancilla dñi. Aug⁹. Eua oc-
cidēdo obsuit. maria viuificādo p̄fuit. pro iobediē
tia obediētie cōmutat. fides pro p̄fidia cōpensat.
¶ Tertio iuenit grāz merito solitudis. Non enī su-
it curiosa. s; deo et sibi uacauit. vñ āgeius nō inēit
cā in foro tāq̄ mūdants curis inītēte: s; in thala-
mo tāq̄ soli deo et sibi uacātē. Amb⁹. in li⁹ de vōgi-
nib⁹. Non debet eē vōgo vulgaris. i. de vulgo. nō in
platea nec in uoce q̄rula et gestu lubrica. facilis au-
ditu ul̄ affatu. Quicq̄ ligit hēt hec tria. hūilita-
tē. obediētie p̄mptitudinē. et mētis uacationē. dei
grāz poterit inuenire. Ysa. lvi. Sup quē regescet
spūs me⁹. nisi sup hūlē. Ecce hūilitas. Et qet⁹.
Ecce mētis tranquillitas. Et tremētē fūmones me-
os. et ex hoc adimplētē. Ecce obediētie uelocitas.
¶ Circa tertium. s. ppter qd inuenit grām. sciendū
q̄ nō tisi ppter se inuenit. s; ppter nos ut de eius
plenitudie nos oēs accipiam⁹. Her. Copiosissima
charitate brā vōgo sapiētib⁹ et isipētib⁹ debitricē se
fec̄: oib⁹ sinn̄ misericordie apuit. ut de ei⁹ plenitudie
accipi. et uiuersi. captiuus redēptionē. eger cura-
tionē. tristis p̄solutionē. p̄cōr̄ uenīā. iustus ḡfam.
angelus leticiā. deniq̄ tota trinitas gliaz. filii per
carnis substantiā. ita ut non sit qui se abscondat
a calore eius.

Sermo. v.

s Ratiā dei hūlit maria. Ipa qdē hūlit grē
iuētione. vñ dirit sibi angelus. Inuenisti
grāz quā q̄rebas. Inuēstī qd̄ aſi te nemo iuenire
potuit grāz. videlz apud deū. quā grāz: dei et ho-
minū pacē. mortis destructionē. vite reparacionē.
Pn̄t ligit sibi dicē p̄cōres secure. Redde nob̄ gra-
tiā quā pro nob̄ iuenisti. q̄ nisi p̄cōres suissem⁹.
nō fuisses m̄f dei. et tō tale grām non inuenisses.
¶ Sed hūlit grē iuētē repletionē. Jō āgelus vo-
eat eā grā plenā. ¶ Est aut̄ tripler plenitudo. Que-
dā est ad iſtar flumis. et iſta fuit in r̄po. p̄s. Flumē
dei repletū est ags. Quedā est ad iſtar riuis decur-
rētis. et iſta fuit in stephāo et in apl̄s ceteris et alijs
scis. p̄s. Riuos eius iebriās et. Quedā est media
iter has duas que est ad iſtar fōtis. et iſta fuit i ma-
ria. q̄ semper plena fuit. et nunq̄ in aliquo dīmi-
nuta. et ei⁹ plenitudo fuit media inter plenitudinē
diuinā et humānā. ita q̄ ei⁹ plenitudo fuit minor
q̄ diuina. s; maior q̄ ois alia plenitudo hūana.
Her. Legim⁹ stephanū plenū grā et apl̄os plenos
spū scō: s; lōge dissilīt a maria. q̄ nec in illo hīta-
uit corporalr̄ diuinitatis plenitudo. nec illi cōceperūt
de spū scō. Hiero⁹ sup illō aue grā plena. Talib⁹
decebat vōgīne oppignorari v̄tutib⁹ ut eēt grā plēa
que celis dedit gliam. terris deū. pacēt̄ refudit.

V

gēsib⁹ fidē. vītīs finē. vite ordinē. morsib⁹ discipli-
nā. ¶ Tertio hūlit ḡfe accumulationē. q̄ ea que
oli scī p̄ticulariter hūcūt. ista hūlit vniuersaliter.
Hiero⁹ in fūmone de assūp. H̄n maria grā plena q̄
ceteris qdē p̄ p̄tē p̄stat. marie dō se ifudit tota grē
plenitudo. Descēdit q̄ppe sīc pluua in uellus. et si-
cut stillicidia stillātia sup terrā. Plane celestis im-
ber lapsu placido vōgīncū uellus ifudit. et tota dīnt
tas in ei⁹ carne p̄culit ac demū p̄ crucis patibulū
er̄p̄ssuz oib⁹ terris pluuiā salutis effudit. et huma-
nis mētib⁹ stillicidia grē p̄saltit. Vlere grā plena p̄
quā largo spūs scī imbre superflua est ois creatu-
ra. Qd̄ ipa vniuersalit̄ hūlit oēs grās q̄s ceteri scī
hūerūt p̄ticulariter patet. Abrahā qdē hūlit fidē.
s; ista est fidclior. Moyses māsuetudinē. s; ista mā-
suetioz. Dauid hūilitatē. s; ista hūlitor. Joānes vō-
gītatē. s; ista purior. Martha hospitalitez. s; ista
libalior: q̄ nouē mētib⁹ r̄pm hospitata fuit. Mag-
dalena p̄tēplationē. s; ista p̄tēplatioē s̄blior. Ni-
cola⁹ misericordia. s; ista clemētior. q̄ m̄f misericor-
die uocat. ¶ Quarto hūlit grē accumulare iper-
mitionē. Alii qdē scī hūlt grāz. s; cū p̄mixtioē ue-
nialiū p̄cōr̄. In hac aut̄ nulla fuit p̄cōr̄ p̄mixtio.
nec origiolis nec actualis nec uenialis. Cant. llii.
Tota pulchra es amica mea et macula nō est i te.
Ipa enī fuit pulchra et tota pulchra et sine macu-
la et sine p̄cōr̄ ueniali. q̄ nō habuit aliqua p̄cōr̄ ad-
mixtione. Jō dī S̄ab. vii. Nihil inqnatū in illam
itroiuit. Lādor est enī lucis eternae. et speculuz sine
macula. Eccl. r̄xili. Quasi balsamū nō mixtum
odo: me⁹. ¶ Quinto hūlit grē ipmirte p̄seruationē
et p̄firmationē. A deo qdē in grā p̄firmata fuit q̄
ab ipa grā cadē nūq̄ potuit. ex eo q̄ dīna sapia cā
septē colōnis muniuit. Prouer. ix. Sapia edifica-
uit sibi domū. excidit colīnas septē. Per septē co-
līnas p̄nt itelliq̄ septē dona. s. s. q̄ ipa plena fuit
ul̄ p̄nt itelliq̄ septē v̄tutes. s. ires theologice et quo-
tuor politice q̄s oēs ipa hūlit. Eccl. r̄xili. In me
ois grā vite et v̄tatis. In me ois spes vite et v̄tutis.
¶ Sexto hūlit grē p̄seruate remūerationē. Et qm̄
de⁹ dat mēsurā glie fūm q̄titatē hūilitatis et grē. iō
de⁹ sibi imētitatē glie p̄culit. q̄ in hoc mūdo imē-
sā hūilitatē et grāz hūlit. Quia enī p̄fūde se hūlia-
vit. iō exaltari meruit sup choros oīum angeloz.
Quia hūlit hūilitatē iteri⁹. et māsuetudinē exteriūs
in corpe. iō exaltari p̄meruit q̄tū ad totū sbiectū.
s. corp⁹ et aīaz. et q̄ aīa fuit glificata: et co:p⁹ fuit ue-
ste imortalitatis idutū. Quia se hu mīliauit hūndo
ancille offīci. cōmissuz est sibi illuminādi offīci. et
scōs q̄ sūt in via et illos q̄ sunt in p̄ia. Her. Marie
p̄stia tot̄ illumiaſ orbis. adeo ut ipa celestis p̄fia
clarī rutilet vōgīne lāpadis illustrata fulgorib⁹.
¶ Septimo hūlit grē remūrate emanationē. siue

Sermon VI

diffusionē q̄ sup nos misericordias suas & grāz suā lōge & late sublimiter & p̄suō de i nos diffūdit. Her. Quis o bñdicta misericordie tue lōgitudinē: latitudinē: sublimitatē & p̄suō iuvestigare possit. lōgitudo ei⁹ usq; in diē nouissimū sōuenit vniuersis: latitudo ei⁹ replet orbē terrar̄: ut misericordia ei⁹ plena sit oīs tra. Sublimitas ei⁹ ciuitatis supercrūnas restaurauit. Profunditas ei⁹ sedētib⁹ in tenebris & vmbra mortis redēptionē misit. Ergo tue pietas grāz quā apō deū iuēisti notā facias obtinēdo veniā egris medelā. pusillis corde robur. afflictis p̄solationē. p̄cilitatib⁹ adiutoriū & libatiōez. f.vi

Ratiā hñit vgo maria. s. purā. plenā. & supplenā. C hñit grāz purā sine alicul⁹. H̄d̄criōe aut̄ h̄ri⁹ admītriōe. Sc̄ci enī viri in vita p̄nti & si h̄cānt grām hñit etiā cū admītriōne. ul' timoris ul' laboris ul' doloris. Timēt autē ne sint in grā. Ecēs. ir. Mescit hō utruz odio uel amore sit dign⁹. Aut ne cadat a grā. i. Cox. iiiij. Qui se existimat stare videat ne cadat. Istā autes grāz admītriōis vgo nō hñit: q̄ erat certa se h̄cē grā am: q̄ agelus q̄ nō poterat mētiri b̄ sibi direrat Luc. i. Ave grā plena. Sc̄iebat etiā a grā se cadē nō posse. Ecēs. xiiij. Usq; ad futurū sc̄lm nō dēstnā. ✓ Sc̄do fui dei hñit admītriōe laboris: quia optet eos mltū laborare ad sensualitatē ordinādā & rōai bñjiciēdā iuē illō. i. Cox. ir. Lastigo corpus meū & in fututē redigo. Istā aut̄ talē admītriōes laboris nō hñit vgo bñā. q̄ nll̄os mot⁹ vñq; rōni p̄sensit. Her. Bñā vgo ic̄ ipugnatōis nñq; p̄tulit. iperū carnis nō tolerauit. caput sp̄ctis cōtrivit. ✓ Tertio sc̄ti viri hñit p̄mirationē doloris: ex eo q̄ multos defecit se ip̄hē vidēt. Et si aliq; de se defecitu h̄cē nō crederet. ip̄hē tē oēs h̄iet. Her. Dia illi dēsūt q̄ sibi nihil deesse putat. Istā aut̄ admītriōe doloris talē vgo nō hñit: q̄ nll̄s defecit grē in ea vñq; fuit. sed oēs grās & v̄tutes semp hñit. Ecē. xiiij. In me oīs grā vice & v̄tatis z̄. C H̄cūdo hñit grāz sine aliquo defectu ul' dimūtiōe. q̄ oīb⁹ gratijs ul' plena fuit. Magnū qppe est h̄cē potētiā receptiuā grē quā hñit petōres dū sunt in mādo. s̄ ea carēt dānati q̄ sāt in iferno. Et istō ē illō magnū chaos qđ ē i iferno. ipotētia. s. ad gratiā recipiēdā. Luc. xvi. Int̄ nos & vos chaos magna firmatū est. Mal⁹ est h̄cē gustū siue gutta grē quā hñit boni dū adhuc sāt ip̄fecti. & ista gutta ual̄ eis ad bonor̄ op̄ez secūdatiōez. ad v̄tior̄ refri gerationē. ad sitis mūdane extinctionē. De duob⁹ p̄mis dī Cant. i. Caput meū plenū ē rōre. & cincini mei pleni sāt guttis noctiū. De tertio dī Aug. Qui bibit aquā de fluulo p̄adīst cui⁹ gutta est maior oceanō. restat ut s̄ in eo sitis hui⁹ sc̄li penit⁹ ertein guaf. Marīmū ē h̄cē calicē siue plenitūdinē grārū

I

quā hñit viri p̄fecti. de qb⁹ dī Act. ii. Repleti sunt oēs sp̄tu sc̄tō. Et iste calix grē ualeat eis ad salutem ac grēdā: ad fiduciā de deo obtinēdā & ad p̄solatio nē mūdanā obliuīdī tradēdā. De duob⁹ p̄mis dī i p̄s. Calicē salutaris accipiā. de tertio s̄il̄ i p̄s. Calix me⁹ iebritās q̄s p̄clar⁹ est. Permarīmū ē h̄cē sōtē grē quē hñit bñi. Et iste sons eos viuificat. Jō dī sons vite. Eos satiat. vñ pp̄ha sūtēs hec. petebat ibi satiari dīcēs. Sūtuit aīa mea ad deū sōtē v̄lūnū. Eos iebriat. Lāt. v. Bibite amici & iebriamī charissimi. Sup̄marīmū est h̄cē nō tīfī potētiā grē receptiuā. Nō tīfī h̄cē gustū gratie. nō tīfī calices grē. nō tīfī sōtē grē: sed etiā flumē oīm grāz. Et istā plenitūdinē h̄et vgo maria. de q̄ dī Cant. iiiij. Fōs hōrtor̄ p̄tē aqrū viuētiū. Ilsa enī ē p̄tē aq̄ viuētiū iātū petōres mortuos viuificat a p̄tō. Ipa est fōs hōrtor̄ iātū bonos secūdat i ope bo no. Ipa ē flumī uadēs cū ipetu inātū bños letificat in celo. p̄s. Flumī iper̄ letificat clūtātē dei. C Tertio habet grām supplenā cū plena & larga diffusioē. Her. Bñā vgo uelut alterū solē iduit: q̄ sic ille s̄ bonos & malos idifferēt orīt. sic ipa quo q̄ p̄tita merita nō discutit s̄ oīb⁹ exorabilē & clemī tillimā se erpōit. oīm q̄ neātates aplissimo mīfī affectu. Tā copiosa aut̄ ē & tā plena q̄ el̄ plētudi nē sensit ifern⁹. q̄ p̄ eā spoliat⁹ fuit. Hēsit terra: q̄ mortuos reddidit. Hēsit celō. q̄ se apuit. Hēse rūt ageli q̄ fuerūt repati. Hēserūt p̄ies q̄ erāt i lībo. q̄ fuerūt erecti. Hēserūt petōres q̄ fuerūt iu stificati. Hēserūt iusti: q̄ fuerūt btificati. Her. Beata vgo p̄ciosū illō balsamū tāta tibi copia tātaq; ifu dī plētudie: ut copiosissime effluat circunq; Deide sb̄dit. Quāto ergo deuotiōis affectu a nob̄ maria honorari uoluit. q̄ totū boni plētūdinē in ea posuit: ut si qđ in nob̄ ē spei: sigd grē uel salutis ab ea nouim⁹ redūdare q̄ ascēdit affluēs delicijs. Totis ergo medullis cordis ueneremur maria⁹ q̄ sic est uolūtas eius qui totū nos per illam habere uoluit.

Sermon primus.

Abstatio dei fuit vgo maria i qua sp̄e no b uē mēsib⁹ hitauit. Ysa. Ixij. Hitauit iuueniis cū v̄gie. De ista hitatiōe dī Ecē. xiiij. In hitatione sc̄ā corā ip̄o misstrauit. Istā aut̄ hitatio sc̄ā ul' p̄t̄ intelligi de seip̄a. uel de hitatiōe celesti. ipa enī inātū fuit hitatio dei fuit sc̄ā km̄ q̄dru p̄licē significationē hui⁹ noīs sc̄i. Mā sc̄i idē est q̄ mūdū q̄ firmū q̄ sanguine tictū & q̄ sacro usul deputatū. Ipa igit̄ fuit sc̄ā. i. pura & mūda. Anselm⁹. decebat qppe ut vgo brā ea puritate nitēt q̄ sub deo maior negt̄ intelligi. ✓ Sc̄do fuit sc̄ā. i. fir ma: q̄ sup̄ altitudinē dimūtatis fuit fundata. p̄s. Fūdamēta ei⁹ in mōtib⁹ sc̄is. ✓ Tertio fuit sc̄ā. i. sanguine ticta: q̄ memoria sanguis & passiōis ieu

Sermo

xpi filii sui semp. fuit iugit i ei⁹ mēte affixa: ut posset dicē illō Erod.iiiij. Spōsus sāguinuz tu mīhi es. **V** Quarto fuit scā. i. scō usui deputata. Et enī uter⁹ fuit deputat⁹ ad suscipiēdū ⁊ recipiēdū dei filiū. vñ ipa dīc Eccl. xxij. Qui creauit me regnū in tabnaclō meo. In ipa igit̄ hitatiōe sic scā. i. i se ipa q̄ fuit hitatio dei. ipa corā deo misstrauit. Māz misstrauit sibi in utero exīti. Egresso ex utero ⁊ viuēti i mūdo. In utero qdē sibi misstrauit sbaz sue carnis. Cant. lli. Egressim̄ filie syō. i. fideles aie: ⁊ videte regē salomonē. i. xp; pacificū. i. diadema te. i. in carne hūana. q̄ coronauit eū m̄ sua. Et dī caro xp̄i diadema. q̄ ceterē figure diversis līncis p̄ficiunt. Hola autē figura spica vna tñi linea claudit. Mā corpora cetera alioz hoīuz scā sūt saltē dua b' līneis. i. cōmīrtiōe utriusq; pētis. Corp⁹ aut̄ xp̄i cōpositū fuit tñi vna linea. i. carne v̄gica. **V** Scđo misstrauit sibi egresso ex utero. nutritiū v̄ginei laetis. vñ cātat ecclia. Ibj̄ regē āgeloz sola v̄go lactabat ubē de celo plēo. ubi tria notant. **V** Pr̄io q̄ lactabat ⁊ pascebat illū q̄ pascit oīa. vñ dīc. Ibj̄ regē āgeloz. **V** Scđo q̄ nō dedit eū ad nutriēdū sed ipa sola nutrit. Jō dīc. Hola v̄go lactabat. **V** Tertio q̄ illō lac nō fuit a nā p̄ductū. s̄ de ce lo misstratiū: q̄ v̄gies nālī nō hñt lac. Jō dī. Abe de celo pleno. **V** Tertio misstrauit sibi viuēti i mūdo necessaria rite corporalis: q̄ cū ip̄s paup eēt: m̄ eius acu ⁊ colo sicut dīc beūs Hiero⁹ acq̄rebat sibi. vñ sibi ⁊ filio necessaria p̄curabat. Unī dī i laudez mulieris fortis Prouer. ult⁹. Quesuit lanā ⁊ linū ⁊ opata ē p̄filio manuū suaz. Et ista. Manū suā misit ad fortia. ⁊ digitū sui ap̄phēderūt fusuz. **C** Scđo ista hitatio scā pōt de hitatiōe celesti itelli gl. i q̄ v̄go maria deo silt̄ administrat. Dī aut̄ illa hitatio scā iux̄ q̄druplicē sup̄adictā hūt̄ acceptiōne noīs sc̄ti. Et b̄ ad differētiā hitatiōis trene q̄ nō est scā. **V** Pr̄io igit̄ hitatio celestis ē scā. i. mūda ⁊ q̄tū ad se. Apoc. xxi. Ibj̄ ciuitas aux̄ mūdū sile vitro mūdo. Et q̄tū ad hitatorē. Ibidē. Mā icribit p̄ illā aligd coingnatū ⁊ faciēs abhoiationē. Hitatio v̄o terrena est imūda ⁊ q̄tū ad se. Hiero. iii. Poluisti trā cū forniciatiōib⁹ tuas ⁊ in malitijs tuas. Et q̄tū ad hitatorē Hiero. ii. Mā suz poluta vī de vias tuas scito qd̄ seceris. **V** Scđo hitatio celestis ē scā. i. firma. ⁊ q̄tū ad se: q̄ de⁹ ip̄s firūt. Hiero. ix. Tabnacli uelū qd̄ firūt ds ⁊ nō hō. Et q̄tū ad hitatorē: q̄ inde āpli⁹ nō eribit. Apoc. iii. Qui vicerit faciā illū colōnā i cōplo dei mei: ⁊ foras nō egrediet amplius. Habitatio aut̄ terrena non est firma nec quātū ad se. i. Joā. ii. Mūdus transit ⁊ cōcupiſcentia eius. nec quantuz ad habitatorem ei⁹. Job. xlii. Hō nat⁹ de muliere breui viuēs tpe,

II

V Tertio hitatio celestis ē scā. i. sacro usui deputata. ⁊ b̄ q̄tū ad se q̄ ē ad p̄ducēdū rosas martȳ. ⁊ libanū odorisq; p̄fessoz. ⁊ lilia v̄ginū. Eccl. xxix. Quasi rosa plātata sup̄ riū aqrū fructificaste. q̄si liban⁹ odorē suavitatis hēte. florete flores q̄si liliū. Et q̄tū ad hitatorē: q̄ deputat⁹ ē ibi ad landādū deū. p̄s. B̄ti q̄ hitat̄ i domo tua dīc tē. Hitatio au tē trema: deputata est malo usui. ⁊ q̄tū ad se q̄ p̄ducit sp̄ias. ⁊ tribulos. ⁊ urticaz. i. hoīes auatos ⁊ luxuriosos. Et q̄tū ad hitatorē: q̄ deputavit se ad mē. iēdū occidēdū surādū ⁊ adulterādū. Osee lii. Mō ē vītas dei i terra. maledictū ⁊ mēdaciū ⁊ furtū ⁊ adulteriū inūdauerit. **C** Quarto hitatio ce lestis est scā. i. sanguicincta. ⁊ q̄tū ad se q̄ fuit xp̄i sanguine resp̄sa. Heb. ix. Per p̄priū sanguinē iros uit semel i scā. Hiero. Hāguis xp̄i clavis ē padisi. Et q̄tū ad hitatorē: q̄ xp̄i sanguine fuit redēpt⁹. Apoc. i. Laut nos a petis nfis in sāguine suo. Hitatio v̄o terrena tincta est malo sāguine. ⁊ q̄tū ad se. i. sāguine homicidij. p̄s. Interfecta ē terra in sā guib⁹. Et q̄tū ad hitatorē. i. sāguine peti. Ysa. lit. Manus uſe sāguine plene sōt. In scā igit̄ hitatiōe celesti maria corā deo misstrauit: q̄ de⁹ sibi triplex offiſi cōmisit. **V** Pr̄imū est offiſi adiūcādi. Berū. Adūocātū p̄misit pegrinatio n̄a: q̄ tāq̄ m̄ ⁊ iudicis m̄ fideli⁹ ⁊ efficaciter n̄a negotia p̄tractabit. **V** Scđm ē offiſi adiūuādi. Mā sic dicit Ber. Ipa potest nos adiūuare: q̄ ē m̄ oipotētie. Ipa scit nos adiūuare. q̄ ipa ē m̄ sapie. Ipa vult nos adiūuare. q̄ ipa est m̄ mie. **V** Tertiū offiſi ē misērādi. Cōmisit sibi de⁹ ut celestes elemosynas ⁊ dei mias nob̄ tribuat. Jō dī de m̄ liere forti Prouer. ult⁹. Manū suā apuit iopi: ⁊ palmas suas extēdit ad paupes. Ex quo ei⁹ magna libalitas designat. Et q̄ nō hēt manū clausā s̄ aptā. ⁊ q̄ nō hēt manū vacuā: sed plenā. ⁊ q̄ non habet brachiū p̄tratum sed ad paupes extēsus. **C** Sermo. ij.

Onorauit xp̄s m̄fes suā in vita. in morte. b̄ ⁊ post mortē. Mā in vita ip̄si⁹ sue m̄fis q̄tuor honores sibi fecit. **V Primus honor fuit: q̄ magis famā matris sue q̄ propriā zelauit. ⁊ hoc quādo ipsam spōsum habere uoluit. Maluit enim q̄ ad tēpū credere q̄ ip̄e natus fuerit de m̄rimonio q̄ q̄ m̄ isamaret de adulterio. Unde dicit Amb. Idcirco xp̄s m̄rem despōsari uoluit ne tāte v̄ginis infamia uret̄. Qui grauis alius signe corruptele p̄ferre videref. Maluit igit̄ aliquos de suo ortu q̄ de matris pudore dubitare. Sciebat enī tenerā eē v̄ginis uerēctūdā ⁊ lubricā famā pudoris. nec putauit ort⁹ sui fidē m̄fis iniuriis astruēdā. **V** Scđs honor fuit q̄n p̄ ceteris mulierib⁹ q̄ fuerūt aī ea cū ea ⁊ post ea in m̄fes elegit.**

Sermo

III

ix

Vñ dicitur seduli. Nec p̄mā sile; vissa ē nec h̄ie sequit̄. Elegit aut̄ ip̄a; merito v̄ḡitatis et h̄ūilitatis. Vñ Igo de scōvic. O v̄ḡitas h̄ūilis: et h̄ūilitas v̄gis quo in vñt̄ uenit̄. sic et sublimasti h̄ūile. sic secundasti v̄ginē. ut v̄go p̄iat̄ dei filiū. et h̄ūilis h̄eat sp̄sñ deū. nec aliq̄ tal̄ iuueniri poterat. ¶ Terti⁹ honor sicut q̄si dignat̄ est fili⁹ ei⁹ noīari. et sibi subiici. Ber. sup̄ missus est. Maria deū et dñm ageloz suū audacter appellauit filiū dicens. Fili⁹ qd̄ fecisti nob̄ sic. Ecce marie p̄nilegiū. Quis enī b̄ audeat ageloz? Deniq̄z descēdit cū illis: et uenit in nazareth et subdit̄ erat illis. Quis? qb⁹? de⁹ hoib⁹. Dein de subdit. M̄strare ergo utrūq; ul̄ elige qd̄ ap̄li⁹ m̄teris sine fili⁹ benignissimā dilectione; sine m̄ris excellētissimā dignitā. Ut rūq̄ miraculū. et qd̄ dñs obtr̄pet semī. et h̄ūilitas absq; exēplo. et qd̄ semina deo p̄ncipē sublimitas sine socio. ¶ Quart⁹ honor sicut q̄si in cruce eris: eā disciplo cōmēdauit. Petrus darsi. Cōmisit de⁹ petro claves eccl̄. e. uoluit et b̄to loīni marie custodiā delegare. M̄f maria. m̄f eccl̄. s; maria m̄f xp̄i. ecclia v̄o m̄f xp̄ianoz. De maria r̄bs carnē suscepit. ecclia v̄o de latere sui carne pdurit. Et ista pdijt s; carnē nat⁹. Illā. ptu licitā carne mortuus. Et ista uoluit nasci. pro illa dignat̄ ē mori. Et vna nat⁹ est semel in persona sua. Et altera quotidie nascunt̄ mēbra sua. Deinde subdit dixit dñs petro. Tibi dabo claves regni celoz. Vñq; et b̄ta maria certū nō sicut i cui⁹ utero v̄giali nouē mēsib⁹ dinitatis plētudo pm̄asit. ¶ Secundo honorauit eā in morte sua: qd̄ ad ei⁹ obitū ip̄se fili⁹ dei cū tota celesti curia aduenit. et eā de mūdo uocauit dicens sic ostēdit Hiero⁹ i simone de assūptio. Vñi ingt̄ colubra mea imaculata mea. ueni de libano uēti. Nō imerito ingt̄ de libano uēire iubet. qd̄ liban⁹ cādidatio iterp̄at. Erat enī cādida oīuz metitox: ac br̄uch dealbata. niue cādidiō: sp̄s sci m̄ne rib⁹. et i oīb⁹ colubra simplicitatē p̄ntauit: qd̄ qcqd̄ in ea gestū ē totū puritas et simplicitas. totū grā et vitas sicut. totū mīa et iustitia qd̄ de celo p̄spērit. Sequit̄. Iā enī hyems trāsijt̄ imber ablit̄ et recessit. Abi dicit Igo de scōvictore. qd̄ hyems et imber est vita mortalī. qd̄ tanq; hyems ad aggrediēdū bonitū ē pigra. ad p̄seuerādū ē nubila. et tanq; imber est lasciva. Nā hyems p̄stringit̄ iteri⁹ supnā charitatem. iteri⁹ dissoluit̄ ad mūdi uātitatē. Idē. Hyems qd̄ trāsijt̄ qlibet aīa scā. age qd̄ vis qd̄ mūdus trāsijt̄ et occupis ei⁹. Cur diligis qd̄ trāsijt̄. cū diligēdū nō cēt̄ etiā si manēt̄? Nā cū staret̄ nocuit. cū p̄trāsijt̄ decepit. Hiero⁹ ubi. s. Regia mūdi de p̄nti seculo neq; eripit̄ securaq; de suū imarcessibili glia celi palatiū i gredit̄. ubi vna ciuitas supnōz ciuitū. ubi dulcis ageloz solēnitas. Abi p̄ labores et erūnas felix et suauis refectione aīaz. ¶ Tertio honor

uit eā post mortē: qd̄ post tertium diē sue trāsmigra tōis: cū tota celesti curia ad eā uenit. et i corpe et i aīa eā glificauit. et i throno glie ad suā dexterā col locauit. Hiero⁹ ubi. s. Credit qd̄ ip̄a saluator osuū p̄ se tot⁹ festiuus occurserit et eā cū gaudio secū in throno collocauit. Alioq; quō crederef ip̄le uisse qd̄ ip̄e fecerit. honora p̄ies et m̄fes et c. Credēdū ē igit̄ celoz militiā festiuue sibi obuiā aduenisse. cāq; ingēti lumine circūfūlisse. et usq; ad thronū cum cāticis et laudibus sp̄ualibus pdurisse. postea subdit. Nulli dubitū est totā illā celestē curiā: tūc ines fabili letitia exultasse. tūc iocūdata suisse. tunc cū gratulatione iubilasse. ¶ Sermo. iii.

b Vmilitatē hūic maria. In vbo. in aio. in signo et in facto. In aio qd̄ eua hūit etationē. ista hūilitatē. Jō ista grā fuit plena. illa fuit grā euacuata. Ber. Eua p̄ supbiā creaturā dei se etatimās deo parificare se uoluit. maria v̄o hūit se subdēs: factori suo ancillā se noīauit. Jōq; illa ē abiecta ista v̄o electa. Seruauit ergo illō qd̄ dī. Juddith. viii. Hūilem illi aīas nfas. Ul̄t enī grā ip̄lerī no potuisset nisi hūilitatē cordis hūiset. i. Petri. v. Supbis qd̄ dñs resistit. hūilib⁹ aut̄ dat grā. Supb⁹ qd̄ accedit ad fontē grē cū ore eleuato. et iō ip̄lerī nō pōt. Prover. xvii. Qui eraltat̄ os suū q̄rit ruinā. hūillis aut̄ accedit ad fontē grē cū ore inclinato. et iō ip̄lerī meref. Josue. xx. iii. Incline cora ufa ad dñz deū israel. Et qd̄ b̄ta v̄gonō habuit cor eleuātū per supbiā. s; iclinatū p̄ hūilitatē uerā. iō dei grā ip̄lerī p̄meruit p̄s. Audi filia et vīde et iclina aurē tuā. Supb⁹ aut̄ accedit ad fontes cum cor de clauso. qd̄ signatū est Zach. iii. Misericordiam plūbeā in os aphore. humilis v̄o accedit cū ore apto. i. cū seruēti desiderio. et iō implet sibi os. Prover. ult. Os suū apuit sapie. Supb⁹ etiā accedit cū uase pleno. qd̄ hēt plentī cor amore mūdano. hūillis aut̄ accedit cū uase uacuo. et iō ip̄lerī meref. Aug. Clas es si plenus es funde qd̄ hēs ut recipias qd̄ nō habes. funde amore seculi ut implearis amore dei. B̄ta aut̄ virgo accessit cū uase uacuo. qd̄ oīa mundana desperit. et ideo ip̄lerī meruit. vnde ipsa dicit. Esurientes ip̄leuit bonis et c. ¶ Secundo habuit hūilitatē in vbo qd̄ dixit. Resperit humilitatē ancille sue. Magna humilitas qd̄ dicit se respectā. ac si diceret. Nō era digna ut me aspiceret. et tñ non asperit sed resperit. Asperit grām insundēdo. asperit in meū uertū descēndo. Maior humilitas qd̄ dicit se ancillā. non enī uocat se matrē dei. nec dominā mūdi. nec reginā celi s; ancillā christi. Petrus rāvenas sup̄ mūsus est. Ecce quā uocauit agelus dñs ip̄a se recognoscit et uocat ancillā. qd̄ deuor⁹ aius ifusis uīficiis ad obsequiū crescit. augēt ad grāz nō ad supbiāz

Serino

ptimisecit, nō ad arrogatiā p̄siliit. Maria humiliata q: dīc se humiliā. Nō enī dixit nobilitatem uel scītātē s̄ hūilitatē ancille sue. Illa est acilla humiliā que nō reputat se dignā ut etiā sit ancilla, ac si dicat. Nō tñ me respectā. nō tr̄n me ancillā. s̄ etiā dico me eē idignā ut sim ancilla. C Tertio hūit hūilitatē in signo. Signū magne hūilitatis fuit in ea: q: nunq̄ se alteri p̄serebat. sed aut se adequabat. aut sibi ceteros p̄ponebat. Nā cettis semiuis se eq̄lē r̄ cōem exhibebat. q: r̄ filiū uoluit circūcidī. r̄ ipsa uoluit purificari r̄ legē p̄turiētū obfusbat. r̄ festa visitabat. Aliqñ sibi minores p̄ponebat sicut ioseph q̄ si dixit Luce. ii. Ecce p̄ tuus r̄ ego d̄lētes r̄. Ap̄los etiā sibi p̄ponebat ut habeatur Act. i. Ceteris apl̄is noīatis ipsa in fine oīum ponī uoluit. Nunq̄ enī uoluit stare in mōte elationis. sed in ualle hūilitatis. Et video in ualle flurit fons sp̄ns sci. crevit liliū padisi. r̄ accēsus est calor amoris igniti. pp̄t p̄mū dī in ps. Qui emittis fontes in p̄uallib⁹. Una uallē circūstabāt duo mōtes. q: humilitati circūstāt due sp̄es sup̄bie. Una que nascit ex p̄te sp̄ali. H̄ta aut̄ v̄go hūit occasiōne sup̄biēdi ex re sp̄ali: q: fuit de stirpe regali p̄genita. Et ex ḡfa sp̄ali. q: fuit in m̄fez dei assumpta. Sc̄dam qñ ancillā se noīauit dei. Et quia in ualle semp̄ stetit iō in ea aq̄ diuine ḡre p̄trāsīt. Sc̄do in hac ualle sue hūilitatis natū est liliū padisi. Cāti. ii. Ego floscāpi: r̄ liliū p̄uallī. Xps nō fuit flos h̄orti s̄ cāpi: q: a tra. i. v̄go h̄ta si ide nascereb̄ nō suisse sc̄issa. s̄ p̄masit itegra. Liliū p̄uallī s̄lī est ipse r̄hs. nat̄ ex hūili m̄fe que fuit cōuallis. Dī aut̄ p̄uallī in plurall. q: oēs sp̄es hūilitatis in ea fuit. C Tertio in hac ualle sue hūilitatis accēsus fuit calor igniti amoris. In ualle qdē solet eē lux celi seruētior q̄ in mōtib⁹ trib⁹ de causis. C P̄ia est q: ignis nō accēdit nisi in sp̄illo r̄ hūido aere. In mōte aut̄ nō est aer s̄tilis. in nalle v̄o sp̄issus r̄ hūidus. C Sc̄da est q: i mōtib⁹ aer s̄tilis er sua cūltate huc atq̄ illuc sp̄ellit r̄ sic frigus inuenit. C Tertia est q: radij solis ad latera mōtū descēdētes sese resiliēdo p̄cutiūt r̄ calorē multiplicāt. In hac igit̄ ualle hūilitatis v̄gine fuit intēsas ardor amoris qui causab̄ ex hūido sue pietatis. ex tranquillitate r̄ imobilitate mētis. r̄ ex agitatōe diuerse v̄tutis. C Quarto hūit hūilitatē in sc̄to. s. qñ he lisabeth grādeue r̄ grauide in p̄tu humilē defuluit. Ber. In mōtana maria cū festinatōe abiit. r̄ helisabeth salutata in ei⁹ mōsterio q̄ si trib⁹ mēsib⁹ hūilē sterit. Et s̄bdit idē. Terti⁹ hic ascēsus v̄gis fuit ut difficilē r̄upereb̄ triplex suniculus. Feruebat siqdē in q̄rēda ḡfa charitas. splēdebat in carneb̄itas. r̄ in obſego emiebat hūilitas. Amb⁹ sup̄ Luce. Abiit maria in mōtana. nō q̄ si ieredula de

III

oracō. nec q̄si icerta de nūcio. nec q̄si dubitās de crēplo. s̄ q̄si leta. p̄ uoto. religiosa. p̄ offō. sc̄tiva. p̄ gaudio. r̄ hec cū festinatōe. q: nescit tarda. molimēna sp̄s sci ḡfa. s̄ nec gaudebat v̄go diu v̄ideri i p̄blico. Disc̄te uos mliēs nō p̄ domos alicas curātare. nō i plateis morari. nō aliquos i publico mīscē fīmōes. Maria i domo sera in publico sc̄tina. Itē ibidē. Māsit maria cū helisabeih q̄si mēsibus trib⁹. Que enī uenerat pp̄ offī: offō iherebat. nec sola familiaritatis causa remāsit ibi diuti⁹. s̄ ut tāto tpe crescēt p̄fect⁹ helisabeth. Si enī in p̄mo in gressu marie tāt⁹ illi p̄fect⁹ extiit. ut ad ei⁹ salutatio nē ifans in ufo illi⁹ exultauerit ipsa m̄ sp̄ū sc̄ō re plcta fuerit. q̄tū putamus q: ipsi⁹ marie p̄ntia tāti tpis. i. tr̄i mēsū uisa addi: dei it. Cf. iii. b
U militas btē marie fuit p̄fuda. honora-
ta r̄ v̄tiosa. Tā p̄fude qdē se hūili: uit q̄
dirit se eē acillā. q: sec̄ se fuā. r̄ q: sec̄ se ifimā. Dirit
q̄ se eē acillā qñ dirit. Resperit hūilitatē acille sue
Sup̄ h̄bo diu ber. hūilitas sui p̄ceptū. acilla v̄o
suū cōmēdat deuotiōe fam̄latū. Respiciēdo me i
qt p̄ ḡfa suā r̄ hūilitatē sec̄ me acillā suā. q: de me
op̄ suū sp̄iale sec̄. Sc̄do sec̄ se fuā. qñ. s. trib⁹ mē
sib⁹ helisabeth ġuide r̄ grādeue fuiuit. Heda sup̄
Lacā. Discite mulieres sc̄ē sedulitatē quā debetis
cognatis p̄gnatib⁹ exhibē. Maria nēpe que p̄us so-
la i penetalib⁹ v̄sab̄. nō publico v̄gūratis pudo-
re. nō studio mōtū ġuitate. nō ab officio it. n̄cris
ġuitate ul̄ aspitare retardabat. C Tertio se sec̄ oīu i
ifimā sic patet. Act. i. Ubi recitatis apl̄is ipa i fine
oīu tanq̄ ifimā r̄ hūilitate ponī uoluit. Nā no-
lebat fuare qd̄ direrat fili⁹ su⁹ Luce. xiiii. Recubē i
nouissimo loco. Et q: in nouissimo loco recubuit
iō sup̄ oēs exaltari p̄meruit. Ber. Ita se exhibebat
ultimā ēt iter mul̄es ut oīu nouissima poncret i
fra. s. v̄duas r̄ penitētes. ista ēt de q̄ dñs cīcceras
septē demōes. Merito ligit ē sc̄ā oīu dñs q̄ se oīu
exhibebat acillā. C Ut aut̄ meli⁹ v̄dē possim⁹ q̄ p̄
fūde se hūiliauerit: videam⁹ q̄ s̄lūmit euā se erexit
Nā h̄ Jo. datī. Euā se ererit sup̄a deū. s. qñ uo-
lūratē suā uolūtati v̄ine p̄posuit. Uloq̄ oā deū qñ
el⁹ dīnitatē appetē ausa fuit. Cōtra deū. s. qñ h̄ ci⁹
p̄ceptū uenire p̄sūpsit. H̄ta aut̄ maria hūliauit se
ista cetas mul̄es. r̄ usq; ad mul̄es. r̄ pp̄ mul̄es.
Nā euā ererit se sup̄a deū. Ista se humiliauit
etiā istra p̄sortia mul̄es. Quelibet enim mul̄es
vult h̄ic sp̄osuz diuītē. r̄ in p̄tu pulchriū thalamus
mollē leciū. obsequz ancillarū. abūdātā pānorā.
r̄ cunas ad reponēdū puerū. post p̄tū vult h̄ic ge-
tē r̄ ocū. H̄z h̄ta v̄go hūit paup̄em sp̄osum. pro
thalamo habuit stabulū. p̄o lecto habuit sc̄num.
pro ancillis habuit bouē r̄ astinū. p̄o pānis habu-
it vilitatē pānorū. pro cunis habuit p̄sepium.

Sermo

Pro quiete & ocio oportuit ea fugē in egyptū. Ecce quō infra mulieres uoluit se hūiliare. **C**redo se hūiliavit usq; ad mulieres. Eua se erexit usq; ad deū. ista se hūiliavit usq; ad mulierū cōe p̄sortū. Nunq; enī alicui se p̄tulit s; cōes & tanq; vna illarū semp se exhibuit. sic parer i filii circūcisiōe. & in sui purificatiōe. & in festiuitatū visitatiōe. & in legaliū obſuatiōe. Ber. H̄tā v̄go nō idigebat purificatiōe. s; nunq; filius eius indigebat circūcificatione. Esto iter illas sic vna illarū. Nā sic est filius tuus in medio p̄nuloy. **T**ertio hūiliavit se propter mulieres. Eua se ererat p̄tra deuz. Ista se hūiliavit nō p̄tra s; ppter mulierū utilitatē & strēti. Non tñi voluit esse v̄go. s; etiā hūiliavit se ut esset piugata & vidua derelicta. Jō aut sic se hūiliare uoluit. ut oib; mulierib; daret spez & fiduciā salutis. q; s; qlibet saluari possit. nō solū que est in v̄gintate p̄dita. sed etiā que est piugio copulata. & que est vidua derelicta. **C**redo ei hūilitas suā honorata. Est enī hūilitas coacta. spontanea. & honorata. hūilitas coacta & si de se nō sit meritoria. hēt tñi intra se cām vñ generet. Mich. vi. Hūiliatio tua in medio tui. hūilitas v̄o honorata est que nullā hēt coactionē nec hūiliādi occasionē. s; q̄to plus talis extollit. tāto magis ad humilliora vocat. Talis fuit dauid qui in sublimitate regia p̄stitut⁹ dicebat. ii. Reg. vi. Ludā & vilior fia plus q; fac̄sim & ero hūillis in oculis meis. Talis fuit hūilitas marie. que honorata ab āngelo qui eam salutavit. A p̄le celesti qui eaz ab eterno elegit. A sp̄n scō qui in eā supuenit. A filio q; eā ipregnauit. A toto mūndo quseā bātām p̄testat & dicit. Ipa tñi de se hūilia sentiēs ait. Resperit hūilitatez ancille sue. Ber. sup missus est. Que est ista tā sublimis hūilitas que honori cedē nō nouit. in soleſcē glia nescit: dei m̄f eligif. & se ancillā noſiat. Nō est magnū cē hūile in obiectōe. Maḡ v̄o & rara p̄sus est honorata hūilitas. **T**ertio ei hūilitas fuit ual de v̄tuosa. q; ipa hūilitas fecit eā sp̄sas dei. thalamū r̄pi. hitaculū. s. sci. Deus enī ipsaz p̄cupiuit: & eā in sp̄sam elegit. p̄s. Audi filia & vide & inclina aurē tuā & p̄cupiſſet rex decorē tuū. Triplicē decorē in eā deus aſperit. s. hūilitatis. v̄gītatis. & magna credulitatis. De hoc triplici decore dic Ber. sup missus est. Dulchi i v̄gītatis & hūilitatis per miratio. nec il'a mediocriter alia placet deo. in qua & hūilitas v̄gītate cōmēdat & v̄gītatis hūilitatē exornat. Sed h̄ta putas ueneratiōe digna est in qua secunditas exaltat hūilitatē. & p̄tus p̄leat v̄gītate. Ber. in bmo. de assūptio. Tāta hūilitas bātē marie & tanta fidei magnanimitas accessit ut iste due virtutes in ea fieret ex mutuo respectu cla-

I

xxx

rlores. q; videlicet nec tāta hūilitas minuit magnanimitatē. nec ecōuerso. ut in sua extimatione eēt hūilis. & nihilominus in p̄missiones credulitate magnanimitis. **C**redo fuit facta thalamū r̄pi. p̄s. Tāq; sp̄s pcedēs de thalamo suo. Cant. i. Cū esset rex in accubitu suo. Lūz enī fili⁹ dei eēt in accubitu p̄is. i. in sinu p̄is. hūilitas marie tanta fuit. q; odore hūilitatis sue allect⁹: in thalamu⁹ sui uteri descendit. D̄x aut ei hūilitas nardus: q; nardus est herba pua & odorifera & pectoris purgativa. sic eius hūilitas fecit eā pua respectu sus: q; se ancillā recognouit. Fuit odorifera respectu dei: q; in ea fuit tñi delectat⁹ q; in thalamum eius uteri descēdat. Fuit pectoris purgatus respectu nři. q; eius hūilitas nřam supbiaz de nřo pectorē sanauit. & oia alia vītia resecauit. Aug⁹ in quodaz fīmone. O uere bātē marie hūilitas que deū hoib; pepit. vītā mortalib; edidit. celos inouauit. mūndū purificauit. paradisuz apuīt. & hoīuz aias ab infestis liberauit. O uere inq; glioſe marie humilitas que porta celi efficit. scala celi p̄stuit. facta est certe maria scala celestis per quā xp̄s descēdit ad terras. Facta est hitaculū. s. s. Ber. sup missus est. Si maria hūilis nō fuisset. sp̄ns sc̄ns sup eā non requeisset: q; scriptū est. sup quē regescit sp̄ns me nī sup hūile & quietuz. Porro si sup eā nō regueisset: utiq; eā nō ipregnasset. Quō enī de ipso cōcipiet sine ip̄o: patet igif q; ut de sp̄n scō cōciperet hūilitas fecit. Nā si ex v̄gītate placuit: tñi ex hūilitate p̄cepit. vñ cōstat etiā q; ut placeret v̄gītatas. pculdubio fecit hūilitas. Deinde subdit. Laudabilis virtus v̄gītatis. sed necessaria magis humilitas. Illa suadet. ista p̄cipif. Deniq; placē pōt hūilitas eius qui v̄gītate deflet. Sine hūilitate aut audeo dicere. nec v̄gītatas marie placuisset. Ergo si non potes v̄gītatem habere: imitare humilitatem virginis.

Chōmo. i. **V**ita q̄uis dicat ab ydor: q; est aqua: & dicat eēt uas aquaticuz. Inuenim⁹ tñi ydriā ad tria officia deputatā: ppter que nō īmerito bātā virgo ydrie comparat. **P**rimo deputata est ad aquā hauriēdā. de qua Ben. xliij. Nā cū nūcius abrahā diriſſet ad rebeccā. Da mihi paululū bibe re. illa festinās ydriā de humero depositū & dirit. Et tu bibe & camelis tuis tribue. **C**edim expositiōne Ber. Nūcius iste quē misit abrahā ut accipiteret uxorē pro filio suo. signū gabriēlē quē deus p̄ misit ad mariā: ut ipsaz pro filio suo sp̄s accipet. Per rebecaz igif signat maria. cuius ydriā plena est aqua. i. ei⁹ aia est plena dei ḡfa. In hac igif ydriā bibit ille nūci⁹ abrahā. biberit & camelis. In sua etiā ydriā bibit architriclin⁹ ut hē-

Sermo

II

tur Jo.iii. Per nūcī abrahē ut deñi est intelligit
angelus per camelos intelligunt ueri penitentes.
Cameli enī dū grauia onera suscipiunt se hūllido
genua flectūt. Sic et ueri penitentes graue peniten-
tiā hūllī portat et patet. Per architriclinū sigē
deus trinus. In hac igit ydria marie bibit ange-
lus: delectat in eius vgitate. Hiero in simone de
assūp. Temp est angelis cognata vgitas. pfecto
in carne pter carnē viuē nō est vita terrena s̄ cele-
stis. Bibit etiā penitentes delectati in ei misericor-
dia et pietate. Ber. Nos qdē tuī fuuli tibi cōgau-
demus in vtitib' ceteris. Mā laudamus vginita-
tē et miramur hūllitate. s̄ misericordia misis sapit
dulci'. hāc aplectimur sepi recordamur et crebri'
iuocamus. Bibit isup architriclinus. i. de' trin'
delectat in eius hūllitate. Ber. Supbiā eve deus
desperit s̄ hūllitatē marie resperit: hūllē remune-
rās: hūlliatā exaltans. In utroq ergo a deo se eē
respectā testas: qm̄ apud deñi ei hūllitas acceptas
et ei hūllatio est in gliaꝝ cōmutata. S̄ dī de illa
ydria in q̄ biberat architriclin' q̄ capiebat singu-
le metretas binas ul' ternas. In ista enī ydria ma-
rie fuerūt metrete bine. i. gemina dilectio dei. s. et
primi. ul' duo testamēta: quoꝝ cognitionē et sciaꝝ
ipsa hūlit. Fuerit etiā metrete tres: q̄ in ei' utero
fuit sp̄s in quo fuerūt tres metrete. i. tres substā-
tie. s. ei' aia. caro. et deitas. C Scđo ydria depu-
ta est ad pseruādū farinā: de qua legi'. iii. Reg. iii
Uuit dñs dixit vidua q̄ nō hēo panē nisi q̄tum
pugillus pōt cape farine in ydria: et paruz olei in
lechito. Eui helyas. Fac mihi de ipa farinula pa-
nē puulū et affer ad me. Hec dicit dñs. ydria fari-
ne nō deficiet. nec lechit' olei minuet. Ista ydria
plena faria fuit maria: et mūditia et oī puritate ple-
na. Aliqñ tñ in ista farina fuit sermētū. i. origina-
le peccati. sed tñ sp̄s sc̄is in utero m̄fis aduenit: et
ipaz ab oī originali petō purgauit. Ber. Est itaq
vgo regia ueris honor̄ titulis cumulate: q̄ pcul-
dubio sc̄a fuit aſi q̄s nata. Postea purgata fuit in
sp̄s sc̄i supuētōe. Adhuc magis in filij dei pre-
gnatōe. vii dixit ei agelus. Sp̄s. s. supuēt in
te. Uerūt q̄ adhuc in ea remāserāt aliq̄ penalita-
tes. iō in sui assūptōe fuit ab oī penalitate purga-
ta. Hiero in simo. de assūp. Regina mūdi de ter-
ris ac de pñti seclō nequaꝝ eripit: securaq̄ de sua
imarcessibili glia: celi palattū igredit. ubi vna sup-
noꝝ ciuīt̄ societas. ubi dulcis solēntas angeloz.
ubi post labores et erūnas felix ac suavis refection
animarū. Ecce q̄s uere fuit in hac ydria farina cā
dida: que sic fuit purificata et mūdata. De ista aut̄
faria iussit sibi fieri sbcineritū panē puulū. q̄ de
ei' purissima carne d̄s pcepit gn̄ari filiū suū q̄ fuit

panis subcineristi' et puulus. Panis fuit q̄tuꝝ ad
deitatem in qua est suauitas et refection brōꝝ. Jo. vi.
Ego sus panis viuus q̄ de celo descēdi. sbcineri-
ti' fuit q̄tuꝝ ad carnē quā de nra mortalitate acce-
pit. iiiii. Reg. xir. Ecce ad caput eius sbcineritus
panis. Caput r̄hi est deitas. Tūc aut̄ ad caput ei'
sbcineritiū panē hūlit: qm̄ nāz nfaz sue dinitati vni
vit. Fuit etiā iste panis puulus: nō solū in isantili
estate. s̄ marie in excellēti hūllitate. Yfa. iiiij. Par-
ulus nat' est nob̄. Et bñ p̄tūt helyas oleū cū fa-
rina dicēs. ydria farine nō deficiet nec lechit' olā
minuet. q̄ si maria hēt ppetuaz vgitatē: sic et hēt
ppetuaz pietatē que nūq̄ deficiet. Eccl. xxiiij. Ab
initio et aī sc̄a creatā sus: et usq; ad futurū seculū
nō desinā. C Tertio ydria deputata est ad pseruā
dū lumia. vii dī Judicū. vij. Lūq p ḡirū castro
rū in trib' psarū locis. et ydrias p̄fregiſſet. tenuer-
rōt in sinistris manib' lāpades. et dextris sonates
tubas. Ista ydria pseruās lumia fuit vgo maria:
in qua tria lumia pseruata fuerūt. P̄ primū lumē
fuit ei' co:pus vginū. de co: claritate dī. Ḡp. iiiij
Q q̄ pulchra est casta gnātio cū claritate. P̄ Se-
cundū fuit ei' aia lumiosa que tota fuit diuine grē
splēdore illustrata. Yfa. lvij. Implebit dñs splen-
dorib' aia tuā. P̄ Tertiū fuit ei' merita et opa glo-
riosa. Ḡp. iii. c. Bonop̄ labop̄ glōfus est fruct'
Ista tñ tria lumina erāt in ista ydria occultata ut
possit dici de ea Eze. xiiij. Solē nube tegā. Mā ei'
co:pus vginū fuit occultatū nube imortalitatis.
Eius aia lumiosa fuit occultata nube ipassibilitatis.
Et' merita glōfia ipa occultabat nube hūllita-
tis. S̄ qm̄ ista ydria fuit fracta. i. ei' aia fuit a cor-
pore separata. nūc appuerūt ista lumia. Et pōt dici
de ea q̄. v. ii. Mach. i. T̄ps assuit quo sol resulſit
qui p̄us erat in nubilo. Mā resulſit corpus eius: q̄
fuit uestituꝝ dote imortalitatis. Resulſit ei' aia. q̄
fuit uestita glia ipassibilitatis. Resulſerūt ei' meri-
ta: q̄ mō patet oib' p opa pietatis. Ista ē enī illa
mlier de qua dī Apoc. xij. q̄ erat amicta sole. et lo-
na s̄b pedib' ei'. et in capite ei' corona stellap. xij.
Tūc eius aia fuit uestita sole: qm̄ uestita fuit ipassi-
bilitate et oīmoda claritate. Nur enī solis est ipassi-
bilis et clara. Tūc enī hūlū lunā sub pedib' qm̄ oīm
mutabilitatē et corruptibilitatē corporis subiungauit
hēt etiā stellas in capite: q̄ ei' vtrices et merita dis-
ſūdunt et coruscāt in vniuerso orbe. C Ber. vi.
Enī. s. s. btām mariā p̄ ceteris istāma
vit. Mā sic dīc sc̄ūs O dilo. Credim' ipsaz
iteruitse gaudīs dñice ascēsiōis. et in die
scō p̄thecostē sc̄i. i. grāz recepisse quā p̄stat cā a cō-
ceptiōe r̄hi plenissime hūllit. Ipa enī ad receptio-
nē. s. s. ceteris ap̄l' se dispositit: et ceteris sollicitiōis

Sermo

III

xxxiiii

custodisuit. Et id. s. l. in ea maiore opatione et stu-
te habuit. Circa receptionem istius ignis. s. l. tria sunt
vidēda. Primo qualiter ipsa se disposuit. Secundo
qualiter custodisuit. Tertio qualem in ea. s. l. opatione
habuit et virtutem. Circa primus notandum quod quatuor sunt
que disponunt ad recipiendū spiritū sancti. Primum dis-
positiū est deuota obo. Ad quod inueniēdū Christus dicit
Io. xiii. Rogabo p̄iem meū et aliū pacientiū dabit
vobis. vñ cātāt ecclia. Orātib⁹ aplis deū uenisse nō
ciat. Istud dispositiū maria habuit. de q̄ dī Actuū
i. His oēs erāt p̄seuerātes vñanimiter in oratione cū
maria m̄fē iesu. Berū. sup missus est. Ingressus
angelus ad eā. Quo ingressus? puto q̄ in sacrariū
pudici cubiculi. ubi sortassis illa clauso sup se osti-
olo orabat p̄iem in abscondito. Solēt nimirū an-
geli adstare orātib⁹. et in eis delectari. quos uidet
in oratione puras manus lenare. Secundū dispositiū
est p̄stida hūilitatio. p̄s. Qui emitis fōtes in
pualib⁹. s. ḡaz suā h̄stat hūilib⁹. vñ dī Ysa.

Sup quē regescet sp̄us me⁹. nisi sup hūile et quie-
tū? Istud dispositiū filiū ipsa habuit quā dicit. Respe-
xit hūilitatē ancille sue. Petrus rauēnas sup mis-
sus est. Ecce quā vocavit ḡelus dñaz ipsa se reco-
gnoscit et p̄fitet ancillā. q̄ deuot⁹ aius iusifis bñifi-
cīs crescit ad obsequiū. augēt ad ḡaz: nō ad sup-
biā p̄tūscit: nō ad arrogatiā p̄silit. Tertium dis-
positiū est cordis purificatio. vñ pp̄ha uolēs pe-
tē sp̄us sc̄i iſfusionē. p̄mo perit mūdationē dicens.
Cor mūduz crea in me de⁹ tē. Istā purificationē
habuit vgo maria quā de⁹ p̄ sc̄ificauit. p̄s. Sc̄ifica-
uit tabernacūlū suū altissim⁹. Quā fili⁹ dei q̄ est splē-
dor p̄ris illūstrauit. Jō Apoc. xii. Vocat mulier
amicata sole. Quā sp̄us sc̄is purificauit. Jō dicit
ḡelus. Sp̄us sc̄is supueniet in te. Propter hoc
dīc Anselm⁹. Decebat et oīno decebat ut vgo vñ
ea puritate niteret q̄ s̄b deo maior neq̄ log ul' itel-
ligi. Quartū dispositiū est tranquilla mētis uaca-
tio. vñ dicit discip̄l̄s Luc. ult⁹. Sedete in ciuitate
quoadusq; iduamī vñute et alto. Sedete. i. a sup
fluis curis sc̄larū regescite. Istā uacatōes maria
hēbat q̄ i suo thalāo clausa māebat. Ber. sup mis-
sus est. Nō est suspicādū: q̄ ḡelus iuenerit aptū
marie ostiolū. cui nimirū erāt p̄posito erat frequē-
tias hoīuz fugē colloqa vitare: ne uel orātis silen-
tiū turbaret. ul' p̄tinētis castitas obsuscaret. Clau-
serat i ḡit illa suū h̄itaculū: sed hoīb⁹ nō angelis.
Secundo vidēdū est. que sunt illa q̄ sp̄si sc̄i rece-
ptū in ea custodiūt. que qđe sunt q̄tuor. Primū
est q̄ hēbat ignē p̄petuū et dñū q̄ nunq̄ extingui
poterat. s. dei filiū q̄ nouē mēsib⁹ i ea h̄itauit: et de
ea oīt⁹ fuit Eccl. xliiiij. Ego feci in celis ut oriret
lumē i deficiēs. q̄ l̄ recesserit ab ei⁹ vētre: nō tū re-

cessit ab ei⁹ mēte. De quo igne dī Heb. iii. Dē nf
ignis p̄sumēs est. Secundū est q̄ hēbat pabulū cō-
tinuū. i. bona opa q̄ ipsa semp faciebat: nunq̄ ocio
sa erat Prouer. ult. Panē ociosa nō comedit. Le-
uitici. vi. Ignis i altari meo. i. in brā v̄gic que su-
it altare dei semp ardebit. quē nutrit sacerdos. i.
sūm⁹ p̄oifer. i. xp̄s subiectis lignis. i. bona opa per
singulos dies. Tertiū est q̄ hēbat sufflatorū as-
siduū. i. sp̄si sc̄i: qui in e⁹ cor semp iluſſlabat et
amerē accēdebat. Sed mlti sunt in quoz cor: dīb⁹
illō sufflatorū deficit. nec ḡs sp̄us sc̄i in eis p̄f-
cit Vicer. v. Desecit sufflatorū in igne. Quartū
est q̄ hēbat servorē desiderioz que se mutuo iſlā-
mavat. Vident enī et collisione lapidū ignis ercu-
tē. sic et agitatiōe sc̄tōz desiderioz calor sp̄us sc̄i
in ea iſlāmabat. Hiero⁹ in fmōe de assūp:io. Quā
tis putas vgo dolorib⁹ filii afficiebat. quo amore
cruciabat. quo desiderio extuabat dū in aio reuol-
veret cūcta que audierat et viderat. puto q̄ q̄qd
hūane v̄tutis est cogitare nō sufficiat. Tertiobi
dēdū est qualem opatione et virtutē iste ignis h̄uit in ipsa
Ad quod sciēdū q̄ ignis h̄et iſlāmare. purgare. et il-
luminare. et vñire. sic patet in duobus ferris q̄ vni
ri nō p̄nt nisi p̄ ignē. Brā aīt vgo nō tātū recepit
sp̄si sc̄i. s; etiā ipm plenissime h̄uit in sui sc̄ifica-
tiōe. in sp̄us. s. supuētiōe. in fili⁹ dei incarnationē.
et nihilomin⁹ ipm sp̄si sc̄i cū aplis in pēthecostē
recepit in visibili oīsiōe. Et id ille ignis dñus to-
tā eā iſlāmavit. totā purificauit. totā illumiauit. et
totā cū deo vnluit. ita q̄ ipsa inflāmabat frigidos.
purgabat imūndos illumiabat tenebrosos. et vntē-
bat cū deo diuīsos. Et ppter ista q̄tuor ipsa dicit.
Eccl. xliiiij. Ego m̄ pulchre dilectionis tē. Ipsa
enī est m̄ pulchre dilectiōis. inq̄tū ad dei dilec-
tionē et amorē frigidos iſlāmat. Ipsa est m̄timo
ris inq̄tū a culpa imūndos purificat: q̄ sicut dī
Prouer. xv. Per timorē dñi declinat oīs a malo.
Ipsa est mater agnitionis inq̄tū ad dei agnitionē
tenebrosos illuminat. Ipsa est mater s̄cē spei
inquantum homines elongatos a deo et diuīsos
ipsa uenit et copulat.

C Sermo. iii.

M̄gnatio marie facta fuit mediāte cele-
sti nūcio. opante sp̄u sc̄tō. filio carnē alia
mēte. et v̄gine maria mīstrate. Primo
fiḡ facta est mediāte celesti nūcio: q̄ missus est an-
gelus gabriel a deo in ciuitatē galilee tē. De tali
nūcio dī Prouer. xxv. Aqua frigida aīe s̄cētē: et
nūci⁹ bon⁹ te terra lōginqua. Aqua frigida s̄cētē
sedat. cītū tēperat. et q̄dā iocūditate in bibēdo dele-
ctat. Brā i ḡit maria ualde s̄cēbat aquā dñe ḡtē.
hēbat magnū estū. i. magnū desideriū de hūans
generis salute. hēbat magnā iocūditatē de p̄mis-

Sermo

sa vngitate. Et ideo gabriel angelus sicut sibi sicut aqua frigida qd de plenitudo ḡe sibi p̄dicit dices. Ave ḡa plena. Salutē generis h̄uani per eā fieri afferuit dices. Et uocabis nomē eius iesum. i. saluatorē. et vngitate illibatā suā dā p̄dicit qd p̄cipet de sp̄i scō. nō de semie h̄uano dices. Sp̄s sc̄tūs supueniet in te. **C** Sc̄do ei⁹ ipregnatio facta sicut ope rāte sp̄i sancto. H̄eda super lucam. Sp̄s sc̄tūs in vnginē supuenit. qui et mētē ei⁹ ab oī sorde v̄tioꝝ emūdauit: et in eius utero corp⁹ redēptoris opati one sua sine virili semine: de ipsi⁹ vnginis carne creauit. Aug. in fīmōe de annūcia. Dixit angelus maria v̄go dei. sponsa dei. dilecta dei. filia dei si a me regris quō v̄go pariat: et quō post p̄tū v̄go p maneat. uel quō fiat in te qui fecit te. audi et nō p turberis in te. Sp̄s sc̄tūs superueniet in te. ita ut nec estū patiaris libidinis: et m̄fis creatoris. Ber. Ecce p̄cipes et p̄ies filiū. Cōcipes qd caro nescit nō h̄et p̄ditio: natura nō amittit. Quis enī ad fructū puenit anteq̄z sue plāte iduſtriā ipēdat? Quis p̄ter viā ad māſionē puenit? Quis p̄ter naturā in c̄remētū nature suscepit? Btā ergo et uere btā maria que preter generādi curas. p̄ter m̄fna fastidia ad tātā glāiam germinis puenit. **T**ertio eius ipregnatio facta sicut filio carnē assumēte. Quāvis enī p̄i et filius et sp̄s sc̄tūs sint vñus de⁹. et sit vna vñitas: filius tñ nō p̄i. nec sp̄s sc̄tūs carnē suscepit: sicut ostēdit Augu. trib⁹ exēplis in fīmone de natūrātate dñi. **D**e p̄mo exēplo sic dicit. In aīa est rō: et vna est aīa et rō. sed aīa agit aliud: et aliud agit rō. Aliā vniuit et ratio sapit. Ad aīaz p̄tinet vita: ad rōnē sapia. et tñ aīa sine rōne. nec rō sine aīa. Et cū vñū sint tñ aīa sola suscepit. Rō v̄o sola suscepit sapiam. sic et p̄i et filius et vñū sint: tñ ad solā r̄pm p̄tinet caro: sicut ad solā rōnē p̄tinet sapia. **D**e sc̄do exēplo sic dicit. In sole splēdor et calor in vno radio sunt. sed calor ericcat. splēdor illuminat. Aliud suscepit calor. aliud splēdor. sed calor et splēdor ab iūice nequeūt separari. Suscepit splēdor illuminationē nō seruore. suscepit calor seruorem nō illuminationē. Aliud simul. aliud singulariter agit: nō tñ ab iūice separantur. Dic et filius suscepit carnē et nō deseruit patrē. nec se diuisit a p̄ie in diuinitate eq̄litas. in carne sola filij p̄petetas. Non aut ab eo per p̄is aut sp̄s sc̄i aliqui recēssit diuinitas. **D**e tertio exēplo sic dicit ut cithara musicū. melos. sonis dulcib⁹ reddat. tria p̄ter adesse vident. s. ars. manus et chōda: et tñ vñus. s. son⁹ audi. Ars dictat. manus tagit. chōda resonat. tria p̄ter opant. sed sola chōda p̄sonat: qd audif. nec ers nec manus sonū reddat. sed ea cū chōda pa riter opant. Hic nec p̄ nec sp̄s sc̄tūs suscipiunt

III

carnē. et tñ cū filio opant. Et sicut sola chōda ex euūt sonū. sic t̄ps solus carnē suscepit. Opatio in trib⁹ p̄sistit. Bz quō p̄tinet ad solā chōdā sonū reditio. sic p̄tinet ad solū r̄pm humāne carnis suscep tio. **C** Quarto ei⁹ imp̄gnatio facta est maria ma teriā ministrāte. quā enī materiā sp̄s sc̄tūs sic sc̄fi cavit. qd nulli usui nisi diuino postmodū accepteda sicut ostēdit Hiero⁹ in fīmone de assūptione exēplo lana dicēs. An qdē aduētū sp̄s sc̄i in utero vnginis. uterus ei⁹ q̄z uis ipollut⁹ et sc̄tūs adhuc tñ vilitate humanitatis erat iduē tanq̄z lana cādi dissima. ad quā cū accessit sp̄s sc̄tūs. uelut eadē lana cū iſicē sanguine cochiliū uel mericis v̄tū in purpurā. sic et ipsa uersa est sine coitu in m̄fēz dei: ut iā nō sit qd fuerat. sed purpura uerūsima ad in dumētū ūmi regis diuinit̄ aptissime dedicata. De hoc etiā sic dicit Alcuin⁹ in li⁹ de tri. Btā maria lana mundissima sicut et vnginate clarissima. que cū sola digna ēt in se filiū dei recipere dignitatē sicut lana cochiliū sanguinē: ut ex eadē fieret purpura imperiali maiestate tūmō digna. quā nullus ēt dign⁹ iduē nīl augusta p̄ditus dignitate. **F**. iii. **M** carnatio filiū dei facta sicut in utero vngi nali t̄pis plenitudo adueniēte angelo nō ciāte. sp̄s sc̄o opante: et p̄sensu vnginis ac cedēte. **C** Primo igif facta sicut t̄pis plenitudo ad ueniēte. Hal. v. Ut ubi uenit plenitudo t̄pis missit deus filiū suū faciū ex moliē faciū sub lege. Ubi notādū est qd est t̄ps uacuū. semiplenū. et plenum: T̄ps uacuū sicut sub lege: ubi hoīes uacui erāt dei cognitione. et iō creaturas et multa alia adorabāt. Eph. iii. Tenebris h̄ntes obscuratū intellectū: alienati a via dei per ignorātiā que est in illis. **P** T̄ps vñi⁹ dei. sed nō ḡa per quā possent ip̄lerī mādata dei. **T**̄ps autē modernū est plenū. qd mō est uers cognitione dei. et mō daf ḡa per quā ip̄lētī mādata dei. **C** Sc̄do facta sicut angelo nīciāte. Aug. in fīmone de annūciat̄. Secreta p̄ugia celebrata sūt in marie thalamo. qb⁹ gabriel p̄anymph⁹ iterue nit ne abnueret deuota v̄go. tñ sp̄s p̄mittebat ei se morit⁹ ut nascere fili⁹ et p̄uār̄ maneret illesus Pet̄i ergo maria: celestibus regnūs. mittit ange lus rex ipse stellato micans solio mādata dirigit. Cōcionāte igif deo mirātur sedes. throni stupēt: ac diuin⁹ filet exercit⁹. Vnde ingt gabriel et ethere as sedes rōpe: et p̄ciliū n̄fīm deser marie. Hec inco lit p̄ua nazareth menia. sed sibi patēt celi palatī. Huic ergo vñscū meū imo alterp̄ me donare uolo ut sit illa m̄f. cuius sum ego p̄i. Deinde sōdit Augu. Profecto igif cūcto celitus adueniēte senatu: mādato gabriel accepto fulmineos obrut⁹: oraq̄z

tonātia paucet archano tremes fact' impo. Morlgl
tur astriferū uolatu rapido secauit aerē: pessit lu
mine noctē: ac flāmcos arcus vibrās uelut pano
vniuersicolo: radiis solis obtect': per medios ce
li sinus screbat: donec marie extrema tecta coru
scus ingredit dices ei. Ave grā plena. C Tertio ip
sa incarnatio facta fuit opante spū scō. Nō enī v
go p̄cepit ex semine: sed mystico spiramine sic dīc
Aug. in sermone de nat'. crēplo virge aaron di
cēs. Virga aaron subito p̄durit flores & frondes
& nuces. Virga p̄tulit qđ antenō habuit: nō ra
dicata plātatione: non desossa sarculo: non arata
sulco: nō secūdata seminario. Virga potuit cōtra
naturā nuces p̄ducere. Virgo nō potuit p̄tra na
turā filii dei generare? Et dicit ibi Aug. qđ nur
habet trinā substātiā. s. coriū testā & nucleum. In
corio caro. in testa ossa. in nucleo iſerio: aīa intel
ligit. C Secūdo hoc ostēdit crēplo speculi & radij
solis dices. Solis radius speculū penetrat & soli
ditates eius insensibili uelocitate p̄trāfit. & talis vi
dei extrinsecus. q̄llis existit intrinsecus. Itaq̄ cuī
ne ingredit violat. nec cuī egredit dissipat. Spec
culū ergo nō rūpit radius solis. sic integritatē vir
ginitatis ingressus & egressus violare non potuit
deitatis. C Quarto ipsa incarnatio facta est p̄sen
su virginis accedēte. Ber. Da virgo respōsum. re
spōde uerbū & suscipe uerbū. p̄fer tuū & suscipe di
uinū. Emittē trāsitorū & amplectere sempiternū.
Et tūc illa dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm v
bum tuū. Ber. Uerbū qđ erat apud dñi. fiat ca
ro de carne mea. nolo ut mihi fiat. aut declama
torie predicatiū. aut singulariter significatiū. aut
imaginatione somniatiū. sed silēter inspiratiū. p̄fo
valiter icarnatū. corpore iuisceratū. C Sermo. i.

I Ac beate marie dupl'r cōsiderat. C Pri
mo q̄le in se est. C Scō q̄liter ipsa lac no
bis effudit. C Circa p̄mū notādū qđ lac ē
sanguis bis ercoctus. Nā primo ercoqtur in ue
nis. scō in mamillis. & et tali decoctiōe sanguis
trahit albedinē. saporositatē. & ubertatē. C Lacis
beate marie habuit albedinē quā traxit ex duplī
decoctione. C Scō habuit saporositatē quā tra
xit a spūs scī depuratione. C Tertio habuit uber
tatē quā traxit a duplī decoctione. C Prima de
coctio facta fuit ab igne spūs sancti in utero ma
tris sue. quādo spūs sanctus eā scīficauit. C Se
cūda facta fuit in filii incarnatione. qn̄ spūs san
ctus in eā supuenit. C Scō eius lac habuit sap
rositatē quā traxit a spūs scī depuratione. Nunq̄
fuit aliqua m̄ que habuerit ita saporosum lac: si
cūt fuit lac virginē. Et rō est qđ lac aliatū mul
tū habet impuritatis. & ideo nō p̄o: cē inul

tū magni saporis. Lac aūt̄ beate vīrgīnis sic fuit
a spiritu sancto depuratū & purificatū. qđ factum
est dulcissimū & nīmī saporosum. Et quia fuit
optimi saporis. iō fuit optimi nutrimenti. De isto
lacte vīrgīne dicit Aug. in sermone de oīnū
ciatione. Lacta maria creatorē tuū. panē celi. p̄e
ciū mūndi. p̄ebe lābēti mamillā. ut ille p̄ te p̄cu
tiēti prebeat marillā. Lacta qui fecit te. qui talē se
cit te. ut ipse fieret in te. C Tertio habuit ubertatē
a celesti subministratiōe. Non enim fuit lac suū
a natura p̄pinatū. sed de celo largiter subministra
tum. Unde cantat ecclia. Ipsū regē angelorū
sola virgo lacabat ubere de celo pleno. C Circa
secūdū notādū qđ ipsa dat nobis p̄plet lac sp̄ri
tuale. C Prīmū est celestis doctrīne. Hicūt enim
nutrir grossa cibaria comedit & sibi incorporat. &
sic digesta in lac cōuersa puerō effundit. sic beata
maria magnas & difficiles sentētias memorie re
cōdebat iurta illud Luce. ii. c°. Maria cōseruabat
oīa uerba hec cōserens in corde suo. & illa postmo
dūm sic digesta discipulis effundebat. Heda sup
Lucā. Maria oīa uerba que de dñō uel a dñō di
cta uel facta cognouerat diligēter in corde retine
bat. sollicite cūcta memorie cōmendabat. ut cum
tēpus p̄dicādi uel scribendi incarnationis eius
adueniret. singula p̄t essent gesta querētibus ex
plicare posset. C Secūdo dat nobis lac p̄letatis &
misericordie. Sanguis enim in nobis sepe accen
dit. & sic cor ad frāctiōnā cōcitat. Sed in beata ma
ria totus sanguis iracūdie cōuersus fuerat in lac
p̄letatis & misericordie. quād nīb̄l in ea seuerūz nī
hil austērum remāsit. sed tota fuit lactea & mellea
s. dulcis & piissima. Lanti. iiiij. Mel & lac sublin
gua eius. Ber. Revolue totā scripture seriēm. &
si quid austēru in maria inueneris decetero eāz su
spectā hēas. & ad ipsam accedere uerarīs. C Ter
tio dat nobis lac sp̄ualis gratia. vnde ipsa p̄o: di
cere illud Ysaie. lv. Venite emite absq̄ argento &
absq̄ ulla cōmutatione vīnum & lac. Per istud vi
num & lac intelligimus dei gratiā & misericordiā
& animam lētificantem & dulcorantem. De quo
s. vīnor̄ lacte ipsa plena fuit. s. gratia & misericor
dia. Et ideo de sua plenitudine nobis effundit.
vnde ipsa dicit Lanticorū. v. Hibi vīnum meum
cum lacte meo. C Sermo. ii.

I Laudare debemus virginē beatā propter
debitū. meritū & exemplū. C Primo pro
pter debitū tenemur laudare ipsam: quia
cum essemus p̄diti ipsa nobis succurrīt & recupe
rādi aditū adiuvenit. Aug. C beata maria quis
tib̄ digne ualeat iura gratiarū & laudū preconia
impēdere. que tuo singulari merito recuperandi

Sermo

aditum inuenit. Secundo propter meritum quod inde consequitur. Nam ex hoc liberamur a consilio eterna. Proseruamur a culpa. et digni efficiamur vita eterna. Eccl. xxiiij. Qui audit me non confundet et qui operantur in me non peccabunt. qui elucidant me vita eterna habebunt. Qualiter autem laudates eam meritum consequantur dicit Hieronimus in sermone de assumptione. Si virgo es lauda: quia meruisti esse quod laudas. Si continens es uenerare et lauda: quia non aliunde constat ut possis esse casta Christus et gratia Christi que plenissime sunt in maria. Unde si coniugata es: aut certe peccatrix nihilominus confitere et lauda quia misericordia omnibus perficit et glorificat. Quavis non sit speciosa laus in ore peccatoris tam non cessare: quia tibi promittit uenia unde merearis ut laudes. Tertio debemus ipsam laudare propter exemplum. Habemus exemplum ab angelo qui eam reverenter salutauit. Ali filio qui eam in tanta reverentia habuit: quia sibi subditus esse uoluit. Luce. iij. Erat subditus illis. Ali spiritu sancto qui eam repleuit. Luce. i. Spes sanctus supueniet in te. Ali patre eterno qui eam scificauit. psalmus. Scificauit tabernaculum suum altissimum. Ali toto mundo qui eam beatam prestat et dicit. Unde ipsa dicit. Ecce enim ex hoc beatam me dicet oes generationes. Non tam eam sufficienter laudare possumus propter quatuor causas. Primo propter nostram imbecillitatem. Ang. O felix puerperium: letabile angelis: optabile sanctis: necessarium predictis: cognitum profugatis. Quid dicam pauper ingenio: cum de te quicquid direro minor laus est Christus tua dignitas mereatur. Si celum te uocem. altiores. Si matrem gentium dicam. precellis. Si formam dei appellere. digna eritis. Si dominum angelorum te uocem. per oia esse probatis. Quid ergo de te digne dicam: quid reserem: cum non sufficiat lingua carnis. tuas enarrare virtutes. De hoc etiam sic dicit P. Damia. Qualiter autem eam laudare poterit: mortaliis hominibus uerbis: que de se prout uerbi sunt quod manet in eternum. Que lingua in eius laude inueniatur idonea. que illum genuit cui oia benedicunt. et eum tremore obediunt elementa? Impar igit est illi omni lingue humanae precentum: que de te itemate carnis sue visceribus cibis nobis prout aiarum. Secundo propter nostram indignitatem. Istam suam indignitatem recognoscet Hieronimus in sermone de assumptione dicens. Timeo satis et ualde prius esco. duces vestris cupio parere perfectibus. ne forte sicut impioribus ita et indignus laudator inueniar. Prosecco cum nec sanctites. nec sancta mihi suppetat: ut beatam et gloriosam virginem laudare queam: quam ut uerba fatear. quicquid humanis potest dici uerbis. minus est a laude celi: que diuinis et angelicis

III

est laudata preconis. Ali prophetis prenuntiata. Ali patriarchis prefigurata. Ali euangelistis exhibita. Ali angelo uenerabiliter salutata. Item ibide. De tali tanta loqui me indignum faveo. sed et puto quod nemo sit qui presumat: que et quanta sint que padunt ignorat. tam non debet cessare a laudibus. si nemo etiam ad hoc idoneus inueni uotis omnibus: etiam qlibet peccatori Christus etiam explorare nequeat quod sentit. Tertio propter suam dignitatem. Et de hoc etiam sic dicit Beda. Si recta uniuersitas singularis distincta speciebus in beate marie dei genitricis laude: magnis sui cordis clamet uocibus. etamen eius dignitate intelligentibus surditas hec uel silentium apparebit. Damascenus. 25 mille ora mille lingue: uerba ut serrea sit. sed nec si eis lingue homini convenirent: eam mirificis laudibus efferre possent. Omnis enim preconi excedit magnitudinem: et omne eloquum ad eius excellenciam insufficienter inueni. Quarto propter uerbois insufficietiam et paupertatem quia. scilicet uerba ad hoc idonea nobis deficiunt. P. d'assisi. Dum cuiuslibet matris fortia facta extollere cupimus. domini eius virtutum insignis predicamus. etiam si ad cogitandum tardior sensus impedit. uel ad loquendum balbuties lingua. non sufficiat uerbois tam copiam recte ipsius materia subministrat. Cum ergo beatissime dei genitricis laudes scribere uolumus. nulla inuenimus uerba: quibus ad hoc exprimenda digne sufficere ualcamus. Tollit igit facultatem sermonis materia singularis Gerardus episcopus et martyr. Utinam mihi tot essent lingue quot sunt celi stelle: ut omnes illas possem conuertere in laudem dei genitricis. nec etiam sic satiarer.

Sermo. iii.

Ibanus signat beatam mariam iusta illud Eccl. xxiiij. Quasi libanus non incisus uaporauit habitationem meam. Sed notwithstanding libanus in masculino accipit pro monte. In seminimo pro arbore. In neutro pro thure. et tam hic pro arbore in masculino ponit. Scriptura enim sacra aliquando transgredit regulas donati: ut certius exprimat intellectum spiritus sancti. Dicit ergo de arbore. Quasi libanus non incisus et. Ali illa enim arbore quisque fluit thus cortice non inciso. et illud est magis lucidum. et magis electum. et tali libano non inciso beata virgo assimilatur. In qua cunctis autem significacionibus libanus accipiat candorem sonat. In virgine autem suerunt tria candida non incisa. scilicet spes alia et corpus. Et quibus habet Thes. v. Ipse autem deus pacis scificat uos per oia ut integrer spiritus uester. alia et corpus sine querela seruetur in die aduentus domini nostri Iesu Christi. Sicut autem dicit. hic libanus mons. hec libanus arbor. hec li-

Sermo III

banūthus. ita nūc dicit ab aplo hic spūs. hec aīa.
hoc corpus. Spūs ergo marie dicat mons liba-
ni. aīa eius dicat arbo: libani. Corpus eius dicat
thus siue libanū. Ista tria. s. spūs aīa et corpus. in
virgine non fuerūt incisa nec diuissa. Et ideo bene
dicit. Quasi libanus non incisus. Spūs enīz eius
nunq̄ a deo fuit diuisus q: nunq̄ ab ipso per pec-
catū separari potuit. Anima enim eius nunq̄ fu-
it diuissa a ratione. q: ab eius dñio nunq̄ recessit.
Corpus eius nunq̄ fuit diuisum q: semp̄ integrus
et illibatū pmasit. Talis ergo libanus vaporavit
habitationē suā. Nam illos in qbus habitat per
gratiā vaporat. i. odore replet per odoriferā cōsciē-
tiā. Ibidē. Hic ut cinnamomū et balsamū aro-
matizās. Quosdā enim cōfortat ut pseuerēt in do-
no grē. Iste est odor cinnamomi. q: odor cinna-
momī habet cōfortare. Quosdā pseruat a corru-
ptionē culpe. Iste est odor balsami. q: balsamu:
a corruptionē pseruat. A qbusdā fugat uermes tē-
tationis diabolice. Iste est odor myrrhe. q: odor
myrrhe fugat uermes.

Csermo.iii.

Iberalitas beate marie multis assimilat.
q: sicut sol orī sup bonos et malos ut di-
cit Matth. v. Sic et eius merita lucet su-
per bonos: ut eos in gfa custodiat. Lucet et super
malos ut eos ad bonū cōuertat. Unde dicit Ber.
Virgo beata uelut alterū sole induit. q: sicut ille
sup bonos et malos idifferēter orī: sic ipsa quoq̄
p:eterita merita non discutit. sed oībus erorabilez
et clemētissimā se exponit. oīumq̄ necessitates am-
plissimo quodā miserat affectu. Ibidē. Copiosissi-
ma charitate virgo maria sapiētibus et insipien-
tibus debitrice se fecit oībus misericordie sinum
aperuit ut de plenitudine eius accipiant vniuersi.
captiuus redēptionē. eger curatiōē: tristis cōso-
lationē: peccator: ueniā: iustus gratiā: angelus le-
titiā: tota deniq̄ trinitas gloriā: filij in persona car-
nis substātiā: ut nō sit qui se abscondat a calore ei².
Putasne ipsa est amicta sole? **C**redo ipsa assimi-
lat elemosynarie liberali. Proverb. ult^o. Manum
suam operuit in opī: et palmas suas extēdit ad pau-
peres. Eius liberalitas ostēdit et q: habet manus
aptam: et q: brachium extēdit ad pauperes. et q: habet
manū elemosynis plenā. Nolla enim eēt laus ele-
mosynarie liberali si manū teneret apertā et brachi-
um extēsum. si ipsa manū uacuā hēret. Beata igit̄
maria tanq̄ dei elemosynaria: intātū est liberalis:
q: dat faciliter: et iō tenet manū aptā: q: dat oībus
coiter q: hēt manus elemosynis plenā. **C**Tertio
assimilat mulier fortis vñ dī. Proverb. ult^o. de mu-
licere fortis. De nocte surrexit deditq̄ p̄dā domesti-
cis suis. **C**Quarto assimilat p̄fissime m̄fi vñ ipsa

V

xxxii

dicit Eccl. xxiiij. Ego m̄f pulchre dilectionis tē.
Ipsa presumptuosos et supbos ad sui recognitio-
nem: timore diuine maiestatis humiliat. ideo di-
cit. Et timoris. Ipsa tenebrosos ad cognitionem
dei illuminat. ideo subdit. Et agnitionis. Ipsa in
profundū peccator: desperatos ad spei uenire-
uocat. ideo dicit. Et sancte spei. **C**Quinto assimi-
latur hospiti mirifico et curiali. Unde dicit ei de²
In iacob inhabita et in israel hereditare. Ex qui-
bus uerbis habet q: ipsa hospitā et habitat in tri-
bus generibus personarū. Quidā enim sunt acti-
ui. Quidā cōtemplatiui. Et qdam perfecti. qui scili-
cet habet actiuā et contēplatiā. Beata igit̄ virgo
habitat cum actiuis dādo eis grām: et ad operen-
dum firmā p̄stātiā. ideo dicit. In iacob inhabi-
ta. per iacob qui interpretat luctator intelligunt acti-
ui: qui sunt in multiplici luctu huius mūdi. Ha-
bitat cum cōtemplatiis. dādo. s. eis sinceram visio-
nem. ideo dicit. in israel hereditare. Israel enīz in-
terptat vidēs. **C**Habitat euīz electis siue p̄fectis q:
hūc utrāq̄ vitā dādo eis firmā p̄seuerātiā. iō sub-
dit. Et in electis meis mitte radices. **C**Ter. v.
Iberū arbitriū habuit virgo maria in bo-
no cōfirmatiū. et ideo nulli uoluit consen-
tire peccato. Potētia enim liberi arbitrii
pot cōsiderari qtuor modis. **C**Primo ut se hēt i
differēter ad h̄ et ad illō. i. ad peccādū et ad bñ agē
dū. Et h̄ mō fuit in adā in statu īnocētie. vnde dē
Eccl. xl. De ab initio creauit hoīez: et reliq̄ eū in
manib̄ suis. **C**Hedo p̄siderat cū dispositiōe ad
peccādū. et hoc mō est in regnātis post baptismū:
q: in eis adhuc remanet somes qui est dispositio
ad peccādū iclinās. **C**Tertio p̄siderat cū necessi-
tate ad peccādū. et h̄ mō est in nō regnātis per ba-
ptismū. q: somes in illis nō tñ est dispositio ad
peccādū. s; quedā necessitas. **C**Quarto p̄siderat
cū dispositiōe ad nō peccādū. et h̄ mō est in ange-
lis et btis. et in btā v̄gine per grām scificationib^o ulti-
me que supeminet oīb^o aliis scificationib^o. ita q:
post illā scificationē nō hñt potētiam peccādi. Et
qz̄tū ad h̄ fuit istar et āgeloꝝ et btōꝝ qui hñt liberū
arbitriū p̄firmatiū. iō dicit Aug. in li^o de natura et
grā. Excepta v̄gine maria si oēs sc̄i et sc̄ē cā adhuc
vñuerēt interrogati fuissent utrū sine petō cēnt oēs
vna uoce clamassent. Si dixerimus qm̄ petī nō
hēmus ipsi nos seducim^o et vīras in nobis nō est.
Excepta inq̄ hac scā v̄gine: de qua ppter honore
dei cum de petīs agit nullā p̄sūs uolo hēre que-
stionem. Scimus enim q: plus grē ei collatus fu-
it ad peccātū ab omni parte vñcedū. que illum cō-
cipere et parere meruit: quem constat nullum ha-
buisse peccatum. **C**Sermo.vi.

c ff

Sermo

Illum potest dici maria propter multas causas. prima causa quod liliu est extra candidum: intus est aureu: intus et extra odoriferu. Sic beatam virginem extra in carne fuit candida per beatitudinem. Cant. vii. Cador est lucis eterne. et speculus sine macula. Secundum inter iuste fuit aurea per charitatem. Dicit enim Christus. quod surum nunc potest corripere. sic nec eius caritas nunc potuit extingui. Cant. viii. Quae multe non potuerunt extinguere caritatem. Tertio intus et extra fuit odorifera per humilitatem. habuit enim humilitatem intus in corde: et exterius in pueritate. Et ista humilitas tantum odore deo fecit: quod ipsum ad se traxit. Cant. i. Tu es rex in acubitu suo et ceterum. Mardus est herba pua: et signum eius humilitatis. Ista sunt tria lilia. scilicet virginitas. humilitas. et caritas. que beatam mariam maxime circumdederunt. De quibus sic dicit Ber. in simone de nati. eiusdem. Denique Christus qui nunc inter lilia pascit utique copiosus apud mariam pro multitudine filiorum pascebatur. An non lilia sunt decus virginitatis insigne humilitatis. supereminencia caritatis. Secunda causa est quod liliu habet rectum hastile sursus. sed folia dependentia deo: sive quod animus virginis tanquam hastile semper fuit rectus ad deum: sibi de beneficis regratudo: et in eum semper eructando spiritualiter. Sicut enim liliu quicquid habet odoris et candoris: totum mittit ad summum. sic maria quicquid habuit scientias et gratias totum remittebat ad deum. Folia autem eius uba habuit deo: sive de se humiliata per servitatem. Unde ipsa dicit. Magnificat anima mea dominum. Ecce hastile rectum. sed audi folia deo: sive resperit humilitatem ancille sue. In huius significatione dicit Erodio. xv. Facies candelabri ductile de auro minus diffissimo. hastile ei et folia ex ipso procedentia. Candeliabrum dei est maria: que fuit ductilis per obedientiam. et de auro minus diffissimo per charitatem. cuius habustile fuit intentio eius recta. et lilia fuerunt eius uba habilia: que oia procedunt de ipsa. Nos autem econversi habemus hastile reflexum deo: sive obliquam intentiune iuxta illud Mat. xxiiij. Dia opera sua faciunt ut videant ab hominibus. Folia autem eius. uba habemus elata sive per blasphemiam per detractionem et elationem. post. In ignorantia in excelso locuti sunt. Itē. Posuerunt in celum os suum. virtus celestibus detrahendo: et se usque ad celum magnificando. sed tamen lingua eorum transiuit in terram: de terrenis loquendo et ea diligendo. Tertia causa est quod liliu integrum redoleat et fractum fetet. Corpus igitur virginis fuit tanquam liliu integrum: quia semper remansit illibatum. et ideo semper fuit odoriferum. Fuit enim tinctum vnguentum odorifero: quod ipsum servauit integrum: et fecit odoriferum. Istud autem vnguento fuit perfectum de tribus spiritibus aromaticis. De quod dicitur Eccl. xxiiij. Sicut cinnamonum et balsamum aroma

VI

tizans. Fuit enim perfectum de balsamo deitatis. Tercium enim deus eius uterum ibalsamauit: quod deitatem suam ibi posuit. Fuit consecutus de myrrha castitatis. Myrrha enim preservat corpus a putredine et signum castitatem: que suauat corpora corruptio. Ex his enim tribus spiritibus aromaticis. scilicet cinnamonom humilitatis: ex balsamo deitatis: et ex myrrha castitatis. consecutum est illud vnguentarium: ex quo corpus eius fuit inunctum. et ideo semper fuit odoriferum et integrum. De talibus vnguentis dicitur Cant. ii. Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. Et quod ut dictum est liliu integrum redolet fractum fetet. ideo eius corpus virginitatem semper redoluit: quod semper integrum fuit. Nostra autem corpora cum sunt corrupta sunt setida. Ysa. xxxviii. De cadaveribus eorum ascendet fetor. Job. i. Corporis truetum iumenta in stercore suo. Quarta causa est quod lilium ortum de spinis et moratur inter spinas. et tamen propter hoc non amittit suum odorem nec candorem: immo quanto a spinis pungitur: tanto plus eius odor sentitur. Sic beatam maria orta fuit de spinis. id est inde spinos. et fuit ab eis puncta spina doloris. Luce. iiij. Tuum ipsis aias praeservabit gladius. et tamen ipsa semper seruauit candorem sue innocentie. et odorem sue fame. et quanto plus aduersitates eam provocabat: tanto maiorem odorem spirabat. Cant. ii. Sicut liliu inter spinas: sic amica mea inter filias. Qui lilia ponunt cum liliis maiorem odorem reddunt. Qui vero sunt cum spinis nihilominus seruant odorem suum. Qui vero spine portant cum spinis: tamen dant sibi mutuas protectiones. Qui enim boni sunt cum bonis simul: tamen sunt lilia cum liliis. et tamen tot dant odores quod habent virtutes. Mat. xviii. ubi duo vel tres congregati sunt in nomine meo et ceterum. Christus enim est liliu. Cant. ii. Ego flos capi et liliu qualiter. Scilicet virtus sunt horum dei in quod crescent lilia virtutum. Cant. ii. Dilectum meum descendit in horum suum ut pascatur in horis et lilia colligatur. Qui enim seruit dei sunt similiter congregati tamen sunt lilia cum liliis portata. et ipse Christus qui est amator liliorum est in medio ipsorum et colligit lilia virtutum. Qui vero boni sunt cum malis: tamen sunt lilia cum spinis: et tamen boni debent fuare candorem sue innocentie et odorem sue fame. Taliis erat illud liliu cum spinis qui dicebat. Cuius his qui oderunt pacem erat pacificus. Qui vero mali sunt cum malis superbi cum superbis: tunc sunt spine cum spinis. et tunc mutuo se provocant. Prover. xlii. Interventus semper surgia sunt. Quinta causa est quod lilius habet serolia et sex angulos in radice iuxta numerum solis. Sex folia sunt serbia que dicitur uba brava. Sex enim vicibus legitimus ipsorum locutam fuisse. bis cum angelico. scilicet qui dicitur. Quoniam fuit istud. Et qui dicitur. Ecce ancilla domini. Hoc mel apud helisabeth quoniam eam salutauit et deo benedicit. Bis cum filio: quoniam dicitur. Filius quod fecisti nobis

Nec. Et quoniam dicit. Vnde non habet. Hunc enim cum misericordia tuam quoniam dicit. Quodcumque dixerit vobis facite. Ita autem sicut folia sive bona procedebat ex radice charitatis; quoniam oia fuerunt bona charitatiua. id est charitate plena. Et quoniam una sit radix charitatis. hanc est secundum dilectionis modos. sicut radix lilius quoniam sit una tamen hanc est angulos. Primum modus sicut quo ipsa dilexit deum ipsum super oia reverendo. Secundus quo dilicit aiam suam ipsam in omni scientia custodiendo. Tertius quo dilicit corporis suum ipsum in divinitate custodiendo. Quartus quo dilicit domesticos et propinquos ipsos moribus informando. Quintus quo dilicit amicos in deum. Sextus quo dilicit inimicos propter deum. Causa causa est quoniam thalami et cenacula regum liliis adornantur ut iocundius gescant et uescantur. Et quoniam uterus virginis fuit thalamus et cenaculum ipsi totus fuit liliis adornatus et circumdatus. iuxta Iulianum Lassus. Alter tuus sicut accuruus tristicius ualلاتus liliis. Tota enim fuit liliis uallata. Nam a superiori fuit uallata lilio eminentis charitatis. Ab inferiori lilio profunde humilitatis. Ab interiori lilio interne puritatis. Ab exteriori lilio virginitatis. A dorso lilio temperantiae in propria. A sinistris lilio patientie in aduersis. Ab anteriori lilio prudenter in futuris. A posteriori lilio iusticie in presentiis. quoniam per presentis beneficiis semper deo gratias reuerebat. Et hoc debet iusticie regrebat. Et quoniam fuit liliis uallata et circumdata: tamen de ea cataracta ecclia. Et sicut dies ueniens circumdabat ea flores rosarum. Inter ista lilia dilexit. I. Christus pascet. Lassus. Dilectus meus mihi et ego illi qui pascitur illicet. Nam non pascet lilio superiori quia delectabatur in eius charitate. Non lilio inferiori quia delectabatur in eius humilitate. Non lilio interiori quia delectabatur in eius puritate. Non lilio exteriori quia delectabatur in eius virginitate. modo lilio a dorso: quia delectabatur in eius temperantiae. Non lilio a sinistris: quia delectabatur in eius patientia. Non lilio anteriori: quia delectabatur in eius prudenter. Non lilio posteriori: quia delectabatur in eius iusticie. Et quoniam sic tota fuit florida: tamen oia que per ipsas ostendimus sunt deo accepta. Hec in finione de nativitate virginis. Quicquid illud est quod deo offerre paras. gratissimis manibus marie traditum. Nam rursum cædidi sima lilia sunt: nec causa dicitur illicet amor: illicet lilia inueniuntur quicquid sit quod illicet marie manus interuenierit. Causa causa est quoniam hanc multiplicem virtutem. Alium tumorem sedat: sanem purgat: mortuum serpentes purgat. Eodem modo ergo maria sanat tumorem supbie excepit uerbum humilitatis. purgat sancte luxurie: excepit uerbum virginitatis. curat mortuum serpente avaricie: excepit uerbum pauperitatis. Quarum enim est morsus siue ciborum serpentes: quoniam avarus terra diligendo terra es-

ficit. et terra sit cibus serpentes iuxta illud. Genes. iii. Terram comedes cum multis diebus vite tuae. Iohannes annus datus est serpenti infernali in cibis. C. Sermon. vii. Ucida et luminosa terra est maria. De cuius luce et luminositate dicit Lassus. vi. Que est ista que preredit quoniam aurora surgens pulchra ut luna electa ut sol. terribilis ut castro. acies ordinata. Ita autem luminositas potest attingi et pte sui et ex parte nostra. Nam in quaestu attingit et pte nostra ipsa quibusdam lucet ad istar aurore. scilicet quoniam tenebras culpe fugat: et lucis gressu donat. Quibusdam ad istar lumen: quoniam eos ab estu vicio refrigerat. Quibusdam ad instar solis. quoniam eos ad amorem dei illuminat et accedit. Qui busdam ad istar acies armate. quoniam erunt genita suorum meritorum. demones terret et fugat. C. Secundo ista luminositas potest attingi et pte sui: et tunc dicendum quoniam in ea fulsit lux aurore in sua scificatione. Tunc enim spiritus sanctus oem nubem peti originalis abstulit. et tamen tota clara fuit et resulsa. iiij. Reg. xxiiij. Lux aurore oriente sole in mane absq; nubibus rutilat. Aurora autem in ore ut icipit semper crescit: donec die perfectum faciat. Sic beatissima ergo post sua scificationem in utero semper crevit. donec perfectionis cumulus apprehendit. Propter. iiiij. Semita iustorum quoniam lux splendens procedit et crescit usque ad perfectum diem. Ipsa enim fuit lux splendens in scificatione: et processit in spiritus sancti supuentione. et facta est perfecta dies in sua assumptione. C. Secundo in ea fuit lux lumen: et hoc in filio dei recepto deo. Eccl. xliij. A luna ostensio temporis: et in signum eius. A luna signum diei festi. Ipsa enim sapientia divina incarnatione ostendit suam regalitatem. et festinatatem et eternitatem. Suam temporalitatem ostendit ad naturam humanam quam in tempore assumptionis. tamen dicitur. Ostensio luna temporis. Suam eternitatem quantum ad naturam diuinam. tamen subdit. Et signum eius. Suam festinatatem quoniam naturae humanae naturam diuinam uenit. Unde subdit. A luna signum diei festi. Tunc enim magnus festum secerunt per quoniam ipsum filium incarnatum constituerunt. Filius qui ipsam naturam humanam sibi uenit. Spiritus sanctus qui in virginem supuenit virgoque sue carnis materiali ministravit. Et ipse angelus qui haec oiam nunciauit. Oes isti in predicto nature humanae cum diuinam magnam festum secerunt in utero virginis. C. Tertio fulsit in ea lux solis. et hoc in sua assumptione. De sole dicit Augustinus. Ademus sole fulgente. calorem. et urentem. Ipsa quoniam est modo tota fulgida pte inefabilis claritate. tota ignita pte indicibili charitate. tota uelox et propria pte viscerosa pietate. C. Quartu fulsit in ea lux castorum ut acies ordinata: et hoc in omnium scorum et angelorum ueneratione. Acies castorum uno modo appellat dispositiones stellarum angelorum et scorum qui eam circumdat uenerant et ornauerunt. Ita est illa mulier de qua dicitur Apoc. xij. quoniam in capitulo

te eius erat corona stellarum duodecim. Dnodenarius numerus ex duplaci senario perficitur. Senariu[m] autem est perfectus numerus. Per ipsum igitur senariu[m] intelliguntur oes de ecclia militati qui habent perfectionem glorie. Per secundum senariu[m] intelliguntur oes sci de ecclia triumphati: qui habent perfectionem glorie. Oes isti sunt beatae marie fulges corona. quod ipsa est omnis regia. Cf. viii.

Una d[omi]ni maria propter quantum causas. Cf. Primo propter humilitatem suam. Sic enim luna omnibus planetis est inferior. sic et maria sicut omnibus sanctis humillior. Unde et cum lucas oes apostolorum connumerasset ipsa in fine omnium conumerari uoluist. tanquam que inerior se reputauit. ut habeat Act. i. Hoc autem habet luna proprium quod crescit usque ad quartum decimum vel quintum decimum die. quo usque. s. ipsa imago cuiusdam hominis integre videatur: et ultra crescere non potest. et postea decrescit. Sedem modo maria usque ad etatim sue quartum decimum annum et ultra amplius non potuit crescere. quantum in illa etate credit Christuscepisse. et in ipse qui est imago invisibilis dei: in eis vero perfectus erit: non quantum ad etatem sed quantum ad sapientiam et omnes gloriarum plenitudinem. Hiero. xxi. Nouum faciet deus super fratrem. mulier circumdabit virum. Postquam intarum crevit statim in sua reputatione decrescecepit: quod non matrem dei non reginam celi: sed ancillam dei se reputauit dicentes. Respergit humilitatem ancille sue. Ideo d[omi]ni Eccl. glisi. Luna quod est luminare quod minuit in pluviatione. quod beatam virginem se humiliavit multum in filii dei cocepitione: sed postmodum decrevit per tristitia et dolore in sui passione. Luna autem crescentibus cornu sus solis ortu. decrescens vero sus solis occasum. que habent maris que ipsam disposuerunt ad recti ortu s. humilitatem et virginitatem. cum quodcumque duobus cornibus circuorespicerat ei ortu. Et autem occasum. id est passionem respergit cum alijs duobus cornibus: cum dolore quem habuit in filii morte et cum gaudio quem habuit de humani generis redemptio. **Credo domini luna propter pietatem.** Ipsa autem pietatem ostendit maxime super tria generationes hominum. **V**erbo super illos qui sunt in devotione aridi. Sic enim luna est magis propinquaque certis planetis. sic et ipsa vicina est illis qui se reputant aridos sicut terra: qui suam ariditatem cognoscetes dicitur cum psalmista. Aria mea sicut terra sine aqua tibi. Et sic crescente luna: crescit medulla. sic et adueniente auxilio virginis crescit medulla devotionis. Devotio enim est medulla et irrigatio ossium. Proverb. iii. Sanitas propter erit in umbilico tuo. et irrigatio ossium tuorum. **V**erbo ostendit super illos qui sunt amaricati. Sicut enim luna maris dominus: sic et ipsa tribulatis aurum. ut ipsa vocatur stella maris. **T**ertio ostendit super illos qui sunt in tenebris percosi iuoluti. Sicut enim luna lucet in nocte. sic maria lucet percosibus:

qui sunt in obscuritate culpe. Nam sicut dicit Genes. i. fecit deus duo magna lumina et posuit in firmamento celi. lumina maius. id est Christus ut perficiat dicitur. et lumina minima. id est maria ut perficiat noctem. id est percosibus qui sunt in obscuritate culpe. Et sic luna per ceteris planetis perficit cursum suum. sicut maria per ceteris sanctis percosibus citius pervenit aurum suum. **T**ertio domini luna propter suam vicinitatem. unde dicitur de luna secunda littera Eccl. xliii. **U**as castorum in excelso. **U**as in firmamento celi resplendens gloriosa. Luna enim dominus uas castorum quod ad litteram olim mulieres castae: et casti viri ipsam uocabant lunam lucinam: sed modo per synecopam domini luna. Unde dicit de ea Virgilius. **L**asia fame lucina tuis. habebat enim virginem duas deas. scilicet famam lunam. et unam aliam quam uocabat uestem. Unde et deinceps fecerunt templum et ibi in virginitate suis obsequiis insistebat. **I**stud uas castorum sicut beatam virginem que inter sua viscera pietatis recipit oes qui habent munditiam castitatis. et resplendet in firmamento celi gloriosa: quod in ecclia militanti omnibus dat exemplum virginitatis perpetuae. Cf. Sermo. ix.

Una est beatam maria. Ipsa enim est luna pulchra. Cap. vi. Dulchira ut luna. Eccl. lxxij. **Quasi luna plena in diebus suis.** Et luna perfecta. psalmus. **T**hronus eius sicut sol in prospectu meo: et sic luna perfecta in eternum tecum. Est igitur luna immo pulchrior quam luna. Luna enim habet lucem mutuantam. eclipsatur. uariata et maculata resparsam. Habet quidem lucem mutuantam: quod non lucet luce propria. sed a sole mutuata. **L**ales sunt hypocrite qui habent lucem mutuantam: non a vento sole iustitiae. sed ab humano sauro. Jo. v. **Quoniam potestis uos credere qui ab iniuste gloriam queritis. et gloriam que a solo deo est non habitis?** **Virgo quidem beatam habet lucem mutuantam sed a sole iustitiae: non ab humana sauro.** psalmus. **Dis gloria eius filie regis tecum.** **V**erbo luna habet lucem eclipsatur. sic et beatam virginem est eclipsari propter doloris uehemetiam. sed eclipsari non potuit quo ad fidem protestationem. Eccl. xliii. **U**osque ad futurum seculum non destinata. **F**ides quidem apostolorum in passione desiderat. sed fides marie destinata non potuit. **T**ertio luna habet lucem uariatam: quod sepe in luce uariat et mutatur. Unde dicitur Eccl. xlii. **S**tultus ut luna mutatur. Est autem quadrupliciter mutabilitas. **P**rima est in mente que per diuersas affectiones sepe mouetur. **S**e cuncta est in corpore que multipliciter mutabilitati et corruptioni subiicitur. **T**ertia est fortuna. quod ipsa tempora continet uarians. **Quarta est culpe que est in peccatoribus qui de virtute semper fluunt in vitium.** **S**ed istas quadrupliciter mutabilitatem ipsa sub pedibus eius habuit. ut terra illud Apoc. xlii. **E**t luna sub pedibus eius. Ipsa enim oem animi mutabilitatem semper mutauit. **I**psam gloriam mortalitatis in corpore induit. **I**psa omnia frrena et tempora

Sermo

Illa peccavit. Ilsa ab oī culpa semp̄ imunis erit. Quarto luna hēt lucē maculis resp̄as. Maria aut̄ nullas maculas h̄uit. nec in cogitationib⁹: q̄i semp̄ fuerūt mundi. nec in tētationib⁹: q̄i semp̄ fuerūt recte. Cān.iii. Tota pulchria es amica mea & macula nō est in te. Fuit enī pulchria in cogitationib⁹. pulchra in affectionib⁹. sine macula in int̄entionib⁹. Sc̄do sicut luna plena. Tūc aut̄ luna est plena q̄i hēt plenitudinē in luce. in v̄tute. & in figura. Istā triplicē plenitudinē h̄uit virgo maria. Primo enī h̄uit plenitudinē lucis. i. puritatis in carne. S̄ap. vii. Nihil inqnatū in illā icurrit. Cādor est enī lucis eternae: & speculū sine macula. & imago bonitatis illi⁹. In carne enī sua nihil sicut corruptiōis. id dī. nihil inqnatū i. illā icurrit: nihil ipsu ritatis. id subdit. Cādor est enī lucis eternae. & speculū sine macula. Nihil ipsugnationis: q̄i ad similitudinē & imaginē filii sui oīa in carne sua pacificata fuerūt. id subdit. Et imago bonitatis illi⁹. Sc̄do h̄uit plenitudinē v̄tutis. i. pietatis in opere. Elus qdē puritas ostēdit sup amaricatos qd̄ siḡt per hoc q̄ luna hēt sup mare v̄tutē. Ostēdit super debiles & infirmos qd̄ siḡt per hoc q̄ crescēte luce lune meliorant oīa humida. q̄i opante ei⁹ pietate fortificant oīa infirma. Ostēdit sup tenebrosos qd̄ siḡt per hoc q̄ crescēte luce lune crescūt medulle. q̄i adueniēte ei⁹ luce ḡfe crescit hō in deuotione. Tertio h̄uit plenitudinē figure. i. charitatis in corde. Figura enī sperica est mobilis. capax & fine carēs. q̄i ei⁹ charitatis est p̄mptissima ad subueniēdū latissima ad capiēdū. id deficiētissima ad p̄durādū. Tertio dī luna pfecta. Tūc aut̄ luna est pfecta q̄i hēt lucē pfectā & illuminat noctē totā. Hūt qdā qui h̄uit lucē plenā. q̄i h̄uit actiuam & p̄eplatiā vitā. Alij semiplenā. q̄i h̄uit tīfī alterā illarū. Alij uscuā q̄i carēt utraq̄. Virgo autē maria semp̄ sicut luna pfecta. q̄i semp̄ utraq̄ vita refūlit. Luna etiā tūc est pfecta. q̄i lucet in pncipio noctis. in medio. & in fine. Hūt qdā qui fulgēt in pncipio sicut bñ iſpiētes. Alij in medio sicut bñ xp̄ficiētes. Alij in fine sicut bñ finiētes. Virgo autē bñ fulsīt in pncipio suo. q̄i in utero sicut sc̄ificata. In medio q̄i sicut a filio dei imp̄gnata. In fine q̄i sicut ad r̄pi dexterā glōse assūpta. p̄s. Iustitit regina a dext̄ris tuis. Jē. Thron⁹ eius sicut sol in p̄spectu meo. V̄el p̄dici q̄ ipsa est thron⁹ & ei in quātū in ipsa de⁹ sedit & regeuit. Et sicut sol in quātū dat iustis lucē sapie, & calorē diuisine iusticie. Et sicut luna in q̄z̄tū lucet petōrib⁹ qui sunt in nocte culpe. V̄el in q̄z̄tū lucet in tribulatiōe. Et est sicut testis fidelis in q̄z̄tū dicit v̄tate corā deo p̄ utrisq̄ iustis & peccatoribus, q̄i sicut dī Proverb. xiii.

X

Testis fidelis non mentiet. Sermo r. Una aliquā ex toto est tota obscura. Aliquā ex toto est lucida. Aliquā ex parte obscura. Aliquā ex pte lucida. Et signat v̄ginē mariā que aliquā fuit obscura. aliquā lucida. Aliquā ex pte obscura. aliquā ex pte lucida. Luna aut̄ tripliciter obscurat sicut dicit Aug. Aut̄ q̄i nubib⁹ obūbrat. Aut̄ q̄i eclypsat. Aut̄ q̄i renouat sicut patet in novilunio. Sic brā v̄go in hoc mādo facit tripliciter obscurata. Primo ppter nimis humilitatē. que fuit q̄si qdā nubes obscura que suā claritatē obūbrauit. Cān. i. Nigra suz sed formosa. Ac si dicat. Nigra sum exteri⁹ per hūsilitatē. s̄ formosa iteri⁹ per maiestatē. Sc̄do ppter doloris acerbitatē & hoc in filij passione ubi passa est eclypsim per uehemētiā doloris. Johel. ii. Sol. i. xps conuerteret in tenebras per mortē. & luna. i. v̄go brā in sanguinē. i. dolorē. Tertio ppter mortē corpore. Tūc enī facta est obscura. q̄i ab ei⁹ corpe recessit aīa. & obscurata in morte sicut ut fieret nouilunium in resurrectione. & tuūc sicut luna in eternū pfecta. Sc̄do ista luna ex toto sicut lucida in sui alzoptiōne. q̄i in aīa & in corpe est glificata. & lucet etiā nobis per sua bñficia. Luna aut̄ luna est tota lucida q̄i lucet in pncipio noctis in medio & in fine. Per noctē tribulatio significat. Hūt igit̄ qdā sc̄ti qui adiuvāt in pncipio tribulatos. Alij sunt q̄ dimittunt hoīes tribulari & tētari in pncipio & in medio. sed postea adiuvāt & succurrūt in fine. Brā aut̄ v̄go semp̄ lucet hoī tribulato. & in pncipio dādo cōstātiā. & in medio dādo p̄seuerātiā. & in fine dāndo coronā. Hec est illa stella maris que alijs cadētib⁹ nunq̄ cadit que alijs sc̄is er merito culpe mō nobis sua suffragia subrahētib⁹ ipsa semp̄ subuenit. Tertio ista luna ex parte sicut lucida: & ex pte obscura. & hoc in filij passione ubi erat obscura & lucebatur. Fuit enim obscura ppter doloris uehemētiā. Sicut enim q̄i sol eclypsat luna iter nos & sole opposita tota apparet nigra. Sic q̄i sol iustitie passus est eclypsim in morte. brā v̄go facta est tota nigra. i. dolore plena. Luce. ii. Tuā ipsi⁹ aīam p̄trāsib⁹ gladi⁹. Tūc aut̄ nō est passa tīfī vñtū gladiū uel duos sed tres iurta illud. Ezech. li. Duplē cef gladi⁹ ac triplicēt. An⁹ gladius sicut q̄i ipsa m̄ sepabat a filio. & iste sicut amar⁹. Sc̄dus sicut separatio aīe christi a corpe p̄prio. & iste in madre sicut amarior. Tertius sicut separatio spiritus marie a spiritu christi. & iste sicut amarissimus. Ilsa enī adherens christo vñus spiritus cum eo erat. Alii mā quidem corpus vivificabat. sed spiritus suus cum spiritu r̄pi vñitus erat. Qñ igit̄ r̄ps emisit spiritū suum. maria p̄didit suū. Spūs enī marie

magis erat in filio q̄ in corpe p̄prio. Ver. Tuaꝝ v̄go brā p̄trāsūit aiaꝝ vis doloris. ut te plusq; mā trē nō īmerito pdicem⁹. in qua nimiruz corporee sensuꝝ passiōis. excedit affect⁹ cōpassiōis. M̄thilo min⁹ tñ etiā tūc lucebat q; lumē fidei inertigiblē p̄seruabat. H̄ap. vii. Inertigibile est lumē illi⁹ P̄rouer. ult⁹. Nō extingueſt in nocte lucerna eius. Eccl. xxiiij. Ego feci in celis ut oriceſt lumē indeſi ciēs. Quo qdē ſunt celi qui nunq; lumē ſuū amifert. s. xps qui etiā in morte nō p̄didit luſmen ſue deitatis. ſed etiā ei⁹ deitas fuſt cū co:pe in tumulo. ſed etiā in libo. Altud celi⁹ ſuit m̄ ſua que luſmē fidei ⁊ ḡfē nunq; amifit. Qñ luna eſt ſup̄ frāz ⁊ ſol recto diametro in oppoſito ſub̄ terrā. tūc luna obſcurat vel obfuscat ſine eclipsat. ſed nō ſic eſt de luna nřa; q; qñ ſol xps ſuit ſub̄ terrā in iſerno luna nřa ſup̄ terrā remaſit. ⁊ tñ luſmē fidei amittē nō poſuit. q; r̄mbra fr̄e. i. ifidelitas frenoz ad ea ascēdē nequit. ⁊ tenebra ifidelitatis eā nō cōprehēdit. Unq; dī de filio p̄t vici de ipa lur i tenebris lucet: ⁊ tenebre eā nō cōprehēderūt. ceterā autē ſtelle ſ. apli obſcurati fuerūt. q; luſmē fidei p̄dideri. Job iiiij. Obtenebrenſt ſtelle caligie ei⁹. C Sermo. ri.

Iux dī brā maria pp multas ipſi⁹ lucis p̄petates. Lur enī p̄io hēt i ſitu ſblimitatē q; oriē de celo ⁊ in celo. Eccl. xxiiij. Ego feci in celis ut oriceſt luſmē ideſciēs. Iſtā ſblimitatē hēt v̄go maria que ē ſblimior vniuersis Eccl. xxiiij. Quare dies diē ſupat q; dies eſtualis ſupat diē hyemalē. ⁊ lur ſolis luſmē lune. ⁊ ánus annū: ⁊ ſol ſolē. ad l̄az enī dies ſupat diē. q; dies eſtualis ſupat diē hyemalē. ⁊ lur ſolis luſmē lune. ⁊ ánus ſolaris annū lunarē: q; ſolaris hēt. ecclv. Iſtaris v̄o eccliiij. Sol etiā ſupat ſolē nō aliū ſ; ſe: ſbz in calore ⁊ in mora. Nūc enī calidior nūc min⁹ calidus ſentif. Nūc plus moraf: nūc mō emiſpior: nūc v̄o min⁹. P̄nt enī iſta v̄ba exponi debā v̄gine. Hā eti enī ſunt dies. i. Thessal. v. Q̄es uos filii lucis ⁊ filii dei. Angeli v̄o ſunt lur. Gen. i. Fiat lur ⁊ ſacta eſt lur. Brā autē maria i p̄nti vita etiā ſuit dies ppter claritatē ⁊ ſcritatē ſue v̄ite. ⁊ ſuit lur ppter puritatē v̄gialis mūditie. Dies ergo ſupat diē. q; ei⁹ ſcritas ſupabat oēz ſcritatē hūanā. ⁊ lur ſupabat luſmē. q; ei⁹ puritas ſupat oēm puritatē āgelicā. Nō enī ſupabat ſctōs ⁊ āgelos dñi eſſet in hac vita. ſ; etiā ſupabat cēs qui ſunt in glia. Et iō ſubdit. Et annū annū ⁊ ſol ſolē. Et enī qdā ánus qui eſt eternitatis qui eſt i glia. ⁊ eſt ánus t̄p̄lis qui eſt in p̄ti vita. Sc̄i i ḡf qui ſunt in glia: ſūt in áno eternitatis quātū ad aiaꝝ. ſ; in áno t̄p̄litas q̄tū ad corpus. q; eoz corpora adhuc corruptioni ſubijciunt. Brā autē v̄go eſt in áno eternitatis ⁊ quātū ad aiaꝝ

⁊ q̄tū ad corp⁹. ⁊ ſō ei⁹ ánus alios ános ſupat. ſit ſol ſolē ſupat. Alic enī brōz ad iſtar ſolis ſplēdēs dei claritatē ⁊ calēt dei amore. H̄z tñ aia brē v̄gis omnibus alijs plena eſt majori dei cognitione. ⁊ fulget magis dei amore. Et iō ſol ſupat ſolem. C ſecdo lur hēt in ſubſtātia puritatē. Sic ⁊ v̄go brā oimodā h̄uit puritatē. Nō enī eſt alijs ita ſanct⁹ in cui⁹ co: aliqui nō ſiret aliq; vanā cogitatio. ul ſinistra itētio. ul ſt̄liq; carnalis affectio. De iſta autē dī H̄ap. vii. Vapori ei ſt̄utis dei ⁊ emanatio qdā claritatatis dei ſincera. ⁊ iō nihil iquonatū in illā incurrit. Ip̄a enī h̄uit cogitationes odoriferas. Jō dī q; ſit uapor dei. H̄uit itētōes ſinceras. Jō dī q; ſit ſincera emanatio dei. Habuit affectiōes mūdas. Jō dī q; nihil iquonatū i illā incurrit. C Tertio lur hēt in aspectu delectabilitatē. Eccl. vi. Dulce luſmē ⁊ delectabile eſt occulte vidē ſolez. C Tria ſunt in brā v̄gine que faciunt deo magnā delectabilitatē. ſ. decora ſacieſ ei⁹. Dulcedo vocis ei⁹. Et pulchritudo eius. De duob⁹ p̄mis dī Laii. ii. Oſi de mihi ſaciē tuā ſonet uox tua in auribus meis. Uox enī tua dulcis ⁊ ſacieſ tua decora. Pulchritudo v̄o ei⁹ tāta eſt q; v̄nct oēm aliā pulchritudinē. H̄ap. vii. Speciosior eſt ſole. Vicit pulchritudinē itellecualē: ⁊ ſup̄ oēm diſpoſitionē ſtellaꝝ luſmē cōparata iuenit p̄or. Vicit pulchritudinē rōnale. Illi enī ſuccedit nor. Sapia autē vicit malitiā. Er qb⁹ v̄bis hētūr q; ei⁹ pulchritudo vicit pulchritudinē corporalē. ſ. ſolis. Jō dī. Speciosior eſt ſole. Vicit pulchritudinē itellecualē. Jō ſbdit. ſup̄ oēm diſpoſitionē ſtellaꝝ. i. āgeloz luſmē cōparata iuenit p̄or. Vicit pulchritudinē rōnale. q; nō eſt alijs in hac vita in cui⁹ itellecū nō ſit aliq; nor ignoratię. ⁊ in affectu aliq; macula affectionis terrene. H̄z brā v̄go h̄uit itellecū clarissimū ſine nocte alijs cul⁹ ignoratię. Jō ſbdit. Illi enī. ſ. luſmē rōnali ſuccedit nor. H̄uit enī affectū ſine macula alicui⁹ affectiōis terrene. Jō ſbdit. Sapia autē vicit malitiā. P̄opt iſta tria tā deo delectabilitia. ſ. ſaciē ei⁹. uocē ei⁹. ⁊ pulchritudinē ei⁹. vi. Judith. xj. Nō eſt talis mulier ſup̄ frā i ſpectu. i. p̄lechritudinē die. i. ſelu ſbōz. C Quarto lur hēt in motu uelocitatē. q; ſine t̄p̄is ſpatio replet oſa i moriro. Sic brā v̄go eſt uelociſsimū ad nob̄ ſbueniēdū. H̄ap. vii. Oib⁹ mobilib⁹ mobilior eſt ſapia. Ip̄a enī desideratē ſooccupat H̄ap. vi. Preoccupat q; ſe p̄cipiſſūt: ut ſe illis p̄i or ſoſiat. Ip̄a circuit ut ſuient ſeip̄a r̄ignos eſſites. Dignos ſeip̄a circuit q̄rēs. ⁊ i v̄is ſuis ſoſdet ſe illis hilariē. Ip̄a obuiat q̄rētib⁹. Eccl. vi. Obuiabit illi q̄ſi m̄ ſuonificata. Ip̄a affiſſit iueniētib⁹ H̄ap. vi. Qui de luce vigilauerit ad illā nō laboſabit. Aſſiſtēt enī illā ſorid ſuis iueniet. C Quin-

to lux hēt in effectu utilitatē q̄r dirigit itinerātes. excitat dormientes. calefacit frigidos. et assecurat timidos. Sic lux grē dei que hētetur per mariā. itinerātes p̄ viā hui⁹ mūdi dirigit. Jo. xii. Qui abulat in tenebris nescit quo uadat: q̄r lucē hui⁹ mūdi nō videret. Sedo dormientes in petis surge facit. Eph. v. Surge qui dormis et erurge a mortuis et illuminabit te xps. I. grā xpi qui hētetur p̄ mariā. Ipa frigidos in dei amore calcusat. Ubi enī mihius est de luce. ibi minus de calore. Sed bta vgo lucē sue grē spargit. et sic estū dñi amoris in cordibus n̄is accēdit. Job. xxxvij. Per quā viā spargitur lux. diuidit estus sup terrā. Ipa timidos securos reddit. Multi enī timēt in tenebris. qui in luce sunt securi. Et ista securitas de eterna beatitudine nō hētetur nisi p̄ spem. p̄ s. Dñs illuminatio mea et salus mea quē timebo. Et ista. Si persistat aduersuz me castra in hoc ego spabo. Propt̄ ista q̄tuor ipa dicit Eccl. xlii. Ego m̄ pulchrie dilectionis tē. Ipa enī frigidos in dei amore calefacit. Jō dī. Mater pulchrie dilectionis. Ipa dormientes in peccatis surge facit. Jō dī. Timoris. q̄r sicut dicit Prover. xv. Per timorē dñi declinat oīs a malo. Ipa errātes in via salutis sapiēter dirigit. Jō dī. Et agnitionis. Ipa timidos ad spem salutis reducit. Ideo dī. Et sancte speci. C Sermo. xii.

In beata maria merito dici pot. Lux enī oī corpora excellit sua dignitate. vñ dicit Aug⁹. q̄ inter corpora lux p̄mū locū tenet. Oia clarificat sua pulchritudine. Unde dicit Am brosius q̄ lux facit ut cetera mēbra sint pulchra et laudib⁹ digna. oīb⁹ se coicat ex sua bonitate. q̄r bonū ē sui coicatinū. Jō lux est tācē bōitatis q̄r morut ipsa oris p̄ totū orbē diffundif. Bta igit̄ maria dī lux ppter suā dignitatē p̄lchritudinē et bonitatē. Sicut enī lux excedit oī corpora. sic vgo excedit oīa creatā āglos q̄z alios scōs. Sap. vij. Sup̄ oī dispositionē stellarū. i. angeloz et scōrū luci cōpata p̄tōtōtē. In hoc etiā ostēdit ei⁹ magna dignitas. q̄r sicut de luce p̄maria lucida nube cula sol fuit fact⁹. sic de v̄gic lucida sol iusticie fuit fact⁹. In hoc etiā appet ei⁹ dignitas. q̄r ceteri scō vocant luminaria ut hētetur Phil. ii. Ipa vō dī sole amicta. ut hētetur Apoc. xij. Ber. Iure maria sole p̄ibet amicta. q̄r vine sapie p̄fundissimā penetravit abyssuz. ut q̄tū creature p̄ditio sicut personali ynione patif illi luci iacebili videat imēsa. Cedō dī lux ppter suā pulchritudinē de cuius pulchritudine dī Sap. vij. c°. Lādor est enim lucis eternae et speculū sine macula et nihil inqnatū in ea īcurrat. Hūt enī corp⁹ cādidū et v̄gineū. Hūt spm̄ tanq̄ speculū. q̄r clare speculabat deū. Hūt aīam

in eo inqnatā: q̄r nullū hūt p̄cti. C Tertio dī lux ppter suā bonitatē qua oīb⁹ bñficia sua coicat. vñ pot̄ dici de ea illud Ysa. xl. x. Dedi te in lucē gētū ut sis salus mea usq; ad extremū terre. Nā fin capacitatē recipiētū isfundit lucē suā ḡfaruz. Prover. iii. Justoz semita q̄si lux splēdens p̄cedit et crescit usq; ad p̄fectū diē. Quibusdā se isfundit in modū aurore siue lucis splēdētis sicut icip̄ētib⁹ qb⁹ dat ḡfam p̄ficiētē. Alijs in modū lucis crescētis sicut p̄ficiētib⁹ qb⁹ dat ḡfam p̄ficiētē. Alijs in modū diei p̄fecte sicut ipsi p̄fecti qb⁹ dat gratiā p̄ficiētē. C Nel pot̄ dici q̄ lux hēt multiplicem virtutē ppter q̄s vgo bta luci alsimillat. C Prio enī hēt virtutē letificatiā. Prover. xv. Lux oculoz letificat oculos. Sic bta vgo letificauit deūz ppter suā bñilitatē. Hester. viii. Iudicis noua lux oriri visa est. gaudiū honor et tripudiū. Ilsa enī fecit gaudiū deo. honorē generi huano. et tripudiū an gelo. C Sedō lux hēt virtutē p̄uersuā. Nā in visceribus terre argētū viuū cōuerit in aurū. Sic etiā vgo bta hoīes istabiles et fluxibiles sepe facit p̄fectos et p̄seuerātes dū eoz viscera penetrat. et eail lustrat. Eccl. xlii. Penetrabo īferiores p̄tes terre. Job. xxi. Dabit pro terra scilicet. et pro scilice torrētes aureos. Hūt qdā terreni. i. fragiles et infirmi. Alij sunt sicut siler. i. p̄lātes et fortes. sicut boni actiū. Alij sunt aurei. i. charitate pleni sicut cōtēplatiū. Bta igit̄ vgo dat pro terra scilicē q̄n actiū debiles facit etiā cōtemplatiū et in dei amore deuotos. C Tertio lux hēt virtutē maturatū. Fruct⁹ enī acerbos souet et nutrit. et ad maturitatē atq; ad dulcedinem p̄ducit. Nā fin p̄hm. Sol est p̄i planetarū et luna mater. Sic etiā maria affectiōes īmaturas. i. ideuotas p̄ducit ad maturitatē. hoc est ad īterne deuotiōis suauitatē. Et sic r̄ps oīum affectionū scērū est p̄i. ita maria est m̄. vñ dī Dente. xxiij. De pomis fructū solis et lune. i. gnātis et maturatis bñficio solis. i. xpi et lune. i. v̄gis marie. C fruct⁹ etiā acerbos. i. tribulatiōnes amaras p̄uertit in dulcedinē. qđ significatuū est Jo. ii. Abi r̄ps ad p̄ces matris aquā cōuertit in vīnū. q̄r deus ad p̄ces v̄ginis aq̄s tribulatiōis p̄uertit in vīnū īterne p̄solatiōis. C Sermo. i.

Anus dei est vgo maria. de qua dī Lasi. v. Manus etiā cornatilis auree plene hia cinctiōnis. Abi q̄tuor dicunt fin q̄ ipsa est manus: et manus cornatilis: et aurea: et hiacintiōna. Dicis aut̄ manus. q̄r sic in manu sunt quinque distinctiones digitoz. sic in ipsa sunt quinque effece ḡfarū. C Primus nāq̄ digit⁹ poler dī a polendo: eo q̄r p̄e ceteris poleat virtute et p̄tate. C Secundus dī index: q̄r per illū oīa indicam⁹. C Terti⁹

Sermo

dī medius siue medianus. q: medi' est hinc & ide.
 ¶ Quart' dī medicinalis. q: eo a medicis tota colliguntur.
 ¶ Quint' dī auricularis: q: per eū au-
 res sculpimus. ut dicit Isido. Ita sigis bā maria
 est nob̄ tanq̄ poler q̄n potēter nos in ciuitatē cele-
 stem introducit. Ecc. xliii. In hierlm̄ p̄tās mea.
 Tūc est sic ider: q: sapiēter viā que ducit ad ciuita-
 tē celestē nob̄ osdit. Ipa enī ambulatib̄ obuiat. &
 per viā deducit. Ecc. xv. Obusabit illi q̄si m̄f ho-
 norificata. Prouer. iii. c°. Duce te per semitas eq-
 tatis &c. Tūc est uob̄ sic digit' medi'. q̄n tāq̄ me-
 diatris deo nos recōciliat. Tūc est nob̄ sic digitus
 medicinalis. q̄n vulnera petōz n̄forz sanat. Ecc.
 xlviij. Medicina oiu; ifestinatioē nebule. i. ifestiva
 fabuētione marie que dī nebula. q: suit a terrenis
 eleuata. Tūc est sic digit' auricularis. q̄n aurē cor-
 dis n̄fi apit. ut dei vba audiam' dicēs Ecc. xxxix.
 Obaudire me diuinī fruct'. Ecc. xliii. Qui audit
 menō p̄fundet. ¶ Secōista manus suit tornati-
 lis. uas tornatile qd̄ a torno efficit. Accipit aut̄ ab
 spō torno rotunditatē. A rotunditate mobilitatē. A
 mobilitate uelocitatē. Manus sigis bā marie facte
 sunt a torno. i. ab opifice deo. & et hoc h̄sit rotundi-
 tatē. Uas aut̄ rotundū nullū h̄et angulū. q: ubi an-
 gulū ibi ipuritas. ibi obscuritas. ibi obligas. s̄
 ipa ad tornu; facta est. q: in ipa nulla suit ipuritas
 culpe. nulla obscuritas ignoratiae. nulla obligas
 itētōis oblique. ¶ Secō h̄et mobilitatē. uas qua-
 drū ad mouēdū est tardū. s̄ res rotunda ad mouē-
 dū est apta. sic & ipa leui motu n̄fi considerij cito mo-
 uet. Sap. vii. c°. Qib' mobilib' mobilior est sapia.
 ¶ Tertio h̄et uelocitatē. q: uelocit ad aurilū n̄m
 uenit. Sap. vi. Preoccupat qui se occupiscunt. ut
 eis se p̄or ondat. Unū ipa dicē p̄t illud qd̄ dī Ysa.
 lxxv. Anq̄ clamēt ego eraudiā. & odhuc illis loquē-
 tib' ego audiā. ¶ Tertio ista manus suit sic aurū.
 Aurū est pulchritū. icorruptibile. & lucidū. siue cla-
 rū. sic & ipa suie pulchria in mēte per puritatē. suit
 clara in p̄versatioē per honestatē. suit ico:rupta in
 corpe & in mēte per castitatē & vgitatē. De his tri-
 b' dī Sap. illij. Q̄s pulchria est casta gnātio cum
 claritate. ¶ Quarto ista manus suit hiacinthina.
 Assimilat aut̄ vgo hiacintho. rōne nois. coloris.
 & vtitis. Rōne nois q: hiacintb' dī esse qdaz flos
 colorez h̄is purpureū. Dī ēē lapis p̄ciosus. Dī
 etiā ēē nomē cuiusdā pueri famosi. qui inter illos
 flores mortuus est inuenit'. & ab eius nois flores illi
 uocati sunt hiacynthi. v̄sus. Flos est hiacintus
 lapis est hiacintb' hōz. Lū sit uterq̄ bon' me-
 lior est in v̄r utroq̄. per qd̄ das intelligi q: ipa suit
 tanq̄ flos. i. florida per v̄tus amētate. Unū can-
 eat ecclia. Hic dies uerni circūdabat ea flores ro-

IX

II

sarū. Ipa suit sicut lapis p̄ciosus ppter tei & p̄
 ximi charitatē. Ysa. xxviii. Ponā in syō. i. in ecclia
 militati lapide p̄ciosuz. De isto lapide p̄cioso chari-
 tatis dicit Aug' in li° de doctrina xp̄iona. L̄hesau-
 rus est magn' dīnarii scripturaru. Si piger eras
 ad p̄scrutādū thesaurū. nō sis piger vna margari-
 tā ferre sub lingua. & quouis secur' ambula. Ipa
 etiā suit virilis ppter p̄statā & magnanimitatem.
 Prouer. ult°. Accinrit fortitudie lūbos suos & ro-
 borauit brachiu; suū. ¶ Secō dī hiacintus rōne
 coloris. Nā sicut dicit Isidorus. Eius color nec
 nimis est clarus nec nimis obscurus. s̄ ex utroq̄
 tēperatus. Deus h̄et ifinitā claritatē. Vō vō respe-
 ctu dei h̄et quādā obscuritatē. Claritas aut̄ beate
 marie v̄gis nec est clara sic v̄na. nec obscura sicut
 h̄ana. s̄ est in medio cōstituta. Est qdē minor q̄s
 v̄na. sed maior q̄s angelica vel h̄ana. Jo assimilat
 lune Lan. vi. Pulchra ut luna. Sicut enī cla-
 ritas lune minor est q̄s claritas solis sed maior q̄s
 claritas stellarū. sic claritas b̄tē v̄gis est minor q̄s
 claritas dei. sed maior q̄s claritas scōz vel etiā an-
 geloz. ¶ Tertio dī hiacintus rōne v̄tis. Si-
 cut enī dī de p̄petatibus lapidū. hiacintus h̄et
 cor p̄sortare. tristitia expellē. inter inimicos tutu; fuare.
 Sic ipa p̄sortat cor dans cibū ḡe. Ecc. xv.
 Libauit illū pane vite & intellect'. Expellit tristitia
 dās letitiā locūditatē iterne. Ibidem. Jocūditatē
 & exultationē thesaurizauit sup cu. Et custodit ab
 ifidiis fraudis diaboli. Sap. iii. Custodivit illū
 dñs ab inimicis & a seductorib̄ curauit illū. s. ii.
 Are dī bā maria. vñ etiā interpretat omnia
 rū mare. Sicut enī in mari est p̄gregatio
 oiu; aquarū. sic in ipa est p̄gregatio oium
 ḡfarum uocat maria. ut dī Hen. i. sic p̄gregatio
 omniu; aquarū. i. oiu; ḡfaru; uocat maria. In
 mari aut̄ tria p̄siderant. Est enī origo fontiu;. ibi
 est plenitudo aquarū. ibi est amaritudo sapoz. Si-
 cut igis marie est origo oiu; fontiu; & fluvioru;. sic
 bā vgo est origo & p̄ncipiū oiu; ḡfarū. Et sicut
 mari fluuit diuerte aque. sic a maria fluuit & manat
 diuerte ḡe. A mari qdē fluuit aque puteales. son-
 tales & fluminales. Iste aque silē fluuit ab ipa. Ec-
 ticoz. illij. Fōs hortoz. puteus aquarū viuētiū
 que fluuit ipetu de libano. Per istas tres differen-
 tiias aquarū intelliguntur tres gradus ḡfaru;. que
 oēs a maria in nos fluuit que sunt ḡe incipiēs si-
 ue p̄ueniēs. pficiēs & p̄fecta. Sia incipiēs signifi-
 cat per aquā putealē de qua dī. Puteus aquarū
 viuētiū. Puteus h̄et aquā occultā. q: ḡe p̄ueniēs
 peroz ex meritis suis nō dat: sed quādā dei occul-
 ta inspiratioē ifundit. Et dī aqua v̄ua ex eo q: pec-
 catorē qui erat mortuus per culpam viuēscit per

Sermo

III II xxxvii

Glam. Ista est aqua que egreditur a templo. s. a maria que est templum dei. que vivificat omnia ad quae uadit. ut habetur Eccl. xlviij. Per aquam fontalem intelligitur aqua pfectio de qua dominus sonus horologium. qui horum dei sunt ipsi pfectores in qua sunt herbe et plate diversarum virtutum. Sed nec ipse herbe et plate possent germinare. nec crescere nec pfecte nisi sint ab ipsa aqua gemitus irrigate. Gen. li. Fons ascendebat de terra. i. de origine maria irrigans riuersam superficiem terre. Per aquam fluuialem que fluuit cum ipetu intelligitur gratia pfecta de qua subditur. Quae fluunt cum ipetu. quod illos quos replet facit esse sollicitos et seruantes. propter quod dominus Ezechiel. ubi erat iper spiritus illuc gradiebantur. Imperio enim accipitur ibi in bona significatione. s. pro desiderio et seruore. Talis iper aquarum. i. talis seruorum et desiderium gratiarum facit magnam letitiem animarum. ps. Fluminis iper letificat ciuitatem dei. Hunc enim quidam aque stantem que putrescunt et significat peccatores qui stant et regescunt in secib[us] peccatorum. Hiero. xlviij. Regedit in secib[us] suis. Alique que late fluunt significant tepidos qui lente et tepide operantur. De qua domini Apoc. iii. Utinam frigidus esses aut calidus. sed quod tepidus es. ieiunia te euomere ex ore meo. Alique ipetuose que cum ipetu fluunt significant viros pfectos qui sunt spiritu seruantes et sollicite operantes. Ro. xlii. Spiritu seruantes. Ab isto etiam mari. i. virginem maria continet nos fluere quatuor flumina de qua ipsa dicitur Eccl. xliij. Ego mihi pulchre dilectiorum tuorum. Olim totus mundus erat vacuus. amore dei. timore dei. fidei dei. et spes dei. sed uenit maria per quam istamemur ut deum diligamus. Influrit et timorem filiale. per quem incitemur ut ipsum filioriter timeamus. Influrit cognitionem dei per quam ipsius ueraciter credamus. Influit spes dei. per quam in ipsius fiducialiter spemur. Ceterum in mari est magna plenitudo aquarum. sic in beatam maria sait plenitudo maxima gratiarum. Bernar. tractas illud Ave gratia plena sic dicit. Ipsa quidem plena suit in ore gratia affabilitatis. in uentre gratia deitatis. in corde gratia charitatis. in manu siue in ope gratiae misericordie et largitatis. Propter istas quatuor plenitudines gratiarum ipsa dicitur Eccl. xliij. In me ois gratia vite et ueritatis tuorum. In ipsa quidem suit gratia vite in ventre. In ipsa suit gratia ueritatis. in ventre ueritatem et affabilitatem habuit in ore. In ipsa suit gratia spei in qua tantum misericordia et largitatem habet in ope. quod propter oes in ea et de ea sperabat. In ipsa suit gratia virtutis in sanctu habuit charitatem in corde. Ipsa enim charitas a nomenatione domini virtus. ex eo quod est forma et perfectio omnium virtutum. Ceterum in mari est amaritudo aque. sicut in beatam maria suit quadrupliciter amaritudo. Primita causata suit ex filio sui amissione. Tercia amaritudo

dinem sui doloris ipsa exprimit dices Luce. ii. Filius quod fecisti nobis sic. ecce ego et tuus dolentes querebamus te. Dolebat enim quod timebat quod in manus filii regum herodis deuenisset. vel quod ad gemitus longinquas predicationes proficeret suisset. vel quod dimissa redemptio generis humani rediuisset ad patrem. Secunda amaritudo fuit causa in ea ex intima compassione. Ipsa enim compassa fuit ueretur sponsi. cui uirginis in nuptiis defecerauit. Fuit compassa populo suo qui a deo reprobatus erat. Quia enim nemo uincitur carnem suam odio habuit. sed nutrit et souet eam ut dominus Ephes. v. Tercia amaritudo fuit causa in ea ex dolorosa filii passione. Ille enim dolor in ea magnus fuit tripli. s. intensius. quod usque ad eam penetravit. Luce. ii. Tuam ipsum aias praesertim gladiis. Fuit magnus extensis. quod per dies quatuor se extendit continuos. Nam incepit eius dolor serua quarta quod tune mox Christi fuit firmata et tractata. Continuatus fuit in serua quinta. quod tunc in sero fuit captus. colaphizatus et delusus. Continuat etiam fuit usque in serua sexta. quia tunc filius suus in sepulchro fuit clausus. Fuit magnus ostensus. quia dolores suum ostendebat singultu cordium. abundantia lacrymarum uocis clamore; conuestione; peccatoris tonsione; et manuum allusione. Unde poterat dicere illud Ruth. i. cap. 10. Nolite me uocari nocturni: id est pulchra. sed uocate me amara. quia amaritudine replete me dominus. Quarta amaritudo causabatur ex sua in hoc mundo peregrinatione. Et istam peregrinationem moleste cerebat quatuor de causis. Primo quod nimis longe erat. Secundo quia inter malos habitabat. Propter ista duo dicere poterat cum propheta. Heu mihi quia incolatur meus plongatus est habitaculum cum habet tantibus cedar. multum incola fuit aia mea. Cedar inter sepias tenebra. et sicut iudeos tenebrosos iter quos habebat. Tertio ex eo quod tota curia celestis ipsam cum desiderio expectabat. non poterat dicere cum prophetam. Educ de carcere aiam meam ut sitas noxi tuo. me expectat iusti. i. oes angelorum et sci donec retribuas mihi. Quarto ex eo quod filii puritia carebat quod erat fructus ueroris sui. non poterat dici de ea multo magis quam de aliis scis illud quod dicit prophetam. Cum dederit dilectis suis somnum. ecce hereditas domini filii merces fructus ueroris. In ipso quidem suit uera dinitas quam videtur est tota merces. et tota gloria beatorum. Est etiam in eo uera humanitas inquit fuit fructus ueroris beatorum uigilis. quod etiam humanitatem videtur est gloria et beatitudo scimus. Ceterum. iii.

Sermo

III

Argarita p̄siderari pōt q̄stū ad suī gnāti
onē. q̄litatē. t̄ v̄tutē. Hencrānē aut̄ marga-
rite s̄m̄ Iſid̄. in p̄culinis marinis. vñ t̄ a
marī margarite vocant̄. Certo tpe maxime tpe v̄
nali t̄ in antīno ipse cocleē ad litt̄ maris accedat̄
t̄ ita se aplāt̄ t̄ rorē celestē intra viscera sua rapiunt̄.
ex cuī coagulatiōe margarite gnānt̄. Ista coclea
sue p̄cula est v̄go maria que se apuit ut rorē cele-
stē recipet. t̄ margaritā. i. r̄pm̄ itra viscera p̄cipet.
Nā apuit angelo p̄sensum suū. ut deo in oib̄ obe-
daret. q̄n dicit. Ecce ancilla dñi. Nā apuit ch̄risto
uterū suū ut ibi eī recipet. Apuit sp̄ni sc̄o aiuz su-
um̄ ut in eā supueniret. Et post aptionē cōsensus
uteri t̄ aī sui ros celestis sp̄n̄ sc̄i in eam descēdit t̄
Ista margaritā in eī ufo gnāuit. De ista tali sp̄s sc̄i
roratione t̄ v̄tē v̄gis aptiōe d̄i Ysa. xlvi. Rorate ce-
li desup̄ t̄ nubes pluāt iustū. apiaſ tra t̄ germinet
saluatorē. Ista est illa margarita de qua d̄i Mat. xiiij.
Inuēta aut̄ vna p̄ciosa margarita abiit t̄ uen-
didit oia que h̄bit t̄ cm̄it eā. Debem̄ enī oia que
h̄em̄ deo uēdē: ut possim̄ ipsam margaritā nob̄
emē. s. corp̄ n̄f̄m p̄ macerationē. aiuz n̄f̄as t̄ corp̄
nf̄z p̄ purificationē. t̄ res nf̄as per clarā largitō-
nē. C Sēdo p̄ p̄siderari q̄stū ad suā q̄litatē. Hāc
enī ipse margarite pulch̄e cādide t̄ clare. Ille enī
que s̄t tales st̄ meliores q̄ ille que flauescit. Nā
illas q̄ s̄t pulch̄e cādide t̄ clare gnāuit ros ma-
tutin̄. Alias aut̄ gnāuit ros uesp̄tin̄. Ista talis
margarita sic pulch̄ia sic cādida t̄ sic clara s̄ḡt v̄
ginē mariā. que fuit pulch̄a ī mēte p̄ puritatē. cā-
dida in carne p̄ castitatē t̄ v̄gitatē. t̄ clara in ope p̄
scita ē. Sap. lxxij. Q̄ pulch̄ia est. Ecce pulch̄i-
tudo mētis. Casta gnātio. Ecce cādor̄ t̄ v̄ginitas
carnis. Cū claritate. Ecce claritas t̄ sc̄itas op̄is.
C Tertio margarita pōt p̄siderari q̄stū ad v̄tutē.
H̄et enī p̄mo v̄tutē absteriuā. q̄ mēbris a supfluis
h̄uorib̄ abstergit. C Sēdo h̄et v̄tutē restrictiōnā. q̄
flurū sāguis t̄ uētris restriugit. C Tertio h̄et v̄tutē
p̄sortatiuā. q̄ cor debile h̄et p̄sortare. Eodē modo
btā v̄go p̄ grām quā nob̄ ifundit h̄et v̄tutē absteri-
uā inq̄stū. s. in nob̄ abstergit oia petā p̄terita. H̄et
v̄tutē restrictiōnā inq̄stū aiuz restriugit ne fluat ad
petā futura. H̄et v̄tutē p̄sortatiuā inq̄stū cor p̄for-
tat t̄ fortificat circa mala p̄ntia. Ista enī tria a deo
t̄ ab ipsa petē debem̄. vñ sup̄ illud Matt. xxiij. c̄.
Orauit t̄tio etiā p̄monē dicēs. d̄i glo. Trib̄ vici
b̄ orauit ut nos t̄ a p̄teritis petis ueniā. t̄ a p̄nti-
b̄ malis tutelā. t̄ a futuris p̄iculis cautelā orem̄
Ista igit̄ a btā v̄gine obtinem̄. Vñ ipsa d̄i Eccl
xxiiij. In me ois grā vite t̄ v̄titatis. In me omnis
spes vite t̄ v̄titatis. Ipsa qdē dat nob̄ grā vite q̄n̄
de p̄cīs p̄teritis dat ueniā. p̄ quā petōre a morte

III

peti resuscitat̄. Dat ḡfaz vitatio q̄n̄ cl̄ea futura p̄l-
cula dat cauelā p̄ quā h̄o ip̄a p̄icula vitare sciāt.
Dat grām v̄tutis q̄ si p̄tra mala p̄ntia dat tutelā p̄
quā hominē fortificat̄ ut a malis presentibus se
tucri ualeat. C Sēmo. iiiij.
Arte nomē dulce t̄ suave. Vñ d̄i Ber. in
simone de annūcia. Sī nomē iesos ē mel
in ore. melos in aure. t̄ in corde iubilus:
sic t̄ nosfi marie. Deinde s̄bōit. Et si dicē audeam̄
iesus q̄si sup̄nū t̄ nūmū petēt̄ etiā nomē. Vñ si is
iesu aut̄ deitatis aut̄ seru's virilis austerritatē aliq̄s
ucreat̄. ad mariā recurrat̄ in qua nūh̄i h̄oz suspe-
ctū est. Maria est muliebre nomē māsu etudinē p̄
serēs t̄ cōmēdās. Istud aut̄ nomē. s. maria iterp̄-
tat̄ illu'minata uel illuminat̄ uel amaru'z mare:
uel stella maris uel dñia. H̄oz aut̄ rōnē v̄deam̄.
C Primo nāq̄ d̄i illuminata. Quālē sit illuminata
sit ostēdit Apoc. xii. ubi d̄i. Multier ann̄ce sole
t̄ luna s̄b̄ pedib̄ cī t̄ in capite eī corona stellarum
duodecijs. t̄ in ufo h̄is. Abi ostēdit q̄ ipsa sit illu-
minata a pte superiori. q̄ h̄et in capite corona duo-
decim stellarū. Stelle s̄t duodecim ordies ange-
loz t̄ tres ordies brōy. s. mariyū. p̄fessop̄. t̄ v̄gi-
nū. q̄ oēs eā coronat̄. q̄ ipsam uenerant̄ t̄ laudat̄.
C Sēdo ē illuminata a pte inferiori. qd̄ notat̄ cū v̄z.
Lūa s̄b̄ pedib̄ cī. Per lunā h̄ell̄ militās eccl̄ia q̄
ad huc mutabilitati s̄b̄jeit̄ quā v̄go s̄b̄ pedib̄ h̄ec
q̄ ipsa s̄b̄ vna p̄iectiōe t̄ defensiōe tenet̄ donec ad
pacē cēnā ipsa reducat̄. t̄ tūc oēs mutabilitatē uise-
ret. p̄s. Orient̄ ī dieb̄ eī iustitia t̄ abūdācia pacis do-
nec auferat̄ luna. glo. i. mutabilitas q̄ p̄ lunā dess-
gnat̄. C Tertio fuit illūinata a pte inferiori. qd̄ no-
nat̄ cū d̄i. In ufo h̄is. Nō d̄i qd̄ h̄et: ut oñdat̄ q̄
illō est ieffabile. H̄ebat qd̄ splēdorē dñi. Heb. ii.
Qui cū sic splēdor glie eī. H̄ebat cādorē niueu'z.
h̄ebat speculiū īmaculatū. Sap. viij. Cādor̄ ē enī
lucis cīne t̄ speculū sine macula. C Quarto ē illūinata
nata a pte extiori. qd̄ notat̄ cū d̄i. Amicta sole. i. ī
mortali corpe. Radi enī solaris ē clar̄ ē agilis ita
ut ab oriētē ī occidētē trāseat̄ s̄bito. Est s̄bitis fr̄
ut vītrū sine lesiōe s̄b̄int̄ret̄. Est ip̄assibilis ita ut n̄
la violētia ledi possit. Fuit ergo btā v̄go am̄
cta sole: q̄ eī corp̄ iduit claritatē. s̄btilitatē. t̄ ip̄a
s̄bilitatē. C Sēdo d̄i illūinatrix ex eo q̄ nos mul-
tipl̄ illūinat̄ iusta illud Eccl. xxiij. Penetrabo iſe-
riores p̄tes fr̄. t̄ iſpiciā oēs dormētes. t̄ illūinato
bo oēs spantes in dñio. Vbi nota q̄ ipsa illuminat̄
obscuros t̄ calefacit̄ frigidos. Jō d̄icit Penetro-
bo iſeriores partes terre. Pars enim terre inseri-
o: est frigida t̄ obscura. t̄ signat̄ illos qui sunt in tenebrositate
peti. nā frigidos iſlāmat̄ ad amorē t̄ dñi obscuros

Sermon

illuminat expellendo tenebras pcti. Ipa etiā illuminat negligētes et tepidos. Iō subdit. Et inspicias oēs dormientes. Tūc enī dormientes inspicit qn̄ tepidos et negligētes seruētes facit. Un sibi pot̄ cōuenire qd̄ dī Eph. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis et illūinabit te xp̄s. per merita. i. m̄fis sue Ipa etiā illuminat in dñō spantes. et sibi deuotos. Pleruādo eos in lucē ḡre dei. Iō subdit. Et illuminabo oēs sperātes in dñō. C Tertio dī amaritudo. Ipa enī hūilitates amaritudines. P̄ Dīa cauſabat ex sui ppli ercecatiōe et reprobatione. Si enī Paulus de hoc tristitia magna hēbat iuxta illud Rōm. ix. Tristitia m̄shī est magna et p̄tinū dolor cordi meo. optabā enī ego ipse anathema eē a xp̄o pro fr̄ib⁹ meis. qui sunt cognati mei fm carnē. multo fortius btā v̄go que erat plena maiori charitate afficiebat maiori cōpassione. S̄c̄do amaritudo causabat ex dolorosa filij cōpassione iurta illud Lūc. ii. Tuā ipsī aīam p̄trāsibit gladi⁹. Abi diē Ber. O vere btā m̄f tuā p̄trāsuit aīas vis doloris ut te nō imerito plusq; martyre pdicē. i. quā nimirū corpore sensū passionis: affect⁹ excessit cōpassionis. Tertia amaritudo causabat ex tā lōga filij subtractione. Multū enī anxiebat de eo q̄ tā dīu filij visione carebat. H̄ero⁹ in fmone de assumpt. Quātis putas v̄go btā filij doloris afficiebat. quo amore cruciabat. quo desiderio estuabat deū aīo cūcta que viderat et audierat reuolutebat. Nā si et diligebat xp̄m ex toto corde nouis tñ quo tidie inflāmabat p̄stia absens affectionib⁹ desiderio. P̄ opter istā triplicē amaritudinē dicē posterat cū pp̄ha. Cor meū p̄turbatū est in me. ppter s. ppli mei ercecationes. Dereligt me vt̄ mea. ppter filij mei dolorosa; passionē q̄ tūc ei⁹ aīa a scipsa p̄tē dolore tota desecrat. Et lumē oculorū meorū et ip̄m nō est mēcū ppter filij m̄ri subractā visio nē qui est lumē oculorū meorū qd̄ tñ nō hēo mēcū. C Quarto dicit stella maris. De ista stella sic dicit Ber. sup missus est. Si surgūt uēti tērationū. si i curris scopulos tribulationū. respice stellā. uoca marī. Si factaris supbie vndis. si ambitionis. si detractiōis. si emulations respice stellā. uoca marī. in periculis. in angustijs. in reb⁹ dubijs marī cogita. marī inuoca. nō recedat a corde. nō recedat ab ore. et ut ip̄teres oratiōis auriliū. eius non deseras p̄uersatiōis erēplū. Ipsa sequēs non devias. ipsa rogans nō desperas. ipsa cogitans nō erras. ipsa tenēte nō corrui. ipsa p̄tegēte nō metuas. ipsa duce nō fatigaris. ipsa p̄pinq̄a puenis et sic in temetipso erpiris q̄ merito dictu⁹ sit et nō mē v̄gis marī. Ita autē stella maris multas hēt p̄prietates. Nā celū circa eā se uerit. Nautas in

V

xxxix

periculis dirigit. Ipa nūnq; occidit. ipsa ferrum trahit. sic tota curia celestis ad btām v̄ginē attēdit. Ipsa p̄icitates in mari hūi mūdi ad portū salutis p̄ducit. ipsa ceteris sc̄is sua auxilia et merita subtrahētib⁹ nūnq; occidit. sed ipsa ad auriliū uenit. ipsa mētes ferreas et doras ad hūilitatē reducit. Propter ista dī Eccl. xxiiij. Cirū celi circuitū sola. Tūc girū celi circuit qn̄ totā celestē curia ad se attēdē facit. Sequit. Et in fluctib⁹ maris ambulaui. q̄ p̄icitates ad portū salutis reducit. Sequit. Et in oī pplo. et in oī gēte p̄matū tenui. q̄ p̄ ceteris gētib⁹ et pplis sc̄oy ipsa in nostrū auriliū p̄uenit. Sequit. Et oīū excellētū et sublimū colla p̄pria v̄tute calcaui. q̄ duros et supbos ad hūilitatē reducit. C Quinto dī dīa. Eius autē dīiūz tantū est q̄ illud qd̄ dī de filio pot̄ dici de matre. Phil. ii. In noīe iesiū oē genu flectat̄ celestū ter restitū et ifernoy. Nā flectunt sibi genua ipsi ange li qui ipsa uenerant̄ et adorāt. Ipe etiā fili⁹ uenerat̄ eā et laudat. Proverb. vii. Surrexerūt filij. i. oēs angelī et oēs bt̄i et btām pdicauerūt eam. et vir ei⁹. i. xp̄s laudauit eā. S̄c̄do flectūt sibi genua oīa terrestria. i. oēs gnātiones: et que p̄cesserūt. et que sunt. et que uenture sunt. Lūc. i. Ecce enim ex hoc btām me dicent oēs gnātiones. Tertio flectūt sibi genua ifernalia. i. demones qui uelint nō līnt eā adorāt et ad eūs noīationē pauēt et tremūt. Nā sicut dī Lant. vi. ip̄a est terribilis eis ut castro rū acies ordinata. Usi dicit sc̄us Berardus ep̄us et martyr. Inuite quoq; ifernus btē marie nūlūt et p̄caciōni demones clamāt. C Ser. v. m Arctyriā gladij mālis maria passa nō su it. q̄ sicut dicit Amb. nec historia nec life docēt btām marī gladio vitā finisse. Est autē passa qntuplū aliud martyriū. Primo martyriū suū doloris. Secundū martyriū cōpassionis. Tertiū martyriū diuini fmonis. Quartū martyriū uolūtatis. Quintū macerationis. C Primo i ḡf passa est martyriū qd̄ sec̄ gladi⁹ doloris. de quo dī Lūc. ii. Et tuā ipsi⁹ aīas p̄trāsibit gladi⁹. Filio enī in cruce existēte. et dolores marimos patiēte. ip̄a gladio doloris tota lacerabat. Jo. damascen⁹. Ipsa btā maria dolores quos effugit piens. hos in t̄pī passiōe sustinuit a m̄nali cōpassiōe viscep̄ lachry matiōe tolerās. et quē deū cognouit per natiuitatē. hūc ut maleficū iterfectū vidēs: gladio cogitatiōis lacerabat. Anselm⁹. Dīa n̄a quos fontes dicā erupisse de pudicis oculis ei⁹. cū attēderes vni cū filiū tuū īnocētē coram te flagellari. ligari. matari. et carnē de carne tua. ab ip̄ijs crudelēt̄ dese cari. S̄c̄do passa est martyriū qd̄ sec̄ gladi⁹ cōpassiōis. et hoc qn̄ vñus militū lācea in lat̄ia mor

tus iſſit. Magna cōpassio. q̄ nec viuo pepererūt. nec mortuo parcē uoluerūt. Cōstat aut̄ q̄ illa lenceation nullū dolorē r̄po itulit. q̄ eī aīa de corp̄ tā recellerat. s̄ aīa m̄ris in corpe filij erat. Aīa enīz marie magis erat in corpe filij q̄ in corpe p̄prio. Et s̄ lācea aīaz p̄trāſiuit duz filio cōpalla fuit. ex eo q̄ nec in mo:tuo parcē uolebat. Ver. in f̄mone de annun. Uere tuā o b̄tā m̄f aīaz gladī p̄trāſiuit q̄n crudelis lācea filio tā mortuo lat̄ apuit. Ipsi nimirū aīa tā ibi nō erat. sed tua plane auelli negbat. ut plusq̄z martyre non īmerito pdicemus. in qua nimirū sensu:z corpe passiōis excessit affectu:z cōpalliōis. C Tertio passa est martyriū qd̄ in ea fecit gladī d̄inus f̄imonis illi: q̄n dixit r̄ps in cruce. Mulier ecce filī tuus. De hoc sic dīc Ver. ubi supra. An nō plusq̄z gladī fuit f̄mo ille mulier ecce filī tuus? Re uera fuit p̄trāſiēs aīaz & ptingēs usq̄z ad diuisionē aīe & spūs. Postea f̄b̄dit. O cōmutatio. toānes pro iesu tradit. fūus pro d̄sio. discipulus pro mḡo. filī zebedei pro filio dei. pur hō p̄o uero deo. Quōd̄ vo tuā affectuofissimā aīaz nō pertransiuit hec auditio. q̄n cum n̄fa l̄ sare aī serrea pectora sola scindit recordatio. Ansclimus Dñia mea q̄ singulib̄ extimabo pect̄ tuū ueratū ēē cū audires mulier ecce filī tuus. & discipulo ecce m̄f tua. C Quarto passa ē martyriū uoluntatis. Ispa enī uoluntarie iux̄ crucē stabat. pata pro h̄uano genē moriturā. siue martyriu:z sustinē. Amb. sup lucā. Virgo maria fugietib̄ aplis aīi crucē stabat. & p̄ijs oculis vulnera filij spectabat tñ nō pignoris mortē s̄ mūdi salutē. aut fortasse q̄ cognouerat per filij mortē mūdi redēptionē futurā. putabat aula regalis se per suā mo:tē publico munē aliquid adiurā. s̄ ipse r̄ps q̄ fact̄ ē sic hō sine adiutorio iter mortuos liber. suscepit qd̄ m̄ris affectū. nō q̄siuit hoīs auriliū. C Quinto passa est maceratiō:z martyriū. Intatū enī in passiōe filij corpus suū & oīi mēbra maceravit q̄ quodamō martyriū sibi iculit. Aug. Illa q̄ppe pia m̄f imāni dolore ejulās. pectora delicate p̄fidēs ipsa viscera. ce eraq̄z fatigauerat mēbra ut iā deficiēs ad r̄pi funus vir potuerit puenire. C h̄uit aut̄ martyriu:z b̄tē marie q̄tuor graues p̄dictiones. P̄dia est q̄r nō fuit in carne s̄ in mēte. Usi dicit h̄iero in f̄mone de assūp. Alij sc̄i passi sunt pro r̄po in carne. beata maria in ea p̄te sui passa est que ipassibilis & imortalis hētur. Hoc est in aīa ul̄ in mēte. Idcirco ut veri fatigar plusq̄z martyr fuit: q̄ atroci passa est. dñi passiōis r̄pi gladiū iāa sua sustinuit. C Sc̄da est q̄r eī dolor nō fuit p̄ticularis s̄ ulis qui totas aīaz replevit & circūdedit: ita q̄ in corde eī nulla remāfit p̄ticula que dolore nō fuerit plena. Usi poterat dicere cu:z pp̄ha. Circūdederūt me dolores

mortis & p̄ticula iſterni iuenerūt me. H̄iero ubi su p̄a. Cōstat nēpe q̄r maria itatū doluit: ut totā ani mā eī p̄trāſiret ac possideret vis doloris ad testi moniū eximie dilectiōis. C Tertia est q̄r eī dolor nō fuit superficialis s̄ cordialis. q̄r usq̄z ad cords itima p̄trāſiuit. & eī offa penetrauit. vñ poterat dīcē illud Job. xx. Os meū p̄forat dolorib̄. nec m̄f q̄ mortē filij secerat suā. H̄iero ubi. s. Eius nī mirū dilectio morte fortior existit. q̄r mortē r̄pi suā fecit. C Quarta est q̄r eius dolor nō fuit momētus s̄ diuturnus. q̄r etiā post filij resurrectionē & ascensionē r̄pi passiōes in memoria retinebat. & sic doloris gladio inde nō recordari nō poterat. Jō dī Lān. i. F̄sciculus myrrhe dilecī mē m̄f h̄i inf ubera mea cōmorabit. F̄sciculū myrrhē uocat collectionē amaritudinū & passiōnū q̄s r̄ps sustinuit. q̄s etiā ipsa iter uba aīe. i. memoria & cerebat. & ex h̄is vulnerabaf p̄ dolore: cruciabat p̄ amore: esuabat p̄ desiderio & cōpallōe. Cf. vi. Artiū dolorosum passa est v̄go maris in filii suī passiōe. qui qd̄ dolor causabat in ea ex trib̄. s. Ex rōne filii. Ex rōne supplicij. C p̄perabat tñ ex salute h̄uani generis. C Primo qd̄ dolor causabat ex rōne sui. q̄r. s. ipsa erat p̄n ad vidēdū. erat ipotēs ad adiuuādū. erat destituta ad auriliū. ul̄ p̄filiū postulādū. Ipsi qd̄ p̄sens erat. & sub eī oculis videbat filiū suū crucifigi. lāceari. & vulnerari. Multū dolet mater q̄i audit filiū morte horribili iterfectum. maximū aut̄ dolet q̄i aīi oculos suos videt filiū vulnerari & occidi. Quātū ergo v̄go brā cruciabat q̄i videbat filiū suū mortuū & ipm̄ horribili morte necatū. & hec oīa fieri aīi p̄spectū suū. C Sc̄do erat im̄potēs ad adiuuādū. Magna cōsolatio est m̄fi q̄i afflīcit filio moriēti. & q̄i p̄t mortuū osculari & amplerari. Hec aut̄ filiū moriēti in nullo poterat adiuuare. Alii diebat ipm̄ sitire. & nō poterat eī potū p̄origē. Alidebat eius corpus vulnerib̄ plenū & nō poterat eius vulnera alligare. Alidebat corpus eī crūētatū. & nō poterat linchēo erigē. Alidebat ipm̄ male tenētē caput. & nō poterat sustinere. Alidebat ipm̄ in cruce flentē. & non poterat lachrymas ablergē. Alidebat eī sanguinem in terrā effluē. & nō poterat recolligē. Alidebat ipm̄ eripisse. & nō poterat ipm̄ osculari nec amplerari. Iō poterat dicē qd̄ dī. i. Reg. i. Mulier ifelix ego sus. C Tertio erat destituta ad auriliū vel p̄filiū postulādū. Dēs enī discipuli ausu gerant. ita q̄ nullus erat a quo posset auriliū petē. ul̄ p̄filiū postulare. Mā in tāta tribulatiōe ipsa & filī suū nullū h̄uit auxiliū ul̄ auriliātē. Eccl. li. Respiciēs erā ad adiutoriū hoīs. & nō erat. Nullū hēbat cōpatiētē. p̄. Sufficiū qui filī p̄tristaret & nō fuit. Nullū p̄sol-

Sermo

lē. vñ sequit. Qui p̄solaret tñō iuens. Nullū aſſo-
ciatē. p̄. Elōgasti a me amicū : primū. t̄ notos
meos a misia. Job. xxii. Hereliquerōt me p̄ping-
mei. t̄ q̄ me nouerūt obliiſt sūt mei. C Seſo cau-
ſabat eī dolo: ex rōne filij. Multū enī dolet m̄ q̄i
filiū bonū t̄ ſapiētē amittit. Ipa vō p̄ mortē cor-
poris amittiebat illi de quo ip̄a dicit Eccl. xxiij.
Ego m̄ pulchre dilectiōis. timoris t̄ agnitiōis.
t̄ ſcē ſpeſ. Aidebat qdē filiū a ſe recedē matrē tñ
dulcē diligētē. Jō dīc. Ego m̄ pulchre dilectio-
nis. Filiū matrē tā filialr̄ reverētē. Jō dīc. Et ti-
moris. Filiū matrē in cruce tā felicit agnoscētē.
Jō dīc. Agnitiōis. Filiū erga matrē tā piū t̄ cle-
mētē. Jō dīc. Et ſcē ſpeſ. C Tertio cauſabat do-
lor in ea cauſa ſupplicij. Aidebat enī ip̄; pati pe-
nā ignominiosaz. i. penā latronū. Sap. ii. Morte
turpiſſima p̄dēnem' enī. Penā dolorosā. Thie. i.
Quos oēs q̄ trāſiſis p̄ viā attēdite t̄ videte ſi eſt
dolor ſic dolor me': Penā diſturnā. q̄i ab illa ho-
ra noctis qua cap̄t̄ eſt. uſq̄ ad horā nonaz in qua
expirauit in ſupplicijs t̄ dolorib̄ ſemp ſuit. Pe-
nā inuictā. q̄i ſic dī. i. Petri. ii. Peccatuſ nō ſecit
nec inuēt̄ eſt dolus in ore ei'. Qui cū malediceret
nō maledicebat. cū patereſ nō cōminabat. trade-
bat aſt̄ iudicati ſe inuictē. C Quarto ille dolor re-
perabat. p̄p̄ ſaluationē generis hūani. quā ex fi-
lii paſſiōe. puēturā eē ſciebat. Jō in corde v̄giniſ
magna pugna erat. Pugnabat enī adiuicē duo
amores. t̄ duo dolores. Duo amores erant amor
filii t̄ amor generis hūani. Amor filii nolebat ip̄;
paci. ſi amo: generis hūani uolebat ip̄; pati. t̄ ſic
inē iſtos duos magna erat pugna. Silit in corde
ſuo erat duo dolores. f. dolor quē hitura erat de
morte filii. t̄ iō nolebat eū pati. t̄ dolor quē hēbat
de p̄ditioe generis hūani. t̄ iō uolebat eū mori. t̄
ſic iſter iſtos duos amores. t̄ duos dolores mag-
ſuerat pugna. vñ potat dicē illō Dañ. xxiij. Angu-
ſie ſūt mihi vndiq̄. t̄ qd̄ eligā ignorō. C b. vii.

Ater r̄hi ſuit maria t̄ ſuit filio ualde vni-
ta. ſuit filio ualde chariſſima. ſuit filio in
reuerētia maria. Fuit qdē filio ualde vni-
ta ſuē illō Lañ. ii. Dilect̄ me' mihi t̄ ego illi. Idē
vñ. Ego dilecto meo t̄ ad me p̄uerſio ei'. Intan-
tū qdē ſuit m̄ filiū vñita q̄ ſine m̄ fe filiū nō p̄cipit
Luc. j. Ecce p̄ciples in utero t̄ p̄les filiū. Nec mi-
rū q̄i uter' ei' erat floſ purit. itis. Lañ. j. Lectulus
me' floridus. ſine m̄ fe filiū nō iuens. Matth. ii.
Intrātes domū iuenerūt puerū cū maria m̄ fe ei'
Nec miꝝ q̄i eſt via vitatis. Eccl. xxiij. In me ois
ſha vite t̄ vitatis. ſine m̄ fe filiū ad nuptias nō in
vitaf. Jo. ii. Nuptie facieſ ſunt in chana galilee t̄
erat m̄ ſeu ibi. Nec mirū q̄i ip̄a ē thalam' podo-

VII

ris. p̄. Ihe tāq̄ ſpōſus pcedēs de thalamo ſuo.
Sine m̄ fe filiū nō cruciſigif. Joā. xix. Stabat iux-
crucē iſcu m̄ fe ei'. Nec mirū. q̄i ip̄a erat m̄ fe pleta-
tis. t̄ ex pietate m̄ ſna ibi ſtabat. t̄ cū filio cruciſigil-
pata erat. Luç. ii. Tuā ipſi' aiaꝝ p̄trāſibit gladi'.
Sine m̄ fe ſpōſus ſcūa a filio nō deſtinat. Acuū. i.
Erāt oēs pſeueraſtes in orōne cū mulierib̄ t̄ ma-
ria m̄ fe iſeu. Et poſtea ſeq̄. Qualr̄ ip̄is orātib̄ re-
ceperūt ſp̄ſi ſc̄ſi. Nec mirū. q̄i ip̄a eſt aq̄duct̄ ḡrē
ſp̄nalis. Eccl. xxiij. Ego q̄i aq̄duct̄ exiui de pa-
diſo. Et ſic patet qualr̄ m̄ ſuit filio ſemp vñita.
C Seſo m̄ ſuit filio ualde chariſſima. qđ qdē ip̄
ſe oñdit qñ i cruce exiis tātā curā de ea hūit: q̄ eaz
ſoāni recōmēdauit. L̄p̄ ſāq̄ in hac vita qnque
hūit e poſſedit. C hūit qdē quādā l̄ ſuā pro er-
pēſis ſibi datā pecunia hūit corp̄ t̄ aiaꝝ. hūit m̄ ſes
t̄ ecclia. Ea aut̄ q̄ ſuerunt vilia cuſtodi vilissimo.
Ea que ſuerūt chara t̄ chariſſima. cuſtodiib̄ cha-
riſſimis cōmēdauit. Mā pecunia quā p̄tēptibile t̄
vilissimā ſputauit. cuſtodi vilissimo ſude ſcarioth
recōmēdauit. Corp̄ ſuū qđ hēbat charū. charis
cuſtodiib̄ dimiſit. f. i. oſeph t̄ nichodemo. Eccliaꝝ
quā hēbat chariores. cuſtodi chariori traſiſit. f.
petro avlo. M̄ieꝝ quā hēbat chariſſimaz. cuſtodi
chariſſimo dereligt. i. ioāni dīſcipulo. Aiaꝝ quas
hēbat ſupchariſſimā. cuſtodi ſupchariſſimo cō-
mēdauit. f. p̄i eterno dīſes Lu. xxiij. Mi p̄i in ma-
nus tuas comēdo ſp̄ſi meū. Et hoc aut̄ q̄ ioan-
nes mariā in cuſtodiā accepit. hēt i ptātē fontē m̄ ſi-
cōrdie. theſaurū ḡrē t̄ fanuā celeſtis p̄ſe. Secu-
re iſigif ad ioānē accedē p̄t̄ p̄tōres ex quo hēt in
ptātē theſaurū ḡrē ſiue m̄iſericordie. Secure iuſti-
poſtq̄ hēt theſaurū ḡrē in ptātē. Secure exiles t̄
peregrini poſtq̄ hēt in ptātē fanuā celeſtis patrie.
C Tertio m̄ ſuit filio i reuerētia maria qđ patet
ex qnque. C P̄io q̄i ſibi ſubdit̄ eē uoluit Luç. ii.
Erat ſubditus illis. C Seſo q̄i ei' uoc̄ p̄t̄ ſu-
diuit. ſic patet Joānis. ii. Cū vñtu in nuptijs deſe-
ciſſet. t̄ v̄go dīriſſet m̄iſtriſ. qđcūq̄ dīriſſit uob ſa-
cite. ſtat̄ ubi filiū cognouit q̄i m̄ ſuā dīriſſat. m̄i-
raculū ſecit. t̄ aquā i vñtu p̄uerſit. C Tertio ex eo
q̄i filiū ſibi in occurſum pr̄erit. qñ de hac vita ipſa
trāſiuit. C Quarto ex hoc q̄i ip̄am ad ſuā dīteraz
collocauit. C Quinto ex hoc q̄i ip̄az n̄faz patronā ſe-
cīt. De hijs trib̄ ultimis dī. ii. Reg. ii. Subfigu-
ra bersabee matris ſalomonis. Surrexit inq̄ rex
in occurſuſ m̄iſis t̄ adorauit. Ecce q̄i reuerētē ſu-
bi obuiauit. Posit̄ quoq̄ eſt thron̄ m̄iſis regis q̄
ſedit ad dīterā ei'. Ecce q̄i ad dīteraz ſuā colloca-
uit. Deide ſeq̄. Dīriſq̄ m̄ ſe. Petitionē vñā p̄uulā
ego dep̄cor a te. ne p̄fundas faciē meā. Dīriſq̄ ei
rex. Pete m̄ ſea. neq̄ eniꝝ ſas eſt ut auerā faciē

tuā. Ecce q̄ eā nřā petitionariā scē. C Sérō. viii.
 Ater xp̄i fuit maria vgo btā. que qdē fuit
 m uera mř: t tota mř: t pia mř: t studiosa mř
 C Dño nāq̄ fuit uera mř: q̄ patet ex eo q̄
 chari? sibi sbam ministravit. q̄ pueniētē locū. t pue
 niēs nutrīmētū sibi exhibuit. q̄ nouē mēsib' lps̄ in
 utero portauit t souit. Sap. vii. In uentre mřis
 pfigurat'. Ecceloc' pueniēs decē mēsū tpe coa-
 gulat' suz i sanguie. Ecce q̄ i ei' ufo nouē mēsib'
 stetit. ita q̄ sicut dicit Aug' aliquid de decimo atti-
 git. Postea seguntur. Et semie hois. Ecce materia
 ministrata. Et dicit hois t non hoium. Eteri au-
 tē nati sunt ex semine hoium. xps̄ aut ex semine ho-
 minis. i. virginis. Unde lps̄ nō uocat se filiu; ho-
 minū. sed filium hois. Et uocat ibi semē sanguis
 virgineus. a spū sancto totaliter depuratus. Dein
 de subdit. Et delectamēto somnij pueniētis. Ec-
 ce pueniēs nutrīmētū. Damascenus. Nouē mēsi-
 bus cōplēs. t decimū supascēdēs nascit̄ lege pce-
 ptionis. Ipsa est uera mř. q̄ ipsum pepit. pannis
 inuoluit. t suo lacte nutriuit. Unde canat ecclia.
 Mēbris pānis inuoluta virgo mř alligat t̄c. Item
 Ipsum regem angeloz sola virgo lactabat ubere
 de celo pleno. Ideo q̄ ipsa vult nobis filiu; suum
 placare pōt dicere. ii. Mach. vii. Misericordē mei fi-
 li quā in utero nouē mēsibus portauit. t lac trien-
 nio dedi. t alui t in etatē istā pduri. C Scđo ipsa
 fuit tota mř. q̄ totā sbstātiā ministravit. ita q̄ nul-
 lus pater aliqd ibi dedit. Ideo dicit Hiere. xxxi.
 Nonū faciet dñs sup terrā semina circūdabit vi-
 rum. Solet hō circūdare qd suū est pprīum non
 qd alienū. Nulla alia mulier puerū circūdedit. q̄a
 caro pueri sua tota nō fuit. sed p̄ ibi partē habuit.
 Virgo aut filiu; suū in utero circūdedit. q̄ ibi de
 alieno nihil fuit. In circūdatione est etiam figura
 que bñ Aug. ex tribus lineis p̄fici. Figura aut
 circularis vna linea claudit. Corpus alioz pucro-
 rum formatū est duabus lineis. i. semine utriusq̄
 parētis. Corpus aut xp̄i est formatū tñi vna linea.
 i. sola carne virginea. Illud etiā qd est circūdatū
 et omni parte est clausum. Nam si aliq̄ aptura ibi
 fuerit circūdatū non erit. Nulla igit mulier in ute-
 ro puerū circūdedit. q̄ nullā clausa sed apta fuit.
 Sola aut virgo circūdedit. q̄ er omni parte clau-
 sa fuit. t ante partū. t in partu. t post partu. t iō
 hortus clausus t fons signatus dñ. C Tertio su-
 it pia mř. Nā pietatē habuit in aio. ostēdit in vbo.
 t exhibuit in facto. Fuit enim pia mater in aio ex
 eo q̄ nouem mēsibus in eius utero diuina pietas
 habitauit. Ber. in sermone de annū. Quid miruz
 si pietatē exhibet viscera pietatis. Nōne qui pomū
 tenuerit in manu sua dimidia die. reliq̄ dies parte

pom̄i scrubbit odore. Quātū ergo illa viscera: vī-
 tus pietatis affecit in qbus nouē mēsibus pietas
 regevit. Nā t ante repleuit mētē q̄ uētrē. t cuz p
 cessit et utero nō recessit ab aio. C Scđo ista pietas
 tē ostēdit in verbo q̄ dirit Joā. ii. Uinū non hñt.
 Abi insinuavit indigētā. petiuit misericordia. t
 p̄suluit obediētā. que oia suā indicat pietatē. In-
 digētā qdē insinuavit cū dirit. Uinū nō hñt. t in-
 sinuādo indigētā petiuit gratiā. Nā amicoy sim-
 plices insinuationes sunt affectuose petitiones. vñ
 dī Jo. xi. q̄ sorores lazari misericordia ad iesum dicen-
 tes. Dñe ecce quē amas infirmat. Illa enī talis
 insinuatio erat quedā deuota postulatio. tanq̄ si
 diceret. Ueni t salua eñ. Eodē modo q̄ si maria in-
 sinuavit indigētā: deuote postulauit grām dicens
 Uinū nō hñt. tanq̄ si diceret. Rogo te fili ut fa-
 cias q̄ ipsi habeāt. Ostēdit etiā pietatē in vbo q̄ si
 ministris dicit. Quodcumq̄ dixerit uobis facite.
 C Tertio pietatē exhibuit in facto. t hoc q̄ h̄lisa
 beth grādeue t uerule t greuide ipsa iuuēcula mi-
 nistravit. Beda sup lucā. Festināter maria in mó-
 tana abiit t zacharie domū itrauit ut pgnāti grā-
 deue iuuēcula ministraret. C Quarto fuit studio-
 sa mř. q̄ ipsum studiose t sollicite educauit. t oia
 opa misericordie in eñ sollicite exercuit. sicut ostē-
 dit Ber. in sermone de assumptione dicens. Ve-
 breuiter illa sex opa misericordie beata virgo non
 quālibet ex minimis. sed filiu; dei in utero suscep-
 pit. nudū in carne uel etiā pānis opuit. t esuriētē
 pauit. sitiētē lacte potauit. infirmū per iſantiā nō
 solū visitauit. sed etiā souēdo. leniēdo. gestādo frē
 quēter t oia humana exhibuit. Ipsum etiā in car-
 cere positū. in crucis patibulo alligatum visitauit
 dñ iurta crucē elus stetit. Eius quoq̄ sepulture i-
 terfuit. Et iō bñ studiosa mř fuit que oia opa mi-
 sericordie erga filiu; exhibē uolait. C Sérmo. ix.
 Ater nřā est maria virgo que dicit Eccl
 m xliii. Ego mř pulchre dilectionis. timo-
 ris t agnitionis t sancte spei. Que qdē
 uerba pñt erponi uel de ipsa respectu filii. uel de ip-
 sa respectu sui. uel de ipsa respectu nři. Inquātus
 erponit de ipsa respectu filii. dicēdā q̄ ipsa est nř
 pulchre dilectionis t timoris. t agnitionis. t sc̄tē
 spei. i. xp̄i. qui pulchre est diligēdus. ppter suā bo-
 nitatē. q̄ sicut legit Luce. xviii. Nemo bonus nisi
 solus deus. Maō. i. Bonus dñs t p̄fortās in die
 tribulationis. t sciēs sperātes in se. Qui est timen-
 dus ppter suā potestatē. Mat. x. Timete eum qui
 hēt potestatē aiaz t corp' pdere in gehēnā. Hiere.
 x. Quis nō timebit te o rer gētū. In quantum es
 credēdus ppter icōmutabilē ueritatē. Jo. xi. Du
 lucē hētis credite i lucē ut filii lucis sitis. Joan.

VIII. Q[uo]d si est ex ueritate audit uerba mea. In quātū est spandus ppter suā liberalitatē. Ipse enī spantes i se dicit diuinitas celestis bonorum. p[ro]p[ter]e. Q[uo]d pa in d[omi]no et fac bonitatem et inhibita terrā et pascere in diuinitate eius. Ite. Oculi oīum in te spant d[omi]ne et tu das escā illorū in t[em]po opportuno. Apis tu manus tuā et iples oīe aīal b[ea]ntionē. C[on]cedo p[er]t expōni dicta uerba de ipsa respectu sui. Ex q[uo]d uerbis habet q[uo]d ipsa est mēsa celestis glie. in qua dei amore reficiuntur. iō d[omi]n[u]s. Ego mī pulchre dilectionis. Quia ipsa est uas maiestatis diuine. iō subdit. Et timoris. Ex eo enim q[uo]d diuina maiestas in ei[u]t utero habitavit terribilis demonib[us] facta sunt. Quia ipsa est archa diuine sapie. iō subdit. Et agnitionis. Quia ipsa est apotheca diuine misericordie iō subdit. Et scē spei. Ex illa autē mēsa sci viri accipiunt cibūs diuini amoris quo satiant. que tū satietas nunq[ue] h[ab]et fastidū. sed semp[er] auget desideriū. Eccl. xiii. Qui edat me adhuc esuriēt et qui bibat me adhuc sitiēt. Ex illa p[ro]cessit diuina maiestas. Unū demones ranc̄ vga p[er]cussi fugiunt et terrent. Isaie. xxx. A uoce d[omi]ni pauabit assur vga p[er]cussus. Ex illa archa errahunt sapie. vñ doctores dictant. Her. In f[orm]one de affupt. Quid de deo non sapiat in qua diuina sapia iacebat. Xps enī ut ait aplius dei virtus et dei sapia est. et in eo sunt oīes thesauri sapie et scie dei absconditi. Xps autē in maria. ergo dei virtus et sapia et thesauri sapie et scie dei in maria. Ex illa v[er]o apotheca recipiunt p[er]tōres electuarū misericordie quo p[ro]sortant. Her. Facta est maria apotheca oīum grātarū. in qua celestis p[er]mētarus cū oīb[us] suis vnguētis se collocavit. et cū oībus delitos accubuit. Aug. Tu d[omi]na cella es aromatica. ex qua oīum vulnerū ufoꝝ medicina defluit. p[er] quā gnālis oīum est celebrata curatio. Tu via es qua deus uenit ad homines. qua h[ab]o redit ad deū. qua uenit p[er]tō ad ueniā. seu qua uenit uentia ad peccatores. C[on]tertio supradicta vba erponi p[er]it de ipsa respectu nři. Multi q[ui]de in dei amore sunt frigidi. alii sunt supbi et presumptuosī. alii sunt tenebrosi. alii sunt nimis formidolosi. Sed ista mī nra frigidos ad dei amore inflāmat. iō d[omi]n[u]s. Mī pulchre dilectionis. Supbos et presumptuosos suo amore ad humilitatē reuocat. iō d[omi]n[u]s. Mī agnitionis. Formidolosos ad spes diuine misericordie: die et uenie aīat. iō d[omi]n[u]s. Mī scē spei. V[er]o p[er]tō dicit q[uo]d cū b[ea]ta maria fuit deus p[er]: qui ipsam suo filio despōsauit. fuit deus filius p[er]: qui ipsam impgnauit. fuit deus spūs scūs: q[uo]d e[st] scificauit. fuit iſimul tota trinitas: que ipsa ab e[st] no elegit. Et iō uocat totū trinitatis nobile tricliniū. Et sic fuit magne potētie cū qua fuit p[er]. magne sapie: cū qua fuit filiū, magne misericordie: cūz

qua fuit spūs scūs. magne charitatis diuine: cum qua fuit tota trinitas. De[us] enī trinus charitas nō cupat. iurta illud. i. Jo. ix. De[us] charitas est. Quia i[ust]itia est tāte potētie: iō potēter nos ab hoste defēdit iō d[omi]n[u]s. Mī timoris. Quia est tāte sapie: iō per viam que ducit ad patriā: nos sapiēter deducit. iō dicit. Mī agnitionis. Quia est tāte misericordie: iō p[er]tō res ad spe[re] uenie reducit. iō d[omi]n[u]s. Mī scē spei. Quia est charitatis imēse. iō ad amorem dei nos accendit ideo d[omi]n[u]s. Mater pulchre dilectionis. C[on]tertio x. Aternitas quadriga iuenit. Una causa maturer ex cornis generatione: f[or]mā quā aliqua d[omi]ni illi[us] quē de suis viscerib[us] generauit. C[on]ceda causat ex spūali regnātione f[or]mā quā dicit mī illi[us] quē de sacro fonte leuauit. Tertia causa f[or]mā ex legali adoptione: f[or]mā quā aliq[ue] d[omi]ni illius quē impator ex suo rescripto et edicto sibi in filius adoptauit. Quarta causa f[or]mā ex speciali educatiōe f[or]mā quā aliq[ue] d[omi]ni illius quē educauit et nutriuit. C[on]cedat bas q[ui]tuor mīnūtates b[ea]ta vgo q[ui]tuor filios h[ab]et. s. xpm. Ioānē baptistā. Ioānē euāgelistā. et oīes xpianos. C[on]tra nāq[ue] fuit suus filiū naturalis: q[uo]d ip[s]e de suis viscerib[us] castis gnāuit. Unū dicit Her. Quāuis de[us] cū oīb[us] scis sit specialis tū cū maria cū qua utiq[ue] tāta p[er]tō ei fuit. ut illi[us] nō solū uoluntate: sed etiā r[ati]o carnē p[er]tūgeret: et de sua v[er]ginea substatia vnu r[ati]o efficeret. uel potiū vnu xps fieret. qui tū nec totū de deo. nec totū de v[er]gine. totus tū dei. et totū v[er]ginis ēēt. nec duo filij sed vnu utriusq[ue] filiū. C[on]tra Joānes baptista fuit suus filiū spūalis. q[uo]d ip[s]e baptismo spūs sci d[omi]ni ēēt iſans in mīnis utero baptizauit. Dicit enī Joā. chrys. q[uo]d q[ui] b[ea]ta vgo salutauit helisabeth uox ei[us] ad puerū descēdit. et statim spū sci replet[us] fuit: et in mīnis utero eructauit. Ex illa autē repletione spūs sci joānes fuit in utero scificat[us] et a p[er]tō originali mīndat. C[on]tra joānes v[er]o euāgelista fuit eius filiū legalis. q[uo]d impator celestis existēt in cathedra crucis rescriptū et edictū dedit per q[uo]d ip[s]e mīni sae in filiu adoptauit dices matrē mulier. Ecce filius tuus. Deinde dixit discipulo. Ecce mī tua. Et sicut dicit Petrus tamia. Si cat vbu dei est tante v[er]utis q[uo]d panē in uerū corpus r[ati]o trāsmutat. sic et illud vbu q[uo]d dicit xps. mulier. Ecce filiū tuus. fuit tāte v[er]utis. q[uo]d ioānē uerū filiu[m] mīni sue fecit. Uerū q[ui]dē nō per naturā. sed per v[er]utē diuinā. C[on]tra xpiani autē oīes sunt ei[us] filij. q[uo]d ab ipsa educant[ur] et nutriunt[ur]. Quatuor enim sunt p[er]petratores in mīne respectu filij. s. genitura. cura. p[er]itas. et dignitas. Eodē mō in b[ea]ta v[er]gine est genitura. q[uo]d in fide et bonis opib[us] nos gnāt. Vbi d[omi]n[u]s Matt. i. q[uo]d ipsa p[er]git filiu[m] suū p[er]mogenitū. ergo h[ab]uit filios secundū genitos. Cōstat autē q[uo]d nō h[ab]uit carnales et iō

intelligit de spiritualib'. In ipsa etiā est magna cura de suis filiis educādis. vñ ipsa dicit Eccl. xxiiij. Trāsite ad me oēs qui p̄cupiscit̄ me, et a ḡnōto n̄ib' meis adiūcēm̄. Ipsa etiā respectu filioꝝ h̄et magnā dignitatē. Ibidē. P̄rogenita mea aī oēs creaturā. H̄et etiā p̄oritatē. Ibidē. Ab initio et aī sc̄la creata sū. Iō sepe est dicēdū sibi. Mōstra te cē matrē. Et ipsa r̄ūdē p̄ot. Et tu mōstra te cē filiuꝝ meū. ne obliuiscaris mei. sic et ego non obliuiscar tui. Ysa. xlir. Nunq̄d obliuisci p̄ot mulier ifatē su um ut nō mifeat filio uī fui? Et si illa obliita fuerit ego tñ nō obliuiscar tui. C Ser. vi.

m Ediatrix n̄a est v̄go maria. vñ dīc Ber.

Mediatrix est maria iter solē et lunā. i. xp̄z et ecclia. uel iter rōre et nobē. Mulier amicta sole. Nā uestit solē nube. i. sba carnis et uestit ab eo splē dore. i. gl̄ia maiestatis. Dī autē mediatrix q̄tū ad ser modos. C P̄io enī est mediatrix n̄e salutis. et q̄tū ad h̄ vocat mediū frē. p̄. De autē rer n̄ aī sc̄la opat̄ est salutē in medio frē. i. in ufo m̄fis marie. Dī autē caro nō tra s̄ medī frē. Caro enī. xp̄i s̄st̄ sine p̄cō p̄cepta et sine p̄cō nata. Caro v̄o n̄a cū p̄cō p̄cipit et cū p̄cō nascit̄. Caro v̄o b̄ē marie mediū tenet. q̄: s̄uit cū p̄cō p̄cepta. et q̄tū ad h̄ cō uenit cū carne n̄a. s̄s s̄uit sine p̄cō nata. et q̄tū ad h̄ p̄uenit cuꝝ earne xp̄i. De isto medio frē sic dicit Ber. Ad ipsā sic ad mediū. sic ad eausas rex oīus. sic ad negocīū singulorū respiciunt̄. et q̄ h̄itāt̄ i celo. et q̄ in iferno. et q̄ nos p̄cesserūt̄. et nos q̄ sum̄ et q̄ nos sequūt̄. et nati natorū. et q̄ ab illis nascenf̄. Qui in celo s̄t̄ ut restaurant̄. q̄ in iferno ut eripiant̄. q̄ p̄cesserūt̄ pp̄he ut fideles iuensant̄. et q̄ sequunt̄ ut glificent̄. C Sedo est mediatrix n̄e p̄iūctionis et vniōnis. q̄ nos disiūctos et diuisos a deo. tāq̄ mediatrix p̄lūgit et vnit. Ber. i f. de assūpt̄. Preciosū mun̄tra n̄a durit i celū. ut dādo et accipiēdo om̄i citiarū felici sedē copulenf̄ h̄uana dīnis. trena cele stib'. imā sūmis. Et q̄tū ad h̄ dī sol Lai. vi. Sul chra ut luna electa ut sol. Si: enī. sol h̄et supra se tres planetas supiores et ista se tres alias iſeriores et ip̄e ē i medio p̄stitut̄. sic et btā maria h̄et supra se tres i trinitate. ista se v̄o h̄et tres stat̄ saluādoꝝ. s. v̄gies. p̄tinētes. et p̄iugatos. et ista ē i medio p̄stituta p̄iūgēs et vniēs illos tres stat̄ v̄tissime trinitati. Itā autē p̄iūctionē nō p̄ot aliḡs facē nīl te uel ip̄a. Vñ dictū s̄uit sc̄to Job. xxxviii. Nunq̄d p̄iūgē ualebis micātes stellas pliades. Ille stelle dicunt̄ pliades a pluralitate. q̄: s̄ut septē s̄s. H̄eg. q̄: septē latet. et ser t̄fī oppent. Tres s̄t̄ iḡis stelle supiores s. tres i trinitate p̄sonae. et tres s̄t̄ iſeriores. s. tres sta t̄ saluādoꝝ. et sic istas tres stellas nemo p̄t p̄iūgē. q̄: tres stat̄ saluādoꝝ. btē trinitati nemo p̄t v̄nire ni

si de' et v̄go btā. Sept̄ia autē stella q̄ latet sit̄ p̄gre gationē oīum maloz q̄ qdē latet et ignorat̄. q̄ ma loꝝ p̄gregatio i nūero electorū nō cōputat̄ et a dō penit̄ ignorat̄ iux̄ illō Mat. xxv. Am̄ dico uob̄ ne scio uos. C Tertio ē mediatrix n̄e iustificatiōis. Demōes igit̄ n̄az iustificationē ip̄ediūt. ul' suis tē tatiōib' nos sepe n̄imis ifestādo uel i bonis opib' nos ip̄ediēdo. ul' a finali p̄seuerātia nos retrahēdo. H̄z v̄go btā oīa ista ip̄edimēta expellit. et iō n̄az iu structionē p̄ficit. et q̄tū ad h̄ uocaf aurora. p̄. Or̄t̄ ē sol et p̄gregati sūt. et i cubilib' suis collocabunt̄ s. catuli leonū et bestie silue. De qb' p̄. dīc. Posuit itenebras et sc̄ā ē nor. i ip̄a p̄trāsib' oēs bestie sil ue. Latuit leonū ruglētes ut rapiat̄. Et. Deinde sb̄dit. Or̄t̄ ē sol et p̄gregati sūt. Or̄t̄ ē iḡis sol. i. lux solis s. aurora. i. v̄go maria. Et ei' or̄t̄ tria bōs sc̄i. s. p̄ expulit oēs demoni tētationē. Et iō dīc. Et cōgre gati sūt. s. leones. i. demōes ad fugiēdū. et i cubili b' suis collocabunt̄. i. i iferno abscondent̄. F Sc̄do hoīez reddit expeditū ad bonā opationē. iō sb̄dit. Exibit h̄o ad op̄ suuz. i. libe et expedite faciet opa meritoria. F Tertio p̄fuat hoīem bñ opant̄ uel q̄ ad finalē p̄sumationē. iō sb̄dit. Et ad opationē su az usq̄ ad uespaz. H̄nt qdā q̄ opant̄ in mane q. s. bñ i c̄pīnt̄. alij opant̄ usq̄ ad meridiē. s. q̄ bñ i c̄pīnt̄ rūt et bñ. p̄secuti sūt uel fuerūt. s̄s tū postmodū de secerūt. Alij opant̄ usq̄ ad uespaz q. s. bñ i c̄pīnt̄. meli' p̄sequunt̄ et optū finiūt. C Quarto ē media trix n̄e recōciliatiōis. P̄cōr̄ enī inimic̄ dei ē. p̄p̄ petri carnalis p̄cupie: ul' supbie: ul' ouaritie. Ita q̄t̄ mediatrix istos dei inimicos sepe reconciliat̄ dū eos ad p̄niaꝝ reuocat̄. iō uocat̄ luna Lai. vi. Pl̄chra ut luna electa ut sol. Luna qdē imitat̄ ac rē: ē vicina frē et dīat̄ sup̄ mare. sic et v̄go btā aerē mutat q̄n̄ supbos et elatos ad humilitatē reuocat̄. Est vicina frē q̄: p̄ata est in auaritī ertīguē auaritī am cupiditatis terrene. Dīat̄ sup̄a mare q̄: ertīn guit et ericcat̄ aq̄s carnalis p̄cupie. Alq̄ maris est lucida s̄s amara. sic et carnalis cōcupia videt h̄ere dulcedinē s̄s gnāt̄ amaritudinē. P̄ouer. v. Fa uus distillās labia meretricis. et nitidī' oleo gut tur ei'. Ecce aq̄ clara. Mouissima aut̄ illī amara q̄si absinthiū. Ecce aq̄ amara. Prop̄ illa tria de ipsa v̄gine maria tria dicunt̄ Eccl. xxiiij. Qd̄ sup̄ mare ambulabat. In fluerib' inḡ maris ambula ui. q̄ colla supbos calcat̄. iō sb̄dit. Et oīum eret lētiū et sublimiū colla p̄p̄ria v̄tute calcaui. Qd̄ ip̄a iſeriores p̄tes frē penetrat̄. Un̄ dī ibidē. Pene trabo iſeriores p̄tes terre. Tūc iḡis sup̄ mare am bulat q̄n̄ carnalē p̄cupiscētā i nob̄ suppeditat̄. tūc supbos colla calcat̄ et domat q̄n̄ supbos ad h̄uillatē reuocat̄. Itē iſeriores p̄tes frē penetrat̄: q̄n̄ p̄

Sermo

fundatos in amore terrenoꝝ. ḡra sue visitationis ab' oī terrena cupiditate imutat. **C**quito ē media trit n̄e aduocatiōis. Iha enī tanq̄z n̄a mediatrix p nob aduocat aī deū. Her. in b. de annūcia. Si ad deū patrē uerebaris accedē ad filiū fugi ieuꝝ. Hūc tibi fr̄z maria dedit. Sz si forte in ipso male statē uerteris t̄inā ad mariā recurre i q̄ est hūani tas picta: z ipa eraudiet p sui reuerētia. Qualr aūt ipsa sit mediatrix n̄e aduocatiōis: i qdā visiōe oī dif. Erat enī qdā q̄uis petōr q̄ i visiōe duc̄t' est ad fudicū aī deū. Tūc diabolus p q̄tuor allegatio-nes uoluīt pbare illū eē suuꝝ. **P**riō iure isti qd dē dictauit qn̄ dirit. Quacūq; hora comederitis morte moriēti. Cū ergo iste sit de ei' pgenie iure isti publici morte ppetua debet mori. Ad qd me diatrix n̄a r̄ndit. Istud instm̄ demon falsificall qn̄ ibi nequaq; apposuisti. Et iō tanq̄z falsari' es repellēdus. **H**ec dixit eē suū iure pscriptiōis. q̄ m̄tis annis enī i suū possederat. Ad qd illa r̄ndit. Illa pscriptio sepe sūit iterrupta. q̄ rō eius sp murmurabat z h̄dicebat q̄ tā crudeli dñō fuiēbat **T**ertio dixit ipz eē suū z i ifernū demergēdū rō ne p̄p̄ietatis ipi' peti. Mā pp̄ iū peti' eē pōdero suꝝ: z trahē ad locū ifimū. z iō debet demergi i p suū ifernī. Sz vgo ad hec r̄ndet q̄ passio z pena filii su i oīb' petis ampli' pōderauit. **Q**uarto di cebat ipz eē suū. q̄ plura sūt ei' mala q̄ bōa. Tūc ad p̄ceptū fudicis allata ē statere z dū ps statere i q̄erāt mala m̄lū pōderaret: z alia parō: m̄f misericordie sup illā p̄tē statere in q̄erāt cf̄ bona manū apposuit z ipsam ad frātrarit. Tūc diabolus p suū sus auſugit. vir aūt ille euigilās vitā suā corerit: z i meli' mutauit. **S**erto ē mediatrix rōne co- catiōis. q̄ adhuc cū cēt in mūndo. adhuc coicabat cū scis q̄ sūt i via: z cū illis q̄ sūt i p̄lia. z q̄tū ad b pōt appellari firmamētū qd ē i medio aqrū q̄ sūt sup celos. z illarū q̄ sūt isra celos. Gen. j. **F**ē dē firmamētū i medio aqrū. l. scōz z q̄ sūt in via z q̄ sūt i p̄lia. Ipsi enī tanq̄z media coicor cū utrisq;. Mā cū superiorib' q̄ sūt in p̄lia hūit oīmodā v̄tutū p sectionē. Cū inferiorib' q̄ sūt in mūndo hūit merēdi pditionē. Cū superiorib' habuit securitatē cōtra ca sum. Cum inferiorib' possibilitatē ad meritū. Cū superioribus exultationē. Cuz inferioribus cordis cōpassione. **S**ermo. xii.

m Inistra dei sūst virgo maria sic ipsa dicit Eccl. xliii. In h̄itatiōe scā corā ipo ministravi. Fuit aūt mistra respectu filii. q̄ si bi sedule misitabat. Aug. i. b. de assūpt. Mariā si qdē z opis exhibitiōe z fidei v̄tate mistra r̄pi suis se intelligit oīs q̄ sane sapit. Oye certe misitabat. q̄ hūc i uō gessit. p̄tuq; p̄fusuz aluit z souit, in p̄se

XII

p̄o reclinauit. i egyptū fugiēs absēdit: z oēz ei' i fantiā p̄secuta est p̄o m̄tis affectu. ita ut usq; ad crucē h̄ia virtū p̄secū vidit cū pēdētē z ab ei' non recessit p̄sectatu. Fuit etiā r̄pi mistra q̄ fm̄ Her. Mā opa mifico: die erga cū misstrauit. Mā ipz v̄ginea carne uestiuit. eū lacte de celo misstrato pota uit z pauit. ipz i ei' ufo nouē mēsib' hospitata fuit fm̄ p̄ ifanciā ifirmū. nō solū visitauit. Sz et oīa ob seqa hūanitatis exhibuit. ab ipso in carcē crucis li gato nō recessit. ei' sepulture iteresse uoluit. **C**he cūdo dī mistra rōne n̄i. Dē enī illi mistre qnque misteria z officia cōmisit. **P**rimū officiū ē q̄ ipsa est elemosynaria celi. q̄ oēs elemosynas de celo fi endas sibi cōmisit. Ipsa aūt nō ē auara s; libalis z larga. De q̄ dī Prouer. ult. Manū suā extēdit ad paupes. Ibidē. Dedit p̄dā domesticis suis z cibaria ancillis suis. **S**edzossifī ē q̄ ipsa ē celle raria sp̄tū sci. Laii. ii. Introduxit me rex in cellā vinariā. Istud aūt vītū copiose effūdit. z tū semp plena extitit. vī ipsa dī Laii. v. Bibite amici z in eb̄iamini charissimi. Ibidē. Umbilic' tu' crater rotatilis nunq̄ idigēs poculis. **T**ertiū officiū ē q̄ ipsa ē thesauraria dei. Dē triplicē thesaurū sibi dispēndū cōmisit. s. thesauꝝ potēte. Eccl. xliii. In h̄ierl̄z p̄tās mea. thesauꝝ sapie. Prouer. xliii. Sapiē mulier edificat domū suā. i. gubernat scā eccliam. thesaurū mificordie. Unū ad suas miseri cordias recipiēdas oēs inuitat dices. Eccl. xliii. Trāsite ad me oēs q̄ p̄cupiscitīs me z a gnātōni b' meis adiplemini. **Q**uartū officiū ē q̄ ipsa ē ad uocata generis hūant. Unū clamamus ad eā. Eya ergo aduocata n̄a illos tuos mifico:des oculos ad nos p̄uerte. Et ieuꝝ z c. Nos enī sum' i pegratiōe. sum' in lachrymatiōe. sum' i tenebrositate ignorātie. Jō clamam' ut ipsa n̄a aduocata oculos mificordie ad nos dirigēs. de pegrinatiōe siue exilio ducat ad celestē patriā. De lachrymatiōne ducat nos ad eternā letitiā. Ideo clamamus z dicimus. Ad te clamamus erules filii eue. Ad te suspiramus gemētes z flētes in hac lachryma- rū ualle. Clamamus etiā ut de tenebrositate igno rātie ducat nos ad claritatē visionis diuīne dicentes: Et ieuꝝ bñdictū fructū vētris tui nobis post hoc exiliū ostēde. **Q**uintū officiū est q̄ ipsa est ostiaria paradisi. Ipsa enim est ostiū per qd intra mus. Unū dicit ecclia. Tu regis alti ianua z porta lucis fulgida. Est etiā ostiaria que nos introducit. Unde ad ipsam eī pulsandū z dicēdū. Lātic. v. Veni ap̄i mihi soror mea amica mea. Ago de sancto victore. Maria porta ch̄ristus ostiuꝝ pa tri occulū. Per mariam igit ad r̄pm. z per r̄pm quenatur ad deum. **S**ermo. xii.

Sermon

XIII

m Yrrha triplex iuenit. s. myrrha prima. electa et probatissima. Myrrha prima est penitentia et amaritudo incipiencie seu penitentie. De qua dicitur Cant. v. Manus mee distillauerunt myrram primam. Myrrha electa est penitentia claustralium qui dicunt cum propria. Elegi abieci esse in domo dei mei tecum. De qua dicitur Ecclesiastes xxviii. Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris. Myrrha probatissima est penitentia perfectio. qui ab oī amore mundi abstracti solo celestium desiderio pascunt et pro desiderio celestis prie affliguntur. De quibus dicitur Cant. v. Digitus mei pleni myrrha probatissima. Hoc autem maria voluit habere myrrham primam cum penitentib. cum tamen ipsa esset ino ceterissima. myrrham electam cum claustralib. cum tamen oī claustralium sit magistra. myrrham probatissimam cum perfectis. cum tamen ipsa sit perfectissima. C Sermon. xiiij.

m Isericordia marie est oībus misericordiis oībus aliorū scōpū excellētior. gnālior. color. et maior. Est quidē excellētior. quia eius misericordia oīs alias excellit. Sic enim oleum eminet ceteris liquorib. sic et eius misericordia eminet ceteris scōpū miserationib. Ista autem excellētissima excellētia quadrupliciter ostendit. et hoc quoniam reges assumilat. s. aurore. soli. lune. armate acies. et stelle maris. Cant. vij. Que est ista que precepit quod si aurora surgens tecum. V Assimilat quidē aurore. quia eius misericordia pre oībus aliis est utilior. Sicut enim aurora expellit noctem et introducit diē. sic ipsa a nobis expellit noctem culpe. et introducit lumē dñe gratiae. V Assimilat lumen. quia pre oīb. aliis est vicinior. sic luna oīb. aliis planetis est terre magis vicina. V Assimilat soli. quia eius misericordia pre oīb. aliis est color. quia non est qui se abscondat a calore eius. nec a luce eius. sed oībus dat misericordiam inflammatē affectum et illuminantē intellectum. V Assimilat armate acies. quia eius misericordia pre ceteris est potētior. quia hostes perirent et in fugā puerit. V Assimilat stelle maris. quia eius misericordia pre ceteris est diuturnior. Sicut enim ceteris stellis occidētib. ipsa non occidit. s. ceteris sanctis non eruditib. maria non deserit. C Sed ei misericordia est oīb. gnālior. quia ubiq̄ gnālēr iuenit s. in mundo. in iudicio. et in celo. In mundo. quia tota terra sua plena est misericordia. Nec mirum quia ipsa habet miserēdi potētiā. sapientiam. et voluntatē promptas. Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis. et oleum in hinculo fusti. Potest quidē misereri et subuenire quia hinc thesaurus misericordie. Vult libertati subuenire. quia hinc oleum. s. pietatis affectum. scit subuenire quia fuit fusti. s. Christi qui est dei sapientia spāle hinculū. V Sed ibi in iudicio. Prouer. ult. Laudet eā. s. oīs electi. in portis. s. in iudicio. quia oīm iudicia in portis tenebatur. opera eius. s. que tunc faciebat. Ipsa enim

XIV

ego beatā cum filio ad iudicium uenirer. et sibi erit in via gno honore: quo ad se. et in magna utilitate quo ad nos. De honore quem in iudicio habebit dominus in propria. Astitit regina a dextris. Honorabit quo ad hinc. quod gliosa cum corpe induita erit. Iōn. xviij. In uestitu deaurato. s. cum corpe glorificato. Honorabit dominum ad portum. quod oīs angelorum et scī circa eā tanq̄ suā reginā assistet. Iōn. xviij. Circumdata uarietate. s. oīus scōpū diuersitate. C Secundum erit ibi ad magnā utilitatē quo ad nos. vñ dñ de ea Prouer. ult. De nocte surrexit deditus p̄dā domesticis suis et cibaria ancillis suis. oīs domestici ei uestiti duplicitibus. Ancille ei sunt aīe que sibi libēter fuīūt. Domestici ei sunt illi qui ex itima deuotioē cum ipsa quādā familiaritatē praeerūt. Ipsa igit de nocte surget. quia ad latram ut credit iudicium fieri et tunc ancillis et domesticis suis dabit p̄dā. s. demonū et reproboꝝ visu etoriam; quos oīs eis in p̄dā dabit. quod q̄libet sanctus eos sibi pedib. tenebit. Malach. iiiij. Calcabitis impios cum fuerit quod si enī sub plāta pedū ueroꝝ. Dabit etiā eis cibaria: quod cum filiū suū sit uetus deus et uetus hōcos cibabit et reficiet in visione humanitatis et in p̄eplatiōe deitatis. ipse etiā uestiet duplicitib. s. dupliciti stola glie et britudis aīe et corporis. C Tertio enim misericordia apparet in regno. quod ei claritas in brīs est causa glie. letitie. et honorificentie. Hoc quidē quia eius claritas brīs illustrat. Her. Maria p̄ficta totū illūminat orbis: adeo ut ipsa superna ciuitas clarus rutilat viginē lapidis illustrata fulgorib. Est etiā causa letitie quod sancti sine magna letitiae non possunt vidē sororē suā super oīs angelos exaltatas. est etiā causa honorificentie. quod magnus honor est sc̄is hinc fratrem xp̄m et sororē beatām viginē. quod vero vñ est rex et altera regina totū regni celestis. De his ipsis dñi Judith. xv. Tu glia hierālm. tu letitia isti. tu honorificentia populi nři. C Tertio enim misericordia est ceteris misericordiis color et copiosior. Unde eius misericordia assimilat oliue capi. Ecclesiastes. xiiij. Quasi oliua speciosa in capis. Misericordie aliorū sectores sunt sepe oliue horroꝝ. quia clausas eas sepe tentant. eo quod digni non sumus. Misericordia autem viginis est oliua capi. quia oīb. est cois. Her. Virgo beatā copiosissimā charitate. sapientib. et insipientib. debitricē fecit. oīb. misericordie simili apit. ut de ei plenitudine accipiat unius. captiuus redēptionē. eger curationē. tristis solationē. peritor uenitā. iustus grām. angelus letitiae. tota deniq̄ trinitas glia. filii psona carnis sibi nō est qui se abscondat a calore eius. Idē. Quid ad mariā trepidet accedē humana frigilitas nihil in ea terribile. nihil austētū. tota sua uis est. oīb. offerēs metu et lacu et oleu. Revolue totā scripture seriē. et siqd durū in ea occurrit. de ce-

terto eā suspectā hēas. et ad ea; accedere uerearīs.
Cuarto ei² misericordia oīb² alijs misericordijs ē
 maior. q̄druplicē dimēsiōe. s. lōgitudine. latitudine.
 sublimitate. et p̄fūdo. De hac misericordia dīc Ber.
 Quis obnūdīcta misericordie tue lōgitudinē. latitu-
 dinē. sublimitatē et p̄sonū iūstigare possit. Lōgi-
 tudo enī ei² usq; in dīe nouissimū subuenit vniuer-
 sis eā iūocatib². latitudo ei² replet orbē frāp. ut ei²
 quoq; misericordia sit plena oīs tra. sublimitas ei²
 ciuitatis supne ruinas istaureuit. et p̄sonitas sedē
 tib² in tenebris et vmbra mortis redēptionē obti-
 nūt. Sic ergo tue pietatis ipsaz quā apud deū in
 uenisti grām notā facē mūdo p̄cib² tuis. et obtinē-
 do reis ueniā. egris medelā. pusillis corde robur.
 afflictis p̄solutionem. periclitatibus adiutorium
 et liberationem. **S**ermon p̄imus.

Ardus siḡt v̄gines mariā de q̄ dī Lasi. i.
 Cū eēt rer i accubitu suo nardus mea de-
 dit odore suū. Ubi tria sunt videnda. s. que sic ista
 nardus. qs sit iste regis accubit². qs sit iste odor tā
 grat². **C**irca p̄mū notādū q̄ nardus est herba
 pua. odorifera. cādida. et v̄tuosa. Inq̄stū enim est
 pua significat marie būilitas. q̄r cū eēt maria et in
 mīse; dei assūpta tū reputabat se pua et humillimā
 q̄n dicebat. Resperit būilitatē ancille sue. Inq̄stū
 est odorifera siḡt ei² v̄gitas. cui² memoria deo et
 hoīb² facit odore. **H**ab. iiiij. O q̄ pulchra est casta
 gnātio cū claritate imortalis cū enī memoria illi²
 q̄r apud deū nota est et apud hoīes. Inq̄stū ē cali-
 da nota ei² seruēs charitas que tāta fuit q̄ deū de
 celis ad trā traxit. **A**ug². O charitas q̄ magnas
 vires hēs. deū de celo ad terrā depositi. Inq̄stū
 ē v̄tuosa nota ei² pietas. **V**irt² autē nardi sic dī de
 p̄prietatib² herbarū est q̄ hēt cor et cerebrū p̄sorta
 te. inflāmationē stomachi dephīmē. et flurū uētris re-
 strīgē. Hic pietas marie p̄sortat cor in tribulatiōe.
 dephīmit cor ab elatiōe. et restrīgit a carnali delecta-
 tiōe. **C**irca scđm sciēdū est q̄ iste rer. i. r̄pus hēt
 q̄druplicē accubitu². **P**rim² est sin² p̄lis. de quo
 Jo. i. Unigenit² fili² q̄ est in sinu p̄lis ipse enarrā-
 uit. **S**ecōdū ē uter² mīris. de quo Eccl. xxiiij. Qui
 creauit me regnūt in tabernaculo meo. **T**erti² est
 lignū crucis ubi r̄ps accubuit et obdormiuit. **C**ā-
 tic. j. Indica mihi ubi pascas ubi cubes in meri-
 die. ad litterā enī r̄ps accubuit in cruce i meridie.
Quart² est cor hēs in quo r̄ps p̄ fidē uerā hitat
 et regescit. Eph. iiiij. Hitare r̄ps p̄ fidē in cordibus
 uīs. **C**also q̄ sit ista nardus et qs sit iste regis ac-
 cubit². videam² qs sit iste odor tā grat² p̄ eo qd̄ dī
 Nardus mea dedit odore suū. Nā dū iste rer in p̄
 mo accubitu eēt. i. in sinu p̄lis. odore dedit marie
 būilitas. q̄ intātū r̄ps delectauit q̄ ad ei² uterū de-

scēdit. Cū enī se būillauit dīcēs. ecce ancilla dīi.
 statim r̄ps de sinu p̄lis ad ei² uterū uenit. Dū eēt
 in scđo accubitu. i. in utero v̄gis odorē dedit marie
 charitas. q̄r r̄ps in utero mīris v̄gitate ipsi² et pu-
 ritate pascebāt. **C**aū. ii. Qui pascit iter lilia. De² q̄
 dē pascit iter lilia. i. iter corda mūda. Dū eēt in ter-
 tio accubitu. i. in ligno crucis odorē dedit marie
 charitas que tāta fuit q̄ iuxta crucē filii stabat. pa-
 ta si oportuisset p̄ būano genē martyriū sustinē.
Amb. sup **L**ucā. Fuitasse q̄r cognouerat per filij
 mortē mūdi redēptionē futurā putabat aula rega-
 lis se sua morte publico muneri aliqd addituras.
 Inq̄stū rex iste est in q̄rto accubitu. i. i. cor de hoīs
 odore; dat marie pietas que nunq̄ desinit. sed sp̄
 deū ad misericordiā et pietatē iducit. **E**go de scō ri-
 cto. Xps sol. maria stella. iō p̄ctores uelut i nocte
 a maria p̄solant. susti v̄o tanq̄ in dīe a xpo illumī-
 nant. Itaq̄ si p̄timescis supplicatur² ad xpm ac-
 cedē ad mariā respice ad genus tuū p̄spicis: nihil
 illuc qd̄ timeas inuenis. **S**ermon. ii.

Attulitas marie v̄gis p̄mo fuit a deo būnū
 ciata. scđo a p̄farchis p̄figurata. tertio a
 pphis p̄dicta. q̄rto a deo gratiose exhibita. qnto
 ab ecclia solēniter iūstituta. **P**rimo enī būnciata
 fuit a deo qn̄ dīxit sp̄eti de mulē **B**en. iiiij. Ipa cō-
 teret caput tuū. Fulbert² carnoceſi. ephs. Dīxit de²
 ad sp̄etē. Inimicitiis ponā iter te et mulierē. ipsa
 p̄teret caput tuū. Quid est caput sp̄etis p̄terē nisi
 p̄ncipalē diaboli suggestionē resistēdo supare? Si
 ergo q̄raf que nā hec mulier opata fit hūluscemo
 di victoriā. p̄fecto nō inuenit in linea gnātiōis hūia
 ne donec pueniaſ ad mariā. que nimirū sp̄etis ca-
 put stutis pede p̄truit. in eo q̄ v̄gilatē. et v̄gitatē
 deo p̄secrauit. Deinde s̄bdit. Virginitate nāq̄ ertī
 rit p̄cupiscētā carnis. būilitate v̄o que ipsam fecit
 paupes sp̄ū p̄cupiscētā mētis. **S**cđo a patiar-
 chis fuit p̄figurata sic patet in v̄ga aaron que flo-
 ruit. frōduit. et fructificauit. **A**n sup illud nūeroy
 xvij. Inuenit moyses v̄gā aaron germiſſe. dici e-
 glo. i. mariā q̄ sine viri semīe genuit v̄bū dei. Ber.
 sup Missus ē. Nō enī icōueniēs diuersis reb² ex
 causis mariā figurari sicut i v̄ga aaron. Nā i v̄ga
 icellige ei² potētia. i flore ei² fragrātia. i fructu sapo-
 ris dulcedinē. et i frōdib² p̄uulop ad se p̄fugētiū
 sedulā p̄tectionē. Idē ibidē. Quid et illud gedeo-
 nis uellus q̄ utiq̄ de carne. sed sine carnis vulnē
 cēsuſ i area ponit. et nūc qdē lana et nūc area areo-
 le p̄fādit. nisi carnē assēptā de carne v̄ginis et sine
 decrimēto v̄gitatē. cui utiq̄ distillatib² celis tota
 iſūdīt plenitudo dīnitatis: adeo ut de ei² plenitū-
 dīne oēs accipem². q̄ uere sine ipsa nūhil aliud q̄
 arida terra sum²? **T**ertiō fuit a pphis p̄dicta

Sermo

Ber. Audiam' hieremiā discētē. Nouū faciet dñs sup trā semina circūdabit virū. Si dirissit ifantes uel puulū. nec nouū videref nec mir. s; vir erat ie sus etiā nec dñ nat'. Sapia qdē nō etate corporis s; cū vigore. Et Ysa. dīc. Ecce dabit dñs ipse uob si gnū. Ecce vgo p̄cipiet & p̄iet uob filiū. De ista my stica p̄nificatiōe p̄figuratiōe & p̄dictiōe dīc Hiero. s; de assūpt'. Hec ē ingt q̄ dñnis angelicisq̄ p̄coni si laudata ē ac p̄dicata. a p̄isarchis qdē enigmati b' & figuris p̄signata. a pphis p̄nificata. ab euangelistis exhibita & mōstrata. ab angelo uenerabilē atq; officiosissime salutata. Ber. ubi. s. Qd moy si mōstratū ē i rubo & i igne. oarō i flore. gedeoni i uelle & i rore. h̄ apte salomon p̄uidit i sorti multē. Apti' hieremias i semina virū circūdāte. Aptissi me vo ysaias declarauit de vgie p̄cipere. Gabriel rādē exhibuit ipsaz vginē salutādo. C Quarto suit a deo gratiose exhibita. Nra enī natiuitas nō ē gratiosa. s; ignominiosa. P̄rō q̄ ē cū reatu. p̄s. Ec ce enī i iniquitatib' p̄cept' suz & i petis p̄cepit me m̄ mea. H̄cō q̄ ē cū fletu. Sap. vii. Primā oīum uocē emisi plorās. Tertio q̄ ē cū pena & defectu Job. i. Nudus egressus sū de ufo m̄ris mee. H̄o enī nascit̄ nudus nō solū nuditate uestitū. s; cū nuditate v̄tueū. Natiuitas autē btē marie suit gratiosa. q̄ nō suit cū reatu s; cū oī m̄uditia. nō suit cu; defectu. s; cū oīuz v̄tutū & grātū abūdātia. nō suit cū fletu s; cū letitia. Quāuis enī ipa in suo ortu fle uerit sic celi pueri. tū i ei' natiuitate magnū gaudi um h̄auerāt. & nos etiā h̄ere debem'. Propter ista tria dī Hester. viii. Iudeis noua lux oriri visa est. gaudiū honor & tripudiū. In b̄ q̄ eius ort' uocat lux. oñdī q̄ natiuitas sua fuit pura & mūda. In b̄ q̄ dī q̄ suit gaudiū & tripudiū: ostēdit q̄ suit angelis gaudiosa. & nob multū iocūda. In b̄ q̄ dī q̄ suit honor: ostēdit q̄ suit oīuz grātū & v̄tutū de core adornata. C Quinto ei' natiuitas suit ab ecclia solēnit̄ iustuta. Triū enī natiuitates ecclia t̄fimō celebrat. s. xp̄i. btē marie. & ioānis baptiste. Et hoc q̄nque de causis. P̄rō q̄ oēs isti tres sc̄i sūt na ti. De p̄mo Luc. i. Qd enī er te nascet sc̄i uocabis fili' dei. De sedō. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim'. Ber. Neq; enī natiuitas btē marie festiuis laudi b̄ honorareb̄: si nō sc̄ā nasceret. De t̄ctio h̄iere. i Unicō erires de vulua sc̄ificaui te. H̄cō quia oēs tres nati sūt grāpleni. De p̄mo Jo. i. Plenū gr̄e & v̄tatis. De sedō Luc. i. Ave gr̄a plena dñs tecū. De t̄ctio Jo. i. Sp̄ū sc̄ō replebit adhuc ex ute ro m̄ris sue. Tertio q̄ oēs tres miraculose nati sūt. Nā xp̄s nat' ē de m̄re v̄gine. Maria vo de st̄ili utroq; parēte. Joānes de sc̄e p̄re & m̄fe. 4° q̄ dies ortus ipsoꝝ suerūt gaudiū deputati. De p̄

III

Lu. ii. Annūcio uob gaudiū magnū qd erit oī pplo. De sedō cāt̄ ecclia. Natiuitas tua dei genitrix vgo gaudiū annūciavit vniuerso mūdo. De t̄ctio Luc. i. Multi i natiuitate el' gaudebūt. V̄ Qui to q̄ suerūt oēs tres p̄e cētis sc̄is maiori luce p̄su si. Nā lux ip̄i assimilat luci solis. Mal. iiiij. Vlob c̄ mētibus deū sive nomē metū orieſ sol iustitiae. Lux btē marie assimilat luci lune. Lai. vi. P̄lchra ut luna. Lux ioānis assimilat luci luciferi. Job. xxxviii. V̄nqd p̄duces luciferū i tpe suo. H̄c igif post solē luna. & post lunā lucifer magis lucent. sic post xp̄z maria. post mariā ioānes baptista magis splē dent. Et ideo sicut celo sol. luna lucifer ampli' lu cet. sic in ecclia militati iſti sancti p̄e ceteris ms gis resulgere debet. C Sermo iii.

Avis dī maria multiplici rōne. C P̄rio n rōne cause efficiētis q̄ de' trin' cā seū. Nā p̄ ibi posuit suā potētiā. inq̄tū potētiā dī v̄nūtatis receptiuā sibi p̄tulit. Fili' ibi posuit sua; sapioz. inq̄tū sibi sigillū īegrītatis īegrītū fuauit. H̄s sc̄is ibi posuit grāz. inq̄tū plenitudinē gr̄e sibi dedit. C H̄cō dī nauis rōne cause mālis. De mā aut̄ hui' nauis ipa dīc Eccl. xxiiij. Quasi cedr̄ eraltata sū i libano & q̄si cyp̄sis i mōte syō q̄si oſua speciosa i cāpis. & q̄si platan' eraltata sū iux aq̄s i plateis. Est ergo ista nauis facta de cedro v̄gīta tis q̄ cedr̄ ē odorisera & i putribilis. & siq̄ el' v̄gīta tē q̄ seū ip̄saz deo gratā ee & odoriserā. & carnē eius fuavit i corruptā. De cyp̄sio charitatis. q̄ cyp̄sis ē tāte fortitudis & soliditatis q̄ nulli oneri cedit. sic charitas btē marie nulli vñq̄ tribulatiōi cedē po tuit. Lai. viii. Fortis ē ut mors dilcetio. dura siē ifern' emulatio. aq̄ multe nō potuerūt extiguē cha ritatē. Facta ē ēt de olius p̄ietatis q̄ semp viret q̄ nunq̄ ei' p̄etas alicui deest. nec in uere iuuētutis. nec i autūno senectutis. nec i hyeme tribulatiōis. nec i estate alicui' mali seruoris. F acta ē ēt de pla tano h̄ūilitatis. Est enī platan' arbor amplissima sic h̄ūilitas v̄gīne mariā amplissimā seū. q̄ illuz in utero suo suscepit. quē celi cape nō poterāt. Nā siē dīc Berū. Maria ex v̄gītate placuit. s; ex h̄ūilitate p̄cepit. C Tertio dī nauis rōne cause formal. For ma aut̄ nauis ē talis. q̄ supi' ē apta. iſcri' ē clausa. i p̄ncipio stricta. i fine angusta. i medio lata. sic & vgo maria suit supi' apta ad amore celestī. iſcrius clausa ad amore t̄renoꝝ. suit i p̄ncipio sue p̄ceptio nis stricta q̄ cū petō originali p̄cepta fuit. i fine paſſionis angusta. q̄ i morte filii doloris gladio vul nerata. fuit in medio lata: q̄ toti' trinitatis nobile tricliniū ē effecta. C Quartu dī nauis rōne cause finalis. Est enī facta ut deū de celo ad trā portaret iuxta illō P̄rouer. ult'. Facta ē q̄si nauis iſitoris

Sermo

de lōge portās panē suū. Iste est ille panis q̄ dicit
Io. vi. Ego suz panis viu' q̄ de celo descēdi. Istū
panē de lōge nob̄ portauit. Istud aut̄ lōge dīc di-
stātiā locoz. q̄ de celo i trā ip̄z nob̄ portauit. ubi ē
distātia maria. Uel dīc distātia nārū. q̄ iste panis
p̄stat ex nā dīna & humana. i qb̄ ē distātia iſfīta.
Uel dīc distātia meritoz. q̄ nullā n̄ra merita me-
ruerū ut de' hō fieret. Uel dīc distātia statū. Enī
enī sint q̄tuor stat' hois. vn' aī p̄ctiſ ſb̄ innocētia.
ſcōs post p̄ctiſ ſb̄ culpa & pena. t̄ti ſb̄ ḡfa. q̄rt̄ crit
i glia. Xps accepit carnē ſuā de lōge. i. de p̄mo ſta
tu h̄uane n̄he. quo. s. ſuit ſine p̄co & ſb̄ inocētia. ni
h̄ilomin' t̄ ſuā ſingulis ſtatib̄ r̄p̄us aliqd accepit.
Nā de p̄mo accepit p̄cti ūmunitatē. de ſcō ſeſtate.
de ſt̄io ḡfe plenitudinē. de q̄rto gl̄iosaz fruiti
onē. q̄ ei' ala brā p̄t̄ inue ſruebat. Ad ip̄z panē co-
medēdū nos iñt̄at dīcēs Proverb. ir. Comedite
panē meā & bīb̄te vīnū. q̄d mīscui uob̄. Idē aut̄ uo
caf hic panis & vīnū. s. xps. Nā ip̄z vīnū de' trīni-
tas mīscuit q̄n aquā h̄uātatis vīno dīnitatis vñ
vit. Ipsiā ēt̄ v̄go mīscuit. q̄n de ſuis ſanguib̄ māz
mīſtravit. Panē quoq̄ iſtū ip̄sa ſec̄. Un̄ ſignifica
ta ē p̄ illā mulierē de q̄ dī. Mat. xii. q̄ tria ſata ſari
ne. i. co:p̄. aīz & dīnitatē ſil' p̄iūx. ſermētū aut̄ in
hac cōmītriōe. ſuit fides v̄gis marie. C Quīto dī
nauis rōne arboris q̄ in iſta nauī erēcta ſuit. De q̄
arbore dī Eze. xxvij. Cedrū de libano tulc̄t ut fa
cerēt tibi malū. Iſta arbor ſuit r̄ps q̄ i iſta nauē v̄
ginis ſuit erēc̄. Qui alſimilat̄ cedro. nō t̄m̄ p̄p̄
ſuit ſblimitatē. ſ; ēt̄ p̄p̄ ſruct̄ q̄litatē. Poma enī ce
drī i alīq̄ p̄te ſūt dulcia. i alīq̄ p̄te acerba. i alīq̄ i
ter dulce & amarū ſūt media p̄ q̄ ſignificant i r̄po
tres nāe. Nā i r̄po ſuit dīnitas dulcissima. ſuit ca
ro amaritudie plena. ſuit & aīa q̄ ſuit dolore plena
Inq̄zū ſuit ſue nāe relictā patlebat. & ſuit dulcedie
repleta. Inq̄zū ſruebat. C Sexto dī nauis rōne
ueli q̄d ibi positi ſuit. Nō aut̄ ſignat̄ p̄ arborē iſtū
nauis. ip̄ſe etiā ſigetur p̄ uelū. s. ip̄ſe r̄ps. De iſto ue
lo dī Eze. xxvij. Hyſſus uaria de egypto p̄ter: a eſt
tibi in uelū. Dī aut̄ iſtud uelū uariū ſuisse. q̄ ſuic̄ ſuit
de colore albo. rubeo. & aureo. In r̄po enī ſu
it ut dictū eſt aīa. deitas. & caro. Er carne iſḡt̄ re
ſuſit color alb̄ p̄p̄ ſuā puritatē. er aīa color rube
us p̄p̄ ſuā charitatē. er deitas color aureo p̄p̄ ſuā
perioſitatē. Laī. v. Dilect̄ me' cādīdus ppter ſuā
puritatē. rubicidus ppter aīe charitatez. elect̄ er
milib̄ p̄p̄ diuinā maiestatē. C Septimo dī nauis
rōne merciā qb̄ onusta ſuit. Que qdē ſuerū eius
v̄tutes marime humilitatis. v̄ginitatis. & ſecūditatis.
Nā p̄ mercē h̄uātatis ſuit deo grata. p̄ mer
cē v̄ginitatis angelo. p̄ mercē ſecūditatis toti ge
neri humano Judith. xv. Tu gl̄ia h̄ierlm. i. dei q

III

xliij

est viſio pacis n̄fe. & hoc ppter ſuā humilitatē. tu
letitia iſrl'. i. angeloz qui ſemp deū vidēt. & hoc p
pter ſuā v̄ginitatē. tu honorificētia p̄pli n̄fi. & hoc
pter ſuā ſecūditatem. C Sermo. iiiij.

Nobilis ſuit v̄go maria q̄druplici nobilita
te. s. generis. moris. virtutis. & imaginis.

Mobilitas generis cauſat ex carnis ppa
gatione. Iſta brā v̄go h̄bit q̄ de regali ſirpe de
ſcēdit. Un̄ cāt̄ ecclia. Regali ex p̄genie t̄c. Alijs
qdē in ueteri teſtamēto tres ſirpes erāt nobiliſſi
me. s. p̄iarchalis. pphalis. & regalis. Ipsiā iſgitur
deſcēdit de ſirpe p̄iarchali. i. de abrahā. de ſirpe
pphalis. i. de naīhan pp̄ha. de ſirpe regali. i. de da
uid. C Sedā eſt nobilitas moris que cauſat ex ho
nesta mox cōpositione. Hāc etiā ip̄ſa h̄bit. de q̄
ſic dīc Amb. in li° de v̄ginitib̄. Hinc ſumatis exē
pla viuēdi. ubi tanq̄ in crēplari magiſteria exp̄ſſa
pbitatis qd corrigē. qd effugē. qd tenē debeat̄
oſtēdit. C Tertiis nobilitas eſt virtutis que cauſat
ex v̄utū poſſeſſione. Hāc etiā ip̄ſa h̄bit. Un̄ ip̄ſa di
cit Eccl. xxiij. In me ois ḡfa vite & v̄tatis. in me
ois ſpes vite & v̄tatis. Preccipua t̄n̄ v̄r̄t̄ oīum vir
tutū ſuit v̄ginitas cū ſecūditate. ſecūditas. cū v̄gi
nitate. Versi. in fmone de aſſūpt̄. Si laudauerō
in maria v̄ginitatē. multe vident̄ mihi v̄gines af
ferri poſt eā. Si p̄dicauerō humile. inuenient̄ forte
nō pauci qui mites & h̄uiles corde ſacti ſunt. Si
multitudinē ei' miſicordie uoluero magnificare.
ſunt mulieres & viri miſicordes. Un̄ autē eſt in
quo nec primā ſimilē viſa eſt nec h̄ere ſequētē gau
diū viſelict̄ m̄ris habēs cū v̄ginitatis honore.
V Prima iſgit nobilitas. s. carnis q̄n cōtūḡt̄ cum
hac duplici nobilitate. s. moris & v̄tutis. ſine nobili
tate carnis. tāto ampli' laudat̄ quāto p̄priā vīn
cēs naturā laudabilis opat. C Quarta eſt nobili
tas imaginis que cauſat ex diuine imaginis impi
ſiōe. qua nāliter oēs ſunt nobiles. q̄ ad dei imagi
nē ſunt exaltati. Un̄ dī Act. xvij. Ipsiā enī gen
ſumus. Iſta t̄ ſuā imaginis nobilitatē corrūptū ſec
atores. qui imaginē alienaz ſupinduc̄t. De qb̄
dī Roffi. i. Mutauerūt gl̄iam. i. imaginē gl̄iosam
corruptibilis hois in volucrū & q̄drupedū & ſer
pentū. Imago corruptibilis hois eſt uanagloria
que cito cu: nescit & corrūpt̄. Imago volucrū ſuit
ſupbia. Imago quadrupedū ſuit luxuria que in cor
pore exerceſt. qd q̄tuor elemētis componit. Imago
ſerpētū ſuit auaritia: q̄ auari ſemp terrā comedit.
ideſt terrena cōcupiſc̄t. Beata autē virgo imagi
nem dei illibatā in ſe ſeruauit. nec alienam imagi
nem ſupindurit. nec luxurie quā ſuit castissima.
nec uanaglorie. q̄ mittissima ſuit. nec ſuperbie:
quā ſuit humilissima. nec auaricie. ga ſuit pauper
ſſij

rima. Propter ista quadriguplices nobilitatem dicitur in psalmis. Astitit regia a deo tris tuis regis. Ecce nobilitas generis. In uestitu deaurato. id est in corpore mox honestate. Ecce nobilitas moris. Circumdata uarietate. id est statu multiplicitate. Ecce nobilitas virtutis. Deinde subditur. Et concupiscit rex decorum tuum. In hoc contatur nobilitas imaginis cuius decorum plurimum concupiscit. Canticum Sermo. v.

n Qua plura fuerūt facta in vngine marie.
C Huius enim p̄ secit in ea quatuor noua et iso-
lita. Erat enim quatuor impossibilia. Unum q̄ v̄go p̄cipe-
ret. Secundum q̄ semina deū recipet. Tertium q̄ m̄ si-
ne peto gñaret. Quartum q̄ puerpa sine dolore pe-
ret. / Pr̄ iugis vngini dedit virtutē gñatiuā ut v̄go de
spū scō p̄cipet. Hiere. xxi. Nouā faciet dñs super
terrā feminā circūndabit virtū. Et uere nouū. Qd̄
enī caro de carne ul' spūs de spū nascer nō est no-
nuz. s̄ p̄suetū. Jo. iii. Qd̄ enī natū est ex carne ea-
ro est. et qd̄ natū est ex spū spūs est. / Secundū q̄ fa-
ctū est in maria nouū et iudicū est ut deū itra ute-
rum recipere posset. Apoc. xii. Mulier amicta sole.
Tunc enim amicta fuit sole. q̄ illa illustrata fuit dñita
te. / Tertio dedit m̄si ḡram ut sine peto gñaret.
Jō dī Lu. i. Qd̄ enī ex te nasceret secundū uocabit fili⁹
dei. / Quarto puerpe dedit progatiuā ut sine do-
lore perer. Job. v. De humo non egredieſ dolor.
Ista hūm⁹ est illa terra de qua dī Ysa. xlvi. Apiaſ
terra et germinet saluatorē. / Secdo fili⁹ fecit in ea
tria noua. / Unus est q̄ de suo utero carnē assū-
p̄sit. / Secundū est q̄ aīz suā creauit. / Tertium est
q̄ utrūq; sue dinitati vniuit. Caro qd̄ez fuit noua
sine semie gñata. Aia fuit noua q̄ de nouo crea-
ta et inocēti corpori ifusa. Coniunctio fuit noua q̄ crea-
tura creatori fuit vniita. De duob⁹ p̄mis dī Ysa. lxxv
Ecce ego creo celos nouos et terrā nouā. Per ce-
lū nouū intelligit aia r̄pi que fuit tota celestis. Per
terrā nouā significat ei⁹ caro que fuit de n̄a terrena sba
de qua dī Job. ix. Terra data est in manu sp̄i. s. pi-
lati siue iude. De tertio damascen⁹ loquēs de hac
p̄ficiōe deitatis. s. cū hūanitate dic q̄ hec est ciuz
nouoz nouissimū. et q̄ respectu ei⁹ nihil nouū sub-
sole. / Tertio spūs scūs tria noua fecit. / Primo
nouū modū scificādi. q̄ p̄suerat scificare adul-
tas. s̄ hāc scificauit clausā in utero. q̄ cū ip̄a v̄go
esset clausa in utero m̄ris. fuit a spū sc̄to scificata.
/ Secdo hūit nouū modū isundēdi. q̄ olim infun-
debat se ad iustificādū. Nūc aut̄ isundit se ad ipu-
gnādū. Lu. i. H̄ps scūs supueniet in te. q. s. te im-
p̄gnabit: et p̄ceptū tuū formabit. / Tertio hūit in
ea nouū modū tribuēdi. q̄ p̄suevit dare dona gfa-
rū suarū p̄icularū. v̄gini aut̄ dedit ult̄. Jō ip̄a di-
cit Eccl. xxiii. In plenitudine sc̄tōp̄ detētio mea.

Hiero^o in fmo. de assūp. H̄i plena. q̄i ceteris qdē per p̄tē p̄stat. marie v̄o se tota s̄il ifudit ḡfē plenitu do. C Quarto iſpa v̄go h̄uit q̄cuor noda. q̄i f̄z Ber nar. iſha fuit p̄miceria: sine corruptiōe secunda. sine grauedie grauida. et sine dolore puerpa. C Quinto āgelus sibi tria noua ānūciauit. s. dei icarnatio nē. h̄uani generis redēptionē. et sue v̄gitatis p̄ser uationē. Lue. j. Ecce ſcipies et p̄ies filiū. ecce filiū dei icarnatio. Et uocabis nomē ei' Iesu^z. i. saluato rē. ecce h̄uani generis redēptio. Et iſtra. Sp̄us. s. ſupuēret in te. q̄si dicat Ecce ſcipies nō h̄uano ſemie ſz myſtico ſpiramie. ecce v̄gitatis p̄ſuatio. f. vi.

Abes ſiḡt btā; mariā. Nubes enī pōt tr̄l
n pl̄r cōparti ul̄ pſiderari. s. q̄htū ad ei' gnā
tionē. q̄litatē et v̄tutē. fit aut̄ gnārio nu
bes. aliquid ex vaporib^z marinis. aliquid ex vaporibus
terrenis. aliquid ex vaporib^z corruptis. Et fm̄ b nu
bes dī v̄go maria. et hoies terreni. et hoies mūda
ni. Maria enī dī nubes inq̄htū ex vaporib^z mariti
mis gnāt. Nubes h̄et gnāri ex vaporib^z marinis.
q̄i p̄es vaporabiles maris v̄tute caloris ſclaris
attrahunt i nubes. et ſic v̄tute illi' calor: ſois ama
ritudo marina in dulcedinē cōmutat. Per iſtum
modū maria nubes dī. Nā in iſha fuerūt m̄lti ua
pores marini. i. multe tribulationes. Unū et maria
amarū mare iterata. que tñ tribulationes v̄tute
dī amoris ſibi in dulcedinē v̄teban̄t. unus ua
por: marin^z fuit tribulatio quā ab herode paſſa fu
it. q̄ iſha usq̄ in egyptū fugauit. s̄z tñ iſtō exiliū le
tāter et p̄tēter ſuſtinuit. Ali' uapor fuit dolor quē
h̄uit in filii paſſione. et iſte dolor tēperabat et eo q̄
p̄ filii mortē expectabat h̄uant generis ſalus. Do
lor etiā p̄tus et dolor mortis ſūt qdā uapores ma
rini. q̄ tñ in iſha dulcedinē ſunt p̄uersi. q̄i ſine dolo
re pepit. et ſine dolore de hoc m̄tido trāſiuit. F Se
cūdo nubes ſiḡt hoies terrenos. s. q̄i ex vaporib^z
terrenis gnānt. Uapores terrestres ſūt affectiōes
hoiez terrenoꝝ. q̄ per ſe ad celeſtia ascēdē nō p̄nit.
Et iſo v̄go maria v̄tute ſui amoris ab amore ter
renoꝝ eleuat corda eorū intra v̄ſcera ſue pietatis
quodāmō ea in nubes p̄dēſat dū iſha ab amore ter
renoꝝ eleuat. et ad amore celeſtium ſurſum leuat.
F Tertiō nubes gnānt ex vaporibus corruptis et
tūc magna pefilētia et corruptio gnātur. Iſte nu
bes ex vaporib^z corruptis gnāti ſūt hoies imſidi et
petōres q̄ in ſeſtū putridi. Jophel. j. Cōputruerūt
lumiēta i ſtercore ſuo. Et iſo alios iſiciunt. j. Lc. i. xv
Corripūt bonos mores colloqa mala. i. Lc. p. v.
Modicū ſerineti totā maſſā corripit. C Secūdo
nubes pſiderat q̄htū ad q̄litatē. Et enī p̄caua est a
fra eleuata. et p̄tinuo motu agitata. F P̄ſo qdē
est p̄caua et ad modū ſpōgle cauernoſa. et iſo impi

tionis celestium est de facili receptu. Sic beatam virginem fuit causa per beatitudinem. et ideo ualde idonea ad receptionem celestium gloriarum iustificatione. Ista enim uocat luna De qua luna dicitur Eccl. xlivij. Luna castorum in firma metu celi resplendens gloriose. Luna dicitur uas castorum. quoniam non solum a sole. sed etiam a stellis et planetis deinceps recipit aliquam mutabilitatem. Sic beatam marianam a sole. et a deo recipit gloriarum oiuersum iustificationem. et a stellis. et ab angelis continetur recipit laudem et honorum. Sed nubes est eleuata a terra. De terra quidem genitrix. sed tamen in terra non moratur sibi sursus eleuatur. Quarto enim nubes a terra eleuatur et sunt celo magis vicina. tanto videtur esse misericordia terrae est magis vicina tanto videtur esse malorum. Sic beatam virginem nata fuit in mundo. sed puerabatur in celo. Et quanto plus ad celum se eleuabat. tanto magis humilitas de se sentiebat. Unde eleuata usque ad menses dei reginam celi. et dominum mundi. tamen de se humilia sentiebat dicentes. Respergit beatitudinem acille sue. Hoies autem mundani quanto magis terre vicinante elongantur a celo. tanto de se maiora sentiuntur et amplius itumescunt. Tertio nubes est continuo motu agitata. quia agitatio sive mortio habet fieri a sive sub levitate. et ab aeris subtilitate. et a uentorum impulsione. Nos non sumus agiles sed sumus pigri et desides ad bene opandum. quia impedimentum habemus a corpore quia habet corruptionem. et ab anima quia habet frenum affectionem. De his duobus dicitur Eccl. ix. Corpore quod corruptum aggrauat animam et deprimit terrena iubilatio sensu multa cogitationem. Habet etiam impedimenta spiritu nostro. quia non habet deum est sibi poteris granissimum. Augustinus in libro confessionum. Nunc autem ea quia ipsas subleuas. et quoniam tu plenus non es. ideo mihionus es. Habet autem maria ad bene opandum fuit velocissima. quia habuit corpus leue ex eo quod fuit incorruptissima. Habet animam subtilem ex eo quod fuit tota purissima. Habet spiritu deo plenam. quia ipsa ad eum bonum impellebat ex eo quod fuit spiritu secundum plenissima. Ideo uocat nubes levitas Ysa. xix. Ascendet dominus super nubem levem. Amb. super illud beatam imaculatam ponens super adiectam auctoritatem dicit. Ascendet dominus super nubem levem. Habet in mariam virginem quia nubes erat summa hereditate eius. Leuis erat summa virginitatis integratatem. Leuis erat que non querebat hominibus placere sed deo. Leuis erat quem non precepit in iniuriae. sed spiritu secundum supueniente. Tertio nubes considerat quantum ad esse etiam sive copationem et uirtutem. Nubes enim trahunt secundum mitigant. arcum celestem genitrix. Sic beatam marianam ibre gloriarum suarum totam ecclesiam irrigat et secundat. Est enim fons padisi qui totam trahit irrigat. et in quatuor capita dividitur. Quia quibusdam dat uirtutem puidetatem. ut sibi pudiatur a piculis futuris. quibusdam dat uirtutem iustitiae. ut satisfactionem de offenditis fecerit. quibusdam dat uirtutem fortitudinis. ut sint probates in aduersis. quibusdam dat uirtutem temperantie. ut sint abstinentes in propria. Sed nubes

est mitigata. Nam iterponendo se iter nos et sole rembrat genitrix. et refrigerius permanet. Sic beatam marianam se iterponit iter sole et nos. dum dei iustitiam ad misericordiam flectit. et sic nobis refrigerium magnum facit. Habet enim misericordiam quia patiuntur est tribulationem et carnalem penitentiam. sed istos estus rore sue gratia refrigerat dum patientiam tribuit. et carnalem penitentiam extinguit. Eccl. xviiiij. Non ne ardore refrigerat nos. Tertio nubes archum certe leviter se pertinet. quia quidem archum habet colorum ignem. viride et indigo. Quia igitur beatam virginem erat causa per beatitudinem in humiliam. et rorida. et grata plena. ideo genuit in seruire. archum. et xpi. quia signum federis iter nos et deum. per quem promisit deus dare gloriam et gloriam. Qui quidem habet colorum ignem quo ad deitatem. Heb. xiiij. Deinde signis primum mens est. habet colorum viride quo ad carnem. quia virore puritatis semper refloruit. et etiam mortua sete non potuit. sed semper virore puritatis enituuit. psalmus. Refloruit caro mea. habet colorum indigo sive celeste quo ad animam quia spiritu in celestibus habitabat. Jo. iiiij. Nemo ascendit in celum nisi per descendit de celo. filius hominis quia est in celo. Cetero dorisera fuit et tota beatam virginem marianam. Accedit vero quia ipsa fuit plena balsamo divino sapientie. Eccl. xliij. Quasi balsamum non miscetur odor meus. Ista fuit horum plenaria lilia munditie. Cantus. ii. Sic liliis iter spinas et. Ista fuit alabaster plenum vnguentorum deuotionis et gratiae. Cantus. iiiij. Odorum vnguentorum tuorum super omnia aromata. Ista fuit apotheca plena aromatibus beatitudini. Cantus. v. Bene tue sic areole aromatum. Ver. Si uasa pigmentaria diu fuata aromatum fragrantiam. quanto magis apotheca oiuersum gloriam. in qua celestis pigmentarii cum omnibus suis vnguentis. cum omnibus deliciis accubuit. Ista fuit celarium plenum visione celestium doctrinam. Cantus. iiij. Introduxit me rex in cellam vinariam. et ordianuit in me charitatem. Iter. viij. Suntur tuum sic vinum optimum. Tertio autem quod odor multipliciter causat. Tertio ex perematione sic thus consumetur in igne reddit odor. Eccl. i. Quasi thus redolens in diebus estatis. et quasi thus ardens in igne. Aliquis ex peritiis ex perematione sic aromata integra parvus redolens. sed in puluerem redacta magnus odor facit. Aliquis ex revelatione sive ex manifestatione. sic balsamum in vase inclusus odor non reddit. sed vase fracto vel apto odore diffundit. Unde dicitur de magdalena Jo. iiiij. quod postquam alabasterum fractum est. domus implita est ex odore vnguenti. Aliquis ex aggregatione misceretur herbarum redolentibus in agris. Cantus. xxvij. Ecce odor filii mei sic odor agrorum. Maria autem tunc flores et herbes perfuerunt redolentes. quia a vento australi fuerit pressata. Cantus. iiiij. Surge agno et ueni austera. et pressa horum meum. et fluent aromata illius. Istis quatuor modis odor in beatam virginem causabatur. Tertio ex perematione. Triplici enim igne fuit totaliter peremata. scilicet igne do-

Iors, duz filij sui acerbā passionē cogitabat. Igne desiderij. dū ad filiū suū p̄gē estuabat. et ea q̄ dire rat et fecerat in mente reuoluebat. igne amoris q̄ tota erat ignita. et in ignē amoris cōuersa. De isto trīplici igne dic̄ Hicrō in fmo. de assūp. Quantis putas filij dolorib⁹ afficiebas. quo amore cruciab⁹. quo desiderio estuabat. dū mente reuolueret cūcta q̄ audierat et viderat. Puto q̄cqd h̄uane vir tutis est cogitare nō sufficiat. Mā et si diligebat ex toto corde xp̄z. nouis tñ iſlāmab⁹ quotidie p̄ficia absēs affectib⁹ desiderioꝝ quā nimis totā sp̄s sc̄i grā repleverat. totā dīnus amor incāductat. ita ut i ea nihil eēt q̄ mūdan⁹ r̄tolaret affect⁹. s̄ ardor cōtinu⁹. ac p̄fusi amoris ebrietas. Ex tāta igf ignis cōcrematione. magnū de corde suo faciebat holo caustū dño. Odoratusq̄ est dñs odorē suavitatis. Dī aut̄ holocaustū sacrificiū q̄ totū est icēsuz. Cor liḡ v̄gis sult deo odoriferū holocaustū. q̄ totum incēsuz sult igne doloris. igne desiderij celestis. et igne dīni amoris. Sc̄do causab⁹ in ea odor ex p̄tritiōe siue ex puluerizatiōe. Un̄ dicit sp̄sus q̄s admirādo Lai. iij. Que est ista q̄ ascēdit p̄ deftuꝝ sicut v̄gula sumi et aromatib⁹ myrrhe et thuris. Aromata intelligant̄ dei bñficia. q̄ ipo pistillo deuotiōis i corde suo terebat. dū ea frequēter in mēte reuoluebat. Per myrrhaꝝ signant̄ amaritudines passiōis filij sui: q̄s ipa pistillo doloris in corde suo terebat. dū ea sedula mēte frequēter cogitab⁹ et amara spiritia emittebat. Per thus signant̄ ei iſlāmeta et odorifera desideria. q̄ illa pistillo amoris terebat dū ea i corde suo nouis desiderijs renouabat. Per vnuersos pulueres p̄gmētaris. intelligunt̄ ei v̄tutes. q̄s ipa pistillo laboris terebat dū v̄tutes suas p̄ opa p̄tinua exercitabat. Illi enī h̄nt v̄tutes integras. q̄ eas h̄nt ociosas. nec p̄ aliq̄ opa exercitatas. Dic̄ ergo. Que est ista t̄c. virgula sumi p̄cedēs ex diversis puluerib⁹ p̄gmētaris. est v̄tutū suarū assidua exercitatio. Magnū iḡe odorē deo faciebat q̄ sic terebat dei bñficia p̄ icitatiōnē. sic terebat desideria p̄ renouatiōe. et sic terebat v̄tutes per exercitatiōe. Tertio causab⁹ in ea odor ex reuelatiōe siue ex manifestatiōe. Odor enī suus nō sult clausus s̄ ap̄t et māifestus intātū q̄ ascēdit in celū. q̄ penetravit iſernū. et q̄ p̄ totū mūdū diffusus est. Ali odor sue h̄uilitatis et v̄gitatis in celū ascēdit. et deū et āgelos letificauit. ideo alii smileb⁹ nardo Lai. i. Cui eēt rex i accubitu suo nadus mea dedit odorē suū. Nardus est herba pua et odorifera. Inq̄tū est pua sīge ei h̄uilitatē. iquātū est odorifera signat ei v̄gitatē. Odor sue sc̄itatis iſernū penetravit; et sc̄os p̄ies recreauit. et dōmes p̄turbauit. Jō assimilat odori vinee Lai. iij.

Vinee florētes odorē vederūt. Odor enim vinee hoies recreat. sed p̄turbat serpētes. Sic odor sue sc̄itatis p̄ies q̄ erāt in limbo recreauit et p̄fortauit demones aut̄ expulit et p̄turbauit. Odor sue secunditatis totū mūdū replenit. et oēs mirabilē s̄t ailecti. Jō assimilat odori vnguētop. Intātū enī oēs hoies odore sue secunditatis s̄t repleti et affecti q̄ oēs trahi dīderat. et ad ipaz currē affectat. Lai. j. Trahe me post te in odore vnguētop tuoy. Causab⁹ odor in ea ex diuersoꝝ floꝝ et herbarū. v̄tutū aggregatiōe. Mā in ea sult liliū mūdū. rosa patiētie. viola h̄uilitatis p̄fude. v̄tus tēperatiōe. et ceteri flores v̄tutū et ḡe. Ille aut̄ v̄tutes fuerūt in ea valde odorisere. q̄ austro sp̄us sc̄i fuerūt p̄flate. Auster enī est uēt calidus h̄uidus et secundus uel secundatius. Auster iḡe sp̄us sc̄i cā iſlāmauit per amorē. humectauit per deuotionē. et secundauit p̄ bonoꝝ operū multiplicationē. Cōsermo. ii. Xiuā sīge vtaꝝ mariā. Oliua enī p̄siderari p̄t q̄tū ad arbore. fructuꝝ. et liquorem. Quātū v̄o ad arbore ipa est oliua v̄riditatis p̄tinue. est signū recōciliatiōis facte. est signū victorie alsecute. est secunda in sobole. Et q̄tū ad ista oīa hec oīdūnū de btā maria s. q̄lis sult q̄tū ad seipaz. q̄tū ad deū. et q̄lis ad demones. P̄ amō iḡe oliua ē v̄riditatis p̄tinue q̄ viret i estate. i hyeme. in uere. et i autūno. Et q̄tū ad hec oīa oīdū de btā maria q̄lis fuerit q̄tū ad seipaz. Ipla enī virorē sue sc̄itatis nūq̄ amisiit nec in estate p̄solatiōis. nec in hyeme tribulatiōis. Un̄ poterat dīcē illō Job. xxvii. Donec deficitā nō recedā ab ino cētia mea. iustificationē meā quā cepti tenē nō deserā. Tenuit etiā virorē sue sc̄itatis in uere iuuentutis et in autūno senectutis. q̄cēdē seruorē quē habuit in iuuentute tenuit in senectute. Un̄ sibi p̄t p̄uenire illō Deuco. xiiij. Siē dies iuuentutis tue. sic et senect̄ tua. Sc̄do oliua est signū recōciliatiōis facte. vñ dī in historiis romanox. q̄ q̄i legati romanox mittebant p̄ pace offerēda. ramos oīuaꝝ portabāt. Et q̄tū ad bōnūdīf q̄lis fuerit q̄tū ad deū. q̄ ipz nob̄ recōciliauit. Un̄ in signū hui⁹ recōciliatiōis facte āgeli cātaverūt. Hlia in excelsis dec. Hec est illa mīler sapiētissima q̄ recōciliauit dāudā viro suo ut hētūr. i. Reg. xxv. q̄ deū recōciliauit generi h̄iano. Hec est illa colība īnocētissima que p̄tauit ad archā ramū virētis oliueſ ore suo. q̄ fidicabat hoies deo recōciliatiō. Tertio oliua est signū victorie alsecute. Mā sic dic̄ Plini⁹. Oliꝝ ap̄d athenas victores p̄sueuerūt coronari ramis oliueꝝ. Et q̄tū ad bōnūt q̄lit ipa se h̄uerit ad demones. q̄ eos supauit et vicit. Ipa qđē p̄truit caput serpētis. i. suggestiōis sue. Ben. iij. Ipa cō

teret caput tuū. Ihsa p̄fudit astutia sue suggestio-
nis. Judic. xiiii. Una ml̄ier hebreia fecit cōsus-
tē in domo nabuchodonosor. Ihsa enim deiecit a
dīlo p̄tātis. Tō s̄bdit. Erit enī memoriale nōis
tūl cū manū semie deiecerit enī. Quarto oliua est
secunda in sobole. q̄ ml̄ias nouellas plātatiōes ge-
nerat. Et q̄tū ad h̄ oñdit q̄lis sit q̄tū ad nos. ip̄a
enī tāq̄ mī secunda multos gnāt in fide & ḡfa. p̄s.
Ego autē sic oliua fractisera in domo dñi. Itē. Si
lii tui sic nouelle olluar. Ihsa enī filios quos gnāt
postea in mēsa cibat. Eccl. xv. Libauit illū dñs pa-
ne vite r̄c. Ihsa qđē cibat itellectū dei cognitione.
affectū dei amore. q̄ amor est vita aīe. C Sēdo oli-
ua p̄siderat q̄tū ad fructū. Sedm autē Isido. stru-
ct̄ oliae p̄mo virescit. sc̄do rubescit. deinde nigre-
scit. Sic brā v̄go rubea fuit p̄ charitatē. & viridis
p̄ v̄gitatē. & nigra p̄ humiliatiōe. Can. i. Nigra sū.
Ecce nigredo humiliatiōe. s̄ formosa. ecce v̄redo v̄-
gitatiōe. Sic pelles salomonis. ecce rubedo cha-
ritatiōe. Vl' p̄t̄ dici q̄ fruct̄ isti' oliae fuit x̄ps qui
fuit viridis in tota p̄uersatiōe sua. Luc. xxiiij. Si i
viridi ligno h̄ faciūt in erido qđ fiet. Fuit rubeus
in passiōe. Ysa. lxxij. Quare rubū est idusitū tuū.
& uestimenta tua sic calcātiū in torculari. Fuit niger
in morte. Apoc. vi. Sol fact̄ est niger tāq̄ saccus
cilicin'. C Tertio oliua p̄siderat q̄tū ad liquorē.
Sic dic̄ Isidor'. Surgit oleū et amaritudine radī
cis. & pabulū lūinis: in refectionē esuriētis: in me-
dicina infirmatiōe. Sic & ip̄a ad iſtar olei: tenebro-
sos illūnat lūine sue ḡre. Eccl. xxiiij. Penetrabo
iseriores ptes frē & iſpiciā oēs dormiētes & illūna-
bo oēs spantes in dñō. Ihsa vulneratos sanat me-
dicia misericordie sue. Eccl. xluij. Medicia oīuz i ſe-
ſtinatiōe nebule. i. in ſeſtina miſatiōe marie. Ihsa
ſamellicos ſatlat dulcedie ſue p̄ſolatōis. Prouer.
ult'. De nocte ſurrexit deditq̄ p̄dā domesticis ſu-
is & cibaria ancillis ſuis. Eccl. xxiiij. Qui edūt me
ad huc esuriēt: & q̄ bibūt me ad huc ſitiēt. C 6. iii.
Liua ſiḡt marie miſicordiā. de qua oliua

o ip̄a dīc Eccl. xxiiij. Quasi oliua ſpeciosa ſi
cāpis. Er qb̄ v̄bis h̄etur q̄ ip̄a h̄et miſi-
cordiā excellētē. p̄gruētē. & patētē. h̄et qđē miſicor-
diā excellētē. qđ notaſ p̄ b̄ q̄ uocat oliua. Sic enī
oleū ſupenatat oīb̄ liquorib̄. ſic eius miſicordia
eminet oīb̄ alioꝝ ſcōꝝ miſatiōib̄. Eccl. xliij. Mi-
ſeratio hoīs circa primū ſuū. miſicordia autē dei
ſup oēs carnē. C Sēdo h̄et miſicordiā p̄gruētē.
q̄ ſiūc marie miſicordiā exhibet q̄nī maior necessi-
tas iminet. qđ notaſ p̄ b̄ q̄ dī ſpeciosa. q̄ ſiūc dicit̄
Eccl. xv. Speciosa miſicordia dei in tpe triſula-
tiōis. C Tertio h̄et miſicordiā cōeſ & patētē. qđ
notaſ p̄ b̄ q̄ dī In cāpis. Ad oliuas enī hortorū

nō patet iጀeſſus oīb̄. Ad oliuas ſo cāpoꝝ oīb̄
ē accessus. Quidā ſci ſūt ſiūc oliue hortorū. q̄ tenēt
miſicordiō ſuas clāſas. et eo q̄ nō ſum̄ digniſ
eas recipere. Ista autē tenet miſicordiā ſuas oīb̄
cōeſ & aptas. Tō ip̄a iſtāt oēs ad ſuas miſicordiā
as dīcēs. Trāſite ad me oēs q̄ p̄cupiſcītis me r̄c.
Uel h̄t dīcī q̄ p̄ b̄ q̄ dī. Quasi oliua ſpeciosa i ſā
pīs. notaſ q̄ ip̄a h̄et miſicordiā totalē & uleſ. h̄et
qđem miſicordiā nālē. qđ notaſ p̄ b̄ q̄ dī. Quasi
oliua. Solus de' ē ip̄a oliua. q̄ ſpe ē ip̄a ſua miſi-
cordia q̄ ſibi p̄pīn̄ ē & nālē ſp̄ miſeri & p̄cē. Vir-
go autē maria eſi q̄ſi oliua. q̄ itātū eſt miſeri affue-
ta & ad miſicordiā ſita. p̄mp̄ta q̄ quodāmō ē deo
ſimiliſma. C Sēdo h̄et miſicordiā totalē. qđ no-
taſ p̄ b̄ q̄ dī ſpeciosa. Illa enī ſuas ſpeciosa q̄
in tota pte ſuas eſt pulchra in ramis. in ſoliſ. & in
fructib̄. H̄t q̄ h̄t miſicordiā in ramis. i. in cor-
de p̄ affectū cōpaſſionis. H̄t q̄ h̄t in ſoliſ. i. in
v̄bis p̄ effectū exhibitiōis. Virgo autē maria eſt ſuas
ſpeciosa q̄ h̄et miſicordiā in corde. exhibende
mīrāe cōpaſſiōis affectū. Et in ore in aduocādo p̄
nob̄ ap̄d deū. Et in ope exhibēdo ſue miſationis
auxiliū. C Tertio h̄et miſicordiā uleſ. qđ notaſ p̄
hoc q̄ dī. In cāpis. H̄nt qđā ſci qui vident h̄e
miſicordiā ſpālē. qui aliq̄b̄ ſubuentūt. qbusdā nō
Quidā p̄ticularē. qui ſup aliq̄b̄ iſfirmatib̄ ſi-
dēt accepilſe a deo p̄tē curādi. Sic antoni' ſup
aduocāde culusdā iſguis. Et leonardus ſup inclu-
ſos in custodia carceris. Quidā localē. q̄ maiora
bñſſia ſtāt in aliq̄b̄ locis. puta ſepulture & ubi
coꝝ reliquie p̄ſeruant. Quidā t̄pālē. q̄ aliq̄b̄ t̄pib̄
magis ſbuentūt. ſiūc patet i martyrib̄ & in alijs
ſcīs. qui tpe ſue paſſiōis & canonizatiōis. ſ. q̄ ſiūc
ſciunt xpi milites ſūt ſe iuocatib̄ magis libales.
Miſicordia autē v̄ḡis eſt ſiūc ſuas in cāpis. q̄ ſuas
eſt vniuersalis atq̄ cois. ſ. oībus pſonis ſup oīb̄
morbis in oībus locis & cūctis t̄pib̄. C Ser. iii.
Prīmā pte elegit maria que non auferet

o ab ea. Iſtud v̄bū nō cōuenit alicui ſcō. ſi
nec etiā alicui angelo. nec etiā ip̄i deo. ſi
tī ſiūc v̄gini btē. Cuꝝ enim optimū dīcāt cui ip̄oſſi-
bilis eſt additio. cuꝝ nō ſit aliq̄ ſcūs. nec angelus
ad cuius pſectionē nō poſſit aliqd addi. idco nul-
li ſcō nec alicui angelo iſtud uerbū p̄t ſuentre.
pt̄erea cuꝝ de' nō h̄eat partē ſi totū. iō nec ſueneret
ip̄i deo. Hola autē v̄go btē optimāz pte h̄et q̄ ad
ei' pſectionē addi nō p̄t. Et ſo ip̄a eſt media iter
creatore qui totū tenet. & oēs creaturā. q̄ pte bo-
nā ul'meliorē poſſidet. Et dīc Elegit. Cuꝝ enī ſic
tripler electio. ſ. boni malo reprobatō q̄ eſt iſcipien-
tiū. ſecunda melioris iter bona. que eſt p̄ficiētiſ.
tertia optimi inter meliora que eſt perſectorum.

Serino

manifestū ē q: cū ipa sit pfectiſſ. ma. nō tñi ſimplr bona. nec tñi de bonis meliora. ſ; ēt de melioribꝫ optima eligebat. Iſta autē optimā pte elegit i celo ⁊ in mūdo. Pars autē optia quā elegit i mūdo tripler ſuit. C Primo elegit optimā pte de castitate. Castitas autē hēt tres ptes. V Una eſt castitas plu galis Heb. xiiij. Honorabile piugin⁹ thor⁹ imaculo t⁹. Et iſta ē bona q: hēt fructū tricesimū. C Secda ē castitas vidualis. Et hec ē melior. q: hēt fructuſ ſeragesimū. C Tertia ē castitas viginalis. Et hec ē optia. q: hēt fructū cētesimū. Et iſta pte optimas elegit ſibi maria. H̄ qñi mlt̄ ſuerūt vgies q: poſt eā optimā pte elegerūt. id ipsa elegit pte ſuoptimā. f. vgitatē cū fecunditatē. ſive fecunditatē cū vgnitatem. Her. in f. de afflop. Optimā pte elegit ſibi maria. q: bona qdē ē fecunditas plugalis. melior ē castitas vidualis. optia vō fecunditas viginalis. Et iſtu d̄ pugilatū ſolū marie ſuit pcelluſ. q: alteri nō ſuit datū. Ut vō oſtēdēt q: ſit pſona cois uoluit cē piugata cū piugatis. vidua cū viduis. vgo cū virginibꝫ. C Secdo elegit pte optimā de humilitate. humilitas enī hēt tres ptes. V Prima eſt ſbici ſuo ſupiori. Heb. xii. Obedite ppoſitioſ uifis ⁊ ſbiacere eis. Et iſta ē ps bona. C Secda eſt deferre ſuo eq̄li. Ro. xii. Honore iuicē pueniētes. Et iſta ē ps melior. C Tertia ē ſbici ſuo iſeriori. Lu. xiiij. Qui ma- ior ē uestrū ſit ſic iunior. Et iſta ē ps optia. Pars optimā quā elegit maria ē q: nō tñi erat obediens ſuo ſupiori. f. deo dicēs Luce. i. Ecce ancilla dñi. Mō ſolū ſuo eq̄li. f. ioseph spōlo ſuo quē ſibi ſpo- nebat dicēs Lu. ii. Ecce p̄ tu⁹ ⁊ ego t̄c. ſ; ēt ſuo i ſiori. f. helisabeth apud quā trīb⁹ mēſib⁹ māſit. ⁊ ſibi deuote fuſiſt. Ipsi enī ſetiebat de deo digna te p̄rio magna. de ſe pua. H̄ mlt̄ p̄fū ſaciunt ſ̄ quos d̄ Lui. xxi. Mō accedet ad miſericordi ſi ſue- rit grādi. uel puo. uel toruo naſo. Illi enī h̄nt grādē naſuſ q: de ſe magna ſentit ſic uanagliciſi. illi pua q: de alijs pua ſentiunt ſic pſuptuofi. illi habet torou q: de deo ſetiūt idigna ſic ſu nt hētci q: in ſa- criſ ſcripturis toruas expōnes facit. ⁊ id de deo erronea ſetiūt ⁊ dicit. C Tertio elegit pte optimā de vite pfectioſe. Eſt enī vita actiuia. Et iſta ē ps bo- na. Aliia ē pteplatiua. Et iſta ē ps melior. Tertia ē ex utraq; cōpoſita. Et iſta ē ps optimā. Et iſta ele- git maria. Et id ſigta ſuit p̄ marthā q: ſuit actiuia. ⁊ p̄ mariā q: ſuit pteplatiua. ut legit Luce. x. Qualiſ autē ipsa ſuerit actiuia ⁊ pteplatiua oſtēdit Hiero. i eplā ad cromatiū ⁊ heliodor⁹. Dic enī q: b̄a ma- ria a mane uſq; ad tertiam ofoni uacabat. A tertia uſq; ad nonam circa aliq opa honesta dedita erat. Post nonam vō agelo ſibi deſerēte bieuē refectionē. Reliquū vō t̄p̄ ſqd ſt̄abat circa q̄tuor ex iđest ſup omnes sanctos celeſtis curie. Et iterum

III

pēdebat. q: aut legebat. aut orabat. aut loca ſcā vi- ſitabat. f. paſſiōis ⁊ ceta loca filij in qbꝫ ſuerat aliq miracula opat. C Secdo elegit pte optimā in ce- lo. Et iſta ē tripler. C Primo pſiderat q̄tū ad ſbie- ciū qd glificatū ē. q: f. tota in co:pe ⁊ in aia glifi- cata ē. Aliia autē ſcōp̄ tres hēt ptes. V Una ē q: de glificat ipſoꝫ corpora i terra. Eccl. xlviij. Corpora ſcō- rū in pace ſepulta ſunt. ⁊ viuēt noia eoz in eternū. Et iſta ē ps bona. V Aliia ē q: glificat eoz aias in celo De q: d̄ Apoc. vi. Date ſūt eis ſinglē ſtole. f. dotes aie. Et iſta ē ps melior. C Tertia ē q: glificat i celo utrūq;. f. corp⁹ ⁊ aia qd erit i brā reſurreccioē. Et iſta pte optimā maria elegit. q: i corpe ⁊ i aia glifi- cationē accepit. Petr⁹ ⁊ paulus h̄uſtūt bonā ptez q: eoz corpora honorant in tr̄is. H̄nt meliore ptez. q: eoz aie glificant in celis. ſ; nō h̄uſt pte optimā. q: eoz corpora adhuc lacēt i ſepulchris. Alii ſci uo- lat in celū cū vna ala. f. cū glia aie. Iſta autē eſt illa mulier amicta ſole q: uolauit i defeti. f. i celū. a ma- lignis spiritibꝫ derelictū. cū duab⁹ alis. f. cū glifi- catioē aie ⁊ corporis. ut d̄ Apoc. xiiij. Alii autē ſci ue- ſtunt tñi vna ſtole. f. aie. Hec ē illa mulier de q: d̄ P̄ouer. ult⁹. Byſſus ⁊ purpura iđurſitū ei⁹. Per byſſū q: ē uelis cādida ſtelligit glificatio aie. Per purpurā q: ē uelis regalis intelligit glificatio cor- poris qd de regali ſtripe deſcēdit. C Secdo pſide- rat q̄tū ad modū quo aſſūpta ē. Quedā enī aie aſ ſumunt in celū p vnu angelū. Exo. xliij. Ecce mit- to āgelū meū. q: cuſtodiat te i via. ⁊ iducat in terrā quā p̄misi p̄tib⁹ tuis. Et iſta ē ps bona. Aliie ſūt q: aſ ſumunt a pluribꝫ angelis. Lu. xxi. Factū eſt ut morerēt mēdīc⁹ ⁊ portareb̄ ab āgeliſ i ſinu abrahe. Et iſta ē ps melior. H̄ ſi oēs āgeli ⁊ ſci ⁊ ipſe t̄p̄ ſ alicui aie obuſarēt ⁊ ipaſ ſi in celū deducerēt. ipa cēt ps optimā. Et iſta pte optimā brā vgo h̄uſt ⁊ ele- git. Her. in f. de afflop. Quis illud cogitare ſuffi- ciat q̄ ſgiſe hōdie regina mūdi pceſſit. cū q̄to deuotiōis affectu tota in ei⁹ occurſum celeſtiuſ p- dierit mītudo. Quis explicare queat qbꝫ cātīcīſ ad thronū gliesit deducta. q̄ ſi placido vultu. q̄ ſe- rena facie. q̄ ſi letis ampliribꝫ a dei filio ſit ſuſcepta ⁊ ſup oēm creaturā exaltata. C Tertio q̄tū ad lo- cū in quo eſt ſuſcepta. Quedā enī aie aſ ſumunt ad ordinē iſime hierarchie. Et iſta ē ps bona. Aliie ad ordinē ſuſme hierarchie. Et iſta ē ps optimā. Maria quā ſuſp̄ oēs ordines angeloy eſt exaltata ſicut can- cat ecclia. Exaltata eſt sancta dei genitrix ſup cho- ros angeloy ad celeſtia regna. Eſt etiā ſup omnē altitudinē ſanctoy eleuata. Bene. viij. Requieuit archa ſiđest virgo maria ſuper montes armenie. ſilebat. Reliquū vō t̄p̄ ſqd ſt̄abat circa q̄tuor ex iđest ſup omnes sanctos celeſtis curie. Et iterum

Sermo

ad dexterā filii collocata. *l. Reg. li.* Surrexit sa-
lomō. i. r̄ps rex pacific⁹ i occurſū m̄fis. positusq;
est thronus m̄fis que sedet a dext̄ris ei⁹. **C**Quar-
to p̄ſiderat q̄tū ad offiſi qđ ſibi cōmiffum fuit. qđ
de⁹ ſibi cōmifit offiſi miferēdi. In ipēfione autē mi-
ſericordie ſc̄i ſequunt ſuā pſciaz. Et iſta eſt pſ bona.
De⁹ ſequit ſuā iuſtitia. Et iſta eſt pſ melior. qđ
bō in pſcia poſſet errare. virgo autē maria ſe tene-
ad ſuā mificordiā. Et iſta eſt pſ optia. **V**ael pōt-
dici qđ ipa accepit a deo quadrupler offiſi. f. ſup iu-
ſtos. ſup p̄tōres. ſup moriētes. & ſup mortuos.
Iō dī. Maria m̄ gr̄e m̄ mificordie. Accepit qđ
de⁹ offiſi a deo ſup iuſtos & bonos ut eos in gratia
cuſtodiāt. iō dī Māter gr̄e. Et iſta ē pſ bona. Al-
cepit ſup p̄tōres ut eos ad mificordiā recipiat &
p̄uerat. iō dī Māter mificordie. Et iſta eſt pſ me-
lior. Accepit ſup moriētes ut eos ab iuſtiſi dia-
boli ptegar & deſendat. iō dī Tu nos ab hoſte pte-
ge. Et iſta eſt pſ optima. Accepit ſup mortuos.
ut eoz aias fuſcipiat & in celum deducat. & iō dici-
tur. In hora mortis fuſcipe. **S**ermo. v.

Reus delitiariū eſt v̄go maria. quē quidē
hortū deus plātauit manu ſua. *U*nī dī in
figura hester. i. Juiſſit affuerus. i. de⁹ p̄
duuiū p̄parari in uestibulo horti & nemoris. i. in
uto v̄ḡis. qđ regio cultu & m̄nu pſituz erat. *L*ūc
enī ibi deus p̄iuuiū p̄parauit qſi nām h̄ianaz ſue
duuinitati vniuit. De iſta plantatione dī Eēcī. xvij.
Plātauerat illū deus. **H**ecdo plātauit illū diuer-
ſis arborib⁹. i. diuersis v̄niib⁹ pſeruit. *U*nī in huī
ſignificatiōe dī Eēcī. ii. Feci hortos & pomeria &
pſeu ea cūcti generis arboribus. Et dī hortos in
plurali: qđ deus pſeruit. & hortū ſuī corporis in v̄gi-
nitate. & hortū ſuī mētis in hūilitate. **V**eratio ip̄z
pſeruti diuersis riuis gr̄arū irrigavit. & quodāmō
inebriauit. Eēcī. xxliij. Rigabo hortū plātationuz
meaz. & inebriabo p̄tus mei fruct⁹. **V**uarto ip̄z
irrigatū totū amenissimū fecit Eēcī. xxxvi. Ter-
ra illa inculta. i. maria que ſuī ſt̄t integra & illibata. fa-
cta eſt hort⁹ uoluptatis. Et in iſtu hortū ſic delicio-
ſuī deus ibi deſcedit & comedit. qđ ibi carne & ſan-
guine v̄ḡis ſe pauit. & lilia colligit. qđ in eius puri-
tate multū delectat⁹ ſuit. *L*anī. vi. Deſcedit dilect⁹
meus in hortū ſuī ad aureolā aromatū ut paſcaf
in hortis. & lilia colligat. Iſte autē hort⁹ ſuit hort⁹
clauſus. & irriguus. & amenus. & hort⁹ fructiferus.
CPrimo nāq; ſuit hort⁹ clauſus. *L*anī. iiiij. Hor-
tus p̄clusus eſt ſoror mea. hort⁹ cōcluſus ſons ſi-
gnat⁹. Ipa enī hūit cor clauſuz: qđ nunq; illuc in-
travit aliq; demonis ſuggeſtio. **H**ecdo ſuit hort⁹
clauſus. qđ nuuq; in ei⁹ cor ſubitrauit aliqua pra-
ua delectatio. **V**eratio ſuit ſons ſignat⁹. qđ nunq;

i⁹ ei⁹ cor ſubitrauit aliq; praua pſensus. De⁹ enī ipsā
ſignauit & clauſit. & ip̄e ſolus clauē portauit. cui⁹
thesaurus int̄latebat. **H**ecdo ſuit hort⁹ irrigu-
tuta illud *L*anī. iiiij. Fons hortoz puteus aquarū
vnuētiū que fluūt ipetu de libano. Aque enī gr̄az
iſtius horti bonos ſecūdāt. & iō dī Fons hortoz.
Bonī enī ſunt hort⁹ dei qui ſenſus ſuos clauſuſ
circa delectabilia m̄ndi. Iſte etiā aque p̄tōres in
pctis mortuos viuificat. iō dī puteus aquarū vi-
uētiū. Malī enī qui ſunt in pctis pſfundati. ſōt pu-
teus diaboli. ſed aque gr̄arū br̄e marie ſunt viuen-
tes. qđ in pctis mortuos viuificat. Iſte etiā aque
br̄os in celo letificat. iō dī que fluūt ipetu de liba-
no. p̄s. Flumis ip̄e letificat ciuitatē dei. **C**Ter-
tio iſte hort⁹ ſuit amenus. vñ poſtq; ſpōſus ſpōſā
cōmēdauerat dicēs. Hora p̄clusus eſt ſoror mea.
ſtatī amenitatē iſtius horti deſcribēs ſb̄dit. Emiſ-
ſiones tue padiſus maloz punicoz cū pomoruſ
fructib⁹. Cyp̄rus cum nardo. & nardus & crocus.
Fiſtula & cinnamomū cū vnuversis lignis libani
myrrha & aloes cū oib⁹ p̄mis vnguentis. Ecce qđ
amen⁹ & delitiosus eſt iſte hort⁹. qđ emiſſiones ſue
i. v̄tutes qđ ſemittebat ſunt qſi padiſus. i. delitioſe
& amene. Deide oſidit ſuā amenitatē. qđ ibi fuerūt
mala punica cū pomoz fructib⁹. i. v̄tutū ordina-
bilitas & deuotiōis mira ſuauitas. Ni mala puni-
ca habēt grana ordinata & ſunt poma dulcia. Ad
iſta poma ſpōſa inuitat ſpōſuz dicēs. Veniat dile-
ct⁹ meus in hortū ſuī ut comedat fructū pomoz
ſuoz. Ibi ſuit cyp̄rus cū nardo. i. fama odorifera
& hūilitas pſūda. qđ cyp̄us eſt herba odorifera &
nardus eſt herba humillima. Ibi fuerūt nardus &
crocus. i. ſeruēs charitas & celeſtis pteplationis
hūilitas. qđ nardus eſt herba calida & crocus hēc
colorē aureū. Ibi fuerūt fiſtula & cinnamomū cū
vnuversis lignis libani. qđ i ea fuerūt puritas pſcie
odor bone fame & icorruptibilitas in carne. Fiſtula
enī hēt ſuā v̄tutē in medulla. Cinnamomū hēt
odorē ſuī in cortice. Lignuz libani eſt iputribile.
Ibi fuerūt myrrha & aloes cū oib⁹ p̄mis vnguen-
tis. qđ in ea ſuit amaritudo tribulationis pro filiis
paffiōe. & ſuit amaritudo cōpaffiōis pro miferoz
afflictioe. & ſuauitas deuotiōis ſuit in mēte. Nam
myrrha eſt amara ſilz & aloes eſt amara. Anguē-
ta v̄o ſunt dulcia & ſuauia. **C**Quarto iſte hortus
ſuit fructiferus. *L*ūc autē hort⁹ bñ ſtructificat. qſi
bñ irrigat. qñ uēt⁹ frigidus & ſiccus ab eo remo-
uet. & qñ uēt⁹ calido & hūido pſiat. Sic iſte hort⁹
ſuit fructiferus. **P**riño qđ ſuit bñ irrigat⁹. mō la-
chrymis doloris pro filiis paffiōe. mō lachrymis
cōpaffiōis pro miferoz afflictione. mō lachrymis
deuotiōis pro deſiderio celeſtis p̄ie. mō lachry-

mis lamētatiōis pro icolatu p̄tis miseric̄. Iō sibi p̄t puenire illō qd̄ dī Ysa. lviij. Eris q̄si hortū irri-
guus. et sic fons cui nō defic̄ ē aque. ¶ Sedo uē-
tus aglonaris ab isto horto fuit exclusus. et tertio
fuit austro sp̄us sc̄i p̄flat. Laii. lviij. Surge aglo.
Alia l̄fa h̄et fugit aquilo. ueni austor. et p̄la hortū
meū. et fluēt aromata illi. Per aquilonē intelligit
suggestio diaboli. Aglo enī est uēt frigidus et sic
cū et pluvie dispositiuus. Diabolus enī ifrigidat
a dei amore. Eccl. xlviij. Frigidus uēt aglo hauit
et desiccāt et evacuat ab omni deuotiōe. Job. xxvij
Qui exp̄dit aglonē sup uacuū et dissipat pluuias
celestis gr̄e. Prover. xlv. Uent̄ aglo dissipat plu-
uiā. ¶ H̄z iste uēt ab horto v̄gis fuit penit̄ effuga-
tus. Nō enī potuit aliqd̄ friḡ imitt̄. q: ipa semp
fuit seruētissima. nec aliquā pluuiā celestis gr̄e ab
ea expellē. q: ipa semp fuit oīū ḡfarū plenissima.
Per austrū intelligit astatio sp̄s sc̄i. Auster enī est
uēt calidus h̄uidus et secūdatū. Qui qd̄ hortū
v̄giale p̄flavit q: fec̄ ipsā calidā p̄ charitatē. h̄uidā
p̄ pietatē. et secūdā p̄ bonor̄ ope p̄ ubratē. et sic fla-
xerūt aromata odorifera. q: odor ad instar balsami
quodāmō reccreavit deū. Ad istar cīnamom̄ i-to-
rū mūndū p̄sortauit. q: cīnamom̄ stomachū p̄for-
tat. et ad istar myrrhe tēmones effugauit. q: odor
myrrhe v̄mes expellit. Propter ista tria dī Eccl.
xxvij. Siē cīnamom̄ et balsam̄. et cī. De isto horto
sic p̄flato susstro dicit Ber. infn. de nati. eiusdē.
Hort̄ plane deliciarū est maria quē nō solū affla-
uit ueniēs. s̄ afflauit supuēs auster ille dinus
ut vndiq̄ fluāt aromata illius. In isto horto fuit
viola h̄uilitatis. liliū v̄gitatis. rosa charitatis et vi-
nea florida secūditatis. Isti igit̄ austro sp̄us sc̄i
p̄ flatā magnū odorē fecerūt. Nā h̄uilitas fec̄ odo-
rē deo. v̄gitas fec̄ odorē āgelo. charitas fec̄ odo-
rē diabolo. qui qd̄ odor ip̄m p̄cussit Judith. ir.
Percuties enī labiis charitatis mee. Eccl. xxvij.
Ecundites uti vinee fec̄ odorē mūndū. Iurta illō Eccl. xxvij.
Ego q̄si v̄cis fructificauit suauitatē odoris. f. vi.

Uis dei est v̄go maria. que dī ouis pp̄t se-
tū. pp̄t pastū. pp̄t simplicitatē uerā. pp̄t
obediētiā sp̄otaneā. et pp̄t cognitionē mu-
tuā. ¶ Pr̄o igit̄ dī ouis pp̄t fetū. Ques enī mul-
tu sunt secūde. sic et ipa fuit secūda: q: vnū fructū
p̄culit q: totū mūndū satiauit. de quo ipa dī Eccl.
xxvij. Ego q̄si v̄cis fructificauit suauitatē odoris.
Abi notaf q: iste fruct̄ est suauissim̄ in sapore. Iō
dicit Fructificauit suauitatē. Est amenissimus in
odore. Iō dicit Odoris. Est honorific̄ et honestis-
sim̄ in specie siue decoro. et Iō ibidit. Flores mei fru-
ct̄ honoris et honestatis. Et dī flos pp̄t amenita-
tē. fruct̄ pp̄t satietatē. ¶ Sedo dī ouis q̄tuz ad

pastū. Ques enim nō comedit herbā putridā. nec
herbā siccā s̄ viridē. herba putrida est smo: p̄cti
qui facit aīaz putrescē et fetē. Jobel. j. Et op̄true-
rūt iumēta in stercore suo. Herba siccā et arida est
amor mūdi. q: cito siccāt et arescit. Jacobi. j. Exor
t̄ est sol cū ardore et arescit sensū. et flos eī decidit.
et decor vult̄ eī dep̄it. Herba v̄rēs est amor dei: q:
sacit aīaz virētē. deo gratā et placēt. Pr̄imā ergo
herbā maria abhorruit. secūdā p̄tēpsit. tertīā ger-
minavit. Gen. j. Germinet tra herbā virētē. Ista
terra est v̄go maria que herbā virētē germinavit:
q: dei amore suppleta fuit. Ilos pastū illa ouis
dei h̄uit in hac vita. mō in alia h̄et pascua gliosa.
de qb̄ dī Ezec. xxvij. In pascuis ubrimis pascā
oues meas. et in mōtib̄ exēcēs regescēt. et in her-
bis virētib̄ et pascuis p̄guitib̄ pascēt sup mōtes
isrl̄. Abi notaf q: eī pascua fūt p̄guita. uberrima.
et virētia. H̄uit qd̄ uberrima: q: pascēt i cognitiōe
sūme ueritatis. q: siue igrediat̄ ad p̄tēplādū diu-
nitatē. siue egrediat̄ ad cōtemplādū hu manita-
tē ubiq̄ iuenit uberrimā satietatē. et ideo igrediet̄
et egrediet̄ et pascua iueniet. ¶ Sedo pascēt in dele-
ctatiōe sūme suauitatis. et ista fūt pascua p̄guita.
p̄s. Siē adipe et p̄guedie repleat aīa mea. Itē Er-
adipe frumēti faciat te. illius. s. frumēti te quo dī
Jo. xvj. Misi granū frumēti cadēsin tra mortuū
suerit. ¶ Tertio pascēt in virole sūme eternitatis.
Et ista fūt pascua virētia que nūq̄ siccari poterit
s̄ semp p̄petua erit. ¶ Tertio dī ouis pp̄t sim-
plicitatē uerā. H̄uit enī simplicitatē oninā. aglinā
et colubinā. Simplicitas aglinā est quā simplici
ituitu aīla respic̄t celū et sole: et pullos quos vide-
rit cū uno oculo respic̄t ad celū et cū alio ad terrā
tāq̄ degeneres abhicit. Maria aut̄ intuitu cordis
sui semp resperit ad deū. nec vnq̄ oculos suos ad
terrā deslerit. et iō semp lucida ope h̄uit. Mat. xj.
Si oculus tū fuerit simplex totū corp̄ tuū lucidū
erit. ¶ Sedo h̄uit simplicitatē colubinā. Coluba
enī caret selle et diligēt cōparē simplici corde. Jō
dī. Mat. r. Estote ergo p̄udētes siē serpētes. et sim-
plices siē colubē. Istā simplicitatē colubinā ma-
ria h̄uit: q: caruit selle amaritudis. et tota fuit ple-
na melle dulcedinis et suauitatis. Eccl. xxvij. Sp̄i-
rit̄ mē sup mel dulcis. ¶ Tertio h̄uit simplicita-
tē oninā. Ques enī nullū ledit: s̄ oīb̄ fuit. q: de la-
ete suo nutrit de carne pascit et de lana uestit. Istā
simplicitatē h̄uit maria. q: nullū vnq̄ lesit. s̄ nos
nutrit suis doctrinis. pascit suis meritis. et uestis
suis exēplia. ¶ Quarto dī ouis pp̄t obediētiā sp̄o-
taneā. Ques enī multū sunt obediētes uocē pasto-
ris. Jo. x. Ques mee uocē meā audiunt. Magna
obediētia est audire uocē dei p̄cipiētis. Maior est

Sermo

lviij

audire uocē dei p̄fūlētis. Maria audire uocēs dei iſpirātis. Maria aut̄ tāq̄ bona ouis oib̄ istis uoci b̄ obedīnit. s. deo p̄cipiēti. p̄fūlēti. et iſpirāti. Precepit enī deo. Exo. xxv. q̄ ter iāno. s. in ap̄li et iunio et in septēbri. tria festa celebrarēt. s. pascha. p̄thēco nē. et scenophēgia. Et in his trib̄ festis hierusalē ascēderēt et tēplū visitarēt. Istō p̄ceptū maria fuauit. Unū etiā ad festū pasche ascēdēs puerū iesu q̄ erat duodecim ānop̄ secū duxit ut hēetur Luce. ii. ¶ Sed obediuit deo p̄fūlēti. Seruare enīgītātē nō erat s̄b̄ p̄ceptio s̄b̄ sub p̄fūlio. Unū dī. i. Lox. viii. De v̄gib̄ aut̄ p̄ceptū dñi nō habeo: p̄fūliū aut̄ do. Istō aut̄ p̄fūliū maria fuauit que v̄gītātē suā deo deuouit. iō dixit āgelo. Quōd fiet istō qm̄ virū nō cognosco. i. mēnō cognosciturā p̄pono. ¶ Tertio obediuit deo iſpirāti. Cū enī āgelus gabriel sibi aduētū filij dei nūciasset. illa tā grādia et isolata s. q̄ v̄go p̄iat. q̄ v̄go deū p̄cipiat. credē nō potuisset nisi sibi de iſpirasset. Et iō dñe iſpiratiō acq̄e sc̄s p̄tinuo obediuit dicens. Ecce ancilla dñi tē. Cuius dñ ouis p̄p̄ cognitionē mutuā. Quesenī cognoscūt pastore suū et ecōu erso. iō dī. Jo. x. Cognosco meas et cognoscūt me mee. Sic etiam r̄ps cognouit m̄fēs suā i vita sibi tanq̄s filiū obediēdo. Lue. ii. Erat s̄b̄dit̄ illis. Cognouit post mortē suā cā ad eternā pacē deducēdo. et cā ad suā tēterā collocando. Et q̄si r̄ps est nere agnus qui matrē suā ter cognouit. iō in missa agnus dei ter cācas. Agnus dei dñ latie ab agnoscēdo. ul̄ grecce ab agon qđ est piū. tāq̄ si dicat ecclia. Agne qui agnouisti m̄fēs sibi obediēdo miserē nob̄. Agne q̄ agnouisti m̄fēs eā disciplo cōmēdādo miserē nob̄. Agne q̄ agnouisti m̄fēs tuā et ad eternā pacē pduristi. dona nob̄ pacē. Sūr m̄fē cognouit filiū eū nouē mēfēb̄ p̄fouēdo. agnouit ex uterū ih̄s lacte v̄gīeo nūtriēdo. agnouit in m̄ndo sibi tāq̄s m̄fē fiducialē im perādo. Unū dicit. Jo. vii. Unū nō h̄fit. Ac si dicat Miraculū facias. aquā in vinū p̄uertas. et sic vinū ipēdas. agnouit in patibulo ip̄m associādo. Lue. ii. Dilect̄ itēdit mihi et ego illi. Itē. vii. Ego dilecto meo et ad me p̄uersio eius. ¶ Sermo. i.

Alma signat v̄ginē mariā. P̄t aut̄ palma p̄siderari q̄tū ad arbore. folia. et fruct̄. De arbore sic dīc Amb. Est plane palma v̄mbrosa ad requiē. honorabilis ad triūphū. semp̄ vītēs semp̄ uestita folijs. atq̄s iō nō marcescit palma. q̄ martyru victoria nō marcessit. Hierogori quoq; in moralib̄ dīc. q̄ palma est iferiā aguista. sup̄ius v̄o erpāsione ramoz̄ est lata. ¶ Primo ligīt palma est v̄mbrosa ad requiē: q̄ eiā v̄mbra est grata ad gescedū. Ambra ligīt marie est p̄sideratio vite sue. que qđē refrigeriū nob̄ p̄stat. et maluz̄

ignē refrigerat. Nā p̄sideratio sue paupertatis refri gerat estū auaricie. p̄sideratio sue castitatis refri gerat estū carnalis p̄cupiscētie. p̄sideratio sue h̄nū litatis estū abitioīts mūdane. Unū qlibet sic refri gerat p̄t dīcē illō Lue. ii. Sub v̄mbra illi quē desiderauerā sedi. ¶ Sed o palma est honorabil ad triūphū. Unū antiquē in signū victorie dabat palma in manib̄ triūphātis. In huī significaciones dñ de martyrib̄ q̄ mūdū vicerit. Apoc. vii. q̄ palme erāt in manib̄ eoz. Quidā enī sūt qui palmas in manib̄ nō h̄nt s̄b̄ h̄ie p̄ponūt. q̄ mō nō vincūt s̄b̄ vīcunt. tū in futuro vīcē itēdūt. et istō icertū est. Alij sūt q̄ nō h̄nt in manib̄ s̄b̄ in ore. q̄ allos scīt docē multū bñ artē viuēdi. s̄b̄ seip̄os nō docent. et illō uanū est. Alij sūt q̄ h̄nt palmas in manib̄. i. in opib̄. q̄ pugnāt et vīcūt. et istō est p̄fectū. Duo p̄ma apl̄s a seremouebat et tertiu se h̄re dicebat. Volebat enī currē siue pugnare in futurū. q̄ hoc erat icertū. iō dī. i. Lox. ix. Ego igīt sic curro nō q̄sī in icertū. Nec volebat pugnare v̄bo alios instruendo et ipē suēbēdo. q̄ b̄ suisset uanū. iō subdit. Nō q̄si aerē v̄berās. Vix enī nihil aliō est q̄sī aeris tenuissim̄ ict̄. s̄b̄ pugnabat facto. et iō palmas in manib̄ tenebat. Prover. ult̄. Manū suā misit ad fortia. Tūc manū suā ad fortia misit. q̄n mūdū cū suis uanitatib̄ supauit. ¶ Tertio palma semp̄ est vītēs. Sic maria semp̄ h̄nt vītēs cogitationes q̄sī fuerūt sc̄tē. Vītēs intētiones q̄sī mūde fuerūt et vītēs affectiōes q̄sī fuerūt ualde sollicite. Ista tālia vītēs sup̄ oēs alias grās deo sūt grata. Eccl̄. xl. Siām et spēm desiderauit oculus meus. et sup̄ hec vītēs sanctiōes. ¶ Quarto palma nō marcescit. In v̄gīne qđē semp̄ fuerūt integra. et nulli corruptioni subiecta. s. corpus. aia. et sp̄ns. de qđē dīc Thella. v. Integer sp̄ns uester. aia. et corpus si ne querela seruēt in aduētu dñi nři ieu r̄pi. Corpus enī corrūpi nō potuit. q̄sī suit deitate balsamātū. Eccl̄. xliii. Sicut cinnamomū et balsamū aromatizās odorē dedi. Alij sūr corrūpi non potuit: q̄sī cū aia filij suit vīta. vna quodāmō de duabus effecta. qđ īnūt Lue. ii. Tuā ipsius aia p̄trāsib̄ gladii. i. aia tuā q̄ est īpi ul̄ aia īpi q̄ ē tuā. H̄ps etiā īpi corrūpi nō potuit. q̄sī totū suit in dei amore p̄uersus. Hiero in fmo. de allū. Totā cā repleuerat sp̄ns sc̄i grā. totā cā icāduerat dīn̄ amor. ¶ palma ē agusta iferiā. sup̄i lata p̄ q̄ tria de sc̄is vīris notant ut dīc Hierog. ¶ Prīo q̄sī iferiā sūt arti et agusti ad appetēdū trena. sup̄i v̄o sūt lati ad amā dñ sp̄nalia et etna. i. Lue. viii. H̄ntes vītēs et qđē tegamur hijs p̄tēti sim̄. ecce q̄sī agusti ad amādū trena. j. Lox. v. Charitas dei diffusa ē i cordib̄ nřis ecce q̄sī lat̄ ad sp̄nalia et etna. ¶ 2° notat q̄sī servi dei

Serimo

sunt iſeri? iſirmi in corpe. ſupius vero ſunt fortes in
mēte.ij. Lox.rij. Cū enim iſirmorū fortiore et po-
tēs ſum. / Tertio notat q[uod] fuſ dei a puis iſiciunt
ſed ad magna pueniūt. Prouer.iii. Iuſtoꝝ ſemi-
ta q[uod]i lux ſplēdēs pcedit et reſcit uſq[ue] in pfectum
diē. Maria vero ſuit anguſta in iñfimis. i. in amore
terrenoꝝ. ſed late in ſāmis. i. in amore celeſtius. q[uod]
ibi ſemp h[ab]itabat. Eccl.iiii. Ego in altissimis hi-
to. Fuit debilis in corpe ſed fortes in mēte. Que q[uod]
dē fortiudo ſpōſam ſuū. i. filiū ſuū multo delecta-
bat. Prouer.iiii. Fortis mulier oblectat virū ſu-
um. Incepit enī ab iſimo loco h[ab]ilitatis et puenit
ad ſumū b[ea]titudinis locū. Luce.j. Resperit h[ab]ilita-
tē ancille ſue. ecce q[uod] iſima. Ecce enī erit b[ea]tā me
dicit oēs gnātōes. ecce q[uod] ſāma. / H[ab]edo pſide-
raf palma q[uod]tū ad folia. Quiꝝ qdē folia ſunt uerſum
eleuata. In iſimo ſunt p[ro]nctōe acuta. in latib[us] ſunt
incidentia. in medio ſunt plana. in lōgū ſunt p[re]ſa
et ſemp virētia. Iſta igis folia ſignificat marie v-
ba que iſpa dixit in cātico ſuo. Mā ibi dixit vba ſur-
uſuſ eleuata q[uod] te magnificauit. q[uod] in deo erulta
uit dicēs. Magnificat aia mea dñm. Et erultauit
ſpūs meꝝ et c. / H[ab]edo dixit vba acuta q[uod] demonē
pſerauit q[uod] dixit. Quia resperit h[ab]ilitates ancille
ſue. Ah! enī eſt q[uod] iſ tātū h[ab]ite ſuū pſternat ſicut
humilitas. / Tertio h[ab]uit vba plana et ſuauia q[uod]
dei b[ea]tificia in ſe recognoſcebat dicēs. q[uod] ſec̄ mihi
magna q[uod] potēs eſt. / Quarto h[ab]uit vba in lōgū p[re]-
tēſa: q[uod] uſq[ue] in finē mūdi a gnātōe in gnātōe
dei miſicordiā oib[us] affuturā eē p[re]dixit cū ait. et miſi
cordia eiꝝ a p[ro]genie in p[ro]genies timētib[us] eū. / Qui
to h[ab]uit vba iſiſua q[uod] vitia iſidebat. Mā a potēti-
bus iſidebat ſupbiā dicēs. ſecit potētiā in brachio
ſuo et c. uſq[ue] humiles. A diuitib[us] iſidebat auaritiā
dicēs. eſuriētes ip[er]uuit bonis et diuities dimiſit in
anes. / Seinto h[ab]uit vba virētia q[uod]bus admonuit q[uod]
b[ea]tificiū icarnationis diuine in cordib[us] nūis ſemp
debet vitere dicēs. ſuſcepit iſl' puerū ſuū et c. uſq[ue]
in finē cātici. / Tertio pſiderat q[uod]tū ad fructus
quos p[ro]ducit. S; notādū q[uod] palma tūc multū fru-
ctificat q[uod] plātata eſt in terra arida. uel q[uod] radijs
ſolis eſt exposita. uel q[uod] palme masculine eſt vicina
q[uod] aſſlata ex uēto masculine palme d[icitur] fructificare.
et marime ſi de fructu masculine palme ponat ad
radicē p[ro]lme feminine. Fructificat etiā q[uod] eſt an-
tiq[ua]. Dicif enī q[uod] palma nō eſt generosa aī ſer an-
nos: et tūc ſacit fruce dulcissimos. H[ab]ta igis ma-
ria fructū p[ro]culit de quo d[icitur] Cañ. vii. Alſedam in
palmā et apphēdā fructū eius ſo aī ſtū fructificauit.
P[ro]mo q[uod] eius aia plātata ſuit in terra arida. f.
in aſa ab oī humore carnalis p[ro]cupiscētie desicca-
ta. H[ab]p. i. Lōgregent aque que ſub celo ſunt in lo-

III

et in totū aliis mādū t̄ apparet arida. I. & go
maria ab oib⁹ ags p̄cupiscentiarū penitus aliena.
¶ Secunda radīs exposita. Sicut aut̄ sol magis lu-
cē suā diffundit in lunā t̄ postea in stellas. postea i
nubes. deinde & in montes. ultimo in valles. Sic
xps magis in matrē ḡtam suā diffundit. postea in
stellas. i. in angelos. postea in nubes. i. ap̄los. dein
de in montes. i. i. doctores. ultio in valles. i. i. subdi-
tos humiles. ¶ Tertio sicut sp̄o suo. i. xpo nō tr̄si
ex vicino p̄iūcta sed totaliter inixa. Lc. viii. Que est
ista que ascēdit de defto delitīs asthōes inixa sup
dilectū suū. ¶ Quarto sicut antiqua. Est aut̄ triples
antiquitas. ¶ Una quā facit sensus maturitas. Ha-
piē. iii. Lani sunt sensus hoīs. Istā maturitatem
h̄bi. maria de qua dī Eccl. ii. Maria aūc̄ p̄serua-
bat &c. ¶ Secunda est quā facit vite scitas. Ibidem.
Etas senectutis vita īmaculata. Istā etiā h̄bit q̄a
sunt sine macula. Lant. ii. i. Tota pulchra es om̄is
ca mea t̄ macula nō est in te. ¶ Tertia est quā facit
moy gravitas t̄ honestas. p̄. Preueni in matu-
ritate t̄ clamaui. Istā etiā maria h̄bit. de qua dī i
p̄. Astitit regina a deitris tuis in uestitu deaura-
to. i. in corpe moy honestate p̄claro. ¶ Ser. ii.
Aradisus delitiarū est &go maria. Nā sic
dī Gen. ii. Plātauerat dñs dē padisum
uoluptatis. i. mariā a p̄nciplo. i. in p̄tib⁹
orietis. in quo posuit hoīem quē formauerat. quia
dē in eius utero posuit xpm. quē opatione spirit⁹
sc̄i formauit. Ille aut̄ locus est ualde amenus q̄a
ibi ea sunt que in viridario faciunt amenitatē. que
etiā in brā maria fuerūt. Que qdē sunt quīque.
¶ Primum est diversitas arbor̄. Gen. ii. Produc-
xit dñs deus oē lignū pulchriū visu t̄ ad uestitudiū
suaue. Istā diversitas arbor̄ sicut in maria que dī
cit Eccl. xliii. Quasi cedrus eratata sum in liba-
no. Abi ponunt ser differētie arbor̄ que fuerūt in
ea. s. cedrus p̄ēplationis excelse. cȳp̄sis odorifera
fame. palma glōse victorie. rosa patiētie. olivus
misericordie. t̄ platanus fidei p̄secré. Platan⁹ enim
dī h̄ere folia ad modū scuti. t̄ signat fidē. siue q̄a
ad modū scuti habet tres angulos. i. tres p̄ncipa-
les articulos. qb⁹ credite scām trinitatē. Siue q̄a
ad modū scuti deserit. t̄ habet in leva. i. in p̄stilī vi-
ra. nō in terra. i. in beatitudine eterna. q̄i hic est fi-
des t̄ spes. Siue q̄i fides est nobis scutū p̄tra dia-
poli tētamēta. Eph. vi. In oib⁹ sum̄tes scutū fi-
dei. Non tr̄si in padiso erat diversitas arbor̄. sed
maxime sicut ibi lignū vite. i. in medio padisi. De
quo sic dicit Aug. Virgo maria padisus dī in cu-
us medio lignū vite. cui⁹ solis sanant̄ iſirmi. cu-
us odo: vivificat mortuos. cuius sapor dulcorat
amaros. cui⁹ umbra refrigerat miscros. cui⁹ aspe-

Sermo.

III

plix

ctus letificat angelos. **C**redo in padiso sicut so-
cūditas rivulorū. **B**en.ii. Fluuius egrediebat de
padiso uoluptatis ad irrigādō padisum. Qui q-
dē diuidif in quatuor capita. q: vnu riuu mītēt ad
ptēplatius dās eis grām t deuotionē orādi. aliū
mittit ad actiuos. dās eis grām p̄fidēdi. aliū mit-
tit ad subditos. dās eis grām obediēdi. **C** Tertio su-
it in padiso auretenuis gratum refrigeriū. **A**n dī
Ben.iii. Cū audisset uocē dñi deambulatis in pa-
diso ad aurā post meridiē tē. Istud refrigeriū in
maria fecit spūs sci grā iurta illud **Luce.i.** Spūs
scūs supueniet in te t virr' altissimi obūbrabit tibi
l. ab oī estū p̄cupiscētie refrigerabit. Et dīc deam-
bulatis ad aurā. nō an meridiē. nec in meridie sed
post meridiē. Nā in die sunt tres p̄tes. s. mane qd
est ee an meridiē t meridies. t uespe qd est ee post
meridiē. In mane autē adhuc est pua lur t sigt il-
los qui adhuc de deo hñt pua lucē cognitiōis di-
vine. t in talib' flat aura celestis grāe. uel ubi deus
ambulat suā grām apponēdo. In meridie so est
ctus caloris. t signat illos in qb' est calor carna-
lis p̄cupiscētie. Et in talib' deus nadit ad aurā. q: eis infundit sua grām. **C** Quarto in padiso sicut
cant' autū. nō autū corporalū sed spūaliū. t. angelo-
rū. qui semp ad dei laudē cātāt. **Job. xxxvii.** Lūz
me laudarēt astra matutia t iubilarēt oēs filii dei
Iste aues. t. angeli fuerūt in padiso terrestri. **A**n dī
Ben.iii. Clidete ne sumat de ligno tē. Et ē uor-
dei ad angelos. vñ dī ibidē q: deus collocauit che-
rubin ad custodiēdā viā ligni vite. Iste igit aues
l. angelī celestes ad honorē viginis decāauerūt in
suo ortu **Hester.viii.** Judeis noua lur oriri visa
est. Cātauerūt etiā in suo ortu dicēres. Blia in al-
tissimis deo. Cātauerūt in sua assūptione. **ii.** Re.
vi. Deducebat archā dñi. t. viginē mariā. s. angeli
in tubilo: t in clāgoretube. Cantāt etiā mō in sui
glificatione q: angeli t sciēā b̄tissimā p̄dicāt. t ip-
se r̄ps qui sicut ei sp̄sus fili laudat eā. **P**rouerb.
vlt'. Surrecerūt filii ei' t b̄tissimā p̄dicauerūt. t
vir ei' laudauit eā. **C** Quinto in padiso trestri fu-
it dulcedo fructū t pomox. Ibi qdē fuerūt tria
genera fructū ut habeat **B**en.ii. s. fruct' p̄cessus
de quo dī. De oī ligno padisi comedetis tē. p̄hi-
bit' de quo dī. De ligno autē sciētie boni t mali ne
comedas. t p̄missus. de quo dī ibidē. Lignū eti-
am vite erat in medio padisi. Si ei concessō usus
suisset. t p̄hibito abstinuisse. ad p̄missum uenisse.
Hed q: male usus est p̄hibito. id p̄uat' est co-
cessō p̄iter t p̄missio. Quilibet autē istorū fructūz
hñt aliquā impfectionē. Nā fructus p̄hibit' sicut
mortis effectiūs saltē occasiōalē. Fructus dī
p̄cessus nō sicut de celo delat'. sed de humo p̄du-

ctus. **A**n dī **B**en.ii. Producit autē dñs deus de
humo oē lignū pulch̄ visu. Fruct' autē p̄missus
s. lignū vite nō dabat vitā beatā. sed in vita corpora-
li hoīem p̄seruabat. **B**ta igit vgo adueniens fru-
ctū attulit bñdictū. **Luce.ii.** Bñdict' fructus uē-
tris tui. Iste autē fruct' est ille qui dīc **Io.v.** Ego
sum panis vitius qui de celo descēdi. **P**rimus
qdē fruct' sicut mortis causatiūs. Iste autē fruct'
beate marie est vivificatiūs. id dīc. ego sum pa-
nis vitius. **V** Gēds fruct' de humo p̄duct' sicut:
iste autē de celo delat' id subdit. qui de celo descen-
di. **T**ertius fruct' p̄seruabat vitā tpalē. iste autē
dat vitā celestē id subdit. siq̄s māducauerit ex hoc
pane vivet in eternū. Istu autē bñdictū panē t fru-
ctū celestē brā vīrgo nobis attulit iuxta illud **P**ro-
uer.ultimo. Facta est quasi nauis institoris de lō
ge portans panem suum. **C** Sermo.iii.

Artus brē marie sicut dissilis a p̄tu altaris
mulierū. Cetero enim mulieres hñt timo-
rē an p̄tu q: in partu p̄ficitant. in p̄tu do-
lorē. t post p̄tu icurrunt lāguorē. Brā autē vgo nec
an partū timorē hñt. nec in p̄tu dolorē sensit. nec
post p̄tu lāguorē icurrit. **C** P̄imo igit an partū
nullō timorē hñt. Nō enim poterat timē quā p̄
ab eterno elegerat. p̄s. Elegit dñs syon. s. beatam
marī que gliam dei semp speculata sicut. Elegit
eā in hītationē sibi. quā filius in utero inhītabat t
ibi gescebat. Eccl. xxiiij. Qui creauit me requieuit
in tabernaculo meo. que spūm sc̄m p̄ntē t sc̄fican-
tē hēbat. **Luce.i.** Spūs scūs supueniet in te. Quā
dei angelus custodiebat. Angelus enim ipsaz cu-
stodivit. t in mūdo ueniēt. t in mūdo exiſtēt. t
de mūdo recedēt. **Judith.xij.** Aliuit dñs q̄si cu-
stodivit me angelus ei' t hīne eūtē. t ibi cōmorā-
tē. t inde huic reuertētē. **C** Gēdo in p̄tu nō habu-
it dolorē. t hoc cōuentēs sicut tripli tōne. **P**ri-
ma rō est q: r̄ps dolorē part' in sua passione reser-
uavit. Ec ista est rō Damasceni qui ait. Sed t ipa-
virgo brā dolores part' quos effugit paries hos
in r̄pi passione sustinuit. **V** Gēda rō est q: sine dele-
ctatione carnali cōcepit. Ista tōne assignat. Ego
de scō vic. dicēs. Eua poliq̄s mala delectatiōe cō-
ceperat. q: filios in dolore paritura cēt audiuit ut
apte demōstraret. q: nō idcirco piat cū dolore eo
q: a viro p̄cepit. sed q: cū libidine. Brā vgo nō
solū sine libidine cōcepit. sed neq; de viri semine ac-
cepit. t ob hoc filiū sine dolore edidit. **Ber.in ser.**
de annūcia. Hāc iuenit grā iā plena grā ut chari-
tate feruida. virginitate integra. humilitate deuota
ficeret nihilomin' sine virili semine gravida. sine
muliebri dolore puerpa. **T**ertia rō est q: imēsuz
gaudiū qd: tūc hñt oēm dolorē mitigauit. Ista

Sermo

rōnē tāgit idē Vigo dices. Absit ut ibi tristitia germit' iteruenerit ubi gaudīū oīmode p̄dicas. Sau debat enī in imēsūz de tāta plis māiestate. de p̄fua ta sibi viginitate. de hūani generis saluatiōe. de angelica iubilatione q̄ ibi angeli aderāt. q̄ epyphala mī decātabāt. Ibi dē. Absit ut ibi tristitia īctue nerit ubi mīltitudō āgelyz cecinit. C Tertio post p̄tū nullū sensit lāguorē. Nō enim potuit lāguē q̄ medicinā p̄tulit celestē. i. filiū dei. qui sic dī dñat. iii. Sanat oēs lāguores & oēs infirmitates. Nō potuit lāguē cū q̄ erat gigas fortissim⁹. q̄ oēm ibe cillitatē sustētāt. p̄s. Erulauit ut gigas &c. Aug. Dicat ergo maria. Qui nat⁹ est ex uētre meo. ipse eruit cursu gigātco. M̄agnific⁹ ē uēter me⁹ & nō ē pudore evacuat⁹. Nō potuit lāguē cū q̄ erat dei v̄tus que ipsā p̄sortabat. Phil. iii. Q̄ia pos̄tū i eo q̄ me p̄sortat. Que ipsaz firmū roborabat. Ysa. xl. Qui dat lasso vētē & hiis q̄ nō sunt soritudine robur multiplicat. Que sibi refrigeriū p̄stabat. & nul lāpati molestiā p̄mittebat. Unde dirit ei angelus Luce. j. Et virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. Qd autē ipsa nullū lāguorē icurrerit. pater q̄ ipsa filiū pānis iuoluit & in p̄scpio reclinauit. Hiero. p̄tra clau diū. Veniūt magi & inueniūt maria non deolorib⁹ ueratā. sed puer obsequente. Nā in p̄tu virginis nulla obſetrit fuit. nulla muliercula intercessit se dulitas ipsa pānis iuante iuoluit. ipsa mī & obſetrix fuit. & eā in p̄scpio reclinauit. C Ser. iii.

Partus viginis marie fuit multe puritatis paupertatis & nouitatis. Puritas autē ista attēdit et p̄te mīris & ex p̄te plis. In mīre sūt tāta fuit puritas. q̄ nec in p̄ceptu. nec in partu sua potuit violari viginitas. s̄ suata puritate virginea ipsa pepit & p̄cepit. nec mirū q̄ ipsa est sydus dei. cāp⁹ dei. Quia ipsa est sydus dei. iō pepit filiū canōz divini splēdoris radiū. Sicut enī sydus radiū suū emittit sine sui corruptiōe. sic v̄go pepit filiū sine sui violatione. Usū cātat ecclia. Hic sydus radiū p̄fert v̄go filiū pari forma. Neqz sydus radio neqz mī filio sic corrupta. Hic est etiā q̄ p̄pha ortum r̄pi assimilat luci dices. Ur̄ orta est iuſlo. Item. Eroēt est in tenebris lumen rectis corde. Quia est cāp⁹ dei iō filiū suū gn̄uit canōz florem amenū. Sicut enī flos oris de cāpo sine cāpi fossione. sic r̄ps de v̄gine nascit sine el⁹ corruptiōe. Un̄ ipse sūl⁹ dicit. Ego flos cāpi. Nō enī dicit se ēē ho r̄ē porti sed cāpi. q̄ flos ho r̄i scribit & terra scindit. flos v̄o cāpi oris sine seminatione & sine tre fossione. Nū ali pueri nascunt. mī que est q̄si terra scindit & semē viri fundit. Nat⁹ est autē r̄ps sine hūano semine et iegra mīre. Quia v̄o est liban⁹ dei. iō peperit thūs odoriferū. sed illud qđ emanat cortice nō

III

iciso est ualde odoriferū & p̄ciosu;. Virgo autē bī tanōz thūs odoriferū. & hoc cortice nō iciso. i. non violato v̄ginali p̄dore. Eccl. xxiij. Quasi liban⁹ nō icisus vaporauit hitationē meam. C Scđo ista puritas attēdit er p̄te plis. In r̄po qdē sūt aia deitas & caro. El⁹ autē deitas est pura. q̄ est lux splēdi da. Sap. vi. Speculū sine macula & candor lucis ceterne. El⁹ aia est pura. q̄ purissima a deo creata. & purissimo corpori ifusa. Sap. viii. c⁹. Sorit⁹ sum aiam bonā. & cū eēm magis bon⁹ ueni ad corp⁹ co inqnatū. El⁹ caro fuit pura. q̄ de purissimis sanguinib⁹ viginis affūcta. Dama. Ēstruxit sibi r̄ps sol ex castis & purissimis sanguinib⁹ viginis carnē aiatā aia rōnali & ītellectuali primitias n̄fe malle. Quāvis autē deitas sit purissima. tū er p̄tētōe cū carne in nullo fuit polluta. sicut ostēdit Aug⁹ auctoritate & ex plis. Nā in li⁹ de natura boni b̄ ostēdit auctoritate. q̄. s. de ab alliqb⁹ imūdis nō coinqnat tīcēs. Cū iō sint oīa que p̄didit nō. tū inqnant cū qui peccat. de cui⁹ sapia scriptū est. attingit s̄ fine usqz ad finē sortiter & disponit oīa suauit. Et attingit oīa pp̄t suā mūditiā. & nihil inqnatū in illaz icurrat. In quodā v̄o simone hec ostēdit duob⁹ exemplis. s. exēplo solis & aie rōnalis. C De p̄mo exēplo sic dicit. Nō desunt heretici. qui cū ipsi sint īmūdi dicūt. nō potuisse fieri ut r̄ps de maria v̄gine nascere. eo q̄ illa p̄s corporis turpis suisce putet sed si etiā ibi aligāt īmūditiē suisce. sua p̄ficiā dīs purificasset. Attēdite solē ubiqz radios suos emittētē. in sordib⁹. in cloacis. & in locis s̄olidissimis. Ecce cloace siccant̄. & radi⁹ solis nō inqnat̄. C De scđo exēplo sic dicit. Nudi aliud īmūde heretice. Ubi est aia tua ipsa & ifidelis que ista p̄singit. Nā quid tū est in capite. in manib⁹. & in oculis. & nō ē etiā ītestinis tuis ubi fūt sc̄rcora tua? Ergo stulte aia tua nō inqnat̄ a sc̄rcore tuo. & te inqnari potuit ab ope suo. C Scđo ei⁹ p̄ius fuit mīle paup̄tans. q̄ caruit oīb⁹ illis que cēle mulieres in p̄tu suo hēre desiderāt. C Primo caruit sc̄r̄tū p̄ficiā. q̄ nullā fuitricē hūit. s̄ ipsa pucrū pānis iuoluit. & in p̄scpio reclinauit. Nulla enim offitē uoluntatis paup̄cule pegrine in diversorio posite. & in media nocte. Loco autē domicellarū hūit bouē & asinus. Xps autē nat⁹ fuit p̄ p̄cōrib⁹ saluādis. & b̄ ondit in sua progenie. nativitate. vita. morte. & post mortē. Nā ī sua p̄genie a peccatricib⁹ fuit ort⁹. s. thamar. raab. & bersabee. In nativitate aīt iter bouē & asinus fuit posit⁹. In vita fuit cū pecōrib⁹ pueratus. In morte iter duos latrones fuit crucifīt⁹. Post mortē peccatrici p̄mo fuit os̄isus. C Scđo caruit pānoz. cōpia qb⁹ se posset legē cū puer. Usū dī. q̄ pānis cū iuoluit. Pān⁹ autē uetusitate & vilitate idē

Sermon

cat. **V**nū paupes vilib' uestib' et abiectis induitos uocam' pānosos. **B**er. Cū tāta eēt necessitas nul lá audio fieri pellū mēionē. **H**eda. Qui totū mū dū vario uestit ornatū. vilib' pānis iuoluif. **T**ertio caruit ignis pāria. qui si bi multū suisset neces sari' in hycine et mar me in nocte. et hoc ppf illu minationē et calefactionē. et mēbroꝝ pueri p̄solida tionē. **Q**uarto caruit ciboz abūdātia. q: cū ipsa eēt panpcula p̄ce viuebat. et puerū nō nutr cibus dabat. s; pprijs uberib' nutriebat. vñ cātat ecclia. **I**pm regē angeloz sola vgo laccabat ubē de celo pleno. **Q**uito caruit camera et lecti molitie. **M**ā pro camera hūit stabulū. qđ nō est hīaculū boiuꝝ s; stabulū tumētoꝝ. **P**ro lecti molitie hūit p̄sepe et senū ubi ipm reclinauit. **I**sta autē tāta paupertatē r̄ps in se et in m̄fe uoluit elsgē. ut nfaz supbiaꝝ p̄fū deret et paupib' p̄solutionē daret. **G**reg. **M**irū si uoluisse uenire potuisset mouēdo celū p̄cutien do terrā emittēdo fulgura. **N**ō autē sic p̄cessit. q: nō tñ hō fuit s; paup. **I**nsp et paupes m̄fez ele git que careret cunis. qb' infancē reclinaret. et hec fecit hūanā uolēs p̄uleare supbiaꝝ. **T**ertio ei' p̄tus fuit multe nouitatis. **I**sta autē nouitas p̄t eē tripler. **M**ā p̄mo ibi fuit nouitas gnātiōis. **N**oua enī et laudata gnātio fuit qñ de muliē nasci uoluit. **A**ñ dicit Aug. in fōmone de nat̄. ei'. **P**reces serat inq̄ p̄ma gnātio sine viro et semina sicut in adā. p̄cesserat sc̄da de viro sine semina. sic in eua erat tertia de viro et semina sicut in nobis. testabat ergo et q̄rt. s. de semia sine viro. que h̄dictas tres liberauit cūctis gēib' desiderata. **S**c̄do ibi fuit nouitas vnionis. q: fm Ber. in vna p̄sonā p̄fūcta et vnta sunt noui antiquū et eternū. i. aī de nouo creati. caro de carne ade. pducta. et deitas cterna. **U**nita sunt eūā adiuicē in vna p̄sona. natura su p̄ema media et iſima. i. deitas. aī. et caro. **T**ertio fuit ibi nouitas signoz. De tali nouitate dicit Ber. in fōmone de nat̄. dñi. Innova dñs signa et imuta mirabilia. qñ ipsa p̄suetudine viluerūt. po ra plane solis ort' et occasus. terre secundit. is. tēpo r̄t. viciſtudo. mira magna fuit. s; totiēs visa visu r̄t. Innova ergo signa et imuta mirabilia. Ecce inq̄ noua facio oīa. **N**uere noua miracula. **C**ōce p̄t fuit sine virili semie. p̄t sine dolore. et m̄f sine corruptiōe. vgo pepit et post p̄tū iuolata pm̄sic. Fecunditatē plis cū carnis integritate. et gaudium m̄ris hñs cū virginitatis honore. De ista mirabili nouitate dicit Augu. in libro de symbolo. Parat m̄f et virgo. et feta intacta est. factor oīum fit inter oīa. portat in manib' rector orbis. Lābit ubera regēs sydera. tacet et vñ est. needū q̄s esset testimoniabat. et vniuersa creatorē suū idicat. **C**b. v.

Venitudo oīuꝝ ḡfay hūit maria. **S**o no tādū q: q̄drupler ē plenitudo. **P**risa ē plenitudo sufficiētie quā hūit oēs electi. q: qdē hūit oīs que sibi sufficiūt ad salutē de qđ dñ Act. vi. **S**tephan' plen' ḡfa et fortitudie. **S**c̄da ē abūdātie quā hūerūt apli q: pre cethis sc̄is sp̄z sc̄fi ī maio ri abfidātia recepunt. **A**ct. ii. Repleti sūt oēs sp̄n sc̄o. **T**ertia ē ercellētie quā hūit btā vgo. **L**uc. i. **A**lue ḡfa plena. **I**psa enī p̄ cethis sc̄is et oīb' aplis ercellēti sp̄us sc̄i dona p̄cepit. **P**rot. ult. **M**ile filie p̄gregauerūt dītias. tu supgressa es vniuersas. **E**tere supgressa. q: cete hūerūt mēsurā ḡfe. ista vō suit sons ḡfay. cete hūi. v̄utes et ḡfas p̄ticulares ista hūit vniuersalr. cete hūerūt mēsurā detinatā ista hūit vniuersaz. **Q**uarta ē plenitudo effluētie quā hūit r̄ps. **J**o. i. **D**e plenitidine ei' oēs accep̄tus. **P**risa autē plenitudo que est in sc̄is assūlatā plenitudini uasis. **V**as enī hēt plenitidinē mēsuratā et uasi p̄portiōatā. **H**ic et de' s; q: hō dispo nit uas aīe dādo sibi mēsurā ḡfe. **E**ph. iii. **U**nū cuīq̄ data est ḡfa s; mēsurā donatiōis r̄pi. **S**ecūda plenitudo que est in aplis assūlatā plenitudini riūuli decurrētis. **I**pī enī r̄lios doctrinaz sua r̄t p̄ totū mūdū sḡserūt. et sp̄z mūdū isecūdū ger miare fecerūt. p̄s. **R**lios ei' iebriās. **D**e istis riūis dī. **I**sa. xxxvij. **L**oc' fluvioꝝ riūi latissimi et patētes. **S**c̄i enī apli et fuerūt loc' fluvioꝝ p̄ plenā a dōre ceptā sapiam. et fuerūt riūi p̄ emanatē doctrinā. et fuerūt latissimi p̄ charitatē amplā. et fuerūt patētes p̄ p̄versationē aptā. **T**ertia plenitudo q: fuit ī v̄gie assūlatā plenitudini fōtis. de qđ dñ Lai. vii. **F**ōs hortoz pate' aqrū viuētiū tē. **H**ēt enī fructu osam germinatōē. vñ dī. sons hortoz. hēt p̄petuā effusionē. iō s̄bdit. pate' oq̄z viuētiū. hēt uelocē et abūdātē emanationē. iō seq̄. q: flūtū ip̄tu de libano. **Q**uarta plenitudo q: ē in r̄po assūlatā plenitudini flumis. q: a nullo accipit s; sp̄ flūt. p̄s. **F**lumis ī p̄t' letificat ciuitatē dei. **I**te. **F**lumē dei repletū ē ags. **I**stud flumē sic ip̄letū m̄fez suā sic ip̄leuit. q: sc̄p; q: ē cib' angeloz ī ea p̄parauit. p̄s. **P**arasti a bū illoꝝ tē. **D**eide emisit in riūos. i. ī aplos quos sic iebriauit. i. ī tāta abūdātia repleteit q: p̄ eos germina fideli p̄ totū mūdū multiplicare sc̄e. iō s̄bdit riūos ei' iebriās. **D**eide istud flumē emisit stillicidia. i. ī cordib' alioꝝ sc̄oꝝ misit et e' sp̄us sc̄i dona p̄ q̄ gaudēter eos germiniare sc̄e p̄ bona opa. iō subdit. ī stillicidijs ei' letabif germinās. **I**stā plenitu dī ne sup̄effluētie r̄ps coicavit m̄ri sue. q: de ei' plenitudo accipiūt vniuersi. **N**ō tū oīb' eq̄lit se diffūdit. s; s; dispōne recipiētiū dat mēsurā ḡfay. **H**ē enī q̄druplicē mēsurā de qđ dñ Lu. vi. Mēsurā bo na et p̄fertā et coagitatā et sup̄effluētē dabūt ī sinū

Sermo

uestrū. Ipsi nāq̄ quosdā facit bñ incipe per ḡfaz
incipiētē. et istis dat mēsurā bonā. Quosdā facit in
meli p̄ficē per ḡfaz p̄grediētē. et istis dat mēsurā
p̄fertā. q̄i eis maiorē ḡfaz p̄fert. Quosdā facit semp
p̄seuerare. et istis dat mēsurā coagitat̄. q̄i ḡfam
dei ī eis sic coagitat et p̄firms q̄ ab ip̄a nunq̄ ca
dat. Quosdā facit sup̄essluē per ḡfaz p̄firmsantē.
per quā ipsi es̄luūt. mō per v̄ba edificatoria. mō
per erēpla. mō per mifico: die opa. C Notanduz
sit q̄ q̄tuor sunt signa plenitudis. P̄ Primū est
nō resonare sic patet in vase pleno v̄no q̄ pcusū
nō resonat. Jō dī Job. vii. Nunq̄ mugiet bos
cū an̄ p̄sepe plenū fuerit. P̄ Secundū est nō plus ap
petē sic patet in stomacho pleno qui plus nō appe
tit. eo q̄ saturitatez hēt. iō dī Proverb. rrvii. Aliā
saturata calcabit fauū. P̄ Tertiū ē sup̄essluē sicut
patet in vase fluvio inūdāte. Eccl. xxiii. Qui iplet
q̄si phison sapiaz. Phison est fluvius padisi. qui de
padiso egrediens terraz eiulat circuit et inundat.
P̄ Quartū signū est eē p̄derosuz sic patet in vase
qd q̄i est vacuū est leve. s̄i q̄i est plenū p̄derosuz
est. Ista q̄tuor signa fuerūt in btā maria. per que
onidit q̄ suit ḡfa plena. P̄ Primū signū est q̄ mul
tas tribulatiōes p̄pella est uel fuit. s̄i tñ per nullaz
spatiētiā uel murmurationē aliquā resonauit. sed
semp de oib̄ deo ḡfas egit. P̄ Secundū signū est q̄
mūdāna nō appetit. Intātū enī cor suū plenū fu
st amore celestū. q̄ desperit oēm amorē terrenū.
Quia enī celestē dulcedinē degustauit. iō oīs dul
cedo mūdāna sibi amara fuit. Prover. ult°. Gu
stauit et vidit q̄si bona est negotiat̄ ei⁹ z̄c. Mā sic
dicit Chyslo. Uere nō hēt sup̄ terrā q̄ amet q̄ do
nū celeste in ueritate gustauerit. P̄ Tertiū signuz
est q̄ per trinua bñficia nūq̄ fluē cessauit. iō dī
Ber. De ci⁹ plenitudine accipit̄ vniuersi. s. cecus
illūinationē. eger curationē. tristis p̄solationē. pec
cator uentā. iustus ḡfaz. agelus letitiā. filius hois
hūane carnis sbaz. et tota trinitas gl̄az. ita ut non
sit qui se abscondat a calore ei⁹. P̄ Quartū signū est
q̄ intātū suit pre nimia ḡre plenitudine p̄derosa
q̄ si ip̄a sola in vna statera poneref. et ceteri angeli
etiā oēs sc̄i tā noui q̄z ueteris testamēti in alia po
nerent. ip̄a pre nimia ḡre abundātia apli⁹ pondera
ret. q̄i oēs ḡfas q̄s alij sc̄i h̄uerit p̄ticulariter ip̄a
h̄uit ul̄. Un̄ dicit Ber. Uere in plenitudine sc̄oꝝ
suit detētio ei⁹ cul nō desuit fides p̄iarcharū nec
sp̄us pphart̄. nec zelus aploꝝ. nec p̄stātia marty
rū. nec sobrietas p̄selsoꝝ. nec castitas v̄ginuz. nec
secūdicas p̄iugatoꝝ. nec puritas ageloz. Cf. vi.

P̄ Oita et portearia. senestra et senestraria est
v̄go maria. Un̄ qdē aduētū dñi non erat
aliq̄ porta in celo per quā possem̄ intrare.

VI

nec aliq̄ senestra per quā de⁹ oculo sue misericordie
posset ad nos respicē. iō ut dictū est v̄go maria in
celi palatio facta est porta celi. portaria dei. sen
estra r̄pi. et senestraria padisi. C P̄ iō qdē facta est
porta celi. Sic enī per portā int̄ iserim⁹ et extra esse
rimus. sic et ip̄a per merita sua nos portat ad celū
et ad nos reportat dona grātarū. Et ecce aut ab ecclē
sia porta regia. porta lucida. felix et biā. P̄ Primo
nāq̄ uocat̄ porta regia respectu r̄pi. cū dī. Tu re
gis alti ianus. Sic enī hō per portā intrat et exiit.
sic r̄ps per ip̄a itrauit et exiit. et tñ ip̄a porta sem
per clausa p̄māsit. Ezech. xliii. Porta hec clausa
erit et nō apieſ et vir nō trāsibit per eā q̄m dñs de⁹
isrl̄ igrēssus est per eā. P̄ Secundo uocat̄ porta fulgi
da respectu sui. vñ dī. Et porta lucis fulgida. De⁹
semp ad ostiūz cordis n̄fi stat. Apoc. iii. Ego sto
ad ostiū et pulso. uolēs lucē sue ḡre issidē. H̄i ma
li tenēt ostiū clausū. et nolūt recipē lumē diuītū.
Job. xxiii. Ipsi fuerūt rebelles lumini. Marli aut̄
xpo ad ostiū pulsanti apuit. Lai. v. Ap̄ mihi so
ror mea. Ipsi v̄o apit̄ dices ibidem. Desulū ostiū
mei apit̄ dilecto meo. et iō lucē suā isudit. et eā to
tā lucidā fecit. Apoc. xxi. Liuitas. i. v̄go maria in
qua fuit oīuz v̄utū v̄nitas. nō idiget sole. i. ange
lica illūinationē. neq̄ luna. i. instructiōe hūana. iō
sbdis. sed claritas dei illūnabit eā. et lucerna eius
est agnus. P̄ Tertio uocat̄ porta felix. q̄i per ipsaz
ad felicitatē eternā itramus. Un̄ dī Hen. viii. Hec
est domus dei et porta celi. Vides enī iacob celus
aptū et scalā sup̄ terrā cuī cacumē tāgebat celū. et
angelos ascēdētes et descēdētes. et dñm inīxū sca
le admirādo dixit. Hec est dom⁹ dei et porta celi.
Per que dāt intelligi q̄ ip̄a est porta celestis. quia
ip̄a nobis celū apit̄. q̄i ipsa est scala celestis p̄ quā
de⁹ ad nos descēdit. que l̄ eēt in terra corpe. tñ ca
cumē mētis eius celū tāgebat corde et amore que
angelos p̄o nobis ad deū mittit. et ad nos uenire
facit cuī dñs inīxus fuit et incorpaz q̄i in ei⁹ uer
to fuit incorporat⁹. Istā portā celestē cuia nob̄ clau
sit. s̄i maria apuit. vñ cācat ecclia. Paradisi porta
per euā cūctis clausa est. et per marlā v̄ginē iteruz
patesacta est. Porta enim padisi terrestris tripli
clausa erat. s. agelica custodia. flāma apposita. rō
pheā bis acuta. ut hētur Hen. iii. Per que signifi
cat clausura paradisi celestis. per angelicā signifi
cabat inimicitia que erat inter hominē et angeloz
per peccatum. Per flāmā appositā significabat obliga
tio ad penā eternā. per rōpheā bis acutā signifi
cabat dei secura iustitia. que corpus et animā inci
debat. H̄i v̄go maria inter hominē et angelū pa
cem fecit. et ideo p̄mā clausurā aperuit. Un̄ ange
li cātaverūt. Gloria in altissimis deo z̄c. Ipsi etiā

remouit penā eternā et addurit dei grām et glām. Ideo remouit scđam clausurā. Drouet. vi. Multe gratiosa inuenit glām. Ipsa etiā remouit euerā dei iustitiā. et pertinet ipsam in magnā clemētiā. et sic remouit tertiā clausurā. id significata est per hester. Cū enīz rex assuerus p̄tra iudeos graue tulisset sententiā. hester regina suis p̄cib⁹ impe- travit q̄ illā graue sniam reuocauit et in clemētiā cōmutauit. **C** Scđa est portenaria dei q̄ ad r̄pm nos introducit. Ago de scđo vīc. Maria porta r̄ps ostiū p̄i occultū. Hec maria īgit puenit ad r̄pm. per r̄pm vō ad dñi. Ista portenaria nob̄ thesaurū dei apit. et nos in celeste palatiū introducit. Apit nob̄ qdē thesaurū diuine potētie sapiētie et misericordie. Quidā enīz peccāt per infirmitatē humana illis apit thesaurū diuine potētie q̄ dat eis v̄tutē et potētiā resistēdi. Alij peccāt per ignorantiā. illis apit thesaurū diuine sapie. q̄ dat eis sciētiā cauēdi. Alij peccāt per certā malitiā. illis apit thesaurū diuine misericordie. q̄ dat eis grām penitēdi. id dī Zach. vi. Apī libane portas tuas. Liban⁹ iterat̄ cādidatio. et signat mariā que fuit cādida per māditia. Ista apit portas suas. q̄ debiliib⁹ et infirmis apit portā diuine potētie. ignoratiib⁹ et obscuris apit portā diuine sapie. malignitiib⁹ et pueris portā diuine misericordie. **C** Scđo ista portenaria in celeste palatiū nos introducit a quo eua nos excludit. Legit. ii. Reg. iii. q̄ ostiaria purgās triticiū obdormivit. et id miphiboset iterfect⁹ fuit. Ista ostiaria fuit eua. que nō sollicite vigilauit. et ideo diabolus introiuit et ei⁹ spām infecit. Sz dī Jo. iii. q̄ ancilla ostiaria peirū in atriu p̄ncipis sacerdotū introducit. q̄ v̄go maria que se noīat ancillā in celeste palatiū nos introducit. **C** Tertio dī se nistra r̄pi per quā celū s̄lī itram⁹. vñ cātat ecclīa. Intrēt ut astra flebiles celi senestra facta es. Per istā portā siue senestrā de⁹ lnīmē sue grē nob̄ effundit. Aug. Facti est maria senestra celi. q̄ de⁹ per ipsaz uerū lumē seculis effudit. facta est maria sca la celestis. q̄ de⁹ per ipsam descēdit ad terrā. Per istā īgit senestrā de⁹ ad nos oculo sue misericordie respicit. Laii. ii. En ipse stat post pietē nr̄m respi- ciēs per senestras p̄spiciēs per cācellos. Abi no- tādū q̄ tria sunt que īducunt r̄bz ut nos oculo sue misericordie respiciat. **P**rimū est q̄ ipse hēt nobis cū p̄fīlēm nām. et id est p̄pīnqū nr̄. b̄ notaf cū dī ḡ stat post pietē nr̄. Paries enīn̄ est nāf natura. Sz dī stare post pietē q̄ l̄ hūerit vīratē nāe: nō tū b̄nīe vītia nāe. **C** Scđz est q̄ hēt nobiscū cādē nāz. id est s̄r nr̄. id dī. respiciēs per senestrā. i. per v̄ginē mariā. **C** Tertiū est q̄ ipse pro nob̄ accepit vulne- ra sua. id facit est redēptor nf. id dī. p̄spiciēs p̄ can-

cellos. De⁹ īgit ad nos misericordiē mouet q̄n in se ipso videt nām. m̄fez nām. et vīnēta sua. **C** Quarto ipsa est senestrā i padis. id sepe est ro- gāda sibi sepe tīcēdū Laii. v. Apī mihi soror mea amica mea. colubā mea. et īmaclata mea. q̄ caput meū plenū est rōre. et cīncīlī mei pleni sit guttis noctiū. Abi ponunt q̄nque cause q̄ ipsa est senestrā. debet suis deuotis senestrā apire. **P**riā est magna nāf p̄pīngtas q̄ soror nāf est. **C** Scđa est ei⁹ rīscerosa charitas. q̄ ipsa amica nostra est. **T**ertia est magna ei⁹ pīetas. q̄ est sicut colubā. **Q**uartā est ei⁹ generositas. q̄ ē īmaclata. **C** Qui- ta est magna nāf necessitas. q̄ sum⁹ iter hoīes fri- gidos qui nos tota die īfrigidat suis malitiis. id dī. Caput meū plenū ē rōre t̄c. Lanq̄ si dicere. Tot⁹ sum plen⁹ frigore. q̄ p̄cōres frigidī īfrigi- daueft me guttis noctiū malitiie sue et id dī. Apī mihi ut me calefacias igne charitat⁹ tue. **C** f. vii.

Octētiā magna hēt in clūitate supna v̄go maria. Cōsucuit aut̄ q̄s penes aliquē regē hēre magnū posse. aut rōne parētele. aut rōne grē inuēte. aut rōne bñficiētie. Ista triplici de causa bñā v̄go penes regē celestē obtinet magnū posse. **P**rimo rōne parentele. q̄ s. est m̄f regis. Ber. Nō deest ei p̄tās. q̄ est m̄f oīpotētie. nec uo- lūtas q̄ est m̄f misericordie. nec īdūstrīa q̄ est m̄f sa- piētie. Hoc sigū est. iii. Re. ii. Abi dīrit salomon bersabee m̄f sue. Pete m̄f mi. Neq̄ sas ē ut auer- tā faciē tuā. Bersabee iterat̄ pute⁹ facietatis. Nāf pute⁹. i. ali⁹ aliq̄n̄ est uacu⁹. aliq̄n̄ semiplen⁹. Nu- teus aut̄ v̄ginis semp̄ est plen⁹ et supplen⁹. Hiero- lin f. de assop. H̄n plena. q̄ ceteris qdē p̄ p̄tē fīstat. marie vō se totā ifudit grē plenitudo. Ber. Regi- m⁹ stephanū plenū grā. et ap̄los spā scđo repletos. Sz lōge diffūlt a maria. Aliogn nec ī illo corūaliter hītāvit diuinitatis plenitudo. nec illi p̄ceperit de spū scđo. **C** Scđo hēt posse rōne grē inēte. q̄ sic dī- pit ei angelus Luce. i. Inuenisti grāz t̄c. et nō tū apud dētū sz etiā ap̄d totū mādū. Ber. H̄n dī ma- ria grā plena. q̄ deo. angelis. et hoib⁹ grata. Deo per humilitatē. angelis per v̄ginitatē. toti mādū p̄ fecūditatē. Tātā apud dētū grām īuenit q̄ ipsaz ab etīno amauit. A p̄ncipio mādū p̄ oēs etates q̄si- uit et tādē despōsauit. De hijs trib⁹ dī Hapie. vii. Hāc amauit et ergisuit a iuuētute mea et q̄stui eā mi- hi spōsam assumē. Tātā grām īuenit q̄ ipsa p̄o eua regnare fecit. Hester. ii. Adamauit eā rer sup- oēs mulieres. Habuitq̄ grām et misericordiā corā rege sup oēs mulieres. et iposuit diadema regni ī capite eius fecitq̄ eā regnare p̄o uasthi. i. p̄ eua. Tātā grām īuenit q̄ oēs petitiones suas erau- dit. Ibidē. vii. Si īueni grām in oculis tuis o rex

Sermo

da miseri asam meā pro qua rogo. et populū meū
pro quo obsecro. Et rex sibi oīa p̄cessit. C Tertio
hēt magnū posse rōne bñficiētē. rōne obsequorū
que sibi exhibuit. q̄i h̄m aluit et nutriuit. Unū dī
cit sc̄us Adilo. Ipsa dei genitrix oē tēpus dñice i
santie. pueri ie. adolescētē cū illo p̄geit. et obsequorū
m̄ne dulcedinis ut uera m̄f uero filio ministrā
uit. Aug. in fīmone de annūcia. Lacta maria crea
torē tuū. panē celi. p̄cīm mūdi. p̄be lābēti mamillā
ut ille pro te p̄cutiēti p̄beat marillā. Tu illi t̄palez
ministra subam ut ipse tibi et nobis vītā p̄beat sem
piternā. Lacta qui fecit te ut ipse fieret in te. Et q̄i
btā v̄go talia obseqa r̄ho p̄stitit. id sibi r̄ps in iudi
cio dicē poterit illud Matt. xxv. Esuui et dedisti
m̄hi māducare. uel me isantē nutriēdo. uel tua pu
ritate me pascēdo. Sisui et dedisti m̄hi bibē: tuo
lacte v̄gineo me potando. Hospes erā et collegisti
me. in tuo utero nouē mēsib̄ hospicādo. Audus
et cooptisti me. uel me isantē pānis iuoluēdo. uel
mēbra corporis mei de tuis castis viscerib̄ m̄hi for
mādo. Infirm̄ erā et visitasti me. infantilib̄ debi
litatib̄ subueniēdo. In carcē erā et uenisti ad me.
in patibulo icarcerati associādo. C Sermo. viii.

Vlchritudinē maximā h̄uit virgo maria.

p Que qdē pulchritudo in se in nobis fuit
In se ipsa qdē fuit pulchria. q̄i in ea fuerūt
cause. sp̄es. et signa oīs pulchritudinis. Cause vō
pulchritudinis q̄s ponit p̄hs in li° p̄spectuox sūt
q̄tuor. s. magnitudo. numerus. color. et lux. Et iste
q̄tuor cause pulchritudis fuerūt in maria. V Ma
gnitudo liḡit facit pulchritudinē. et ponit exēpluz.
q̄i luna appet pulchrio: stellis. et scelle magne sunt
p̄lchriores q̄̄ parue. Sic maria fuit magna et ma
xima. Unū ipsa dicit. Fecit m̄hi magna q̄i potēs
est. Ipsa etiā dicit Eccl. xxiii. Ego m̄f pulchre di
lectiois. De ei° magnitudine Aug. r̄ndēs illi que
stioni Laii. vult. Que est ista que ascēdit per deser
tū et. ait. Ista est m̄f dei. regina celi. dñsa mūdi. et
porta paradisi. V Numerus etiā facit pulchritudi
nē. vñ ponit exēplū q̄ loca celi stellarū plurimaru
sunt pulchriora loca stellarū paucarū. H̄ilic in ma
ria. fuit numerositas oīum v̄tutū. Eccl. xxiii. In
me oīs sp̄es vite et v̄tutis. p̄s. Astitit regina a de
tris tuis. Dari. in li°. iii. Maria in domo dei plā
tata et ipinguata sp̄ū ut oliua fructifera. oīs v̄tutis
h̄itaculū facea est. V Color etiā facit pulchritudinē
cui° exēplū ponit. q̄ pāni tineti et colorati sunt pul
chriores q̄̄ alii. Sic maria ticta fuit colore nigro
h̄nilitatis. albo puritatis et rubeo charitatis. De
quo tr̄splici colore dñ Laii. i. Nigra sum s; formo
sa filie hierlm̄ sicut pelles salomonis. V Ur etiā
est causa pulchritudinis. q̄i oīa que in decto erant it pulchria a destris et a sinistris p̄ pulchritudinem

VIII

efficiunt pulchria. s. maria quē tota est splēdēs et lu
cida. Laii. vi. Que est ista que progredit q̄si auto
ra. V Sc̄o in ea fuerūt sp̄es pulchritudis que fue
rūt q̄nque. V Dīa est pulchritudo celestis que p̄si
st̄ in glia sc̄op. Yla. xxxiiij. Sedebit p̄plus me° in
pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie in rege
opulēta. V Sc̄da est pulchritudo intellectualis siue
angelica que p̄sistit in obfūatia mūditie v̄ginalis.
Sap. iiiij. O q̄̄ pulchria est casta gnātio cū clarita
te. s. moy honestate. H̄eg. sup illō Laii. iiiij. Quā
pulchria es amica mea q̄̄ pulchria es. Pulchriā in
quit nosiat et pulchriā replicat. q̄i alia est pulchritu
do moy in qua nūc cernit. atq̄̄ alia pulchritudo
h̄mioy in qua tūc per p̄itoris sui sp̄em sublevat.
V Quarta est pulchritudo supsubalē que est pul
chritudo diuina de qua dī Hiero. xiiij. Būdicat tē
bi dñs pulchritudo iustitie mons sc̄us. V Quinta
est pulchritudo sp̄ialis que p̄sistit in decore v̄ntū
de qua dī Thie. iiiij. Cādidiōres nazareci° niue.
nitidiores lacte. rubicūdiores ebore antiquo. sa
phiro pulchriores. H̄ei enī viri assimilant niui. p
pter refrigeriū castitatis. lacri p̄pt mūditia purita
tis ebori antiquo et rubicūndo ppter seruorē charis
tatis. et saphiro ppter pulchritudinē celestis cōte
plationis. Ista q̄ntuplex sp̄es pulchritudinis fuit
in maria. Unū dī Apoc. xlj. Signū magnū appu
it in celo mulier amicia sole et luna s̄b pedib̄ ei° et i
capite ei° corona stellarū duodecim et in ufo h̄nis.
De q̄ etiā dī q̄ date sūt sibi due ale. Et q̄ v̄bis h̄e
tur q̄ ipsa fuit pulchria a supseri p̄ pulchritudinē
celestē q̄i in capite ei° corona stellarū duodecim. q̄i
nouē ordines angeloz et tres hoīum. s. martyres.
p̄fessores. et v̄gines: ipam uenerant et adorāt. Hie
ro. in f. de assū. Circūdāt eā flores rosarū et liliā cō
uallū: ut v̄tutes v̄tib̄ fulciant. et de rōre formo
sitas augeant. Sc̄o yppē claritas submittit ut ei°
ampliori glia cōmēdet. V Sc̄o est pulchria ab iſe
riori p̄ pulchritudinē sp̄ialē siue angelicā. id dī q̄
luna erat s̄b pedib̄ ei°. Per lunā significat corp̄
v̄gineū q̄d s̄b pedib̄ h̄nit. q̄i sub dñs rōnis ipsu
sem̄ tenuit et in v̄ginitate fuit. que maio: fuit
q̄̄ angelica. Hiero. ubi. s. Si q̄libet v̄ginitas iſi
erigit ubi angelis cōparet que tr̄ni dñs nuptiarū
sedē copulant. q̄̄to magis est gliosa v̄go que sin
gulari cōmēdat p̄uilegio. et imēso dictat m̄fimo
nio. V Tertio fuit pulchria ab exteriori p̄ pulchri
tudinē morale. id dī q̄ fuit amicta sole. i. splēdenti
p̄uersatione. Ei° aut̄ p̄uersatio ad istar solis oībus
relincebat. V Quartu fuit pulchria ab iſeriori p̄ pul
chritudinē supsubalē. id dī q̄ erat in ufo h̄nis. Mā
in utero pulchritudinē diuīnā h̄ebat. V Quinto su
est causa pulchritudinis. q̄i oīa que in decto erant it pulchria a destris et a sinistris p̄ pulchritudinem

Sermo

spū ilē que p̄sistit in decoro brutū. id dī q̄ date sūt
sib̄ due ale. Iste due ale fuerūt v̄tutes politice q̄
b̄ ornata sūt a sinistis. & v̄tutes theologice q̄b̄ or-
nata sūt a dertris. Nullus vñq̄ intātū sūt v̄tuti-
bus adornat̄ q̄ sibi posset cōparari. Hiero. ubi. 3.
Si c̄ in cōparatione dei nemo bon̄. sic in cōparati-
one m̄fis dei nulla p̄fecta iuuenit etiā si v̄tutib̄ eri-
tia cōprobet. ¶ Tertio in ipsa fuerūt signa pul-
chritudinis que sunt q̄tuor. Pr̄imū est h̄ere affec-
tū m̄ndū & purū. Secūdū est h̄ere amore diuinū.
Tertiū est nō h̄ere aliquē defectū. Quartū est nul-
lū h̄ere p̄cenſi. Ista q̄tuor signa fuerūt in maria. id
dī Laii. lvi. Tota pulchra es om̄ica mea & macu-
la nō est in te. Ilsa enī sūt pulchra q̄ ab oib̄ tre-
nis h̄uit purgatū affectū. Ilsa sūt tota pulchra.
q̄ nullū h̄uit defectū. Ilsa sūt dei amica. q̄ p̄se-
ctū h̄uit amore diuinū. Id Vgo de scō vic. istud
b̄bū p̄tractās ait. Quā pulchra es quā scrutator re-
rū pb̄at. quā iſpecto: cordū laudat. quam diligat
actor pulchritudis. cui testimonius ph̄ibet magis
bitatis. Nos aut̄ nec sum̄ pulchri. q̄ affectib̄ tre-
nis sum̄ fedati. nec toti pulchri. q̄ sum̄ multis de-
fectib̄ circūdati. nec sum̄ sine macula. q̄ petis
multis sum̄ resp̄si. nec sum̄ dei amici. q̄ nescim̄
utrū odio uel amore sum̄ digni. ¶ Secūdū sūt & est
pulchra in nob̄. Que pulchritudo iſinuaf Laii. vi.
Que est ista que p̄gredit q̄s aurora &c. Ilsa enī
peccōres a tenebris p̄cōp̄ purgat lumine sue ḡfe.
id assimilat aurore. Ilsa errātes viatores dirigit
luce sue sapie. id assimilat lune. Ilsa frigidos ac-
cedit igne sue charitatis. id assimilat soli. Iba de-
mones terret fulgore maiestatis sue. id assimilat
acie castrop̄ armate. Propter ista dicit ipsa Eccl
xliii. Ego m̄ pulchre dilectionis &c. Est enim m̄
dilectionis inq̄tū frigidos accēdit. Est m̄ timo-
ris inq̄tū demones frat̄ & expellit. Est m̄ agnitio-
nis inq̄tū errātes dirigit. Est m̄ spei inq̄tū pec-
catores recipit. Uel p̄ dic̄ q̄ nihil est pulchrius
in die solis p̄ntia. In nocte nihil pulchrius luna.
In p̄finio diei & noctis nihil pulchri aurora. ho-
stib̄ nihil terribili acie ordinata. Per diē igis in-
fit intelligunt. Ista electa est ut sol q̄ eos illuminat
ad cognitionē. & inflāmat ad amore. Per noctē igis
tur intelligunt peccatores. Ista enī est pulchra ut lu-
na. Luna enī est rorida & frigida. q̄ eiſ iſudit rorē
sue ḡfe. & refrigerat p̄tra estū p̄cupiscēſſe. Per cō-
finiū dic̄ & noctis intelligunt de nouo conuersi.
Ista est pulchra ut cōsurgēſſ aurora. Sicut enī
aurora est media inter diē & noctē & tūc male be-
stie fugiunt & aves cōcīnūt. sic ista tanq̄ mediatrix
istos tales deo recōciliat. tētatiōes ab eis sugat. &
spūalē letitiā in eis generat. Demonib̄ aut̄ est ter-

IX

ribilis ut castrop̄ aces ordinata. q̄ ad eius suoca-
tionē territi fugiunt. & in iſernū recedūt. ¶ Ser. ix.
Alchritudo br̄e marie p̄sistit in uenusto &
decēti decoro ſive colore. Fuit enim colo-
rata triplici colore. s. nigro albo & rubeo.
Laii. i. Nigra ſum. Ecce color niger. Sed formo-
sa. Ecce color alb̄. Sicut peiles ſalomonis. Ecce
color rubeus. Ut dicit glo. ibi. De pellib̄ rubi-
catis fecit ſibi ſalomon tabnaculū. ¶ Pr̄imū igis
color. s. alb̄ signat ſuam puritatē & v̄ginitatē. Et
aut̄ alb̄ color lucis maxime ſuceptivus. est viſus
disgregatiuus. & est ceterop̄ color ſuſtētamētuſ.
Quia igis in br̄e v̄gine marime ſuit color alb̄ pu-
ritatis & mūditie. id in ea marime radiauit lux di-
uine ḡfe. Quāto qdē maior est albedo. tāto magis-
ſe iſundit lumis plenitudo. Albedo aſit puritatis
br̄e v̄giniſ ercellebat angelicā & h̄uana. Anſelm̄.
Decebat q̄ppe ut v̄go br̄a ea puritate niteret q̄ ſub
deo maior neq̄ intelligi. Quia igis poſt deū ſi ea ma-
ior puritas ſuit. id poſt deū ſi ea lux & ḡfa
ſuit. id claritas eī assimilat claritati ſolli & lune.
Laii. vi. Pulchra ut luna electa ut ſol. Si cni cla-
ritas ſolli & lune ercedit claritatē oīu; ſcōp̄ & an-
gelop̄. ¶ Secūdū alb̄ color puritatis & ſue v̄ginitatis
tāt̄ ſuit q̄ quodāmō disgregat viſuſ. s. iſuitū n̄rē
mētis. Disgregatētā itellecū n̄fm. q̄ ipſam non
ſufficiimus iſtueri. ſed tamē ipſam poſſumus ad
mirari. Eccl. xlvi. Pulchritudinē candoris eius
admirabif oculus. Enī ſe. xlvi. Reſulgēſ ſradiſ
ſuis ercecat oculos. Immo etiā disgregat intel-
lectū angelicū. q̄ eius gl̄iam mirari & ſupere poſ-
ſunt. ſed coſiderare nō ſufficiunt. Unde dicit Laii
vii. Que est ista que p̄gredit quaſi aurora con-
ſurgēſſ. Ite. viii. Que est ista que aſcēdit de deſer-
to delitiis affluēſſ. Unde ſup illud Mat. i. Nō co-
gnoscebat eā iſeph̄ donec &c. Dicit Origenes q̄
q̄diu virgo beata in utero ſuo habuit ſolem iuſſi-
tie tātū fulgor eribat de eius facie q̄ iſeph̄ ipſaz
coſtoscere & diſcernere nō ualebat q̄ in eius faci-
em iſtēdere nō ualebat. donec eius uteruſ nō fu-
ſit euacuatus. ¶ Tertiū alb̄ color ſue puritatis ſu-
it ſuſtētamētuſ cuiuſli. bet virtutis. Sicut auſteſ la-
na prius eſt alba & poſtea diuersis coloribus tān-
git. ſic maria primo ſuit alba & poſtea diuersis vir-
tutibus adornaſta. Alcuinus in li° de trint. Beata
maria lana mūdiſſima ſuit in virginitate clarissi-
ma. que ſola digna eēt filij dei recipe dignitatē ſi-
cut lana cochiliſ ſanguinē. ut et ea fieret purpura
impiali maiestate tāmodo digna q̄ que nullus
dignus induere niſi auguſta p̄editus dignitate.
¶ Secūdū ſuit colorata colore nigro humilitatis

Sermo

Quāto enī erat abior: et purior in p̄spectu dei. tanto magis se reputabat nigrā in p̄spectu sui. Neque nāq̄ res lucida nigrū hēt effectū. sic ostendit Aug⁹ in li⁹ de ci. dei per tria exēpla. Ignis enim splēdus carbones nigrōs facit. et oia que lābit tēterima reddit. Argentū; lucidū lineas nigras facit. Oleū fulgidū maculas nigras effundit. Etā igif v̄go h̄z habuerit ignē splēdū. i. animū diuina sapientia illustratū: h̄z habuerit argētū lucidū. i. corpus v̄gineū. h̄z h̄berit oleū fulgidū. i. abundantiam meritorū. tū semp de se nigra et humilia sentiebat dices: Nigra suz sed formosa. / Motādū q̄ color niger visuz p̄gregat. albū iurta seposituz magis cōmēdat. et aliquā de se illuminat sicut patet in pupilla que q̄si nigra est magis lucida est q̄ si eēt alba. Color igif niger hūilitatis hēt v̄tutes et gr̄as intus in aia p̄gregatas. p̄s. Qui emittit fontes in p̄uallibus. per p̄ualles intelligunt mētes hūiles. per fontes intelligunt mētes celestes sine celestius gr̄arū. Deus igif in mētes hūiles fluit et p̄gregat gr̄as et v̄tutes. Non tū humilitas hēt p̄gregare sed etiā p̄seruare. q̄ sicut dicit Greg. Qui ceteras v̄tutes sine hūilitate p̄gregat. q̄si qui puluerem ante faciē uēti portat. Iste igif color hūilitatis in btā v̄gine p̄gregauit v̄tutes oium gr̄arū et v̄tutū. Eccl. xxiiij. In me ois gr̄a vite et ueritatis. in me ois spes vite et v̄tutis. Item. In plenitudine sanctoꝝ detētio mea. Nō autē tū humilitas p̄gregauit in ea v̄tutes s̄ etiā p̄fauit. Berñ. Etā igif virgo nunq̄ a filio suo dño ipso didicit celos fabricare. nec angelos creare. nō miracula ppetrare. sed tū hūiliari ceteraq̄ documēta v̄tutum inter humiliatis custodiā aggregare. Usq; et in se solā humiliatē resperisse fateſ dñm qui est custos v̄tutū. / Sed n̄ gredo sue hūilitatis cōmēdabat in ea albedinē v̄ginitatis. q̄ sine hūilitate sua v̄ginitas deo nō placuisset. Berñ. Sup quē regescet spirit⁹ meus nisi sup hūilē. nō dixit nisi sup v̄ginem. Si igif v̄go hūilis nō fuisset sp̄us sc̄ns sup cā nō requietuisset nec eā ipregnasset. Quō nāq̄ de ipso cōcipit sine ipso. Daret igif q̄ maria etiā ex v̄ginitate placuit. tū ex hūilitate cōcepit. Usq; p̄stat etiā q̄ ut placeret v̄ginitas pculdubio fecit hūilitas. / Tertio n̄ gredo hūilitatis magis eā splēdida secit in p̄spectu mūndi. Nā totus mundus pdicat eā btām. vñ postq̄ dixit. Resperit hūilitatē ancille sue subdit. Ecce enī ex hoc btām me dicent oēs generatiōes. Deus quoq; fecit eā sublimē et altaꝝ vñ subdit. Quia fecit mihi magna q̄a potēs est. C Tertio suit colorata colorerubeo charitatis. Iste igif color suit in ea multipli gnātus. / Primo igif suit rubea. q̄ suit igne sp̄us sc̄i inflāmat⁹

X

iusti q̄ ad istor lāpades fulgores igneos emittebat Cañ. viii. Lāpades ignis atq; flāmaꝝ. Ysa. xxxii. Dixit dñs culus ignis in syon et caminus in h̄ierusalē. Per syon intelligit virgo btā que semper deū fuit speculata. Per h̄ieralē intelligit ip̄s qui est par n̄ra et visio glōsa. In ip̄o igif fuit camin⁹ ignis sp̄us sc̄i p̄marimus. Invōgine fuit ignis im mensuꝝ. In nobis autē vir est igniculus. i. amor p̄mod: c:us. Ysa. xxx. Nō inueniet de fragmētis ei⁹ s. ade qui cū tota sua posteritate fract⁹ fuit testa. s. al: cuius p̄scia in qua portet igniculus de incēdio / Sed oꝝ fuit rubea q̄ fuit luce solari p̄fusa. et non tū p̄fusa sed etiā amicta. Apoc. xij. Muller amicta sole. et non tū amicta sed etiā sole immersa. Hiero⁹. Jure sole p̄hibet amicta. q̄ luci īmarces sibili videb īmersa. nec sumatim tāgi sed op̄siri magis et circūfundī et tanq̄ ipso igne p̄cludi. / Tertio fuit rubea q̄ fuit in cellā vinariam introducta. Cañ. i. Introduxit me rex in cellā vinariā. Istud tū vinū cā abūdāter hauiuit q̄ etiā nobis copiose effudit. Cañ. i. Bibite amici et inebritamini. charis simi. Amicos potat. sed charissimos inebriat. q̄ sibi deuotis vinū gr̄e insundit. sed deuotioribus et p̄fectis maiorē gr̄am tribuit. / Quarto fuit rubea i. in ip̄i sanguine rubricata. Hūit enī ip̄i singulē tinctā memorā per recordationē. Tinctā īteligētiā per devotionē. Tinctā uolūtātē p̄ affectionē. et forte iuxta crucē tinctā faciē per sanguis ip̄i effusionē ut possit dicē illud Ero. iii. Sp̄sus sāgus nū tu mihi es. Apo. vi. Luna. i. v̄go btā tota facta est sanguis. / Quinto fuit rubea. q̄ fuit uēsis purpurea effecta. Usq; cātaꝝ de ip̄o. Indut⁹ uēste purpurea. Color autē purpureus nō stat in ip̄imis. s̄ sic Ambro⁹ in li⁹ de apoloḡiā dicit. P̄imo uellus ignobilis suco inficit. deinde ei⁹ sp̄es diverso sepe colore mutat. cuꝝ pleno lauacro deportat. et sic color purpureo apponit. Etā autē v̄go p̄mo fuit ignobilis suco infecta q̄i fuit cū petō originali p̄cepit. Post modū v̄o fuit diverso colore depicta. q̄i fuit urietate v̄tutū adornata. p̄s. Dis glia cī filie regis. Deinde fuit lauacro sp̄us sc̄i depurata. q̄i sp̄us ī eā supuenit. q̄ totalē cā purificavit. et sic fuit colore purpureo sublimata ita q̄ nulli alteri nisi impato ri celesti fuit idonea.

C Sermo. x.
P Aritas btē marie hūit magnā p̄fectionē q̄ fuit v̄go mēte et corpe. vñ tīc Ambro⁹ in li⁹ de v̄gib⁹. Virgo erat nō solū corpe s̄ etiāmē te. que nullo doli ambitu sincerū adulteraret affec̄tū. Intātū enī cī puritas īmensa et p̄fecta fuit. q̄ cū sit triplex puritas. s. dīna āgelica et hūana. ip̄oꝝ dīna puritatē nouē mēfib⁹ in suo utero hūit. Ip̄a puritatē āgelicā trāscēdit. et oēm puritatē hūanaꝝ

ultr supauit. Anselm⁹. Decebat q̄ppe ut virgo bta ea puritate n̄ sit. quia sub deo maior negat intelligi. Cetero eius puritas h̄uit ipermixtione: q; nulla q̄tūcūq; minima ipuritas ei⁹ puritati se imiscauit. Sap. vii. Abhil inquit i illā īcurrit. Eccl. xxiiij. Quasi balsamū nō mīrtū odo: me⁹. Nō enī se potuit sibi imiscaē p̄fī originale. q; fuit a sp̄n sc̄o sc̄ificata. nec aliqd mortale. q; fuit a p̄sp̄tēria roborata. nec aliqd ueniale. q; fuit a splēdore filii illustrata. Jō poterat dicē illud Judith. xiii. Vluit dñs q; custodiuīt me āgelus ei⁹. et h̄ic euntē. et ibi cōmoratē. et ide huc reuertētē. De⁹ enī per āge lñ suū custodiuīt eā in mūdū eūtē. q; ipsa ab originali per sp̄fi sc̄ifī purgauit. et cōmoratē in mūdō. q; eā a p̄ctō mortali p̄scrueauit. et de mūndo ad patriā reuertētē. q; sine macula uenitalia eā de mūndo erire fecit. Ceterio ei⁹ puritas h̄uit erassione. q; in alios trāssūdebat. Quāuis enim eēt pulcherrima a nullo tñ vñq; potuit p̄cupisci. Et huius rō est q; ei⁹ pulchritudo aliorū corda meduliter penetrabat. et in eis oēs mot⁹ illicitos extinguebat. Ista puritatē nō h̄uit nec agnes nec catherina. nec alie vñgines. q; q̄uis ille nō cōcupierūt. tñ fuerūt ab alijs p̄cupite. q; ipsarū puritas non erat tāta q; aliorū corda penetraret: et in eis mot⁹ illicitos extingueret sic extinguebat puritas bēt vñginiis. Jō odo: sue puritatis assimilat̄ odori myrrhe et cedri. ut hētūr Eccl. xxiiij. Sic enī odo: myrrhe expellit uermes. et odor cedri fugat serpētes. sic et odor sue puritatis in alijs expellebat mot⁹ būtiales. C Quarto ei⁹ puritas h̄uit p̄petuitatē et p̄seruationē. Nunq; eius puritas fuit in aliquo interrupta. uñq; uel in modico diminuta nūq; aliquo tpe interpolata. s; semp fuit augmentata semp reno uata. imo totaliter ultimata. Hiero⁹ in fmo. de assū. Iure maria sole p̄hibet amicta q; luci illi īmarces sibili videt īmersa. neq; sumatiz tāgi s; opiri magis et circūsūdi et tāq; ipso igne p̄cludi. Cf. xj.

P rōne sui p̄turiētis. nec rōne plis. nec rōne legis. nec rōne mysterij siue significatiōis. C Prōo nō idigebat rōe sui. q; erat tota purissima. tota sc̄issima. tota mādissima. Sigdē sp̄rit⁹ sc̄is purificauit ei⁹ mētēs. Luē. j. Sp̄us sc̄is supueniet in te. sp̄s purificauit et sc̄ificauit ei⁹ uentre. Vsi sequit. Et virtus altissimi obūbrabit tibi. P̄ purificauit ei⁹ mētē. ps. Sc̄ificauit tabernaculum suū altissim⁹. C Secundo nō idigebat rōne plis. q; in filio nulla fuit impuritas. s; oīmoda sc̄itas. In ipso qdē fuit triplex natura. s. aīa lucida. deltas uera. caro īmaculata. Sap. vii. Lādor est lucis eterne. q̄tū ad p̄nū. s. quo ad aīaz lucidā. Et spe-

culū sine macula q̄tū ad carnē īmaculatā. imago beatitatis dei. q̄tū ad deitatem uerā fūm quā fili⁹ dei est imago dei. Col. i. Qui est imago dei īvisibilis. Qd aut̄ nō idigeret purificatiōe rōne plis patet. qm̄ uas plenū ameno: flore repletū. et balsamo per susum solari radio. nullā ex his īmūditiā h̄bit sed efficiēt magis purū. magis odoriferū. et magis lucidū. Xps enī est flos amenus quo ad carnē. Cantic. ij. Ego flos cāpi. Est balsamū odoriferuz quo ad aīaz. Eccl. xxiiij. c⁹. Quasi balsamū nō mīrtuz odo: meus. Et est splēdor pīnus quo ad deitatem uerā. Heb. i. Qui cū sit splēdor glie et figura substatiae ei⁹ et c̄. Virgo igit̄ bta et quo portauit flores cā amenū h̄uit maiore puritatē mīditie. Ex eo q; h̄uit balsamū tā odoriferū h̄uit maiore redolētiaz ḡfē. Ex eo q; splēdorē diuinū h̄uit maiore lucē sa pietie. C Tertio nō idigebat purificatiōe rōne legis. Ler enī purificationis tria supponebat. s. fractionē. Jō dirit. Mulier que sonat seruus fractio nē. Supponit etiā seminuz cōmīxtionē. Ideo dī. Que suscep̄to semine. Tertio supponit assimilationē. ut. s. filius sic similis pentib⁹ in natura. Et sō dicit. Peperit masculū. Ista aut̄ tria in vñgine penit⁹ nō fuerūt. Nā in ea nulla fuit fractio s; p̄pe tua illibatio. q; fuit vñgo ante partū in partu et post partū. Dicūt tñ heretici q; vñgo bta non fuit virgo post partū. s; filios h̄uit de ioseph qui frēs xp̄i uocant. Ad qd̄ rūdet Hiero⁹ cōtra claudiū dices. q; in scriptura frēs quatuor modis dicunt̄. s. natura ut esau et iacob. gēte ut oēs iudei. Cognitione ut abrahā et loth. Affectu qui in duos scindit in spālē. et sic oēs xp̄iani dicunt̄ frēs. et cōem. et sic oēs dicunt̄ frēs. q; sunt ex uno p̄fe. Ibi nō fuit seminuz cōmīxtio. q; nō p̄cepit ex seminū cōmīxtioe s; mystico spiramine. Her. in fīmone de purificatione. Putas enī q; dicturus moyses mulierē que p̄perisset filiū īmūdā esse nō timuerit sup matrem dei blasphemiam interrogare. Et idcirco p̄misit suscep̄to semine. Alioq; si nō p̄iturā fūdisset sine semine vñgine. que necessitas erat de suscep̄to facere mētionē. Dat et itaq; q; ler matrē dñi nō icludit que nō suscep̄to semie pepit filiū. tertio nō fuit in filio tñ sc̄i assimilatio nature humane. s; etiā ibi fuit sublimitas dīne nature. Virgo enī pepit filiū et sibi simile q̄tū ad nāz hūanā. et sibi dissimile q̄tū ad nāz dīnā. C Quarto nō idigebat purificatione rōne mysterij siue significatiōis. Ler enim p̄cepit ut puer die. xl. et puella. lxxx. ut sepi⁹ igrediuntur corpus suū in utero formatū qd̄ est tēplū sp̄si⁹ oīe. Duplicit aut̄ de dies semie ex eo q; hō vñū tñ p̄fī cōmissit. semina duo. q; superbiuit et fructū uerūt̄ comedit. Quia superbiuit hūiliata est s; viri

dño. Quia fructum ueritatis comedit. purita est in fructu suo. ut. s. in dolore pietat filios. Vir autem peccauit in uno. q. s. fructus comedit. et iō in acquerendo sibi cibū punitur sicut quā sibi de dixit. In sudore velutus tui uesceris pane tuo. Sic igit mulier duplicita pena et hō una punitur est extra uterū. Sic in utero hō una pena punif. ut. s. xl. dieb. sit sine alia. Mulier autē duplicita pena. ut duplo corpus ei sit sine alia. Istud autē m̄ysterium in Christi corpe nō habuit locū. q. alia in corpus Christi nō est ingressa. xl. die. s. q. vgo p̄sensit statim in illā opatiōe sp̄us sc̄i corpus organizatum fuit. et de alia de novo creatā illi corpori isudit. et utrūq; sue dīnitati vniuit. et iō mor p̄secutus deus et p̄fectus hō extitit. Greg. Annūcian te angelo et sp̄u sc̄i adueniēte moribū in utero. mor intrat uerbū carnē.

Purificari uoluit b̄ta maria pp̄t exēplū. documētū. et sacramētū. **C**redo pp̄t exēplū q. dedit nobis exēplū hūilitatis. paupertatis. et coitatis. Hūilitas autē aliquā appetit in fomone. aliquā in corde. aliquā in hūilli pueratione. aliquā in humiliōe. Ista quadruplicē hūilitatē hūit maria. Nā ante p̄ceptū ostendit hūilitatē oris. cū dixit. Ecce ancilla dñi. Post p̄ceptū manifestavit hūilitatē cordis ad quā de sp̄aliter respicit. Unū ipsa dixit. Resperit hūiliatē ancille sue. In p̄tu ostendit hūilitatē puerationis. q. fuit ibi hūiliter puerata. Nō enī pro se uel pro filio hūit thalamū pictū. nec lectū eburnē. nec culicis molitiē. nec pectoritate pānoꝝ. pro seruētib̄ hūit bouē et asinū. Hūilitatē vō opis ostendit post partū. q. s. par turtrum aut duos pullos colubarū deo obtulit. Ista autē erat oblatio pauperū atq; hūiliū. **C**redo ostendit exemplū paupertatis. Vbiq; enī regina celi fuavit paupertatē. s. in suo piugno. q. nō fuit despōsata impatoris s; fabio paupi. In suo puerperio. q. nō hūit copia cibōꝝ. sed penuria extremā. In suo offertorio q. obtulit oblationē pauperū. In filii nutrimento. q. sic dicit Hiro. Colo et acu acq̄rebat unde se et salvatōrem miseri nutriebat. **L**ertio ostendit exēplū coitatis. Moliuit enī esse singularis. sed cū ceteris seminis uoluit eē cōcis. Unū dicit Ber. in sermone de purificatiōe. Puras nō poterat cōmouerit animus v̄gis ac dicē. Quid opus est purificatione? Cur abstineā ab ingressu tēpli. cuius uterū nesciens virū facit est tēplū sp̄us sc̄i. Cur nō igredier tēplū. que tēplū dñm p̄pet. nihil in hoc p̄ceptu ipurū fuit. nihil illicitū. nihil purgādū. Mirū cuī p̄plex ista uenerit purgationē p̄cōꝝ facē. Vere b̄ta vgo nō habes cām nec tibi opus est purificatiōe. Sed nunq; filio tuo opus erat circuncisiōe. Esto igit iter mulieres tanq; una illarū. Nā et filiū tuus

sic est in medio puerorū. **C**redo uoluit purificatiōe pp̄t documētū. ut. s. nos purificādos eē docearet. Debem⁹ etiā purificari int̄ et extra. Intus qđ debet purificari uolūtas ab oī mala affectiōe. p̄s. Exercitabat et scopebā sp̄i meū. Intentionē ab cī duplicitate. Jo. xiii. Purificate corda uīra tē. Rōnē ab oī pturbationē. Sic enī in aq; turbida imago nō lucet. sic et rō turbata nō videt uerū. Prouer. xv. Ausē rubiginē de argēto. i. pturbationem ab aio. et egrediet uas purissimū. i. rō erit clara et pura. Ezech. xlii. Purissimas reddam aquas eius. Tūc de purissimā aquā reddit. q. nō rōne turbates clarā et pacificā facit. Debem⁹ etiā purificari extra cōstū ad oēs sensus exteriores corporis. Mas debent purgari oculi ab oī illicita visiōe. p̄s. Averte oculos meos ne videat uanitatem. Aures a detractiōe. Eccl. xviii. Sep̄l aures tuas spinis. et noli audire liguā nequā. Os a preua locutiōe. Eph. iii. Mis̄mo malus et ore uīro nō pcedat. Men⁹ ab illicita opatiōe. p̄s. Lauabo iter inocētes manus meas. Odoratū a lasciuia odoratiōe. Amos. vi. Optimo vnguēto delibuti. et nihil cōpatiebant sup contritione ioseph. Ista autē oīa sunt purgāda et negligētia et torpore. Eccl. vi. De negligētia purgāte cū paucis. **C** Tertio uoluit purificari pp̄t sacramētū. Illa enī oblatio quā faciebat puerpa tēplū dei ingressura erat sacramentalis et figurativa. Por tabat enī secū agnū. uel si erat paup par turtrum aut duos pullos colubarū. B̄ta autē vgo nō obtulit agnū siue q. paup erat. siue q. uerū agnū offerebat. Qui igit vult irrate in tēplū celeste eponet et intret aut per vitā actiūā. aut per p̄eplatiūā. Illi igit agnū offerūt et celeste tēplū īgrediunt̄ qui scrūat̄ inoceūtā baptismale. p̄s. Ego autē in inoccētia mea īgressus sum. Illi offerūt turtrē que est avis solitaria et uaga. qui sequunt̄ vitā p̄eplatiūā. Illi offerūt colubā que gregatim uolat qui sectant̄ vitā actiūā. Ultraq; autē quis bīna ponit et utrūq; gemitū pro cām h̄e dignoscit. q. vita p̄eplatiūā debet h̄e duplicitē oculū. Unū quo p̄temple celestis ad desiderādū. aliū quo rideat frenā ad despiciēdū. Silēt et actius debet h̄e duplicitē actū. Unū erga se ad sui correctionē. aliū erga primū ad ipsi edificationē. Ultraq; autē vita debet h̄e duplicitē gemitū. Nā p̄eplatiūā debet h̄e gemitū amoris qui fit pro desiderio celestis p̄s. et gemitū deuotiois q. fit p̄o cōsideratiōe passionis dñice. Silēt actius debet h̄e duplicitē gemitū. Unū est gemit cōpūctiois p̄o peccatis p̄p̄ijs. aliū cōpassiois p̄o p̄ctis et miserijs alienis. **C** Sermo. i. Uesuit deū maria et inuenire meruit. eo q. ipm q̄s uuit suo loco. et tpe. et mō. **C** Prio

enim quesivit suo tempore, s. tempore gratie. et ideo inuenire meruit gratias dei. et per consequens ipsum deum. Ideo dixit sibi angelus. Inuenisti gratias apud deum. Hoc significatum est Luce.ii. Abi dicteur q. post triduum iuenerit in templo filium. ¶ Psalmus dies fuit tempus ante legem. et tunc non poterat inueniri. An dicit unus ex eis Ero.iii. Obsecro domine mitte quem missorius es. ¶ Secunda dies fuit tempus sub lege. et tunc etiam non poterat inueniri. An dicebat unus ex eis Ysa.lviii. Utinam dispereres celos et descenderes. ¶ Tertia dies fuit tempus gratiae. et in ista die si quis de facili inuenit. Iohannes dicit Ysa.lv. Querite dominum dum inueniri potest. ¶ Secunda quiescit eius in suo loco. Sed non ad quod Christus in tribus locis fuit quiesitus. s. in sepulchro a pastori. In templo a parentibus. In sepulchro a scis mulieribus. Pastoribus quodam dictum fuit per angelum Lu.ij. Inuenietis sancte in psepio positum panis iuolutum. Abi non ad quod Christus inuenit in habilitate. sed dicit. Inuenietis sancte. Inuenit in paupertate. sed dicit. Panis iuolutum. Inuenit in carnis asperitate. sed dicit. Positum in sepulchro. In his tribus locis maria deum quiescit et inuenit. s. in habilitate s. qui se ancilla noinquit. In paupertate qui olla trenas precepit. Et in carnis maceratio seu asperitate qui habitat deuouit. Hoies autem madani ecclera deus querunt uolunt in delitiis. divitiis. et honoribus. sed ibi non inuenit. Job.xviii. Non inuenit in terra sua uiter viuentium. s. carnalium. Abylus dicit. Non est mecum. s. humana cupiditas qui non habet fundum. qui sic dicit Eccl. v. Amarus non impedit pecunia. Et mare loquitur. Non est mecum. s. seruens sapientia. Sapientia enim ad istar matris semper tumet. semper fervet. semper est in motu tribulationum et turbationum. Ysa.lvii. Implici quiescit matre seruens quod gescere non potest. ¶ Secunda Christus fuit quiescens in templo a parentibus. An dicit ei misericordia. Ecce per tuus et ego dolentes querebamur te. Primo enim quiescerunt apud se ipsos et non inuenerunt. Postmodum quiescerunt iter cognatos et notos. nec ibi sicut inuenerunt. deinde quiescerunt in comitatu. nec tandem ibi inuenerunt. Ultimo quiescerunt in templo et tandem ibi inuenerunt. ¶ Est enim quadruplices amor. s. pauperrimus. mundanus. domesticus. et diuinus. Non potuerunt igitur seipso inuenire eum. qui non inuenit in amore proprio sive pauperrimo. cum ille amor sit piculosus. s. Tim. iii. Erunt hoies seipso amantes. ¶ Secunda non inuenit in comitatu hominem mundanorum. qui non inuenit in amore mundano. Jo. xliii. Spiritus ueritatis quem mundus non potest recipere. ¶ Tertio non inuenit inter cognatos et notos. quia non est in amore domestico. s. in amore parentum. Pet. Quod o bone Iesu iter cognatos meos te inueniam. qui inter tuos cognatos minime es inuenitus. Inuenierunt autem ipsum in templo deum. s. in amore spiritus

et diuino. Iohannes. Siquis diligit me sermonem meum servabit. De his quatuor amorphibus dicit Luce. xliii. Siquis uenit ad me et non odit patrem suum aut matrem. hoc resertur ad amores domesticos. Adhuc autem et animas suam. hoc resertur ad amorem priuatam. Et qui non batulat crucem suam. hoc resertur ad amorem mundantem. Ille enim crucem batulat qui crucifixus est mundo et mundus sibi. Et uenit post me. hoc resertur ad amorem spiritualium et diuinorum. ¶ Tertio quiescens est in monumento a sanctis mulieribus. sed in monumento iacentem ibi minime repererunt. propter hoc virginem beatam eius eis ire noluit sive propter dolorum quem habuisset in videndo sepulchrum. sive propter dolorum quem incurrerat totiens percutiendo pectus suum. quia pro certo sciebat resurrexisse filium gloriosum et immortalitatem induitum. ¶ Secundum enim est quod Christus post resurrectionem primo matrem apparuerit. Et hoc ostendi potest primo per auctoritatem sedulij qui dicit. Semper virgo manens hunc se visibus astans luce palam dominus prius obtulit. Secundo per romane ecclesie antiquam consuetudinem. quia romanus pontifer in die pasche ad sanctam mariam maiorem primas stationes facit. per hoc inueniens beate marie factam suisse primam apparitionem. Tertio per quandam moral rationem. Christus enim precepit ut patrem et matrem honoraremus. Sed quod ter ipse matrem honorasset si prius erranteos de sua resurrectione letificasset et matrem desolate ultimo appuisset. ¶ Tertio quiescens enim debito modo. Modus autem querendis dionysium triplex est. ¶ Primum est per sensibilium manuductionem. Et iste est pulchritudini incipientium. de quo dicit Roff. i. Inuisibilitas dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspicuntur. Sap. xlii. A magnitudine enim spei et creature cognoscibiliter poterit homo creator videtur. ¶ Secundus modus est per intellectualium operationes. Et iste modus est magis projectorum et proficienciarum. qui reliquerunt sensibilia et visibilia et conuertunt se ad intellectualia et tales deum inueniunt. Prover. viii. Qui vigilauerint ad me inuenient me. ¶ Tertius modus est per immmediatam unionem. Et iste modus est perfectorum qui relinquunt sensibilia et intellectualia et immediate ad diuina ascendunt. et deiformes effecti immediatamente deo se ueniunt. Et istum modum querendi deum habuit beata virgo. Deus enim est ignis sol et amor. Beata autem uero in igne sustinuta. Dicit enim Chrysostomus. Ut enim ferrum missum in igne fortis est ignis. sic paulus igne charitatis successus totus effectus est charitas. Si ergo hoc dicit de paulo

multo fortius hoc dici pot de maria. Intatu etiam
fuit sole dino plustrata q sole fuit amicta. Apoc.
xiij. Mulier amicta sole. Intatu fuit amore diui-
no repleta q tota fuit amore liqfacta. Lass. v. Alii
mea liqfacta est ut dilect' locut' est. C Ser. ii.

Aleret interioris hois et uacatione metis
q semp maria virgo dilerit. et iō in thalamo
suo clauso ostio morabat. Et sicut dicit
Ber. nō est credēdū q angelus aptū ostiū suene-
rit. sed subtilitate sue nature clauso ostio intricerit.
Volut autē vgo brā tumult' fugere et sibi uacare
multis de causis. C Primo ut ofones suas secu-
tius deo effunderet. C Secdo ut castitatē suā cau-
tius custodiret. Isteas duas rōnes assignat Ber.
sup Missus est dices. Ingressus est angelus se-
cretariū pudici cubiculi ubi illa clauso ostio ora-
bat in abscondito. q: nimis sibi in pposito erat frē
quētias hoium fugē. colloqa vitare. ne uel orātis
silētiū turbaret. uel p̄tmētis costitas turbaretur.
C Tertio desiderauit qetē metis hēre ad suscipiē-
dā ḡfaz sp̄ns sc̄i se humiliādo. q: sicut dī Ysa. lvi
Sup quē regescet sp̄ns meus nisi sup humiliē et
getū. Hinc est q apli receperūt sp̄nū sc̄i seden-
tes. i. a curis secularib' gescētes. Hinc est q etiam
filii isrl' māna recipi nō potuerūt q̄diu fuerūt in
egyptō. uel q̄diu hñēt farinā egypti et donec trā-
sierūt mare egypti. Ille est in egyptō qui adhuc ē
cū p̄tō. Ille hñēt farinā egypti. qui adhuc hñēt oc-
casiones p̄tō. Ille nōdū itravit mare egypti. qui
adhuc p̄misit curis mūdi. Quia igit̄ brā vgo perse-
cta qetē hñēt iō sp̄ns sc̄ūs in ea p̄fecte reguit. In q
busdā enī nullo mō regescit. In qbusdā enī rege-
scit sed nō p̄fecte. In qbusdā vō regescit. sed p̄fe-
cte. Nā in p̄tōrib' nō regescit. q: ibi est pugna cō-
tinua. In sc̄is p̄egrinātib' regescit semiplena. q:
in eis est reges semiplena. In sc̄is vō triūphātib'
est reges plena. et iō in eis p̄fecte regescit. Et q:
in brā maria fuit reges p̄fecta. q: caro sp̄ni nō resistē-
bat. sed ipsa sensualitas totalē rōni obediebat. Ideo
sp̄ns sc̄ūs in ea p̄fecte regescet. Legit̄ Ben. viij.
q: noe trib' viciō emisit colubā. In p̄ma vice nō
reguit. q: loca paludosa iuenit. In sedā vice rege-
uit sed nō p̄fecte. q: ad archā rediit. In tertia vi-
ce p̄fecte reguit. et ideo ad archā ultra nō rediit.
per qd̄ dāt intelligi q loca paludosa. i. imūda sp̄ns
sc̄ūs fugit. In cordib' vō sc̄oy p̄egrinātib' nō p̄-
fecte regescit. In cordib' vō sc̄oy triūphātū regescit.
et p̄fecte regescit. q: in eis nullā carnis repugnatiāz
iuenit. Caro enī sp̄ni nō repugnabat. nec aliquos
inordinatos mot' emittebat sed penitus obediēs
erat. C Quarto uacationē et qetē dilerit. ut sensus
suos mūdos custodiret. qui qdem ex p̄uersatione

mūd̄ nō sepe corrūpunt. Seneca. Quotēs cuī
hoib' hñāt. totiēs minus hoierediti. Legit̄ in vi-
tis patrū. q arsenius dei orauit q̄liter posset sal-
uari. Venit ad eū uor dices. Arseni vis saluari. fu-
ge hoies. tace. et gesce. Hā qdē vgo in seruūto dei
sensus suos mācipatura erat. et iō eos mūdos sua-
re uolebat. Nā oculos uoluit suare mūdos. cuī q
bus deū vidē debebat. aures cuī qbus deū loquē-
tē audire debebat. Mares cuī qb' debebat odorem
xpi sentire. Os cuī quo deo ore log' debebat. Ma-
nuis cuī qbus debebat gestare dei. Et ideo turbas
hoium fugiebat. et in thalamo suo clausa manebat
ut sensus suos mūdos custodiret. C Quinto
uacationē et quietē dilerit ut diuinās cōsolationes
recipet. que non recipiunt in tumultu multitudi-
nis. sed in solitudine metis. C see. ii. Ducā eam in
solitudinē. et ibi loquar ad cor eius. Cōsolationes
enim diuine nō infundunt in curis humanis. sed
in solitudine. i. in qete metis. Legit̄. iii. Re. xxvij.
q: q̄diu helyas fuit in solitudine laute a dño pa-
scet. q: mittebat sibi singulis dieb' panes et can-
nes et bibebat de torrēte. Postq: aut̄ solitudinē de-
seruit et ad clauitatem se trāstulit vir bucellam panis
habere potuit. q: quādo homo est in metis quiete
pascit diuina cōsolatione. Cum vō tu multū patet
vir modicā p̄solutionē habere meret. Ut rūtamē
in isto facto helye ostendit q cōsolationes sanctorū
habēt imp̄fectionē. admixtionē. et interruptionē.
¶ Habēt quidē imp̄fectionē. qd̄ nota per hoc q
non pascet in meridie. sed tisi mane et uespere.
In mane quidē et uespere est lux et calor. sed in qua-
dā imp̄fectione. per qd̄ nota q: sc̄i viri hñt in pre-
senti dei cognitionē et amorē sed imp̄fecte. In fu-
turo aut̄ habebūt dei p̄fectā cognitionē et perfectū
amorē. Ideo sp̄ska petit Lass. i. Indica mihi ubi
pascas ubi cubes in meridie. ¶ Secundo habēt ad
mixtionē. q: sepe saltim aliquibus uenialibus admi-
scet. qd̄ nota per hoc q: ls helyas haberet delica-
tum cibū. tamē habebat insipidū potū. q: bibebat
de torrēte aquā. Ysa. i. Uinū tuū mirtūz est aqua.
¶ Tertio habēt interruptionē. q: deus ab eis sepe
subtrahit. et hoc ut seruētius querat. et cautius cu-
stodiat. et hoc signat per hoc q: illa talis refection
ab helya fuit sublata. In virgine qdē maria ista
tali locum nō habēt q: diuine cōsolationes in ea
semp p̄fecte fuerūt. semp imp̄mitte. et semp p̄pe-
tue. Ideo enim aliq̄s cōsolationes perdūt. aut q:
sp̄nū sanctū ertinguūt. Unde aplu monet. j.
Thessal. v. Sp̄nū nolite ertinguē. aut q: ipsum
cōristat. Eph. iiiij. Nolite contristare sp̄nū sanctū
dei in quo signati esis. aut q: sp̄ni sancto resiste-
rūt. Actuū. viij. Dura cruce et icircūcisi cordib'

Sermo

¶ quib' uos semp spū scō restitistis. Etinguitur aut spū scō per mortale petri. Contristat p multiplicationē uenialitū. resistit sibi per inordiatū sensualitatis appetitū. H̄z in b̄a v̄gine nihil suit ext̄ guēs. q̄ nullū vñq̄ cōmisit petri. nuncq̄ aliquenitalia p̄petravit nihil resistēs q̄ de carne sua nūq̄ aliq̄ mot' illicit' pullulavit. Et iō nūq̄ spū scō sc̄isti seu spūales p̄solatiōes amittē potuit. ¶. iii.

¶ q̄ q̄ virū nō cognosco. Inter agelū t̄ v̄gi nē glōsā q̄si qdā dialogus fact' suit. Mā v̄go interrogauit t̄ modū regrit. Angelus modū exponit. Virgo p̄sentit. t̄ p̄sentis ut sic fiat rogat t̄ peti. ¶ Primo ergo v̄go interrogat t̄ modū requirit. Interrogauit z̄charias angelū t̄ punctus fuit. Interrogauit maria t̄ laudata fuit. Hui' rōnē affixat petrus rauēnas dicēs. Ille pectoꝝ cognitor nō v̄ba sed corda fuidit. nō qd qſq̄ dixerit s̄ qd senserit idicauit. Erat enī interrogatiū v̄lli missis causa sp̄es per diuersa. Hec p̄tra nām credidit. ille pro natura dubitauit. Hec integrē ordinē rei regrit. ille q̄ de fieri lubet fieri nō posse p̄scribit. Ille ipellētib' erēplis ad fidē nō accedit. Hec ad fidē sine erēplo p̄currit. Hec mirat de p̄tu v̄gnali. Hic disputat de p̄ceptu piugali. Et sic patet q̄ virgo nō dubitauit de facto. sed tr̄si req̄sivit de mō. Ber. sup missus est. Mō dubitat v̄go de sacro. s̄ modū q̄rit t̄ ordinē. Mō enī q̄rit an fiat: sed quō. Amb. sup lucā. Mō de effectu v̄go dubitauit: s̄ effect' q̄litatē inq̄sivit. Non ergo fidē renuit nō offīni recusauit: s̄ accōmodauit affectū t̄ spōpōdit obsequiū dicēs. Quō fiet istud t̄c. ¶ T̄rib' enī modis p̄t alīq̄ mulier filiū gnāre. Aut spūa liter sic fit in baptismo uel in pueris ad fidē iux illid. i. Coꝝ. iiiij. Mā in xp̄o ieu per euangeliū ego uos genui. aut nālī sic de muliere t̄ viro. aut sup nālī. s̄. opante spū scō. Quō ergo fiet istud angele dei. i. quō intelligis tu q̄ istud filiū debeā gnāre. Si dicas spūalī. s̄. q̄ erit fili' me' spūalis magnū qdē erit talē filiū spūalē h̄e. s̄ t̄n ad me nihil p̄tnebit. q̄ de mea s̄ba nihil h̄ebit. Si v̄o nālī intelligis. s̄. q̄ ip̄m nālī gnābo. t̄ q̄ uolūtas dei sit q̄ de ioseph spōso meo debeā gnāre eum. gaudēbo qdē de tā nobili ple. s̄ t̄n tolebo de p̄dita v̄gitate. Si aut̄ intelligis q̄ supnālī t̄ dīna v̄tute gnābo. gaudēbo qdē de ple tā magnifica. t̄ de v̄gitate cōseruata. Ber. sup missus est. Enī dñs testis p̄scie mee sciat uotū eē ancille sue virū nō cognoscere. qua lege quo ordine placebit sibi ut illud faciam. Si op̄o tebit me frāgē uotū ut talē filiū paria. t̄ de filio gaudēbo. t̄ tolebo de p̄posito: fiat t̄n uolūtas eius. Si aut̄ p̄cipias virgo. t̄ paria virgo q̄

III

lv

utiq̄ si sibi placuerit ei ip̄ossible nō erit. tūc uere sciā q̄ dñs resperit h̄uilitatē ancille sue. Et iō angelus sibi modū exposuit. s. q̄ nō spūalī nec nālī s̄ supnālī t̄ mirabilī filiū gnābis dicens. Spū scō su pueniet in te hoc est p̄cipes nō h̄uano semine s̄ mystico spiramine. q̄ spū scō in te de scēdet. t̄ de tua carne virginea accipiet. t̄ corpus suū sua virtute p̄ficit. Et q̄si virgo posset dicere quō ipsa cū sit pura creatura posset lucē diuinam que est inaccessibilis sustinē. angelus sublōrit. Et virtus altissimi obvibrabit tibi. Deus qdē ignis inextinguibilis est. Est etiā lux inaccessibilis. i. T̄bi mo. vi. Lucē h̄icat inaccessibile. Est etiā dulcedo ineffabilis. Eccl. xxliij. Spū meus sup mel dulcis t̄c. Habendo igit virgo b̄a deū in utero h̄uic ibi diuinū ignē diuinā lucē t̄ diuinā dulcedine. Si igit caro tactū modici carbonis nō p̄t sustinere. si oculus nō p̄t solē respicē. si palatum mel dulcissimū non p̄t ferre. quō pura creatura posset pati tātū camīnū diuinitatis: posset respicē in solē tā infinite claritatis: posset sustinē suavitatem tā infinite dulcedis. p̄culdubio nō potuisset: nisi virtus altissimi sibi obvibrasset. Et iō dicit angelus. Et virt' altissimi obvibrabit tibi. Ignis enim inextinguibilis t̄ diuin' se sibi obvibravit. q̄i inter se t̄ aliam v̄gīnis corpus assūptū posuit. t̄ sic tātū ardorē sustinē potuit. Sicut al. q̄i hoī ad ignē uehemētissimū existēti. q̄ iter se t̄ ignē aliqd mediuz ponit. t̄ sic calorē ignis sustinē p̄t. Sili lux diuina sibi obvibravit. q̄i ipsa lux teste. i. carni terrēne se vniuit. Mā testā siue laternā creauit. q̄i corpus suū in utero virginis fecit. t̄ tūc laternā ieravit q̄i ipsam carnē sibi vniuit. t̄ sic v̄go que nō potuisset vidē diuinā lucē in sui cēntia vidi postea ipsaz in laterna. Ber. Quia de spū est. t̄ nos vmbra corporis sui. tēperavit se nobis ut per obiectū vnitē carnis videamus verbū in carne. solē in nube. lumen in testa. cereū in laterna. Sili dulcedo diuina obvibravit q̄i tātā dulcedinē exteriori carne uelauit. t̄ sic eam sustinere potuit. sicut accidit alicui hoī h̄uītī boltū dulcissimū in ore qui eius tātā dulcedinē tēperat atq̄ uelat. Sili igit virtus altissimi obvibravit sibi q̄i ignis diuinus corpus medium posuit. t̄ lux ineffabilis testā ieravit. t̄ dulcedo tāz mirabilis se uelauit. Et sic patet q̄ tota fuit inflata in qua habitauit ignis inextinguibilitas. tota illuminata in qua habitauit lux inaccessibilis tota plena dulcedie melliflua. in q̄ habitauit dulcedo ineffabilis. Lūc maria p̄sensit h̄uilit dicēs. Ecce ancilla dñi. Mō enī filius in ea uenisset nisi ipsa p̄t p̄sensū p̄buisset. Unū dicit Ber. Ex ore tuo virgo b̄a p̄det cōsolatio misericordia. redēptio capiūt.

Sermon

libato dāmatoꝝ. salus densis miseris filioꝝ adā. Nō est autē credēdū q̄ iſa uerba ista rude, p̄tulerit. sed q̄ iſa in terra genua flixerit. errā oscula ta fuit oculos & manus ad celū leuauit. & pre n̄mio gaudio lachrymas p̄tinē nō potuit. & tūc cū magno cordis desiderio exclamauit. Ecce ancilla dñi. Istud aduerbiū Ecce aliquā facit demonstratiōne ad oculū sicut ibi Jo.i. Ecce agn̄ dei. Aliqū ad intellectū sicut ibi Ysa.vii. Ecce virgo cōcī piet. Nō enim siebat demonstratio ad oculū. quia nōdū nata erat bēta virgo. sed siebat demonstratio ad intellectū. Aliqū vō demōstrat affectū sic hēcur Joā.iii. qū. s. iudiciū dixerūt de r̄po qui sup lazari lachrymat' fuit. Ecce quō amabatēt. An̄ igit̄ vir go dixit Ecce ancilla dñi. pōt eē demonstratio ad oculū. ut sit sensus. Ecce p̄sens est. p̄mpta & p̄sta ancilla dei ad obediēdū. Uel pōt fieri demonstratio ad intellectū. Quesum a te modū p̄cipiēdi & ex posuisti. Et ecce ancilla dñi. Modū ipm intellexit q. s. nō nālīt sed supnālīt p̄cipe debeā. Uel pōt demōstrare affectū ut sit sensus. Ecce ancilla dñi offer deo suū desideriū & affectū. & tō ipm meum affectū cōpleteat per effectū. C Ultimo maria oravit ut sic ueniat sibi sicut angelus dixerat eis ait. Fiat mihi sūm vobū tuū. Istud signū est Josue.xv. ubi dī q̄ alia sedēs asino dixit p̄bi. Terrā arentē & australē dedisti mihi iūge mihi & irriguā. deditq̄ ei irriguū supius & irriguū inseri. Alia sedēs asino est virgo maria que dñabat corpi suo qui hūit terrā arētē. i. carnē ab oī amore p̄cupiscētie tescētā. & terrā australē. i. aiam astatu spūs sc̄i inflāmatā. & tū p̄cijt irriguū supius & inseri q̄n̄ dixit. Fiat mihi sūm uerbū tuū. Alibil supius deitate. ni bil inserius mortali carne. Tūc igit̄ irriguū supie rius & inserius habuit q̄n̄ in eius uero uerbum caro factum fuit. C Sermo p̄imus.

r Egina celi est v̄go maria de qua dī sū p̄s. Astitit regina a deitris tuis. Cōmendaē autē regina ista a p̄pha in psalmo isto a ser p̄rogati vis. C Palmo a p̄rogatiua excellētis pulchritudi nis cū dī. Ois glia cī filie regis. Nō enim curauit de pulchritudine faciei exterioris. q̄ sicut dī p̄rouer. ult̄ Falar ḡfa & uana pulchritudo. s̄z cu rauit de pulchritudie faciei interioris. Ideo dixit. Ois glia eius filie regis ab intus. Pulchritudo autē faciei sicut dicit Auḡ in li. de tri. et q̄n̄ ipsa facies est decēter colorata. hilariter affecta & bñ p̄portionata. Charitas autē facit aiāz coloratā. q̄ si gnaf per aurū. Finalis vō p̄seuerātia fac̄ aiāz bñ letā. Lū magn̄ enī letitia aia de mūdo recedit. q̄n̄ usq̄ ad finē in bona optib̄ p̄seuerauit. Jō dī Ysa.lv. In letitia egredim̄. Diuersitas autē v̄tu-

tū fac̄ aiam bñ p̄portionatā. q̄n̄. s. ad magnitudinē vni v̄tutis sequit̄ magnitudo alteri v̄tutis. Ista tria ī btā maria fuerūt que facie cī aie pulch̄a sece rūt. Jō subdit. In simbris aureis &c. Ipsa hūit finalē p̄seuerātia que nota p̄ simbriā que est finis uestimenti. Hūit etiā charitatē qđ nota p̄ hoc q̄ ista simbria dī suisse aurea. Proportionalitas autē signaf ex hoc q̄ dī. Circūdata varietate. i. virtutū diuersitate. Nā in ea magnitudini f̄ dei respondebat magnitudo spei. Magnitudini spei respondebat magnitudo charitatis. Istras quatuor v̄tutes p̄portionates hūit v̄go maria. Nā hūi magnā fidē. Zu. i. Btā que credidisi &c. Magnā sp̄e. Eccl̄.xliii. Ego mī pulchre dilectionis &c. Magnā cha ritatē int̄cū q̄ p̄ nimia charitate laguebat. Can tic. v. Nūciate dilectio meo quis amore languco. Magna & fortia opa. Prouer. ult̄. Manuꝝ suam misit ad fortia. C Sedo cōmēdat ista regina a ue stū p̄ciositate cū dī. Astitit regina a deitris tuis in uestitu deaurato. Que uestimenta sc̄ell gunf aut prout ea hūit in mūdo. aut put ea habet in celo. Nam in mūdo existens habuit uestimentū deauratū. i. corpus incorruptū & illi atū m. animā vō habuit circūdatā uaricatā. i. omniū virtutū diuersit̄ te. Eccl̄.xliii. In me omnis ḡfa vite & ueritatis. in me omnis sp̄e vite & virtutis. Uel pos sunt intelligi illa uestimenta put ea habet in celo nunc. Habet uestimentū deauratū. i. corpus glo ria imortalitatis induitū. Et est circundata uari etate. i. omniū sanctorū vniuersitate. qui eam circū dant. uenerant & laudāt. Ideo significata est per cortinā tabernaculi. que sicut dicit glo. sop istum psalmū. erat concta de quatuor coloribus. i. de bysso retorta. & coeco bistrincto. hiacintho & purpura. Per byssum intelligif candor & castitas vir ginū. que fuit retorta. quia habuerūt munditiā in mente & corpore. per coecum qui est coloris ru bei intelligif ordo martyru. qui fuerunt sanguine & coeco bistrincti. quia sanguine p̄prio fuerunt tincti in corpore & sanguine christi in mente. Per hiacinthu. qui sicut dicit Isidorus. Uno modo dicit flos qui est ad modū viole. & habet colorem celestīnū intelligif ordo cōfessorū qui fuerunt celestes in cōuersatione iurta illud Phil. iii. Nostra cōuersatio in celis est. Per purpurā intelligif ordo apostolorū. Sicut enim purpura est uestis regalis. sic & apostoli fuerūt spūaliter uestis ch̄issi. quia suis p̄dicationibus & doctrinis eis ornauerunt. Unde dicit pater filio Ysa.xlviii. Omnibus aliis uelut ornamēto uestieris. Ista ergo cortina fdeit virgo maria cōcerta fuit hijs quatuor coloribus. i. ex hijs quatuor ordinib̄. qui oēs eis cīcū

dant uenerant et laudant. Et quoniam describēs hab
bitū regine nō faciat mētionē de corona eius. tñ
Apo. xij. sit mentio. ubi dñ q̄ in capite eius erat
corona stellarū duodecim. que fuerūt eius duo-
decim ḡe singulares. quas ponit Herod. quarūz
quatuor fluerūt in sua carne. q̄ sūt virginitatis
primiceria sine corruptione secunda. sine grauedi-
ne grauida. et sine dolore puerpera. Alio quatuor
fluerūt in eius mēte. s. deuotio credulitatis. mar-
tyriū cordis. reverentia humilitatis. magnitudo
pudoris. Alio quatuor fluerunt sibi de celo. s. q̄
sūt sc̄ificata in utero. salutata ab angelo. obūbra-
ta a spū sc̄ro. et a dei filio ipregnata. **C**uarto de-
scribit ista regina a sponsi nobilitate cum dñ. Con-
cupiscet rex decorē tuū r̄c. Quia ipse est magnē re-
uerentie. q̄ oēs adorāt euz. Quia ipse est erga spō
sam dilectionis imēse. Quia ipse rex instantiū cius
odorē dilerit. q̄ eam in sponsos accepit. et in regi-
nā eā sublimauit. instantū q̄ sicut rege absente re-
gina regnū gubernat. sic ḥgo b̄tā q̄n rex christus
per mortē se absentavit. ecclesiaz dei in illo triduo
terit. q̄ fidē illibatā seruavit. Similiter quando rex
christus ad celū ascēdit. ipsa tanq̄ regina ecclesiā
terit. q̄ totū ecclēsie et ap̄loz magistra extitit et re-
mansit. Similiter quādo rex faciē suā alicui abscon-
dit. tunc ipa regina marime misericordiā suā ostē-
dit. quādo homo ad ipsam cuz uero corde et uera
deuotione recurrit. Unde illud q̄ uane mulieres
dixerunt de luna nos exponamus de ista regina.
Biere. xliii. Sacrificauimus regine celi et libauis-
mus ei libamina. et secundus ei placētas. et tunc sa-
turati sumus panibus et bene nobis erat. malūqz
nō vidimus. Ex eo autē rēpore quo cessauimus sa-
crificare regine celi et libare ei libamina. idigem⁹
oībus. et gladio et fame p̄sumpti sumus. Debem⁹
quidē regine nostre sacrificare corpora nřa per mor-
tificationē. et libare corda liquida per quādam la-
chrymosaz cōpassionē. et offerre sibi placentas. s.
cōsciētias mūdas. et tunc ab ipsa saturabimur pa-
ne. s. interna refectione. nec videbimus malūz pe-
ne eterne. q̄ acquiremus bonus ḡe et glorie. Illi
autē qui eam nō honorāt habēt penuria ḡe et glo-
rie. p̄sumunt fame p̄solationis diuine et gladio te-
tationis diabolice. **C**uarto describit ista regi-
na ab odoris suavitate cum dñ. Myrrha et gutta
et cassia. Ubi dicit glo. hic laudat p̄pheta spon-
sus ab uore et ornatu. Sequit̄ in glossa. His autē
aromatibus odores virtutū signant. qui odores
nuptiali gaudio adhibenf ut in nuptijs fieri solet
habēt autē iste species aromaticae has p̄prietates
ut dicit glo. Myrrha enī est amara et p̄seruat car-
nes a putredine. et uermes expellit male concupi-

scentie. et sic castitas custodit. Gutta expellit oēs
inflaturas et tumores. Et ideo signat humilitatē.
que cordis duritiā curat. Cassia in aquosis locis
nascit̄ et crescit et signat pietatē. que nō nascitur in
cordibus illorum qui sunt duri et aridi. sed tñ in
cordib⁹ illoꝝ qui sunt cōpassibiles et deuoti. Iste
igit̄ tres species aromaticae. i. virtutes. s. myrrha
castitatis. gutta humilitatis. et cassia pietatis i ma-
ria fuerūt. que magnū odorē fecerūt. Nam eius ca-
stitas siue virginitas sūt odorifera angelō. Humi-
litas odorifera deo. Pictas eius sūt odorifera to-
ti mūdo. Ipse autē sp̄s aromaticae spirabat odo-
rem a uestimentis eius et domib⁹ eburneis. uestis
sūt eius aīa qua xp̄s uestit et ornat. et sūt odorifera.
q̄ sūt aromatib⁹ omniū virtutū plena. Dom⁹
autē eburnea sūt eius corpus. q̄ sūt domus xp̄i
suxta illud Eccl. xliii. Qui creauit me requieuit
in tabernaculo meo. Et sūt domus eburnea pro-
pter castitatem. q̄ elephas dñ esse animal casti et fri-
gidū. et ideo in ebore castitas designat. Iste autē
species aromaticae. s. eius castitas. humilitas. et pie-
tas spirabat odorē ab ei aīa que sūt uestis dei et
oībus aromatib⁹ virtutū sūt plena. et ab eius car-
ne que sūt domus eburnea: q̄ sūt decorata vgi-
nali mūditia. **C** Quinto describit ista regina a do-
micellā et siue adolescētularū strenuitate. Solent
enī regine domicellas siue adolescēculas habe-
re. que sibi strenue famulent et serviant. Ista igit̄
regina nostra habet tria genera famularū. **V** Du-
me sunt filii regū de quibus dñ Delectauerunt te
filie regū in honore tuo. **S**ecunde sunt filie tiri.
de quibus subdit̄. Et filie tiri in munib⁹. **T**er-
tiae vō sunt v̄gines de quib⁹ subdit̄. Adducant re-
gi v̄gines. Tres enim sunt status mulierū que
ipsi regine servant. s. bone vidue. que signant per
filias regum. q̄ ipse corpus suū in castitate et mū-
ditia bñ regū. Alio sunt piugate que signant per
filias tiri. Tirus enī iterptat angustia. et signat cō-
tingatas que multas in mūdo patiūtūt angustias
siue in sustinēdo virū q̄n est nimis austere. siue in
pariēdo filios et educādo et nutritendo eos. siue in
alijs necessariis p̄curādis. i. Coz. vii. Tribulatio-
nē carnis hēbūt huiuscemodi. Tertie sunt v̄gines
que uotū p̄petue v̄ginitatis post ipsas emiserunt.
q̄ ipa p̄o oīb⁹ emisit. Filie igit̄ regū. s. bone vidue
reginā suā delectat. q̄n se imūditia et castitate p̄ser-
uat. Filie tiri. s. bone cōjugate sibi munera offe-
runt. q̄n opib⁹ misericordie itēdūt et in suo p̄iugio or-
dinante vivūt. Virgines autē post ipsam adducunt.
q̄n ipsam i mūditia et v̄ginitate imitan̄. **C** Sexto
describit ista regina a plis secūditate cū dñ. Pro
p̄ib⁹ cuius nati sunt tibi filii. Et p̄fit ibi uocari pa-

tres ipsi priarche uel pphe, uel iudei infideles a quibus ipsa originem duxit. Et illi sunt vocari pnt virgines uel apli uel deuoti xpiani. Est ergo sensus. Pro patrib' tuis nati sunt tibi filii. I. vngines piaugia ptenetes. uel pro prib' tuis. I. ppis qui xpm ueturum pdixerunt. nati sunt tibi filii. I. apli qui xpm s' uenisse pdicauerunt. Uel pro prib' tuis. I. indeis ifidelib' qui xpm psequuntur. nati sunt tibi filii qui xpm uera fide pfitent. Segrur. Constitutes eos pncipes sup oem terram. Primi eni filii. I. vngines pncipes sup oem terram pstituuntur qm vniuersali ecclie pncipantur. Secundi filii. I. deuoti xpiani sup omnem terram pncipes pstituuntur. qm pculcatur terrena et se subleuat ad celestia appetenda. Tales enim qui sic terrena pculcatur oia possidet sicut qdā sapiens per tale reductionem ostendit dicens. Qui oia ptenit oia sub pdis hēt oib' pfit. Qui oibus fest oibus dñatur. Qui oib' dñas oia possidet. Igis qui oia contēnit oia possidet. Ideo dicit apls. ii. Cor. vi. Tancq nihil hñites et oia possidetes. C Sermo. ii.

Qui pfecta habuit vgo maria. Requievit enim in seipsa. et regescit in nobis. In se qdē ipsa regavit in hoc mundo. et more quiescit in celo. In hoc mundo vero regavit in anima et corpe. Corpe qdē. qm ipsi eius caro cum anima pugnat non habuit quicadmodū in pnti hēt cum oib'. Sal. v. Caro pcupiscit aduersus spūm. Alia vero cum deo per amore unita fuit et iō cum deo pfecte requievit. Iō dicē poterit cum pphe. In pace in idipm dormiā et regescā. C Scđo regescit mō in celo cum corpe et anima. Eccl. xxiii. In ciuitate scificata siliter regavit. Regescit ei corp' cum deo qz̄tū ad oēs sensus. Nam eius oculi regescunt in vidēdo faciem rpi. Aures ei' in audiēdo uocē rpi. Mares ei' in sentiēdo odore rpi. Os eius loquēdo ore ad os cum xpo. Man' eius in tāgēdopsonā rpi. Hinc eius anima mō pfecte in deo regescit. Nam eius intelligentia regescit in plenitudine summe ueritatis. Eius uoluntas in dulcedine summe suauitatis. Eius memoria in continuacione eternitatis. ppter ista dī de quolibet beato et multo fortius de ipsa que est btoz. brissima. Ysa. xxxiiij. Sedebit ppplus meus in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie in rege opulēta. Ipsa enī modo sedet et gescit in pulchritudine pacis quātū ad visionē et pulchritudinē summe ueritatis. in tabernaculis fiducie quātū ad securitatē eternitatis. in rege opulēta quātū ad dulcedinē summe suauitatis. C Tertio regescit in nobis. Eccl. xxiii. Et in hiis oibus regem quesivi. Premisit enim ser genera hominum in quibus regescit dicens. Hirum celi circuii sola. et profundū abyssi penetravi. et in fluctib' maris ambulaui. et in oī terra steti et in oī

pplo et in oī gēte pmatū habui. et oīum excellētū et sublimiū colla ppria virtute calcaui. Et in hiis oībus regem quesivi. Ex quibus vobis habet qm ipsa cōtēplatiuos ptnue facit desiderare celestia. Iō dī. Hirum celi circuii sola. Tūc enim girum celi circuit qm pteplatiuos celestia desiderare facit. Ipsa presumptuosos a sua psumptione reuocat faciendo eos timē tormenta eterna. Iō dī. Profundū abyssi penetravi. Tūc enim profundū abyssi penetrat qm facit ut psumptuosi penā eternā formidet. Ipsa tribulatos ad patientiam agat iter aduersa. Iō ibid. In fluctib' maris ambulaui. Tūc in fluctibus ambulat qm amaricatos ad patientie stutē reuocat. Ipsa auaros facit despice terrena. Iō dī. In oī terra steti. Tūc in cordib' terrenorum stat. qm eos ad pteptū terrenorum adiuuat. Ipsa peccatores facit supare vitia et petā. Iō dī. In omni gēte et in oī pplo pmatū habui. Peccatores dicunt gētes gētiliter viuētes siue genitales. Dicunt etiā ppli. I. depopulati. quia demones eos per diversa vitia depopulans et destruunt. Tūc enim ipsa in oī gēte pmatū tenet et pplo qm facit ut ipsi peccatores vincat et supent oē peccatum. Ipsa superbos reuocat ad humilia: iō subditur. Et oīum excellētū et sublimiū colla ppria virtute calcaui. Tūc enim excellentes et sublimes calcat. qm superbos et arrogantes ad vias humiliatis reuocat. In oibus aut supradictis sex generibus hominum sic correctis sic reuocatis ipsa regescit. Ideo subditur. Et in hiis omnibus regem quesivi. C Sermo. iii.

Os signat rpi incarnationē uel secunditatem virginis. C Primo nāq̄ signat rpi incarnationē. Ros qdē generali in aeris intersticio tēperate calido et tēperate frigido. Tria intersticia sunt celū. mundus et infernū. Xpi incarnationē nō est facta in supremo intersticio. I. in celo. qm naturā āge licā nō assumpsit. Heb. iiiij. Nusq̄ angelos apprehēdit. Nec est facta in infimo. I. in inferno. qm demones nō redemit nec eis peccat. II. Petri. ii. Deus angelis peccatis nō peccat. Sed facta est in medio. I. in mundo. qm naturā humanā assumpsit. Sal. iiiij. Misit deus filium suū factū et muliere factum sub lege. Ista autē roratio. I. incarnationis facta est ex calido et frigido. / Duo enim inducerat deū ut hō fieret. s. abundātia charitatis ex pte sui. que fuit quasi calor. Ror. v. Cōmēdat deus charitatē suā in nobis. qm cū adhuc peccatores essemus rps pro nobis mortuus est. Et miseria generalis ex parte nři. que fuit quasi frigus. ps. Propri miseri in opū et gemētū pauperū. Et tali igit calido. I. ex charitate dei. et ex tali frigido. I. gnāli missa ria generis humani facta est ista roratio. I. filii dei incarnationis. In hoc tñ deficit similitudo. qm ibi est

Sermo

tēperatus calor et tēperatū frigus. hic sō est nīmīum caloris. Eph. ii. Deus qui diues est in miseri cordia ppter nīmīā charitatē suā qua dilexit nos cū cēmus mortui peccato cōuiūficiavit nos ipso. Est etiā hic nīmīā frigus lāguoris. p̄. Nōs declinaverāt simul inutiles facti sunt. C Secūdo ros sīgē viginis secūditatē qđ ostēdit per triplicē siliū dīnē. P̄rimo q: facta est ad instar cōchē marine que ex rōre celesti generat margaritā. Nā sicut dicit yst̄. Cōcha marina certo tpe se apit et rōrē celestē recipit. et sic margaritā ita sua viscera gignit. Sic vīgo p̄sentēdo aīum suū apuit quādo dīkit. Ecce ancilla dñi. Et tūc ros sp̄us sc̄i in eā de scēdit. qui margaritā. i. xp̄m in eius utero generauit. Istā rōrationē sp̄us sc̄i et aprōnē viginis petebat ysa. dicens. Rorate celi desup et nubes pluvent fūstū. apiat terra et germinet saluatorē. C Tertio ista viginis secūdatio facta est ad instar terre que rōre celesti p̄fusa generat viridē herbā. Deut. xxxii. Fluat ut ros eloquim meū et q̄si stille sup graminā. Cui vībo alludēs ecclia ait. Descēdet in ute rūm virginis sicut ros sup gramen. Istā igit̄ terra sic rōre madefacta genuit liliū padisi. Osee. xliij. Ego q̄si ros isrl̄ germinaui q̄si liliū. Isrl̄ interpr̄et vir vidēs deū. et signat virginē mariā que fuit virilis in omni sua actione. et fuit vidēs diuinā esentia per p̄tēplationē. et germinauit liliū. i. christū candidū per innocētiā. et odoriferū per virtutū frāgratiā. C Tertio ista viginis secūdatio facta est ad instar uelleris qđ rōre plenū irrigauit areā et iple uit p̄chā ut habet Judicū. v. Istud uellus signat viginis uterū in quo fuit plenitudo totius diuinitatis ex qua plenitudine irrigata est area. i. vniuersalis ecclia. et ipleta est cōcha. i. oīum fidelis̄ cor da. Ber. Rigaturus dñs areā celesti rōre totum uelus prius insudit. redēpturus etiā genus humānuū vniuersum p̄ciū p̄culit in mariā. C Tertio ros signat sp̄us sc̄i infusionē. qui qđē in mariā se diffundēs multa bona in ea opatus est. P̄rimo enim fecit in eā cōtra estū carnallis p̄cupiscētie refrigerationē. Eccl. xliv. Ros obuiās ardori ueniēti humiliē efficiet euū. Ideo dirit sibi angelus. Et virtus altissimi obumbrabit tibi. i. ab estū oīis cōcupiscētie refrigerabit. C Secō dedit sibi sp̄ualis dulcedinis p̄gustationē. Numeri. xi. Cū descēdet sup castra ros descēdebat pariter et māna. Castra dei fuit aīus viginis marie qui sic fuit uallat et munit et nunq̄ ingredi potuit inimicus. Cū igit̄ in istud castrū descēdebat ros. i. sp̄us sc̄i rōratio de scēdebat pariter et māna. i. celestī p̄gustatio. Ipsam autē p̄gustationē habere p̄meruit propter mūditiā et puritatē quam semp̄ seruauit. Si

III

lvij

cū enīm dicit glo. sup illud verbū p̄. Quid dat iū mētis escā ipsoꝝ. et pullis cōmoꝝ inuocātibus eū. Nulli enim cōuortū qđ diu h̄nt pilos albos a p̄tēbus deserunt. et tūc celesti rōre pascunt. Quia igit̄ vīgo beata semp̄ fuit alba. i. purissima. id semper fuit celesti rōre pasta. C Tertio fecit in ipsa spiritualē erultationē. Prover. xix. Sicut ros super herbā. sic hilaritas regis. Rer enīm. i. xp̄s sibi arsisit q̄n aīum suū iuenarrabili erultatione p̄fudit. De qua erultatione ipsa dicit. Erultauit sp̄us meus in deo salutari meo. Et ista erultatio fuit sicut ros sup herbā. qđ magnā in ea fecit secūdationem operū. et refrigerationē oīum vītoꝝ. C Quarto de dīt sibi vite eternē mēssione. Dicīt enīm Salā. vi. Qui seminat in spiritu. de spiritu metet vitā eterna. Et q̄si ista in sp̄u seminavit. ideo vitā eternam messuit. Istā autē mēssione nō habuit a se sed a rōre celesti. ideo poterat dicē cū Job. xxii. Ros morabit in mēssione mea. C Quinto dedit sibi totius vite p̄fectionē. que qđē p̄sistit in orādo et p̄tēplādo. In huius figurā dī Ben. xxvij. In pinguedine terre et in rōre celi desup erit bñdictio tua. In ipsa etiā fuit ros celestis. i. celestī donoꝝ magna auditas. In ipsa etiā fuit pinguedo terre. i. operum misericordie magna secūditas. que dicīt pinguedo terre qđ ipsa opera misericordie fūt tūc in terra et nō in celo. Et in istis duobus p̄sistit vite p̄fectori. s. in faciendo misericordie opera. et in desiderando ce lestia.

C Sermo. iiij.

Osa dicīt vīgo maria put ipsa dicit Eccl. xliij. Quasi plātatio rose in hierico. Hie rōco interpr̄et luna. et signat eccliam mīlitatē in qua ad modum lune qđ diu est in p̄fici vita multos habet defectū. In hac igit̄ hierico. i. in ecclia militati ipsa est plātata. qđ ipsa iter nos et deum est media p̄stituta. Rosa autem p̄tē p̄siderari quātū ad sui q̄litatē. amenitatē. et virtutē. Qualitas autē eius p̄tē eē q̄drupler. C Una est qđ rosa calida est et frigida. Est enim frigida in solis. et calida in semine. Ita qđ passiones calidas sanat frigiditate foliorū. et passiones frigidas sanat caliditate seminū. C Secōa est qđ rosa est aquosa et tota rorida. i. rōre plena. Ros autē intra latēs erutis calore solis vel ignis. C Tertia est qđ rosa quāto plus cōterit tanto maior odor sentit. C Quartā est qđ rosa de spinis nascit. sed cū naturā spinarū nō imitat. C Propter ista q̄tuor virgo vīgo rose assimilatur. Quidā enim sunt frigidū in amore dei. Ipsas passionē frigidā ipsa sanat dū eōꝝ corda ad amorem dei inflāmat. Ideo dī Prover. ult̄. Nō timebit domū sue a frigoribus niuiū. oīes domestici eius uectiti duplicitibꝝ. Frigus niuis est frigiditas mē-

b

tis. Sed p̄tra istud strigus ipsa domesticos suos
s. sibi deuotos uestit dupliceb⁹. s. charitate dei t p̄
rimi. Quidā etiā sunt calidi. i. malo igne cōcupi-
scētie iſlāmati. H̄z istā passionē ipsa sanat. q̄ ignē
male p̄cupiscētie extinguit. t rorē ḡfē refrigeran-
tis ifundit. tō d̄ Eccl. xliij. Ros obuiās ardoriue
infēti humilē efficiet eū. H̄cōdō iſsa est tota ror-
da. i. rore sp̄s sc̄i plena sicut angelus ei virit. Ilue
ḡfā plena dñs tecū. Iſtū aut̄ rorem diuine ḡfē ab
ea eruct̄ mus. q̄n per seruētia desideria eam erora-
mus. Iſta aut̄ talis ercussio alq̄n fit calore solis.
aliquā calore ignis. Sol est rps Mal. iiiij. Nobisti
mētib⁹ nomē mētū oriet̄ sol iusticie. Ignis est sp̄s
sc̄i. Luce. viij. Ignē ueni mītē in terrā. An̄ iſgit
ad ipsam afficiuntur uehemēter er eo q̄ sol iusticie
est. t in utero suo h̄n̄it. tūc v̄tute solis ab ea rorem
ḡfē ercat̄mus. M̄n̄ uehemēter ad ipsam affici-
mūr er eo q̄ ignis sp̄s sc̄i ipsam purgauit t in ip-
sam supuenit. tūc v̄tute ignis ab ipsa rorē ḡfē im-
petramus. Iſta aut̄ desideria seruētia in nob̄ ipsa
generat̄mo etiā p̄occupat. Eph. vi. Preoccupat
qui se p̄cupiscēt ut se illis por ostēdat. H̄ Tertio ip-
sa fuit p̄trita. i. tribulationib⁹ afflictia. t quāto plus
sustinebat malores p̄ditiones tāto maiores red-
debat odores. Mā in egyptū expulsa dedit odore;
patiētie. In passione filij gladio p̄forata. dedit odo-
re fidēi p̄fecte. In tribulationib⁹ alioꝝ dedit odo-
re cōpassionis. In tribulationib⁹ q̄s patiebāt a iu-
deis. dedit odore ḡfarū actionis. In tribulatione
quā post r̄pi ascētionē patiebāt er filii absentia. da-
bat odore sc̄i desiderij t deuotōis. Post iſtos ta-
les odores debet q̄libet currere t ire per desideria
t per bona opa. Cañ. i. Trahe me post te in odore
vnguētōꝝ tuōꝝ. H̄ Quarto ipsa fuit de indeis spi-
nōsis nata. sed tñ eoz mores nō fuit imitata. An̄
cārat ecclia. Sicut spina rosam genuit indea ma-
riā. Judei enim erāt supbi t ipsa humiliata. Ju-
dei enī erāt vitiis plenī. t ipsa ḡfā plenissima. Ju-
dei enī erāt ifideles t ipsa fide plenissima. Judei
enī erāt terrena appetēta. t ipsa celestīū auſdi-
fissima. tō d̄rit ei p̄ su⁹ dāvid. Audi filia t vide zc.
Ipsa enim populū suū t domū p̄ris sui fuit obli-
ta. q̄ eoz mores nō fuit imitata. Fuit etiā ista ro-
sa nata de euā spinosa. sed eius naturā nō est imi-
tata. Her. in quodā sermone. Ō b̄go b̄ga nobilis
iſſe. per quā in ramo. qualuit qđ pierat in radice.
Ram⁹ amaritudinis euā. Ram⁹ eterne dulcedi-
nis maria. Mirra t p̄fundissima dispensatio diu-
ne sapiēt. e q̄ nascit̄ collis b̄ga de tali radice. talis fi-
sia de tali m̄re. talis liberas de tali fuitute p̄scripta.
talib⁹ impatriis de tali captiuā. de tā sieca spina tā
florēs rosa. H̄cōdō rosa p̄t p̄siderari quātu; ad

sua amenitātē. delectat enim visum. olfactū. gustū:
t tactū. Sic b̄tā b̄go delectat nos quātū ad sp̄nā-
lē visu⁹ sua pulchritudine. q̄ eius facies est nimis
gratiosa. H̄ester. ii. Erat enim pulchra valde. t in
credibili pulchritudie oculis oiu⁹ grataſa t ama-
bilis videbāt. Electat angelos. q̄ eius facies est
nimis delicata. p̄s. Vultū tuū despacabunt c̄s vi-
utes plebis. Divites plebis sunt angeli qui pre ce-
teris h̄nt diuinas regni celestias. Delectat etiā ip̄s
xpm q̄ eius facies est nimis speciosa. p̄s. Cōcupi-
scet rex decorē tuū. Cañ. ii. Mis̄de mihi faciē tu⁹z
sonet uox tua in aurib⁹ mētis. uox enim tua dulcis
t facies tua decora. P̄opter ista tria d̄ Judith
xlii. Tu gl̄ia hierlm. tu letitia Isrl. tu honorificen-
tia ppl̄i nr̄i. Hierlm inter h̄tāt̄ visio pacis t signat
rh̄m qui est pat̄ nr̄a. Isrl̄ inter h̄tāt̄ vir vidēs deū t
siḡt engelū qui semp̄ videt faciē p̄ris. P̄plus n̄ si-
gnat genus humānū. In visione iſgit faciei beate
viginis rps gl̄iaſ. angelus letat. t genūs humānū
honorat. H̄cōdō delectat sp̄nālē olfactū pre sui
odoris imētate. De cui⁹ odore d̄ Cañ. iiiij. Odor
uectimētōꝝ tuōꝝ. t. virtutū tuarū sicut odor thu-
ris. q̄ t deo sunt gratū sacrificiū t recreat animū
nr̄m. De odore virtutā ipsius d̄ in p̄s. Myrrha t
gutta t cassia t̄c. Myrrha que est amara siḡt casti-
tātē sive carnis mortificationē. Gutta que tumo-
res frāgit signat humilitatē. Cassia que in eoz na-
scit̄ siḡt fidē que in baptismo p̄cipit. Iſte tres v̄tu-
tes fuerūt in ea ualde odorifere. M̄s castitas sive
viginitas facit odore angelo. Humilitas facit odore
deo. Fides ei⁹ fecit odore toti mūdo. H̄ Tertio de-
lectat sp̄nālē gustū sua suavitate. Eccl. xliij. Qui
edūt me adhuc esuriēt. t q̄ bibūt me adhuc sitiēt.
Ipsa enī reficit memoriam cogitationib⁹ sc̄is. intelli-
gētiā itētionib⁹ rectis. t uolūtātē affectiōib⁹ mun-
dis. Eccl. xlvi. Cibavit illū dñs pane vite t intelle-
ct⁹. Ipsa enī cibat memoriam pane vite q̄n̄ in talib⁹
cogitationib⁹ eā reficit. Ipsa cibat itelligētiā pane
icellece⁹. q̄n̄ rectis itētionib⁹ eā pascit. Ipsa uolū-
tātē potat aq̄ sapie q̄n̄ sapidis affectiōib⁹ eā nutrit.
H̄ Quarto delectat sp̄nālē tactū sua suavitate t le-
nitātē. Jō d̄cit Her. Quid ad mariā trepidet ac-
cedē h̄uana fragilitas nihil in ea austētū. nihil ter-
ribile iuuenies tota suavis est. Et q̄ sic suavis est iō
querēda est t amplerāda per deuotionē. P̄ouer:
iij. Arripe illā t exaltabit te. gl̄ificabis ab illa eoz
ampliar̄t̄ fueris eā. P̄opter ista oia contat ecclia
Speciosa facta es t suavis in delitiis tuis sc̄a dei
genitrix. Per hoc q̄ d̄ speciosa notaf q̄ ipsa dele-
ctat sp̄nālē tactū. per hoc q̄ d̄ in delitiis notaf q̄
ipsa delectat sp̄nālē gustū. Per hoc q̄ d̄ sc̄a dei
genitrix notaf q̄ ipsa delectat sp̄nālē olfactū. In b̄

¶ dī dei genitrix notaſ q̄ in utero ſuo fuſt balaſ-
muſ paradiſi & iō tota odorifera erat. **T**ertio
roſa pōt pſiderari quātū ad ſuā virtutē. Sigdē ex
roſis alqñ electuarī, aliqñ olenī, aliqñ emplastry,
aliqñ colliariū. iſup & diuerſe pparationes fiunt ex
ipſis roſis ptra diuerſas iſfirmatates. **M**arie autē
roſa hēt vtritē ſup q̄druplicē iſfirmatē. Ipsiſ enīz
ſtomachū & co: pſorat. Fluſū uētris refrenat. oculos
clarificat. dolorē capitis sanat. **H**ic brā virgo
co: pſorat dādo. ſ. dei charitatē. que intātum co:
pſorat & ſortē facit q̄ pppter ipm mortē paruipen-
dit. **C**añ. vii. Fortis eſt ut mořis dilectio. dura ſi-
cuit iſernus emulatio. Aug. Oia ſeuia & immania
facilia & ppe nulla facit amoř. Ipsiſ fluorū petōruſ
refrenat dādo dei timorē qui ritare facit peccata.
Prouer. xv. Per timorē dīi declinat oīs a malo.
Ipsiſ oculū itelleceſ clarificat dando diuinoy co-
gnitionē. Que qdē cognitio oculū mētis illuminat
p̄. Precepit dīi lucidū illuminās oculos. Ipsiſ
caput que eſt ſpes sanat. qñ ſpem n̄fam cepidaꝝ ad
celeſtia deſiderāda ſubleuat. Nō enim ſpē ſit ca-
put mētis dī. **T**hes. v. Haleā ſpem ſalutis affu-
mit. Propter iſta dīi Eccl. xxiij. Ego m̄ pulchrie
dilectionis & timoris & agnitionis & ſcē ſpeſ. Ecce
q̄ cor pſorat per charitatē. Et timoris. Ecce q̄
fluſū vicioꝝ reſtringit per timorē. Et agnitionis.
Ecce q̄ ſpālē viſum clarificat per diuinoy illu-
minationē. Et ſcē ſpeſ. Ecce q̄ caput mētis sanat
per ſpeſ ſubleuationem. **S**ermo. v.

Alūtatio angelica a p̄ie ad quē ſpectat au-
ſtoritas fuſt impaci. A filio qui eſt dei ſa-
piētia fuſt dictata. A ſpū ſcō pſcripta. De
quo ſcriba dicit pp̄ha. Lingua mea celam̄ ſcri-
be. Et a tota trinitate fuſt angelo gabrieli cōmiſſa.
Et iō iſta talis & tāta ſalutatio enī devotione mari-
ma eſt dicēda. **T**uideam̄ iſigē a qb̄ debeat dici.
qliter. & pppter qd. Debet autē marime dici a vitis
celeſtib̄ & deuotis. Nō ſignificat per hoc q̄ tres
illā ſalutationē cōpoſuerunt. ſ. angelus qui viriſ.
Que ḡfa plena dīis tecū bſidicta tu in multerib̄.
Ecclia que addidit maria. Et helisabed que di-
xit. Bñdict⁹ fructus uētris tui. Angelus autē eſt
celeſtis & purus. Dionysius. Angelus eſt ſpecu-
lū purū. clarū. incōtaminatū. incoinqnatū. & ima-
culatū. Ecclia eſt ſine macula & ruga ut dīi Eph.
v. Helisabed pura & iusta & ſine querela ut habeſ
Luce. i. Er h̄iſ iſigē dat intelligi q̄ q̄cūq; iſta ſalu-
tationē virginē digne & meritorie vult dicere de-
bet hēre cor purū & angelicū quātū ad deū. Debet
eē ſine macula p̄cī ſuā ſine ſeipm. & debet eē ſine
querela quātū ad primū. **V**el pōt dici q̄ per an-
gelū ſignant v̄gines. Ver, Quid decorius v̄giniſ

tate que de hoīe angelū ſecit. Per eccliam ſigni-
cant vidue. Ecclia enim quodāmō vidua reman-
ſit qñ ſpōlus ſu' ad celos aſcēdit. Per helisabed
que eſat copulata piugio itelligunt piugati. Illi
iſigē qui fuāt v̄ginitatē. & que digne eufodiūt ſuā
viduitatē. & q̄ licite utunſ copula m̄rimoniali. hāc
ſalutationē digne dicē p̄nt. Et tñ petōres non de-
bēt ceſſare ab eius laude. Hiero. in f. de aſſump.
Si v̄go eſ lauda. q̄ meruisti eē qd̄ laudas. Si cō-
tinēs eſ etiā debes laudare. q̄ nō alitūde conſtat ue-
poſſis eē caſta q̄ er ḡfa r̄fi que pleniffime ſuit in
maria quā laudas. Nō ſi piugata aut certe pecca-
trix nihilomin⁹ p̄fit̄ & lauda q̄ mificordia in oīb̄
pſlurit & ḡfa ut laudes. Et q̄uis non ſit ſpecioſa
laus in ore petōris. nolitn̄ ceſſare q̄ iſde iſbi pro-
mittit uenia vñ laudes. **T**edо v̄dēdū eſ q̄liter
iſta ſalutatio ſit dicēda. Eſt autē dicēda ſrequentē
humilr̄ & deuote. Frequentē qdē eā ſalutare debe-
mus q̄ ab iſpa ſrequentē bſificia recipim⁹ & m̄lta.
Yſa. xxiiij. Hume cytharā. i. ſalutationē āgelicā. ſ.
Aue. q̄ qñ dī ſac v̄gini quādā melodiā. Et circui
ciuitatē. i. v̄gine gliofaꝝ i q̄ oēs ciues. i. oēs cogita-
tiōes fuerūt vnitē i vñ ſinē. Et dī ſcircui. q̄ tota &
in cirenitū eſ laudāda q̄ in ea nihil ſuit qd̄ nō ſue-
rit laude dignū. Deinde ſb̄dit pp̄ha. Bñ cane. Fre-
quentē cātici ſt memoriam twiſit. Ille bñ canit q̄ eā
ore corde & ope laudat. Ille bñ ſrequentat q̄ ab ei
laude nō ceſſat. Et taliū v̄go brā hēt memorā. q̄a
eos copioſe remunerat dū vitā cēna eis donat. Eccl
xxiij. Qui elucidat me vitā eternā hēbūt. **T**edō
iſta ſalutatio dicēda ē humilr̄. q̄ qdē humilitas nō tñ
debet eē i corde ſi et i corpe i genuſeriōe. Nō enī ē
magnū ſi ad iſta ſalutatiōe mortalis hōgenus po-
nit i ſta. ad cui⁹ platiōne rex celoz deſcēdit in ſtrā.
Nō eſ mirū ſi ad iſta ſalutationē h̄uiliat ſe Ximi-
culus ad cui⁹ platiōne ter glie fac̄t eſt yu⁹. Nō ē
magnū ſi fu⁹ ſe humiliat & genua flectit qñ reginā
celi & tre ſalutat. **T**ertio dicēda ē deuote. Tūc
autē deuote dī ſi dī ſi cordis attētōe cū recta itē-
tiōe & cū fide & cū ſpeſ certitudine. Debet enī dici cū
cordis attētōe ne p̄graſt & dicat Yſa. xxir. Pp̄l's h̄
labiis me ho. cor autē eoz lō. ē a me. Dz dici cū re-
cta itētōe. Multi enī ſalutat pſonas nobiles ut vi-
deant eis eē familiares. ſic ēt multi reuerent & ſalu-
tāt brā. v̄ginc ut ſibi eē deuoti credant. De talib̄
p̄t dici Mat. vi. Recepunt mercedē ſuā. Debet et
dici cū fide & ſpeſ certitudine. ut. ſ. q̄ petim⁹ ab iſpa
nos h̄ic ſpem⁹. Sup̄ba enī ēt illa dīa q̄ nō reſalu-
taret ſalutātes ſe. Et q̄ regina n̄a eſt h̄uiliam. iō
eos q̄ ſalutat eā digne iſpos reſalutat ad ſe iuitādo
Eccl. xxiiij. Transite ad me oēs q̄ p̄cupiſcit is me
& agnitionib̄ meis adiplemi. **T**ertio v̄dēdū

est ppter qd ista salutatio sit dicenda. Est autem dicenda ppter exempli debiti et fructu. Propter debiti qd est qd salutatio debet amicis beneficis et donis. Et ipsa est omnia nostra. Eccl. xxiiij. Ego igitur ipse mater pulchre dilectionis. timoris. et agnitionis. sicut que pulchre diligo. et que amari uolo pulchre. Cant. iiij. Surge opera amica mea. Est etiam beneficia nostra. Sap. vii. Proposui pro luce hie illa. Venerabam mihi oia bona pariter cum illa. Eiusdem. viii. Proposuit haec adducere mihi ad puluadum. sciens quod mecum coicabit de bonis suis. De beneficiis autem que ab ipso recipimur dicit Augustinus in oratione. Per te ergo beatam hereditatem misericordiam miseri. et ingrati gratias. petores uenient. sublimia infimi. celestia terreni. domini hoies. mortales vitas. patriam pegrini. Non sibi potest uenire illud Rom. ult. Salutate maria que multum laborauit in nobis. Laborauit quidem in egyptum fugiendo. in filium nutriendo. discipulos edocendo. paupertate sustinendo. et pro nobis orando. Est etiam dominus nostra que ubique dominat. Eccl. xxvij. In omni populo et in omni gente permatum tenui et oiu excellenti et sublimi colla propria virtute calcauit. Ipsi habet os suum in celo. id dicit in omni populo sancti angelorum. In mundo. id subdit. Et oiu excellenti et cetero. Secundum debemus salutare eam ppter exemplum. Tertium enim ex hoc exemplu ab angelo qui eam salutauit in thalamo. Unde dominus Eu. i. Ingressus angelus ad eam dixit. Ave gratia plena. A ioanne que eam salutauit in utero. Unde dominus. Exultauit in gaudio insans in ufo meo. A ipso qui eam salutauit in celo. iii. Re. j. c. Surrexit rex in occursum misericordie adorauitque eam. sicut salutauit. quoniam ipsa in celum dedurit. Debemus igitur erubescere eam non salutare postquam eam tales salutat. Eccl. xl. Erubescite a salutatis de silentio. Ber. Invitat nos ad marie salutationem gabrielis exemplum iohannis triplex. et resalutationis lucy. Tertio debemus eam salutare ppter fructu. Si enim salutamur eam cum deuotio ipse resultat nos cum gloriam exhibiti. Spaliiter autem tres gratias dat resalutatis. De quo dicitur Eccl. xxvij. Obuiavit illi quoniam misericordia honorificata. Obuiamus nos illi scis desideriis. et deuotis laudibus. Obuiat ipsa nobis auxiliis opportunitis. Dat autem nobis panem gratiae. Unde sequitur. Libauit illum dominus pane vite et intellectus. Dat ueritate pseuerantie. Unde sequitur. Et firmabit in illo et non flectetur. Dat exaltationem glorie. Unde sequitur. Et exaltabit illum apostolus primos suos. Sermo. ii.

Salutatio virginis quae fuit ab angelico saluta ta est diabolo ualde odiosa. et est virginis ualde gratiosa. et est nobis ualde fructuosa.

Est enim dico diabolo ualde odiosa nec mirum quod per illam fuit territ. Cant. vi. Terribilis ut castorum acies ordinata. Per illam fuit confusus. Judith. viii. Una mulier hebreia fecit perfusionem in domo nabu-

chodonosorum. Per illam fuit perterritus Hen. iiiij. Ipsi contrecterat caput tuum. Per illam fuit mortuus. Unde dicitur. vi. i. in figura. Inter pedes iactruit et desecrit et mortuus est. s. syphara. i. diabolus. Interpretatur enim syphara exclusio gaudij. et signat diabolum qui est exclusus a celesti gaudio. Unde igitur diabolus illam salutationem audit ita est ac si audiret tonitrum quod terreret. ps. Uox tonitri tui in rota. Cum enim illa salutatio perficeret ita territ tonus si ebrius rotaret. ita est ac si videret baculum sive clavum quod pertinet. Eccl. xxvij. Consurgit vox de israel. et pertinet duces moab et demones. ita est sibi ac si videret gladium quo iugularetur. Judith. xv. Amputauit iudith pugione caput holofernes. Judith interpretatur glorificans et significans virginem que deum semper glorificauit. Holofernes interpretatur infirmitas desperationis et significans diabolum qui multos enervat robustos. et multos pacificos ad desperationem provocat. Tunc enim iudith caput holofernes amputauit. quoniam beatus dominus dominus suus ab eo abstulit. Ita etiam sibi ac si videret clavum et malleum quod excerebret. Judith. vi. in figura. Sinistra manus misit lael ad clavum et dexteram ad fabios malleos tenuis syphare ualide perforans. Secundo ista salutatio est virginis ualde gratiosa. Cum enim illam audiret gratiosam eam ualde recipit. quod ibi recitat seruilegia quae ipsa habuit. Primus est quod fuit speculum totius misericordie. quod notat unde dominus Augustinus. i. sine uero alicuius culpe. Sap. vii. Lector enim est lucis eternae et speculum sine macula. Secundum est quod ipsa est lucerna totius civitatis supernae. quod notat in hoc quod dominus Maria que interpretatur illuminatrix. Unde illud quod dominus de domino potest dici de domina. Apoc. xxi. Lucerna illius. s. civitatis supernae est agnus. Hunc lucernam illius est agna. i. beatissima. Ber. Mariam pietatis totus illuminans orbis. adeo ut etiam ipsa superna civitas clari rutilat virginis lapidis illustrata fulgoribus. Tertius est quod ipsa est aquilae et crinis de padiso. Ber. Propterea humano generi tanto tempore fluenter gratia desuerit: quod non potest interpretari. Quartus est quod ipsa fuit thalamus regis glorie qui s. nouem mensibus in eius utero habitauit. quod notat per hoc quod dominus dominus tecum. ps. Tercius spousus dominus procedens de thalamo suo. Eccl. xxvij. Qui creauit mercede uicem in tabernaculo meo. Quintus est quod ipsa facta est receptaculum benedictionis. quod notat per hoc quod dominus dicit a tu in mulieribus. Eva quidem incurrit maledictione. et ista attulit benedictionem. Augustinus. Impleta est maria gratia. Eva evanescens est culpa. maledictio eius in benedictionem marie mutata. Lucifer per ea auerterit meritum maria. Eva occidendo obscurit. ista uincitudo pueris. Obedientia pro iobedientia promutata. fides pro pueris compensata. Sextus est quod ipsa est mensa superne refectionis. quod notat per hoc quod dominus. Benedic-

Sermon

III

lit

fructus uentrī tui. Iustū enim fructū b̄sidictū uen
tris sui dat nobis ad comedēdū et bibēdū. Laii. v.
Comedite amici et inebriamini charissimi. Dat eti
am seipsum nobis ad māducādū. Eccl. xxiiij. Qui
edūc me adhuc esuriēt et qui bibūt me adhuc siti
ent. C Tertio ista salutatio est nobis ualde fructu
osa q̄ liberat a p̄fusione eterna. p̄seruat a culpa. et
dignos nos facit vita eterna. Eccl. xxiiij. Qui au
dit me. i. mādata mea de me salutādo nō p̄fundet
Et qui opant in me. i. qui nō tñi salutāt me ligua
s̄ etiā bona vita nō peccabūt. Et qui eluidat me
i. qui lucide salutāt me vitā etnā hēbūt. Ista autē
regina est tā sublimis et tā alta q̄ nō posset a nob
digne laudari ppter suā sublimitatē. Est tū tā hu
millis et pia q̄ laudes nr̄as libēter recipit ppter suaz
benignitatē. Quāuis igit̄ oīno isufficiētes sum p
pter iſfirmitatē nr̄az et ipsa ercedat oīz laudē huma
nā. nō tñi debem⁹ cessare ab eius laude. Eccl. xl. iiij.
Bñdicētes dñi et dñiaz exaltate eā q̄stū potestis
q̄ maior est oī laude. Nullus eā sufficiēter pōt lau
dare quā sic salutat humilis angelus dices. Ave
gfa plena. Quā sic singularē elegit p̄t etnus. p̄t.
Elegit eā in h̄icationē sibi. Quā reuerēter fili⁹ ho
norat. Lu. ii. Erat s̄b̄dit illis. Qui sic totalis se cō
misit sp̄us sc̄us. Luce. i. Sp̄us sc̄us supueniet in
te et. Quā vniuersalē laudat et adorat tot⁹ mun
dus. Luce. i. Ecce enī ex hoc beatā me dicēt oēs
generationes. C Sermo. iii.

s Alūtatio bt̄e marie qua angelus eā salu
tauit oēs causas cōprehēdit ppter q̄s ipa ē
merito salutāda. Sigdē salutāda est dñia tā formo
sa. iō dī. Ave. Salutāda est dñia tā generosa. iō dī
Maria. Salutāda est dñia tā gratiosa. iō dī. H̄la
plena. Salutāda est dñia tā glioſa. iō dī. Dñs tecū
Salutāda est dñia tā famosa. iō dī. Bñdice tu in
mullerib⁹. Salutāda est dñia tā fructuosa. iō dī.
Bñdice fructū uentrī tui. C Primo igit̄ salutāda
est dñia tā pulchra et tā formosa. qđ notaſ per b̄ qđ
dī. Ave. i. sine ue alicui⁹ macule siue culpe. Fuit
enī sine macula in corpe. fuit sine culpa in mēte.
Ipsa enī hñit pulchritudinē mētis et corporis. De
pulchritudine corporis dicit sc̄us Epiphani⁹ q̄ ipa
suit stature medie. et q̄ fuit coloris frumētū. et q̄
hñit capillos flauos. et bonos oculos. et nigra sup
cilia. et nasus oblōgū. et oblōgas man⁹. digitos p
liros et faciē lōgā. De filio autē dīc. q̄ fuit coloris
frumētū. et q̄ fuit serpedū lōgitudine. et q̄ hñit
capillos lōgos et flauos et supercilia nigra aliquātulū incli
natā. Et q̄b⁹ appet q̄ fili⁹ fuit inī multū cōſilis.
Quidā tñi erpositor dicit q̄ vgo bt̄a in oculis et ca
pillis fuit tēperate nigra. In colore vgo fuit mix

tūl alba et rubea. De pulchritudine mētis dī Laii.
iiiij. Tota pulchra es amica mea. et macula nō est
in te. Hñit qđā aie que nō hñit macula alicui⁹ p̄tī
mortalis et tñi nō sunt pulchre q̄ multos defec.⁹
hñit. et dato q̄ sunt tote pulchre et q̄ hēant oēs vnu
tes in sui p̄fectione sicut fuerūt apli. nō tñi fuerunt
sine macula ueniali. Virgo autē glioſa et fuit pul
chra q̄ oēs vntures in sua p̄fectione hñit. et nullus
defect⁹ in ea vñq̄ fuit. et fuit sine macula q̄ nunq̄
aliqd̄ p̄tī ueniale cōmisit. Et iō merito sponsus
sibi dīc. Tota pulchra es amica mea tē. Vgo de
scō vic. Quā pulchra es et suavis quā scrutator re
tū pbat. quā iſpecto cordū laudat. quam diligic
actor pulchritudis. cui testimoniuſ phibet magis
vitatis. C Secō salutāda est dñia tā nobilis et tam
generosa qđ notaſ per b̄ qđ dī Maria que iterptat
dñia siue illuminatris siue stella maris. Que triplex
iterptatio triplicē ei⁹ nobilitatē iſinuat. Quartū p̄
ma p̄ſurgit ex dñii vniuersitate. Secōda ex generis
claritate. Tertia ex ai⁹ vte. P̄ma igit̄ causat
ex dñii vniuersitate que notaſ ex p̄ma iterptatione
q̄ dī dñia. Ad p̄fectū autē dñii sicut dīc Diony. i
li⁹ de diui. noi. tria regnū. s. p̄eminētia. p̄tinētia
et p̄manētia. Si enī aliq̄s debet eē dñis oportet q̄
aliq̄b⁹ p̄minēat. et q̄ aliq̄ pol̄t̄at et p̄tineat. et q̄
ab ipso dñto nō cadat. Ista tria hēt dñia nr̄a. Unī
ipsa dicit Eccl. xxiiij. Ab initio et aū sc̄la creata sū.
Ecce p̄eminētia. Ipsa enī oia sc̄la p̄cellit. et si non
iſpe tñi dignitate. Et usq̄ ad futurū seculū nō desī
nā. Ecce p̄manētia. Et in hierlm p̄t̄s mes. Ecce
p̄tinētia. C Secōda nobilitas causat ex generis cla
ritate. et ista accipit ex secōda iterptatione q̄ dī illū
natrix. Olim qđē in ueteri testamēto erāt q̄uoq̄ p
ſone clarissime. s. p̄iarcha. pp̄ha rer et sacerdos.
Ex ista qđruplici stirpe vgo bt̄a descēdit. Primo
et stirpe p̄iarchali q̄ descēdit ab abrahā p̄iarcha
Secōda ex stirpe pp̄hali. i. ex nathā pp̄ha filio da
vid sicut dicit Davi. Unī et lucas terit suā genea
logiā p̄ nathā. Tertia ex stirpe regali q̄ ex dauid
rege. Ist. i duo. s. p̄mā et tertīā tāgit ecclia dicens.
Matuſtas glioſe vigin. s. marie et ſemie abrahā or
ta de tribu iuda clara ex stirpe dauid. Quarto de
scēdit ex stirpe ſacerdotali. Ipsa enī fuit cognata
helisabeth uroris zacharie. Zachariā enī fuit de
tribu leui. Helisabeth vgo de filiab⁹ aaron ſic dicit
Lucas. Et ſic patet q̄ vgo bt̄a cū tribu ſacerdota
li cognitionē hñit. C Tertia nobilitas causat ex ai⁹
vute. Et iſta ſeeligis ex trina iterptatione q̄ dī ſc̄la
maris. Et enī habet q̄ in ea fuit v̄t̄ hñilitatis
vginicatis et pietatis. Sic enī ſtella eit magna ſ̄ vi
deſ p̄ua. ſic et vgo bt̄a erat magna dignitate ſ̄ fe

b iii

cerat se pūā p humilitatē. Notat aut̄ sua ḡitas. **S**en. iii. In dolore pīes. **S**cđas hēbat fieriles q̄ q̄ sic stella sine sui corruptiōe radī emittit. sic ipsa erāt maledicte a lege. **D**uas alias hēbat coster. fine sui violatiōe filiū gnāuit. Notat etiā ei' pīetas. **A**na ē maledictio iſiectiōis. **S**en. ii. **S**ō viri ptā q̄ sic stella illa maris nautas in piculis t̄rigit. sic tec̄ris t̄ ipse dñsbis tui. **A**llia ē maledictio sc̄inera t̄ ipsa tribulatiōe in piculis s̄buenit misericorditer. **T**sonis. **V**n̄ dictū fuit ade i pīona sui t̄ oīus. **S**en. **H**ūit igit̄ nobilitatē vītis. vii ipsa dīc. Eccl. xxiiij. **iij.** Maledicta tr̄s i op̄e tuo donec reuertaris i tr̄s. **I**n me oīs grā vīte t̄ vītatis. in me oīs sp̄s vīte t̄ de q̄ assūpt̄ es. q̄ puluis es t̄ i puluerē reuertetis. **V**erutis. **M**ñ igit̄ ille due nobilitates. s. carnis t̄ vir **A**b ista q̄druplici maledictiōe vīgo brā libata fuit tutis iūcē plūgunt merito collaudant̄. **G**i vō se parant̄ rūc nobilitas carnis nō ē laudabilis s̄ vītupabilis. Nobilitas aut̄ vītis sine nobilitate fuit oīb̄ creaturis plata. **I**psa ē ueste imortalitatis carnis rāto ampli' laudat̄ q̄sto p pītiā vīces nāz iduta. **Q**ualit̄ aut̄ fuit bñdicta i mulierib̄ ostendit laudabilr̄ op̄af. **C**Terito salutāda ē dñia tā gratiā. **B**er. i quodā simone vīces. **B**ñdicta tu i mulierosa. qd̄ notat p b̄ qd̄ dī. **D**īa plena. **I**psa enī sicut b̄. q̄ singularis meriti es. **B**ñdicta q̄ miliey salu dīe **B**er. fuit gratiosa deo p hūilitatē. **A**ngelo p v̄ Carr̄is es. **B**ñdicta q̄ vīgo t̄ mī es. **V**ere semina gītate. hoi p secūditatē. **Q**ualit̄ aut̄ ē gratiosa to sup semīas. **B**ñdicta sup oēs bñdictas selecta. **M**ti mūdo cātāf p ecclīa. **M**aria mī grā mī misericor̄ die tu nos ab hoste ptege t̄ hora mortis suscipe. **I**psa enī ē gratiosa p̄cōr̄. b̄ ci' misericordiā iplerātib̄. vii dī. **M**if misericordie. **I**psa ē gratiosa oībus moriētibus. q̄ eos ab insidijs diaboli ptegit. **J**ō dīc. **E**u nos ab hoste ptege. **I**psa ē gratiosa oīb̄ aīab̄ de corp̄ egrediētib̄. q̄ eas i manu suscipit t̄ i celū deducit. vii bñdit. **E**t hora mortis suscipe fuit aut̄ plena grā i vētre t̄ i mēte t̄ utraq̄ grām hūit p̄e cētis creaturis. **N**ā in mēte itātū fuit dei grā plena q̄ i ea nihil vacuū remāst. **Q**uādiu enī vas pōt̄ aliqd̄ recipē tādiu hēt̄ aliqd̄ de vacuitate. **V**n̄ oīs alia creatura aliqd̄ vacuitatis hūit q̄ ma forē gratiā recipē potuit. **V**irgo aut̄ brā itātū fuit plena grā q̄ maiore recipē nō potuit. **S**cđo su te plena grā i vētre. q̄ ibi hūit sonē oīus grāp̄. **E**t ista fuit maior grā q̄ hēre potuit. nisi dīnītati vni ref maior grā intelligi nō potuit q̄ q̄ cēt̄ mī dei. vii dīc **B**er. **L**egim̄ Stephanū plenū grā t̄ fortitudine. t̄ ap̄los repletos suisē sp̄n̄ scō. s̄ lōge diffīlī a maria. **N**ā nec i illo hītauit plenitudo dīnītatis corpora lis quēadmodū i maria. vii dīc **B**er. **N**ec illi cōce perūt de sp̄n̄ scō quō maria. **C**uarto salutāda ē dīa tā glīosa. qd̄ notat cū dī. **D**īs tecū. **F**uit enī secū dīs p̄: q̄ eā seē valde potētē. **D**īs filiū q̄ eā se cit valde sapiētē. **D**īs sp̄n̄ scūs q̄ eā seē valde cle mēte. **P**rouer. ult̄. **M**anū suā misit ad fortia. **E**c ce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q̄ clemēs. **B**er. i quodā simone. **T**ecū dīs ut te sc̄ificet. tecū ut te p̄fuet. tecū ut faciat mīs de filia. reginā de acilla. **E**cce q̄ potēs. **O**s suū aguit sapiē. **E**cce q̄ sapiens. **E**t ler clemētie i lingua ei'. **E**cce q

Sermo VII

tas celebranda nō est. Nūc aut̄ q̄ in ueneratiōe hētūr auctoritate totū ecclie p̄stat eā ab ipso p̄tō ori-
ginali suis ī imunēz. Tertio auctoritate scōp̄ &
marie Ber. q̄ dīc. Hāc enī p̄stat oīmode ab origia
li p̄tagio sola dei grā p̄usq; nāceret esse mūdatā.
quā nūm̄ rū pietas xp̄iana p̄hibet. uel nō minus a
hieremis ī ufo sc̄ificatā. uel nō magis a Ioāne sp̄u
scō replete. Sed b̄ ostēdīs rōnib̄. Una ē q̄ tas
p̄cōfū; thesaarū. s. dei filiū in ei' ufo nō potuisset
nisi scūs & mūdūs suisset. q̄ sic dīc p̄pha. Domū
tuā decet sc̄itudo in lōgitudie diez. Et Dafni. dīc.
Scūs enī ens ī sc̄is h̄itāt. Alio rō ē q̄ sic dīc An-
sel. Decebat q̄ppe ut biā v̄go ea purit. te nūtēt q̄ s̄b
deo maior neḡ intelligi. H̄z puritas h̄ois dei. i. xp̄i
ē nec p̄cī originalē h̄ē nec vñq̄ cōmīss̄e. Pu-
ritas v̄o maior p̄e ista ē origiale h̄ūlīe & oīno ab
ipso mūdatū eē q̄tū ad reatū. Iz nunq̄ ad actuū.
Et ista ē puritas illoꝝ q̄ in baptismo regenerant.
¶ Tertio b̄ oīsidīs erēplīs. Nā hieremis fuit ī ufo
sc̄ificat̄ sic patet h̄iere. i. P̄iusq̄ te formarē ī ufo
nouit̄ te & anteq̄ eīres de vulna sc̄ificauit̄ te. Hil-
& ioānes baptista iurta illud Luc. i. Sp̄u sc̄o reple-
bit adhuc ex ufo m̄fis sue. Si igit̄ hieremis fu-
it ī ufo sc̄ificat̄ ut eēt p̄pha dei dignior. multo for-
tis v̄go gliosa sc̄ificari debuit̄ ut eēt dignissima m̄f
dei. Si ioānes baptista fuit sc̄ificat̄ ut eēt dignus
xp̄m digito oīdē. & ip̄z baptizare. multo fortis sc̄i-
ficari debuit v̄go biā. ut eēt digna xp̄m de suis vi-
scerib̄ gnāre. ¶ Sed fuit sc̄ificata a sp̄u sc̄o q̄s. s.
fuit p̄uēta iurta illū. Sp̄u sc̄s sup̄ueniet̄ ite z̄. C
ūc enī sp̄us sc̄us sic eī mūdauit̄ & p̄firmauit̄ q̄
ulteri' i p̄cī cadē nō potuit̄. q̄d tñ in alijs sc̄ifica-
tis nō replī. q̄ saltim uenialia cōmittere potuerit̄
Uñ dī de Ioāne baptista. Antra defti teneris sub
annis z̄. Ista aut̄ īmūntas a p̄tō ueniali & mor-
tali causabaf̄ ī ea er ligatiōe somitīs q̄ ad malū in-
clinari potat. ex inclinatiōe gr̄e q̄ ip̄az ad bona oīa p̄
mouebat. & ex p̄suatiōe dīc p̄uidētie q̄ ip̄az ab oī
b̄ custodiebat. Fuit igit̄ ei' sc̄ificatio excellētior il-
la que fit in baptismo. uel que facta est alijs sc̄ifica-
tis in utero. Nā in baptismo tollit̄ culpa sed rema-
net somes iclinās ad mortalia & uenialia. In alijs
v̄o sc̄ificatis in utero tollit̄ culpa & remanet iclinatiō
somitīs ad ueniale sed nō ad mortale. H̄enī. Ego
puto q̄ copiosior sc̄ificationis b̄fūdictio q̄ in alijs
sc̄is in utero sc̄ificatis in eā dēscēderit que nō so-
lū ip̄si' ortū sc̄ificauit̄ sed & vitā ei' deinceps ab oī
p̄tō p̄seruaret̄. q̄d alteri nemini qdē in natīs mul-
ti erū credit̄ eē donatū. Decuit nāq̄ v̄gine ut singu-
lari p̄uilegio ritā absq̄ omni p̄tō duceret que dū

petī mortisq̄ p̄emptorē peret. vite iustificō mu-
nus oīb̄ obtineret. Qd̄ autē suerit sine p̄tō testat
Aug. i li' de nā & grā dieēs. Excepta scā v̄gine si-
oēs sc̄i & sc̄e cū hic r̄iuere t̄ interrogati suissent utrū
sine p̄tō cēnt̄ oēs vna voce clamassent. Si dixerit
mus q̄ p̄cī nō h̄ēmus ipsi nos seducim̄. Exce-
p̄a inq̄ h̄ae scā v̄gine de qua p̄pter honorez dñs
cū de petis agit nullā p̄sūs uolo h̄ere questionē.
¶ Tertio fuit sc̄ificata q̄n fuit a filio dei imp̄igna-
ta. Tūc enim oīmode ad diuinos usus tā mente
q̄ corpore dedicata fuit. & tēta luce diuinitatis re-
splēdūt. Unde dicit Alcuinus in li' de tri. Vir-
go qdē maria lana mundissima fuit que sola in se
digna cēt filii dei recipe diuinitatē sicut lana con-
chiliī sanguinē. ut ex eadē fieret purpura imp̄ialis
maiestate tūmō digna quāq; nullus cēt dignus
induē nisi augusta cēt p̄dit̄ dignitate. ¶ Quarto
fuit sc̄ificata q̄n ad celos fuit assumpta. Uūc enī
oēs penalitates depositit̄. & tā in corpe q̄ in aīa gl̄i-
ficata fuit. Lñ. vi. Que est ista que p̄gredit̄ quasi
aurora p̄surgēs z̄. Ipsa enim ascēdit q̄si aurora
p̄surgēs. ipsa enī ascēdit q̄si aurora per dōtē agi-
litatis. Aurora enī q̄n appet in erēte statim & su-
bito est in occidēte. Ipsa ascendit pulchra ut luna
per dōtē claritatis. Ipsa ascendit electa ut sol per
dōtē subtilitatis & impassibilitatis. Hūit etiā do-
tes aīe. id subdīs. Terribilis ut castrop̄ acies oīdi-
nata. Castra hic uocant scā agmina. De qbus oī
H̄enī. v̄rīj. Castra dei sunt hec. Ilsa igit̄ illis ca-
strialis est terribilis. i. admirabilis. & maxime illis
de celesti hierarchia sup̄iori. Nā scraphin in ea ad-
mirant̄ tā immēsum amorē. Cherubin admirant̄
in ea tā p̄fundā cognitionē. Throni tam trangliā
& suauissimā fruitionē. ¶ Sermo. v.

¶ Ancifīcata fuit v̄go maria ī utero m̄fis
sue. Sp̄us enim sc̄us ip̄sem mūdauit̄ ab
originali q̄tū ad maculā & reatū. q̄uis ibi somes
remaserit q̄tū ad eētiā. s̄ tñ fuit ligat̄ q̄ nec ad
moltū iclinabat. nec a bono & retrahebat. Postmo-
dū aut̄ q̄n sp̄us sc̄us in ea sup̄uenit ip̄z somitē quā
tū ad eētiā extinxit penit̄ & purgavit. pp qd̄ ps
ab ea separata in corp̄ xp̄i de somite nihil h̄uit. Leti
qdē cū originali p̄cipiunt̄. x̄ps aut̄ s̄. it sinc origia-
li p̄cep̄ & sinc originali nat̄. Virgo aut̄ maria me-
diū tenet locū. Fuit enī cū originali p̄cep̄. s̄ sine
originali nata. Itā differētiā videt rāgē Job. iii.
ubi dī de die originalis cl̄pe q̄ icepit q̄s apti s̄ ocl̄
ade & eue. Obtenebrent stelle caligie ei' exspectet lu-
cē & nō ueniat nec ortū surgētis aurore. Stelle enī
i. cēit sc̄i ī illo die cl̄pe originalis fuerit obtenebri-
ti. q̄ sueit cū originali p̄cep̄. Et iō dī. Obtenebrent
stelle caligine ei'. H̄z ista dies culpe originalis nō

vidit lucē. I. r̄pm. nec in suo p̄ceptu. nec in suo or-
tu. Et iō dicit. Expectet lucē et nō videat. Aurorā
bō. I. v̄ginē mariā nō vidit q̄tū ad ortū. sed vidit
q̄tū ad p̄ceptū. Et iō dicit. Nec o:tū surgētis au-
tore. Spūs enī sc̄is sic ip̄z in m̄ris utero mūda
vit et p̄firmauit. q: ulteri' nec mortalr nec uenialr
peccare potuit. nō qdē ip̄o tollēte liberū arbitriuz
s; defectū. Et ip̄a sola gliari p̄t se nūq̄ aliq̄ eō
mississe petī. Dī enī Prouer. xx. Quis p̄t dicere
mūdū est cor meū purus suz a petō. Nullus nisi
r̄ps p̄t dicē. mūdū est cor meti a petō originali.
Nulla vō creature nisi vō brā p̄t dicē mūdū est
cor meū a petō. s. mortali et ueniali. Mūdū est a pe-
riculo cadēdi in mortale et ueniale. Mūdū est cor
meti ab oī inclinatiōe uel difficultate ad bonū. Ali-
li etiā sc̄i nisi in utero sc̄ificati et apli per sp̄si sc̄ifi
p̄firmati dicē p̄nt. Mūdū est cor meū a petō mor-
tali. Mūdū est a potētia cadēdi in mortale. mūdū
est ab oī inclinatiōe ad malū. tñ nō fuerū mundati
ab oī difficultate ad malū p̄mu. s. a ueniali. nec a
potētia cadēdi in mortale. nec ab inclinatiōe ad ma-
lū. nec a difficultate ad bonū. Et iō dī. j. Joan. i.
Si dixerim' q: p̄cti nō h̄em' ip̄i nos seducim'.
Quāvis aut̄ brā vōgo et tali sc̄ificatione sic fuerit
p̄firmata q: nō potuerit peccare. tñ potuit merita
cumulare. Ita enī est differētia iter cōprehēsores
v̄iatores. q: cōprehēsores nō p̄nt peccare nec me-
rerit. V̄iatores aut̄ et p̄nt peccare et p̄nt mereri. Et
q̄si brā vōgo simplē fuit viatrix. et fū qd fuit com-
prehēdēs. ideo ip̄a fuit quodāmō in statu medio.
Ipa enī nō potuit peccare. Et q̄tū ad hoc cōue-
niebat cum comprehēsoribus. et potuit mereri.
et q̄tū ad hoc p̄ueniebat cū v̄iatorib'. C Sermo. vi.

s Ap̄tētissima fuit vōgo maria. vñ dīc Ber.
Quid de deo nō sapiebat in qua dei sapia
latebat. Xps ut ait aplis est dei v̄tus et dei
sapia. et in ip̄o sunt oēs thesauri sapie et sc̄ie dei ab-
scōditi. Xps aut̄ fuit in maria. ergo dei v̄tus et dei
sapia et oēs thesauri sapie et sc̄ie dei fuerūt in maria.
vñ p̄funda et occulta dei mysteria ip̄a cognouit su-
per oēs itellectū hūanū. agelicū et aplicū. C P̄s
qdē cognouit sup itellectū hūanū. agelicū et apli-
cū. q: p̄e oīb' p̄phis multo meliora et maiora re-
uelata fuerūt sibi. Ipa qdē cognouit ea nō tr̄si au-
diēdo per inspirationē. de quo mō dī in p̄s. Au diā
qd loquaf in me dīs de'. Nō tr̄si vidēdo per spe-
culationē. de quo dī. j. Lop̄. xlii. A idemus nunc
per speculū in enigmate. s; etiā gustādo per expi-
tiā et fruſtione. Prouer. ult'. Bustauit et vidit q̄si
bona est negociatio ei' odorādo per deuotionem.
Lan. iiiij. Odor vnguētoz tuoz sup oīa aromata
Ita duo modi talr distinguunt. q̄si deuotio que

est circa hūanitatē r̄pi cōparat gustui. Jo. vi. Qui
māducat meā carnē et bibit meū sanguinē et. De-
uotio aut̄ que est circa diuinitatē sp̄nale cōparat
odoratui. Nā saucib' sapores co:poz. naribus vō
odores sp̄nu. discernunt. C Sēdo cognouit ri-
uina mysteria et maxime mysteriū incarnationis. dñs
ce supia itellectū agelicū. Nā illō mysteriū cognou-
uerūt supiores ageli a deo immediate per iſus īspira-
tionē. Medi vō cognouerūt a supiorib' per tra-
ditā īllūinationē. Inseriores vō aliq̄ cognouerūt
ab aplis per p̄dicationē. Unū sup illud Ep̄he. iiij.
Et inotescat p̄tāb' multisformis sapia dei. dicit
glo. q: agelicis spiritib' per p̄dicationē aploz ali-
qd ac crevit. Et Hiero' dicit q: agelice dignitates
mysteriū incarnationis ad plenū nō cognouerūt. do-
nec fuit ip̄i passio consumata. et per aplos per mū-
dū p̄dicata. Virgo aut̄ maria illō celeste mysteriū
triplē cognouit. C P̄s per agelicā nūciationē.
Angelus enī nesciuit sibi revelare modū incarna-
tiōis. s; tñ illō mysteriū nūciauit. Unū dicit Ber.
Xps sc̄us supuēt in te. I. sup oēs agelos et crea-
tures in te ueniet. et iō nō me interroges. q: sup me
ē et nō potero ad illō. Ascēde ergo et ne stes iter an-
gelos. q: paulūt cū p̄rāsieris iuuenies quē diligit
aia tua. C Sēdo cognouit per diuinā īspirationē.
Ber. sup missus est. Modū quo cū de sp̄u sc̄ō p̄ci-
pies dei v̄tus. dei sapia est. Xps ī suo secerissimo
p̄filo sic obtūbiādo p̄teget et occultabit. ut sibi tr̄fi
not' hēaf et tibi. Scies utiq̄ s; illo doctore quo et
actore. Nō enī doceri p̄t nisi a donāte. nec potest
adisci nisi a suscipiēte. C Tertio cognouit per bea-
tā expientiā. Ber. ubi supia. Quis enī excepta nī
sortassis illa que hec sola expiri meruit intellectu
cape possit. qualr ille splēdor īacessibilis v̄gineis
se ifuderit. Et forte dictū est obtūbrabit tibi. q: sola
trinitas per se et cū sola v̄gine uoluit opari. Soli
datū est nosse cui datū est expiri. Ac si dicat ange-
lus. Quid a me regris q: in te mor expies? Idez.
Nemo r̄nq̄ sic beā vōgo gustauit q̄s suavis estōis
inebriabunt ab ubertate domus dei. q̄si apud cas-
imo itra eā erat sons vite. C Tertio cognouit cele-
ste mysteriū sup itellectū aplicū. q: docuit totā cō-
gregationē aplicā. Hiero' in fmo. de assūp. Ascē-
dēte dñs ielu in celū vōgo uacat cum aplis in scola
v̄tutū. ac meditatē in lege mādatoz dei. p̄uersat cū
senatorib' celi itra curiā padisi sub disciplina sp̄us
sc̄i totiusq̄ maiestatis dīne. Inuenit p̄ma iter pri-
mos cohortes sc̄imi regis quoz fā vita non erat
et terris sed de celis. Ide ibi dē. Inter aplos nīmi-
rum. virgo beata post ch̄isti resurrectionē initās
et criens familiarius de christi incarnatione ac re-
surrectione contulit. C Sermo. vii.

Sermon VII

Pecunia dī vgo maria q̄d ruplici de causa

s C ppter speculi cōpositionē. Speculū enī cōponit ex vitro & plābo. Per vitrū qđ est lucidū signat ei⁹ vgitas que fuit lucida corā deo. *Hab.* iii. O q̄ pulchra est casta gnātio. Per plābū qđ est ductile & hēt colorē cinereū itel ligit eius hūilitas. q̄ uerti hūiles ad oē bonū de facili ducunt. & insup reputant se cineres corā deo iurta illud *Ben.* iiiii. Loquar ad dñm mētū cuſ ſim puluis & cinis. Et ſic plābū per ſe uel vitrum nō facit ſpeculū. niſi ſimul. piūgant. ſic nec marie vgitas ſine hūilitate feciſſet ea ſpeculū dei. Et iō piūcta eſt hūilitas vgitati & econuerto. Et ſic facta eſt ſpeculū dei in quo reuulfit xp̄us qui eſt imago dei. De iſta tali piūctōe vgitatis & hūilitatis dič ugo de ſcō victore. O vgitas hūilis & hūilitas vgnis. quō in vnu pueniſtis. qđ ecclisias ſic ſublimaſtis hūile. ſic ſecundatib⁹ vgnē ut vgo piat dei filiū & hūilis hēat ſpōuz deū. Sic ille qui ſpeculū facit q̄tūcūq̄ ſit magnus. tū totā ſuā imaginē ibi conſpicit. ſic & xp̄us matrē ſuā creauit. & tū imēſus ſe tot⁹ ibi recepit *Ysa.* vii. Exulta & lauda habilitatio ſyon. q̄ magnus in medio tui ſcūs Isrl. p̄s. Nunquid ſyon dicet hō & hō nat⁹ eſt in ea. & ihe fundauit ea altissimus. Si aut̄ ſpeculū nō eēt terſum & clav̄ neq̄q̄ ibi qſoq̄ ſuā imaginē pſpiceret. ſic nec xp̄us ſe in marie uero posuiffet niſi puriſſim⁹ fuiffet. Iō pōt dici de ea illō *Hab.* vii. Lādorē enī lu-
cis ecerne. & ſpeculū ſine macula. C Sedo dī ſpeculū ppter radij ſolaris penetrationē. Sic enī ra-
dius ſolaris ſpeculū intrat & erit ſine ſpeculi corruptrōe. ſic & xp̄us qui eſt uerus ſol iſtud ſpeculū intra uitin pceptu. & eruit in ptu ſine virgis violatiōe. De hoc ſic dicit *Aug.* in ſimo. de nat⁹. dñi. Solis radi⁹ ſpecular penetrat & soliditatē ei⁹ inſensibili ſbtilitate p̄trāſit. Et talis videt extrinſecus q̄liſ ſcri- ſecus. Itaq̄ nec cū igredit violat. nec cū egredit diſſipat. q̄ in ingressu & egressu ei⁹ ſpeculū itegrū pſuerat. Specular ergo non rūpit radi⁹ ſolis. ſic itegritatē virgis igreſſus aut egressus vitiare nō potuit radi⁹ diuinitatis. C Tertio dī ſpeculū propter rerū repititionē. Qia enī que ſunt in ſpeculo relucēt. ſic in btā virginē tanq̄ in ſpeculo dei debet oē ſuas ipuritates & maculas vidē & eas mū dare & corrige. Nā ſupbi ibi cognoscēt ſuas ma-
culas respiciēdo ibi ad ſuā hūilitatē. Anari respiciēdo ad ſuas paupertatē. Tururiosi respiciēdo ad ſuā virginitatē. *Hiero.* in ſimone de afflupt. Xpus virginē matrē elegit. ut iſha oib⁹ crēplū caſtitatis in ea tanq̄ in ſpeculo reuulget ſorma virginitatē. hūſq̄ in ea magisteria expiſe pbitatis. Ambro⁹ in li⁹ de virginib⁹. Sic itaq̄ in nobis tanq̄ in ima-

VIII

gine deſcripta marie virginitas eſt qua uelut ſpe-
culo reuulget ſpes caſtitatis & forma vtritatis. Hoc
ſigntū eſt *Ero.* xxxviii. ubi dī q̄ moyses fecit labruſ
enē. & baſim ſuā te ſpeculis mulierū. Sacerdo-
tes enī i illis ſpeculis maculas faciei ſue reſpicie-
bāt. & cas lauabāt. ut ſic iſtē mūdi ad ſacrificādū.
ſic etiā nos in hoc ſpeculo dei nře mētis maculas
debeamus aſpicē. ut ſic mūdi poſſimus deo mun-
do coride & corpe deſuire. Sic enī ſpeculū omniū
imagineſ tam maior̄ q̄ minor̄ recipit. & vere q̄ ſit
pulchra uel deſormis ueritatē dicit. ſic & virgo
gliosa oēs ad ſe ueniētes recipit itra viſcera ſue pie-
tatis. & tū ueritatē dicit in iudicio tā pto bonis ut
ſaluent. q̄ cōtra malos ut merito puniant. Non
enī eſt itra fortior q̄ itra māſueti qn̄ iraſciſ. Iō xp̄s
qui eſt agnus māſuetus eſt i iudicio terribilis &
fortis. Nā ſic dicit *Apoē.* vi. Reprobū dicit mōti-
b⁹ & petris. Cadite ſup nos a facie ſedētis ſup thro-
nū & ab itra agni. Timendū eſt iſig p̄tōrib⁹ ne bte
marie māſuetudo & clemētia eis in iudicio ueratē
in irā. Nā ſic dicit pphā. Iſpa eſt testis in celo fi-
delis. Testis aſit fidelis nō mētlet. ſic dī Prouer-
ritij. Et iō ad iſtar ſpeculi. declarabit & maniſte-
bit de oib⁹ ueritatē. C Quarto dī ſpeculū ppter hi⁹ ſulgore. Sic & iſpa tota ſuit fulgida. *Hiero.* Ga-
ne credo q̄ virgo maria tota ſuit fides in credēdo
tota oculus in cognoscēdo. tota charitas in diligē-
do. tota vē in opando. tota cādor i p̄cipiēdo. tota
ſplēdor in pariēdo. & tota dec⁹ i ascēdēdo. C. viij

Pōſa dei ē vgo maria q̄ hūit duplē ſpō-
s ſuſ. ſ. celeſtē & frenū. Spōſus frenū ſuit
ioſeph. Et q̄uis btā vgo ſecerit uotū ppe-
tue vgitatis pſenſit tū ſpōſo ſuo ioſeph nō i copu-
lā carnalē ſed maritalē ſocietatē. Et talis pſenſus
facit m̄fimontū eē uerū. q̄ ſic dicit *Aug.* Mfimo-
nū nō ſac copula carnalis ſi pactio pſugalis. Et
ſatis uerisile eſt & credēdū q̄ de' utriq̄ revelauit q̄
debebat ſil' vгинes pmanē. Et ſi ſorte dicit q̄ iſha
vgo pſenſit in carnalē copulā intelligēdū eſt q̄ nō
pſenſit absolute ſi p̄ditidē. ſ. ſi de' h̄ uellet. Uo-
luit aut̄ xp̄us q̄ m̄ ſua ſpōſuſ h̄et multipliſ ſone
P̄ Pria eſt q̄ iſha erat tenera puella iō idigebat vi-
ro maturo & grādeuo ut ab iſpo cuſtodiaret. Unde
dicit *Her.* ſup missus eſt. Moſ erat iudeoz ut a die
despōſatiōis uſq̄ ad diē nuptiarū ſpōſi ſpōſas in
cuſtodiā recipent & earū pudicitia co curiſi ſua-
rēt. quo ſibi iſpi fideliiores cr̄ſtāt. C Scda rō eſt q̄
iſha erat vgo uerēnda. iō idigebat viro ſibi m̄fi-
montale p̄iūcto. ne tanq̄ adultera iſamaret. *Her.*
ubi ſ. Quis aut̄ vidēs eā nō despōſatā & tū grau-
dā. nō poti⁹ diceret meretrice q̄ vginē. nec dcebat
hoc dici de m̄fe dei. Tolerabilis ſuit xp̄s ad tēpus

Sermon

de p̄fugio natū putari q̄ de fornicatiōe m̄fēz icul
pari. Amb. sup lucā. Maluit tūis aliquos de suo
ortu q̄ de m̄fīs pudore dubitare. Sciebat enī te
nerā esse v̄gis verecūdiā & lubricā samā pudoris.
nec putauit or̄t̄ sui fidē m̄tr̄is iniurīs astruēdā.
¶ Tertia rō est q̄: erat sola & iō indigebat fidelis lo-
cio a quo & aī p̄tū & in p̄tu & post p̄tū associaret &
a laborib⁹ releuaret. Vñ Hiero⁹ sup Mat. ponens
istā rōnē & alias dīc despōsata x̄ps p̄cipif. Primo
qdē ut p̄ gnātiōne ioseph̄ origo marie mōstraret.
scđo ne uelut adultera a iudeis reputaret. ficio quo
q̄ ut fugiēs in egyptū h̄iet v̄ri solatiū. ¶ Quar-
ta rō est q̄ ip̄a erat diabolo suspecta. ne. s. esset illa
virgo de qua pphauerat Ysaia. Et iō debuit ec̄i
m̄rimoniū ut ip̄a myherū diabolo celaret. Berū.
ub̄ s. M̄ungd nō poterat de' aptū aliquid signū oī
dē quō fieret. ut nec ei⁹ or̄t̄ isamaret. nec m̄si cri-
minaret. poterat utiqz. H̄i nō poterat latē demo-
nes qđ scirēt hoīes. Idē ibidē. Necessario iḡr̄ ma-
ria v̄ro despōsat. q̄ p̄ hoc & sc̄i a canib⁹ abicōdi-
tur. & a sp̄sō v̄gīas cōprobat. & tā v̄rgīs uerecū
die p̄cif q̄ same p̄uidet. & a secretis celestibus ho-
stis excludit. ¶ Scđo h̄uit sp̄sōz celestē. s. deū q̄
cū ea sp̄uale m̄rimoniū h̄rit. Et istō m̄rimoniū ha-
buit triplicē gradū. triplicē p̄sensū. triplicē bonū
& triplicē copulā siue p̄fūctionē. H̄uit qđē triplicē
gradū. q̄ fuit initiatū. ratificatū. & p̄sumatū. Ini-
tiatū qđē per v̄ba de futuro ab ysala q̄ dixit. Ecce
v̄go p̄cipiet z̄. Deinde fuit ratificatū p̄ v̄ba de p̄nti
q̄n̄ ip̄a p̄sensit & dixit. Ecce ancilla dñi. Ultimo su-
it p̄sumatū. q̄n̄ fili⁹ dei in thalamo z̄teri v̄ginalis
nāz nfaz sibi etnali copulauit. Vñ clamat ecclia.
Ecce cōpleta sūt oīa q̄ dicta sunt de v̄gine maria.
¶ Scđo i illo m̄rimoniū fuit triplex p̄sensus. s. cō-
sensus animi. p̄sensus v̄bi. ul̄ saltē cōsensus signi.
His trib⁹ modis p̄sensit v̄rgo brā. Et isū triplicē
p̄sensū ip̄a v̄go brā postmodū in suo cātico exp̄ssit
Mā p̄sensū animi exp̄ssit cū dixit. Magnificat aīa
mea dñm. Cōsensū signi exp̄ssit cū sb̄dit. Et erul-
tauit sp̄us me⁹ in deo salutari meo. Erulcanit. i. cē
saltauit. i. tā: gaudīn h̄uit in aio. q̄ etiā māscita
bat in exteriori signo. Cōsensū v̄bi exp̄ssit cū sb̄di-
dit. Quia resperit h̄nilitatē ancille sue. Et hoc fuit
q̄n̄ dixit. Ecce ancilla tñi. ¶ Tertio in m̄rimoniū
fuit triplex bonū. s. bonū fidei. pl̄is. & fac̄t. Fidei
qdē q̄ uotū v̄gīatis qđ brā v̄go emisit semp illi-
batū fuauit. Fuit ibi bonū pl̄is q̄ tēi filiū deel⁹
castis viscerib⁹ gnāuit. Fuit etiā ibi bonū fac̄t. q̄
nūq̄ a filio suo dñisa fuit ul̄ sepata. ¶ Quarto in
illo m̄rimoniū fuit triplex copula. Mā in m̄rimoniū
triplex p̄fūctio inuenit. Una causat ex p̄sensū
aio. scđa ex p̄mītriōe corpōz. tercia ex iōlūsibili

IX

hītatiōe aboꝝ. Eodē mō iter ip̄s & v̄ginē brāz fuit
p̄fūctio aioꝝ p̄ mutuā charitatē. Lñi. vi. Ego di-
lecto meo. & dilect⁹ me⁹ mihi. Fuit p̄fūctio corpō
rū p̄ nature v̄nitatē. q̄ vna est caro ip̄i & m̄fīs. vñ
de hoc p̄t̄ crponi illō qđ dī Hen. ii. Erūt duo in
carne vna. Mā ad so: mādū corp⁹ ip̄i fuit duo. s.
sp̄sō scūs q̄ ip̄as carnē v̄gis mundauit. & corp⁹ ip̄i
formauit. & ip̄a v̄go q̄ māz misstrauit. Fuit etiā in
diuīsibilis hītatio aboꝝ ibi q̄ sic in vita sua dilere
rūt se ita & in morte nō sunt separati. Joan. xii. H̄i
bat iusta crucē ieu m̄i et̄. ¶ Ser. ir.

s. Stella maris q̄ vulgariter dī tramōiena
siḡt v̄ginē brāz m̄lus rōnib⁹. ¶ Prior rōe
nois. Istō enī nomē. s. stella maris nō p̄uenit ip̄o
nec alicui sc̄o v̄ro nec alicui sc̄e semie s̄ tñi v̄gini
marie. Qđ aut̄ nō p̄uenit ip̄o p̄p̄e pat̄ et q̄ ip̄e ē sōs
toti⁹ lumīs. & iō sibi magis cōpetit eē solē q̄ stellā
Nec cōpetit etiā alicui v̄ro sc̄o. q̄ ip̄a sc̄elā ma-
ris ita dirigit nauē q̄ ip̄a nō dirigit nauī. Nauis
enī est ecclia. Ap̄lī iḡi & ceteri sc̄i ita dirigebat ec-
clesiā suis doctrinis q̄ ip̄i nihilomin⁹ idigebat di-
rigi ab ecclia sc̄tōz meritis & devotis orōnib⁹. vñ
& op̄ls sepe petebat orari pro se. H̄i aut̄ v̄go nauē
ecclie ita dirigebat suis doctrinis & erēplis q̄ ip̄a
nō idigebat dirigi aliquip̄ meritis. q̄ in ip̄a erat
plenitudo ciūz meritop̄. Mō cōpetit etiā alicui sā-
cē semie dici stella maris nec pligate. nec vidue.
nec v̄gini. nec penitēti. Strella enī maris ult̄ diri-
git oēs nauigātes. Et maria oēs nauigātes diri-
git suis erēplis. Cōingate qđē sic fuit helisabeib⁹
isomāt tñi piugatas ut dei mādata custodiāt. vñ
dī Lu. i. de ipsis piugatis. Erāt iusti abo p̄ter aī
deū. Clidue v̄o sic fuit anna isomāt tñi viduas ut
sciuntis & orōnib⁹ isistat. Vñ dī Lu. ii. de anna vi-
dua q̄ nō discedebat de tēplo z̄. Virgines v̄o in-
formāt tñi alias v̄gines. ut ipudicos usus virorū
fugiāt. vñ dī Hen. xiii. q̄ rebecca puclla cū vidis-
set ysaac tulit palliū suū & opuit se. Cōlt penitētes
sic fuit magdalena isomāt tñi penitētes. ut. s. ha-
beat opa misericordie & p̄nie. Beāt̄ maria oēs suis
erēplis illūlinat & isomāt. Mā isomāt piugatas
ut viris suis obediāt. sic ip̄a semp obediēs fuit io-
seph. Informāt viduas ut post mortē v̄ti alios
nō accipiat. s̄ in viduitate p̄maneāt. sic ip̄a vidua
māsit post mortē ioseph. Informāt v̄gīes ut hoīz
p̄sortia fugiāt. sic & ip̄a fugiebat. & in thalamo suo
clausa manebat. Informāt penitētes ut opa p̄nie
faciat sic & ip̄a faciebat. q̄uis enī penitēs nūq̄ fue-
rit: q̄ nūq̄ fecit illō qđ debuerit penitē. tñi sic opa
p̄nie faciebat ac si fecisset vñ deberet penitē. Quia
iḡi v̄go brā p̄ mare h̄ui⁹ mādi nauigātib⁹ radios
exēploy emittit iō stella maris uocari debuit. ¶ 2°

dī stella maris rōne attractus virtutis. Sic enim illa stella ferruz ad se trahit. sic maria ad se sepe metes ferreas trahit et puerit. Ferrū autē est durū. frigidū. et pōderosū. et signat petores q̄ sunt frigidi ad amādū deū. duri ad puerēdū. pōderosi pp̄famo re frenoz. q̄r semper stat ī imis. et nūq̄ sead supima sbleuat. sic patet in theophilo q̄ p̄us erat frigidus dur' et pōderosus. quē bta vgo inflāmauit et puerit et ad celestia sbleauuit. C 3° dī stella maris rōne statōis. q̄r hec stella ē q̄si sine motu. et a suo p̄fecto nō discedit. Sic bta vgo a p̄fecto nō discedit. i. a filio. s̄z semper p̄ nob̄ iugis itercedit et orat. et nos custodit. Sic enim dī de filio suo. Ecce nō dormitabile nec dormier. sic ip̄a nō dormitat s̄z semper p̄ nob̄ orat. itercedit et vigilat. vñ pōt eē vñ suū illō qđ dī v̄sa. xvi. Sup̄ speculā dñi ego sū vigilas iugis et stas p̄ diē et sup̄ custodiā dñi ego sum stas toris noctib̄. Ipa enī est v̄ga de radice iesse. de qua dī h̄iere. i. Virgā vigilante ego video. C 4° dī stella maris rōne illūinationis. Ber. Tolle corp̄ solare qđ illuminat mūdi. et ubi dies? Tolle stellā maris et qđ nisi calligo iuoluēs et vmbre mortis et tenebre reliquunt. Hec autē stella semper ad nos lumē suuz emittit. Ita q̄ nec occidit nec occūbit. Allie stelle. i. apli in r̄pi paſſiōe occubuerat q̄r lumē fidei amiserat. Ipa autē nūq̄ occubuit q̄r lumē fidei semper suauit. Sepe autē dirigit q̄r aliq̄ sci aliq̄b̄ petōrib̄ occidit q̄r suffragia eis sepe subtrahit. q̄r indigni sūt. Johel. ii. Stelle splēdorē suū retraxerūt. H̄ia autē vgo nūq̄ occidit s̄z oīb̄ lumē sue ḡfē emittit. Vñ ip̄a dī Eccl. xxiiij. Aīq̄ ad futurū sc̄lū non desinā. s. alicui in necessitatib̄ p̄stituto. C 5° dī stella maris rōne directōis. q̄r nauigātes in mari huius mūdi dirigit et ad portū salutis deducit. Nā in mari huius mūdi sunt mīti flūct̄ p̄secutionū. mīti uēti tribulationū. mīti scopuli p̄secutionū. mīti tenebre ignorātiarū. Et iō ista stella maris oēs tales dirigit et ad portū deducit. Fulbert. P̄portet hāc stellā semper attēdē q̄r q̄ fecerit nō ianis glie uēto factabit. nec scopolis aduersor̄ frāget. nec absorbēs uoluptatū uoragine. s̄z p̄spē pueiet ad portū getis. Ber. sup̄ missus est. In agustijs in piculis. in reb̄ dubijs. cogita mariā. iuoca mariā. nō recedat a corde. nō recedat ab ore. ip̄az sequēs nō deuias. ip̄az rogās nō despas. ip̄az cogitās nō eras. ip̄a nō tenēte corrulis. ip̄a p̄tegēte nō metuis. ip̄a duce nō fatigaris ip̄a pp̄itia puenis. Idem. Ipa est p̄clarā et erimia stella et iacob orta. sup̄ b̄ mare et spatiōsum necessario sbleuata miscās meritis. et illustrās exēplis. Si igit̄ isurgūt uēti tētatio nū. si icurris scopolos tribulationū. respice stellā. uoca mariā. et si nō ip̄etres ofonis ei suffragiū nō

deseras pueratōis exēplū. C 6° dī stella rōne giratiōis. Illa enī stella est sic cordo ul̄aris firmament. Sic enī ostiū uoluit sine v̄sat in cardine. et rota in are. sic firmamētiū p̄tra ip̄az. Eodē mō tota curia celestis circa btāz v̄ginē se uoluit et girat. q̄r ea tāq̄ dñaz et f̄g nā circūdāt. iū illō qđ cātac ecclia. Sic dies uerni et recūdabāt eā flores rosaz et lilia p̄ualib̄. i. oīdo p̄cessoz et v̄ginn. Jō dī propheta. Asūltit regina a verris tuis in vestitu deaurato circūdata uarietate. Sic enī sūt qđā uestis btē v̄gis. ip̄az tāq̄ dñaz et reginā adornātes. Que qđē uestis est mītuplīci uarietate cōterta. Nā apli ibi ponūt colorē aureū. martyres colorē rubeū. p̄cessores colorē indigū. v̄gines et āgeli colorē cādidiū. C 7° dī stella maris rōne situatiōis. Est enī hec stella sita in sūmo poli respectu oīum alliarū. et est sita p̄tra aglonē. Sic btā vgo exaltata est sup̄ choros oīus āgelō. vñ cātac ecclia. Exaltata est sc̄tā dei genitrix sup̄ choros āgelō ad celestia regna. Est etiā sita ad aglonē. q̄r radios ḡfē sue semper dirigit ad petores. Vñ etiā ipsa dī luna q̄r sic luna dat lucē suā noctib̄. sic btā vgo ḡfam suā peccatorib̄. C 8° dī stella matutina

s. Tella matutina dī vgo maria. de qua dī Eccl. li. Quasi stella matutina in medio nebule. In p̄mo enī mūdo erat tripler nebula. s. supbie. uaritie. et carnalis imūditie. Ipa igit̄ ful sit in medio nebule supbie per hūilitatē. in medio nebule auaritie p̄ paupertatē. et in medio nebule carnalis imūditie p̄ v̄gicatē. Assimilat̄ autē virgo isti stelle. ppter noia. ppter ppria. et ppter officia. Ista autē stella h̄et mīta noia. C 9° dī uenus nō q̄r sit dea amoris sic fabule poetarū fingunt. s̄z q̄r illos in qb̄ dñi p̄ disponit ad amādū. / Secō dī stella matutina ex eo q̄r mane sequēs denunciat et diē ichoat. / Tertio dī lucifer ex eo q̄r p̄e ceteris stellis et planetis materē h̄eat luçē. / 4° dī hespus inq̄tū. s. noctē seqnē respic̄ et eā illustrat. Ista q̄tu or noia p̄nt v̄gini puenire iūt̄ alia q̄tuor q̄ dicunt Eccl. xxiiij. Ego mī pulchre dilectōis. et tioris. et agnitiōis. et sc̄tē sp̄ci. Ipa enī pōt dici uen̄ inq̄tū hoies i dei amorē iſlāmat. Et q̄tū ad b̄ ip̄a ē mī pulchre dilectōis. / 2° p̄t dict̄ stella matutina inq̄tū ip̄a ē p̄ncipiū noue vite sic stella matutina ē p̄ncipiū diei seqnēs. Et q̄tū ad b̄ dī mī timoris. Timor enī ē p̄ncipiū ḡfē et noue vite. iūt̄ illud p̄s. Initū sapie timor dñi. / Tertio dī lucifer inq̄tū dat p̄ncipiū agnitiōis diuine. Et q̄tū ad hoc dicit̄ ma ter agnitionis. / Quarto dicit̄ hespus inq̄tū respic̄ et illuminat petores q̄ sūt in tenebris culpe. Et q̄tū ad b̄ dī mī sc̄tē sp̄ci. C 10° dī stella matutina ppter ip̄i stelle ppria. Iila enī stella mītas

hēt p̄p̄setates. q̄ est calida. mālitie m̄fis refrena-
tiua. tēperata. humida. t̄ iocida. Iste aut̄ p̄p̄eta-
tes nō sunt in ip̄a stella nisi q̄̄t̄ ad effect̄. Eodē
mō bā v̄go hēt in nob̄ isto s̄ effect̄. Dat enī calo-
rē dilectionis diuine. refrenat furorē iracūdie. dat
tēperatiā siue tēperamētū discretiōis mature. io-
cūditatē p̄scie. humorē obediētie. humidū enī ma-
le terminat in ēmīno p̄p̄io s̄ in termino alieno.
q̄ uerū obediēt nō debet duci sensu p̄p̄io s̄ alie-
no. Ista q̄nque notant̄ Jac. iii. que ad beatā v̄gi-
nem matrē sapie p̄fit applicari. Sapia ingt que de
sursuz est. p̄mū qdē pudica est. deinde pacifica siue
modesta. suadibilis bonis. plena misericordia t̄ fru-
ctib̄ bonis. Nā inq̄tū ipsa dat calorē diuini amo-
ris ipsa est pudica q̄ facit aiuz pudicū. Amor enī
dei oēz amorē illicitū extinguit. t̄ oēm carnalitatē
restringit. Inq̄tū ipsa refrenat furorē iracūdie d̄
pacifica q̄ facit aiuz pacificū. Inq̄tū dat tēpera-
mētū discretiōis mature d̄ modesta. q̄ facit aiuz
modestū t̄ maturū. Inq̄tū facit cor humidū per
uerā obediētiā d̄ suadibilis t̄ bonis p̄sentiēs. In
quātū dat iocūditatē p̄scie d̄ plena misericordia t̄
fructib̄ bonis. q̄ p̄scia que est plena bonis opib̄
multū est iocūda. furtū illud p̄s. Jocūdus hō qui
mis̄et t̄ cōmodat. C Tertio assimilat stelle matu-
tine p̄p̄ qdā ip̄i stelle officia. Hēt enī frē fores.
sugē lupos. relevare iſirmos. excitare ad cātāduz
aues t̄ letificare viatores. H̄is officiū b̄tē marie ter-
rere demones. Job. xxiiij. Si subito appuerit au-
rora arbitrat̄ vimbra mortis. p̄s. Ut̄ est sol. i. lux
solaris. i. v̄go maria. t̄ p̄gregati sunt. t̄ in cubilib̄
suis collocabunt. C Sedo fugat hereticos. Aug.
Baudemaria v̄go cūctas heres̄ sola iteremisti.
C Tertio p̄solat pusillanimes. Idē. Sancta maria
succurre miseris iuua pusillanimes. An̄ p̄t esse
uox sua illud Baruch. iiiij. Aliq̄ores filij estote t̄
clamate ad deū. C Quarto excitat angelos t̄ scōs
ad laudādū deū. qd̄ significatū est Exo. xxv. Ubi
d̄ q̄ maria sūpsit tympanū. C Quito letificat oēs
viatores qui tēdūt ad patriā. Istud significatum
est Mat. ii. ubi d̄. q̄ magi vidētes stellam gauisi
sunt gaudio magno ualde. C Sermo. vi.

Scela d̄ v̄go maria. x̄ps v̄o sol. V̄go de-
scō vic. Maria stella. x̄ps sol. Jō p̄tōres
uelut in nocte a maria p̄solant̄. Justi v̄o
tanq̄z in die a x̄po sole illuminant̄. Jō si p̄timescis
ad x̄pm accedē. ad mariā respice. gen̄ tuū cōspi-
cis. nihil illic qd̄ timeas iuens. D̄ ligif maria stel-
la iuxta illud Mōe. xlviij. Oriet̄ stella er̄ iacob. t̄ cō-
surgent̄ v̄ga dē isrl̄. Et assimilat hic stelle. t̄ virge.
Stelle. q̄ semp erat in celo mēte. Virge: q̄ hita-
bat in tra corp̄. Stelle: q̄ p̄tulit radiū in quo est

lux diuinitatis. Virge: q̄ p̄tulit fructū in quo est
caro terrestris. De ista stella dicit Ber. Ip̄a p̄p̄ie-
tas stelle v̄gini m̄ri p̄uenit ualde. q̄ sic stella sine
sui co:ruptiōe suū emittit radī. sic absq; sui lēfio-
ne v̄go pepit filiū. nec syderei radī suā minūt̄ elā-
ritatē. nec v̄ginis filiū suā integratē. C Motādum
aut̄ q̄ stella in sua eēntia magnā hēt puritatē. in ap-
parētia p̄uitatē. in motu velocitatē. t̄ iter cēta cor-
pora magnā dignitatē. Sic t̄ v̄go puritatē mori-
mā hūit q̄tū ad illa tria de qb̄ d̄. i. Thes. v. In
teger sp̄usū aia t̄ corp̄ sine q̄rela fuit in aduētu
dñi m̄ri iesu x̄pi. Hūit enī corp̄ purissimū. q̄ sine
oi cōtagione. An̄ p̄t eē v̄bū suū illō qd̄ d̄. S̄ap.
viii. Veni ad corp̄ coingnati. Hūit aiam purissi-
mā q̄ sine p̄cti admiratiōe. Ibidē. Bonit̄ suz aiuz
bonā. Hūit sp̄uz purissimū. q̄ semp fuit p̄tūc̄ cū
deo p̄ amore. q̄ sic d̄. i. Coz. vi. Qui adh̄eret deo
vn̄ sp̄us ē cū eo. C Sedo stella i appentia hēt ma-
gnā p̄uitatē. Quātis enī q̄libet stella dicat eē ma-
tori q̄ tota tra. tñ p̄ctalis t̄ modica eē videt. Eo-
dē mō t̄ maria q̄uis eēt maria. tñ de se sentiebat
hūilitatē. Nā hūilitatē hūit i aio. in v̄bo. i facto. in si-
gno. In aio hūilitatē hēbat. q̄ nulli vnq̄ se pp̄oe-
bat sed alios sibi sic ioseph̄ quē sibi p̄posuit dicēs
Luc. ii. Pi cū t̄ ego dolētes q̄rebam̄ te. Nunq̄
se igerebat. s̄ oib̄ locū dabat q̄ ad filiū suū ire uo-
lebat. qd̄ notā Mat. xij. ubi d̄. Ait qdā. M̄t tua
t̄ s̄res tui foris stāt q̄rētes te. Ber. Ubi maria ali-
qñ p̄st̄ptuosa fuisse iuens. Foris stabat q̄rēs log-
filio nec auctoritate m̄fna aut f̄monē iterrupit. aut
hītationē in q̄ filiū erat irrupt̄. C Sedo hūit istam
hūilitatē i v̄bo. q̄ nō uocauit se m̄rē dei nec dñs
mūdi. nec reginā celi. s̄ ancillā x̄pi cū sb̄dit. Ecce
ancilla dñi. Itē. Resperit hūilitatē ancille sue.
C Tertio hūit istā hūilitatē i signo. Magnū qdē si-
gnū hūilitatis fuit q̄ filio suo iā i celū ascēdēte. t̄
ipsa i b̄ mūdo loco s̄i remanēte. tñ i loco nouissi-
mo ponit uoluit. uolēs fuare illud Luc. xij. Recū-
be i nouissimo loco. D̄i enī Act. ii. ubi enūeratis
oib̄ aplis sb̄dit. H̄i oēscrāt vn̄nimit̄ p̄seuerātes
i ofone cū mulierib̄ t̄ maria m̄rē iesu. Si c̄ enī ab-
sente sole iter cēta sydera luna magis m̄tūdū illūt̄-
nat t̄ tñ tenet iſimū locū. sic maria absēte sole iu-
stie t̄ i celo regnāte iter mādi lumia magis m̄tū-
dū illumīauit t̄ locū nouissimū tenuit. C Quarto
hūit istā hūilitatē i facto q̄ postq̄ iā erat dei m̄
effecta ancillā helisabeth̄ se fecit cū ei ministravit.
Ber. In mōtana v̄go cum festinatione ablit t̄ he-
lisabeth̄ salutauit t̄ in eius ministerio q̄si mensib̄
tribus humilis stetit. Deinde subdit. H̄ic fuit v̄gi-
nis ascēsus ut difficile rūpere triplic funiculus.
seruebat sigdem in corde charitas. splendebat in

Sermo

lxvij

carne virginitas, et in obsego eminebat humilitas. **C**ertio stella habet in motu velocitatem. Nam a motu sui superioris, i.e. firmamentum mouet cito. qui quotidie oia loca lustrat in circuitu. Motu suo proprio mouet lentissime, quod per certum annos ut dicunt mouet per unum gradum. Eodem modo ergo maria non mouebat motu proprio sed motu sui superioris, i.e. spiritus sancti. Nam ut mota fuit a spiritu sancto ut virginitate fueret statim uocum emisit. Motu fuit a spiritu sancto ut conceptionis filij de consentiret statim accepit. Motu fuit ut ad seruicium cognate pgeret, et mor ad montana presentem. Motu fuit ut iam signata et vicina partus in bethleem pgeret statim proruit. Motu fuit ut rediret, statim rediit. Ecce quoniam non mouebat a seipso sed a spiritu sancto qui erat in ea tanquam semper regebat ipsum. **Q**uarto iter cetera corpora stella habet magnam dignitatem. Nam enim per hunc in stellis non cadit corruptio nec casus, nec error. Sic et in ipsa stella nulla fuit corruptio, nec in sua nativitate, quod sine petro nata fuit, nec in sua concepcione quod de spiritu sancto genuit, nec in sua vita quod nonque aliquod peccati commisit, nec in sua morte, quod nec mortis neribus deponi potuit. **S**ed in ipsa non fuit alius quis casus, quod cadere non potuit a gratia dei, quod erat in gratia confirmata, nec a fide dei, quod erat a spiritu sancto edocita, nec a charitate dei, quod erat tota deiformis effecta. **C**ertio non fuit in ipsa alijs error, quod in suis affectibus vel operatis nonque errare potuit, quod per eam semper gubernauit. Filius eam semper duxit. Hunc spiritus sanctus eadem ipsa in civitate superna introduxit. Unum propter ista tria potest dicere cum prophetata. Tenuisti manus derteras meas et in uoluntate tua deduristi me et cum gloria suscepisti me. **S**ermo primus.

thalamus Christi fuit uterus virginis. Domini autem thalamus a thalamone duce romanorum. Qui cum quadrata sabinam virginem rapuisse, dictum est per oraculum quod illa ergo thalamoni in coniugem tradiceret. Et quoniam ille nuptie feliciter successerunt, ordinatum fuit ut cubiculum sponsi et sponsae thalamus diceretur. Quia igitur de nuptiis in utero virginali celebravit, quoniam scilicet huiusmodi sibi copulauit. Iudeo enim spiritus thalamus recte dici potest. Habet autem rerum prophetarum thalamus suum et reginam suam, id est ergo beatam. De thalamo autem regis dominus in psalmis. In sole posuit tabernaculum suum et seipsum soli posuit in tabernaculo suo, id est in virginis utero. Et hoc fuit in filii conceptione. Et ipse tandem sponsus procedens de thalamo suo. Et hoc fuit in nativitate. Quod fuerunt autem thalami regales per tria distingui cubicula, scilicet per cubiculum estiuale, hyemale, et coeleste. Quod fuerunt etiam panis preciosis ornari, variis coloribus depingi, et diversis floribus aspergi. In primo igitur thalamo virginali fuerunt tria cubicula, scilicet eius spiritus anima et corpus. De quibus videlicet i. Thes. v. Ipse autem spiritus

I
pacis scilicet uos per omnia ut integri spiritus uester anima et corpus sine querela fuere in aduentu domini nostri Iesu Christi. In primo igitur cubiculo, id est in spiritu suo regedit prius, quod ei spiritus deiformis et divinus fecit. In secundo cubiculo, id est in eius anima omni virtute et gratia adimpleuit. In tertio cubiculo, id est in eius utero reguit spiritus sanctus, quod eius anima omni virtute et gratia adimpleuit. In tertio cubiculo, id est in eius utero nouem mensibus habitavit. Ille est igitur ille architriclinus quod in nuptiis uteri virginis tria triclinia preparauit, et facta est tota trinitatis nobile triclinium. Quod ille thalamus fuerit panis purpureis et gemmis adornatus dominus Lactantius, liber Erculus fecit sibi rex salomon de lignis libani. Erculus dominus uas escavaz, et signat virginis uterum, in quo fuit ille qui est uas omnis sanctorum et angelorum, et fuit de lignis libani quod eius uterus fuit odoriferus, incorruptibilis, et serpentibus infernali expulsius. Postea subditur. Reclinatorium fecit argenteum, ascensus purpureum, media charitate prastravit. Ista sunt illa tria cubicula super directa, scilicet spiritus anima et corpus, que fuerunt tam preciosi panis ornata. Nam spiritus sacerdos fuit ornatus purpura, id est siccis passis continua memoria et recordatione. Iudeo dominus quod ascensus purpureus fecit. Nam filii passionis semper in corde gerebat ita quod dicere poterat illud Ego. illud. Propositus saginum tu mihi es. Eius uterus in quo se Christus reclinavit fuit ornatus panico aureo, id est pudore virginico. Iudeo dominus. Reclinatorium fecit argenteum. Sic enim aurum incorruptum est fulgidum et preciosum, sic enim virginitas eius uterum reddidit incorruptum quo ad se fulgidum per expletum quo ad nos, preciosum quo ad deum. Et anima que fuit media iter spiriti et corpus fuit ornata panico gemmato, id est charitati et amore domino. Nam subditur. Media charitate prastravit. Charitas enim est gemma lucida que omnes alias virtutes facit et fulgidas. De ista gemma charitatis videtur Eccl. ix. Beata mulier carbunculi in ornamento auri. Est enim charitas perfecta que habet secundum amorem honestitatem et puritatem. Iudeo vero maria fuit gemula honestitatis, et carbunculus seruantes charitatis, et aurum incorruptibilis virginitatis. **C**ertio iste thalamus virginalis fuit variis coloribus depictus colore nigro honestitatis, albo puritatis, et rubeo charitatis. Lactantius. Nigra sum. Ecce nigredo honestitatis. Sed formosa. Ecce albedo puritatis. Sic pelles salomonis que erat rubicundus. Ecce rubedo charitatis. Sic enim color niger surra albū positus, ipsis albū comedatur, sic ipsa humilietas virginitatis magis exornatur. Si enim beatam ergo fuisset ergo sed supba, nec deo placuisset, nec filius dei de carnē assupisset. Et sic color rubeus iter albū et nigru positus pulchritudinem magnam facit, sic charitas beatæ marie honestitatem ei exornabat, virginitatem deo gloriam reddebat. Nam sine charitate et honestitate est sacrata, et virginitas est vacua. Fuit etiam iste thalamus virginalis

Sermo

diversio florib' aspsus. s. rosa patientie. Eccl. xxiiij. Quasi plantatio rose in hierico. Viola huius beatitudinis psalmi. et lilio puritatis et munditiae. De istis duob' florib' dicitur. Ego flos capi et liliu convalliu. C huius etiam ista regina. i. vgo maria thalamu suu in quo sili tria cubicula fuerunt. P: imum est eius uterus speciosus in quo habuit divina sapientia. et quatuor ad hoc facta est sponsa eterni regis. Eccl. xxxij. Qui creauit me regedit in tabernaculo meo. Secundum est ei' aliis visceribus in quo habet uulnus ecclesia. Et quatuor ad hoc ipsa est aduocata generis humani. Deus enim electos ipsa recipit intra viscera sue pietatis. cum ipsa sit misericordia et misericordie. Tertiu est ei' locus gliosus in quo ipsa habet sublimata. Et quatuor ad hoc ipsa est omnia et regia totius curie celestis. Propter ista tria dicitur Apol. xii. Multa amictu sole et luna sub pedibus eius. et in capite eius corona stellarum duodecim. Tunc enim sole amicta fuit. quoniam Christus qui est sol iustitie in suo utero habuit. Lunam autem sub pedibus habet. quia ecclesias sub sua protectione tenet. habet autem coronam stellarum duo decim. quia ipsa est regina trium ordinum. s. martyrum. p. sexorum et virginum. et nouem ordinum angelorum. C Sermon. ii.

Emplu deo est vgo maria iuxta illud prophetam. Subscipimus de misericordia tua in medio templi tui. Dicitur autem vgo beatissimum tempore cause efficiens. malis. formalis. et finalis. Causa autem efficiens huius templi fuit de trinitas. Nam per istud templum fundavit. p. Fundavit eam altissimum. Spus sanctus p. se eranit. p. Scilicet cauit tabernaculum suum altissimum. Fundatum et secretum filio habuit. Eccl. xxiiij. Qui creauit me regedit in tabernaculo meo. Forma autem huius templi fuit. quia fuit ualde amplius. Unus enim in templu quasi tectum amplius uel tenet amplius. In ipsa enim vnguine gliosa fuerunt quoniam ualde amplius. Prior quidem habuit amplius uterum ad deum suscipiendum. quia sic civitas ecclesia. quem celi capere non poterat tuo gremio perculisti. Petrus rauinas. Ad erat in principio apud deum ita se vgo precepit ubi. factaque est magnus deitatis templum. quia pusilli erat humanitatis hospitium. Ideo. Ipsa quidem vgo malo. fuit celo. fortior terra. latior orbe. Nam deus quem mundus non capit. sola peccat. poterat enim quod portat orbem. Ideo. Quoniam sit de ignorantia. miratur huius vnguis uterum. celum pavet. tremunt angeli. creatura non sustinet. natura non sufficit. et una puerula in sui peccatoris hospitio capit. recipit. oblectat. ut terris pacem. celis glorias. salutem predictis. vitam mortuam dederit. Irenes enim celestibus pentecostam. dei cum carne commercium fecit. Hic enim totum manu erat in urna. et totum erat in archa. et tota archa claudebant in templo. sic et deitas tandem manu dulcissimum tota erat in urna. i. in Christi aia. Alia tota erat in archa. i. in Christi carne deifica. Et hec ova claudebant in terra. i. in ufo vnguis gliosa

II

Hoc habuit apostolum intellectum ad dominum lumine recipere dum. Sic oculus non sufficit itineri sole nisi in radiis suis. sic intellectus non habet cognoscere deum nisi in operibus suis. Intellectus autem vnguis non idigebat radiis. quia habebat ita se punitas solis. Eccl. xxviii. Sic sol oriens mundo in altissimis dei. sic mulieris sete spes in omnimento domini sue. Nec idigebat latine lucerne. s. manuductio alicuius creature. quia in ufo suo habebat divinam lucernam fulget. Ibidem. In terra splendens super candelabrum scutum. et spes faciei. s. mulieris super etatem stabile. nec idigebat sicut filii Israel columnam ignis uulnibus. s. manuductio alicuius angelus celestis. quia ipsa habebat illam columnam ignis et nubis. i. Christum in quo erat ignis deitatis. et nubes humanitatis. Ibidem. columnae auree super bases argenteas. et pedes firmi super planitas stabilis mulieris. Tertius habet apostolum aspectum ad copaticum. Nam ita sicut sue pietatis et misericordie oest recipit. Ideo dicitur de ea. Maria misericordia. Recipit petros quibus ipse traxit dei misericordiam. Ideo subditur. Misericordia. Recipit testes quos a diabolo pregit. Ideo subditur. Tu nos ab hoste prege. Recipit alias de beato mundo egredientes quia suis manibus in celum deducit. Ideo subditur. Et hora mortis suscipe. Quarto habet apostolum meritum ad subuenientem. Subuenit quidem omnibus per sua merita in mundo et in iudicio. In mundo quia habet subuenientem potentiam sapientiae. et uoluntatis. Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis. et oleum in tabernaculo iusti. Potest quidem subuenire quia habet thesaurum. Vult subuenire. quia habet pietatis oleum. Hec subuenire quia fuit misericordia. I. Christus qui est dei sapientia in templu. Subueniet in iudicio. Non enim dicet sic dicitur vnguis ille. Ne forte non sufficiat nobis et uobis et ceteris. quia et eius merita sufficiunt sibi ad exaltationem super angelos. et nobis sufficiunt ad necessitatem infamam. Prover. xl. Laudet eam in portis opera eius. s. que iudicio faciet. quia tunc fideles suos et devotos suscipiet pieget et desideret. Materiam vero huius templi spiritualis fuerunt aurum. argentum. et lapides pretiosi. Virgo enim maria super subdamenit fidei edificauit aurum. I. ait deificatus et dino amore repletum. Edificauit argenti. I. corporis vnguineum. Edificauit lapides pretiosos. s. resurgentiam omnis virtutum. Causa vero finalis templi est duplex. Ad hanc fuit templum ut deus ibi laudet. et ut ibi habere dignetur. Proprius istum duplicem finem deus studi templi spirituale construit. s. propter dei laudem et suscitacionem. Sic enim in templo deo glorificatur. laudatur. et honoratur. sic et ipsa est ad dei laudem et glorias. dei letitiam et honorificentiam. Ideo dicitur fuit in figura Iudith. xliij. Tu gloria hierusalem. tu letitia Israel. tu honorificentia populi nostri. In ipsa enim tamquam in suo templo dominus habebat sic assertum Luce. li. Dominus tecum. Ver. Dominus per te cum qui genuit quem coepit. et dominus filius tecum

quem carnem tua induis.

CSermo tertius.

Erra dī maria multiplici de causa. **C**Pri
mo q̄uis tra sit oīus elemētōp̄ ifima: est
tū pre oīb̄ elementis magis adornata. sic
btā vgo pre oīb̄ sc̄is fuit magis ifima p̄ hūllitatē
s; magis ornata p̄p̄t vtrū uarietatē. Insimā se
uocabat dicens Luc.ii. Resperit hūllitatē ancille
sue. s; ornatā vtrūb̄ se ostēdebat. dicens Eccl.xxiii.
In me oīs ḡra vite t̄ vtratis. in me oīs spes vite
vtratis. hīero². Ceteris sc̄is ḡra p̄ p̄tes p̄tak. ma
rie vo se tota ifudit ḡre plenitudo. Ipa siqdē fuit
oīb̄ gratiis a deo visitata. amore dei febriata. t̄ cū
etis vtrūb̄ locupleta. p̄s. Visitati frā t̄c. **C**Se
cūdo dī tra q̄ l̄ videat in superficie despecta. intus
tū otinet p̄ciosa. s. aurū. argētū. t̄ lapides p̄ciosos
Sic t̄ maria erteri² videbat despecta. tū iteri² tri
nebat celeste thesaurū. s. dei filiū. Lai. i. Nigra sū
s. erteri² p̄ p̄uersationē. s; formosa iteri² p̄ filiū dei
in meo ufo hītationē. p̄s. Dis glia ei² filie regis.
CTertio dī terra q̄ l̄ sit multipli atrita est tū fir
miter stabilita. Sic t̄ vgo maria fuit multipli atrita
in filiū passiōe. uitta illō Lu. ii. Tuā ipsi² siam
prāsibit gladius. s; tū fuit fortis per cōstātē fidē.
Eccl. i. Gnātio p̄terit. gnātio aduenit. terra vo i
eternā stat. Nā gnātio aplōz p̄teriuit a fide. gnāt
io latronis t̄ cēturiōis uenit ad fidē. Terra vo. i.
maria in eternā stat q̄ fidē ei² semp̄ suauit. **C**4°
dī terra q̄ l̄ sit frigida t̄ siccā: est tū supnoz lūina
rū marie ifluētie suscep̄tua. sic t̄ btā vgo fuit siccā
ab humore cupiditatis. t̄ frigida ab oī p̄cupia
carnalitatis. fuit tū dinarū ifluētiā marie suscep
ptua. Nā fm Ber. In uētre fuit plena ḡra deita
tis. in corde ḡra charitatis. in ore ḡra affablitatis
t̄ in manib̄ ḡra misericordie t̄ largitatis. **C**Quito
dī terra. q̄ terra erteri² uenuit at plātis t̄ int̄ dīta
thesauris. in icimis est plena tormentis. q̄ ibi inser
nus eē phibet. Sic t̄ vgo btā fuit erteri² ornata ue
nustate mox. iteri² ditata thesauro vtrū. in inti
mo cordis vulnerata dolorib̄ tormentoz. Luce. ii.
Tuā ipsi² aīz p̄rāsibit gladi². Lai. i. Nigra sū s;
formosa filie hicrl̄z sic pelles salomonis. q̄ erāt ru
bricate. Ipa enī fuit nigra t̄ denigrata in filiū pas
siōe pre uehēritia doloris. s; erat formosa decore
virtutis. t̄ rubicida seruore p̄uersatiōis. **C**Ser
mo dī terra. q̄ sic dī Aug² in li² de tri. bona tra est
altitudine mōtū. t̄peramēto collū t̄ planitie cam
poz. Sic vgo btā fuit bona terra p̄ celestū p̄tēpla
tionē. Eccl. xxiii. Ego in altissimis hīto. Fuit t̄
perata p̄ discretionē. De cui² t̄peramēto discretio
nis dī Luc. ii. Maria aut̄ cōseruabat oīa v̄ba hec
p̄ferēs in corde suo. Fuit plana p̄ hūlē p̄uersatio
nē: q̄ cū aplis t̄ ceteris mulierib̄ sc̄is p̄uersabat.

Act. ii. Ubi enumeratis oīb̄ aplis. in fine conclu
dit Lucas. H̄i omnes erant perseuerantes in ora
tione cum maria matre feso. **C**Ser. iiiij.

Erre allūmilat vgo maria. Que qdē fuit
terra bona. terra bono semie semiata. ter
ra secūdata. t̄ tra ad germinādū apta. **C**P̄io q̄
dē fuit terra bona. Bonā aut̄ terra fm virgillū co
gnoscif p̄ tria. s. p̄ colorē q̄ nigredo atestat boni
tati terre. **C**Deo p̄ saporē. q̄ si gleba terre aqua
asp̄git t̄ ad gustū ponit. si est dulcis est bona. si est
salsa est mala. **C**Tertio p̄ fossē repletionē. q̄ si fos
sa repleta post aliquid tēpus deficit mala est. si fuerit
eq̄ta erit mediocriter. si supabūda erit opti
ma. Ihsis tribus modis cognoscif q̄ beata virgo
fuit bona terra. **C**Dūmo per nigredinē humilita
tis. Lanti. i. Nigra sum sed formosa. Homo qui
diutius stat ad calorē solis color eius nigrescit t̄
decolorat Xhus enim qui est sol uerus nouē mē
sibus in utero virginis habitauit. Et id non fuit
mirū si ipsa nigrā t̄ humiliē fecit. t̄ ipsa ab omnī
colore mūd. no decolorauit. Ideo ipsa dicit. No
lite me considerare q̄ susco sim eo q̄ decolorauit
me sol. **C**Secūdo cognoscē fuisse bona terra per
saporē. q̄ tota fuit ducis t̄ suavis. Lai. vi. P̄o
chra es amica mea suavis t̄ decora. Ber. i. Quid
ad mariā trepidet accedere humana fragilitas nī
bil in ea austerti reperies. nihil terribile tota sua
vis est. t̄ oībus oīa facta est. t̄ oībus misericordie si
nī aperit. ut de eius plenitudine accipiat vñneris
CTertio cognoscif fuisse bona terra per fossē re
pletionē. q̄ a corde suo oēm amorē mūdantū effo
dit. t̄ sc̄is meritis illud adimpleuit. t̄ supabūda
uit. In oī enī ope suo supabūdauit. Nō enim tū
cepta. nō tū p̄filia. s; i ipsis p̄filis supabūdauit
Nā p̄filio paup̄tatis addidit nihil p̄p̄si possidē.
nec in spālī nec i col. Lōsilio v̄giali addidit suare
castitatem v̄ginalē. Lōsilio obediēce addidit nō so
lū obedire suo supiori. i. deo. nō solū suo eq̄li. i. io
seph spōso suo. s; etiā suo iseriori. i. helisabeth in
cui obsequiū tribū mēsib̄ māsit. **C**Deo ista ter
ra fuit bono semie semiata. Nā de in agrū uteri
sui semiavit semē eternū. atiquū t̄ nouū. i. deitatem
suā que est etna. carnē suā q̄ est atiq. i. ab adā p̄du
cta. t̄ aīz q̄ de nouo fuit creata. De his tribū semē
bus tāq̄ ex tribū sarinis. fact' est ille panis celestis
qui dicit Jo. vi. Ego sum panis viuus qui de ce
lo descēdi. Istud sigētū est Eccl. xviii. Ubi abrahā
i. deus p̄ dirit sare. i. virgini marie. Accelerat tria
sata simile t̄ cōm̄ise t̄ sac panes subcineritos.
Tunc enim sara: id est virgo beata tria sata sarine
miscauit q̄n r̄pm crītentē in hiis tribū substātis de
suis viscerib̄ generavit. **C**Tertio ista terra fuit

secunda. Bona enim terra generat sine facit fructū tricesimū. melior seragesimū. optima cētesimū. Istū triplicē fructū; terra viginis p̄tulit. Ipsiā enim fuit nuptia. Et quātū ad hoc p̄tulit fructū tricesimū. Ihsa fuit vidua derelicta q̄n̄ ioseph spōsus suus defunct⁹ fuit. Et quātū ad hoc protulit fructū seragesimū. Ihsa fuit vgo ppetua. Et quātū ad hoc p̄tulit fructū centesimū. Quarto ista terra fuit apta ad germinādū. Ysa. xlvi. Apiaſ ter ra & germinet saluatorē. Ipsiā enim apuit animū suū ad p̄sentē dū q̄n̄ dixit. Ecce ancilla dñi. Ubi dicit Ber. Surge curre apt. Surge per fidē. Cur raper deuotionē. Apī per p̄ſſionē. Rūde vbum ſuſcipe vbu. pſer tuū. ſuſcipe diuinū. emittē trāſitorū. amplectē ſempiternū. Scđo apuit uterū ad p̄cipiēdū. Eius enim uterū fuit clausus oī viro ſed aptus rho. iō signat per portā te qua dicit Eze. xlviij. Que ſemp clauſa fuit. & nullus per eaz niſi dñs itroſuit. Aug. Quid est hec porta clauſa erit. niſi maria que ſemp intacta fuit. Et quid est vir nō trāſibit per eā. niſi q̄i ioseph non cognouit eā. Tertio apuit os ſuū ad bſidicēdū cum dixit. Magnificat aia mea dñm. p̄s. Apī os tuū & iplebo illud. Et bñ dixit adimp̄bo. q̄i cū alias parce locuta fuerit. tñ pl̄re locuta fuit. q̄i deū bñdixit. Ecōtrario vō nos ſumus multū in v̄b̄is inutilib⁹ pl̄ti. i laudādo vō deū ſum⁹ mlti auari. Quar to apuit os ſuū ad miserēdū. Zach. vi. Apī libane portas tuas. Libanus iterptaf cādīdatio. & signat viginē mariā totā pulchriā & cādīdā que hēt in ſe tres portas. s. potētie. ſapiētie. & mifericordie. Et iō dicit portas in plurali. Quidā enim peccāt per firmitatē humana. illis apit portā ſue potentie. q̄ dat eis virtutē rēſtēdi. Alii peccāt per ignoratiā illis apit portā ſue ſapie. q̄ dat eis cognitionē ſci endi. Alii peccāt per malitiā. illis apit portam ſue mifericordie. q̄ dat eis grām penitendi. Quinto apit manū ſuā ad largiēdū. Prouer. ult⁹. Manū ſuā apuit inopi. Apit qdē manū ſuā bonis. largiendo eis grām. Malis obtinēdo mifericordiā. Tēperatis dādo rēſtētiā. mortuis introducēdo in gl̄iam. Propter iſta quatuoꝝ dicit. Maria mater gratie mater mifericordie &c.

C Sermo. v.

Thesauraria dei est vgo maria. Habet enī deus triplicē theſaurū. s. potētie. ſapiētie. & mifericordie. Thesaurus potētie est p̄is. ſapiētie filij. mifericordie ſpūs ſci. Istū triplicem theſaurū deus cōmisit dīpēſandū viginis glioſe. C P̄imo qdē p̄i ſibi cōmisit theſaurū ſue potētie intātū q̄ ipsa potēter deū traſit. potēter diabolū ſat largiter ſine aliq̄ retētione. Prouer. ult⁹. Manū ſuā apuit inopi. & palmas ſuas erteſit ad paſeres. Scđo dīpēſat coiter ſine pſonarū acceſſione. Enī ipsa oēs coiter iuitat & dicit. Transite ad me oēs qui occupisctis me &c. Tertio dīpēſtriuit. & potēter nos in gl̄iam introducit. Potē ſat uelociter ſine magna p̄cū multiplicatiōe. Enī ter qdē deū traſit q̄n̄ vtute ſue humilitatis. virgi ipsa p̄t dīcē illud Job. xiiij. Si oculus vidue. s.

nitatē. & charitatis deū in ſuū uterū uenire fecit. Magna enim potentia est vincere invincibilem. vincere oipotē. ſupare illum quē celi capere nō poterāt. & in ſuo utero p̄tinere. Cañ. i. Cū eſſet rex in accubitu ſuo. i. in ſinu p̄is. nardus mea tedit odorē ſuū. Nardus eſt herba pua & virtuosa. In quātū eſt pua ſiḡ humilitatē. in quātū eſt odorife ra ſiḡ virginitatē eius. in q̄tū eſt virtuosa ſignat eius virtuosam opationē. Hijs trib⁹ virtutib⁹ virginis r̄hs electus. s. viginitate. humilitate. & charitate in eius uterū dīſcedit. Scđo potēter diabolo ſuſtruit. Magna qdē potētia eſt illū p̄terē. Job xli. Nō eſt potestas ſup terrā que cōparet ei. qui ſatus eſt ut nullū timeret. Gen. iii. Ipsiā p̄teret caput tuū. Nō enim ſolū in ſpēte iſernali iſpa cōtrivit caudā. i. pſumationē & malū acēū. Nō ſolum corpus. i. malū pſenſum. ſed etiā caput. i. malam ſuggeſtione. & malū cogitatū. q̄ nunq̄ nec minima cogitationē in eius cor imittē potuit. Tertio potēter nos in gl̄iam iſroducit. Magna potentia eſt hoīem tā iſſimū ducē ad eclū. Iſta enī potestas data eſt viginis marie ut in celestē hierlm̄ aias iroducat. Eccl. xliij. In hierlm̄ p̄tās mea. Iſta tria q̄i ſibi ad memorā uenit magnū gaudiū ſibi ſa ciūt. Magnū gaudiū hēt de eo q̄ ſic deū traſit. de eo q̄ diaboli malitiā ſic euafit. & de eo q̄ hoīez ad eclū iſroducit. Unde in figura huius dī Judich xiiij. Nō p̄misit me dñs ancillā ſuā coingnari. ſed ſine p̄cō & pollutione reuocauit me gaudētē in vīctoria ſua. i. de eo q̄ iſpm̄ per meā humilitatē deuſci. que tñ ſua vīctoria eſt q̄i grā ſua adiuuāte hoc ſeci in euafione mea. i. de eo q̄ penit⁹ malitias euafi. in libatione ufa. i. de eo q̄ de pīculis mūdi uos libavi & i celū deduxi. Scđo filius cōmisit ſibi theſaurū ſue ſapie intātū q̄ iſpa p̄mo dei cognitio nē tribuit. ideo uocat m̄ agnitionis. Eccl. xliij. Ego m̄ pulchre dilectionis &c. Scđo per mare huius mūdi ſapiēter nos dirigit. & ad portum nos dīducit. iō uocat ſtella maris. Tertio act⁹ nō ſapiēter dirigit & diſponit. Prouer. xliij. Sa pīles mulier. i. vgo btā. edificat domū ſuā. i. gubnat ſcām eccliam. Inſpiēs. i. euā eſtructā quoq̄ deſtruēt manib⁹. q̄n̄. ſ. manus ſuas ad pomū ueti ſuſ porrerit. Tertio ſpū ſcū ſibi cōmisit ſibi theſaurū ſue mifericordie. & iſtu theſaurū iſpa diſpenſat largiter ſine aliq̄ retētione. Prouer. ult⁹. Manū ſuā apuit inopi. & palmas ſuas erteſit ad paſeres. Scđo diſpēſat coiter ſine pſonarū acceſſione. Enī ipsa oēs coiter iuitat & dicit. Transite ad me oēs qui occupisctis me &c. Tertio diſpēſtriuit. & potēter nos in gl̄iam iſroducit. Potē ſat uelociter ſine magna p̄cū multiplicatiōe. Enī ter qdē deū traſit q̄n̄ vtute ſue humilitatis. virgi ipsa p̄t dīcē illud Job. xiiij. Si oculus vidue. s.

anxi xpi pietatis viduate erpectare seci tunc. Seruat enim qd dicitur Eccl. lxxii. Cor iopis ne affligeris. et ne ptribas donum agustiati. / Quarto dispesat sapient. qd in maiori subuenit necessitate. Tunc enim maior ei se tunc pietas quam maior sentit necessitas. iocu uocatur luna. Nam luna est vicina i re. lucet in nocte. et lucet ab se de sole. Ipsa enim est vicina peccatoribus. cito eis misericordia impedito. Ipsa lucet in nocte aduersitatis patientia tribuendo. Ipsa quoniam sol. i. deus se abscondit alius cui lucet gram impedito. / Sermon. vi.

Thronus duplum accipit. s. p solio regali. et per ordine superme hierarchie. qd in ordo thronus Et hanc ad duas acceptiones vgo maria pot dici thronus. / Prior qd ipsa sicut thronus. i. sedes et solitudo summi regis in suo ufo. et nunc est in mundo. et erit in iudicio. Xps enim secundum ipsam thronum suum dominum est in ufo suo In hunc figuram dicitur. Reg. x. Fecit rex salomon thronum de ebore gradem et uestiuit eum auro fulvo nimis. Iste enim thronus sicut de ebore per magnitudinem. et sicut de auro per seruete charitatem. et sicut gradus per humilitatem. Nam igitto hic sicut humilior. tanto coram deo sicut sublimior. Xps igit regeuit in eius magnitate. qd diligit munditi omnes. regeuit in eius charitate qd diligit servos concordiam. regereuit in eius humilitate. qd diligit metem tranquillam. / Secundum ipsa est thronus dei peccatoribus qui sunt in mundo. Johanna in hebreis. lxxii. Accedamus cum fiducia ad thronum gratiae. Aliquid peccatum et amore male inflammat sic dauid: qd malo amore inflamat in adulterium cecidit. Et sic mattheus qui trema cupiditate allece illicita lucra exercevit. isti ad istum thronum accedentes iuenerunt misericordiam. iocu subdit. Ut misericordiam preseqmuntur. Alli peccatum ex ignorantia et ceteritate sic apostolus qd dicit. Ignorans feci in incredulitate. Isti ad istum thronum accedentes iuenerunt gratiam. Et ideo subdit. Ut gratiam iuenerint in tempore opportuno. / Tertius ipsa erit thronus Christi in iudicio. et hoc est ad illos qui erunt a deinceps. Solus Christus iudicabit. Apocalypsis. iii. De throno procedet fulgura. et uoces. et tonitrua. Ipse enim Christus oes citabit dicentes. Surgite mortui uenite ad iudicium. Et talis citatio domini conitruum quod non expugnatur. non dormit sed mortuus est. Citatos examinabit dominus. Esuriui et non dedisti mihi manducare tunc. Ultimum hoc sic citatos et cruentatos sumus fulminabit dominus. Ite maledicti tunc. Et istud est fulgur quod de throno procedit. Illi vero qui erunt a deinceps ad virginem glorias: tandem ad thronum gratiae et misericordie fugient. postea. Thronus enim est sol in prospectu meo. Ipsa enim in iudicio erit sic sol coram deo. qd per certis habebit maiorem splendorum. et maiorem calorum gratiae. Et erit sic luna perseta. qd etiam tenebrosa; dei idignatione erit deuotis suis ad lucem et separationem. Et erit sic testis fidelis. qd coram filio suo bonum testimoniū prohibebit. Unde dicitur. Recordare ergo misericordiam stetitis in prospectu dei

ut loquuntur pro nobis bona. et ut auertas idignationem suam a nobis. Si enim sol resurgendo. ut loquuntur per nobis bona s. p nobis aperit tuum filium testimoniū prohibendo. et ut auertas idignationem suam a nobis ipsi reconciliando. / Secundum dicitur thronus eius eo quod habet proprietates angelorum quod throni dicuntur. qd quod sunt sex fratres Dionysii. Primam est maria celstudo quod beatam marie pertinet. qd ut dicitur Eccl. xxxiiij. Ego in altissimis habito et thronus meus est. Ipsa enim habitat in altis. qd super omnes sanctos est exaltata. Habitat in altioribus. qd super omnes angelos est sublimata. Habitat in altissimis. qd a deinceps filii est collocata. Unde dicitur in figura. iiij. Reg. iiij. Positus est thronus mens regis qui sedet ad dexteram eius. / Secunda proprietas thronorum est regis circumdatio quod sibi pertinet. Deinde quod dicitur in hebreis. xxvij. Nouum facies dominus super terram semper circumdat virum. Abi triplex nouitas nota. / Tertia est quod circumdat. i. sine corruptione generat. Ver. Illud enim est circumdatum quod est ex ore patris clausum. / Secunda est quod circumdat virum. Ver. Si disisset insante uel puluis nec nouum videtur nec mirum. qd vir erat iesus nescius natus sapientia non erat. non corpore sed ai vigore. Unde enim vir non per etatem. sed per sapientiam plenitudinem quam habuit ab instanti receptionis. / Tertia est quod dicitur super terram. Ecclesia quodque quotidie generat filios in celo sine corruptione. et cum gratia plenitudine. ubi obicitur secundum dominum natale. qd tunc sci in ascensu in celo. Et istud non est nouum. Sed quod ista talis generatio sit super terram. istud est omnis nouorum nouissimum. / Tertia proprietas thronorum est stabilis collocatio. et ista proprietas pertinet beatam marie fili. qd fuit stabilis filio in vita. in morte. et post mortem. Nam in vita stabilis fuit per amorem. qd nunquam ab eius amore discessit. In morte fuit stabilis per associationem. qd iuxta crucem suam semper stetit. Et post mortem fuit stabilis per fidem et per amorem. Non enim sic apostoli qui discesserunt a fide. sed non ab amore nec a scena societate sic secundum milices quod semper iuxta crucem steterunt. Virgo autem beatam imobilis semper stetit et in fide. et in amore. et in societate. / Quarta proprietas thronorum est regis suscepitio. et ista etiam pertinet beata marie. qd excellenter modo Christus suscepit. Omnes enim tam boni quam mali suscipiunt Christum per patientiam et clementiam. Boni vero suscipiunt per iherusalem gratiam. Virgo autem beatam Christum suscepit per gratiam plenitudinem in mente. et per patientiam corporalem in uentre. / Quinta proprietas thronorum est regis dilatio et ista filia pertinet beatam marie. que Christum de celo decuicit. Ite uocat seruolum a serendo. Cantus. v. Ferulam servit sibi rex salomon tunc. Uocat et nubes. Vultus. xix. Ascendet dominus super nubem leuem et ingrediebatur in egyptum. Ipsa enim tandem pluviam salutarem copuluit. Vultus. xlv. Nubes pluierunt iustitiam. Uocat et nauis Proverbius. ultimus. Facta est quasi nauis iherusalem de luce portans panem suum. / Sexta proprietas thronorum est familiaris apparetio. et ista filia pertinet beatam marie. Familiarius enim

aptus sibi r̄ps mysteriū incarnationis reuelauit q̄ ceteris sanctis vel etiā angellis. Nam salomon dicit se illud ignorare Proverb. xxx. Tria sunt m̄hi difficultia et quartū penitus ignoro. qd̄ est via vi ri in adolescētia. Joānes etiā baptista se nō sufficere soluere corrigiā calciamenti eius. i. exponere profunditatē tāti mysterii. Gabriel etiam de modo regis̄tus ipsum non erposuit sed ad spiritū san ecum remisit dicēs. Op̄us sanctus supueniet in te z̄c. Ber. sup Missus est. Ac si dicat angelus. Quid a me requiris qd̄ in te mor experies. Heiens scies et feliciter scies. sed illo doctore q̄ et acto re. Ego sum missus nūciare viginalē conceptū nō creare. Virgo autē maria non tñ illud mysteriū sciuit per insulam sapientiam. sed marime per exp̄entiā. Ber. Qualiter ille. i. splendor inaccessibilis virginis se insuderit visceribus soli datū est scire cui datū est ergo. **Sermo. vii.**

Turbata est maria in sermone et cogitabat qualis esset ista salutatio. In hīis vībis ex parte virginis ponunt̄ duo. s. eius turbatio. et eius prudēs cogitatio. Ex parte angelī ponunt̄ alia duo. s. angelica confortatio. et nascituri filii comēdatio. **P**rimo igit̄ ponit virginis per turbatio cum dic̄t. Turbata est in sermone eī. Non est turbata turbatione impatiētie. sed turbatione pudoris. timoris et admirationis. Est ergo turbata. i. uerēdata uel erpauesfacta uel admirata. **P**riō igit̄ ē turbata. i. uerēdata. Angelus qd̄ sibi appuit i fo:ma iuuenis pulcherrimi. Nō enī sibi appuit in etate senili. q̄ illa etas dicit defecū in vīte et sensu. nec appuit in etate puerili. q̄ illa etas dicit nouitatē. tñ dīc imfsectiones. Et id̄ sicut puenies ut in etate iuuenili et mediocri appareret. q̄ illa etas dīc nouitatē et psectiones. et illa uenerat nūciare illū q̄ nou' erat q̄tū ad hūanitatem et pfecte q̄tū ad dīnitatem. Itā igit̄ ego illum pulcherrimū iuuenē vidēs et nō cognoscēs eū angelū eē. et se solā cū eo in thalamo vidēs sicut nimis turbata. i. uerēdata. Hiero ad eustochiū. Maria tā te puritatis ertit ut m̄ dñi eē mereret. ad quā cū gabriel angelus in viri specie descendisset p̄sternata et pterita respōdere non potuit. Nunq̄ enim a vīro aliquo fuerat salutata. Ambrosius sup Lucā. Trepidare quidē virginū est. et ad omnes virētū ingressus pauere. oēs eorum affatus uereri. Disceat ergo mulieres p̄positū pudoris imitari. Disce virgo uerbor̄ vitare lasciuia. Maria etiā angelū uerebat salutationē. Ber. sup Missus est. Sollet virgines que uere virgines sunt esse pauidē et ut timēda caueat etiā tutā p̄timescē. Prōinde q̄d̄ nouū q̄cgd subitū suicit totū suspicat iſ dies

totūq̄ et se reputat machinatū. **S**ed ō sūt turbata. i. erpauesfacta. Angelus qd̄ cū luce. cū cāda et luminosa ueste sibi appuit. et iō et tali fulgorē erpauesfacta sicut. Nō enī uenit angelus i ueste nī grā sī fulgida et cādida. Qd̄ qd̄ p̄ueniebat tripli cīrōne. s. rōne annūciati. q̄ cādor uestimēti defignabat fulgorē et claritatē agelli. **S**ed ō rōne annūciati. q̄ annūciabat ille q̄ est cādor lucis efne et speculū sine macula. **T**ertio rōne illī cui fiebat annūciatio. que fuit tota cādida. et ab oī p̄etō penitus aliena. Cui p̄cep̄t̄ sūt purissim⁹ et p̄t̄ mōdisim⁹. Itā igit̄ ego vidēs angelū eū tātā claritate ueniētē. et cū tā fulgida ueste sicut turbata. i. erpauesfacta. Usi cācat ecclia. Et erpauescit ego de lumine. **T**ertio sūt turbata. i. nimis admirata. Ec marie de duob⁹. **P**riō de eo q̄ angelus clauso ostio itrauit. Ber. ubi. s. Nō ē suspicādū q̄ angelus aptū iuenerit v̄gis ostiolū cui nimis erat i p̄posito frequentias hoīum fugē. colloqa vitare. ne uel orātis silētiū turbaret. uel p̄tinēcis castitas taret. Nec fuit ei difficile p̄ ostiolū clausu; viginis abdita penetrare. cui utiq̄ er nāc sue subtilitate q̄ lī corp̄ q̄tūcū solidū uel spissu; p̄uī ē ac penetrabile. **S**ed ō admirata fuit de eo q̄ tā nouā et i auditā salutationē sibi fec̄. s. q̄ de debebat cē secu; nō tñ i mēte p̄ ḡfaz. sī etiā i vētre p̄ suscep̄tā nām bñana; . Pet̄ rauē. Quāuis motu blādo. affectu p̄lo viginē sibi de i m̄cē. famulā sibi v̄teret in parētē. viscera tñ cl̄ turbata sūt. ipsa quoq̄ p̄ditio cu; et p̄ditor de quē tota creatura nō capit. totū itra v̄gis p̄cē se recipit. Nā ut angelū v̄dit eī mēs cōtremuit. et in eī igressus sensit deitatis ingressu;. **S**ed ō ponit ipsi v̄gis prudēs cogitatio cu; dī Logitabat q̄lis eēt ista salutatio. Circa q̄nō v̄sabat eī p̄sideratio. **P**riō circa salutatis q̄litatem utru. s. cēt bonū nūci uel nō. Sciebat enī q̄ diabolos se i angelū lucis sepe trāfigurat. sī tñ dei reuelatione statim cognouit q̄ erat bonū angelus et sp̄cialis dei nūci. Ber. ubi. s. Sciebat nēpe virgo prudēs q̄ frequēter angelus sathane sepe se in agēlū lucis trāfigurat. Sī q̄ similes et humili erat nil tale de scō angelo penit̄ estimabat de ipso euge lo. Et id̄ q̄lis eēt ista salutatio cogitabat. **S**ed ō eius salutatio v̄sabat circa salutatis nouitatem. q̄ nunq̄ auditiū est a seculo q̄ aliq̄ semina ab aliquo angelō sit uocata bñdicta uel plena ḡfa. Et id̄ talis nouitas v̄boz eā quodāmō turbavit. et eam admirationē addurit. Petrus rauēnas. Angelus uenerat in specie blādus. in sermone terribilis humana p̄ferēs. diuina reprimittēs. Uñ et viginē q̄s leniter sollicitauit visus. turbauit auditus. Alioq̄ in sermone dē annunciatione. Post illius bñdi

Sermon

I

lxv

ctionis p̄ sagitū terret v̄go nouitate v̄bor. **V** Tertio eius cogitatio uersabat circa suā indignitatē, q̄ nō reputabat se dignā angeli visione & salutatio ne. **H**ec ubi supra. Mirū indignā sese angelica salutatione & visione reputabat. & forsan in mente talia meditādo uoluebat. **A**nde hoc ut angelus dñi ueniat ad me. **Q**uarto eius cogitatio uersabat circa dei bonitatē, que tāta erat q̄ per ipsas humānū genus saluare & redimere disponebat. **H**ec uerū ubi supra. **E**cq̄ qd v̄go debitā tibi dīreris gra tiā angelorū, que inuenisti grām apud dñi. Inuenisti que ante te iuuenire nemo potuit. grām videli cest apud dñi. **Q**uā grām? dei & hoīum pacē. mor tis destructionē. vite reparationē. **H**ieronymus ī sermone de assumptione. **H**ec est que celis gloriā dedit. dñi terris. gētibus fidē. vitijs finē. vite ordi nem. moribus disciplinā. **I**sta quatuor diligenter reuoluēs in corde suo noluit statim rūdere. sed co gitabat q̄lis eēt ista salutatio. **P**etrus rauē. Lito nāq̄ respōdere facuitatis est humane. cogitare so pōderis est marimi & iudicij pmaturi. **H**ec ubi supra. Turbata est sed nō perturbata. **Q**d ergo tur bata est fuit uereccū die virginalis. q̄ v̄o non pertur bata. fuit fortitudinis. q̄ v̄o tacuit & cogitauit pri dentie. **T**urbatus sum inq̄ ppheta & nō sum lo cutus. & cogitauī dies antiquos. **S**ic maria tur bata est. sed nō fuit locuta. sed cogitabat q̄lis esset ista salutatio. **E**r parte v̄o angelī duo ponuntur. **V** Primo eius cōfortatio cū dixit. Ne timeas ma ria t̄c. In hoc enim cognoscit angelus bonus a malo. q̄ bonus angelus in principio terret. in me dio cōfortat. in fine letificat. Ideo iste angelus in principio virginē terruit. q̄n ipsa turbata fuit. In fi ne letificauit. q̄n grauidā de dei filio dereligt. An gelus v̄o malus q̄n se in angelū lucis trāstigurat. in principio multū terret. in medio diuersis tentationibus multū cōturbat. in fine v̄o multū cōrri stat. Et quoniā deus illa q̄tuor videbat angelō reue lisse circa que cogitatio brē virginis v̄sabat. ideo angelus ad illa q̄tuor per ordinē rūdit. **V** Primo enim eius cogitatio uersabat circa salutatis q̄lita tem. **U**trū. s. eēt bonus angelus vel nō. Ideo dixit sibi. Ne timeas maria. nihil hic doli uel fallacie. nullas hic insidias suspiceris. Nō sum homo sed sp̄s. nō satiane sed angelus dei. **V** Secōdo uersabat eius cogitatio circa salutationis nouitatem. q̄ multū mirabat q̄ angelus plena; grā uocauerat cum hoc nūc audītū foret. Ideo dixit ei ange lus. Inuenisti grām apud dñi. **E**cq̄ dicit Petrus u rauēas. Ne timeas maria. Timet sigdē non qui inuenit sed qui p̄dit. Quid ergo timet qui securi-

tate cōcīpit rerum. parit gaudia seculorū. **T**imor non est ubi diuinū negocium est nō humanum. Quid timet maria cui iudex est causa. assertor in tegrityas. testis innocētia. **V** Tertio uersabat eius cogitatio circa suā indignitatē. quia nō reputabat se dignā angeli visione vel salutatione. **A**ld qd rū det angelus dicēs. Ecce p̄cipes & partes filiū. **N**e si dicat. Que cōcīpīes dei filiū digna es p̄culdu bilo vīdē angelū. Que es m̄f dei. digna es saluta ri ab āgelo dei. **H**ec sup Missus est. Ne timeas maria. **O** si scires q̄tū tua hūilitas altissimo pla ceat. quāta de te apud ipsum maneat sublimitas. angelicote indignā. nec alloquito. nec obsequio iu dicares. Non mireris maria q̄ angelus ad te ue nit. nam & maior angelo uenit. Non mireris an gelum dominicū. nam & dñs angeli tecū. Postre mo quidē angelū videoas. cum iam angelice vi uas. **V** Quarto uersabat eius cogitatio circa dei bonitatē. que tāta erat q̄ per ipsam dñs huma num genus saluare disponebat. Et istam suā cogitationem angelus approbat dicēs. Uocabis no men eius iesum hebraice. sother grece. latine saluator dicit. Hoc enim nomē est quod cecis visu. surdis auditum. claudis gressum. mutis sermonem. vitam mortuis dedit. totāq̄ diaboli potesta tem de obsecris corporibus virtus hūitus nomi nis effugavit. **C** Secūdo ponis ex parte angelī filii nascituri cōmendatio cum dicit. hic erit ma gnus & filius altissimi uocabilis. Dicit enim chris tūs fuisse magnus & paruus. Nam dicit fuisse maior angelo & minor. **M**ajor iuxta illud Hebreo. j. Tanto melior angelis effectus. quāto differen tius pre illis nomen hereditauit. Minor iuxta il lud p̄s. Minulisti eū paulominus ab angelis. De dño enim iesu christo est loqui fm quatuor modos. **V** Primo de ipsa p̄sona ratione diuine natu re. & quantū ad hoc ipse est maior angelis & rex & dñs angelorū. **V** Secūdo de p̄sona ratione huma ne nature. & quantū ad hoc p̄t dupliciter cōside rari. uel fm q̄ ipse natura humana est vñita dñi ne. & iterū maior est omnibus angelis. uel fm q̄ p̄sideratur in se circūscripta diuinitate. & fm hoc est minor singulis. Quantū ergo ad primos tres modos maior est angelis. & sic intelligit uerbum apostoli qui dicit. Tanto melior t̄c. Quantū v̄o ad quartū modum est minor angelis. & fm hoc intelligit uerbum prophete qui dicit. Minulisti eū paulominus ab angelis. **C** Sermo primus.

As v̄o fuit virgo maria. Fuit enim uas purum & nouum. uas p̄fundum. uas solidū. uas admirādum. uas admirabile. & uas aromaticū. **C** Primo igit̄ fuit uas putum &

nouū.iii. Regū.ii. Afferite mihi uas nouum. et
mittite in illud sal. Istud autē uas nouū fuit ute-
rus virginis q̄ fuit noū. q̄ ab oī uestestate culpe
fuit penit̄ mūdus. In istud uas sal sapie fuit mis-
sum. q̄ s̄ r̄ps q̄ est dei sapia in eī uerū itrauit. Nō
soltū autē istud uas fuit nouū et purū. s̄ etiā purissi-
mū. P̄ion.rrv. Aufer rubiginē de argēto. et egre-
dit̄ uas purissimū. Tripler enī rubigo gen̄ h̄ua
nū occupauerat. ¶ Dīsa ē rubigo culpe originalis
p̄s. Ecce enī iniqtib̄ p̄cepte suz t̄c. Ista rubigo
ab ipso uase dei fuit ablata ī sui sc̄ificatiōe q̄s. s̄. in
uto m̄fis fuit sc̄ificata. p̄s. Sc̄ificauit tabnaculuz
suū altissimus. ¶ Sc̄da est rubigo culpe actualis
Prouer.rr. Quis p̄t dicē mūdū ē cor meū: pur
suz a p̄ctō? Ista rubigo fuit ab ipso uase dei abla-
ta ī sp̄ns sc̄i supuētione. et filii dei p̄ceptiōe. Quā-
uis enī nunq̄ uentaliter peccauerit. t̄n ex tūc pec-
care nō potuit. sp̄n sc̄ō ab ea liberū arbitriū nō au-
serēt. s̄ ī bono p̄firmāt̄. Auḡ ī lī de nā et ḡfa.
Excepta dei genitrice maria si oēs sc̄i et sc̄ē dei dñi
adhuc viuerēt interrogati fuissent utrū sine p̄ctō es-
sent. oēs vna uoce clamassent. Si dixerim̄ q̄ pec-
catū nō h̄em̄ ipsi nos seducim̄ et vitas ī nob̄ nō ē
excepta inq̄ hac sc̄ā v̄gine. de q̄ cuz de p̄ctis agit
pp̄ honorē dei nullā p̄sūs uolo questionē habē.
¶ Tertia ē rubigo penalitatis. q̄ m̄lte penalitates
tā mētales q̄s corpales hoīem circūdāt. pp̄t qđ
clamat apl̄s Ro.vii. Infelix ego hō. q̄s me liba-
bit de corp̄ mortis hui? Ista rubigo fuit ab ipso
uase ablata ī sui assūptiōe. q̄ tūc corp̄ suū īduit ī
mortallitatē. et aīs ipassibilitatē. P̄t siḡt eē v̄bum
p̄is ad sp̄n sc̄i ut sibi dicat de argēto. i. de cor-
pore et aīe marie fulgido. Aufer rubiginez culpe
originalis et egrediet̄ uas purissimū. Aufer oēm
rubiginē oīs culpe actualis. et egrediet̄ uas puris-
simū. aufer oēm rubiginē oīs penalitatis. et egre-
dief̄ uas purissimū. ¶ Sc̄do fuit uas p̄fundū. q̄
p̄ p̄fundā h̄ūilitatē. et iō p̄fundē meruit dei ḡfa adi-
pleri. Cor n̄f̄z ē uas qđ tūc p̄fundē sodit̄. q̄ s̄ hō p̄fū
de h̄ūiliat̄. H̄z sūt qdā quoꝝ cor tr̄f̄ cauaf̄ et sodit̄
ī supfcie. q̄ h̄it solū h̄ūilitatē ī ore. et ī erfiori cō-
versatiōe. supbiā v̄o ī corde. Eccl.rriiij. Est q̄ neg-
ter se h̄ūiliat̄. et ī erfiora eī plena sūt dolo. Alli sāt
q̄ h̄it cor fōsuz et p̄cauū usq̄ ad mediū. sic sāt fūi
dei. q̄ sic h̄ūiliant̄ exterī ī signo p̄uersatiōis. sic ite-
rius humillant̄ ī medio cordis. De qb̄ dī Mich. ii.
v. H̄ūiliatio tua ī medio tui. Nullus vñq̄ fuit q̄
ita cor p̄cauū h̄ūierit. i. usq̄ ad fūidū q̄ se h̄ūiliaue-
rit sic r̄ps et v̄go. Ille enī p̄fundē se h̄ūiliat̄ q̄ in-
serī descēdē nō p̄t. sic fecit r̄ps q̄n descēdit ad su-
sceptionē n̄fe nāe. et usq̄ ad tolerationē pene. Dīsi
līp.ii. Exinanuit semetipm t̄c. H̄ic etiā v̄go

nō potuit se p̄fundī h̄ūiliare cū eēt m̄f dei dirit se
ancillā et pedissequā dei. Et q̄ p̄fundī h̄ūiliast se
q̄s aliq̄ creatura. iō tātā grām recepit quantā aliq̄
pura creatura recipē nō potuit. ¶ Tertio fuit uas
solidū q̄ nunq̄ frangi potuit. Eccl.i. Quasi uas
auri solidū oīnatū oī lapide p̄cioso. Letere mulie-
res frāgunf̄ in p̄ceptu p̄ violētā. frāgunf̄ in p̄tu
p̄ dolorē et afflictionē. frāgunf̄ in vita p̄ multorū
perōp̄ p̄petrationē. q̄ qđlibet petī frāgit̄ cor h̄ūia
nū. Eccl.rrj. Cor satui q̄s uas p̄stractū. oēm sapias
nō tenebit. Frāgunf̄ in obitu p̄ incinerationē. Vir-
go autē maria fuit uas solidū. q̄ in suo p̄ceptu ha-
buit integritatē. in p̄tu locūditatē. in vita p̄cti im-
nitatē. in obitu īduit īmortalitatē. ¶ Quarto fuit
vas admirādū. Eccl.rli. V̄as admirabile op̄ ex
celī. Si enī eēt aliqđ uas qđ mal̄ seipso p̄tinere
illud eēt uas mirabile. Rursus si eēt aliqđ uas qđ
vīnū et aquā fine aliquo medio simul p̄tinere. et t̄s
nulla cōmīrtio fieret. illud eēt uas mirabilissimū.
Tale uas fuit v̄go v̄tā. q̄ illud qđ in utero suo cō-
tinebat mal̄ seipso erat. V̄n dicit Auḡ. et cātāt ec-
clesia. Sc̄ā et īmaculata v̄ginitas qb̄ te laudibus
esserā nescio. q̄ quē celi cape nō poterāt tuo gre-
mio p̄tulisti. Ilsa enī cr̄n̄ clausa. p̄ceptū filii dei
recepit. Erīstēs clausa filī in p̄tu ih̄m effudit. Jō
uocat Lān.iiiij. Hor̄ p̄clusus fons signat̄. Ilsa
etiā in uase sui uerū h̄ūit vīnū diuinitatis. et aquā
humanitatis. et t̄s nulla facta ē cōmīrtio seu cōsu-
stio nārū. V̄n cātāt eccl̄ia. Deus hō fac̄t̄ est. id qđ
fuit p̄māsit̄. et qđ nō erat assūpsit̄. nō cōmīrtiones
passus neq̄ diuisionē. ¶ Quinto fuit uas aroma-
ticū. In eī enī utero et aio fuerit oēs sp̄es aromati-
cū oīumq̄ v̄tū. de qb̄ ipsa dicit Eccl.rrliiij. In
me oīs ḡfa vite et vītatis. in me oīs sp̄es vite et v̄tū
tis. Nā ibi est sp̄es aromaticā que viuiscat mortu-
os. lō dī. In me oīs ḡfa vite. Ibi est alia q̄ illumī-
nat cecos. Et lō dī. Et vītatis. Ibi est alia q̄ sanat
ifirmos. i. despatos. Jō dī. In me oīs sp̄es vite:
Ibi est alia que corroborat et p̄firms debiles et la-
guidos. Ideo subdit̄. et v̄tūtis. In isto etiā uase
p̄tinent v̄nguēta cōtra oēs ifirmitates. Nā ibi est
v̄nguēta qđ deprimit tumorē supbie. s. p̄sideratio
sue humilitatis. Aliud est ibi qđ erīnguit sitū
auaritie. s. p̄sideratio sue paupertatis. Aliud est ibi
qđ expurgat immūditiā lururie. s. cōsideratio sue
vīginitatis. ¶ Sermo.ij.

Vero sp̄ualta habet v̄go maria. que sunt
eius p̄ictas et charitas q̄bus nos p̄solat et
nutrit. iurta illud Ysa.xlvj. Satiemini ab
ubersibus p̄solutionis uestre. v̄hit enim ubera vim
attractiūā. p̄uerfiūā. et effusiūā. ¶ P̄io qđ h̄it
v̄i attractiūā cū sint sp̄oglosa et porosa. Eodē mō

ubera bīē marie h̄sit vīm attractuā. q̄ nos ad se & ad deū trahūt. Sunt aut̄ q̄tuor que nāliter attrahūt. s. silē. calidū. & quedā pp̄ietates rerū sic patet in adamāte & uacuū. Ista q̄tuor inducūt virgīnē mariā ut per ubera sue charitatis nos ad se trahat. Propter ista q̄tuor possum⁹ sibi dicē. Alperi mīhi soror mea. amica mea. colūba mea. Immaculata mea. Primo qdē qdō attrahit est silē. Et iō ipsa debet nos attrahē per similitudines nāe. ideo dī. Soror mea. Eccl. xij. Nō animal diligit sibi silē. Eph. v. Memo vñq̄ carnē suā odio h̄nit. sed nutrit & souet eā. Sed qdō attrahit est calidū. & iō ipsa debet nos attrahē ppter calidū charitatis intime. iō dī. Amica mea. i. que me itime diligis. & quā ego itime diligo. Lass. vij. Ego dilecto meo si. nō edo p̄ amorē. & ad me puerioei⁹. Idē. Dilicit⁹ me⁹ mīhi & ego illi. Tertiu⁹ qdō attrahit ē p̄petas nālis. & iō ipsa debet nos attrahē pp̄ pietates sue misericordie. Sicut enī dñs sp̄ pp̄nū ē miseri sp̄ & pc̄. sic ēt & ipsi dñe. iō subdit. Colūba mea. Sicut enī colūba caret selle. sic & ipsa nō h̄et sel amaritūdinis. s̄z tora plena ē dulcedie pietatis. Lass. i. Meliora sūt uba tua vino. Uba eue fuerūt plena vino s. sūta mo: dacis iusticie. s̄z uba marie fuerūt meliora. q̄ plena sūt lacte dulcis misericordie. Quar tū qdō attrahit ē uacuū. & iō debet nos attrahē per uacuū hūilitatis p̄funde. iō subdit. Immaculata mea. Ipsi enī oīno euacuauit se a maculis mūdi & marie a macula supb̄. Sic enī supbia fac̄ corī flatū. sic & hūilitas fac̄ cor uacuū. & a tali uacuitate debem⁹ attrahi n̄fer regine. s. ut nō alta s̄z hūilia sentiam⁹. Sed uba hūit vīm pueriuā. Sunt enī posita i pectorē ut cordi sītē vicina ut sic p̄ calorē cordis fiat decoctio sanguis. & ad mās lactis faciliter puerat. iō dī lac ē sanguis bis coct⁹. sel in uenit. & sel i mamillis. Istā vīz pueriuā hūit uba bīē v̄gis marie. Faciat⁹ enī in nob̄ q̄tuor pueriones pp̄ q̄s ipsa dī. Eccl. xiiij. Ego mī pulchrie dilectionis & timoris & agnitiōis & scē spei. Primo nāq̄ p̄ uba charitatis & pietatis ipsa puerit frig⁹ nr̄z i calorē. q̄n̄ expellit corporē a nob̄ & introduc̄ calorē dī amoris. Sed puerit cor nr̄z a merore i gaudīū & delectationē. q̄n̄. s. austert tristitia selī & dat timorē dei. s. timorē fūsalē. q̄ qdē ē delectatio cordis suā illud Eccl. i. Timor dñi delectat cor. & dabit gaudīū & letitiā in lōgitudine dī. iō seq̄. Et timoris. De ista delectatiōe dī Ysa. xv. Deleceb̄t̄ isans ab ubē. Tertio puerit tenebras nostras i lucē. q̄n̄. s. expellit ignorātiā & errorē. & dat uerā dei cognitionē. iō subdit. Et agnitiōis. Ysa. xliv. Admissa regū delectabilis. Reges fuerūt apli & sacri expositores. h̄oꝝ regia suīt v̄go maria. Tē

siḡt v̄boꝝ regū mamillā lactamus. q̄n̄ eoꝝ sacrī doctrinīs. meritīs. & exēplis. i del cognitiōe erudi mur. Quarto puerit cēpēstatē i tranquillitatē. q̄n̄ s. austert dubietatē uacuūtē & dat spez aiūz trāgallatē. iō subdit. Et scē spei. Spes enī aie firmat & trāquillat iū illud L. eb. vi. Cōsugim⁹ ad tenēdā nob̄ spem quā sic anchorā h̄em⁹ tutā ac firmā. Itam spez pp̄ha ab ubib⁹ v̄gis se gl̄ abat recipisse dices. Spes mea ab ubib⁹ mīs mee. C Tertio uba hūit vīm effusiuā q̄ lac effūdūt. Est aut̄ lac cādīdū. nītidū. & frigidū. & pingue. & siḡt q̄uo: bīflcia q̄ recipim⁹ ab ubib⁹ charitatis marie. De qb̄ dī L. h̄. iiiij. Cōdidiōres nazarei ei⁹ niue. nīcidiōres lacte. rubicūdiores ebore antiquo. Saphiro pulchriōres. Est igit̄ lac cādīdū q̄ nazarei. i. ei⁹ deuotis ab ipa recipiūt cādōrē inocētie. iō dī. Cādidiōres nazarei ei⁹ niue. Sed lac ē nītidū. q̄ ab ipsa accipiūt nītorē mūditie. iō subdit. Nīcidiōres lacte. Tertio lac ē nāe frigide. Estū. q̄ ab ipsa recipiūt refrige riū. Estū p̄cupie. iō subdit. Rubicūdiores ebore antiquo. Ebōr enī ē nāe frigide. Quarto lac est pingue. q̄ ab ei⁹ ubib⁹ recipim⁹ pinguedinē deuotionis interne. iō subdit. Saphiro pulchriōres. Saphirus enim habet colorē ethereū. ideo signat celeste desideriū.

C Sermo. iii.

Ellus signat v̄ginē mariā pp̄ q̄nque cās. C Prīo q̄ uellus ē de carne s̄z sine coru p̄tōe carnis decisū. sic ēt xp̄s nat̄ ē de v̄gis carne s̄z sine carnis corruptiōe. Quid gedeonis uellus qdō utiq̄ de carne. s̄z sine carnis vulnē decisum in area ponit nīcī carnē assūptā de carne v̄gis. & sine destrimento v̄gitatis. Amb. Maria recte uelleri cōparat q̄ dñs ita p̄cepit. ut cū toto hauriret corpe. nec eiusdē corporis scissurā paterei. s̄z ēt mollis ad obsequū. solida ad sc̄imoniā. Quāuis igit̄ uellus sit de corpe. nescit tū corporis passiōes. q̄ s̄z maria fuerit i carne. tū vītia carnis nesciuit. nec vñq̄ ali quā corruptionē sensit. s̄z semp̄ ipolluta & illibata p̄māsit. Sed dī q̄ suīt rōre sp̄s sci p̄fusa. hoc significat̄ ē Iudic. vi. Abi dī q̄ uellus i plectū est rōre area siccā remanēce. qdō gedeon exp̄lit & conchā ipleuit. Uellus qdē bibulus ē & multū rōris recipit s̄z exp̄litū lenit̄ effundit. Cor enī v̄gis erat bibulū. s. ualde fulbūdū ad rōrē sp̄s sci recipien dū. & iō p̄cipe meruit plenitudinē grātū. Petrus rauē. Ille celestis iher illā p̄fū placido se in v̄gineū uellus effudit. Ber. Torsq̄ diuinitatis vñdī bibulo se n̄fe carnis in uelle se collauit. donec patibulo crucis p̄fīa terris oīb⁹ pluviā salutis effunderet. ac vitalib⁹ p̄tita st̄ illicidijs. fīdet germia irrigaret. Quāia igit̄ istud uellus v̄gineū sic ē plenū iō p̄t tā leui desiderio tāgi q̄ statim i plectū cō

Lerimo

chā. i. aīam nīaz. **C** Tertio dī q̄ fuit celestis pluuiā madida. p̄s. Descendet sic pluvia in uellus. Plane celestis īber v̄gineū uellus infudit et tota dīnītatis v̄nda in carne se p̄tulit. ac demū crucis p̄ patibulū eritus exp̄ssit oīo'ēris pluuiā salutis. ac h̄uāntis mentib⁹ fullētē dia ḡe p̄stitit. **C** Quarto dī uellus q̄ ad istar uelleris fuit tineta. et marie colore rubeo. et sic ei⁹ caro effecta ē purpura celesti impato re solūmō digna. Alcuīn⁹ in li⁹ de tri. Brā maria lana mādissima fuit et v̄gītate clarissima. q̄ sola es set in se filii dei recipere dignitatē sic lana p̄chilij sā guinē. ut ex eadē fieret purpura implali māestate tñmō digna. quāq̄ nullus cēt dign⁹ iduē nīsi au gustā p̄dit⁹ dignitate. **C** Quinto dī uellus q̄ ad ue flūmēti xp̄i p̄parationē fuit ualde idoneū. De lana qdē ei⁹ sine ei⁹ lessione assumit et ide uestimētū p̄parat. Triplex nāq̄ uestissitū brā v̄go r̄po fec. **P**rimū fuit artificiale q̄ crescēte puerō crescebat et ue flūmētū. **S**cđ⁹ fuit corp̄ale. Mā sp̄us sc̄us de ei⁹ carne alſōpsit. et corp⁹ xp̄i sine lessione v̄gis p̄parauit. Que ēt pōt dīci incōsutilis uestis. Letor⁹ qdē co:p̄a et duab⁹ p̄tib⁹. i. ex semine p̄is et m̄fis p̄su unt. corpus aut̄ xp̄i fuit icōsutile. q̄r factū fuit sp̄s sc̄i opatiōe. **C** Tertiū ē sp̄uale qdē nob̄ fac qn̄ fide et ceteris v̄tutib⁹ nos iduit. et ad dei amorē calesfacit. Job. iij. De uellerib⁹ ouīū nīfarū calesfacit̄ ē. Ques xp̄i sūt virgines xp̄i. earū uellera sūt earū merita et crēpla. Precipua aut̄ ouis xp̄i ē maria. q̄ nos suis meritis iduit et calesfacit. Prover. ult. Mō timebit domū sue a frigorib⁹ niuiū. oēs enī domestici et uestiti duplicitib⁹. Duplicita uestimēta sunt fides et opa. uel dilectio dei et primi. uel vita activa et p̄te platiua. Ista duplicita uestimēta deuotis suis ipē trat. et iō oē frig⁹ ab eis expellit et fugat. **C** Her. iiiij

U Enter br̄e marie fuit br̄us rōne p̄tētor⁹. et rōne p̄tinētis. Ipse enī uēter ei⁹ septē mirabilita in se p̄tinebat.. **C** P̄io ignē etiū. et sic tota fuit inflāmata. De quo ignē dī Heb. xij. De' nī ignis p̄sumēs est. Qui qdē ignis in ei⁹ uero nouē mēsib⁹ h̄itauit. et iō ipaz totā amore replete uit. Hiero. Mariā totā repleuerat sp̄us sc̄us. totā sc̄aduerat diuin⁹ amo. ita ut in ea nihil cēt qdē mā dan⁹ violaret affect⁹. Sic enī aurū ad p̄ntiā ignis liq̄scit. sic et̄ aīa ad p̄ntiā ignis dīni tota liq̄facta fuit. Lai. v. Aliā mea liq̄facta ē. **C** Scđ⁹ p̄tinebat splēdorē diuinū. et iō tota fuit illuminata. De quo splēdore dī Heb. j. Qui cū sit splēdor glie et̄. Sol enī iusticie ipsaz nouē mēsib⁹ induit. et iō totā splē didā fecit. Apoca. xli. Mulier amicta sole. **C** Tertio p̄tinebat thesaurū sapie. et iō tota fuit sapiētifi ca. De quo thesauro dī Coll. ii. In quo sunt oēs thesauri sapie et scie dei absconditi. De isto thesau-

III

ro sapie effudit flumina doctrinarūz. Eccl. xxiiij. Ego sapia effudi flumina. Et q̄r sic ē sapiētifica. iō sic sapienter eccliam dei disponit. Prover. xiiij. Sapiēs mulier edificauit domū suā. **C** Quarto cō tiebat fontē misericordie. et iō tota fuit piissima. De quo fonte dī Ben. iiij. Fōs egrediebat de loco uo luptatis. De isto fonte sue ḡe et misericordie hauriunt illi q̄ sāt in via ad aliquā suavitatem. Hauriūt il li q̄ sunt in p̄ria ad plenā satietatez. Lai. v. Bibite amici mei et inebriamini charissimi. **C** Quinto cō tinebat niueū cādorē. de quo dī Sāp. viij. Cādor enī lucis et̄ne. et speculū sine macula. Et iō remāsit ibi puritas. Lai. iiiij. Tota pulchra es amica mea Anselm⁹. Decebat ut v̄go brā ea puritate niteret q̄ sāt deo maior negt intelligi. **C** Scđ⁹ p̄tinebat dīnū odorē. de quo dī Eccl. xxiiij. Ego q̄sī vītis fructi ficiaui suavitatem odoris. Et ideo remāsit ibi mira suavitas. iō adolescētule clamāt et dicunt. Trahe me post te. i. odorē vnguētor⁹ tuor⁹ currim⁹. **C** Se primo p̄tinebat suauē dulcorē. illū. s. q̄ dicit ibidē Sp̄us me⁹ sup mel dulcis et hereditas mea sup mel et fauū. Et iō remāsit ibi mira pietas iō uocat m̄f ḡe et m̄f misericordie. **C** Scđ⁹ ri⁹ uēter dī beatus rōne ip̄i⁹ uētris p̄tinētis. Ipse qdē uēter p̄mo fuit thalam⁹ xp̄i. p̄s. Ipse tanq̄ sp̄osus p̄cedēs de thalamo suo. Eccl. xxiiij. Qui creauit me regenit in tabernaculo meo. **C** Scđ⁹ fuit h̄itaculūz sp̄us sc̄i. vñ dixit ei angelus. Sp̄us sc̄us supueni et in te. Uere supuenit. q̄r sup oēm creaturā in eā uenit. vere supuenit. q̄r desup miraculose p̄cepit. vere supuenit. q̄r ipsa os cordis. nō ista sed desup h̄uit. **C** Tertio fuit apotheca carissimā. q̄r de' ibi reposuit medicinas p̄ oīa genera iſfirmatū. Eccl. xxvij. Altissim⁹ de terra creauit medicinā. Eius dē. xluij. Medicina oīuz in festinatōe nebule. h̄ē in xp̄i carne purissima festinata q̄r cito decisa et in corporis formata. Ber. Apotheca ē maria oīuz ḡfaz. in q̄ celestis pigmētari⁹ cū oīb⁹ suis vnguentis se collocauit. cū oīb⁹ delitijs accubuit. **C** Quarto fuit sons oīuz ḡfarū. Lai. iiiij. Fōs ho:tor⁹ et̄. Alij fontes hauriūt aquā ab īferiori et redūdāt ad sup̄us. iste aut̄ sons celestis aq̄s suarū ḡfarū haurit a sup̄iori q̄r a mōte libani. i. ab altitudine trinitatis et fluit ad nos īseri⁹ p̄ dona sue largitatis. **C** Qui to fuit aceru⁹ tritici et̄ lilio. Lai. viij. Uēter tuus sicut aceru⁹ tritici uallat̄ lilijs. Eius enī uēter fuit uallat̄ illo tritico. de quo dī Joā. xij. Vīsi granū frumenti cadēs in terrā et̄. Qdē qdē fuit ad istar tritici. Aceruus enī tritici īimo est lat⁹. in sūmo angust⁹. In medio aut̄ nec nimis lat⁹ nec nimis angustus. q̄r xp̄s q̄stum ad nām infimā. i. humāna fuit nob̄ manifest⁹. q̄stū vō ad nām sūmā. i. diui-

Sermo

V

Ivij

nitatē fuit nob̄ ualde angustus. s. ualde obscurus
Quātūz ḥo ad nām mediā. s. animā fuit nob̄ p̄tis
occult⁹ ⁊ p̄tis manifest⁹. In huius enī signifi-
cationē dicunt tres misse in natali. Una in nocte p-
funda. ⁊ siḡt ei⁹ diuinatē que nob̄ totalē fuit ob-
scura. Scđa dī in aurora ⁊ siḡt es⁹ aīam. que p̄tis
nob̄ fuit occulta. ⁊ p̄tis manifesta. Tertia dī i lu-
ce manifesta ⁊ clara. ⁊ siḡt et⁹ humanitatē. que no-
bis fuit totalē manifesta. Iste uenter fuit plenus
aceruo tritici. fuit uallat⁹ lilijs. iō dicit lilia in plu-
rali. q̄ oīa que in iīa suerūt. pura ⁊ mūda suerūt.
Hūit enī mūdas cogitationes. affectiōes. itētio-
nes. locutiones. ⁊ opationes. Nos aut̄ miseri vix
vnū liliū hēre possum⁹. uel cogitationes scām. uel
affectionē mūdā. uel intētionē rectā. uel opationē
bonā. Et dīc uallat⁹. q̄ ei⁹ uēter vndiq̄ circūdat⁹
fuit lilijs puritatis ⁊ mūditie. s. itus ⁊ extra. surſū
⁊ deorsum. a destris ⁊ a sinistris. aīi ⁊ retro. ita q̄
hostis ad eius cor nunq̄ intrare potuit. nec aliquā
spuritatē imittē potuit. Nā int̄ iueniebat liliū pu-
ritatis. extra liliū castitatis. surſum liliū p̄eplatio-
nis. deorsum liliū humilitatis. A destris liliū tē-
peratice. a sinistris liliū patiētie. aīi liliū prudentie
de futuris. retro liliū iusticie de p̄teritis. Nos aut̄
miseri nō sum⁹ uallati lilijs puritatis. sed sp̄inis
⁊ urticis malariū p̄cupiscētiarū. ⁊ sō corda nostra
sunt demonib⁹ p̄uta in que malas suggestiones i-
gerit. ⁊ prauas delectatiōes imittit. C Ser. v.

Erba b̄tē marie h̄uerūt q̄nque laudabiles
p̄ditiones. C Primo ei⁹ uerba nō fuerūt
multū plira. s. ualde pauca ⁊ breuia. Nō
enīm in tota serie euāgeliī inueni⁹ suis locuta nisi
septies. ⁊ tūc breuiter ē locuta. P Primo enī locu-
ta ē cuī āgelo bis. s. Quō fieri stud. ⁊ Ecce ancilla
dñi. Bis locuta est helisabeth. s. eā salutādo. ⁊ po-
stea in dei laudē p̄upēdo dices. Magnificat aīa
mea dñm. Bis locuta est cuī filio. s. semel in tēplo
q̄n dixit. fili qd fecisti nob̄ sic. ⁊ sel⁹ in nuptijs q̄n di-
xit. vñtū nō h̄sit. ⁊ semel mīstris dices. qdctūq̄ dī-
xerit uob̄ sc̄ste. Hēmp breuiter est locuta nisi q̄n
in laudē dei p̄rupit. Disceat ergo muliēs raro log
⁊ nunq̄ in uerbis es̄fluere. nisi forte in ofone ⁊ dei
laude. C Scđo ei⁹ uerba nō fuerūt leuiter. plata.
sed multū p̄meditata. Luce. ii. Maria aut̄ p̄serua-
bat tē. Abi dicit Beda. Virginalis mūditie maria
custodiēs secreta xpi q̄ nouerat nemini diuulgare
uolebat. sed hec reuerēter expectabat q̄n. s. b̄ neces-
sariū cēt. Et l̄ ipsa secreta ad tēpus tacuerit ore.
tē vigilī meditatione scrutabaf̄ corde. Berii. Ne
nobis qui sp̄am h̄ēmus in narib⁹. ue qui totū spi-
ritū p̄serimus. ⁊ qui vndiq̄ p̄fluimus. Maria au-
tē cōscrubabat ea que audiebat in corde suo. Fuit

enīm uelox ad audiēdū. tarda ḥo ad p̄serēdū. Be-
da. Imitemur frēs piā matrē dei. seruātes oīa v-
ba ⁊ facta saluatoris nři. Harū meditatione diur-
na ⁊ nocturna importunos inanū cogitationū at
q̄z nocētis repellemus incursus. Harti crebra cō-
solatione nos ⁊ primos a fabulis supfluis ⁊ ma-
le dul coratis detractionū colloquijis castigemus
⁊ ad diuine laudis frequētiā ascēdere festinemus.
C Tertio eius uerba nō fuerūt p̄sumptuosa. sed
ipsa in loquēdo multum fuit timida ⁊ uerecūda.
Ber. Abi maria aliq̄i loqtur nunq̄ p̄sumptuosa
suisse videb. Foris itabat querēs log filio. nec au-
ctoritate mīna sermonē interrupt aut habitatio-
nē in qua filius habitabat irrupit. Eius qdē ser-
mo certissimus indec fuit ingenite māsuetudinis
ac uerecūdie virginalis. alioꝝ uerecūdia suā repu-
tās defectū vñi non potuit dissimulare. ubi ḥo a
filio increpata fuit. tanq̄ mitis ⁊ humilis corde
nihil rūdit. nec tñ despauit. sed admonuit mini-
stros q̄d eis diceret facerēt. Et subdit Ber. Ti
mēs maria audiuit filiu in parabolis loquēte di-
scipulis ministeria revelatē. miracula faciētem. vi-
dit in cruce pendēte expiratē. vidi resurgētem ⁊
ascēdetē. ⁊ in hiis uerecūdia vñis audif. C Quar-
to eius uerba nō fuerūt vacua. sed multū fructu-
osa ⁊ virtuosa. Nā locuta est cuī angelo. ⁊ ad eius
uerbū deus factus est hō. locuta est cuī helisabeth:
⁊ tripudiauit ioannes clausus in utero. locuta est
cuī filio in tēplo. ⁊ deus hoībus factus est subdit.
locuta est in nuptijs ⁊ manifestauit gliam suā te-
sus xps. C Quinto eius uerba nō fuerūt improui-
da sed multū discreta. Nā ille qui loqtur debet vi-
dere qd. qñ. cui. ubi. ⁊ quō loquaf. Maria tigif dis-
crete p̄siderauit qd loquref q̄i uerba nō uana nec
fabulosa. sed oīa uerba sua fuerūt utilia. ⁊ ad no-
strā edificationē p̄tinētia. Cōsiderauit etiā cui lo-
quref. q̄i nō cuilibet viro sed dei angelo. in quo in-
struunt mulieres vitare viroy locutiones. Consi-
derauit ubi loquref. q̄i nō in sc̄o locuta fuit sed
in domo. in quo etiā instruunt mulieres ut in fo-
ro nō loquant. sed a viris in domo instruant. Cō-
siderauit iterū quādo loquref. quādo. s. fuit ma-
gis opportunū. sicut dī Ecēs. viij. Omni nego-
cio tēpus est ⁊ opportunitas. Beda. Quod de dñi
uel a dñi dicta uel acta cognouerat. mater virgo
diligēter retinebat in corde ut cum tēpus p̄dicā-
de uel scribēde incarnationis eius adueniret suf-
ficienter vñiuersa. p̄tē cēnt gesta querētibus eripi-
care posset. Cōsiderauit etiā quo modo loquereb.
quia nō clamose sed mature ⁊ tacite loquebatur.
Nunq̄ enim locuta est clamose nisi in filij passio-
ne. Tunc enim fm Augustinū foreiter eiulauit.

i illij

Sed de garulis mulierib^z dⁱ Prover. viij. Sarula uaga q^zts ipatiēs nō uale^s i domo p^zsisē. f. vi.

v **I**rga dⁱ vgo maria. flos fili^z eⁱ iux illud
Ysa. xij. Egredie^r virga de radice iesse z.

Ista autē vga cōmēdabilē q^zts ad se z q^z
tū ad florē. **C**Quātū ad se cōmēdabilē q^zdruplī.
Priō q^ztū ad modū pdeūdi. q: nō dⁱ suisce or-
ta s^z egressa. Egredie^r iqt vga de radice iesse. Ipa
enī vga fuit orta de radice iudeoz: s^z tñ egressa ē
natura radicis. Radix enī ad lma. vga vō ad alta
tēdit. radix vō ad terrā. vga in aere. z solis calore.
z celi rore crescit. sic iudei petebāt lma vitoz. illa
vō alta v^ztū. illi erāt fīti in terra p cupiditatē ter-
renoz. hec in aere p auiditatē celestī. illi pascēba
tur amore carnali. hec nutriebat amore spūali. il-
li pstrigebat frigore ifidelitatis. hec souebat ca-
lore vinitatis. **V** 2° ista vga cōmēdabilis ē q^zts ad
malū germinādi. q: nō germiauit opatiōe hūana
s^z v^ztū dīna. iō significata ē p vga aaron q mira-
culo se floruit z amigdalas sc̄. ut hētūr Mūe. xvij
Sic vgo bītā miraclose z supsbalī filiū gnāuit. q
bī Aug. assimilat amigdalo siue nuci. q: in nuce
s^z tria. s. exterior pellis fragil^z. i medio testa dura
int vō nucle^z dulcis. In rho qdē fuerūt tres sbe
s. caro exterior q hūit ifirmitatē. z deitas iterio q
hūit oēz dulcedinē. z aia media. q hūit oēs passiones
hūit fortitudinē ut nūq^z p ipatiētā vīccret. Quā-
vis enī fuerit vga mītū gracilis. tñ fructū porta-
vit q totū mīdū satiauit. imo q totū mīdū suo ro-
bore sustētavit. **V** 3° ista vga cōmēdabilē q^ztū ad
v^ztē opandi. De cui^r v^ztuosa opatiōe dī i p^z. Vir-
gā v^ztuis tue emittet dīs z. Oli^r qdē diabolus
diabat in mūdo. Mā in cordib^z auaroz diabat p
cupiditatē terrenā. in cordib^z supboz p abitionez
uarīa. in cordib^z delitiosoz p carnalē p^zcupia^r. Et
sō de^r hāc vga creauit in q tria posuit. s. stimuluz.
hamuz. z viscu. Stimulo autē urgunt sine pūgunt
boves. hamo capiunt pisces. visco capiunt aues.
Diabolus qdē erat bos inq^ztū erercebat agricul-
turā. i. inq^ztū iducebat hoies ad auaritā terrēoz.
erat pisces inq^ztū hoies natare faciebat in aq^z de-
litiarū. erat auis inq^ztū hoies uolare faciebat per
sblimitatē honoz. De^r igif huic vge stimulū ap-
posuit qnī carni vgis se vniuit. z sic bouē. i. diabo-
lū de cordib^z auaroz elect. Eccl. xxxviii. Stimulo
boves agitat. Tūc etiā isti vge hamū apposuit
qnī deitatē suā s^z esca carnis uelauit. z sic istū ma-
lū pīscē cepit. Job. xl. An exherē poteris hamo le-
uiathan. Ibidē. In oculis ei^r q^zsi hamo capies ei^r
Isti etiā vge laqueū siue viscu posuit. qnī sapiam
suā in hūana carne de v^zgine assūpta occultauit z
sic istā auē irretiuuit z cepit. Job. xl. Nunq^z illu-

des ei q^zsi aut. Eiusdē. xviii. Tenebit plātā ei^r laqō
V 4° cōmēdabilis est ista vga q^ztū ad offīni utēdi.
Usus enī vge ad q^zuo: officia utilis videt eē ad q
ego maria fuit nob^r pcessa. **P**rim^r usus ē ad do-
minij ostētationē. z sic ea utunf reges z pncipes. z
q^ztū ad b^z data ē nob^r vīgo maria. ut videlz sit nīa
dīa z regina. p^z. Virgā v^ztuis tue z. **S**cđus
usus ē ad defētione z pcussionē. z sic ea utunf bel-
latores. z q^ztū ad b^z data ē nob^r ut a demonib^z nos
desēdat z eos pcutiat Mūe. xvij. Cōsurget vga de
istl' z pcutiet duces moab. Ysa. iii. Ad uocē dīs
pauebit assur vga pcussus. **T**erti^r usus ē ad di-
rectionē. z sic pastores vga utunf ut gregē suū re-
gāt z dirigāt. z q^ztū ad b^z data ē nob^r ut in pīsi vita
nos dirigat. z ad pascua elna deducat. **S**quare^r
usus ē ad sustētationē. z sic ea utunf ifirmi z debi-
les. z q^ztū ad b^z data ē nob^r ut nīas ifirmitatē sus-
tet z regat. p^z. Virgā tua z bacculus tu^r z. **C** 2°
ista vga cōmēdabilē q^ztū ad florē. q qdē flos ē i pē
rho q dī Lān. iii. Ego flos cāpi. Dī afit rho flos
cāpi z nō horti triplici de causa. **P**riō q: ut flos
horti nascit terra spīf. Flos autē cāpi sine terre spī-
tōe nascit. i. rho sine marie violatione. **V** 2° dī flos
cāpi z nō horti. q: flos horti ē clausus flos vō cā-
pi oib^z ē apt^r. Hīlē ēt odo: pīctari s^rpi nulli clau-
dit. s^z oēs ad rho pīt accēdēt z misericordiā īuentre
V 3° dī flos cāpi. In pīt^r ultramarinis dī nasci
qdā flos q hēt spītē asperuz. z qnque folia hēt. i.
qnque vulnera passiōis. **C** Sermo. vij.

v **I**rga dī bītā maria. Que qdē dī virga au-
rea. vga aromaticā. vga decora. z vga re-
cta. **P**riō qdē dī vga aurea. q signat p vga au-
reā. de q dī Hester. v. Erte debat rex hī reginā vga
aureā quā tenebat i manu. Cū enī rex ille cēt irat^r
extēsio illi^r vge cū placauit. z reginā hester in pala-
tiū itrodurit. z oīa impetravit. Ipa qdē vgo bītā z
deū iratū placauit. q: ipa ē nīa aduocata. z in cele-
ste palatiū nos itroducit. q: ē celi ianus. z oīa nob^r
ipetrat. q: ē mī regis reuerēda. **C** 2° ē vga aroma-
tica. de q dī Lān. iii. Que ē ista q ascēdit p desertū
sic v^zgula sumi ex aromatiō. Ipa qdē fuit v^zgula
p hūilitatē. z fuit v^zgula sumi. q: pcremata p cha-
ritatē. z fuit z est v^zgula ex aromatiō myrrhe q su-
gat diabolicas tētātēs. z fuit z ē v^zgula thuris q:
resirigit fluidas cogitatēs. z fuit z ē vniuersi pul-
ueris pigmetarij. q: in se hūit oēs grās z v^zutes.
C 3° est vga decora. de q dī Zāch. v. Assūpti mīhi
duas vgas. vna uocati decorē. aliā uocati sun-
culū. Virgā q uocat sunculus fuit euā q nos cō
firmit vincul^r pētōz. Virgā vō q uocat decora fu-
it vgo maria. Tūc autē vga est decora qnī ē florib^z
fructibus z folijs adornata. Beata igif vgo hūit

flores. i. redolentes cogitationes quo ad deum. Eccl. xxiiij. Flores mei fructus honoris et honestatis. Hunc folia. i. bona sanitatis quo ad primum. Ezech. xlviij. Folia eius ad medicinam. Apoc. xliiij. Folia ligni ad sanitatem getium. Habuit fructus. i. opa pura et munda quo ad se. Prover. liij. Primus et purissimi fructus eius. C Quarto fuit vaga recta per itatibus puritate. ps. Sedes tua est scel'm sceli' vaga directibus vaga regni tui. Ista enim fuit et est sedes dei. quod deus in ea semper regnauit. et fuit vaga directibus. quod ova opera sua semper in deo directa. et fuit vaga regni dei. quod deus per ipsas regnum quod diabolus usurpauerat aegritudine. ista autem vaga causa fuerit recta causa ad deum per rectam iterationem. cum fuit et est steribilis ad nos per compassionem. Nam modo flectit ad iustos ipetrando eis graz. modo flectit ad peccatores ipetrando eis ueniam. modo flectit ad mortales expellendo ab eis fallaciem. modo flectit ad iusta mortuos eorum animas deducendo ad gloriam. Propter ista dicimus. Maria misericordie mater. tu nos ab hoste protege tecum.

C Sermo. viiij.

v Irigitatem perpetuam habuit maria et annuntiatus et in puto et post partum. Aug. sup. Joa. Sic in sepulchro ubi erat depositum corpus domini. nec anno nec postea mortuus faciebat. sic uterus marie nec anno nec postea quicquam mortale precepit. Istud autem prueniens sicut quanto rationib. C Maria summis ex parte filiis nascitur. Et ista est quadruplicata. C Maria est quod deus committebat sibi precium redemptionis humanae. de quod dominus Prover. ult. Multierat forte quod fuerat perculum et de ultimis finibus perclusus ei. quod de natura divina et superna. et natura humana et insima. Et quod tale precium in utero ponebatur. id debuit esse uas integrum per carnem integratam et virginitatem. Virginitas enim est integritas mentis et corporis. Hoc de multis dicitur Eccl. xxi. Cor. satui quasi uas perfectum. oportet sapientiam non tenebit. Aggei. i. Qui mercedes congregavit misit eas in sacrum puto. C Sed et quod committebat sibi thesaurum celestis sapientie. Illum thesaurum de quo dicitur Col. ii. In quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie dei absconditi. Et id debuit esse uas nouum. i. Virginitatis gloria decoratum. Hoc significat est. lxxij. Reg. iij. Abi helyse. i. de propria posuit sal. i. divina sapientiam in uas nouum. i. marie uterum. De primo thesauro dicitur Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in hincaculo iusti. Hincaculum iusti fuit misericordie illud. s. balsamum de quo dicitur Eccl. xxxij. Hic cinamomum et balsamum aroma tizias odorem dedit. Et id debuit esse uas mundum. Virginitas autem dicitur munditia mentis et corporis. Herbarum in simone de assump. Que enim uel angelica puritas illius audeat virginitati comparari. quod digna fuit fieri sacramenta spiritus sancti et hincaculum filium dei. C Quarta est quia

committebat sibi splendore pime glorie. De quo dicitur Hebrew. i. Qui cum sit splendor et figura sancte eius et ceterum. Et id debuit esse uas admirandum. Eccl. xxiiij. Uas admirabile opere excelsum. Vere admirabile est uerbum in quo si fuit virginitas et secunditas. Aug. Dipotes filius natus modo misericordie abstatuit quam nascitur elegit. Bona est secunditas in pugio. sed melior est integritas in virginibus. Hoc igitur Christus qui utrumque possit potest ut deus non quod sic misericordia daret bonum quod iudicium diligenter ut auferret melius per quod virginines misericordias et plenaria. C Secunda ratione summis ex parte misericordia principiis. Sic enim illa terra fuit virgo quod prima ad amorem terrenum prodixit. sic et maria debuit esse virgo quod secundum ad amorem celestem genuit. Et sic illa fuit virgo quod fecit coruam virginem. sic et Isla debuit esse virgo que fecit resurgentem totum genus humanum. Ista tria tagit Chrysostomus. sup. Mat. dices. Vide mysterium. ad amorem ex terra virginem figurat. filius dei ex maria virginem nascitur. illuc virgo morte precepit. hic virgo beatam vitam genuit. illuc ruina mortis. hic triumphantem victorie. C Tertia ratione summis ex parte generis humani. Humanum genus coniugij fuissebat. et virginitatem suare. nec meritum nec proprium nec honorum esse credebatur. et ideo Christus de virginie nasci uoluist. ut ostenderet de virginitate quasi sit meritis propriis et honoris. Est enim ratio primi quod cum castitas prius gallo habet fructum tricesimum. vidualis seragesimum. virginalis vero centesimum. Istud ostendit Christus Mat. xiiij. Abi dicit quod bona terra fecit fructum tricesimum. seragessimum. et centesimum. C Secundo ostendit Christus de ipsa virginitate quasi sit honoris. Intus igitur Christus honorat virginies. quod facit eos ioculatorum et familiares suos sive domesticos et huiusmodi. Apoc. xliij. de virginibus. Catabat quasi ecclesia nouum anno sedem dei. ecce quod sunt ioculatorum dei. Huius sequuntur agnus. ecce quod sunt de familia dei. Sine macula sunt anno thronum dei. ecce quod sunt domicelli et fuisse in mensa dei. C Tertio Christus ostendit de virginitate quasi sit primi. Apoc. xij. ubi dicitur de muliere quod signat beatam virginem quod erat amicta sole et luna sub pedibus eius et in capite corona stellarum duodecim. et in utero humanum. et merito sic habebat et inuenit splendorum. Abi nota quod de virginibus beatas ornata supra orientem. quod habebat coronam stellarum duodecim. ornata ab interiori. quod habebat corpum immortalitate vestitum. ornata ab exteriori. quod habebat aliud glorificatum. C Secunda ratione summis ex parte divinitatis operis. Et ista ratione ostendit Aug. et Anselmus. Quia quidem dei debet esse perfecta humanitas. illud deuero. xliij. Dei perfecta sunt opera. De enim fecerat hominem sine semina et hoie. sicut ad amorem fecerat de hoie seminam. sicut euam. et facit quotidie de hoie et semina. et ideo ut ei opera eent perfecta quartum modum debuit adhibere. s. ut ficeret hominem de semina sine hoie.

si cū fecit chilistū de maria virgine. **C** Sermo. ir.
 Irigitatē illibata hūit bta maria. cui v
 ginitas mltas hūit progratiuas. **V** idēdū
 ē sigit qd̄l oñidit t pbari p̄t q̄ ipa fuit vgo.
V Scđo vidēdū ē de progratiuis q̄s hūit sua vgi-
 tas. **C** Circa pm̄ notādū q̄ ei vgitas oñdit t p-
 bari testiōis. crēplis. mysteriis t miraclis. **T**ertio
 nūis qd̄l. s. dei q̄ dicit p̄ Ysa. xp̄ph̄z. vii. Ecce vgo
 p̄cipiet. testiōis ageli q̄ dicit Mat. i. Qd̄ enī i ea na-
 tu ē de spū scđo ē. t testiōis hois fide digni. Due
 qd̄l p̄scne attiq̄ erāt fide digne. s. sacerdos t pp̄ha
 ostēdit igit testiōis hieremie pp̄he. **H**iere. xxii.
 Mouti faciet dñs sup frā. semia circūdabit virū.
V 2° testiōis zacharie sacerdotis. **M**ā sic dicit Ori-
 genes sup Mat. In templo enī erat qdā loc⁹ solū sa-
 cris vgitib⁹ deputat⁹ ad orandū. Et cū bta vgo ibi
 post p̄tū cū celiis adoraret. t sacerdotes tēp̄t̄ eā ex-
 pellerēt. zacharias sacerdos p̄ teānis baptiste eaz
 defēdebat alserēs eā vgl̄ne pepisse. Ob b̄ iudet idī
 gnati ip̄z iter tēplū t altare occiderūt. **C** Scđo oñ-
 dit mltis mysteriis. s. vge. porte. t uelleris. Et p̄
 virge aaron q̄ floruit miraculose t fruct⁹ sec̄. **B**er.
 Nec vge floris vigore lēsit emissio. nec virgis pu-
 dorē sacri p̄t̄ editio. **I**dē. Hec ē vga s̄b̄limis. plā-
 ta celestis. factior vniuersis. q̄ uert̄ cē sc̄f̄ crexit us-
 q̄ ad dñi maiestatis. q̄ nimirū i altū emifat radī-
 ces hūilitatis. Hec ē virga iesse t flos fill⁹ ei⁹. flos
 inq̄ cāpi sed nō horti. Admodū enī cāpi sine oī
 admiculo vgitis alu⁹ floruit. **V** 2° mysterio porte q̄
 dño fuit apta. celiis aut̄ clausa ut habet Eze. xlviij.
 Aug. i f. de annī. Quid ē q̄ porta hec erit clausa
 nūi q̄ maria sp̄ fuit intacta. Et qd̄ ē vir nō trāsibit
 p̄ eā. nūi q̄ ioseph̄ nō cognouit eā. **V** 3° mysterio uel-
 leris de celo p̄fusi. **B**er. Quid gedeonis uellus si-
 gnat. qd̄ utiq̄ fuit tōsuz de carne s̄z sine vulnē car-
 nis. nūi carnē affūptā absc̄b̄ oī detinifito vgitatis.
C Tertio ostēdit ei⁹ vgitas crēplis. Ponit autē
 Auḡ tria exēpla dicens. Qui lapideas scripsit tabu-
 las sine stilo ferreco. ip̄se grauidauit mariā spū scđo.
 t q̄ pdurit penes sine aratiōe. ip̄se imp̄gnauit ma-
 riā sine corruptiōe. t q̄ sec̄ vga sine pluuiā germīa-
 re. ip̄se sec̄ filiā dauid sine semie gnāre. Hūit et alia
 tria exēpla. s. gl̄ificati corporis. syderis. t ap̄is. **V** Et
 p̄mo corporis gl̄ificati. q̄ corporis xp̄pi gl̄iosuz clauso se-
 pulchro criuit. t ad discipulos ianuis clausis itrot-
 uit. Eodē mō clauso uito vgitis erire potuit. **V** 2° oñ-
 dit exēplo syderis. **B**er. Nec syderis radi⁹ suā mi-
 nuuit claritatē. nec vgitis fill⁹ suā integratē. **V** 3° ostē-
 dit exēplo ap̄is. **M**ā f; Amb. Si apes mellificāt t
 filios generāt sine cōmītiōe. mltō fortis t maria
 gnāre potuit sine corruptiōe. **C** Quarto oñdit mi-
 raculo radij p̄cedētis de facie vgitis. Dicit enī qdā

glo. sup istō Mat. Nō cognoscebat eā ioseph̄ do-
 nec r̄c. q̄ ioseph̄ nō potat vidē mariā facie quā sp̄s
 sc̄ns a p̄ceptiōe penit̄ ip̄leuerat. iōq̄ quā despōsa
 uerat i facie nō cognoscebat. donec vt̄ ei⁹ euacua-
 ret. **S**i igit bta maria sic erat fulgida i facie. ma-
 nifestū ē q̄ erat fulgidior i uêtre t fulgidissima in
 mēte. **C** Quito b̄ ostēdit figura sive sac̄ro. Et istā
 figurā sive sac̄s assignat Orige. sup Mat. dicens
 Sic rub̄ cōburī videbat t ignis eū nō tagebat. t
 sic tres pueri iclusi in camino ignis hēbant t eos
 nō ledebat icēdiū. nec odo sumi erat i eis. ul̄ quē
 admodū danieli intra lacū leonuz icluso claustris
 nō aptis allati est ei p̄adīuz ab abachuc. Ita t hēc
 sc̄a vgo genuit dñz. s̄z imaculata p̄misit. **C** Scđo
 vidēdū ē de progratiuis q̄s hūit ei⁹ vgitas. Queq̄
 dē progratiue sūt plures. q̄r ei⁹ vgitas fuit integris
 s. corpe t spū suē illō Thes. v. Integer sp̄s uī aia
 t corp⁹ sine q̄rela fuit i aduētu dñi nři ieu i p̄i. Ip̄
 sa qd̄ē hūit integratē corporis. q̄r ip̄z sp̄ illibatū fu-
 uit. integratē aie q̄r nunq̄ modica cogitatio illi-
 citā in ei⁹ aia i troiuit. integratē sp̄tis. q̄r nunq̄ a
 deo p̄ aliq̄o petisi separat⁹ fuit. **L**añ. iiiij. Tota pul-
 chra es amica mea t macula nō ē in te. Ilsa enī
 fuit pulchra in corpe. q̄r ip̄z semp illibatū fuauit.
 fuit sine macula i aia. q̄r nunq̄ aliq̄o petisi sive co-
 gitatio mala i trauit. fuit tota pulchra i spū. q̄r nunq̄ a
 ueniale petisi cōmisit. **V** Scđa progratiua est q̄r
 ei⁹ vgitas p̄us fuit deo dicata. **B**er. Si p̄cia rerū
 p̄esam⁹ de charitate sup oēs enī alias q̄r p̄posuit
 pm̄n vitā angelicā ducē. t uovē p̄positū vgitatis
 imorteles. qd̄ nec aliquen⁹ titubavit angelo filiū p̄
 mittēte. Et q̄si ip̄a p̄ma p̄mo uotū vgitatis emisit
 iō p̄ amigdalū figurat. **S**ic enim amigdalus inf-
 cetas arbores p̄us flores p̄ducit. sic inf cetas mu-
 lieres ipsa p̄us uotū vgitatis emisit. p̄s. Adducē
 tur regi vgitates post eā. Uere post eā. s. tpe. exēplo
 dignitate. t utilitate. **T**pe qd̄ē q̄r aīi ipsam nulla.
 post ip̄az eo mī. e. q̄r mīte vgitatē suā deo deuoue-
 rūt. Exēplo eo q̄r oib⁹ exēplū fuāde vgitatis ex-
 hibuit. Dignitate qd̄ē q̄r vgitatē cū secūditate scr-
 uauit. Utilitate q̄r sua vgitate totū mūndū salve-
 uit. Jō bñ dī Ecēs ult⁹. Florebūt amigdalus. ip̄
 guabūt locusta t dissipabūt capar⁹. Tūc amigda-
 lus floruit. q̄si bta vgo vgitatē uouit. Tūc locusta
 t. gētilitas istabilis t uaga fuit sp̄tis sci ḡfa ip̄gu-
 ta. t capar⁹. t. plebs iudaica fuit tota dissipata.
 Capar⁹ enī ē fruter spinosus sup trā expāsus. t si-
 gnat ppl̄z iudacū durū t rebellē t sp̄ frenis curis
 adherēt. **V** Tertia frogatia ē q̄r hūit vgitatē trās-
 fusaz. q̄r i alios trāssūdebat. Quāuis enī pulcher-
 rima fuerit. tñ a nullo vnoq̄ potuit p̄cupisci. q̄r ei⁹
 puritas corda oīuz penetrabat. t i eis oēs mot⁹ illis

elbos extinguebat. **I**o cōparat myrrhe ⁊ cedro. qz
sic odo: myrrhe fugat vmes. ⁊ odo: cedri expellit
spēces. sic ⁊ odo: sue vgitatis de alioz cordib⁹ ex-
pellebat mot⁹ brutales. **Q**uartā p̄rogatiua est qz
hūit vgitatē secūdā. qz. s. suit vgo ⁊ m̄. qd qdē n̄l
la hūit. **S**eduli⁹. **H**audiū m̄ris hūis cū vgitat⁹ ho-
nore. nec p̄mā silēs visa ē nec hīc sequētē. **Q**uita
p̄rogatiua ē qz hūit vgitatē ornatā. **I**pha enī tanq⁹
vgo prudēs lāpades suas. s. corp⁹ suū ⁊ aiaz orna-
uit oleo pietat⁹ licet⁹ puritat⁹ ⁊ lumine vītat⁹ ⁊ igne
charitat⁹. **E**ccl. xiiij. **E**go m̄ p̄schre dīlctiōis. ec-
ce ignis charitatis. **E**t tioris. ecce licet⁹ puritat⁹
qz sic dī. **E**ccl. i. **T**io: dñi expellit pētz. **E**t agnito-
nis. ecce lufi vītat⁹ ⁊ scē spei. ecce oleū pietat⁹. **E**. x

Ita et pueratio bte marie fuit ordinta qz-
tū ad se et qz ad alios. Ordinavit enī vitā
suā qz ad deū et an xpi pceptiōē resur-
rectionē et ascētionē. Nam an xpi pceptū in adolescē-
tia sua dñ adhac in tēplo cū suis coetaneis cōmo-
raref ualde ordnauit vitā suā. De cui' ordinatiōē
sic dīc Hiero' ad cromatiū et heliodoz. Hāc fuit
regulā btā virgo fuabat ut a mane usq; ad tertias
orōi iſiſteret. a tertia usq; ad nonā exterrī op̄i ſe oc-
cuparet. a nona ab orōe nō recedebat quousq; illi
angelus apperet. de cui' manu escā acclipe ſolebat
et sp i meli' i dei amore pſiciebat. Post resurrecti-
onē xpi et ei' ascētionē ordinavit vitā suā circa tria.
Prio circa affiduā orōe et ḡfaz actionē. Unū dī
actuū. i. q apli erāt i orōe cū maria m̄re iſu. Slo.
sup illō Lūc. i. Exultauit ſps me' in dco ſalutarī
meo. Totū i tioris ai afficiū i agēdis ḡfaz laudib'
offero. totū q viuo. totū q ſentio q diſcerno in ei'
magnitudie pteplādo. et in ei' pceptis obſuādis i
pēdo. In ip̄z tñi cristo q terrena nō eurō. pſpitas
me nō ertollit. aduersitas me nō frāgit. h̄ i illi' ſola
ſps me' delectat memoria a q' ſalus eterna ſpac
illi' ppetua dinitate cui' pceptiōē caro mea fecū
dat. 2' circa locoz ſacroz viſitationē. vñ dīc ſcūs
Odilo. Si ſcire uolum' qd dīc genitrix post xpi re-
ſurrectionē a tec̄z iha celos ascēdēt agebat. ſine du-
bio loca dñice natitatis paſſiōis ſepulture reſurre-
ctiōis et ascētiōis frequēter viſitabat. et i cis lachry-
mas ſudebat. et oris ſui ſcissimū oscula i primebat.
De hac ſic dīc ſcūs Hiero' in f. de af. Fortassis p
nimio amore quo fili' ei' ac dñis ſepult' dī. iterdū
ea hitaffe credim'. qten' plis paſceret internis ob-
tutib'. nō q ſā viuēs cū mortuis qreret. hoc enim
bēt ipatiēs amor ut q desiderat ip̄z sp iuenire cre-
dat. ignorat q ppe rōne. nā rōne multotiens caret
modū ne ſicit. nec aliud cogitare pōt qd qd diligit.
Amor enī de poſſibilitate nō accipit ſolatiū. nec
de diſſicultate remedii. 3' circa aploz et diſcipu-
loz iſtructionē et iſormationē. Enī dīc Hiero' ubi

3. Post ascensionem Christi generaliter marie pueratio cum apostolis fuit usque ad eorum dispersionem sic dicit lucas. His omnes erant presuerates in oratione cum maria matre Iesu. Deinde sedebit. Ecce dominus Iesu ascendet in celum vocat ergo in scola virtutum. vocat cum senatoribus celi in curiam paradisi sed disciplina spiritus sancti totiusque maiestatis domini. Et uenit prima iterum primas cohortes summi regis quorum vita non erat in terris sed de celis. De hoc et dicit sanctus Ambrosius. Intuitu domino locorum pacto. ergo beatam ad apostolorum remeabat portum. Credimus enim ipsam interuisse gaudiis ascensionis dilectione. et in die pentecostes cum ceteris apostolis spiritus sancti gloriam percepisse. quam probat ea a perceptione Christi plenissime habuisse. Hieronimus ubi scilicet ergo beatam iterum choros apostolorum post resurrectionem intras et episcopos familiari de Christi incarnatione ac resurrectione cum eis contulit. Quia sane beatissimam Virginem et si omnes discipuli uenerati sunt: iohannes enim apostoli et spiritus usque ad finem vite sue sibi defuluit. Secundo ordinavit vitam suam quamque ad se. Nam habuit quidam per ordinabant ei interiora. et quidam per ordinabant ei exteriora et quidam per quod sibi et ei interiora et ei exteriora. Quia quidem interiora ordinavit. quod habuit affectiones sincerarum cogitationes scias et interiorum rectas. De ei sinceris affectionibus dicit Ambrosius in libro de virginibus. Quid nobilius misericordia dei. quod splendidi ea quam splendor elegit. Quid casti ea quam corporum sine corporis pragione gauduit. Nam de ceteris virtutibus ei quod loquitur. Virgo erat non soli corpus sed et mente. quod nullo voli abiitu sive adulteraret affectum. De ei scias cogitationibus dicit idem ibidem. Virgo beatam ad ipsum ingressum angelum iuuentu domini in penetralibus fine comite. neque ostentatione ei ostupet. neque obstrepet. Neque enim comites seminas desiderabat quod bonas cogitationes socias habebat. quoniam et sibi minus tecum videbat sola cum sola erat. Nam quod sola cum tot libri adesset tot archangeli tot prophetae. De ei rectis intentionibus dicit idem ibidem. Corde erat habilis. ubi genitrix. alio prudens. loquendi peritor legendi studiosior. Non in certo divitiis. sed in parte pauporis spes reponens intenta opere. uere cum dampnorum arbitrio metit. solita non habere nisi deus querens. Et habuit ea per quod ordinabant ei exteriora. De his est sic dicit Ambrosius. ubi scilicet nihil in ea torum in oculis. nihil in vobis perire. nihil in actu uere cunctum. non gestus frateriorum quod incessu solutionis non uor petulat. ut ipsa corporis spes fuerit simulacrum metris et figura probitatis. Et habuit ea per quod ordinabant ei interiora et exteriora. scilicet ueritatem. iustitiam. prudenteriam. temperatiam. et fortitudinem. Habet enim prudenteriam et fortitudinem. Habet etiam iustitiam in eo quod se habilitauit et obedivit dictis. Ecce ancilla domini fuit mihi sum vobis tuum. Habititas et obedientia sunt partes iustitiae. Habet etiam temperatiam. De cuius temperatia dicit Ambrosius. Quid exigit

et p. p. simoniam. officiorum redditum. alterum ultra naturam supersuisse. Illic nulla intermissione tpa. hic cōgeminat' ieiunio dies. et siqsi successisset reficiendi uoluntas cib' plerūq; obui' q; morte aperiret nō delicias misiraret. Dormire nō p̄us cupi ditas q; necessitas fuit. et enī cū gescēt corp' vigilabat eius q. q; frequēter i somnis aut lecta repetit aut sōno in frupto continuat. aut disposita gerit. aut gerēda p̄nūciat. De hijs q̄tuor ei' v̄tutib' dic̄ Ber. Virgo beata fuit fortis in p̄posito. temperata in silēcio. prudēs in interrogatione. iusta in p̄fessione. C Tertio ordinavit vitā suā q̄tū ad alios. et hoc q̄tū ad duas ptes iusticie. q; sūt declinare a malo et facē bonū. P Primā pte iusticie hūt q; neminez vñq; lesit. Unī dic̄ Amb. ubi. s. Nullū fuit sollicita ledē. oib' bñ uelle. maiorib' natu assurgē. eq̄lib' nō iudē. iactatiā fugē. rōnē seq. amare v̄tutes. Qn̄ ista uel voltu lesit parētes. q̄si discellit a ppinqs. q̄si irrisit hūlē debilē. q̄si vitauit iopē. Hiero' i eplo ad cromatiū et heliodoy. Mariā irascētē nullus vidit. hāc maledicētē nullus audiuist. ois fmo ei' ita erat ḡfa plen' ut in ei' lingua cognoscere de'. P Quātū ad scđas pte iusticie oib' p̄fuit. s. v̄bo. obsego. et exeplo. et tpali subsidio. Clerbo qdē q; socias suas semp ad bonū informabat. Hiero' ubi. s. Sollicita erat circa socias suas ne aliq; eret in fmo peccasset. nec aliq; in risu uocē eralataret. nec aliq; in iniuriis aut supbia circa parē suaz existēt. Hinc int̄missōe bñdicebat deū. et ne forte i salutatiōe sua a laudib' enī tolleret. siq̄s illā salutabat. illa p̄ salute deo ḡfas rñdebat. P:imū aut̄ exiit ab ea ut dū hoīes salutant. deo ḡfas dicant. P Hēdo p̄fuit in obsego. qd̄ patet q; trib' mēsib' i obsego hellisib' māsit. Amb. Quā in ppinqs fuit religiosa scriptura dīna cōmemorat. Mā hūlili or facta ē ubi a deo se cognovit electā. et statim ad mōrana ad cognatā suā accessit. nō utiq; ut erem plo crederet q; iaz crediderat oraculo. Btā inq̄t q; credidisti. et cū ea trib' mēsib' māsit. Tāti aut̄ ip̄is infuallo nō fides q̄rit. s; pietas exhibet. P Tertio p̄fuit tpali subsidio. Unī dī in sui p̄sona de mulier foni Proa. ule'. Manū suā apuit in op̄i et palmas suas cōredit ad paupes. Quali aut̄ ad paupes fuerit libalis patet ex h̄o totū aurū qd̄ magi obtulerat paupib' erogauit. ita q; post modicū in sui p̄fessione nō habuit vñ pollet emē agnū. De ipsi' liberalitate ad paupes dic̄ Hiero' i eplo ad cromatiū et heliodorū. De esca quā de manu angeli recipiebat et ego reficiebat. q; v̄o a p̄dificib' recipiebat et paupib' erogabat. Quotidie videbant ei' ageli log et q̄si charissimi obtēperabant ei. P Quarto p̄fuit exeplo q; ei' vita speculū fuit scitatis et religiōis erēplū. Amb. in li' de v̄gl̄. Sit nob̄ tanq; in imagi-

ne descripta vita marie. de q; uelut ex speculo resulget sp̄s castitatis et formae v̄tutis. Hinc sumatis exēpla viuēdi ubi tanq; in exēplari magisteria sunt p̄bitatis erp̄ssa. q; qd̄ corrigē. qd̄ tenē debetatis ostēdit. Et ista. Extra domū nescia. nisi cū ad ecclīā p̄ueniret. et b̄ ipm cū parētib' ppinqs et domesticis op̄os secreta forēsi nūpata comitatu. nūlio tū meliore q; seipsa q; in icellū aspectuq; uenerabilis nō iū uestigii pedis tollēt. Hiero' ubi s. In vigiliis iueniebat p̄or. in sapia legis eruditior. in hūilitate hūlitor. in carmib' dāvid p̄stātor. in charitate grātiosior. in puritate purior. in oī v̄tute p̄fector. Quia igit̄ v̄go btā ut dictū ē sic alios suis illuminabat exēplis. id sibi p̄t p̄uenire il lud qd̄ dī Eccl. xxv. Sic sol oriēs mūdo in altissimis deo. sic mulieris bone sp̄s in ornamenti eius. Sol ē r̄ps. mūdus ē btā v̄go q; illuminata a deo totā militātē ecclīā illuminat. Quare aut̄ btā v̄go dīcat mūdus oīdit Lyban' dīces. Legō et inēligō q; maria ē qdā mūdus intelligibilis et admirabilis cui' fra soliditas hūlilitatis. cui' mare latitudine charitatis. cui' celū altitudo p̄uersatōis. cui' sol splēdoz intelligētie. cui' luna decor mūditie. cui' lucifer fulgo. scitatis. cui' arctur' ḡfa septiformis. cu i sydera aliarū v̄tutū ornansita pulcherria. C f. xi. Ite siq̄t btām marī que dī Eccl. xxvii. Ego q̄si v̄tis fructificant suavitatē odoris et c. ubi ipsa ostēdit q̄lit suerit v̄tis respectu filii. et q̄lit respectu sui. Nā respectu filij ipsa fuit v̄tis q; p̄culit fructū plurimū. fructū suauissimū. et fructū odoriferū. id dīc. Ego q̄si v̄tis fructificant suavitatē odoris. p̄culit sūt fructū plurimū. q; fuit a p̄te purgata. id dīc. Ego q̄si v̄tis fructificant. P qdē ipsa purgavit vñ adhuc eēt i ufo. et sic fuit scā nata. et tūc fecit fructū magnū. Deinde purgavit ipsa q̄i sp̄n̄ sc̄si in ea misit. et tūc fecit fructū maiore. Deinde purgavit ipsa q̄i splēdore suū. s. filiū suū in ei' uterū misit. et tūc fecit fructū maximū. P Hēdo fecit fructū suauissimū q; fuit calore sp̄n̄ sc̄i excocta. Et id subdit. Suavitas. Tūc enī v̄tis fructū dulcē p̄ducit q̄i radiis solis ei' vuas exurit. et sic vñ suauissimū facit. Radiis igit̄ sp̄n̄ sc̄i totā ipsa virginē illāmauit. et id fructū suauissimū p̄duxit. Læn. ii. Fruct' ei' dulcis gutturi meo. Qd̄ enī tota fuerit a sp̄n̄ sc̄i illā mata ostēdit Hiero' i f. de assūp. ubi dicit. Totā ipsa repleuerat sp̄n̄ sc̄i ḡfa. totā incāduerat dīn' amo. ita q; nihil eēt qd̄ mūdan' violaret effect'. s; ardor p̄tinu' et ebrietas p̄fusi amoris. Qd̄ fructū suauissimū p̄duxerit dī Læn. ii. Fruct' ei' dulcis gutturi meo. P Tertio ista v̄tis fecit fructū odoris serū ex eo q; fuit a filio imbalsamata. Et id subdit. Odoris. Fili' cui' dei q; ē uerū balsamū nouē mē

ib⁹ i el⁹ utero hitauit. ⁊ tādē de ipa i natitate eruit ⁊ tūc ipa fructū odoriferū pdurit. Enī postq; ipsa dicit. Hoc⁹ cypri dilect⁹ me⁹ mihi. subdit. In vineis engadi. Di enī q; vinee engadi balsamū pdū cebat. q; verū balsamū pdurit. I. xp̄m Eccl. xliii. Hic⁹ cinamomū ⁊ balsamū aromatizās. Ibidē quasi balsamū nō mīrū odor me⁹. Sic⁹ igit⁹ vītis equā putrefactā puerit i vinū suauissimū ⁊ odoriferū. sic btā vgo amore mūdi q; ē aq; putrida i nobis. i amore dei q; ē tanq; vinū suauissimū ⁊ odoriferū puerit. q; replet aīam suauitate deuotiois. ⁊ trahit ipsā ad odore imitatiois sue. Lāt. ii. Trahe me post te i odore vnguētoꝝ tuox. Secūdo oñdit q̄liter ipa vgo fuerit vītis respectu sui cū dicit. Et flores mei fruct⁹ honoris ⁊ hōestatis. Flores fuerit ei⁹ vtutes q; fuerit corā deo ⁊ corā hoī b̄ualde odorifere isti⁹ q; ei⁹ odor delectabat deus ut posset dicē illō. Gen. xvii. Ecce odor filij mei ⁊ dō hoīes recreabat. Lāt. ii. Vinee florētes odorē dederit. dō demones effugabat. Lāt. ii. Capite nob⁹ vulpes puulas q; demolunt vineas. Nā vīca nīa floruit. dō ēt i ipa estasi⁹ faciebat. Lāt. ii. Fulcite me florib⁹ stipate me malis q; amore lāgueo. Ipos aut̄ flores. i. ipas vtutes hūt cū fructib⁹. i. cū bonis opib⁹. id dī. Flores mei fruct⁹. Sic⁹ enī flores sūt iutiles nisi oīno sequat̄ fruct⁹. sic ⁊ ipa vtutes sūt uacue nisi bona opa p̄comitant̄. Id dī. i. Coz. vi. Hortamur uos ne i uacuū ḡfam dei recipiat̄. De fructib⁹ istoꝝ floꝝ br̄e marie dī. Lāt. viii. Videam⁹ si flores fruct⁹ p̄turiāt̄. Ipa enī nō hūt vtutes octiosas. q; dī puer. ult. Panē octiosa nō comedit. Ista opa faciebat ad honore dei. ⁊ id dī. Fruct⁹ honoris. q; in oīb⁹ suis opib⁹ sp̄ dei gliaꝝ ⁊ honorē q̄rebat iūt illō. i. Coz. xlii. Siue comedatis siue bibatis siue aliqd alid faciat̄. oīa i honore dei facite. Faciebat aut̄ oīa opa sua ad edificationē p̄tī. id subdit. Et honestatis. Et enī opa tā honesta erāt. q; oēs vidētes etrahebat. Honestū enī ē qđ p se alicit. Seruavit enī illō. Matth. v. Sic⁹ luceat lux ufa corā hoīb⁹ ⁊ c. De ista vite pōt i telligi illō qđ dī. Gen. xl. Videbā corā me vitē i q̄ erāt tres ppagies crescē paulati i gēmas. ⁊ p̄ flores suas mātūrēscē. Er qđ v̄bis h̄i q; in ista vite fuerit tres ppagies. ⁊ i ql̄bet ppagie fuerit tria. gēme flores ⁊ vue. Per tres ppagies itelligunt̄ tres in vnitate p̄sonae. p̄ alia tria q̄ fuerit i ppagie itelligunt̄ tres i xp̄o sube. Ista igit̄ vītis fuit vgo br̄a i cui⁹ utero fuerit tres ppagies. i. tres p̄sonae Nā ibi fuit p̄sona p̄tī q̄ xp̄i icarnationē fec̄. ibi fuit p̄sona sp̄is sc̄i q̄ cā fili⁹ opat̄ fuit. ibi fuit p̄sona filii q̄ corp⁹ h̄umanū sibi iduit. In ista aut̄ ppagine i. i xp̄o fuerit gēma floꝝ ⁊ vue. i. dīna nā. aīa ⁊ ca-

ro. Per gēmā enī q̄ ē p̄ncipiū floꝝ ⁊ fructū itelligitur ei⁹ dīnitas q̄ ē cā ⁊ p̄ncipiū olūz rex. Enīps interrogat̄ a iudeis. r̄ndit p̄ncipiū q̄ ⁊ loquor uob̄. Per florē itelligit̄ ei⁹ aīa q̄ olūz v̄tutū odorib⁹ fuit plena. Lāt. ii. Odor vnguētoꝝ tuox sup oīa aromata. Per vuā itelligit̄ ei⁹ caro q̄ plena fuit sāgine p̄cioso. ⁊ tādē posita fuit in torculari crucis. v̄si emanauit mōstū n̄re redēptiois. Enī angeli admi rātes dixerūt Yia. Ix. Quare rub̄y ē idūfītū tuū. De ista ēt vite pōt erponi illō. Judicū. ix. Jerūt ligna ut vngerēt sup se regē dixerūtq; olive ficut ⁊ vīti ut eis iparet. R̄fīsio olive fuit q̄ nō posat deserē suā p̄guēdinē. R̄fīsio sic⁹ fuit q̄ nolebat dese rē suā dulcedinē. R̄fīsio vītis fuit q̄ nolebat dese suā iocūditatē. Per ista tria. s. oliuā. sic⁹ ⁊ vītē itel ligit vgo maria. Ipa enī fuit oliua p̄p p̄guēdinē sp̄ialis ḡfē. ipa fuit sic⁹ p̄p dulcedinē sue pītatis ⁊ misericordie. ipa fuit vītis p̄p letitiā iocūditatis i terne. Ligna igit̄ silvarū fuerit iudei q̄ fuerit du ri iſteribiles ⁊ silvestres. q̄ libēti⁹ uolūt̄t̄ q̄ btā vgo fuit p̄nceps sue synagoge q̄ xp̄s ecclie sō dīrerūt ei. Veni ipa nob̄. i. ueni ⁊ reliquias xp̄m. ut sis dīsa synagoge n̄re. s̄ ipa renuit. q; si hoc fecisset amississet p̄guēdinē ḡfē sp̄ialis. ⁊ dulcedinem sue pītatis ⁊ letitiā ierne iocūditatis. Enī p̄ suā dāuid cā p̄ onnos multos atēq; nōsceret oīno admonuit ut synagogā dīmitteret. ⁊ xp̄o filio suo regi sp̄ adhēreret dīcēs. Audi filia ⁊ vide ⁊ iclia au re tuā ⁊ obliuiscē p̄pl̄z tuū ⁊ domū p̄lis tui. f. xli.
 v
 Vitas magna fuit iter xp̄m ⁊ brām v̄ginē mīrēz ei⁹. Est aut̄ q̄druplex vītas. C. Prīma ē q̄ ē iter virū ⁊ uerē. de q̄ dī. Gen. ii. Erūt duo i carne vna. Ista vītas fuit iter xp̄m ⁊ v̄ginē. q; cā i sp̄osā sibi fecit ⁊ accepit ⁊ cū ea sp̄iale m̄rimoniū ūrit. Osec. ii. Sp̄osabo te mihi i fide. Istō aut̄ m̄rimoniū inīciatū fuit p̄ agelū p̄ v̄ba de futuro q̄n̄ dīrit. Ecce p̄cipies i utero ⁊ p̄ies filiū. Deinde ratificatū fuit p̄ v̄ba de p̄nti q̄n̄ vgo p̄fēcit ⁊ dīrit. Ecce aīilla dīni ⁊ c. Ultio fuit p̄sumatū q̄n̄ fili⁹ dei nām h̄umanā sibi i vnitate p̄sonē p̄tūrit. Ecce vīficiatū fuit illō. erūt duo i carne vna. Nam i vna carne. i. i vno corpe xp̄i gnāndo ⁊ formādo fuit duo. s. vgo q̄ carnīs materiā mīstrauit. ⁊ sp̄us sc̄is q̄ de ipa corp⁹ formauit. C. Sedā ē vītas q̄ ē iter patrē siue iter matrē ⁊ filiū. de q̄ dī. Gen. xliii. Si itrabo ad patrē meū. ⁊ puer. s. beniamī defuerit cū aīa illi⁹ er aīa h̄ui⁹ depēdat moriet̄. Er ista ac vnitace sic q̄ m̄ debet diligē filiū tanq; rē suā. fili⁹ debet honorare matrē suā tanq; cām suā. ⁊ fili⁹ ⁊ m̄ debet sibi adjuicē coicare actiōes suas. Ista igit̄ vītas nālis fuit iter brām v̄ginē ⁊ xp̄m. Ipa enī filiū diligebat ut rē suā. ut possit dīcē illud. si.

Sermo

Re .i. Siē mī vnicū amat filiū ita te diligebā. Et pī honorabat mīcē ut cām suā iux illō Luce.ii. Erat sūdit illis. Et mī & filiū coicabāt sibi adiūce actiōes suas. Mā filiū fuit tāte potētie q̄ creaturā suā sc̄ mīcē suā. Et mī fuit tāte potētie q̄ creatorē suū sc̄ filiū suū. Coicabāt ēt sibi adiūcē passiones suas. Mā i ip̄i passione & mī fuit vulnerata gladio doloris iux illō Luce.ii. Tuā ip̄i aīaz p̄trā fuit gladi⁹. Et filiū fuit vulnerat⁹ affectu marie cō passiōis. p̄p qd̄ oblit⁹ suoꝝ vulnerū mīcē p̄solat⁹ ē dicēs Jo. xii. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Tel ista coicatio actiōis & passiōis alīr pōt assignari. Est enī triplex cōpassio. s. amoris qn̄ fu⁹ cōpatit dñō. nālis qn̄ mī filio. cēntialis qn̄ mēbra capiti suo. Coicavit & mī filio suā actionē ī ḥēdo q̄ ibi posuit suū p̄sēsu⁹. i gnāndo q̄ ibi posuit māle p̄ncipit⁹. In saluādo gen⁹ hūant⁹. q̄ ibi posuit suā sollicitudinē & studiū. C Tertia vnitas ē socialis q̄ ē iter amicū & amicū de q̄ dī Act.iiiij. Multitudis credētiū erat illis cor vnu. Et ista vnitas amicitie sac̄ oīa coia īter amicos. Tulli⁹. His amicitie finib⁹ utēdū arbitror. ut cū correcti fuerūt mores amicoy. Sic īter eos rerū oīuz & uolūtatū & p̄sillōz sine oī erceptōe coitas. Ista aut̄ coitas īter mīcē & filiū fuit. Mā oīa q̄ fuct̄ fili⁹. fuerūt & mīfis. & ecōuerso. Filii enī tria hūit. s. aīaz. carnē. & dīnitatē. Et ista tria fuerūt mīfis. s. caro p̄ gnātionē. aīa p̄ amore. & deitas p̄ fruītionē. Hīl & mī marie hūit tres v̄tutes. s. hūilitatē. v̄gītate. & fecūditatē. Et ista fuerūt fili⁹ q̄ ab ip̄a recepit ista. C Quarta est spūalis q̄ ē iter spūz & detū. de q̄ dī. j. Lop. viij. Qui adhēt deo vñ spūs ē cū eo. Et ista fuit ad filiū. Intātū enī vnitā fuit cū eo p̄ amore. q̄ tota erat ī amore p̄uersa. Ut enī ferrū imissu⁹ ī ignē tot⁹ efficit ignis. sic ei⁹ aīa charitate succēsa tota facta ē charitas īmo multo magis q̄ ferrū ignitū qd̄ pōt aq̄ extiguit. S; charitas bē v̄gis nullis aq̄s tribulationū potuit extigui. Laii. viij. Alī mīcē nō potuerūt extigēt charitatē. Insup de amore mīdi nihil hūit sed tota dīno amore inflāmata fuit. Hiero. Totā v̄ginē maria repleuerat spūs sc̄ ḡra. totā dīn⁹ amor īcāduerat ita ut ī ea nihil penit⁹ remanēt qd̄ mīdan⁹ violaret affect⁹. Ad ip̄a et̄ flectēdā ad misericordiā nō oportet utī magna v̄folētia sc̄ū. s; leui deuotione cordiū. iō vocat v̄gula q̄ cito flectit. Laii. iiiij. Que ē ista q̄ ascēdit p̄ defētū sic v̄gula sumi. Ip̄a enī hū

XIII

it flexibilitatē ad misericordiā. iō dī v̄gula. ip̄a hūit benignitatē. q̄ oīmodā īnocētiā. q̄ nūq̄ aliqd̄ pōdus peti hūit. iō dī sumi. ip̄a hūit redolētiā p̄ odoi serā famā. iō dī eratōmatib⁹. Ip̄a hūit magnā v̄tutē & efficaciā ī expellēdo. s. demones. iō dī myr̄ rhe. ip̄a hūit deuotionē īternā io dī thuris. ip̄a hūit oīuz v̄tutū plenitudinē & abūdātiā. Et iō sūdit. Et vñ iuersi pulueris pigmētarij. C Sermo. viii.

Vulnerata multi s gladijs siue sagittis suī maria. C Prīm⁹ gladi⁹ ē timoris. de q̄ dī ī p̄s. Cōfige timore tuo carnes meas. Istū gladiū v̄go brā hūit. p̄ quē a se cīa vitia carnis resecauit. Hūit aut̄ tñorē nō suilē s; filialē q̄ permanet ī scl; scl; & aiām sc̄ pulchriā. Aliū dīc. Ego mī pulchre & lectiōis. C Secōs ē gladi⁹ dīni fimo nis dī q̄ dī Heb. iiiij. Aliū ē fimo dī & efficac̄ oī gladio aēcipiti. Istū gladiū maria ī corde portabat. q̄ v̄ba dei ī corde refuabat ut dī Luce.ii. Amb. nec historia nec līa docet brāz mariā gladio ritā finis se. Incertū ē eūt utrū symeon p̄ gladio māli dīret en. p̄ v̄bo dei ualido & acutiori oī gladio aēcipiti. C Terti⁹ ē gladi⁹ amoris de quo dīc syōsa Canic. Vulnerata charitate ego suz. De his trib⁹ gladijs dīc Her. Est sagitta qdā ī mor dñi. desideria carnis cōfingit & iterficit. ut spūs salu⁹ fiat. Est ēt sagitta fimo dñi viu⁹ & efficac̄. penetrās usq̄ ad dīuisionē aīe & spūs. Est ēt sagitta electa amor xp̄t. q̄ aīaz marie nō tñsi p̄fir. s; ēt p̄trāsult. ut nullā ī pēctore v̄giali p̄ticulā aīe vacuā amore reliqrit. Aut certe p̄trāsult eā ut ueniret usq̄ ad nos. & de plēnitudo die ei⁹ nos oēs accipem⁹. C Quart⁹ ē gladi⁹ doloris quo vulnerata fuit ī filiū passiōe. Luce.ii. Tuā ip̄i aīaz p̄trāsabit gladi⁹. Her. Aere p̄trāsbit ut eā nō īmerito plus q̄s martyre p̄dicem⁹. iō q̄ nimirū sensum corpe passiōis exēllit cōpassiōis affect⁹. C Quint⁹ ē gladi⁹ p̄secutiōis q̄ mītas cū aplis p̄secutiōes p̄pessa ē. Amb. sup illō. tuā ip̄i aīaz p̄trāsabit gladi⁹. In scriptura sacra īngt gladij noīe tñalis tribulatio figurat iux illō p̄s. Gladiū evaginauerūt pētōres. Idē. Gladi⁹ coꝝ ītreē ī corde ipsoꝝ. Et de ioseph tribulato dī. Ferrū p̄trāsijt aīaz ei⁹. Quāq̄ aut̄ multe tribulatiōes aīaz trāssoderit v̄ginis br̄issime. illic tñ illa speciālē de signat que mīna trāssigit viscera dñi in cruce moriēt. qui cū patre & sc̄ō spiritu viuit & regnat in secula seculorum. Amen.

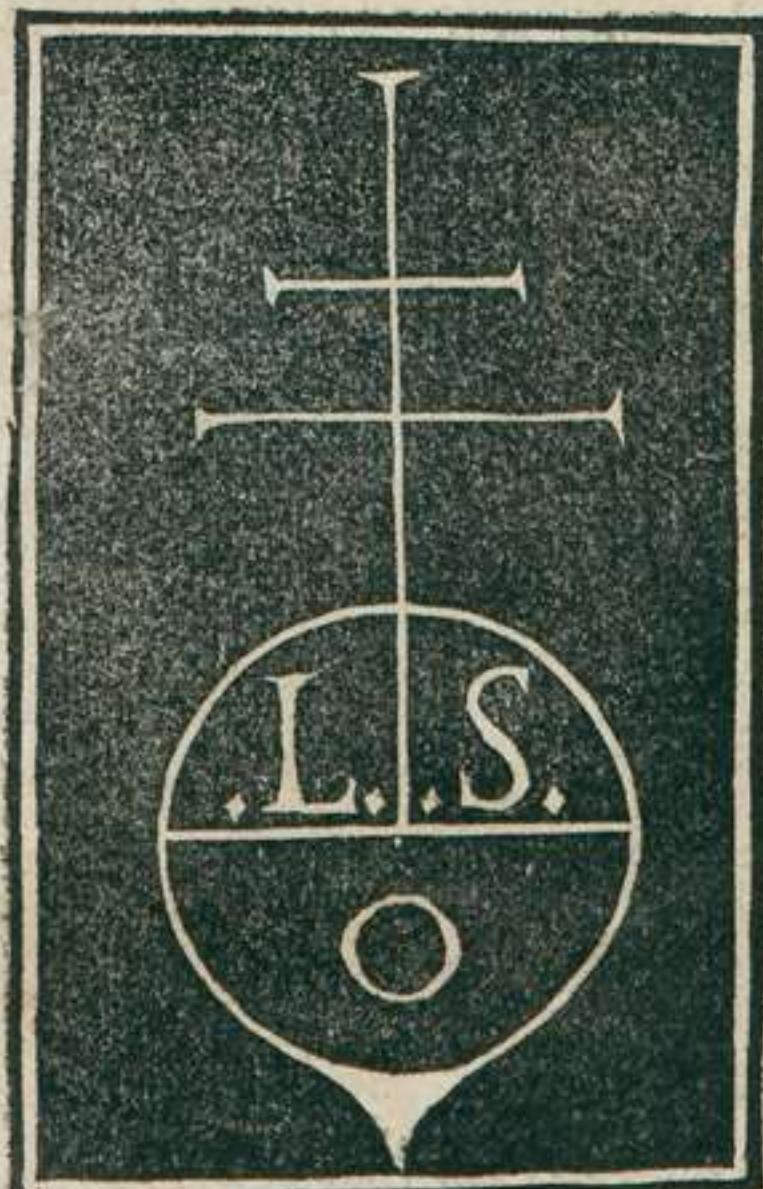
C Erplicst Mariale fratris Jacobis de Moragine Archiepsi Jannensis: Impressum Venetijs per Simonem de Luere: impēsis Lazarī Soardi. Lūz privilegio t̄c. xliij. Nouemb̄is.
M.ccccxvii.

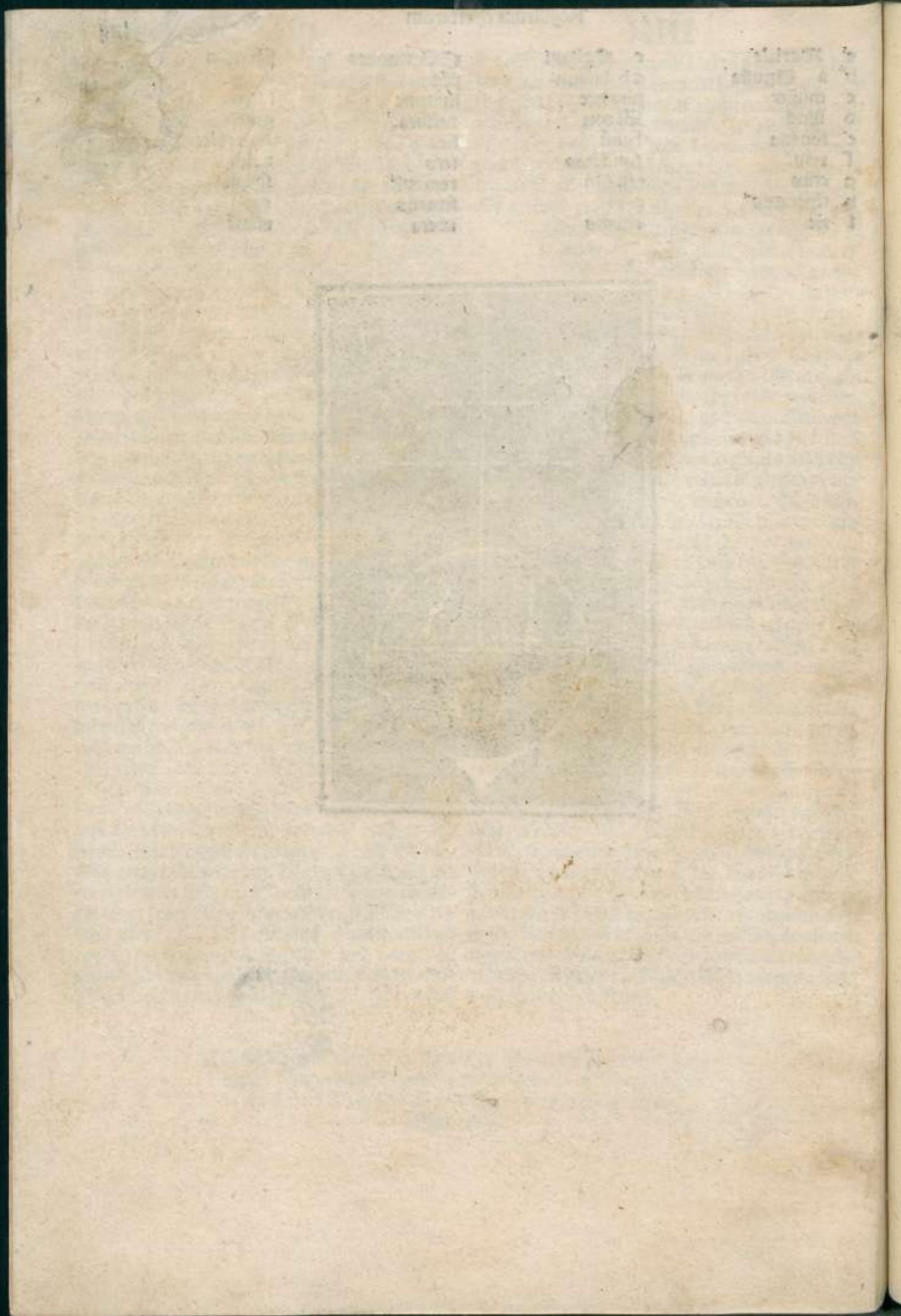
a Mariale
b s Augusta
c mulier
d illud
e tonatia
f ryllij.
g ctes
h tēperatue
i aie

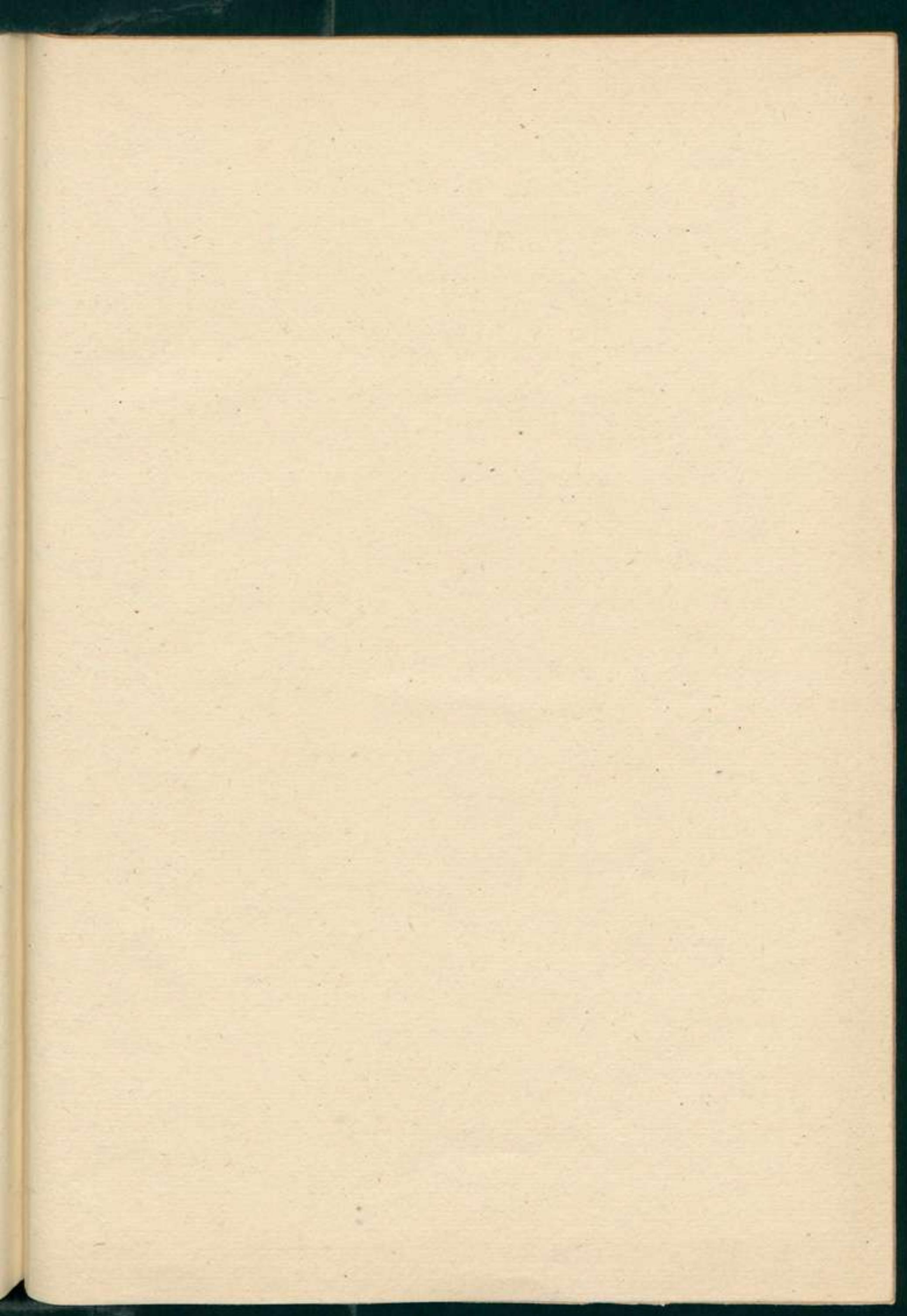
c Ogiteui
habitauit
pus nec
Si eniz
banū
fundatos
cat. Vñ
q dñ
ctionis

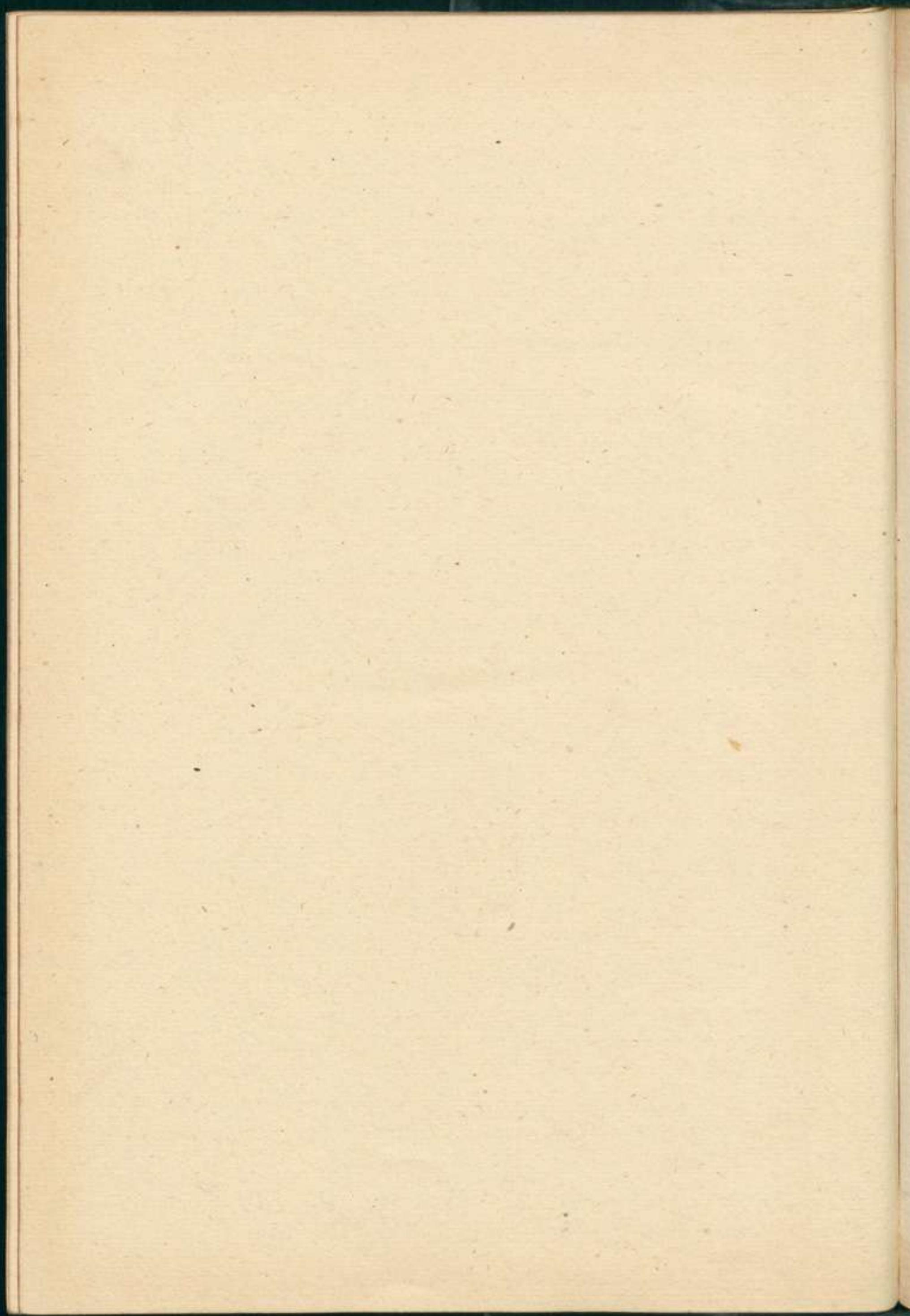
C Sermones
pot
marime
mēsura.
sic.
tero
remouit
fructus
ubera

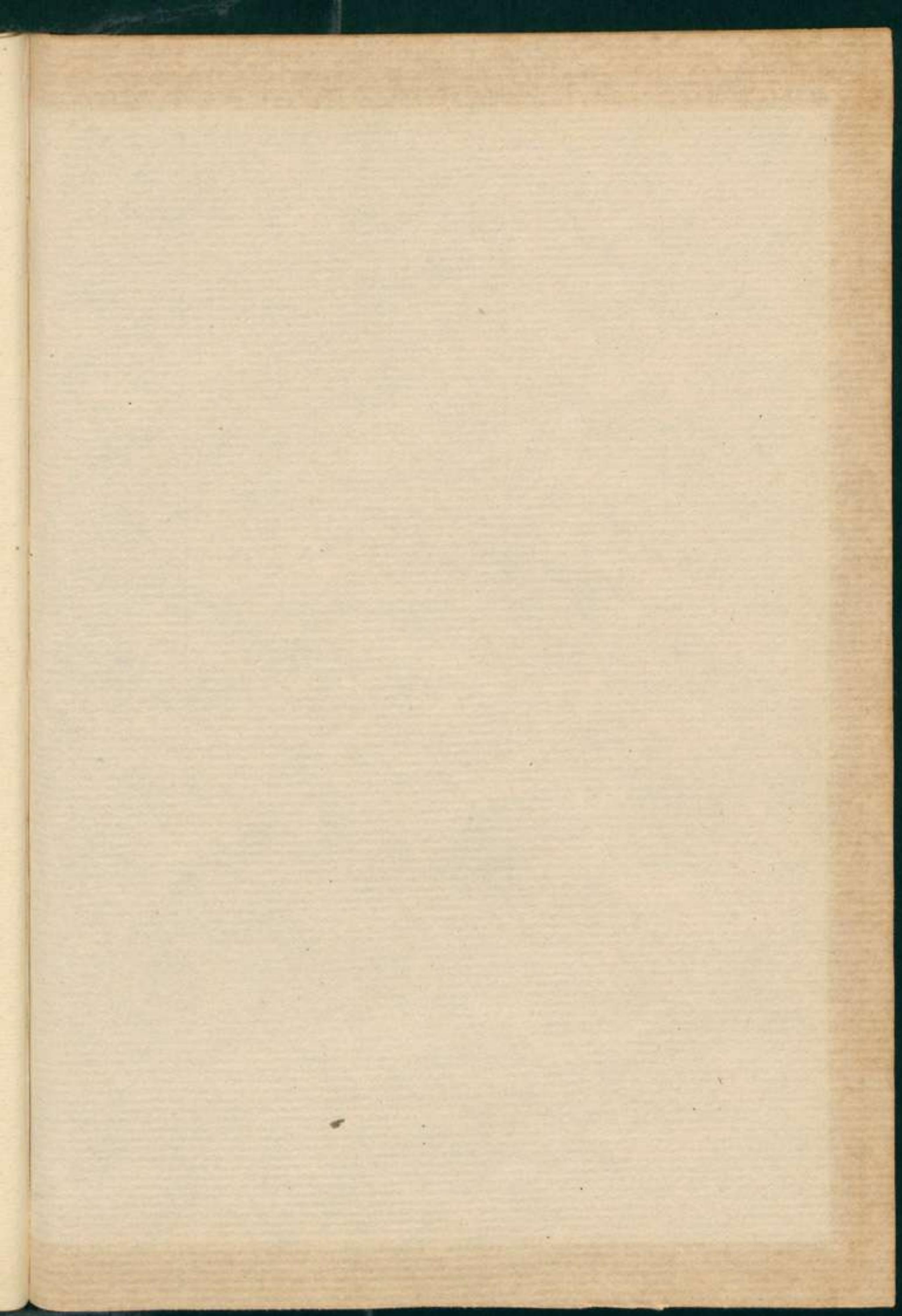
Si enim
culo.
ē iter
gnū
lia culcauit
de lōge
spiale
tas
nitatē

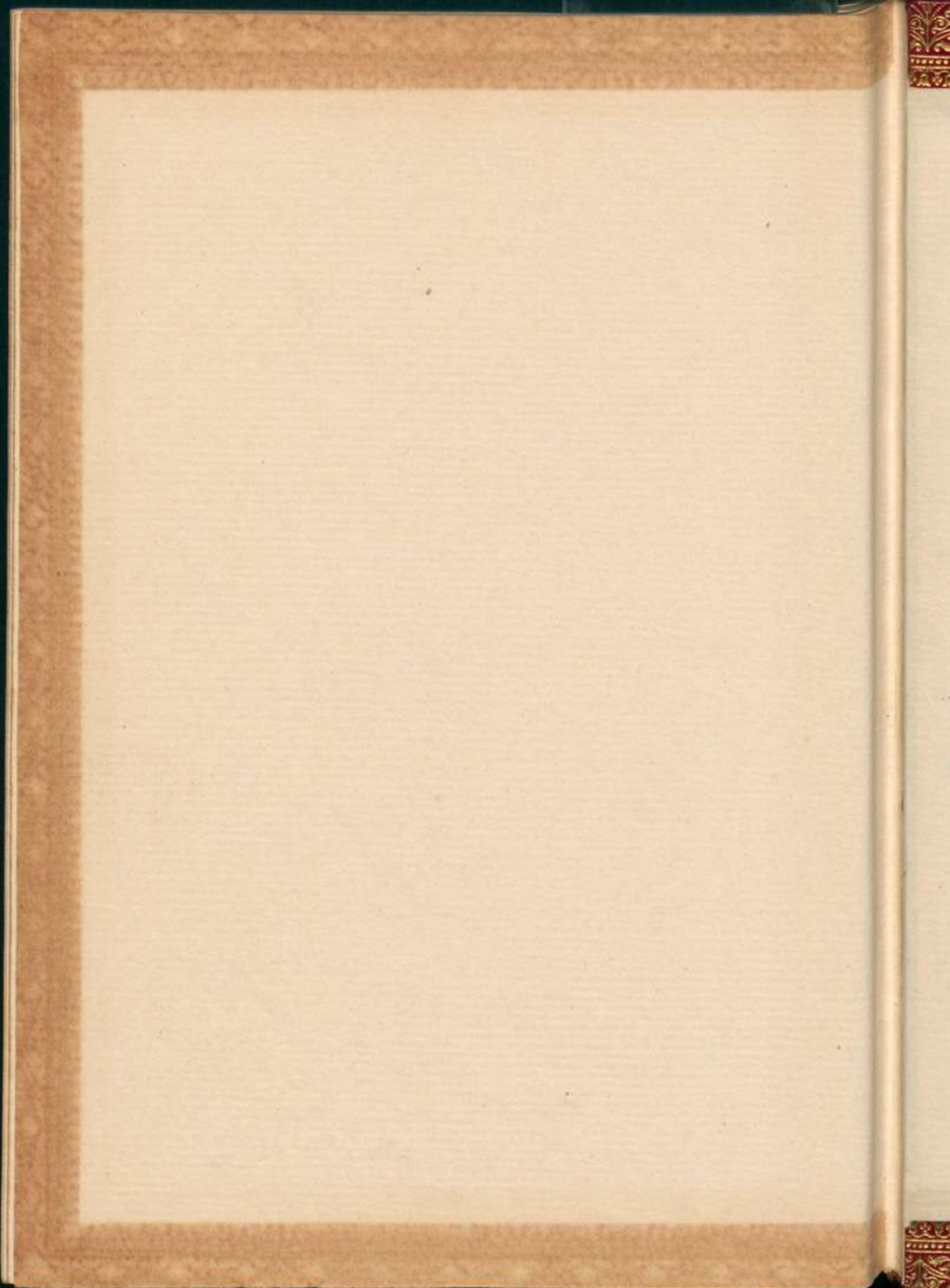

12-

DIPUTACIÓN PROVINCIAL
DE BARCELONA

BIBLIOTECA CENTRAL

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001959212

Reg.º 292.815

Sig.º Inc. 39-12º

